

Foto: Frank Dejongh

INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Sidas årsredovisning 2021

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	3
Generaldirektören har ordet	3
2021 i korthet	4
Läsanvisning	5
Omvärldsanalys	7
Uppdrag och organisation	10
Våra prioriteringar 2021	11
2. RESULTATREDOVISNING	12
Sammanfattande bedömning av vår verksamhet	13
Resultatredovisning kompetensförsörjning och lärande	15
Kompetensförsörjning och arbetsmiljö	16
Lärande i en föränderlig värld	19
Resultatredovisning per uppgift	21
Vi finansierar partner och delar finansiella risker	22
Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet	28
Vi för normativ dialog och bedriver globalt påverkansarbete	31
Vi bistår med kunskap, information och statistik	33
Resultatredovisning per anslagspost	35
AP 1 Humanitära insatser	38
AP 2 Informations- och kommunikationsverksamhet	40
AP 5 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	42
AP 6 Asien	45
AP 7 Latinamerika	48
AP 9 Afrika	51
AP 13 Mänskliga rättigheter	54
AP 17 Mellanöstern och Nordafrika	56
AP 23 Reformsamarbetet	59
AP 26 Hållbar fred	61
AP 28 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030	63
AP 32 Forskningssamarbete	65
AP 34 Hållbar utveckling	67
AP 3 Samarbete inom Östersjöregionen	69
Resultatredovisning per tematiskt område	71
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	73
Global jämställdhet	80
Miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser	85
Fredliga och inkluderande samhällen	92
Hållbar inkluderande ekonomisk utveckling	97

Migration och utveckling	103
Jämlik hälsa	107
Utbildning	112
Forskning	116
Humanitärt bistånd	119
Resultatredovisning övriga uppdrag i regleringsbrev	123
Antikorruption	124
Att utveckla arbetet med demokrati i utvecklingssamarbetet	126
Garantiinstrumentets användning i utvecklingssamarbetet	128
Bredare relationer	130
Utvecklingssamarbetet i linje med klimatavtalet från Paris	131
Informationssäkerhet	133
Redovisning av förvaltningskostnader	134

3. FINANSIELL REDOVISNING	138
Resultaträkning	139
Balansräkning	140
Anslagsredovisning	142
Finansieringsanalys	151
Sammanställning över väsentliga uppgifter	153
Tilläggsupplysningar och noter	155
Notförteckning	157
Sidas lån- och garantiverksamhet	167
Bilaga till tabell 3.7: Finansiella villkor	172

4. INTERN STYRNING OCH KONTROLL SAMT STYRELSENS FASTSTÄLLANDE	175
Intern styrning och kontroll	175
Styrelsens fastställande	178

5. BILAGOR	179
Bilaga 1 Statistiska definitioner och begrepp	179
Bilaga 2 Förkortningslista	183
Bilaga 3 Strateginamn	186
Bilaga 4 Läsanvisning enligt instruktion	188
Bilaga 5 Trafikljusen	190

Inledning

Generaldirektören har ordet

Biståndet är viktigare än någonsin

Mitt jobb har inte blivit lättare det senaste året, men däremot har det blivit ännu viktigare. I skuggan av pandemin är vår roll som finansiär än mer betydelsefull, men också vår röst för jämställdhet, mänskliga rättigheter och en hållbar utveckling.

De senaste årens demokratiska tillbakagång, klimatförnekelse och på senare tid även vaccinförnekelse har tydligt visat betydelsen av fakta och vikten av att stå upp för de odelbara mänskliga rättigheterna. Där yttrandefriheten har varit stark har människor haft en högre grad av tillit och tillgång till hälsovård under pandemin.

Under året har mitt budskap till Sidas medarbetare varit "det gäller att hålla i nu trots att det kan vara tungt och svårt ibland". Vi har tydligt sett hur oron ökat i många länder. Myanmar, Etiopien, Sudan och Afghanistan – listan kan göras lång, och detta har ställt höga krav på oss. Att anpassa och ställa om, i flera fall på väldigt kort tid.

Fler människor än någonsin är på flykt. Pandemin har också blivit grogrund för förvärrade konflikter och social oro. Klyftorna ökar ännu mer mellan de som har och de som inte har.

Klyftorna syns även i tillgången till digitala tjänster och covid-19 har blottlagt konsekvenserna av digitalt utanförskap. Digitala tjänster har räddat livet på många under pandemin genom effektiv informationsspridning, tillgång till hälsovård och som viktigt verktyg för sociala skyddsnätstjänster. I denna utveckling riskerar dock människor utan tillgång till internet eller digitala hjälpmedel – inte sällan kvinnor och flickor – att lämnas utanför. Jag är därför stolt över att vi i år tagit flera viktiga steg framåt i vårt digitaliseringsarbete. Det gäller såväl inom biståndet som internt på myndigheten, i syfte att nå bättre resultat.

2021 har också varit ett viktigt år för oss när det gäller miljö och klimat och arbetet för biologisk mångfald. Klimatkrisen och utarmningen av den biologiska mångfalden hör till de största hoten för utvecklingen i världen. Våra samarbetsländer behöver stöd för att kunna anpassa ekonomier, livsmedelsförsörjning och samhällsstrukturer. Vi har höga ambitioner i detta arbete och vill inspirera såväl andra givare och samarbetsländer som våra partner att ta ytterligare kliv. Men vi måste bli ännu bättre. Under året har vi arbetat för att stärka vår analys kring miljö och klimat. Vi har också gett frågan en allt mer framträdande roll i genomförandet av nya strategier.

En effekt av de parallellt pågående kriserna, relaterade till pandemin och klimatet, är att fler aktörer använder ett språk som vittnar om ett fokus på inkludering och grön omställning. Jag har under året hört det från FN:s generalsekreterare, IMF och Världsbanken, från nätverk av investerare och från våra civilsamhällespartner. Här finns nu möjligheter att mobilisera nya aktörer och andra finansiella resurser än biståndsmedel för att nå resultat, inte minst inom just miljö- och klimatområdet. Under året har vi satsat ännu mer på arbetet med garantier. Vi har mobiliserat engagemang från flera nyckelaktörer inom såväl multilaterala organisationer som privata sektorn för att bygga en bättre framtid.

"Därför måste vi vara långsiktiga i vårt agerande, stå upp för allas lika värde och våga gå längre för de mest utsatta"

Leave no-one behind är en paroll som används av allt färre. Därför måste vi vara långsiktiga i vårt agerande, stå upp för allas lika värde och våga gå längre för de mest utsatta. Med höga doser kreativitet och mod att tänka i nya banor och genom att använda oss av varandras och andras kunskap kan vi få kurvorna att gå i rätt riktning igen, även om utmaningen ibland känns svår. Som författaren George Eliot (eller Mary Ann Evans som hon egentligen hette) skrev: "Vad lever vi för, om inte för att göra livet mindre svårt för varandra?"

Carin Jämtin
Generaldirektör

Foto: Sida

2021 i korthet

FEBRUARI

Anpassat bistånd i Myanmar

Efter militärkuppen den 1 februari anpassade Sida alla insatser i Myanmar för att möta den nya situationens behov. Detta har inneburit omfattande förändringar. Exempelvis har behoven av skydd för både organisationer och individer ökat kraftigt, samtidigt som vårt stöd till statliga institutioner inte längre varit möjligt då dessa kontrolleras av militären.

MARS

Myndighetsnavet lanseras

Den 26 mars lanserade Sida satsningen Myndighetsnavet. Navet är ett led i arbetet för att stärka resultatet av svenska myndigheters insatser inom utvecklingssamarbete och syftar till att öka möjligheterna för samarbete dem emellan.

MAJ

Möte om Afrikas horn

Utvecklingen på Afrikas horn är bekymrande. Den 21 maj anordnade UD och Sida ett möte med statssekreterare Janine Alm Ericson, Carin Jämtin och alla ambassadörer och biståndsråd i regionen. Syftet var att utbyta analys och identifiera regionala möjligheter till en positiv utveckling med hjälp av biståndet. Mötet visade att det finns goda förutsättningar för samarbete mellan ambassaderna, både politiskt och inom biståndet, och att samarbetet kan stärkas ytterligare.

JUNI

Ny ordförande och nya ledamöter

Regeringen fattade under sommaren beslut om en ny ordförande och tre nya ledamöter till Sidas styrelse. Styrelsen är myndighetens högsta ledningsorgan och har det yttersta ansvaret för verksamheten. Ny ordförande är Lars Amréus, tidigare vice ordförande. De tre nya ledamöterna är Charlotta Gustafsson, Victor Galaz och Bo Netz.

JUNI-JULI

Digitalt forum för jämställdhet

Mellan den 30 juni och 2 juli ägde Paris Generation Equality Forum

rum. Den största globala konferensen för kvinnors rättigheter på 25 år. Syftet med konferensen var att samla aktörer och göra konkreta åtaganden för att påskynda att de Globala målen nås. Konferensen besöktes digitalt av tiotusentals deltagare. Mötet involverade flera av Sidas tematiska experter och generaldirektören.

Sida drog tillbaka stödet till den afghanska staten efter talibanernas maktövertagande. Foto: Mattias Bengtsson Byström

AUGUSTI

Krisen i Afghanistan

Den 15 augusti tog talibanrörelsen makten i Afghanistan och Sverige evakuerade Sidas personal och lokalanställda. Vi stoppade allt utvecklingssamarbete med den afghanska staten och prioriterade att bidra till samarbetspartners säkerhet samt säkerställandet av skydd för särskilt utsatta aktörer.

SEPTEMBER

Högnivåkonsultation med Världsbanken

Den 23 september höll Sverige för andra gången högnivåkonsultationer med representanter för Världsbanken – Sidas största samarbetspartner. Omställningen av verksamheten i pandemins nya fas, framtiden för verksamheten i Afghanistan och samarbetet för att öka investeringar från den privata sektorn till hållbar utveckling var områden som diskuterades.

NOVEMBER

FN:s klimatkonferens

Den 31 oktober till den 12 november samlades världens beslutsfattare i Glasgow för COP26 i syfte att följa upp Parisavtalet. Sida deltog i den svenska delegationen och bidrog med ett utvecklingsperspektiv. Under konferensen lanserades den Sida-finansierade fonden

GSMA Innovation Fund for Climate Resilience and Adaptation. Fonden syftar till att stötta små företag som genom digitala lösningar förbättrar förmågan bland fattiga samhällen att anpassa sig till och hantera klimatrelaterade förändringar och kriser.

NOVEMBER

Garanti för vaccintillgång

Den 10 november fattade Sida beslut om en garanti till Unicef. Garantin ska öka låg- och medelinkomstländernas tillgång till vaccin och andra hälso- och sjukvårdsprodukter – ett behov som aktualiserats och blivit extra kritiskt i samband med pandemin. Detta är den första garanti som Sida lanserat tillsammans med UNICEF och är ett innovativt exempel som kan öppna upp för nya typer av samarbeten och partnerskap med FN-organisationerna.

Världens beslutsfattare samlades på FN:s klimatkonferens COP26. Foto: Sofie van der Meijden

Läsanvisning

Så läser du Sidas årsredovisning

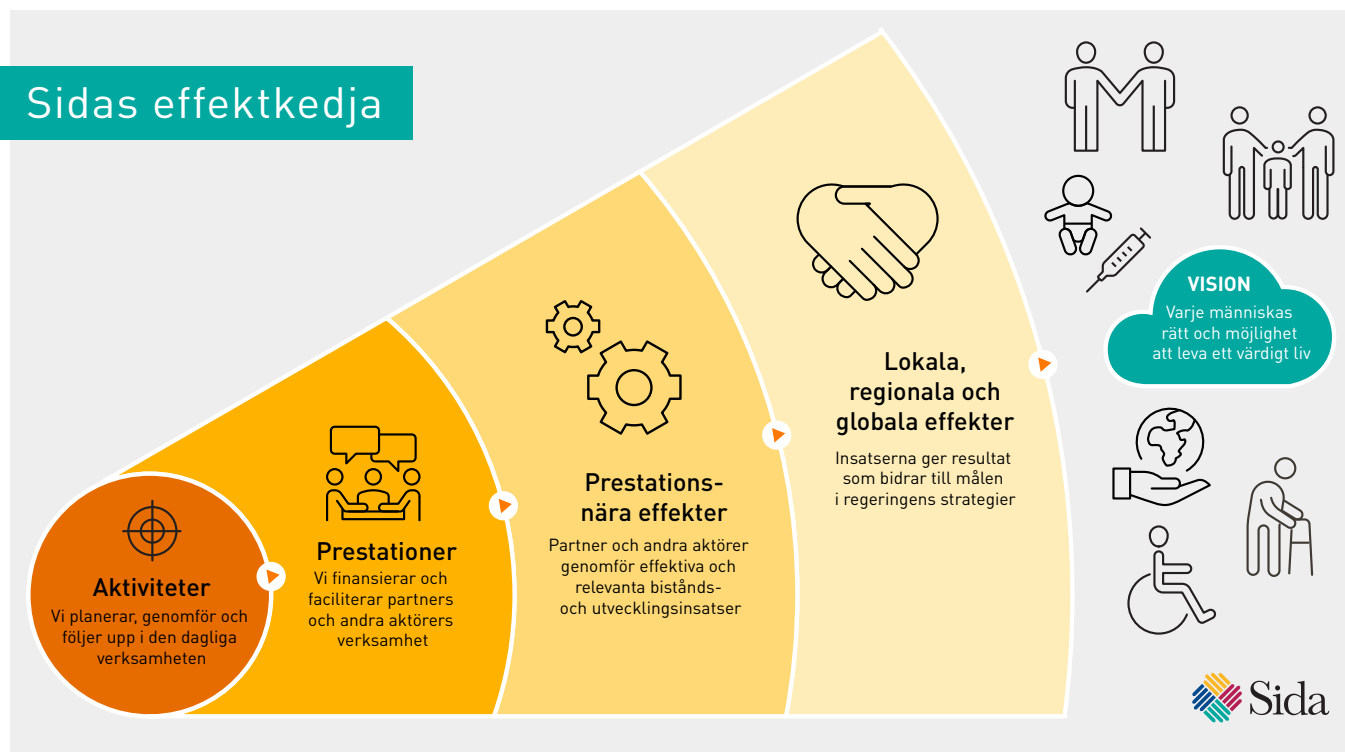
Årsredovisningen fokuserar på hur vi presterat i förhållande till de uppgifter som framgår av förordning (2010:1080) med instruktion för Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) samt de aktuella mål och krav som regeringen har angett i regleringsbrev, strategier och andra beslut.

Vi använder fem olika analysverktyg i redovisningen:

- **Trafikljus** (resultatindikator)
- **Resultatexempel** (redovisar effekt)
- **Nyckeltal** (redovisar volym)
- **Analys och bedömningar** (redovisar vår bedömning)
- **Analys av förvaltningskostnader och finansiell redovisning** (redovisar kostnader)

I resultatredovisningen (kapitel två) analyserar och bedömer vi verksamhetens resultat och utveckling genom att fokusera på steg 2 och steg 3 i Sidas effektkedja. Effekten av vår prestation, i termer av resultat som har förbättrat levnadsvillkoren för människor som lever i fattigdom och förtryck, kan vi i de allra flesta fall först se om några år. I

Sidas effektkedja

redovisningen ger vi exempel på effekter och resultat på lokal, regional och global nivå. Dessa har inkommit till oss under året och går att härleda till prestationer under tidigare år. Sida verkar i komplexa sammanhang tillsammans med många andra aktörer och vår prestation måste därför ses ihop med en rad andra faktorer som ligger utanför

vår kontroll och som påverkar utvecklingen globalt och på landnivå.

I den finansiella redovisningen (kapitel tre) redogör vi för våra kostnader under året. Redovisningen avslutas med styrelsens intygande av att årsredovisningen ger en rättvisande bild av vår verksamhet (kapitel fyra).

Stöd i läsningen

Vår årsredovisning innehåller många begrepp och förkortningar. Dessa förklarar och utvecklar vi i bilagorna.

- I Bilaga 1 listar vi **statistiska definitioner och begrepp** och beskriver hur vi räknat fram nyckeltal.
- I Bilaga 2 skriver vi ut **förkortningar** och akronymer.
- I Bilaga 3 listar vi de **strategier** vi arbetar med och hur strateginamnen förkortas i tabeller och diagram.
- I Bilaga 4 förklarar vi hur redovisningen förhåller sig till **Sidas instruktion**.

Foto: Jonathan Torgovnik/Getty Images

Foto: UN Women/Ryan Brown

Särskilt intressanta sidor

Du kan läsa årsredovisningen från början till slut, men vissa sidor ger dig en snabb överblick över årets verksamhet och besvarar centrala frågor:

Var har Sida arbetat?

För en karta över hur biståndet fördelats mellan strategier på land, region och global nivå, se sidan 21.

Vilka tematiska områden har stått i fokus?

För ett diagram och beskrivning av tematiska områden, se sidan 71.

Vilka typer av partner har vi samarbetat med?

För en redogörelse för vilka kategorier av partner som mottagit medel under året, se sidan 22.

Hur har vi presterat som myndighet under året?

För en sammanfattning av hur arbetet har gått under året, se sidan 13.

Sidas trafikljus

Vi använder trafikljus i hela resultatredovisningen. De fungerar som en indikator för att sammanfatta och motivera hur arbetet går i förhållande till de mål som finns i de strategier som styr Sida. Resultatredovisningen utgår från trafikljus inrapporterade i september 2021. Tre olika trafikljus ger tillsammans en bild av hur arbetet gått:

Trafikljuset för utvecklingstrend

Trafikljuset för portföljens relevans

Trafikljuset för verksamhetens genomförande

Läs vidare:

- För en mer utförlig redogörelse för vad trafikljusen utvärderar, se Bilaga 5.
- För en sammanfattning av årets trafikljus, se sidan 36–37.

Foto: Guy Shorrock

Omvärldsanalys

Fattiga länder halkar efter

Trots att vaccintillgång har hjälpt mot pandemins mest akuta fas, fortsätter krisen att ha förödande konsekvenser för låg- och medelinkomstländer. Parallellt hotas utvecklingen i världen av andra kriser – inte minst kopplade till klimat, minskat demokratiskt utrymme, korruption, pågående konflikter och humanitära katastrofer.

Fattigare länder halkar efter utan vaccin och ekonomiskt stöd

Som en konsekvens av pandemin minskade världens samlade BNP 2020. De ekonomiska stimulanspaketerna som följde var historiskt stora i den rikare delen av världen, samtidigt som de var ytterst begränsade i den fattigare delen. Detta är en obalans som har fortsatt in i 2021. Företag och hushåll har tvingats tömma sina besparingar och statliga institutioners sårbarhet har blottats under pandemin.

Skillnader i ekonomiskt stöd och tillgång till vaccin får stora konsekvenser för länders möjligheter till återhämtning. I början av januari 2022 var 77 procent av befolkningen i höginkomstländerna fullt ut eller delvis vaccinerade men bara 10 procent i låginkomstländerna.¹ Som en del av återhämtningen efter pandemin planerar många länder för en strukturomvandling när det gäller digitalisering och grön utveckling. Med begränsade besparingar och begränsad tillgång till lån för nödvändiga investeringar riskerar fattigare länder att halka efter ännu mer.

Enligt uppskattningar ökade den globala extrema fattigdomen med cirka 100 miljoner människor 2020. Även om fattigdomen nu återigen minskar, så är det från betydligt högre

*Sida stödjer ökad kunskap om klimatförändringarnas effekter.
Foto: Unsplash*

Motståndskraftiga hälsosystem är en nyckel till att förhindra hälsokriser. Foto: Catherine Ntabadde/UNICEF

*I samarbete med svenska myndigheter stärker vi offentliga institutioner i samarbetsländerna.
Foto: David Isaksson/Global Reporting*

*Konflikter och kriser kräver att vi kontinuerligt justerar vårt arbete efter nya förutsättningar och behov.
Foto: Giles Clarke/ OCHA*

nivåer än före pandemin. Åtta till nio års framsteg i arbetet med att eliminera extrem fattigdom i låginkomstländer har gått förlorade.² Den positiva trenden med minskad ojämlikhet mellan länder har brutits och den fattigare delen av världen halkar efter i återhämtningen.³

Bristande tillgång till grundläggande social service försvåras av pandemin

Fortfarande saknar femtio procent av världens befolkning tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård.⁴ Samtidigt ökar hushållens utgifter för dessa tjänster,⁵ vilket drabbar de fattigaste värst.⁶ Pandemin har utöver direkta hälsokonsekvenserna även haft indirekta effekter på hälsosystem. Exempelvis har pandemiåtgärder trängt undan andra grundläggande hälso- och sjukvårdsinsatser.⁷ Detta har bidragit till att ett ökat antal gravida kvinnor och spädbarn har dött, färre barn har vaccinerats mot barnsjukdomar och utbudet av tjänster för hivprevention och testning har minskat.^{8, 9, 10} Minskad finansiering och andra undanträngningseffekter på grund av covid-19 utgör därmed ett allvarligt hinder för arbetet med att stärka sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).¹¹

Vatten, sanitet och hygien har i arbetet mot covid-19 i allt större utsträckning tagits upp som en hälsofråga, både vad gäller smittskydd och kvalitetsvård. Nedstängningar av samhällen och inkomstbortfall riskerar att begränsa tillgången till rent vatten eftersom hushållen huvudsakligen finansierar detta själva. Samtidigt riskerar pandemidrivna återflytt till landsbygden att leda till ett ökat tryck på den lokala infrastrukturen som ofta är undermålig.¹²

Även spelplanen för utbildning har förändrats dramatiskt till följd av pandemin. Under våren 2020 stod 1,5 miljarder av världens barn utan skolgång på grund av skolstängningar. Skolstängningarnas konsekvenser kommer att få långsiktiga negativa effekter för både individer och samhällen. Till följd av nedstängningarna har barns utsatthet förvärrats. Barn utsätts i ökad utsträckning för våld i hemmet, barnäktenskap och alltför tidiga graviditeter.¹³

Digitaliseringens baksida

Många länder saknar möjligheter och strukturer som underlättar för låginkomstarbetare att få mer produktiva och inkomstskapande jobb. Digitaliseringen riskerar att göra lågproduktiva automatiseringsbara jobb föråldrade och många länder lyckas inte dra nytta av potentialen i nya teknologier. Pandemin har tydliggjort vikten av internettillgång för social och ekonomisk inkludering samt förmågan att hantera kriser. Fortfarande använder tre miljarder människor inte internet trots att 94 procent av världens befolkning lever inom täckning.¹⁴ Både individer och hela ekonomier riskerar därmed att hamna i ett djupt och växande utanförskap när digitalisering accelererar i resten av världen.

Miljö- och klimatfrågorna allt mer alarmerande

Den ekonomiska utvecklingen, som varit drivande bakom minskningen av fattigdom, har delvis skett på bekostnad av allt allvarligare klimatförändringseffekter.¹⁵ FN:s klimatpanel konstaterar att vi riskerar att passera Parisavtalets 1,5-gradersmål inom 10 till 20 år och att klimatförändringarna måste behandlas som ett direkt hot mot livet på jorden.¹⁶ Klimatförändringarna tillför även en ny dimension till konflikter och kriser – främst genom deras inverkan på mark, vatten och andra naturresurser. Även risker som extremväder har blivit vardag för människor som lever i fattigdom och påverkar deras levnads- och försörjningsmöjligheter.¹⁷ Sambandet mellan miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling och mänskliga rättigheter, demokrati och jämställdhet är särskilt tydligt för människor som lever i fattigdom. Miljö- och klimatproblem påverkar deras livsvillkor och rättigheter, såsom tillgång till rent vatten, mat, sanitet och hälsa.¹⁸ Klimatförändringarna och utarmningen av den biologiska mångfalden har även stor negativ inverkan på hälsa.¹⁹ ²⁰ Miljöförstöring, inklusive klimatförändringar och minskad biologisk mångfald, är ett stort och långsiktigt hot mot mänskligheten. För att möta miljö- och klimatutmaningarna krävs stora åtaganden internationellt. Politiska meningsskilj-

”Fattigdom är i allt större utsträckning koncentrerad till situationer som präglas av våldsamma konflikter”

aktigheter och ekonomiska konflikter gör det dock svårt att nå global enighet kring vilka åtgärder som ska prioriteras.²¹ Kvinnor, flickor och urfolk drabbas i oproportionerligt hög grad av klimatförändringar och katastrofer, samtidigt som de också är förändringsaktörer som sitter på viktig kunskap.²²

En grön återhämtning från pandemin skulle kunna främja den genomgripande samhällsomställningen som krävs för ett hållbarare och mer rättvist resursutnyttjande som inte överskrider gränserna för vad planeten klarar av.²³ Utmaningen för de flesta låg- och lägre medelinkomstländer är att deras utrymme för att vidta ekonomiska stimulansåtgärder är mycket begränsat.

Demokratisk tillbakagång och ökad korruption

Andelen människor som lever i samhällen där de kan påverka sitt lands politiska utveckling minskar och en majoritet av världens befolkning bor i auktoritära stater.²⁴ Till följd av pandemin har många länder dessutom infört åtgärder som inskränker demokratin och de mänskliga rättigheterna.²⁵ I dag är det fler stater som går bakåt än som gör framsteg avseende mänskliga rättigheter. Det rör sig om ökad repression mot civilsamhället, medier, människorättsförsvarare, politisk opposition och ett fritt internet.²⁶

Inskränkningarna slår hårt mot organisationer som företräder grupper som redan utsätts för diskriminering, såsom religiösa och etniska minoriteter. Ökad repression leder till växande spänningar och kan bidra till större risk för våld

och väpnad konflikt. Dessutom innebär trenden en ökad spridning av desinformation, i syfte att orsaka skada på flera sätt: genom falsk information, genom att diskreditera politisk opposition och genom att skapa politisk polarisering.²⁷ Institutioner vars uppgift är att försvara mänskliga rättigheter, särskilt de i rättssektorn, utsätts för påtryckningar och manipuleras, samtidigt som deras oberoende hotas.

Även korruption är ett centralt hinder för demokratisk utveckling och bidrar till tillbakagången. Korruptionen är omfattande i många av Sidas samarbetsländer. Den slår hårdast mot fattiga människor och motverkar en hållbar utveckling. Pandemin har ytterligare förvärrat korruptionen och dess negativa effekter. Enligt Transparency International har flertalet av Sidas samarbetsländer gjort små eller inga framsteg i kampen mot korruption under det senaste decenniet.²⁸

Världen är mindre fredlig och humanitära behov fortsätter att öka

Världen är mindre fredlig än för tio år sedan²⁹ och antalet konflikter har ökat.³⁰ Antalet människor som tvångsfördrivits nådde vid slutet av 2020 den högsta noteringen sedan FN:s flyktigorgan UNHCR började räkna.³¹ År 2021 har präglats av flera konfliktrelaterade kriser, såsom militärkupperna i Myanmar och Sudan, eskaleringen av den väpnade konflikten i etiopiska Tigrayregionen och talibanernas maktövertagande i Afghanistan. Dessa kriser har haft stora humanitära konsekvenser, liksom konsekvenser för fattigdomsbekämpning, demokratiska fri- och rättigheter och jämställdhet. Fattigdom är i allt större utsträckning koncentrerad till situationer som präglas av våldsamma konflikter. Tre av fyra människor i extrem fattigdom lever i sköra, ofta konfliktdrabbade, länder.³² En stor del av dessa människor bor i områden som även upplever klimatrelaterade risker. Detta understryker vikten av att adressera klimat- och konfliktrisker integrerat,³³ liksom att beakta jämställdhet i detta arbete.³⁴

I december 2020 uppskattade FN att antalet människor som skulle vara i behov av humanitärt stöd under 2021 upp-

*Simon och pappa läser läxor i ett flyktingläger i Juba, Sydsudan. Ofrivillig migration och flykt på grund av konflikter och klimatförändringar ökar.
Foto: Ingrid Prestetun*

gick till 235 miljoner människor – 100 miljoner fler än två år tidigare.³⁵ Konflikter, klimatförändringar och den ekonomiska tillbakagången i sviterna av pandemin är de främsta orsakerna bakom de ökande humanitära behoven. Globalt uppskattas 142 miljoner människor i 40 länder och territorier stå inför en matkris som innebär att de riskerar akut undernäring. Demokratiska republiken Kongo, Jemen och Afghanistan till-

hör de mest kritiska länderna.³⁶ Klimatförändringarna leder även till fler och mer frekvent förekommande extrema väderhändelser. UNHCR rapporterar att antalet flyktingar har fortsatt att öka under 2021 och att det nu finns över 80 miljoner flyktingar i världen. Många av dessa lever i en situation som närmast permanentats, utan utsikter att kunna återvända hem i närtid.³⁷

Uppdrag och organisation

Detta är Sida

Sida är Sveriges biståndsmyndighet. I samarbete med organisationer, andra myndigheter och företag arbetar vi för att bidra till bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck.

Våra uppgifter

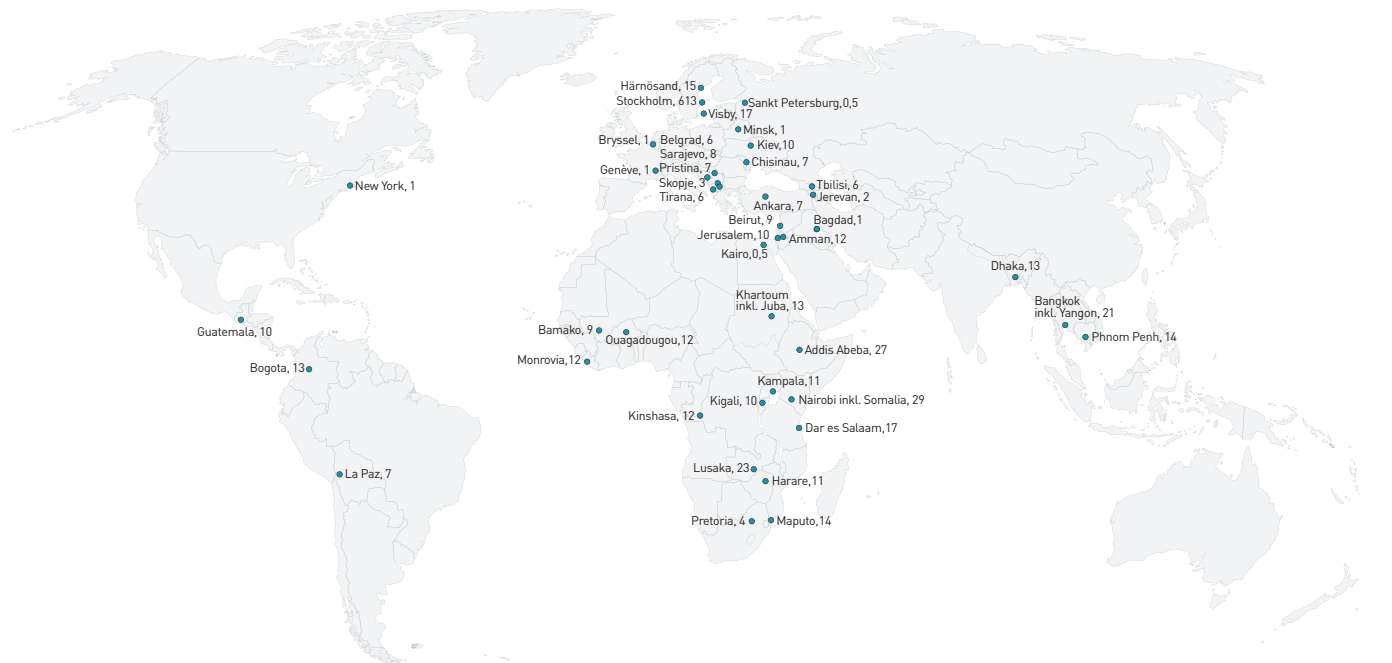
Vårt uppdrag styrs av regeringens förordningar, regleringsbrev och strategier. Med utgångspunkt i regeringens styrning tolkar vi vår uppgift som att:

- Finansiera partner och dela finansiella risker.
- Mobilisera engagemang och stärka kapacitet.
- Föra normativ dialog och bedriva globalt påverkansarbete.
- Bistå med kunskap, information och statistik.

Vårt utvecklingssamarbete och humanitära bistånd bedrivs i olika länder, inom olika sektorer och tillsammans med olika typer av partner. Gemensamt för allt svenskt bistånd är att det ska genomsyras av fem olika perspektiv: fattiga människors perspektiv på utveckling, rättighetsperspektivet, konfliktperspektivet, jämställdhetsperspektivet samt miljö- och klimatperspektivet.

Sidas ambition är att allt vårt arbete ska vara grundat i insikter och slutsatser från en multidimensionell fattigdomsanalys. En sådan analys väger in de olika perspektiven och fattigdomens olika dimensioner och orsaker.

Eftersom Sidas samarbetsländer ansvarar för sin egen utveckling så tar vi hänsyn till ländernas egna politik och prioriteringar för att minska fattigdomen. Vi stärker institutionell kapacitet och främjar lokalt ägarskap. Resultatet blir bättre och hållbart på lång sikt när de människor som lever

Figur 1.1: Kartbild över antalet anställda i Sverige och antalet utsända per utlandsmyndighet

och bor i de länder där vi har verksamhet är med och utformar arbetet.

Vi styrs av strategier som regeringen beslutat

Regeringen beslutar om strategier som definierar vilka länder och tematiska områden som Sveriges utvecklingssamarbete ska inriktas på samt vilka mål det ska uppnå. De geografiska strategierna gäller för enskilda länder eller regioner. De globala tematiska strategierna handlar om specifika frågor eller aktörer, till exempel forskningssamarbete, mänskliga rättigheter och demokrati eller civilsamhällets aktörer. Flera strategier har förnyats under året. Vid utgången av 2021 styrdes Sida av totalt 45 strategier.

För att nå ökad effektivitet och kvalitet arbetar vi för synergier och samordning mellan olika insatser och typer av aktörer, såväl inom varje enskild strategi som mellan olika strategier.

Sida är en styrelsemyndighet

Sida leds av en styrelse som är utsedd av regeringen och generaldirektören ansvarar för den löpande verksamheten inför styrelsen.

Sidas mål och budget för verksamheten sammanfattas i en treårig verksamhetsplan. Den beslutas varje år av Sidas styrelse.

Våra anställda finns i Sverige och på utlandsmyndigheter

Myndigheten är uppdelad i åtta avdelningar. Utöver dessa avdelningar finns generaldirektörens stab samt en internrevision som rapporterar till styrelsen. Vi har även ett rådgivande organ för forskningssamarbete.

Vår personal finns både i Sverige och på utlandsmyndigheter. Vid slutet av året arbetade 645 årsarbetskrafter vid våra kontor i Stockholm, Visby och Härnösand. På utlandsmyndigheterna arbetade vid samma tidpunkt 381 årsarbetskrafter. Av dessa var 200 utsända från Sverige och 181 anställda lokalt.

Våra prioriteringar 2021

Vi har prioriterat vår närvaro i fält

Budget och verksamhetsplan för perioden 2021–2023 har satt ramen för och styrt hur vi har tagit oss an vårt uppdrag 2021. De har också styrt vilka frågor vi har prioriterat och hur vi har fortsatt att utvecklas för att bli ännu mer effektiva och relevanta i vårt bistånd.

Stärkt närvaro i samarbetsländerna

För att stärka vår uppföljning och för att möjliggöra att Sida kan arbeta brett i samtliga uppgifter har vi prioriterat personalförstärkningar i budgeten för 2021. Vi har stärkt vår närvaro i samarbetsländerna ytterligare med fokus på Afrika och genom bemanning av en ny strategi för Latinamerika. Mot bakgrund av att vi befinner oss i allt mer osäkra och instabila miljöer så har vi även prioriterat ett stärkt säkerhetsarbete.

Investering i strategisk utveckling

För att ställa om och utveckla myndigheten i linje med våra verksamhetsmål har vi investerat i interna utvecklingsprogram. Programmen ska hjälpa oss att möta en omvärld i snabb förändring genom att inleda omställningen till framtidens arbetssätt i tid. Programmen har varit inriktade på utvecklade arbetssätt, myndighetens arbete med digitalisering, arbetet med transparensgarantin och Openaid (webbplats som visar öppna data om det svenska biståndet) samt innovation genom vårt innovationslabb Sidalabbet. Vi har också förberett oss inför flytten av vårt kontor till Rissne 2022.

Fokus på de mest utsatta länderna och det humanitära biståndet

För att säkerställa att vi prioriterar de människor som är mest utsatta för fattigdom och förtryck har vi i våra underlag till regeringen argumenterat för att biståndets resurser bör styras till de geografiska strategierna och det humanitära biståndet. Afrika är den region som har störst andel extremt fattiga och globalt har de humanitära behoven fortsatt att öka.

Med fokus på institutionsbyggande och kapacitetsstärkande i låginkomstländer har vi prioriterat arbetet för stärkta synergier mellan olika delar av biståndet. Vi har byggt vidare på och stärkt kopplingarna mellan ett starkt globalt normativt arbete inom ramen för de globala tematiska strategierna och arbetet i de länder och regioner där vi är aktiva.

Demokrati, antikorrupcion och biologisk mångfald

För att svara upp mot de uppdrag som vi fått från regeringen har vi arbetat för att öka, stärka och bredda arbetet med demokrati och biologisk mångfald samt för att stärka arbetet med antikorrupcion som tematisk verksamhet i länder. I slutet av 2020 och början av 2021 beslutade regeringen om ett stort antal nya strategier. Många av dessa inkluderade mål om antikorrupcion och biologisk mångfald. Detta innebar en möjlighet för oss att bygga in en förstärkning inom prioriterade tematiska områden redan från start. I samband med att vi har börjat arbeta med de nya strategierna har vi identifierat nya insatser och utvecklat och etablerat såväl befintliga som nya partnerskap.

Mobilisering av fler aktörer och kapital

Pandemins kort- och långsiktiga effekter, politiska kriser och konflikter har dominerat året. Utmaningarna har varit stora och överskrider vida de behov som biståndet ensamt kan hantera. För att bemöta dessa utmaningar har vi prioriterat arbetet för att mobilisera fler aktörer och mer kapital för hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning. Vi har prioriterat ökade personella resurser för arbetet med garantier och samverkan med andra svenska myndigheter.

Se även avsnittet Resultatredovisning övriga åiterrapporteringskrav i regleringsbrev/Redovisning av förvaltnings- och säkerhetskostnader.

”Vi har stärkt vår närvaro i samarbetsländerna ytterligare med fokus på Afrika och genom bemanning av en ny strategi för Latinamerika”

Resultatredovisning

Vår analys och bedömning av verksamheten

I resultatredovisningen analyserar vi hur vi har presterat i förhållande till de uppgifter vi har som myndighet.

Vi inleder med en sammanfattande bedömning av vår verksamhet 2021. Därefter följer en beskrivning av arbetet med kompetensförsörjning och arbetsmiljö samt lärande.

Analysen av vårt arbete per uppgiftsområde och per anslagspost är stommen i resultatredovisningen. Vi analyserar vår prestation som finansiär samt prestationer kopplat till vår uppgift att mobilisera engagemang, stärka kapacitet och föra normativ dialog. Vi analyserar även hur Sida som expertmyndighet har bidragit med kunskap, statistik samt information om biståndet. I bedömningen per anslagspost bedömer vi huruvida arbetet har genomförts enligt plan samt i vad mån Sida lyckats upprätthålla relevansen i arbetet i linje med förändringar i såväl vår externa styrning som vår omvärld.

Sist i kapitlet återfinns vår resultatredovisning gentemot uppdrag, mål och återrapporteringskrav i regleringsbrevet.

Sida arbetar långsiktigt med partner för att hejda förlusten av biologisk mångfald på lokal, regional och nationell nivå.

Foto: Dmitry Dreyer

Sammanfattande bedömning av vår verksamhet

Flexibelt bistånd i en motvindsvärld

Vår bedömning av årets prestationer visar på att vi, med löpande anpassningar, har kunnat genomföra vår verksamhet delvis, eller helt enligt plan. Detta trots utmaningar relaterade till pandemin och en ansträngd säkerhetssituation i flera länder. Vi bedömer också att vi är på god väg att utveckla vår organisation i linje med de uppgifter vi har som myndighet och de mål som styrelsen beslutat för verksamheten.

Inledande bedömning

Operativa utmaningar

Under 2021 har vår verksamhet, liksom under 2020, präglats av pandemin. Men till skillnad från föregående år har vi i hög grad funnits på plats i våra samarbetsländer. Vår omvärldsanalys, uppföljning på anslagspostnivå och tematiska resultatredovisning visar generellt på en negativ utvecklingstrend inom de områden som är i fokus för det svenska biståndet. Våra största operativa utmaningar har varit uppblossade politiska kriser, konflikter och pandemirelaterade nedstängningar. Våra möjligheter att följa upp insatser och genomföra fältbesök har varierat och i många fall varit kraftigt begränsade. Detta har inneburit att vi fortsatt att utveckla alternativa dialog- och uppföljningsmetoder för att följa och bedöma resultaten av våra samarbeten.

Anpassning och utveckling av inriktningen i arbetet

Det omfattande omställningsarbete som vi gjorde under 2020, som ett svar på pandemin, har under året integrerats i den löpande verksamheten. Omställningen syftade till att bromsa

I kampen mot covid-19 har vatten, sanitet och hygien i allt större uträckning lyfts som en hälsofråga.

Foto: Rita Olano/AzulPositivo

smittspridningen, stärka hälsosystemen och hantera pandemins konsekvenser för samhällsutvecklingen i våra samarbetsländer.

Under 2021 har såväl Sida som samarbetspartner lärt sig att i ökad grad nyttja digitala kommunikations- och mötesformer. Vi har också anpassat oss till ett läge där snabba förändringar kräver att vi kontinuerligt omprövar relevansen i vårt

arbete och justerar verksamheten efter nya förutsättningar och behov.

Vi har påbörjat arbetet inom ramen för ett stort antal nya strategier samt svarat upp mot de mål, återrapporteringskrav och uppdrag som vi fått från regeringen. Vi har arbetat fokuserat med antikorrupcion, demokrati och biologisk mångfald.

Inom i stort sett samtliga anslagsposter har vi också arbetat för att stärka integreringen av miljö- och klimatperspektivet. Klimatkrisen slår hårt mot de allra fattigaste och vi har under året landat i slutsatsen att vi måste bli ännu bättre. Vi behöver skärpa vår kunskap om klimatförändringarnas effekter och utarmningen av den biologiska mångfalden. Vi bedömer även att vi behöver bli ännu bättre på att identifiera åtgärder för klimatanpassning och biologisk mångfald där vårt utvecklings-samarbete kan göra störst skillnad för de allra fattigaste.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljöarbete

Förändrade förutsättningar och kriser i flera av våra samarbetsländer har krävt en stärkt samverkan mellan Sida, UD och utlandsmyndigheterna. Vi bedömer att vi tillsammans med dessa aktörer effektivt har hanterat olika händelser som påverkat vår personal och verksamhet. Utvecklingsarbete kopplat till fält- och informationssäkerhet samt kompetenssatsningar inom tematiska områden och perspektiv har stärkt verksamheten. Det har förbättrat våra förutsättningar att omhänderta de nya strategier och strategimål som beslutats under året samt pågående uppdrag som berör dessa områden.

Lärande i föränderlig värld

Vi har under året arbetat för att bli bättre på att omsätta och nyttja den kunskap och evidens som vi själva genererar. Vi bedömer att vi är bra på att bygga kunskap och att vi har utvecklats som en lärandeorganisation men att vi fortfarande kan bli bättre på att sprida och omsätta denna kunskap exempelvis mellan olika utlandsmyndigheter.

Vår prestation per uppgift

Vi finansierar partner och delar finansiella risker

Vår bedömning är att vi bidragit med en relevant och ändamålsenlig finansiering i de sammanhang där vi finns. Det har vi kunnat göra tack vare god flexibilitet hos såväl Sida som våra partner. I flera fall har vi omprövat och anpassat insatser med mycket kort varsel med anledning av hastigt uppblossade konflikter och kriser.

Förbud och restriktioner under pandemin har kraftigt begränsat våra samarbetspartners möjligheter att verka. Civilsamhällsorganisationerna hör till de aktörer som drabbats värst. Därför har vårt stöd till dessa aktörer ökat 2021. Vårt stöd till multilaterala partner har däremot minskat något och i ett flertal länder, där demokratiutvecklingen har gått bakåt, har vårt stöd till statliga institutioner fasats ut under året. För att bli mer strategiska och fokuserade i biståndet har vi över tid minskat antalet samarbetspartner som vi samarbetar med inom ramen för respektive strategi.

I skuggan av pandemin har vi fortsatt att använda och utveckla innovativa finansieringsformer för att mobilisera fler aktörer och mer kapital för hållbar utveckling. Genom att tillsätta mer resurser och utveckla våra arbetssätt har vi ökat takten i arbetet med att mobilisera kapital genom garantier. Arbetet är resurskrävande med långa ledtider. Det är särskilt utmanande i konfliktmiljöer och post-konfliktmiljöer

Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet

Trots vissa pandemirelaterade utmaningar bedömer vi att vi har tagit flera viktiga steg under året för att mobilisera engagemang och stärka kapacitet.

Vi har framför allt arbetat för att få fler svenska myndigheter engagerade i utvecklingssamarbetet. Vi har också tagit fram förenklade rutiner och nya verktyg för att kunna erbjuda ett mer ändamålsenligt stöd till de myndigheter som redan är aktiva i biståndet.

Sida Partnership Forum har digitaliserat hela sin utbildningsportfölj vilket har inneburit att vi har kunnat erbjuda fler utbildningstillfällen under 2021.

Vi för normativ dialog och bedriver globalt påverkansarbete

Under året har vi drivit motvindsfrågor inom exempelvis jämställdhet, demokrati och mänskliga rättigheter samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Vår bedömning är att Sida har bidragit till att flera samarbetspartner har flyttat fram sina positioner i frågor som är viktiga för Sverige och Sida. Ett exempel är FN:s humanitära samordningsorgan (OCHA) som genom Sidas engagemang antagit en ny jäm-

”Snabba förändringar kräver att vi kontinuerligt omprövar relevansen i vårt arbete och justerar verksamheten efter nya förutsättningar och behov”

ställdhetspolicy samt verktyg för att förbättra kvalitén i sina operativa verksamhet utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Pandemin har gjort det svårare att driva normativt påverkansarbete. Det gäller framför allt i auktoritära politiska miljöer med krympande demokratiskt utrymme och värde-konservativa strömningar. Men pandemin har också inneburit att vi utvecklat nya arbetssätt. Alternativa digitala kanaler och dialogplattformar under pandemin har möjliggjort en fördjupad kontakt med våra multilaterala partner och våra samarbetspartner på landnivå.

Vi bistår med kunskap, information och statistik

Efterfrågan på vårt expertstöd till Utrikesdepartementet (UD) och regeringen har ökat markant och vår bedömning är att Sidas har bidragit till att säkra samstämmighet och ökat genomslag i det svenska agerandet gentemot globala och multilaterala aktörer.

Även i år rankades kvaliteten på den svenska biståndsstatistiken i den högsta kategorin av OECD-DAC, som ”utmärkt kvalitet”. Under året har vi också förbättrat publiceringen av öppna data och Openaid nominerades till Svenska Designpriset i kategorin digital information.

För att nå ut bredare i vår kommunikation har vi minskat antalet egna aktiviteter och i stället lagt mer resurser på att inspirera och stötta andra aktörer att kommunicera om biståndet. Den digitala omställningen har inneburit ökat deltagande i digitala evenemang, exempelvis Sidas seminarier Development Talks och Stockholm Internet Forum med över 1 000 deltagare.

Resultatredovisning kompetensförsörjning och lärande

Rätt kompetens och kunskap när omvärlden förändras

I detta avsnitt redogör vi för vårt arbete med kompetensförsörjning och lärande.

För att kunna fullgöra de uppgifter vi har som myndighet på ett så effektivt och relevant sätt som möjligt har vi arbetat för att säkerställa att vi har rätt kompetens, en bra arbetsmiljö samt att vi utvecklas som lärande organisation. Under 2021 har det blivit ännu tydligare hur viktigt det är att vi upprätthåller och utvecklar vår förmåga att arbeta i komplexa och snabbt föränderliga miljöer. Vår närvaro i samarbetsländerna och vår kunskap om vad som genererar hållbar utveckling är också en av våra största tillgångar. Därför är lärande på alla nivåer i organisationen centralt. Övergripande bedömer vi att vi under 2021 haft tillgång till den kompetens som verksamheten behöver för att fullgöra de uppgifter vi har som myndighet.

Lilian med barnen Frida och Eliezel, planterar träd på sin gård i Kenya. Familjen Ochieng har fått utbildning i hållbara jordbruksmetoder.

Foto: Elin Larsson/Vi-skogen

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö

I en stor andel av de länder där vi arbetar är person- och informationssäkerhet en ständigt närvarande utmaning som förstärks i samband med kriser och snabba händelseförlopp.

Förändrade säkerhetsförhållanden under året i bland annat Belarus, Sudan, Myanmar, Afghanistan och Etiopien har ytterligare tydliggjort behovet av ett utvecklat säkerhets- och krisarbete. Vi har tagit flera initiativ för att stärka samverkan med UD och utlandsmyndigheterna och vi bedömer att den gemensamma hanteringen av olika händelser under året har varit effektiv. Lärdomar som dragits från dessa händelser kommer att bidra till fortsatt utveckling av säkerhets- och krishanteringsarbetet. Exempelvis visade den After Action Review (AAR) som vi gjort av Sidas arbete under evakueringen av ambassaden i Kabul att Sidas medarbetare tog stort ansvar, samspelade väl med kollegor och var modiga i att fatta de beslut som krävdes. AAR visade också på ett behov av att ytterligare tydliggöra ansvarsfördelningen när vi arbetar i en krissituation. Det kommer att tydliggöras genom en förändrad beredskapsorganisation under 2022.

En förutsättning för att kunna verka i komplexa miljöer är att vi fortsätter stärka våra medarbetares kompetens när det gäller person- och informationssäkerhet. Vi säkerställer också att våra medarbetare har tillgång till ändamålsenlig utrustning och lösningar för säker kommunikation, ett arbete som vi intensifierat under 2021.

För ökad säkerhet under tjänsteresor har vi implementerat ett digitalt positioneringssystem som möjliggör stöd i realtid vid olika typer av händelser. Vi har också påbörjat arbetet med ett systemstöd för att förbättra risk- och hotbedömningarna inför resor till högriskkontexter.

Satsning på tematiska kompetenser

Under året har vi satsat på att stärka medarbetares kompetens inom tematiska områden och perspektiv såsom konflikt, antikorruption och miljö och klimat. De prioriterade områdena har utgjort del av Sidas introduktionsprogram och grundutbildningar.

Under 2021 har Sidas partner återupptagit sina minröjningsinsatser. Under pandemins initiala månader var många partner tvungna att tillfälligt avbryta sina projekt och program.
Foto: MAG International

För att stärka vår resursbas för arbetet i konflikt- och postkonfliktmiljöer har vi genomfört ett årslångt utvecklingsprogram (PULS) för tolv medarbetare och ett traineeprogram. Av de 19 traineer som antagits till programmet har redan sex personer gått vidare till tjänstgöring på utlandsmyndigheter i länder som Liberia, DR Kongo och Burkina Faso. En utvärdering av programmen, PULS och trainee, initierades under

2021 och slutsatserna kommer att ligga till grund för det fortsatta arbetet med att stärka vår närvaro i konflikt- och postkonfliktmiljöer.

Mångfald i fokus

Under 2021 har vi infört ett mer systematiskt arbetssätt avseende mångfald, jämställdhet och inkludering. Arbetet

har blivit mer evidensbaserat och integrerat i verksamhetsplanering och uppföljning. Skraddarsydda rapporter med nyckeltal och statistik för området utgör grund för att kunna fatta informerade beslut och för att våra rekryteringsprocesser ska främja mångfald.

En positiv utveckling har skett för vissa nyckeltal, men det finns fortsatt stor förbättringspotential. Vi behöver till exempel anställa fler män, fler personer med utomeuropeisk bakgrund, fler yngre, fler personer med funktionsnedsättningar och fler med kunskaper inom teknik och digitalisering.

Våra medarbetare och pandemin

Våra medarbetare i Sverige har även under 2021 arbetat i huvudsak hemifrån och digitalt. Vi har fortsatt vårt aktiva arbetsmiljöarbete med regelbundna möten mellan arbetsgivare och arbetsmiljöombud för att följa upp arbetsmiljön. Vi har också fortsatt att utveckla våra digitala arbetssätt. Sida har betalat ut ett skattepliktigt engångsbelopp till medarbetarna för att möjliggöra en god arbetsmiljö vid hemarbete samt upprätthållit de smittskyddande åtgärderna i våra lokaler. Vi har också introducerat ett digitalt verktyg för mikro-pauser och en hälsoutmaning för att stimulera till rörelse. Under hösten påbörjade vi en gradvis återgång till kontoret.

Situationen för våra medarbetare på utlandsmyndigheterna har präglats av osäkerhet och utmaningar. Skolorna har varit stängda i flera länder vilket har inneburit stora utmaningar för barnfamiljer. Utsända medarbetare och familjer har erbjudits vaccinering på UD-Sidas läkarmottagning. En försäkringslösning har också tagits fram via Kammarkollegiet. Lösningen handlar om att ge utsända medarbetare och familjer som vaccinerats utomlands motsvarande skydd mot biverkningar som Läkemedelsförsäkringen ger de som vaccinerats i Sverige.

Arbetsmiljöarbete

Erfarenheterna av pandemin och hemarbete har skilt sig åt för Sidas medarbetare. Trots förebyggande arbete finns det medarbetare som har upplevt en hög arbetsbelastning, trötthet och stress. Sida har aktivt arbetat med att stötta cheferna

i att upptäcka tidiga signaler på ohälsa, vilket varit än mer utmanande när ledarskapet till största delen har skett digitalt.

Under året har vi stärkt vårt arbete med rehabilitering och särskilt frågor om skadligt bruk och riskbruk genom att utbilda chefer och HR-personal samt inlett ett samarbete med organisationen Alna som är experter på skadligt bruk i arbetslivet.

Chefer har getts möjlighet att delta i en stressförebyggande digital kurs via Partsrådet. Efter en lyckad pilotomgång och utvärdering har programmet även erbjudits till övriga medarbetare på Sida.

I november genomförde vi en temperaturmätning med fokus på arbetsmiljö och konsekvenser av det senaste årets hemarbete. Det övergripande resultatet vittnar om att medarbetare på Sida generellt mår bra och upplever en positiv arbetssituation. Jämfört med medarbetarundersökningen 2019 hittar vi i dag arbetsro i större utsträckning. Vi är nöjda med våra resultat, känner tillit och stöd från närmaste chef och har gott samarbete med kollegor. Samtidigt ser vi vissa utmaningar avseende stress och i att finna tid för återhämtning och reflektion, särskilt för cheferna. Resultatet från temperaturmätningen vägleder kommande års utvecklingsinsatser kring arbetsmiljö och mående på Sida.

Sjukfrånvaro

Vår sjukfrånvaro har minskat med totalt 0,14 procentenheter för kvinnor och 0,13 procentenheter för män, i jämförelse med 2020. För anställda till och med 29 år och mellan 30 och 49 år minskade sjukfrånvaron. För anställda som är 50 år och äldre ökade sjukfrånvaron med 0,64 procentenheter. Andelen långtidssjuka ökade också.

Vi fortsätter att arbeta aktivt för att bibehålla en relativt låg sjukfrånvaro på myndigheten och följer löpande sjukfrånvaron i arbetsmiljökommittén (samverkansorgan mellan arbetsgivare och arbetstagarorganisationer). Sida har under året fortsatt att arbeta aktivt med friskvård, välmående och psykosocialt stöd till medarbetarna. De flesta aktiviteterna har skett digitalt.

Tabell 2.1: Sjukfrånvaro på Sida, procent

	2021	2020	2019
Totalt	2,77	2,91	2,34
Varav långtidssjuka (>60 dagar) av totalt sjukskrivna	62,47	54,27	54,23
Män	1,80	1,93	1,34
Kvinnor	3,18	3,32	2,78
Anställda –29 år	0,63	0,84	3,36
Anställda 30–49 år	2,25	2,96	1,79
Anställda 50 år–	3,65	3,01	2,99

RESULTATEXEMPEL 1

Dramatisk omställning för biståndet i krisens Afghanistan

Krisen i Afghanistan och talibanrörelsens maktövertagande 2021 var ett stort bakslag för miljoners fattiga och sårbara människor. Sidas personal evakuerades och vi var tvungna att ompröva biståndet, samtidigt som vi gjorde akuta skyddsinsatser för särskilt utsatta grupper.

Den 15 augusti 2021 tog talibanrörelsen över makten i Afghanistan. Vi evakuerade vår personal och lokalanställda och stoppade det omfattande svenska stödet till utvecklingssamarbete med den afghanska staten.

En av våra omedelbara prioriteringar var att bidra till våra samarbetspartners säkerhet och säkerställande av skydd för särskilt utsatta aktörer, såsom journalister och människorättsaktivister. Genom snabb anpassning och omställning av stöd bidrog vi bland annat till att:

Omkring 500 afghanska journalister och medarbetare kunde sättas i säkerhet i landet genom att en samarbetsorganisation och dess lokala partner öppnade fler skyddsboenden. Samtidigt kunde omkring 100 personer sättas i säkerhet utanför landet. För att bidra till fler journalisters säkerhet samt möjligheter för media att fortsätta verka, beslutade vi att ytterligare öka stödet till samarbetsorganisationen med 18,3 miljoner kronor. Dessutom tog vi beslut att stötta en annan internationell organisation med 11,8 miljoner kronor. Detta för att bland annat cirka 80 radio-kanaler ska kunna fortsätta sin verksamhet och upprätthålla tillgången till information för det afghanska folket.

142 människorättsförsvarare och tjänstemän, inklusive hbtqi-aktivister, fick hjälp att lämna landet för att kunna fortsätta verka i exil genom en särskild evakueringsinsats som genomfördes av en av våra samarbetsorganisationer. Sida finansierad insatsen med 7,4 miljoner kronor.

Drygt 950 människorättsförsvarare, inklusive journalister och kulturarbetare, evakuerades och sattes i säkerhet utanför landet tack vare stöd från en partner som erhåller kärnstöd från Sida.

Vår personal arbetade under året intensivt med flera samarbetspartner för att analysera hur biståndet kan anpassas till den nya situationen. Men också för att skydda och bygga vidare på de framsteg i landet som biståndet har bidragit till under de senaste 20 åren – trots extremt ogynnsamma förutsättningar.

Sedan den förra talibanregimens fall 2001 har vi fokuserat på stöd inom grundutbildning, grundläggande sjukvård, mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och ekonomisk utveckling. Under perioden 2001 till 2020 betalade Sida ut näst intill 14 miljarder kronor till insatser i Afghanistan. Detta, tillsammans med omfattande stöd från andra givarländer, bidrog till flera påtagliga framsteg i landet. Exempel på dessa framsteg inkluderar:

Antalet barn som går i skolan ökade från cirka 900 000 till över 9,5 miljoner. Samtidigt växte andelen flickor i skola från nära noll till 39 procent.

År 2019 förväntades nyfödda barn leva 8,5 år längre jämfört med barn som föddes 2001.

Mödradödligheten mer än halverades sedan 2001.

Kvinnors deltagande på arbetsmarknaden ökade och de fick bättre tillgång till

Sedan 2001 har antalet flickor som går i skolan i Afghanistan ökat. Nu riskerar denna positiva utveckling att drivas tillbaka.

Foto: Kajsa Waaghals/SAK

samhällstjänster och politisk representation.

Ekonomi förbättrades och inkomsten per capita ökade med 75 procent mellan år 2002 och 2018.

Flera av Sidas samarbetspartner jobbade efter maktövertagandet intensivt för att även fortsatt värna och bygga vidare på dessa landvinningar och för att undvika en total kollaps av det afghanska samhället.

För att stödja detta viktiga arbete fattade vi flera beslut om ökat stöd till organisationer som Svenska Afghanistankommittén (SAK) och FN. Genom extrastöd till SAK på 56 miljoner kronor kunde exempelvis projekt mot covid-19 genomföras, nya skolbyggnader upprättas och vattensystem tillhandahållas för tusentals familjer som

lever som internflyktingar. FN:s utvecklingsprogram (UNDP) fick också 100 miljoner kronor i nytt stöd för att återställa småskalig social och ekonomisk infrastruktur, trygga människors försörjning och förhindra totalt socioekonomiskt sönderfall. Samarbetet med UNDP ska även bidra till satsningar för att motverka och bättra kunna hantera klimatkatastrofer. Slutligen har International Rescue Committee (IRC) fått 35 miljoner kronor i nytt stöd för att bland annat öka tillgången till och respekten för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Stödet kommer också bidra till att minska allvarliga problem inom det nu mycket sköra hälsosystemet så som brist på mediciner.

Under decennier har miljoners människor i Afghanistan befunnit sig i en humanitär kris och under hösten har de humanitära behoven ökat avsevärt. Det råder fortsatt brist på mat, vatten, tillgång till primär hälsovård och skydd. Ökat stöd har under året gått till olika FN-organ för att hjälpa människor som drabbats av den fleråriga torka och mat- och vattenbrist som råder. Totalt bidrog Sida under året med 318 miljoner kronor till humanitära insatser för att täcka akuta behov och lindra nöd.

På grund av det rådande säkerhetsläget i Afghanistan har namn på vissa samarbetspartner ej skrivits ut.

Lärande i en föränderlig värld

Sida är i hög utsträckning en kunskapsgenererande organisation. Men vi har utmaningar när det gäller hur vi efterfrågar och omsätter den kunskap och evidens som vi genererar. Flera olika initiativ har tagits under året för att vi ska bli bättre på att efterfråga kunskap och stärka vårt lärande.

Digitalisering, datadriven analys och lärande

Vi strävar efter att bli en mer datadriven organisation där data utgör en naturlig del av beslutsfattande och analysarbete på olika nivåer inom organisationen. Under året har vi arbetat med att vidareutveckla databasen som utgör grunden för den datadrivna analysen. Sidas plattform för dataanalysverktyg (BISI) tillhandahåller nu verktyg och skraddarsydda rapporter, så kallade dashboards, för flera olika delar av verksamheten. Till exempel finns nu dashboards för tematisk analys och rapportering, verktyg för att kvalitetssäkra biståndsdata samt dashboards för portföljanalys. Med hjälp av dessa kan vi löpande se över sammansättningen av insatser i strategiportföljerna utifrån olika perspektiv och anpassa och utveckla biståndet för stärkt relevans och resultat.

Pandemin har ytterligare skyndat på vårt digitala lärande. Digitala arbetssätt och mötesformer har gjort det enklare att hålla seminarier och lärotillfällen där personal utanför Stockholm kan delta på lika villkor och där externa gäster enkelt kan bjudas in. Under året har vi tagit fram 14 e-utbildningar i såväl tematik som metoder och verktyg i arbetet. Sida har även tagit fram andra digitala verktyg för lärande, exempelvis en ljudbok om global multidimensionell fattigdomsanalys.

Innovation och lärande i Sidalabbet

Under året har arbetet med att bygga upp Sidas innovationslabb fortsatt. Sidalabbet stödjer verksamhetsutveckling och metodutveckling på myndigheten och ger utrymme och stöd till experimentell utveckling av idéer, metoder och arbetsformer. Labbet har bidragit till att vi snabbare lämnar analys-

och dokumentationsfasen till förmån för praktiskt testande. I labbet har vi även börjat att adressera ett antal flaskhalsar som begränsar myndighetens förmåga till innovation. Ett tiotal labbprojekt befinner sig antingen i uppstart, genomförande eller har avslutats. Projekten berör exempelvis nya lösningar för att möta klimatkrisen och stimulera biologisk mångfald, nya sätt att kanalisera socialt engagemang från aktörer utanför biståndets traditionella sfär och nya insikter från kapitalstarka investerare som har stor potential att påverka takten för genomförandet av Agenda 2030.

Lärande i strategigenomförandet

Mot bakgrund av snabba förändringar i vår omvärld, har vi prioriterat omvärldsbevakning som en viktig del i vårt organisatoriska lärande. Medarbetare från olika strategigenomförande enheter och utlandsmyndigheter har träffats för erfarenhetsutbyten kring hur slutsatserna från en multidimensionell fattigdomsanalys kan användas. En del av diskussionen har handlat om hur vi kan integrera analysen i det dagliga operativa arbetet. En annan del har handlat om hur vi kan genomföra fattigdomsanalys i sköra stater.

För att stärka användningen av evidens som underlag för beslut om inriktning och vägval i biståndet har evidenssammanfattningarna för respektive tematiskt område spridits och diskuteras. I evidenssammanfattningarna samlar vi slutsatser från aktuell forskning och gör den mer lättillgänglig.

Under året genomförde vi även ett mentorskapsprogram som syftar till att stärka tematisk expertis hos anställda. I den första omgången av programmet ingick ett 20-tal mentor/adeptpar. Nationella programhandläggare har också engagerats mer i de tematiska nätverken, med syfte att dra på deras kunskap om lokala kontexter.

Under året har omkring en tredjedel av Sidas strategier förnyats. För att stärka portföljanalys och lärande i strategiprocessen har anvisningar för hur nya strategier ska operationaliseras uppdaterats. Delar av planeringsarbetet för nya strategier har genomförts gemensamt mellan olika utlands-

”Vi strävar efter att bli en mer datadriven organisation där data utgör en naturlig del av beslutsfattande och analysarbete på olika nivåer inom organisationen”

myndigheter och strategigenomförande enheter för att stärka lärande.

Arbetssätt för ökat lärande

Under året har vi fortsatt att utveckla och anpassa sättet vi arbetar på. Flera avdelningar och enheter har arbetat aktivt med att etablera teamsamarbeten både inom och mellan enheter. Teamarbete förväntas bidra med kvalitativ och kvantitativ nytta, till exempel genom mer tid till dialog och uppföljning och mer effektivt utnyttjande av kompetenser. En större satsning har gjorts för att etablera mer agila arbetsformer som sätter kontinuerligt lärande, förbättring och värdeskapande i fokus.

Sida har även tagit fram en metod för teamarbete i processen för beredning och uppföljning av insatser. För att processen ska bli mer effektiv och kvalitativ deltar controllers och ämnes- och metodföreträdare i ett bredare team kring en insats. De gör bedömningar och för dialog med samarbetsparten i stället för att ge råd eller granska i efterhand.

Forum för Adaptiva Arbetssätt har samlat ett hundratal samarbetspartner samt Sida-medarbetare under året. Inom ramen för forumet har deltagarna tagit fram och spridit nya metoder och vägledning för adaptiva arbetssätt. Sida har också identifierat och börjat vidta åtgärder för att vår avtals-

hantering ska kunna underlätta för våra samarbetsparter att tillämpa adaptiva arbetssätt.

Utvärderingar

För att säkerställa kvaliteten och höja effektiviteten i biståndet är det avgörande att vi tar hand om det vi lär oss av utvärderingar. Varje år upphandlar vi ett stort antal utvärderingar. Vi kategoriserar dem i två grupper: centrala utvärderingar och decentraliserade utvärderingar.

De centrala utvärderingarna rör verksövergripande frågor av strategisk karaktär och är viktiga för styrning och lärande. Lärtilfällen arrangeras regelmässigt när vi genomför en utvärdering samt vid lanseringen av en utvärderingsrapport.

Under 2021 har åtgärdsplaner beslutats som svar på de tre centrala utvärderingar som slutfördes 2020: Power Africa-projektet (PAP), tillämpning och effekter av rättighetsperspektivet i fyra samarbetsländer (HRBA) samt bilateral forskning.

Under 2021 har tre nya centrala utvärderingar startat: i) uthålliga och långsiktiga effekter av Sidas utbildningsstöd, ii) nya former av FN-stöd och iii) livsmedelssäkerhet & system. Den senare utvärderingen gav i en första delrapport underlag till Sveriges delegation vid FN:s högnivåmöte om livsmedelssäkerhet, rörande olika positioner inom civil- och forsknings-samhället. En förstudie har gjorts inför utvärdering av olika ansatser till demokratisering.³⁸ Vi har även internt granskat hur miljöintegreringen sker i insatser. En lärdom från denna interna granskning är att styrningen tolkas olika och vi tar därför steg för att förtydliga styrningen genom att integrera tydliga miljömål i verksamhetsplanen 2022–2024.³⁹

Vi har i år även gjort en sammanställning av lärdomar från decentraliserade utvärderingar 2020. Dessa är framför allt projekt- och programspecifika utvärderingar, initierade av Sida, som syftar till att generera lärande kring till exempel resultat eller en särskild ansats i ett projekt. Analysen pekar på att utvärderade insatser generellt når viktiga resultat, men att det finns utmaningar för att nå och mäta bärkraftiga systemförändringar på samhälls nivå. Ägarskap, anpassning till lokal kontext, uppföljningssystem med fokus på mål och

RESULTATEXEMPEL 2

Sidalabbet är en trygg zon för att lära och testa nya vägar att nå biståndets mål

Sidalabbet ska hjälpa oss och våra partner att testa nya lösningar för hållbar utveckling och bidra till att modernisera myndighetens arbetssätt.

Resultaten från labbets verksamhet ska på sikt lägga grunden för nya innovativa finansierings- och samarbetsformer, partnerskap och initiativ i Sidas kärnverksamhet. Det ska också stimulera till en kultur där myndigheten blir bättre på att ta risker för att nå resultat och där verksamheten snabbare kan anpassas i ljuset av nya lärdomar. I centrum för labbet står insikter från biståndets målgrupper och användare. Arbetssättet bygger på samskapande och experiment och sker i korta tvärfunktionella projekt och sprintar. Prototyper till lösningar testas också i ett tidigt skede på de som berörs direkt av den tänkta innovationen. Ett exempel på detta är det labbande som pågått under året vad gäller att hitta en ny plattform för att kanalisera den östafrikanska diasporans engagemang till investeringar i hemländerna. Projektet har samlat insikter om diasporans behov och beteenden och testat förslag på lösningar direkt med diasporagrupper i Norden. Diasporans insikter har lagt grunden för flera pilotprojekt i Sidas samarbetsländer under de kommande åren.

*I Sidalabbet bygger vårt arbetssätt på samskapande och experiment i tvärfunktionella sprintar och projekt.
Foto: Michel Adamek, Antrop*

adaptiva läroprocesser, samt god koordinering är exempel på avgörande faktorer för vilka resultat som nås eller inte nås.⁴⁰

Sida har även deltagit i den internationella utvärderingskoalition som formats inom OECD-DAC för att koordinera utvärdering av pandemiresponsen. Sida har genom utvär-

deringen av pandemihanteringen i Bolivia tillsammans med Kanada och Schweiz bidragit till en OECD-DAC-gemensam sammanställning av tidiga erfarenheter som spridits såväl inom Sida som inom OECD-kretsen.⁴¹

Resultatredovisning per uppgift

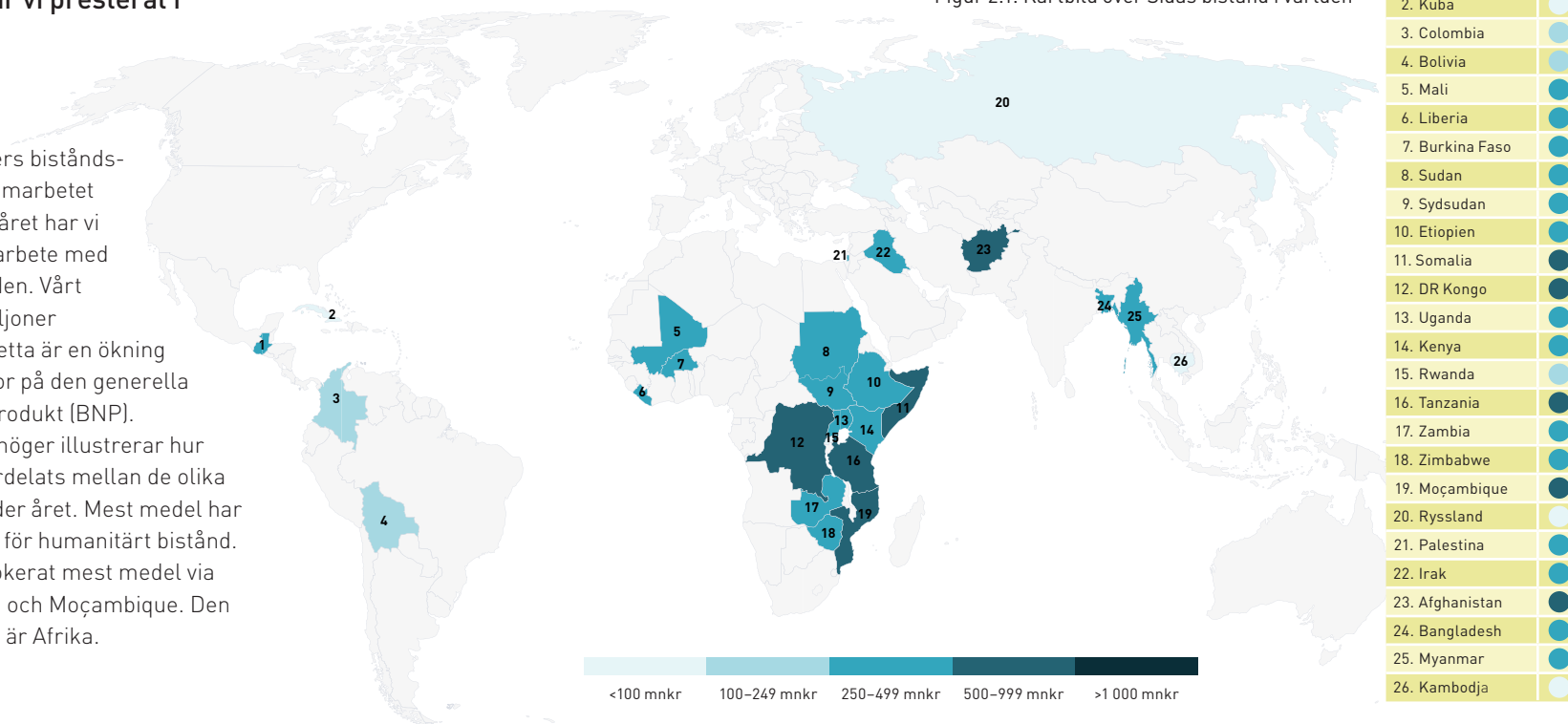
Vi når många genom bredden i vårt uppdrag

I detta avsnitt redogör vi för hur vi presterat i förhållande till våra uppgifter under året.

Vår roll som finansiär av andra aktörers biståndsinsatser är grunden för utvecklingssamarbetet och det humanitära biståndet. Under året har vi totalt haft 1 955 aktiva insatser i samarbete med 797 samarbetspartner runt om i världen. Vårt sakenslag uppgick 2021 till 26 803 miljoner kronor (se tabell 2.2 på nästa sida). Detta är en ökning i jämförelse med 2020. Ökningen beror på den generella ökningen av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP).

Tabellerna nedan samt kartan till höger illustrerar hur biståndsmedlen volymmässigt har fördelats mellan de olika strategier som vi har arbetat med under året. Mest medel har vi betalat ut inom ramen för strategin för humanitärt bistånd. Sett från ett landperspektiv har vi allokerat mest medel via strategierna för Somalia, Afghanistan och Moçambique. Den anslagspost som har haft högst utfall är Afrika.

Figur 2.1: Kartbild över Sidas bistånd i världen

Tematiska Strategier

Strategi för humanitärt bistånd	●
Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet	●
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	●
Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	●
Särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer	●
Strategi för hållbar fred	●

Tematiska Strategier

Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030	●
Strategi för forskningssamarbete	●
Strategi för global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter	●
Strategi för hållbar ekonomisk utveckling	●
Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser	●
Strategi för hållbar social utveckling	●

Regionala Strategier

Regional strategi för Asien och Oceanien	●
Regional strategi för Afrika söder om Sahara	●
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara	●
Regional strategi för Latinamerika	●
Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika	●
Regional strategi för Syrienkrisen	●
Strategi för Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	●

Vi finansierar partner och delar finansiella risker

Sida arbetar med att finansiera partner genom att förmedla bidrag eller genom att gå in som finansiell riskdelare för att mobilisera ytterligare resurser. Under året har vi fullt ut nyttjat det sakanslag som vi tilldelats från regeringen. Huvuddelen av anslaget har förmedlats vidare till våra partner. Vi har även fokuserat på att generera mer resurser och kapital till utvecklingsarbetet genom innovativa och katalytiska former av bistånd och genom att dela finansiella risker med partner inom ramen för våra garantier.

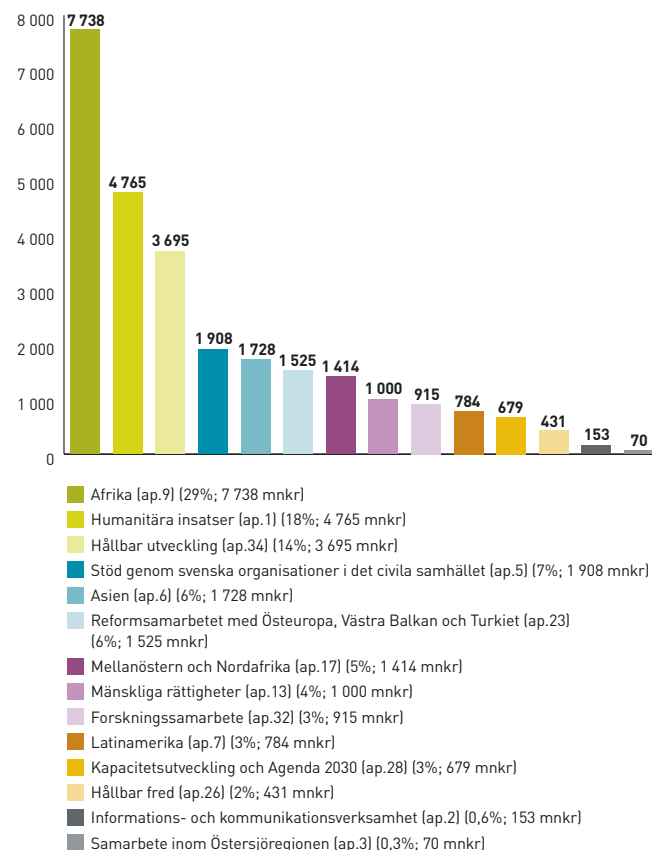
Genom att ge bidrag till våra partner medverkar vi till bistånds- och utvecklingsresultat som i sin tur bidrar till de mål som regeringen har beslutat i de strategier som styr biståndet.

För att bidra till de prioriteringar som regeringen angett i dessa strategier samt för att uppnå FN:s Globala mål krävs att resurser mobiliseras från fler håll än enbart från det traditionella biståndet. Under året har vi fortsatt att utveckla vårt garantiinstrument och utlysningssonder. Dessa verktyg gör det möjligt för fler och nya aktörer att engagera sig för hållbar utveckling. Vårt arbete bidrar därmed till nyskapande och kostnadseffektiva lösningar samtidigt som det mobiliserar privat kapital till arbetet för utveckling och fattigdomsbekämpning.

Våra samarbetspartner

Vi arbetar alltid i partnerskap med andra aktörer. Våra samarbetspartner kan exempelvis vara organisationer, föreningar, myndigheter, universitet, banker, företag och kooperativ. De är svenska och internationella aktörer såväl som nationella och lokala partner i samarbetsländerna. Som grund för samarbetet tecknas ett avtal mellan Sida och partnern.

Figur 2.2: Utfall per anslagspost, mnkr

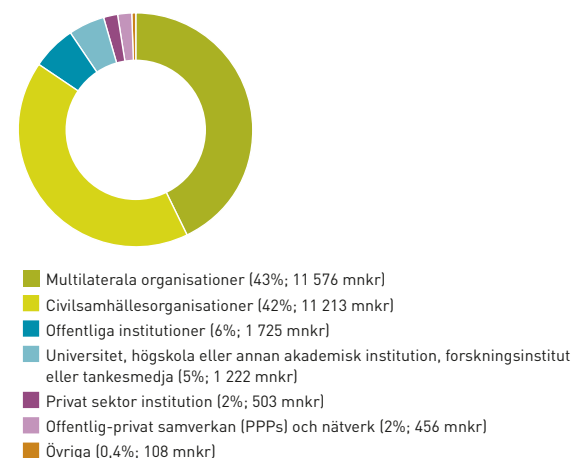

Av figur 2.3 framgår hur mycket medel som Sida har betalat ut till respektive partnerkategori under de tre senaste åren. Stödet som gått till multilaterala organisationer har minskat med ungefär fem procent i jämförelse med 2020. Andra partnerkategorier har ökat, exempelvis stödet till civilsamhällesorganisationer. Det kan förklaras av att vi under året dragit in det planerade stödet via Världsbanksgruppen till Afghanistan samtidigt som mer medel gått till civilsamhällesorganisationer i landet. Inom kategoring har vårt stöd till regionala banker har också varit lägre i år. Det beror dels på

Tabell 2.2: Nyckeltal för Sidas insatser, avtal och utfall

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	1 955	1 961	2 003
Antal nya avtal	601	560	616
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	31	33	35
Genomsnittlig avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	33	23	34
Utfall, mnkr	26 803	26 214	25 717

Figur 2.3: Totalt utbetalade medel fördelat per partnerkategori, mnkr

Tabell 2.3: Totalt utbetalade medel fördelat per partnerkategori, tidsserie, mnkr

	2021	2020	2019
Multilaterala organisationer	11 576	12 142	11 675
Civilsamhällesorganisationer	11 213	10 186	9 962
Offentliga institutioner	1 725	1 580	1 628
Universitet, högskola eller annan akademisk institution, forskningsinstitut eller tankesmedja	1 222	1 167	1 294
Privat sektor institution	503	487	510
Offentlig-privat samverkan (PPPs) och nätverk	456	544	505
Övriga	108	108	143

att vi i en särskild pandemisatsning förra året bidrog med en större summa till en afrikansk fond för grön energi, dels på att ett samarbete med ett investeringsnätverk i Västra Balkan har gått mot sitt slut.

Antalet samarbetspartner har generellt minskat över tid. En mer fokuserad portfölj av partner innebär att vi kan skapa mer utrymme för partnerdialog och uppföljning av insatser. Nedan följer en redovisning av samarbetet med respektive partnerkategori under året.

Multilaterala organisationer är nyckelaktörer

Multilaterala organisationer, såsom till exempel FN och Världsbanken, har varit den största partnerkategorin under året. Under 2021 betalade vi ut ungefär 12 miljarder kronor till multilaterala organisationer, vilket motsvarade 43 procent av Sidas totala utbetalningar. De länder där multilaterala organisationer har mottagit mest medel är Bangladesh (cirka 263 miljoner kronor), Somalia (cirka 311 miljoner kronor) och Uganda (cirka 415 miljoner kronor). Stödet har framför allt gått till insatser inom humanitärt bistånd, miljö och klimat och jämlik hälsa.

Vårt stöd till FN och EU har ökat under 2021. Bidraget till FN var drygt 9 miljarder kronor vilket motsvarar 79 procent av stödet till multilaterala organisationer och drygt en tredjedel av Sidas totala utbetalningar 2021 (se figur 2.4). Våra största samarbetspartner inom FN-systemet var: UNDP, UNICEF, WFP, UNFPA. Vi har bland annat satsat mer på att stötta UNDP i deras strategiska arbete med miljö och klimatförändringar samt fredsbyggande. Vi har också betalat ut mer humanitärt stöd genom bland annat UNICEF som har stor närvaro i våra samarbetsländer. Vårt ökade stöd till EU har bestått i ett ökat antal nationella experter som vi sekonderat till EU:s institutioner.

Medan stödet till FN och EU har ökat så har vårt stöd till Världsbanksgruppen nästan halverats i år i jämförelse med både 2020 och 2019 (se tabell 2.4). Detta beror på att vi under 2021 inte har kunnat betala ut stöd som planerat via Världsbanksgruppen till Afghanistan. Att stödet var högre under 2020 kan också förklaras med att vi då gjorde extra

stora pandemirelaterade utbetalningar till Världsbanken.

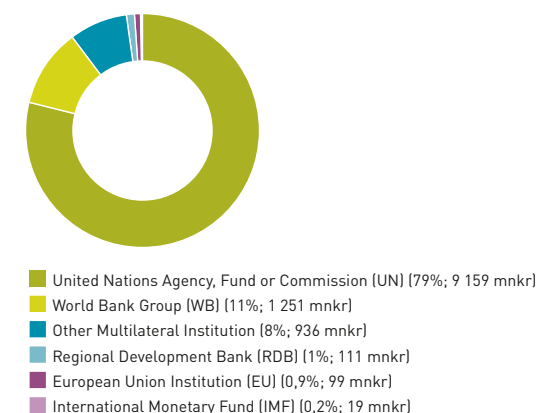
Multilaterala organisationer är nyckelaktörer i genomförandet av Globala målen och Agenda 2030. Dessa organisationer har god förmåga att leda och bidra till samordning av många olika utvecklingsaktörers arbete i våra samarbetsländer. FN och Världsbanken arbetar som regel i nära partnerskap med ländernas regeringar, civilsamhället och andra icke-statliga aktörer. De kan också utgöra kanaler för stöd där Sida inte har direkt närvaro eller där vi inte kan arbeta direkt med staten. Samtidigt som samarbetet med de multilaterala organisationerna har många fördelar har vi varit måna om att balansera upp detta med egen närvaro och direkt stöd till nationella och lokala civilsamhällesorganisationer. De multilaterala organisationerna vidareförmedlar i sin tur vårt stöd till andra genomförande partner vilket innebär att vi i vissa fall hamnar längre ifrån den faktiska verksamheten, vi får mindre direkt insyn och med detta kan vårt eget lärande begränsas. Genom Sveriges kärnstöd till dessa organisationer får vi i stället inflytande på styrelsenivå vilket ger andra typer av fördelar såsom möjligheten att påverka hur organisationerna styrs, bygga allianser samt driva globalt påverkansarbete genom normativ dialog för genomslag på global nivå inom olika tematiska områden och i motvindsfrågor så som jämställdhet, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), mänskliga rättigheter och demokrati.

Civilsamhällesorganisationer stärker lokalt ägarskap

Organisationer i civilsamhället har varit den näst största partnerkategorin under året (se figur 2.3). Under 2021 betalade vi ut drygt 11 miljarder kronor till organisationer i civilsamhället, vilket motsvarade 42 procent av Sidas totala utbetalningar. De länder där civilsamhällesaktörer har mottagit mest medel är Afghanistan (406 miljoner kronor), DR Kongo (cirka 313 miljoner kronor) och Somalia (cirka 272 miljoner kronor). Stödet har framför allt gått till insatser inom mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, humanitärt bistånd och jämlik hälsa.

Civilsamhällesorganisationer kan delas upp i tre olika kategorier (se tabell 2.5). Merparten av stödet har fortsatt att

Figur 2.4: Totalt utbetalade medel fördelat per kategori av multilaterala organisationer, mnkr

Tabell 2.4: Totalt utbetalade medel fördelat per kategori av multilaterala organisationer, tidsserie, mnkr

	2021	2020	2019
United Nations Agency, Fund or Commission (UN)	9 159	8 875	8 675
World Bank Group (WB)	1 251	2 104	1 731
Other Multilateral Institution	936	816	851
Regional Development Bank (RDB)	111	259	282
European Union Institution (EU)	99	68	116
International Monetary Fund (IMF)	19	20	20

Tabell 2.5: Totalt bidrag till civilsamhällesorganisationer, mnkr

	2021	2020	2019
Internationella organisationer	6 603	5 724	5 130
Givarländers organisationer	3 508	3 501	3 644
Samarbetsländers organisationer	1 102	961	1 188

Civilsamhällesorganisationer delas upp i internationella organisationer, givarländers organisationer (svenska organisationer och nationella organisationer i andra givarländer) och samarbetsländernas organisationer (lokala organisationer i våra samarbetsländer). Siffror för tidigare år kan avvika från tidigare års årsredovisningar på grund av att en kvalitetssäkring görs till OECD-DAC:s Creditor Reporting System (CRS) efter att årsredovisningen lämnats in. Detta kan resultera i ändringar av partnerklassifikation.

gå till internationella organisationer eftersom dessa organisationer ofta är väletablerade med ett globalt eller regionalt angreppssätt och erfarenhet inom för Sida viktiga tematiska områden. En stor andel har också gått via organisationer i givarländerna. I denna kategori ingår våra svenska strategiska partnerorganisationer (SPO) som i sin tur har vidareförmedlat medel och stärkt kapaciteten hos samarbetsländernas organisationer. Endast en liten andel har betalats ut direkt från Sida till samarbetsländernas egna organisationer.

Civilsamhällesorganisationer är viktiga aktörer inom biståndet och är därför också viktiga samarbetspartner för Sida. De är oberoende, icke-statliga och fristående från marknaden. En av deras främsta styrkor är närheten till och kännedom om det lokala sammanhanget. Inte minst är de värdefulla samarbetspartner i utmanande kontexter där lokal kännedom och tillit från människor som lever i kontexten kan vara avgörande för resultat. De driver också påverkansarbete mot beslutsfattare på global, nationell och lokal nivå och de bevakar att myndigheterna fullgör sina åtaganden.

I ljuset av pandemin har det under 2021 varit fortsatt viktigt att stödja organisationerna i civilsamhället. Förbud och restriktioner har kraftigt begränsat deras möjligheter att verka. Samtidigt har den trenden med ett krympande demokratiskt utrymme fortsatt med ökad statlig repression mot civilsamhället och brott mot de mänskliga rättigheterna.⁴²

Inkommen rapportering under året visar på att SPO och deras partner i samarbetsländerna i hög grad har kunnat anpassa verksamheten utifrån de förändrade förutsättningarna som följt av pandemin. Regeringens beslut om undantag från kravet på att SPO delvis ska finansiera sina insatser själva, så kallad egeninsats, har möjliggjort att de har kunnat fortsätta sin verksamhet trots minskade intäkter. Se även avsnitt Resultatredovisning per anslagspost/Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället AP 5.

Svenska myndigheter bygger institutionell kapacitet

Den tredje största partnerkategorin har varit offentliga institutioner (se figur 2.3). Under 2021 betalade vi ut ungefär 2

miljarder kronor till offentliga institutioner vilket motsvarade 6 procent av Sidas totala utbetalningar. Knappt en tredjedel av dessa medel (519 miljoner kronor) har vi kanaliserat till svenska myndigheter för deras stöd till arbetet med rätts-säkra, transparenta och effektiva offentliga institutioner i samarbetsländerna.

Majoriteten av stödet har vi betalat ut direkt till offentliga institutioner i samarbetsländer som exempelvis i Tanzania (cirka 410 miljoner kronor), Moçambique (cirka 260 miljoner kronor) och Liberia (cirka 49 miljoner kronor). Stödet till offentliga institutioner har framför allt gått till insatser med fokus på miljö och klimat, inkluderande ekonomisk utveckling samt mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

Vi har under året stärkt vårt arbete med svenska myndigheter genom att verka för att få fler myndigheter engagerade. Svenska myndigheter har sakkunskap inom sin kärnverksamhet, en naturlig förankring i den demokratiska värdegrunden samt kunskap och erfarenhet av förvaltningsreformer. Med denna kunskapsbas är de väl lämpade för att bidra i arbetet för effektiva, transparenta och inkluderande institutioner i Sidas samarbetsländer.

Vårt direkta stöd till offentliga institutioner i samarbetsländerna har historiskt sett varit större men är något högre i år jämfört med förra året. Vi anpassar löpande vårt stöd till offentliga aktörer i förhållande till demokratiutvecklingen i samarbetsländerna. Vi har under året avslutat eller minskat vårt stöd till staten i länder såsom exempelvis Afghanistan, Mali och Etiopien på grund av en negativ demokratiutveckling.

Universitet och högskolor stärker forskningskapaciteten

Den fjärde största partnerkategorin har varit universitet och högskolor, annan akademisk institution, forskningsinstitut eller tankesmedjor (se figur 2.3). Sida samarbetar både med universitet och högskolor internationellt och i Sverige. Under 2021 betalade vi ut ungefär 1,2 miljarder kronor till partnerkategorin, vilket motsvarade 5 procent av Sidas totala utbetalningar.

”I ljuset av pandemin har det under 2021 varit fortsatt viktigt att stödja organisationerna i civilsamhället”

Inom ramen för våra strategier finns det drygt 140 olika samarbeten med universitet, högskolor och tankesmedjor. Vårt samarbete kan vara med en konkret partner, så som en tankesmedja. Det kan också innefatta olika typer av konstellationer av forskare, experter och yrkesverksamma som arbetar tillsammans för att gemensamt tackla utvecklingsutmaningar.

Inom ramen för forskningssamarbetet har svenska universitet under 2021 bidragit med forskarutbildning och stöd till doktorander. Svenska universitet har även engagerat sig i miljö- och klimatområdet, livsmedelstrygghet och urbana frågor. Sida arbetar även med svenska forskningsråd för gemensamma forskningsutlysningar. För mer information om forskningssamarbete se avsnitten Resultatredovisning per anslagspost/ap 32 Forskningssamarbete samt Resultatredovisning per tematiskt område/Forskning.

Privat sektor spelar en viktig roll

Den femte största partnerkategorin är privat sektor (se figur 2.3). Under 2021 betalade vi ut drygt 0,5 miljarder kronor till aktörer i den privata sektorn vilket motsvarar drygt 2 procent av Sidas totala utbetalningar. En majoritet av stödet har gått till privata aktörer som genomför insatser, bland annat för att bygga upp hälsosystemet i Sydsudan,⁴³ stärka marknadssystem i Liberia⁴⁴ och driva en utlysningssfond för att utvidga elnäten i flera afrikanska länder.⁴⁵ En del av utbetalningarna som sker till aktörer i näringslivet handlar om att dessa aktörer erbjuder olika typer av tekniskt stöd och tjänster. Det kan exempelvis handla om en utvärdering av en insats eller

en granskning av en samarbetspartner. Privat sektor utgör en liten partnerkategori när det gäller finansiella bidrag. Samarbetet med dessa aktörer går i de flesta fall bortom finansiella transaktioner av biståndsmedel och handlar om bredare katalytiska samarbeten som syftar till att involvera näringslivet och privat kapital för hållbar utveckling. Se även avsnitt Resultatredovisning/ Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet.

Olika stödformer

Vi vill främja biståndseffektivitet och vara en effektiv, förutsägbar och ansvarstagande givare. Därför strävar vi efter att teckna avtal som sträcker sig så långt som den bemyndigandegrad som regeringen gett oss tillåter.

Valet av stödform, det vill säga på vilket sätt som avtalen skrivs och hur stödet betalas ut till partner, har också betydelse för hur insatserna genomförs och följs upp. Figur 2.5 ger en bild av hur breda respektive riktade stöd vi ger. Vilken stödform vi använder beror på partners kapacitet, målgrupper samt verksamhetsområde och risker.

De vanligaste stödformerna i Sidas verksamhet var under 2021 i fallande ordning: kärnstöd och poolfinansiering (nedan kallat för bredare stöd), projektstöd, samt expertstöd och annat tekniskt stöd. Kärnstöd ger en särskild flexibilitet, då organisationer får möjlighet att fördela resurserna efter de behov som finns. Programstöd är bredare än projektstöd, men mer öronmärkt än kärnstöd då stödet är begränsat för en viss sektor, tematisk inriktning eller kontext. Stödformen expertstöd och annat tekniskt stöd avser till stora delar de personer vi sekunderar till andra organisationer.

Vi har under året strävat efter att bibehålla en stor andel bredare stöd. Vi anser att denna typ av stöd främjar större ägarskap, högre grad av flexibilitet hos partner och därmed också effektivitet i biståndet. Breda stöd har varit särskilt viktiga under pandemin och i länder drabbade av politiska kriser och konflikter. I dessa sammanhang krävs flexibilitet för anpassning och justeringar.

Finansieringsformer

I ljuset av pandemin är behovet av nya idéer och lösningar för att bidra till en globalt hållbar utveckling ännu större. För att kunna uppnå Globala målen inom Agenda 2030 krävs finansiering och engagemang från det privata näringslivet och investerare. Vi behöver se till att biståndets begränsade resurser används på ett sätt som stimulerar till investeringar från en bred krets aktörer.

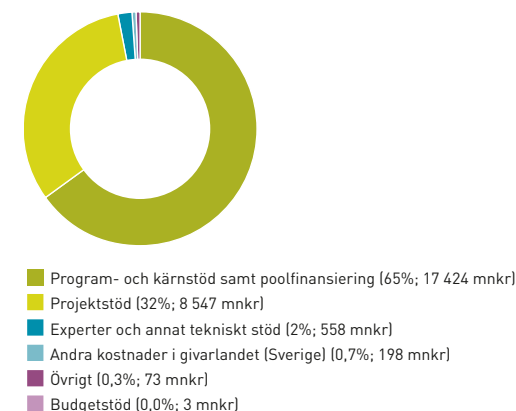
Under året har vi på olika sätt arbetat för att utveckla och stärka innovativa finansieringsformer. Inte minst har vi fokuserat på finansieringsformer som innebär att vi kan engagera fler privata aktörer. Detta gör vi exempelvis genom att dela risker med näringslivet, bland annat genom garantier, utlysningssonder och offentlig-privat samverkan – så kallade Public Private Development Partnerships (PPDP).

Garantier främjar investeringar

Genom att använda garantier kan Sida katalytiskt främja investeringar i miljöer, branscher eller produkter som uppfattas som riskfyllda eller osäkra. Vi kan också bidra till att finansinstitut och investerare i större skala ser nya affärsmöjligheter i värdefulla marknader. Sidas beviljade ram för garantierna uppgick 2021 till 17 miljarder kronor. I den verksamhet som ska rymmas inom ramen ingår även äldre insatser, så kallade utvecklingslån, om 425 miljoner kronor. Dessa kommer successivt att trappas ned.

Vid årets slut hade Sida 45 aktiva garantiinsatser och ett åtagande inom garantiram på motsvarande 10,3 miljarder kronor. Under året beslutades om sju nya garantiinsatser och en avtalsförändring medan två garantier avslutades. De nya garantierna uppgår till 1,5 miljarder kronor i avtalat garantibelopp och mobiliserar ett kapital om 3,6 miljarder kronor. Årets nya garantier omfattar en regional fondstrukturgaranti i Afrika, en global garanti till Unicefs hälsofond, en global garanti till en riskkapitalfond för hälsolösningar för barn, ungdomar och kvinnor, samt låneportföljgarantier i Guatemala, Palestina och Ukraina. Därutöver har Sida beslu-

Figur 2.5: Totalt utbetalade medel fördelat per kategori av stödform

tat om en global samgaranti tillsammans med United States Development Finance Corporation (DFC) i samarbete med FN:s kapitalutvecklingsfond (UNCDF).⁴⁶ Vi har de senaste åren påtagligt ökat takten i arbetet med att mobilisera kapital genom garantier. Ambitionen är att successivt ytterligare öka genomslaget av garantier i Sidas verksamhet. Under året har därför ett arbete pågått för att effektivisera processer och integrera garantiverksamheten ännu starkare inom Sidas operativa avdelningar och utlandsmyndigheter. På så sätt planerar vi för att kunna bereda allt fler garantier med hög relevans för genomförandet av Sidas strategier under kommande år.

Det förarbete som krävs innan Sida kan lansera en ny garanti är resurskrävande. Särskilt utmanande är det i konfliktmiljöer. En konfliktmiljö signalerar hög risk, vilket avskräcker flertalet möjliga investerare. Sämre eller icke-fungerande institutioner, bristfälligt fungerande värdekedjor och politisk instabilitet är också faktorer som har en negativ inverkan på möjligheten att lyckas med en investering och den höga risknivån innebär att garantipremien blir mycket hög.⁴⁷

I några fall har mycket förarbete lagts på beredning av en ny garanti som på grund av förändrad politisk situation eller att olika legala krav inte har kunnat uppfyllas sedan inte landat i någon konkret insats. Detta gäller till exempel garantier i Afghanistan, Irak och MENA-regionen.⁴⁸

Under året har vi särskilt prioriterat garantiinsatser med multilaterala regionala banker eftersom det finns potential för stor mobilisering av additionella resurser i sådana samarbeten. En utmaning har varit att dessa beredningar tagit längre tid än förväntat på grund av komplicerade avtalsförhandlingar. Vi förväntar oss dock att det grundarbete som vi lagt ned i år ska bidra till större och smidigare framtida samarbeten med dessa institutioner.

Under året har vi också bistått med vår expertis i internationell samverkan, bland annat har vi gett stöd till Danmarks Utrikesdepartement att upprätta sitt garantiinstrument. Sådant arbete tar i viss mån tid från beredning av Sidas egna garantiinsatser men vi förväntar oss att det bidrar positivt till samlad internationell mobilisering av additionella resurser för utveckling.

Stärkt arbete med utlysningssonder

Under 2021 har vi arbetat med totalt 16 utlysningssonder, varav en beslutats i år.⁴⁹ Den insats som beslutats i år handlar om ett stöd till mobiloperatörernas globala branschorganisation, Global System for Mobile Communications Association (GSMA) för en utlysningssond med fokus på digitala lösningar för klimatanpassning och motståndskraft till klimatrelaterade chocker.⁵⁰ Utlisningssonderna, som även kallas Challenge funds, är ofta multilaterala och genomförs i samarbete med andra givare (75 procent av fonderna), men i vissa fall är Sida den enda parten.

Fonderna har en bred geografisk placering med säten i bland annat Thailand, Myanmar, Kenya, Albanien och Colombia. Mottagarna av stöden från fonderna återfinns i betydligt fler länder, exempelvis har stöd betalats ut till entreprenörer i nästan alla länder på den afrikanska kontinenten. En övervägande majoritet av fonderna (90 procent) syftar till

att direkt skapa incitament för marknaden att testa och skala upp innovation. Med Sidas utlysningssonder kan organisationer, entreprenörer och företag söka pengar för att utveckla innovativa produkter och tjänster som bidrar till hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning eftersom Sida tar den initiala risken. Målet är att dessa verksamheter på sikt ska bli självgående och lösa utvecklingsproblem som inte hanteras av de vanliga marknadskrafterna. Många utlysningssonder erbjuder även entreprenörerna skräddarsytt tekniskt stöd och förmedlar kontakt till investerare, för att stärka entreprenörernas kapacitet att utveckla sina innovationer.

Utöver det finansiella bidraget som vi ger till dessa fonder så är vi ofta direkt engagerade i arbetet med fonderna och stöttar genomförandet. Vi driver särskilt frågor kopplade till Sidas perspektiv för att säkerställa att de lösningar som finansieras inom ramen för dessa fonder är inkluderande, socialt och miljömässigt hållbara samt bidrar till ökad jämställdhet. Vi ser hur arbetet ger starkare integrering av tvärgående frågor och också bidrar till goda resultat för fattigdomsminskning.⁵¹

Under året har vi lanserat en uppdaterad intern vägledning för utlysningssonder (Sida Challenge Fund Guidelines) och bedömer att den är ett viktigt steg i att stärka kvaliteten för Sidas engagemang i utlysningssonder.

Mer privat-offentlig samverkan

Vi har under året fortsatt utveckla metodiken kring offentlig-privat samverkan eller PPDP (Public Private Development Partnerships). Genom att förbättra verktyget kan Sida tillsammans med partner öka näringslivets bidrag i strategigenomförandet. Under 2021 har Sida exempelvis samarbetat med Volvo, Epiroc och UNIDO för att gemensamt utveckla en ny PPDP inom yrkesutbildning i Demokratiska Republiken Kongo (DR Kongo).⁵² Initiativet innebär en ambitionshöjning i Sidas samverkan med näringslivet för att förstärka förutsättningarna för enskilda projekt att bidra till en systempåverkan och därmed mer långsiktiga utvecklingsresultat.

”Målet är att dessa verksamheter på sikt ska bli självgående och lösa utvecklingsproblem som inte hanteras av de vanliga marknadskrafterna”

EU-delegeringar

Under året har vi fortsatt att utveckla gemensamprogrammeringen med EU. En del av denna består av program och projekt som finansieras av EU, och där EU vidareförmedlar pengar till Sida, så kallade EU-delegeringar. Att arbeta med EU-delegeringar kan vara arbetskrävande men Sidas bedömning är att fördelarna överväger då vi bidrar till ökad utvecklingseffektivitet och får möjlighet att påverka inriktning och genomförande av EU:s utvecklingssamarbete.

Sedan Sida började arbeta med EU-delegeringar 2015 har EU totalt delegerat cirka 83 miljoner euro till Sida. Efter en omfattande granskning av Sida, förnyade EU Sidas rätt att hantera EU-delegeringar 2021.

De EU-delegeringar som har varit aktuella under 2021 har en geografisk spridning över Europa och Asien, till länder som Albanien, Afghanistan, Belarus, Kambodja, Georgien, Kosovo, Moldavien och Ukraina. Fokus har bland annat varit på konfliktförebyggande, demokratiskt deltagande och civilsamhället, avfallshantering och informations- och kommunikationsteknik.

Arbetet med EU-delegeringar under året har försvårats bland annat av kriser. Efter talibanernas maktövertagande i Afghanistan behövde vi tillsammans med EU omprogrammera stödet för att anpassa det till den nya situationen. För att underlätta och effektivisera arbete med denna finansieringsform har Sida under 2021 vidareutvecklat ett stödteam och tagit fram bättre rutiner.

RESULTATEXEMPEL 3

Genom att stödja banbrytande innovationer har Sida bidragit till utveckling i Bangladesh

Sedan inledningen av vårt stöd till Bangladesh 1971 har Sida stöttat flera innovativa satsningar som har bidragit till anmärkningsvärda framsteg i landets fattigdomsbekämpning, hälsa och ekonomiska tillväxt.

1971 levde de flesta bangladeshier i fattigdom och tillväxten i landet var minus 14 procent. Landet plågades av svält, översvämningar och politisk instabilitet. Nästan femtio år senare fick Bangladesh status som lägre medelinkomstland och i dag är landet på väg att ta sig ut från FN:s lista över de minst utvecklade länderna.

Under dessa femtio år har Sida bidragit med ungefär 17 miljarder kronor. Stödet har fördelats strategiskt mellan olika typer av samarbetsorganisationer och kanaliseras till olika initiativ genom en rad innovativa samlarbets- och finansieringsformer. Nedan följer några exempel på initiativ som vi bedömer har bidragit till resultat som kan utgöra en pusselbit i landets positiva utveckling:

Innovativt samarbete lade grunden för Grameen Bank som bidragit till att lyfta miljontals människor ur fattigdom. Sida var en av de första givarna som gav stöd till etableringen och expansionen av Grameen Bank. Detta är en mikrofinansieringsorganisation i Bangladesh som ger små lån till fattiga personer utan att kräva säkerhet för lånet. Genom åren har det första initiala stödet följts av flera olika typer av samarbeten. 1986 bidrog Sida exempelvis med 60 miljoner kronor i stöd till Grameen Banks satsning för att ge små lån till jordlösa i Bangladesh och 1988 fick Grameen Bank cirka 15 miljoner kronor till ett program

I Bangladesh bidrog Sida till framtagandet av ett vaccin mot kolera. Detta är ett av de vaccin som anses ha räddat flest liv i världen.”

Foto: icddr/b/GMB Akash

för återuppbyggnad efter översvämningar. Banken ägs i dag till 95 procent av människor i byar på Bangladesh landsbygd och till 5 procent av staten. Den tar emot insättningar och driver flera utvecklingsorienterade verksamheter, däribland tyg-, telefon- och energiföretag. Under 2021 hade den Nobelprisbelönade banken vuxit till hela 9,41 miljoner medlemmar i Bangladesh, varav 97 procent kvinnor. Med sina 2 568 lokalkontor når Grameen i dag över 80 000 byar i landet, vilket är 93 procent av totalen. Verksamheten har även vuxit kraftigt internationellt och försåg 2019 cirka 100 miljoner människor i olika länder med lån motsvarande cirka 250 miljarder kronor. Exempelvis ges mikrolån till sydsudanesiska flyktingar i Uganda, där

Sida också ger stöd till banken i form av en garanti för att mobilisera finansiering och möjliggöra utlåning för företagande och jobb.

Cyklonskydd, varningssystem och stöd till civilsamhället räddade hundratusentals liv. Cykloner är ett återkommande väderfenomen i Bangladesh som historiskt sett skördat många människoliv och orsakat stor förödelse. Detta har förändrats över tid tack vare investeringar i cyklonskydd och varningssystem, där frivilliga hjälparbetare slår larm, evakuerar och undsätter drabbade med första hjälpen. Sida har under åren gett ett omfattande finansiellt stöd till katastrofförebyggande åtgärder, inklusive innovativa satsningar på att utforma och bygga cyklonskydd i början

av 1990-talet. Under åren 1991 till 1992 beslutade Sida exempelvis om drygt 6,5 miljoner kronor i stöd till olika civilsamhällsorganisationer som bland annat byggde cirka 90 cyklonskydd. Cyklonskydd var helt nytt i Bangladesh och de skydd Sida bidrog till kunde ofta omhändertaga upp till 2 000 människor åt gången. Cyklonskydden i kombination med varningssystem och andra förebyggande insatser har kraftigt minskat dödsfallen i landet, med mer än hundra gånger under de senaste 50 åren. Exempelvis skördade cyklonen Bhola 1970 hela 300 000 människoliv och cirka 3,6 miljoner människor drabbades. Detta kan jämföras med cyklonen Aila som 2009 drabbade nästan 4 miljoner människor, men endast tog 190 människoliv. Bangladesh har genom landets investeringar i dag blivit ett föregångsland när det gäller det katastrofförebyggande arbetet. I landet finns erfarenheter som vi som givare, men även andra länder som löper risk att drabbas av klimatrelaterade katastrofer, kan lära av.

Koleravaccin har motverkat svåra epidemier. Bangladesh drabbas återkommande av epidemiska kolerautbrott – en allvarlig diarréersjukdom som orsakas av en bakterie som man får i sig via mat eller vatten och som kan leda till dödsfall. Kolera drabbar framför allt fattiga människor och sprids i områden där det saknas bra vatten- och avloppssystem.

Under 80-talet inleddes ett svenskt stött samarbete som fick banbrytande effekter även globalt. Mellan åren 1980 och 1986 bidrog Sverige med drygt 5 miljoner kronor till International Center of Diarrhoeal Disease Research Bangladesh (icddr,b) och forskare vid Göteborgs universitet. Detta samarbete bidrog till framtagandet av ett banbrytande oralt vaccin mot kolera som

kunde användas i stor skala i fattiga länder. I dag produceras vaccinet och dess efterföljare i flera länder och är ett av de vaccin som anses rädda flest liv runtom i världen. Sida finansierade under 1990-talet även icddr,b:s insatser i anslutning till allvarliga epidemier i Bangladesh. Centret stöds av Sida än i dag i sitt arbete med att ta fram kostnadseffektiva lösningar på folkhälsoproblem hos fattiga och utsatta människor i låginkomstmiljöer. Under 2021 tilldelades organisationen exempelvis 9,87 miljoner kronor för pandemirelaterade insatser.

Fran avskogning till matlagning med gas efter flyktingkrisen. Under 2017 tog Bangladesh emot närmare en miljon rohingyer som flydde från grannlandet Myanmar. Flyktinglägren etablerades i ett naturskyddsområde och avskogningen gick fort när en miljon människor skulle söka bränsle till matlagning. Detta utsatte inte bara kvinnor och barn för risker, då det ofta var de som samlade in veden, utan ökade även jordskredsrisken i den kuperade terrängen och ledde till konflikter med lokalbefolkningen. Genom ett initiativ som Sida gav stöd till genom FN-organen UNHCR, IOM, FAO och WFP, löstes problemet genom att ett distributionssystem för hushållsgas implementerades. Sida-stödet på cirka 150 miljoner kronor bidrog bland annat till att flyktinglägren övergick till att laga sin mat utan ved. Det stoppade samtidigt avskogningen och skapade jobb möjligheter för många i lokalbefolkningen. Dessutom gjordes insatser för att återbeskoga området, särskilt där jordskredsrisken var höga. Erfarenheterna från Bangladesh har i dag spridits till flyktingläger i andra länder.

Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet

Sida arbetar med att mobilisera engagemang och stärka kapacitet. Vi har under året fortsatt att stärka samverkan med andra aktörer och nya typer av partner samt utforskat nya innovativa samverkansformer i syfte att stärka arbetet för genomförandet av Agenda 2030, mot fattigdom och förtryck. Genom det digitala formatet har vi nått fler i kapacitetsutveckling.

I arbetet med mobilisering och kapacitetsstärkning har vi arbetat för att skapa utrymme för innovation och nya metoder och samarbetsformer. Vi har också stärkt vår samverkan med aktörer som tillvaratar den potential som digitalisering innebär.

Samverkan och partnerskap med näringslivet

Näringslivet kan bidra till Agenda 2030 och resultat i biståndet genom ekonomiska resurser, men även med drivkraft, kunskap, innovation och inflytande. Detta uttrycks inom Financing for Development, i Addis Ababa Action Agenda. Vi har tagit flera viktiga steg under året för att förtydliga och fördjupa partnerskap och samverkan med näringslivet.

Som en del av Sidas uppdrag att mobilisera engagemang, fler aktörer och innovativa lösningar för att nå Agenda 2030 är vi aktiva inom tre olika nätverk. Dessa nätverk syftar alla till att på olika sätt skapa mer hållbara investeringar med ett särskilt fokus på utvecklingsländer. Genom initiativ inom dessa nätverk har vi arbetat katalytiskt – vi använder relativt små medel för att mobilisera andra aktörer som i sin tur kan mobilisera betydligt större resurser.

Nätverket Swedish Investors for Sustainable Development (SISD) består av 21 av Sveriges största investerare kring genomförandet av Agenda 2030 och samordnas av Sida.

SISD har under 2021 bland annat bidragit till den internationella dialogen kring investerares roll i genomförandet av Agenda 2030 genom möten inom till exempel Världsbanken och FN. Detta bidrog till att Världsbanken etablerade en teknisk arbetsgrupp, som SISD också deltar i, för att arbeta med specifika investeringslösningar.⁵³ Vi har också fortsatt belysa biologisk mångfald vilket bidragit till bildandet av en ny arbetsgrupp inom SISD med fokus på just detta.

Swedish Leadership for Sustainable Development (SLSD) är ett nätverk som består av över 20 företag och expertorganisationer med svensk koppling. Nätverket samordnas av Sida. Vi har under året samordnat inspirations- och dialogtillfällen inom nätverket som har ökat näringslivets kunskap om bland annat biologisk mångfald och digitaliseringens möjligheter för klimattekniska lösningar. Inom SISD har Sida också arrangerat rundabordsamtal mellan investerare och företag ur SLSD kring ansvarsfull klimatlobbying.

Nätverket Global Investors for Sustainable Development Alliance (GISD) samordnas av FN och består av 30 vd:ar från ett urval av världens största pensionsfonder, försäkringsbolag, banker och ett fåtal företag. Sida bidrar finansiellt och bistår FN med kunskap kring utveckling av GISD, samt medverkar i strategigruppen och i GISD:s arbetsgrupper. Sida samordnar även SISD:s medverkan i GISD:s alla arbetsgrupper.

Under året har GISD:s fem arbetsgrupper åstadkommit en lång rad resultat. Ett ramverk har tagits fram för mätning av impact relaterat till Agenda 2030 och för ett antal sektorer. En börsnoterad indexfond kopplat till klimatanpassning har lanserats. Två positionspapper har också tagits fram. Det första behandlar GISD-aktörernas rekommendationer för blandfinans och det andra incitamentsstruktur för att öka företagens långsiktighet och anpassning till Agenda 2030.⁵⁴

Institutionsutveckling och samverkan med svenska myndigheter

Institutions- och kapacitetsutveckling är en del av, och en förutsättning för uppfyllandet av Agenda 2030, effektiv och

uthållig fattigdomsbekämpning och utvecklingsfinansiering. Vi har sedan många år arbetat med offentlig finansiell styrning i syfte att stärka samarbetsländers förmåga till inhemsk resursmobilisering, budgetarbete och effektivt användande av statens resurser för hållbar utveckling. I takt med att demokratiutvecklingen utvecklats negativt i många av våra samarbetsländer har antalet insatser inom offentlig finansiell styrning minskat under de senaste åren.⁵⁵ Antalet insatser med svenska myndigheter har under 2021 minskat något men generellt ökat sedan 2018.

Svenska myndigheter kan spela en viktig roll i arbetet med institutionsutveckling. Under året har vi inrättat funktionen Myndighetsnavet, med syfte att bättre nyttja potentialen i och stärka det strategiska användandet av kompetens från svenska myndigheter. Vi har tagit fram förenklade och enhetliga rutiner och nya verktyg för myndighetssamarbetet och stärkt dialogen med myndigheter som är nya inom utvecklingssamarbetet. Navet har även tillsammans med andra myndigheter utvecklat en utbildning för kort- och långtidsexperter. Myndighetsnavet har bidragit till att andra svenska myndigheter och medarbetare på Sida har ett mer lättillgängligt stöd, vilket bedöms ha stärkt förutsättningarna för att få större utväxling av de svenska myndigheternas insatser inom utvecklingssamarbetet. Sida är en viktig länk för att koppla samman aktörer som bidrar med specifik kompetens för att tillsammans ta sig an komplexa problem. Exempelvis har Sida, tillsammans med Havs- och vattenmyndigheten under året initierat ett program för förbättrad havsplanering i Indiska oceanen. Programmet ska stärka kapaciteten hos regionala och nationella organisationer i Somalia, Moçambique och Madagaskar. Syftet är att organisationerna ska kunna använda havets resurser på ett sätt som både skyddar den marina miljön och bidrar till minskad fattigdom.

EU-finansierat myndighetssamarbete

Sida har i uppgift att vara nationell kontaktpunkt för Twinning och Technical Assistance Information Exchange (TAIEX). Det är EU:s biståndsinstrument för att bygga institutioner.

TAIEX är ett ömsesidigt partnerskap mellan institutioner i EU-medlemsländer och motsvarande institutioner i EU:s partnerländer. Verksamheten bidrar till partnerländernas EU-närmande, kunskapsutbyte mellan EU:s medlemsländer och grannländer samt arbetet med Agenda 2030.

Sida har under 2021 beviljat två nya ansökningar om finansiellt stöd kopplade till EU-Twinningprojekt. Stöden har gått till Svenska institutet för standarder (SIS) och till SWEDAC för att utveckla och presentera en projektansökan till Namibia.⁵⁶

Totalt betalade vi ut 1,6 miljoner kronor till fem olika myndigheter vilket är samma omfattning som under 2020. De myndigheter som tilldelats stöd är SIS:s för projekt i Azerbajdzjan,⁵⁷ Migrationsverket för projekt i Serbien,^{58,59} Jordbruksverkets för projekt i Georgien⁶⁰ samt MSB:s projekt i Armenien.⁶¹ Statistikmyndigheten (SCB) har deltagit som junior partner till Danmark och Finland i ett projekt i Bosnien och Hercegovina.⁶² SCB har hittills inte begärt något finansiellt stöd från Sida.

Bedömningen är att det svenska intresset för Twinning ligger på en stadig men låg nivå i jämförelse med andra EU-stater. Det jämförelsevisa låga intresset bedömer vi beror på att pandemin försvårar erfarenhetsutbyte mellan länder och myndigheter samt på det faktum att EU:s ersättning i implementeringsfasen inte räcker till full kostnadstäckning som myndigheterna enligt lag måste uppnå för att kunna delta i EU Twinningprojekt. Sida har under året reviderat riktlinjerna för det finansiella stödet som Sida erbjuder myndigheterna där Sida kommer att täcka glappet mellan EU:s ersättning upp till full kostnadstäckning. Detta kommer att möjliggöra för fler myndigheter att engagera sig under kommande år och ett nätverksmöte planeras i inledningen av 2022.

RESULTATEXEMPEL 4

Digitala lösningar bidrar till fattigas ekonomiska inkludering

I samarbete med FN:s kapitalutvecklingsfond UNCDF har Sida bidragit till att stärka fattiga människors ekonomiska inkludering inom sektorerna jordbruk, hälsa och utbildning.

Sida bidrar med totalt 143 miljoner kronor till projektet Connect Rural Uganda, som löper mellan åren 2019 och 2024. Målet med insatsen är att, genom användning av digitala lösningar, stärka ekonomisk inkludering och egenmakt hos människor på den ugandiska landsbygden. Detta sker genom att skapa och förstärka digitala utvecklingseffekter inom sektorerna jordbruk, hälsa och utbildning. Fokus ligger på att mobilisera marknadens aktörer för långsiktigt hållbara lösningar för de allra fattigaste. Insatsen riktas i första hand mot flyktingar och vårdssamhällen i norra Uganda, där en stor andel av befolkningen är fattig – i synnerhet kvinnor och unga.

Covid-19 har försvårat genomförandet och försenat vissa aktiviteter, men projektet är trots detta på god väg. Cirka 700 000 människor har inom ramen för projektet förbättrat sina digitala färdigheter, vilket gör att de nu kan komma åt och använda sig av digitala tjänster som mobila betalsätt, e-rekrytering, e-lagerhantering och banktjänster. Den förbättrade tillgången till dessa plattformar och tjänster har bidragit till att människor har fått tillgång till marknadsinformation som tidigare varit svåråtkomlig. Nya tjänster har också utvecklats som är bättre anpassade för fattigas behov och betalningsförmåga. I de olika sektorerna kan konkreta resultat skönjas. Inom utbildningssektorn accepterar nu exempelvis 127 skolor i området

Genom projektet Connect Rural Uganda får flyktingar och andra utsatta människor tillgång till mobiltjänster.

Foto: UNCDF

digitala betalningar. Även finansieringslösningar som möjliggör skolgång för fler fattiga barn, såsom delbetalningar, har tagits fram. Inom jordbrukssektorn har 641 digitala entreprenörer rekryterats och utbildats, samtidigt som över 300 000 jordbrukare, näringsidkare och andra kunder har registrerat sig för mobila betalningar. Inom hälsosektorn har utbild-

ningar inom ekonomisk inkludering hållits för lokala hälsoteam – så kallade Village health teams. Bankkonton har öppnats för samtliga 400 hälsoteam. Även utbildning för apotekare har hållits. Utöver detta har digitala lösningar för medicinsk lagerhantering utvecklats och placerats ut vid fyra hälsofaciliteter, i syfte att förbättra tillgången till läkemedel.

Resursbasprogram

I Sidas resursbasprogram sekunderas, det vill säga utplaceras, personal till olika multilaterala och bilaterala organisationer. Genom att placera ut personal kan vi ge direkt stöd till våra partner och bidra till fattigdomsbekämpning i prioriterade länder. Programmen bidrar också till att stärka den svenska kompetensen (även kallat resursbasen) och genomslaget för svenska utrikespolitiska prioriteringar.

Under 2021 hade vi i genomsnitt 258⁶³ personer sekunderade och under året fortsatte arbetet med att bredda programmen. Vi har gjort cirka 68⁶⁴ nyrekryteringar och ytterligare tre Junior Professional Officer (JPO) från partnerländer rekryterades. Sida samarbetar tillsammans med UD och Folke Bernadotteakademien FBA för att försäkra sig om att de tjänster som vi finansierar inom ramen för programmet är strategiska och relevanta.

Med fokus på det svenska ordförandeskapet i EU 2023 har vi utökat Junior Professional i EU Delegationsprogrammet (JPD) från 10 till 18 stycken. I mars 2020 ingick det Multilaterala seniora sekunderingsprogrammet (MSS) avtal med ytterligare en myndighet, Folkhälsomyndigheten, för att bredda kandidatpoolen och expertisen som Sverige kan erbjuda våra partner. Som ett resultat av detta sekunderade vi ytterligare två personer till WHO under året. Vi har också vidareutvecklat samarbetet med programmet United Nations Volunteers (UNV) för att rikta oss till äldre mer erfarna experter inom olika områden. Vi har bland annat sekunderat experter inom digitalisering och IT för tjänstgöring inom FN.

Vi har även fortsatt att utveckla metoder för att ta tillvara kunskaper från våra kollegor efter att de har varit sekunderade och när de återanvänt till Sverige. Det gäller kunskaper som hjälper oss samarbeta bättre med våra partner, som till exempel olika FN-organ och Världsbanken. Det gäller också kunskaper om utvecklingssamarbete i sig, och hur vi kan effektivisera vårt arbete på Sida med inspiration från våra partner. Sida bedömer att resursbasprogrammen är relevanta

och effektiva verktyg för att driva svenska prioriteringar och stärka vår resursbas. Genom att agera strategiskt, när det gäller typ av tjänst och urval av samarbetsorganisation inom programmen, har vi bidragit till att stärka genomslaget för svenska prioriteringar när det gäller exempelvis jämlikhet, mänskliga rättigheter, SRHR och Results Based Management (RBM).⁶⁵

Utbildning och kapacitetsutveckling för våra samarbetspartner

Sida Partnership Forum (SPF) erbjuder kurser och mötesplatser för aktörer inom svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd för att stärka det svenska biståndet. Deltagarna kommer från civilsamhället, myndigheter, näringslivet och universitet samt deras internationella partner.

Hösten 2020 påbörjades den digitala omställningen av verksamheten och under 2021 genomfördes SPF:s verksamhet helt digitalt. För att upprätthålla kvaliteten i verksamheten och deltagarnas engagemang har SPF arbetat med dynamiska upplägg och stöttat aktörer med lägre digital kunskap, så att de ska kunna delta lika aktivt som andra. Det digitala formatet har bidragit till att SPF har kunnat öka antalet deltagare per arrangemang. Under 2021 genomfördes 26 stycken kurser vilket är 6 färre än 2020. Antalet deltagare ökade med 6 procent till 1 096.

SPF utvecklar nya verktyg och ytterligare stöd till civilsambällesorganisationer och myndigheter som har till uppdrag att arbeta med kapacitetsutveckling i Sidas samarbetsländer. Detta har bland annat skett genom att prioritera plats på kurser till deltagare från dessa organisationer och stöd med coaching. Samarbetet har varit framgångsrikt och SPF har ett stort söktryck på såväl kurser och workshops som nätverks-träffar. Under året har vi satt in extra kurser inom resultatstyrning i biståndet och hur vi skapar hållbar kapacitetsutveckling för att tillgodose de höga söktrycken.

”Det digitala formatet har bidragit till att Sida Partnership Forum har kunnat öka antalet deltagare per arrangemang”

Vi för normativ dialog och bedriver globalt påverkansarbete

Sida arbetar med normativ dialog och driver globalt påverkansarbetet. Vi har under året verkat för att fler aktörer ska arbeta tillsammans för att stärka universella normer, de mänskliga rättigheterna, de humanitära principerna och bidra till de Globala målen.

Den normativa dialogen är ett verktyg för att påverka våra partner och andra aktörer i en riktning som ligger i linje med svenska prioriteringar. Under 2021 har vi inte minst fokuserat på att driva motvindsfrågor inom exempelvis jämställdhet, demokrati och mänskliga rättigheter samt sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).

Uppbyggd kunskap och praktisk erfarenhet är våra främsta tillgångar i dialog- och påverkansarbetet. Den praktiska erfarenheten inhämtas bland annat från våra utlandsmyndigheter i våra samarbetsländer. Vi bygger också kunskap tillsammans med andra svenska aktörer inom ramen för Sverigelaget, där vi genomför gemensamma analyser i samverkan med Regeringskansliet, svenska myndigheter, och utlandsmyndigheter inklusive de svenska EU- och FN-representationerna. Att verka för samlade positioner inom Sida och i Sverigelaget och ta fram gemensamma budskap har varit prioriterat under året.⁶⁶ Vår bedömning är att Sverigelaget har kunnat driva ett samordnat påverkans- och dialogarbetet som bidragit till att flera av våra samarbetspartner har flyttat fram sina positioner i frågor som är viktiga för Sverige och Sida.

Arbetet med dialog kräver långsiktighet, uthållighet och god samordning. I de flesta fall driver vi dialog- och påverkansarbetet i kombination med andra typer av insatser. Effekterna kommer ofta efter fleråriga samarbeten med andra utvecklingsaktörer, inklusive i samarbetsländerna. Därför är det svårt att årligen isolera och påvisa direkta resultat av dialogarbetet. Ibland kan det även vara känsligt att redovisa Sidas bidrag till

en normativ förändring då dialogen, inom till exempel en motvindsfråga, pågått "under radarn". I många fall agerar Sida även indirekt för förändring genom att skapa plattformar för dialog mellan andra aktörer.

Vi använder strategisk kommunikation som ett stöd och verktyg för att driva en effektiv dialog. Under året har vi utvecklat verktyg för planering och identifiering av budskap och målgrupper. Exempelvis har vi tagit fram sex goda exempel på normativ dialog inom jämställdhet och miljö/klimat för att öka erfarenhetsutbyte och lärandet inom Sida.⁶⁷

Inom ramen för arbetet med myndighetsnavet har vi bistått med analyser kring antikorruption, rättighetsbaserad ansats och jämställdhet för myndigheter som Statistikmyndigheten (SCB), Arbetsförmedlingen och Polismyndigheten.^{68, 69, 70, 71} Syftet har varit att berika diskussionen kring dessa frågor samt säkerställa att ett gemensamt språkbruk används i utvecklings-samarbetet.

Stärkt deltagande genom digital dialog

Dialogarbetet har hittat alternativa digitala kanaler och uttryckssätt under pandemin med ökad inkludering och minskad miljöpåverkan från resor som följd. Exempelvis har i stort sett alla de multilaterala organisationer som vi samarbetar med haft digitala styrelse- och årsmöten. Detta har möjliggjort ett större deltagande från utlandsmyndigheterna, UD och Sida i Stockholm.

Det digitala formatet har även möjliggjort en fördjupad kontakt med flera av våra samarbetspartner på landnivå då digitala möten kan genomföras oftare med fler deltagare. FN:s barnfond UNICEF och flera andra FN-organ har också anordnat digitala uppföljningsresor till verksamhet på landnivå, där givare och medlemsländer har bjudits in. Det digitala formatet på fältbesök har tillåtit ett bredare deltagande från såväl Sida som våra partnerorganisationer. Inom ramen för dessa har vi till exempel fått direktkontakt med FN-chefer från huvud- och regionkontor som vi annars inte haft tillträde till. Flera av våra tematiska experter har också kunnat delta, vilket möjliggjort ökat utbyte och integrering av olika tematiska perspektiv och områden som i sin tur stärkt den normativa dialogen.⁷²

Under året har vi också genomfört en rad digitala workshops och utbildningar. Exempelvis har ett antal utbildningstillfällen anordnats med Världsbanken med fokus på jämställdhetsarbete och den rättighetsbaserade ansatsen (HRBA). Det faktum att dessa lärtillfällen inte krävt resor har bidragit till ett större deltagande från bankens chefer och övrig personal.^{73, 74}

Digitala och virtuella fältbesök kan dock inte ersätta det fysiska mötet med samarbetspartner. Dialog om normativa frågor kräver relationsbyggande och de begränsningar som pandemin har fört med sig vad gäller fysiska möten har också inneburit stora utmaningar när det gäller att driva motvindsfrågor inom bland annat jämställdhet, mänskliga rättigheter och demokrati.

Globalt påverkansarbete

Sida har under 2021 fortsatt att vidareutveckla och stärka den normativa dialogen och det globala påverkansarbetet gentemot de multilaterala organisationerna, framför allt FN, Världsbanken och EU, men även OECD. Inte minst har vi bidragit till det globala arbetet för att utveckla och förbättra förståelsen för fattigdomens olika dimensioner. Nedan följer ett antal exempel från den normativa dialogen med multilaterala organisationer. Fler exempel finns i den tematiska resultatredovisningen samt i resultatredovisningen per anslagspost.

- FN:s fonder och program – En viktig del i Sidas påverkansarbete är deltagandet i Sveriges styrelsearbete i FN:s fonder och program samt den bilaterala dialogen mellan Sverige och FN-organen. Under året har vi genom vår tematiska expertis och kunskap från det operativa biståndet bidragit till bättre styrelsebeslut i FN:s arbete med jämställdhet, mänskliga rättigheter, SRHR, humanitära frågor samt för verksamhetsuppföljning och revision. Sida har även bidragit med expertstöd för att få in svenska prioriteringar i de nya strategiska planerna för UNDP, UNICEF, UN Women och UNFPA för 2022–2025. Från vissa av FN:s medlemsstater finns ett motstånd mot ett progressivt språk kring rättigheter och Sida och UD fortsätter att aktivt driva frågorna på land, region och global nivå.^{75, 76, 77, 78}
- Genom Sidas ordförandeskap i FN:s Human Reproduction Program (HRP) har Sida drivit SRHR-frågor globalt. HRP har

bland annat genomfört en global kartläggning om våld mot kvinnor, vilken utgör ett viktigt steg i både synliggörandet och hanteringen av problemen i olika kontexter.⁷⁹

- UNDP – I samarbete med utlandsmyndigheterna har vi genom dialog och skriftliga kommentarer bidragit till formuleringen av UNDP:s landprogram i exempelvis Bangladesh, Somalia, Georgien och Zimbabwe. UNDP har infört tydligare skrivningar om att integrera mänskliga rättigheter, jämställdhet och motverka korruption.⁸⁰

- Förhandlingarna om FN:s klimatkonvention och konventionen om biologisk mångfald – Sida har deltagit aktivt i förhandlingarna inför och under de stora partsmötena (COP26 och COP15) om FN:s klimatkonvention (UNFCCC) och konventionen om biologisk mångfald (CBD). Vid förhandlingarna om UNFCCC förde vi in utvecklingsperspektivet, främst inom klimatanpassning. En förstärkt och riktad dialog för biologisk mångfald och mänskliga rättigheter har förts med UN Water.⁸¹

- Världsbanken – Under Världsbankens vår- och årsmöte har Sida, tillsammans med UD, fört dialog inom områden som miljö och klimat, inklusive biologisk mångfald, jämställdhet, och konflikt.^{82, 83} Världsbanken har sedan juni en ny klimatplan och det är tydligt att miljö och klimat blivit mer integrerat i bankens operativa arbete.⁸⁴

- Övriga utvecklingsbankerna – i dialogen med de övriga bankerna har vi framför allt fokuserat på jämställdhet och klimatförändringarna. Under ett flertal dialogtillfällen med International Finance Corporation (IFC) har vi lyft jämställdhetsarbetet.⁸⁵ Sida har, tillsammans med Interamerikanska utvecklingsbanken (IDB), utvecklat ett garantistöd för utlåning i Bolivia, Colombia och Guatemala specifikt inriktat på jämställdhet, miljö och klimatrelaterad verksamhet.⁸⁶

- OECD-DAC – Sida deltar i och är ordförande för olika tematiska expertgrupper i OECD-DAC, inom bland annat jämställdhet, miljö/klimat och fattigdomsminskning. Under året har Sida varit med och startat upp, och som medordförande lett, OECD-DAC Community of Practice on Poverty and Inequality, som bidragit till ökat lärande och stärkt fattigdomsfokus bland

DAC:s medlemsstater och övriga aktörer.⁸⁷ Inom nätverket Gendernet har vi fortsatt driva arbetet med jämställdhet^{88, 89, 90} och sexuellt utnyttjande, övergrepp och sexuella trakasserier (SEAH)⁹¹ och varit pådrivande i arbetet med att ta fram en ny vägledning för jämställdhet.⁹² Inom nätverket Environet har Sida bidragit till en ökad ambition inom givarkollektivet med OECD-DAC:s förberedande arbete inför det globala klimattoppmötet i Glasgow COP26.⁹³

Sida har varit fortsatt aktiv i dialogen om olika sätt att mäta multidimensionell fattigdom. Sida har bland annat presenterat ett nytt index för en bredare akademisk publik organiserat av The Oxford Poverty and Human Development Initiative (OPHI), UNDP och George Washington University.⁹⁴ Sida har även diskuterat multidimensionell fattigdom och svenska prioriteringar tillsammans med OECD i en gemensam landanalys på Västra Balkan, samt presenterat Sidas syn på och analys av multidimensionell fattigdom på olika globala expertmöten.⁹⁵

- WTO – Vi stödjer Världshandelsorganisationens (WTO) program för utvecklingsländer och har under året fört dialog inom jämställdhet och miljö och klimat. Dialogen inom Standards and Trade Development Facility (STDF) har bidragit till en bättre integrering av jämställdhets- och miljöfrågor i deras projekt.⁹⁶ STDF är ett globalt partnerskap som stödjer utvecklingsländer för att förbättra sitt arbete med att upprätthålla människors, djurs och växters hälsa och därigenom öka marknadstillträdet för varor från utvecklingsländerna.

- EU – Inom ramen för EU:s respons till covid-19 med ambitionen att stödja en gemensam återuppbyggnad, den så kallade Team Europe-ansatsen, har Sida under året fortsatt att driva svenska prioriterade frågor.⁹⁷ Sida har betonat vikten av resultat och integrering av jämställdhet, miljö och klimat, antikorrupktion och demokratiaspekter. Detta har skett i samband med möten på generaldirektörsnivå samt i rådsarbetsgruppen för utvecklingsfrågor, gentemot kommissionen och övriga medlemsstater.⁹⁸ Under 2021 har Sida beslutat att öka antalet sekunderade svenska experter som arbetar i EU:s institutioner för att öka genomslaget för svenska prioriteringar i EU:s arbete. Ett ökat regionalt SRHR stöd inom Team Europe ska genomföras som ett

resultat av samverkan mellan Sidas personal i Lusaka och en svensk sekonderad nationell expert på EU-kommissionen.⁹⁹ Sida och UD har även bidragit till utvärderingen av EU:s jämställdhetsplan Gender Action Plan (GAP II) och till den nya GAP III.¹⁰⁰

Dialog på landnivå och inom tematiska områden

Sidas normativa dialog och påverkansarbete ger direkta eller indirekta resultat på landnivå och inom olika tematiska områden. Genom dialogen har vi säkerställt att våra partner arbetar mot målen och att de svenska prioriteringarna integreras i arbetet. Under 2021 har stort fokus legat på miljö och klimat, jämställdhet, antikorrupktion, mänskliga rättigheter och demokrati. I Tanzania har vi genom dialog med regeringen bidragit till ett mer behovsanpassat förhållningssätt inom utbildningssektorn. Förhållningsättet, som bygger på principer om jämställdhet och likvärdig representation, har exempelvis synliggjort att Tanzania har gjort stora framsteg när det gäller att öka andelen flickor på högstadiet, samtidigt som andelen pojkar som hoppat av skolan har ökat i vissa områden.

Under de år som pandemin pågått har det blivit svårare att driva normativt påverkansarbete. Det gäller framför allt i auktoritära politiska miljöer där värdekonserverativa strömningar har växt sig starkare. Pandemin och restriktioner har också använts för att krympa det demokratiska utrymmet.

I exempelvis Guatemala upplever vi att vårt utrymme för dialog med regeringen krymper inom motvindsfrågor som mänskliga rättigheter, straffrihet, jämställdhet och antikorrupktion. I stället för direkt dialog med regeringen har vi utökat stöd till plattformar för ursprungsbefolkningar i civilsamhället som i sin tur lyckats genomföra dialog mellan dem och vice-presidenten med konkreta resultat.

Ett annat exempel är Turkiet där arbetet för jämställdhet går bakåt. I juli lämnade Turkiet Istanbulkonventionen, det första juridiskt bindande regionala instrumentet i Europa om våld mot kvinnor.

Mer information om prioriterade dialogfrågor finns i avsnittet Resultatredovisning per anslagspost samt Tematisk resultatredovisning.

Vi bistår med kunskap, information och statistik

Som expertmyndighet bistår vi andra aktörer med kunskap, information och statistik. Inte minst ger vi stöd till Utrikesdepartementet (UD) och regeringen för utformning av biståndet och för att främja ett starkare genomslag för svenska prioriteringar.

Stöd till andra aktörer

Under 2021 har vi arbetat med 25 återrapporteringskrav och regeringsuppdrag givna i regleringsbrev eller som enskilda regeringsuppdrag. I tillägg har vi bistått med kunskap och olika underlag till externa utvärderingar och granskningar av olika slag. Det handlar framför allt om aktörer som har till uppgift att utvärdera hela eller delar av Sidas verksamhet, såsom Ekonomistyrningsverket, Expertgruppen för biståndsanalys och Riksrevisionen.

Under året har vi också löpande hanterat förfrågningar om information, statistik och bedömningar av vad som händer i utvecklingssamarbetet och i de sammanhang vi verkar. Vi upplever att efterfrågan på vårt expertstöd har ökat i spåren av pandemin och med anledning av snabba förändringar i våra samarbetsländer. I tabell 2.6 listar vi de återrapporteringskrav och regeringsuppdrag som redovisas utanför årsredovisningen. Återrapporteringskrav som redovisas i årsredovisningen finns listade i avsnittet Resultatrapportering övriga uppdrag regleringsbrev.

Nära samarbete med UD och Regeringskansliet i det multilaterala utvecklingssamarbetet

Sida har under året bistått regeringen med expertstöd inför och under högnivåmöten med de större multilaterala organisationer som Sida och Sverige samarbetar med. Vår bedömning är att efterfrågan på vårt expertstöd till UD och regeringen har ökat markant. Övergången till digitala möten har möjliggjort för fler aktörer att delta och Sida har fått alltför många förfrågningar om deltagande. Även de uppblossande

konflikterna under 2021, så som Sudan och Afghanistan, har bidragit till en ökad efterfrågan på Sidas expertis. Vår bedömning är att Sida bidragit till att säkra god samstämmighet och genomslag i det svenska agerandet gentemot globala och multilaterala aktörer.

Underlag inför inriktning och uppföljning av utvecklingssamarbetet

Den 15 mars 2021 lämnade Sida över rapporter till UD för de drygt 40 strategier som styr Sidas verksamhet. Strategirapporterna används även som underlag till de samråd med UD som äger rum på våren samt till regeringens resultatrapportering.

För de 15 strategier som gick in på sitt näst sista år 2021 tog vi fram fördjupade rapporter med rekommendationer inför kommande strategiperiod.

Övergripande har vi rekommenderat en fortsatt styrning av biståndet som möjliggör flexibilitet, utrymme för synergier mellan strategier och samordning med andra aktörer inklusive ländernas egna planer. Vi rekommenderade även tematiskt renodlade mål som tar sin utgångspunkt i de tematiska områdena som återfinns i policyramverket för svenskt utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd.

Under 2021 har vi även tagit fram underlag till tio nya strategier och överlämnat dessa till regeringen. Arbetet med strategiunderlag och fördjupade strategirapporter har tagit sin utgångspunkt i slutsatser från en multidimensionell analys av fattigdom.

Genom expertstödet har kompetens, lärdomar och erfarenheter från biståndets genomförande kunnat föras in i svenskt policyskapande. Vi bedömer att det har bidragit till en effektiv och ändamålsenlig inriktning och styrning av det svenska biståndet.

Den svenska biståndsstatistiken

Sida rapporterar årligen det totala svenska internationella utvecklingssamarbetet till Biståndskommittén för organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD-DAC), i enlighet med Sidas instruktion.

Tabell 2.6: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2021

Myndigheters verksamhet Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utrikesdepartementet) senast 31 mars 2021
Biologisk mångfald och ekosystemtjänster Redovisningen ska lämnas till regeringen (Miljödepartementet med kopia till Utrikesdepartementet) senast 1 september 2021
Förhandlingar inom ramen för konventionen för biologisk mångfald Redovisningen ska lämnas till regeringen (Miljödepartementet med kopia till Utrikesdepartementet) senast 1 september 2021
Genomförande av strategin för hållbar fred
Agenda 2030 Redovisning sker i samband med Sveriges frivilliga granskning
Jämställdhetsintegrering Sida ska senast 1 september 2021 redovisa inriktningen för det fortsatta arbetet med jämställdhetsintegrering för åren 2022–2025
Resultatinformation rörande multilateralt utvecklingssamarbete Sida ska senast 15 oktober 2021 inkomma med en redovisning innehållande resultatinformation, analys och slutsatser från myndighetens samarbete med multilaterala organisationer
Bidrag till multilaterala utvecklingsorganisationer Redovisningen ska ske till regeringen (Utrikesdepartementet) senast 1 mars respektive 15 september 2021
Bistånd rörande minhantering med mera Redovisningen ska lämnas till regeringen (Utrikesdepartementet) senast 15 mars 2021
Handelsrelaterade insatser Redovisningen ska lämnas till regeringen (Utrikesdepartementet) senast 30 april 2021
Utgiftsprognoser Prognoserna lämnas i informationssystemet Hermes senast 5 februari, 29 april, 30 juli och 25 oktober
Uppdrag rörande biologisk mångfald och ekosystem Uppdraget ska slutredovisas 2 maj 2024
Uppdrag om myndighetens lokalisering Uppdraget ska slutredovisas 31 oktober 2022
Uppdrag att ta emot nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning för praktik Uppdragen ska redovisas till Statskontoret 15 januari 2021
Konferensen Stockholm +50 Uppdraget delredovisas senast 30 september 2021 och slutredovisas senast 31 oktober 2022 till regeringen (Utrikesdepartementet)

Under 2021 har vi samlat in, kvalitetssäkrat, sammanställt och rapporterat 2020 års statistik utifrån OECD-DAC:s kriterier. Den löpande kvalitetssäkringen av statistiken har förstärkts ytterligare, och varje insats har granskats.

Även i år rankades kvaliteten på den svenska biståndsstatistiken i den högsta kategorin av OECD-DAC, som "utmärkt kvalitet".¹⁰¹

Öppna data om det svenska biståndet

Sida har länge arbetat med öppna data om Sveriges bistånd. Detta sker bland annat inom ramen för transparensgarantin i biståndet, som innebär att allmänna handlingar och offentlig information om det svenska biståndet ska göras tillgängliga på webben. Vi ser det som en del i en lång svensk tradition av öppenhet, och som en pusselbit i arbetet för demokrati och mänskliga rättigheter.

På Openaid.se visar vi när, till vilken verksamhet och för vilket ändamål svenskt statligt bistånd har betalats ut sedan 1998. Under året har webbplatsens funktionalitet och design vidareutvecklats i linje med EU:s tillgänglighetsdirektiv och 2021 nominerades Openaid till Svenska designpriset i kategorin digital information.

Under året har vi förbättrat publiceringen av öppna data på flera sätt. Vi har återgått till minst en uppdatering i månaden och har publicerat oftare när det behövs. Information om Globala målen har inkluderats. Vi har börjat publicera information om transaktioner på en mer detaljerad nivå. Vi har tagit fram tekniska lösningar för att verifiera inrapporterad information från andra offentliga aktörer med åtaganden inom det svenska biståndet. Vi har förbättrat och harmoniserat verktygen som används av Sida, utlandsmyndigheterna och övriga myndigheter för att ladda upp dokument och resultat till Openaid. De åtgärder vi har vidtagit har ökat informationssäkerheten och bidragit till att fler kan ta del av mer och uppdaterad information om det svenska biståndet i linje med transparensgarantin.

Kommunikation om svenskt utvecklingssamarbete

Sidas informations- och kommunikationsverksamhet syftar till att informera om svenskt utvecklingssamarbete, samt att

Tabell 2.7: Transparensgarantin i siffror

	2021	2020	2019
Aid Transparency Index, poäng	¹	63,7	— ²
Myndigheter som slutit avtal om IATI-publicering	14	14	14
Aktiviteter på Openaid.se	91 364	88 439	85 499
Dokument på Openaid.se	5 527	5 671	13 476

1 Poäng ännu inte publicerat för föregående år.

2 Aid Transparency Index publicerades inte 2019.

främja en öppen debatt, folklig förankring, stärkt engagemang och brett deltagande i Sverige för en rättvis och hållbar global utveckling. Vi genomför egna kommunikationsaktiviteter och finansierar partners kommunikationsaktiviteter. För att nå ut bredare har vi under året fortsatt att minska antalet egna aktiviteter och lagt mer resurser på att inspirera och stötta andra aktörer att kommunicera om biståndet.

Digital omställning gav nya möjligheter

Den digitala omställningen i kommunikationsarbetet har fortsatt som en konsekvens av pandemin. Fysiska event har fått ställas in. Det digitala formatet har begränsat möjligheterna till fördjupad dialog och kunskapsutbyte samtidigt som fler har kunnat delta.

Sidas seminarieriserie Development Talks, ett forum för kunskap och debatt om globalt utvecklingssamarbete, har till exempel genomförts med gott resultat sett till antalet deltagare. Under året har tre seminarier arrangerats med i snitt 333 deltagare per tillfälle.

För att kompensera för inställda events har vårt strategiska arbete med att nå ut i media och sociala kanaler fortsatt under året liksom ambitionen att involvera fler aktörer i kommunikationen. Bland annat har vi hållit workshoppar och diskussioner med andra svenska myndigheter för att utforska möjligheter till både enskild och gemensam kommunikation. Under hösten har vi tagit fram verktyg för kommunikation om det svenska utvecklingssamarbetet tagits fram.

Sida i media

Under 2021 har cirka 12 300 artiklar och inslag om bistånd publicerats i redaktionella medier. Detta är en ökning i jämförelse med 2020. Vi har under året särskilt arbetat med att nå ut i lokal press och i facktidningar. Vårt proaktiva mediearbete har resulterat i att 339 artiklar och intervjuer publicerats under året, en ökning från föregående år.

Vi har haft en hög ambition när det gäller att nå ut i kanaler för sociala medier och vi har förstärkt resurserna för bild och språk under året. Vi har lagt extra fokus på att nå ut via Instagram, vilket bidragit till 2 039 nya följare. En ny bildbank har också tagits fram under året vilket ger tillgång till förbättrat bildurval.

Ungdomar prioriterad målgrupp

Under året har Sida särskilt prioriterat att nå ut till ungdomar. Bland annat deltog vi i ett gymnasieprogram på Globala Torget i samband med Bok- och biblioteksmässan i Göteborg. Sida medverkade med ett specialskrivet inslag på temat sociala medier och yttrandefrihet. Över 400 elever deltog (fysiskt och digitalt).

En central del av kommunikationen handlar om att öka kunskapen om och engagemanget för Globala målen, som en del av utvecklingssamarbetet. En opinionsmätning i december 2021 visade att en majoritet av svenskarna, 51 procent, hade hört talas om de Globala målen.¹⁰² Det innebär att Sidas mål om att fem av tio svenskar ska känna till målen har uppnåtts. Under året har Sida även gett stöd till UNDP Sverige som informerar om resultat av multilateralt utvecklingssamarbete och hur Sverige bidrar till globala utvecklingsfrågor och Globala målen. Arbetet har bland annat resulterat i ett stort genomslag i media med över 200 artiklar och intervjuer.

Sida bedömer att kommunikationen har varit aktuell, proaktiv och kopplad till aktuella nyhetshändelser samt har getts lokal vinkling när möjligt. Vi har innehållsmässigt lagt särskild vikt vid tematiskt prioriterade områden som mänskliga rättigheter, demokrati och biologisk mångfald. Vi har också sett över budskap och tonalitet för att nå ut bredare, samt har arbetat strategiskt med målgruppsanalyser.

Resultatredovisning per anslagspost

Genomförandet av verksamheten och vår relevans

I detta avsnitt beskriver och bedömer vi våra prestationer nedbrutet per anslagspost.

När vi bedömer vår prestation på anslagspostnivå använder vi våra trafikljus. Vi bedömer prestationen utifrån hur väl vi lyckats genomföra verksamheten (verksamhetens genomförande) samt hur väl vi anpassat portföljen av aktiviteter och insatser inom ramen för varje strategi (portföljens relevans).

Inledningsvis presenterar vi den övergripande bilden för samtliga strategier och därefter följer en redovisning per anslagspost. De landspecifika strategierna presenterar vi i en karta och de regionala och tematiska strategierna i en tabell.

Övergripande visar vår analys att andelen strategier där vi bedömer portföljen som delvis relevant är lika stor som förra året. Men till skillnad från förra året så har en tredjedel av strategierna genomförts enligt plan trots fortsatta utmaningar relaterade till pandemin.

För en mer utförlig beskrivning av vad trafikljusen utvärderar se Bilaga 5. Trafikljusen.

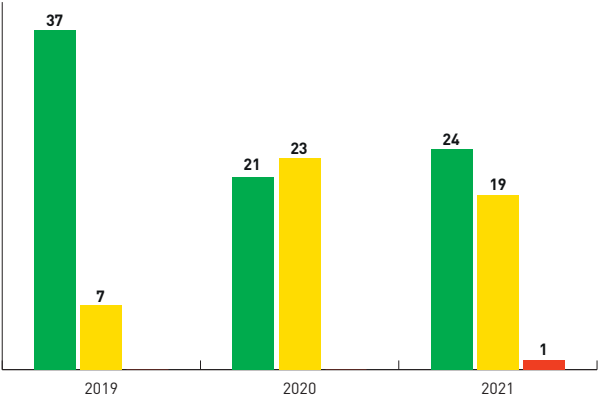
Sidas partner World Food Program utför livsmedelsdistribution i Moçambique efter att grödor förstörts i tropiska stormar.

Foto: Alexis Masciarelli/WFP

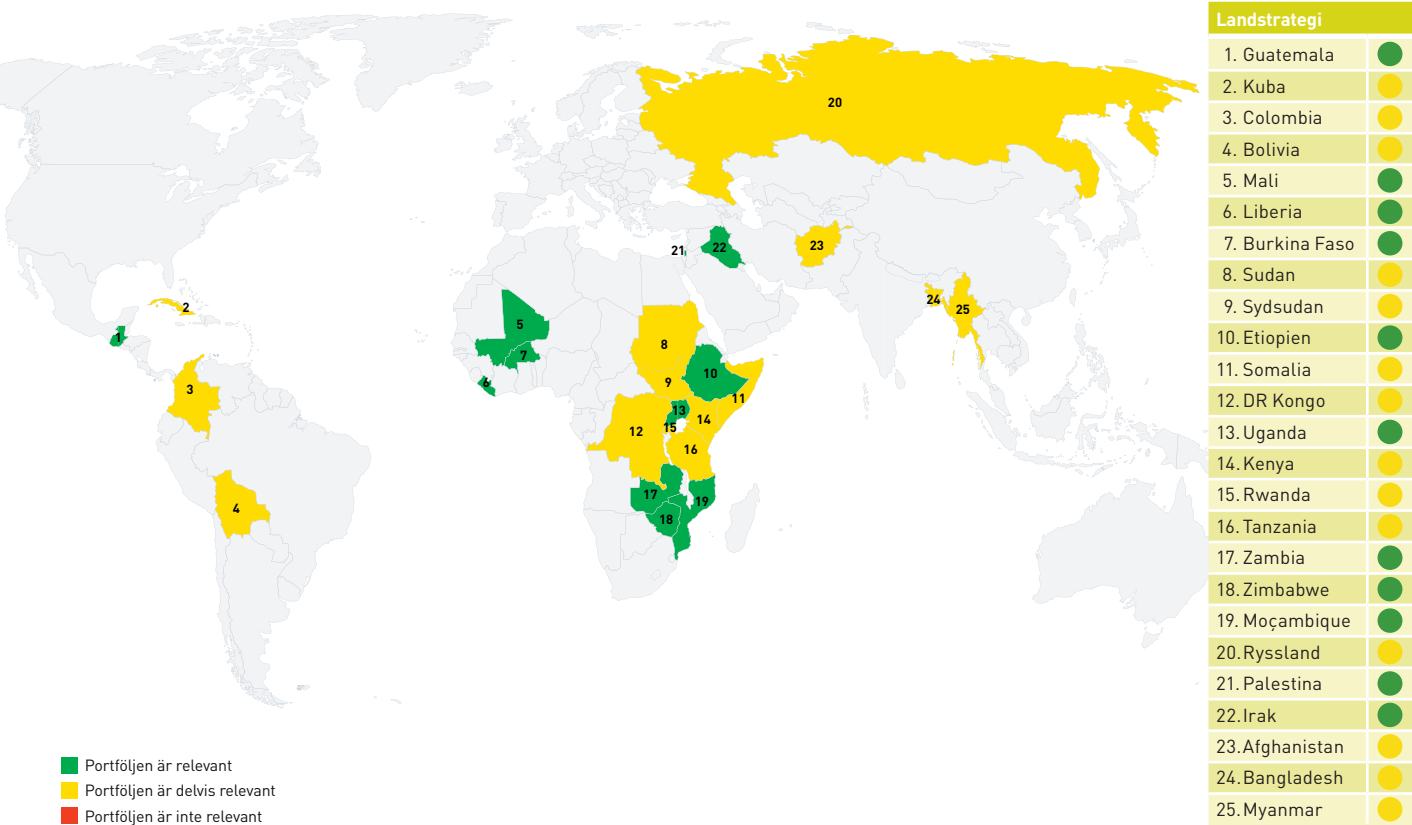
Portföljens relevans

Vi bedömer att 24 av 44 strategier har haft en relevant portfölj av insatser och aktiviteter under året. Åren 2020 och 2021 har präglats av pandemin och andra större kriser. Detta har medfört att vi behövt ställa om och utveckla nya samarbeten och insatser för att stärka relevansen i flertalet portföljer. Flera strategiteam har också påbörjat arbetet med att bygga upp en ny eller reviderad portfölj av insatser och aktiviteter inom ramen för en ny strategi. Exempelvis har en helt ny regional strategin för Latinamerika beslutats av regeringen. Portföljen för denna strategi är inte fullt ut uppbyggd och vi har därför bedömt att den ännu inte är relevant.

Figur 2.6: Bedömning av strategiportföljens relevans (samtliga strategier)

Figur 2.7: Trafikljusbedömning per landspecifik strategi för strategiportföljens relevans

Tabell 2.8: Trafikljusbedömning för strategiportföljens relevans	
Regionala Strategier	
Regional strategi för Asien och Oceanien 2016–2021	Delvis relevant
Regional strategi för Afrika söder om Sahara 2016–2021	Relevant
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara 2015–2021	Delvis relevant
Regional strategi för Latinamerika 2021–2025	Inte relevant
Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika 2021–2025	Delvis relevant
Regional strategi för Syrienkrisen 2016–2023	Delvis relevant
Strategi för Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021	Relevant

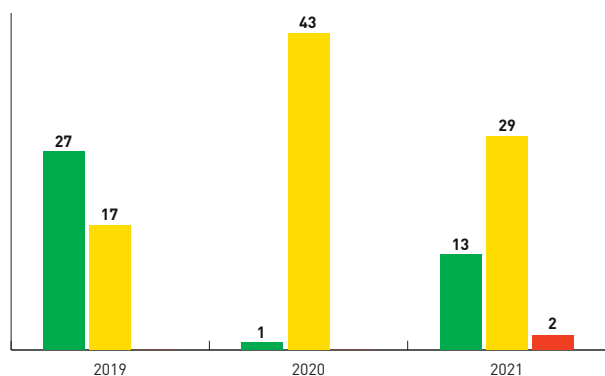
Tematiska Strategier	
Strategi för humanitärt bistånd 2021–2025	Relevant
Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet 2016–2022	Relevant
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022	Relevant
Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022	Relevant
Särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2022	Relevant
Strategi för hållbar fred 2017–2022	Relevant

Tematiska Strategier	
Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 2018–2022	Delvis relevant
Strategi för forskningssamarbete 2015–2021	Relevant
Strategi för global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022	Relevant
Strategi för hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022	Relevant
Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022	Relevant
Strategi för hållbar social utveckling 2018–2022	Relevant

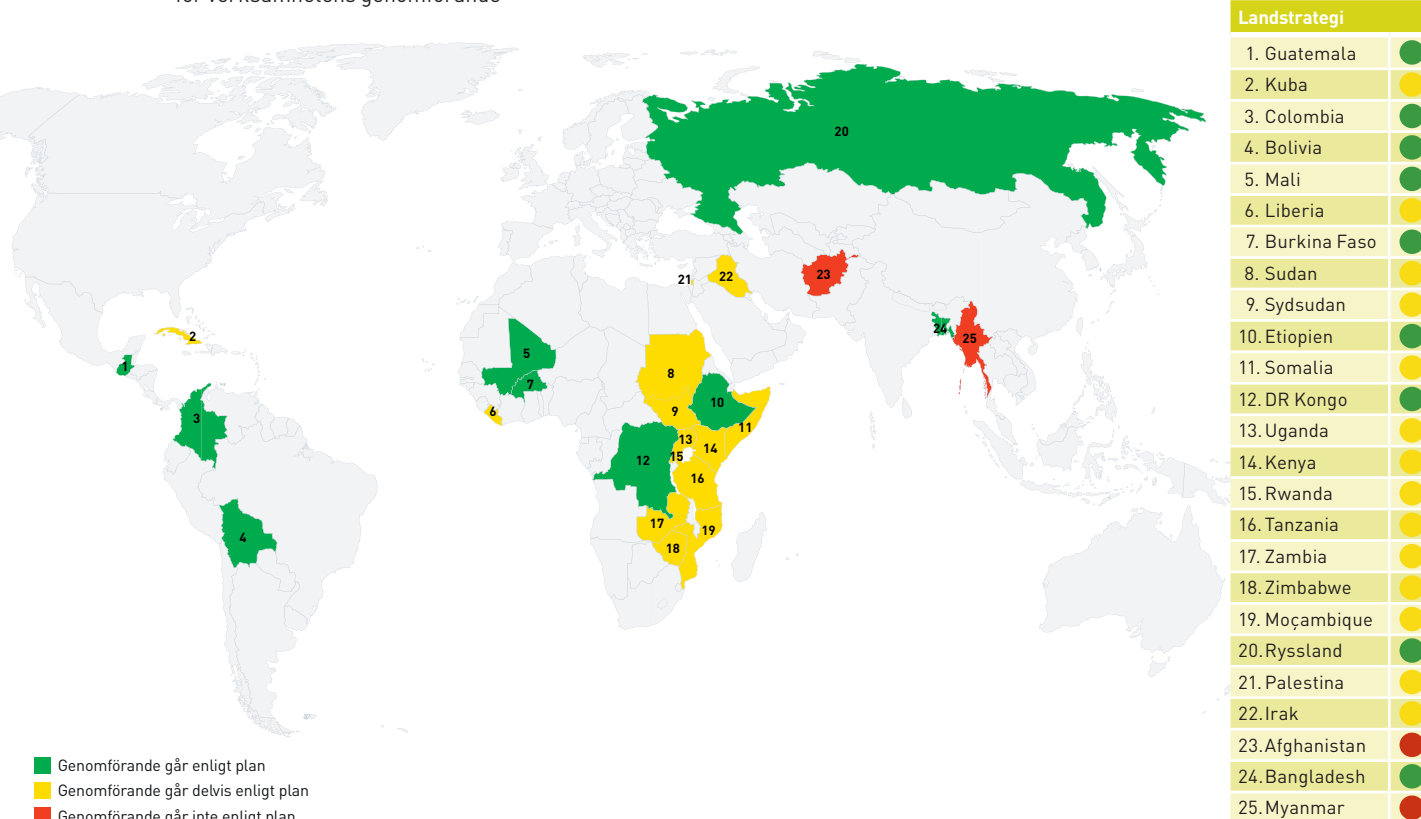
Verksamhetens genomförande

Vi bedömer att vi genomfört verksamheten enligt plan i 13 av 44 strategier. Genomförandet har under året varit präglad av utmaningar relaterade till pandemin och en svårbedömd säkerhetssituation i flera av våra samarbetsländer. Det har exempelvis inneburit att vi behövt skjuta upp vissa aktiviteter som innebär resor och fysiska möten. I jämförelse med 2020 så bedömer vi att Sida och partner i hög grad har kunnat ställa om. Detta har inneburit att en större andel av verksamheten har kunnat genomföras enligt plan 2021.

Figur 2.8: Bedömning av verksamhetens genomförande (samtliga strategier)

Figur 2.9: Trafikljusbedömning per landspecifik strategi för verksamhetens genomförande

Tabell 2.9: Trafikljusbedömning för verksamhetens genomförande

Regionala Strategier

Regional strategi för Asien och Oceanien 2016–2021	●
Regional strategi för Afrika söder om Sahara 2016–2021	●
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara 2015–2021	●
Regional strategi för Latinamerika 2021–2025	●
Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika 2021–2025	●
Regional strategi för Syrienkrisen 2016–2023	●
Strategi för Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021	●

Tematiska Strategier

Strategi för humanitärt bistånd 2021–2025	●
Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet 2016–2022	●
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022	●
Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022	●
Särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2022	●
Strategi för hållbar fred 2017–2022	●

Tematiska Strategier

Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 2018–2022	●
Strategi för forskningssamarbete 2015–2021	●
Strategi för global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022	●
Strategi för hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022	●
Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022	●
Strategi för hållbar social utveckling 2018–2022	●

AP 1 Humanitära insatser

Figur 2.10: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för humanitärt bistånd 2021–2025 (100%; 4765 mnkr)

Anslagsposten för humanitära insatser rymmer en strategi. Strategin har som övergripande mål att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet med utgångspunkt i de globala humanitära behoven.

Operativa utmaningar

De globala humanitära behoven har under året ökat och det uppskattas att över 235 miljoner människor är i behov av humanitärt bistånd under 2021. Väpnade konflikter, extremt väder, tvångsfördrivningar samt efterverkningarna av covid-19 har varit drivkrafterna bakom de ökade behoven.¹⁰³ Afghanistan och Etiopien är två av Sidas största mottagarländer av humanitärt bistånd där konflikter, naturkatastrofer och extrem torka har skapat stora humanitära behov. Inte minst har behovet av livsmedelssäkerhet ökat under 2021.¹⁰⁴ Denna utveckling kan även ses globalt då stigande livsmedelspriser, minskade inkomster och extremt väder drivit på en omfattande livsmedelskris som gör att 160 miljoner människor nu befinner sig i krisläge i 42 länder. Cirka en halv miljon människor lever under svältliknande tillstånd i Etiopien, Jemen, Madagaskar och Sydsudan.¹⁰⁵

Vår prestation

Under 2021 gav Sida stöd till 43 insatser (se tabell 2.10), vilket är fler än föregående år. 2020 genomförde vi en översyn av de humanitära partnerskapen. Detta har resulterat i att vi minskat antalet strategiska partner. Minskningen har ännu inte fått

Tabell 2.10: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	43	33	39
Antal nya avtal	20	3	6
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	37	13	37
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	141	33	232
Utfall, mnkr	4 765	4 542	4 180

Tabell 2.11: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021

	Antal garanti-insatser	Värde avtal, tsek	Mobiliserat kapital, tsek
Humanitärt bistånd	1	25 150	50 300

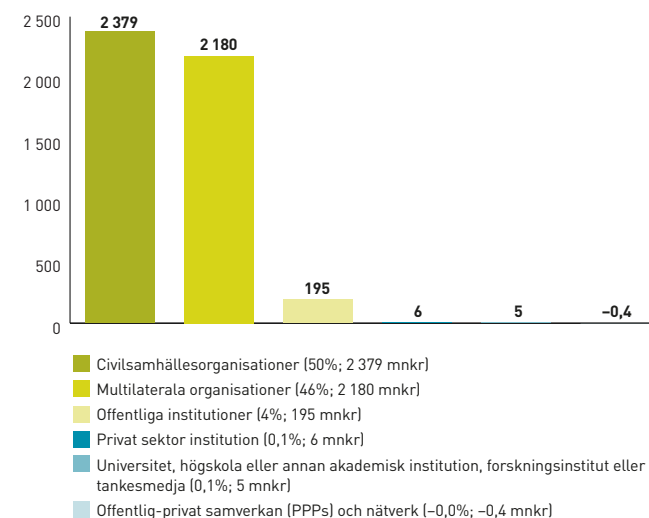
Tabell 2.12: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

	2021
Strategi för humanitärt bistånd 2021–2025	2 379

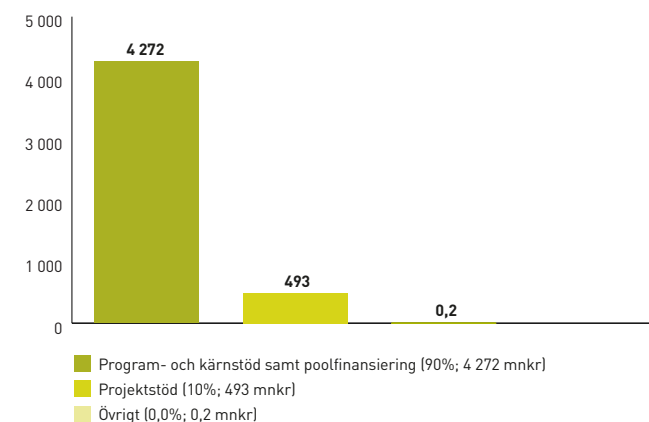
genomslag i statistiken, eftersom ett antal insatser har legat kvar för utfasning under året. Partneröversynen har också resulterat i att 20 nya avtal (se tabell 2.10) tecknats under året, vilket är en stor ökning jämfört med föregående år. De nya fleråriga avtalen med strategiska partner lägger grunden för ett effektivt genomförande av det humanitära biståndet. En ökning kan även ses vad gäller genomsnittlig avtalslängd och avtalsbelopp för nya avtal under 2021 (se tabell 2.10). Detta beror på att vi under året ingått avtal med partner som ska sträcka sig över hela den nya strategiperioden. Inom ramen för anslagsposten har vi också haft en aktiv garanti som hittills mobiliserat 50 miljoner kronor.

Partnersammansättningen speglar Sidas strävan efter en partnerbas med olika kompetenser och bred geografisk räckvidd (se figur 2.11). Under året har vi samarbetat med

Figur 2.11: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.12: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av bistandsform, mnkr

FN-organ, civilsamhällesorganisationer samt en svensk myndighet (MSB). Vi har arbetat med både projektstöd och programstöd (se figur 2.12). Eftersom att humanitär verksamhet ofta kräver korta och snabba insatser styrs merparten av

den globala humanitära verksamheten genom projekt. Sida strävar däremot efter att ge mer programbaserat stöd, eftersom denna biståndsform ger samarbetspartner flexibilitet att anpassa verksamheten efter förändrade humanitära behov. Biståndsformen program- och kärnstöd samt poolfinansiering är betydligt större i andel jämfört med tidigare år. Det beror på att vi i kvalitetssäkring av insatser inom anslagsposten har identifierat att en större mängd biståndsmedel som tidigare klassats som projektstöd uppfyller kriterierna för programstöd.

Integrering av perspektiven (fattiga människors perspektiv på utveckling, rättighetsperspektivet samt de tre tematiska perspektiven jämställdhet, konflikt och miljö och klimat) är centralt i hanteringen av det humanitära biståndet. Det är framför allt i de humanitära responsplanerna (det humanitära globala systemets gemensamma plan för att svara upp mot en kris) som perspektiven ska tas i beaktande. I analysen som ligger bakom en plan ingår exempelvis att identifiera individer som är sårbara och som löper risk för att bli utsatta för våld eller som lever under hot. Det kan handla om miljörelaterade hot som brist på vatten eller könsrelaterat våld.

Sida har under året fortsatt att driva frågan om förbättrade analyser av humanitära behov i den normativa dialogen. Genom stöd till OCHA har vi också bidragit till arbetet med utvecklade manualer och riktlinjer för behovsanalyserna.¹⁰⁶ I dialogen har vi även fokuserat på skyddsfrågor och partners förmåga att ha ett förebyggande perspektiv i sina insatser genom att minska riskerna för att utsättas för våld och övergrepp.

För att uppnå synergier med andra strategier har Sidas humanitära enhet samarbetat med andra delar av myndigheten. Enheten har genomfört insatser och aktiviteter som ökat samspelet mellan det humanitära biståndet och utvecklings-samarbetet, men vi ser även ett behov av att utveckla detta arbete tillsammans med övriga Sida. Genom gemensamma analyser kan Sida bättre tillgodose människors behov och bidra till hållbara lösningar för människor i en specifik kris.

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Sida bedömer att portföljen för strategin inom anslagsposten har varit relevant. Vårt humanitära bistånd genomförs

RESULTATEXEMPEL 5

Reducering av risken för könsrelaterat våld

Tillsammans med våra samarbetspartner behöver vi sätta skydd i centrum för den humanitära responsen för att bidra till att minska de risker som människor i humanitära kriser står inför.

I Paoua i Centralafrikanska republiken står människor inför många risker. Inbördeskrig och konflikter mellan boskapsskötare och bönder i ett av världens fattigaste länder får katastrofala följder för civilbefolkningen. Väpnad konflikt, våld, tvångsrekrytering och andra typer av övergrepp leder till att människor tvingas på flykt samt förlorar tillgång till försörjningsmöjligheter, jordbruk och grundläggande samhällsservice.

Sida har genom sitt stöd till Oxfam bidragit till att minska förekomsten av könsbaserat våld i denna region. Stödet sträcker sig från 2018 till 2021 och omfattar totalt 12 miljoner kronor. I Oxfams insats har en ansats för att reducera risker för övergrepp integrerats inom ramen för stöd till vatten- och sanitetslösningar, mat samt försörjningsmöjligheter.

Överlevare av könsrelaterat våld deltar i en utbildning på ett kvinnohem i Centralafrikanska republiken.
Foto: Aurélie Godel/Oxfam

Viktiga komponenter i insatsen har varit att etablera skyddskommittéer med medlemmar från byarna där projektet genomförs samt att erbjuda utbildning med fokus på bland annat skydd av kvinnor och barn samt konflikthantering. Vid samtalstillfällen fick människor i samhället möjlighet att öka sin kunskap om hur man förebygger könsbaserat våld och rekrytering av

ungdomar till väpnade grupper. Projektet har haft en positiv inverkan på lokala myndigheters engagemang för att förhindra könsbaserat våld. Uppföljningen visar på att antalet rapporterade våldtäkter har minskat (från 73 procent till 63 procent), det fysiska våldet har minskat (från 72 procent till 41 procent) och även bortförande av civila har minskat (från 36 procent till 10 procent).

huvudsakligen av strategiska partner med god kapacitet och lång erfarenhet av humanitär verksamhet. Deras verksamhet uppnår goda resultat, de har erfarenhet av att arbeta i kriser i olika kontexter och kan anpassa sin verksamhet utifrån olika människors behov. Portföljen behöver delvis förstärkas eftersom vi ser att partner kan göra mer vad gäller att minska skyddsriskerna så att människor skyddas från att utsättas för våld och övergrepp. Vi ser också att vi behöver bli bättre på att tillsammans med partner bidra till att stärka deras förmåga till ett humanitärt tillträde.

► Vi bedömer att verksamheten har genomförts enligt plan. Sidas strategiska partner levererar humanitärt bistånd i enlighet med strategins målsättningar och de humanitära princi-

perna. De förändringar och anpassningar som pandemin har krävt anser vi har kunnat genomföras tack vare flexibilitet i Sidas samarbetsformer och ett adaptivt arbetssätt från partner.

Tabell 2.13: Trafikljusbedömning

Strategi	2021	2020	2019
Trafikljuskategori			
Strategi för humanitärt bistånd 2017–2020	—	—	● ●
Strategi för humanitärt bistånd 2021–2025	● ●	—	—

Strategiportföljens relevans Verksamhetens genomförande

AP 2 Informations- och kommunikationsverksamhet

Figur 2.13: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Informations- och kommunikationsverksamhet 2016–2022 (100%; 153 mnkr)

Anslagsposten för informations- och kommunikationsverksamhet rymmer en strategi. Strategin har som övergripande mål att informera om svenskt utvecklingssamarbete och att främja öppen debatt, folklig förankring, stärkt engagemang och brett deltagande i Sverige för en rättvis och hållbar global utveckling.

Operativa utmaningar

På uppdrag av Sida genomför analysföretaget Kantar Sifo en årlig mätning av svenskarnas attityder gentemot bistånd. I den senaste mätningen från december 2021 anser en majoritet, 77 procent, att det är viktigt att Sverige bidrar till utvecklingen i fattiga länder. För första gången anger också en majoritet av svenskarna, 51 procent, att de har hört talas om de Globala målen, siffrorna ökar över tid. Samtidigt visar de senaste tre årens undersökningar att färre svenskar anger ett ökat intresse och engagemang för utvecklingen i fattiga länder.¹⁰⁷

Vår prestation

Under 2021 gav vi stöd till 42 insatser (se tabell 2.14) – något färre än föregående år, vilket beror på att insatser hade utbetalningar under 2020 men genomfördes 2021. Under året har 13 nya avtal tecknats (se tabell 2.14) – en minskning jämfört med 2020. Minskningen beror på att få avtal avslutades 2020

Tabell 2.14: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	42	47	49
Antal nya avtal	13	17	18
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	17	24	26
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	3	5	5
Utfall, mnkr	153	158	148

Tabell 2.15: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

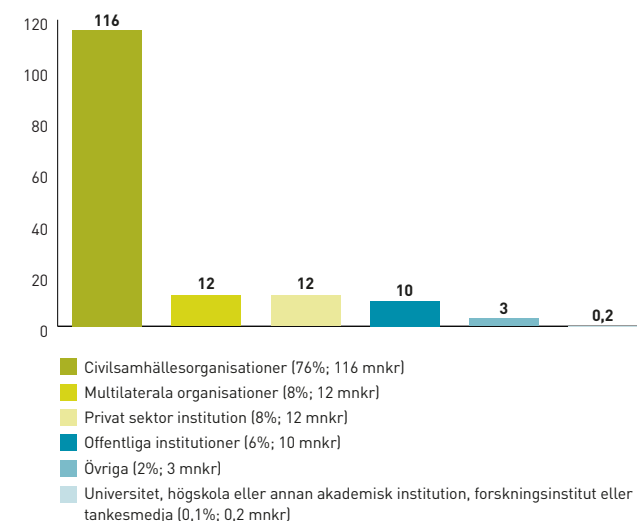
	2021
Informations- och kommunikationsverksamhet 2016–2022	116

och att nya därför inte har kunnat tecknas än. Genomsnittlig avtalslängd och avtalsbelopp för avtal vi tecknat 2021 är kortare och lägre jämfört med föregående år (se tabell 2.14). Orsaken är att vi i större utsträckning använder underleverantörer och konsulter för att genomföra avgränsade kommunikationsinsatser och projekt. För dessa underleverantörer har vi bara korta avtal.

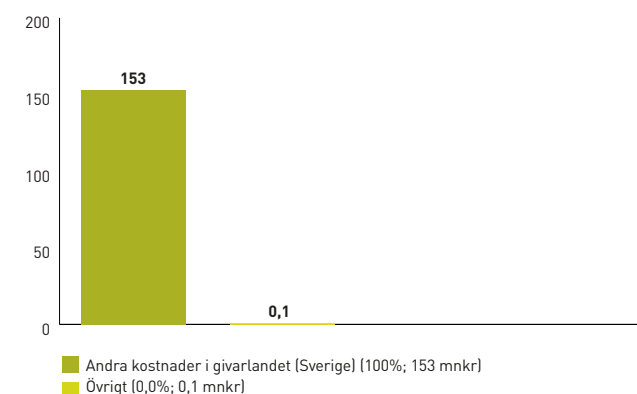
Civilsamhällesorganisationer står för huvuddelen av insatserna. För att öka bredden av samarbetspartner har vi genomfört ett antal workshoppar med myndigheter. Syftet har varit att undersöka hur dessa kan bidra till genomförandet av kommunikationsstrategin. Eftersom strategin avser informations- och kommunikationsinsatser i Sverige kategoriseras våra utbetalade medel som "andra kostnader i givarlandet" (se figur 2.15). Från fyra av våra strategiska partnerorganisationer vidareförmedlas finansiellt stöd till ett 70-tal civilsamhällesorganisationer.¹⁰⁸

För att stärka och effektivisera genomförandet av informations- och kommunikationsarbetet arrangerar Sida löpande dialogmöten med samarbetspartner. I år skedde detta digitalt

Figur 2.14: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.15: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av bistandsform, mnkr

i form av sex kortare halvdagsmöten. Deltagare från cirka 50 organisationer medverkade. Ett förbättringsområde som vi särskilt lyfte i dialogmötena var integrering av perspektiven med särskilt fokus på miljö- och klimatintegrering. En klar majoritet av deltagarna angav efter dialogmötena att de ökat sin kännedom om perspektivintegrering och att de bättre förstår Sidas krav och förväntningar på miljö- och klimatintegrering.¹⁰⁹

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Vi bedömer att portföljen för strategin inom anslagsposten har varit relevant, då den samlade portföljen fortsatt svarar upp mot behoven av informations- och kommunikationsinsatser i Sverige. Insatserna uppnår sina mål och bidrar till strategins övergripande mål. Sedan ett par år tillbaka har vi gjort en omställning av portföljen och vi lägger i dag mer resurser på insatser som beräknas nå ut bredare genom press och sociala medier. Resurskrävande insatser, såsom seminarier och evenemang, har blivit färre. För att bidra till en rättvis bild av svenskt utvecklingsamarbete, där en bredd av aktörer bidrar med olika kompetenser och perspektiv, har vi breddat vår partnerbas med exempelvis myndigheter.

► Vi bedömer att genomförandet delvis har gått enligt plan. Pandemin har inneburit stora omställningar för kommunikationsarbetet. Många publika evenemang har ställts in och ersatts av digitala möten. Utvecklingen i det sociala medielandskapet, med exempelvis desinformation och så kallade ekokammare i vilka individer är avskärmade från åsikter som utmanar deras egna, har inneburit utmaningar.

Tabell 2.16: Trafikljusbedömning

Strategi	2021	2020	2019
Trafikljuskategori			
Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet 2016–2022			

Strategiportföljens relevans

Verksamhetens genomförande

RESULTATEXEMPEL 6

Målkompassen ökar kunskapen om Globala målen

Målkompassen är ett interaktivt spel som låter användaren testa och utveckla sina kunskaper om läget i världen och de Globala målen.

Spelet är en av de aktiviteter som finansieras genom det avtal som Sida har med UNDP. Avtalet sträcker sig mellan 2019 och 2022 och är på totalt 38 miljoner kronor. Utöver Målkompassen genomförs en mängd andra kommunikations- och informationsaktiviteter med hjälp av stödet.

En av de vanligaste frågorna som kommer in via UNDP:s hemsida globalamalen.se är "Hur går det egentligen för Globala målen?". Spelet Målkompassen är utvecklad för att ge svar på just detta. Syftet är att i ett tillgängligt och engagerande format öka förståelsen för situationen i världen i förhållande till de Globala målens sjutton områden.

Genom spelets gång klarar användaren av nya utmaningar, ökar sin förståelse för Globala målens betydelse och samlar på sig tips för hur vi alla kan vara med och bidra till en mer hållbar framtid. Spelet vänder sig till intresserade i alla åldrar, men i synnerhet till gymnasieelever.

Sedan Målkompassen lanserades i mars 2021 har det spelats av totalt 13 000 personer. Målkompassens spelare har sammanlagt svarat på över 195 384 frågor, varav 114 503 har varit rätta svar. En mer intressant siffra ur ett kunskapshöjningsperspektiv är 39 500 – siffran motsvarar det totala antalet gånger en spelare svarat rätt på en fråga efter att först ha svarat fel.

Genom Målkompassen lär sig användaren om hur det går för världens länder att uppnå Globala målen.

Foto: UNDP

AP 5 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället

Figur 2.16: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022 (100%; 1 908 mnkr)

Anslagsposten för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället rymmer en strategi. Strategin inom anslagsposten (även kallad CSO-strategin) har som övergripande mål att bidra till ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle i utvecklingsländer, samt att detta civilsamhälle verkar utifrån ett rättighetsperspektiv för ökad respekt för mänskliga rättigheter och för en global hållbar utveckling.

Operativa utmaningar

Civilsamhället har en nyckelroll för fattigdomsminskning och en särskild betydelse och potential för att bidra till demokratisk utveckling och respekt för mänskliga rättigheter.

Attacker på demokratiska friheter har ökat under pandemin, när stater har infört restriktioner som har minskat utrymmet för ansvarsskyldighet, dialog och oliktankande.¹¹⁰ Många länder har använt pandemin som skäl för att ytterligare begränsa allmänna sammankomster för oppositionella, människorättsaktivister, minoriteter och andra marginaliserade grupper.¹¹¹

Civilsamhället visar flexibilitet i den förändrade kontexten och identifierar nya strategier för att kunna fortsätta att

Tabell 2.17: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	89	70	76
Antal nya avtal	30	20	25
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	24	37	38
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	28	36	54
Utfall, mnkr	1 908	1 878	1 838

Tabell 2.18: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021

	Antal garanti-insatser	Värde avtal, tsek	Mobiliserat kapital, tsek
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1	80 000	160 000

Tabell 2.19: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

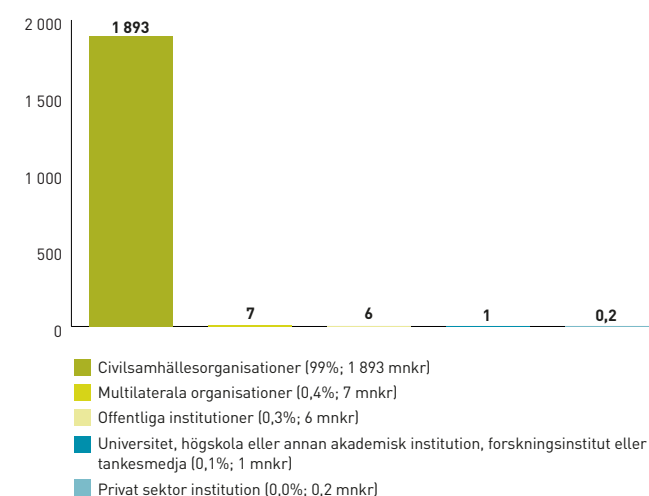
	2021
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022	1 893

verka trots ett krympande demokratiskt utrymme. Detta inkluderar bland annat nya allianser och nätverk, samarbete med informella aktörer samt ökad användning av digitala plattformar för informationsdelning och organisering.¹¹²

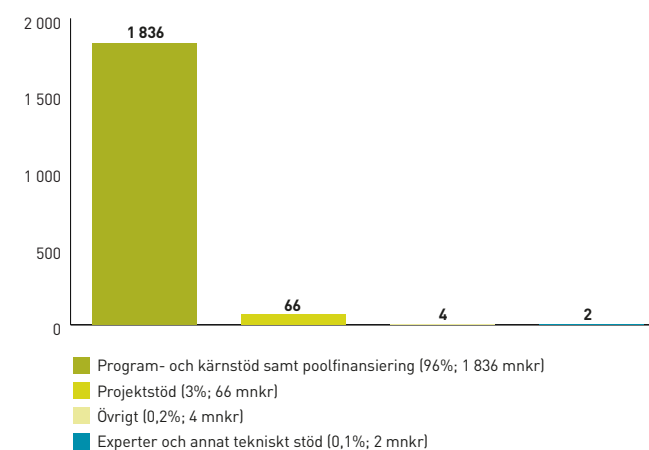
Vår prestation

Under 2021 gav Sida stöd till 89 insatser (se tabell 2.17), vilket är fler än föregående år. Det beror framför allt på att vi bidragit till fler insatser som avser partners egeninsats i EU-finansierade projekt. Vi har också genomfört fler insat-

Figur 2.17: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.18: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

ser i form av externa granskningar av strategiska partnerorganisationer inför kommande större beredningar 2021 och 2022. Egeninsatsfinansieringen rör sig om mindre belopp, men ett relativt stort antal avtal. Under året har totalt 30 nya avtal tecknats (se tabell 2.17). Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal som tecknats under året är 24 månader, vilket är en minskning jämfört med föregående år (se tabell 2.17).

Sida har fleråriga avtal för ett fördjupat samarbete med ett antal strategiska partnerorganisationer (SPO). De bidrar till att stärka civilsamhället i samarbetsländerna. Fyra SPO:er vidareförmedlar Sidas bidrag till andra svenska organisationer, som i sin tur bedriver utvecklingssamarbete med en samarbetspartner i ett låg- eller medelinkomstland. Under 2021 tecknade Sida femåriga avtal med fyra SPO:er och ett treårigt avtal med en SPO. Vi har främst arbetat med programstöd (se figur 2.18), eftersom vårt samarbete med de strategiska partnerorganisationerna innefattar bredare långsiktiga åtaganden och relativt stora avtalade belopp. Strategins mål handlar om att stärka civilsamhället i låg- och medelinkomstländer. Inom ramen för anslagsposten arbetar Sida huvudsakligen med civilsamhällesorganisationer.

Vi har under året arbetat för att stärka integreringen av miljö- och klimatperspektivet. Vi har stärkt kraven på partner och kan nu konstatera att de ansökningar som inkommit under 2021 också har ett stärkt miljö- och klimatperspektiv. Under året har Sida genomfört granskningar av miljö- och klimatperspektivet, konfliktperspektivet samt jämställdhetsperspektivet. Granskningarna ger ett viktigt underlag för dialog och kompletteras ofta med rådgivning, vilket bidrar till att stärka kapacitet hos partnern. Jämställdhetsperspektivet kan generellt betraktas som starkt.¹¹³ Dessutom har Sida genomfört ett dialogmöte

RESULTATEXEMPEL 7

Stöd bidrar till positiv normförändring i Tanzanias lokalsamhällen

Kyrkor och religiösa aktörer utgör en viktig del av våra samarbetsländernas civilsamhällen och är därför prioriterade samarbetspartner till Sida. Act Svenska kyrkan, en av Sidas strategiska partnerorganisationer, och deras partner Evangelical Lutheran Church of Tanzania (ELCT) bryter destruktiva normer i Tanzanias lokalsamhällen.

Sida stödjer Act Svenska kyrkan med totalt 575 miljoner kronor under perioden 2018 till 2022, för verksamhet i 17 land- och regionprogram i Afrika, Asien, Latinamerika och Mellanöstern. Mellan 2018 och 2020 vidareförmedlade Act Svenska kyrkan totalt 2,3 miljoner kronor i bidrag till ELCT för programmet Vunja Ukimya (Bryta tystnaden). Det övergripande målet med programmet var att öka ungas tillgång till sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa (SRHR) samt att stärka länkarna mellan hälsosystemet, skolor och kyrkor. Samarbetet med religiösa ledare är centralt i det normativa arbetet med SRHR.

Genom programmet har ELCT erbjudit vård till unga och arbetat för att förändra destruktiva beteenden och normer som rör kvinnor, män, flickor, pojkar och SRHR. De har arbetat mot normer som hindrat människor från att uppsöka vård samt för ökad tillgång till SRHR-information och högkvalitativ sexuell- och reproduktiv hälsovård. Detta har gjorts genom att stärka religiösa ledares kapacitet inom SRHR, genom främjandet av dialoger om

I Tanzania bidrar religiösa ledare till normativt arbete för sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa. Foto: Nosim Peters

SRHR samt genom att stärka den ungdomsvänliga sexuella och reproduktiva hälsovården på ELCT:s egna hälsokliniker. Ett särskilt mål inom programmet har varit att nå ut till pojkar och män.

Programmet har bidragit till att religiösa ledare har stärkt sin kapacitet att lyfta SRHR-relaterade frågor inom flera plattformar i kyrkan. Exempelvis beskriver en fallstudie hur en Maasai-präst som hade deltagit i en Vunja Ukimya-workshop bjudit in hälsopersonal till kyrkan för att öka kunskapen om preventivmedel, trots att han tidigare inte adresserat

detta. Religiösa ledare har också uppmanat ungdomar att uppsöka sexuell- och reproduktiv hälsovård. När religiösa ledare pratar om ämnet minskar tabun kopplad till uppsökandet av vård och under perioden 2018 till 2020 uppsökte 18 000 ungdomar ELCT:s ungdomsvänliga vård. Arbeta med manliga förebilder har också bidragit till att öka medvetenheten kring SRHR bland pojkar och män. Dubbelt så många pojkar och män uppsökte ELCT:s kliniker för sexuell och reproduktiv hälsovård jämfört med andra hälsokliniker i samma område under 2019.

med svenska civilsamhällesorganisationer angående ökad samverkan mellan det humanitära biståndet och utvecklingssamarbetet, inklusive fredsinsatser.

Under året har vi fortsatt att driva frågan om utvecklingseffektivitet såväl internt som externt med partner och OECD-DAC. Arbetet har varit framgångsrikt och vår dialog har bidragit till att OECD-DAC antagit en styrande rekommendation om ett utvecklingseffektivt stöd till, och samarbete med, civilsamhället.¹¹⁴ Rekommendationen baserar sig i stor utsträckning på Sidas Guiding Principles Sidas Guiding Principles for engagement with and Support to Civil Society.¹¹⁵

Verksamheten som finansieras inom CSO-strategin främjar en gynnsam miljö för civilsamhället att verka i, vilket kan underlätta för civilsamhället inom andra strategier. Ett annat område med synergier som särskilt betonas i strategin är finansiering av insatser i gränslandet till det humanitära. Under pandemin har den verksamheten under perioder varit mer omfattande än vanligt. CSO-strategin har finansierat förebyggande verksamhet och tillfälligt även tidig återhämtning i syfte att minska risk, sårbarhet och beroende av humanitärt bistånd. Det har bland annat gällt information om covid-19, livsmedelstrygghet och inkomstgenererande aktiviteter.

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Vi bedömer att portföljen för strategin inom anslagsposten har varit relevant. Under året har vi utökat portföljen inom området "Främjande av ett gynnsamt samhällsklimat för civilsamhällesorganisationer i utvecklingsländer" i syfte att skapa en bättre balans mellan strategins mål. Vi bedömer att anpassningsförmågan hos de strategiska partnerorganisationerna och deras samarbetsorganisationers har varit tillfredställande under pandemin och att dessa organisationer fortsatt kommer att kunna bidra till strategins mål.

► Verksamheten har genomförts delvis enligt plan. Även om en stor del av den planerade verksamheten har kunnat genomföras, har det under året funnits betydande hinder som gjort att verksamhet ställts in eller planerats om. Det minskade demokratiska utrymmet innebär fortsatt stora utmaningar för civilsamhällesorganisationer och människorättsförsvarare i låg- och medelinkomstländer.

Tabell 2.20: Trafikljusbedömning

Strategi	2021	2020	2019
Trafikljuskategori			
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022			

Strategiportföljens relevans

Verksamhetens genomförande

Tabell 2.21: Utfall till svenska strategiska partnerorganisationer för genomförandet av strategin, stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, mkr

Partnerorganisation	2021	2020	2019
ForumCiv (f d Forum Syd)	233	271	254
SMR/Svenska Missionsrådet	215	164	245
We Effect	192	184	183
Save the Children, Sweden	189	197	190
Diakonia	156	160	156
Plan International Sverige	144	141	69
Act Svenska Kyrkan	116	120	115
Union to Union (f d LO-TCO Biståndsnämnd)	105	110	103
WWF/World Wide Fund for Nature, Sweden	88	84	77
Olof Palme International Center	79	73	77
Naturskyddsföreningen	73	70	71
Individuell Människohjälp	70	65	57
RFSU/Riksförbundet för sexuell upplysning	63	57	52
Kvinna till Kvinna	55	50	47
Afrikagrupperna	43	42	41
CRD/Civil Rights Defenders	20	22	0
Total	1 842	1 812	1 736

AP 6 Asien

Figur 2.19: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Regional strategi för Asien och Oceanien 2016–2021 (29%; 497 mnkr)
- Strategi för Afghanistan 2021–2024 (24%; 407 mnkr)
- Strategi för Bangladesh 2021–2025 (20%; 339 mnkr)
- Strategi för Myanmar 2018–2022 (14%; 250 mnkr)
- Strategi för Afghanistan 2014–2020 (13%; 222 mnkr)
- Strategi för Kambodja 2014–2018 (0,6%; 10 mnkr)

Anslagsposten för Asien rymmer fem strategier. De vanligaste förekommande målen inom ramen för dessa strategier handlar om att uppnå demokratiska, jämställda, fredliga och hållbara samhällen samt att främja inkluderande samhällen där jämlik hälsa, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer respekteras och att människors sårbarhet för kriser och katastrofer minskar. Strategin för Kambodja utvecklades den 1 juli 2021. Samtidigt öppnades det upp ett landfönster för Kambodja, med fokus på demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer, inom ramen för strategin för det regionala utvecklingssamarbetet i Asien och Oceanien.

Operativa utmaningar

Pandemin har inneburit svåra konsekvenser för regionen. Fattigdomen har ökat, människors frihet har inskränkts och många människor har avlidit efter att ha smittats av covid-19. Den politiska utvecklingen i både Afghanistan och Myanmar har inneburit allvarliga bakslag för ländernas demokratise-

Tabell 2.22: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	152	157	161
Antal nya avtal	35	37	42
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	24	33	32
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	15	37	19
Utfall, mnkr	1 728	2 088	2 291

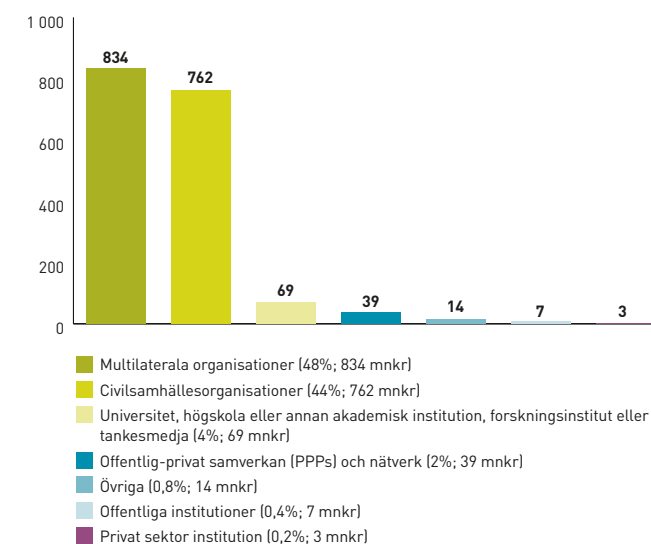
Tabell 2.23: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021

	Antal garanti-insatser	Värde avtal, tsek	Mobiliserat kapital, tsek
Regionalt Asien och Oceanien	2	2 479 500	5 305 570

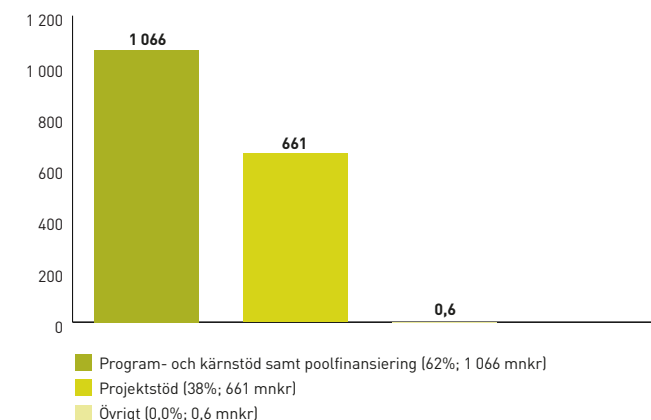
Tabell 2.24: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

	2021
Strategi för Afghanistan 2021–2024	266
Regional strategi för Asien och Oceanien 2016–2021	180
Strategi för Afghanistan 2014–2020	141
Strategi för Myanmar 2018–2022	111
Strategi för Bangladesh 2021–2025	63
Strategi för Kambodja 2014–2018	2

Figur 2.20: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.21: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

ring, samtidigt som utvecklingen i Bangladesh och Kambodja under året inte förbättrats i avvaktan på kommande val. Överlag ser vi en tendens i Syd- och Sydostasien kring allt mer repressiva politiska inslag. Enligt Asiatiska utvecklingsbanken har även ytterligare 162 miljoner människor fallit i fattigdom och ytterligare 78 miljoner människor i extrem fattigdom under året.¹¹⁶

Vår prestation

Under 2021 gav Sida stöd till 152 insatser – en liten minskning jämfört med föregående år. Under året har utfasningen av delar av samarbetet i Kambodja genomförts. De drastiskt förändrade politiska situationerna i Afghanistan och Myanmar har fått stor inverkan på insatsportföljerna där. Alla insatser som innebar resursöverföring till eller som syftade till att stärka kapaciteten hos de nya de-facto styrena har avslutats. I princip alla andra insatser har förändrats för att anpassa verksamheten till de nya förutsättningarna. I övriga strategier i Asien det vill säga Bangladesh och den regionala strategin, som numera innehåller ett landfönster för Kambodja, har beredningar genomförts enligt plan. Totalt tecknades 35 nya avtal inom ramen för anslagsposten 2021 (se tabell 2.22). Genomsnittlig avtalslängd och avtalsbelopp för nya avtal som tecknats under året var lägre jämfört med tidigare år (se tabell 2.22). Detta beror huvudsakligen på att flera strategier närmar sig slutet av strategiperioden.

Under året kanaliserade vi vårt stöd främst genom civilsamhällsorganisationer och multilaterala organisationer. Samarbetet med de multilaterala organisationerna har minskat jämfört med tidigare år. Det beror på utfasningen av strategin för Kambodja samt förändrade förutsättningar för samarbetet i Afghanistan och Myanmar. Regeringens styrning mot ett ökat samarbete med civilsamhället har fått genom-

RESULTATEXEMPEL 8

Stöd möjliggör säkra förlossningar i Myanmar trots svåra omständigheter

Stöd till jämlik hälsa är en prioritering för Sida i Myanmar. Här ingår sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. En stor del av stödet kanaliseras genom Access to Health Fund. Access to Health Fund är en hälsofond med flera givare som har bidragit till säkra förlossningar trots svåra omständigheter efter militärkuppen i Myanmar.

Sidas stöd till fonden Access to Health Fund är den enskilt största insatsen i Myanmarstrategin. Det förväntas uppgå till cirka 500 miljoner kronor under strategiperioden 2018 till 2022. Bland alla de hälsorelaterade frågor som fonden hanterar prioriterar Sida sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), såväl i dialog som i uppföljning.

Militärkuppen den 1 februari 2021 ledde till en kollaps av hälsosystemet i Myanmar, då många hälsoarbetare var ledande i den civila olydnadsrörelsen (Civil Disobedience Movement) som uppstod för att protestera mot militärens maktövertagande. Regimen svarade genom ett kraftigt övervåld mot hälsoarbetare och många tvingades fly.

Med stöd av Access to Health Fund etablerades en mödravårds klinik i Yangoon efter militärkuppen. Detta bidrog till att fler än 2 050 barn kunde födas på ett säkert sätt under den

En barnmorska tillsammans med mammor och barn som har förlöst vid en hälsoklinik i Myanmar.

Foto: 3MDG

svåra perioden mellan februari och juli 2021. Kliniken kunde under samma tidsperiod även ge livsnödvändig vård till mer än 200 för tidigt födda barn. Access to Health Fund har även stött liknande mödravårds kliniker i delstaterna Kachin och Chin.

Detta resultat är ett gott exempel på hur Sidas partner i Myanmar har varit snabba med att ställa om och bidra till att mödrar och barn får livsnödvändig vård trots de allt svårare omständigheterna för hälsopersonal att verka i landet.

slag i verksamheten. Program- och kärnstöd har fortsatt varit den primära samarbetsformen, då vi bedömer att dessa typer av bredare och flexibla stödformer ger bäst förutsättningar för att skapa långsiktiga resultat. Inom ramen för anslagsposten har vi också under året haft två aktiva garantier som hittills mobiliserat totalt 5,3 miljarder kronor.

Afghanistan-krisen föranledde en omläggning av samarbetet i landet. Sida frös stöd till samhällstjänster genom staten och ökade humanitärt stöd. Samtidigt inleddes ett arbete för att undersöka de nya förutsättningarna för utvecklingssamarbete i nära dialog med andra givare och partner. Situationen föranledde även att vi såg över rutiner för omvärldsbevakning, samordning och arbetsformer för bättre krishantering. Även i Myanmar har vi genomfört förändringar i samarbetsformer och val av partner.

Utfasningen av det långsiktiga utvecklingssamarbetet med Kambodja har genomförts, samtidigt som delar av samarbetet i landet fortsatte inom ramen för den regionala Asien-strategin till stöd för civilsamhällesaktörer.

I Bangladesh har vi inlett en process för att förändra inriktningen av vårt stöd i enlighet med den nya strategi som regeringen beslutat för landet.

Arbetet med att integrera multidimensionella fattigdomsanalyser i genomförandet av strategierna tog under året steg framåt. Sida har stärkt kopplingen mellan det humanitära, det fredsfrämjande och det långsiktiga samarbetet i bland annat Myanmar.

I enstaka fall försvårades implementeringen på grund av utmaningar i samarbetet. Ett sådant exempel är samarbetet mellan svenska Statistikmyndigheten (SCB) och Bangladeshs motsvarighet som avbröts 2021, då det inte bedömdes finnas förutsättningar att nå överenskomna mål eller för fortsatt samarbete.

För att stärka den normativa dialogen har vi under året tagit fram budskapsplattformar med huvudbudskap för vårt kommunikations- och dialogarbete. Genom dialogarbetet har vi bland annat bidragit till att kopplingen mellan mänskliga rättigheter och miljö och klimat tydligare uttrycks i UN Womens strategiska plan för region Asien. I Bangladesh har vi i dialogen fokuserat på frågor gällande arbetsvillkor och industriproduktion.

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Vi bedömer att samtliga portföljer för strategierna inom anslagsposten är delvis relevanta. Tre av strategierna inom anslagsposten är nyligen antagna och portföljerna har byggts upp under året för att bidra till de nya strategimålen. Omfattande förändringar i kontexten har inneburit att vi har behövt se över sammansättningen av insatser och aktiviteter i strategiportföljerna för Afghanistan och Myanmar.

Portföljen för Kambodja har fasats ut under året. De utbildningsinsatser som Sida har finansierat har bidragit till positiva resultat över lång tid. Dessa resultat lägger nu grund för det fortsatta demokrati och MR-stödet inom ramen för den regionala Asien-strategin.

► I två av fyra strategier har verksamheten inte gått att genomföra enligt plan. I krisens Afghanistan var situationen svårbedömd. En översyn gjordes av verksamheten för att se vilka insatser som framöver kan genomföras och för att hitta nya möjliga samarbeten. Militärkuppen och konflikten i Myanmar krävde också stora förändringar av verksamheten, jämfört med den ursprungliga planen för 2021. I enstaka fall försvårades implementeringen på grund av utmaningar i partnersamarbetet, liksom nämnts ovan.

Tabell 2.25: Trafikljusbedömning

Strategi	2021		2020		2019	
Trafikljuskategori						
Regional strategi för Asien och Oceanien 2016–2021						
Strategi för Afghanistan 2014–2020	—	—				
Strategi för Afghanistan 2021–2024			—	—	—	—
Strategi för Bangladesh 2014–2020	—	—				
Strategi för Bangladesh 2021–2025			—	—	—	—
Strategi för Kambodja 2014–2018 (utfasad juni 2021)	—	—				
Strategi för Myanmar 2018–2022						

Strategiportföljens relevans

Verksamhetens genomförande

AP 7 Latinamerika

Figur 2.22: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

Strategi för Guatemala 2021–2025 (21%; 160 mnkr)
Strategi för Bolivia 2021–2025 (20%; 153 mnkr)
Strategi för Colombia 2021–2025 (18%; 142 mnkr)
Strategi för Colombia 2016–2020 (13%; 100 mnkr)
Strategi för Guatemala 2016–2020 (13%; 99 mnkr)
Regional strategi för Latinamerika 2021–2025 (7%; 55 mnkr)
Strategi för Bolivia 2016–2020 (4%; 34 mnkr)
Strategi för Kuba 2021–2025 (3%; 22 mnkr)
Strategi för Kuba 2016–2020 (1%; 8 mnkr)

Anslagsposten för Latinamerika rymmer fem strategier. De vanligaste förekommande målen i strategierna handlar om att bidra till att öka respekten för mänskliga rättigheter, stärka förutsättningarna för demokrati och rättsstatens principer samt jämställdhet och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft till klimatförändringar, samt stärkta förutsättningar för hållbar och inkluderande ekonomisk utveckling. Den nya regionala strategin syftar också till stärkt förmåga att hantera migration på ett sätt som säkrar flyktingars, internflyktingars och migranternas rättigheter och som bidrar till utveckling. I strategin för Colombia är stöd till fredliga och inkluderande samhällen en prioritet.

Operativa utmaningar

Hälsokrisen till följd av covid-19 är regionens värsta i närtid, med förödande effekter.¹¹⁷ Inom regionen noteras försvagade demokratiska värderingar med svaga institutioner och

Tabell 2.26: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	114	108	104
Antal nya avtal	43	30	25
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	36	27	26
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	20	11	17
Utfall, mnkr	784	685	696

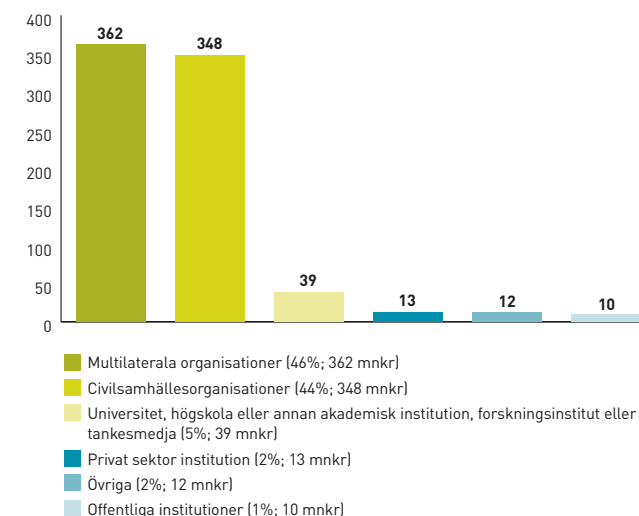
Tabell 2.27: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021

	Antal garanti-insatser	Värde avtal, tsek	Mobiliserat kapital, tsek
Bolivia	1	410 800	900 000
Colombia	2	456 200	990 000
Guatemala	2	472 300	977 113

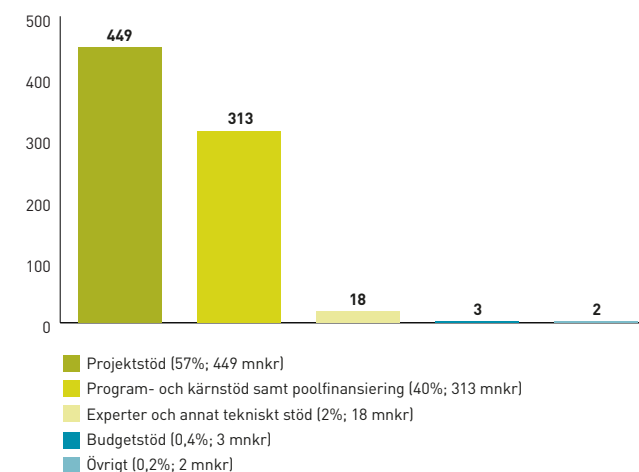
Tabell 2.28: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

	2021
Strategi för Bolivia 2021–2025	86
Strategi för Guatemala 2016–2020	76
Strategi för Guatemala 2021–2025	76
Strategi för Colombia 2021–2025	30
Strategi för Colombia 2016–2020	30
Strategi för Kuba 2021–2025	21
Regional strategi för Latinamerika 2021–2025	20
Strategi för Kuba 2016–2020	8
Strategi för Bolivia 2016–2020	1

Figur 2.23: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.24: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

korruption som bidragande orsaker.¹¹⁸ Frekventa attacker på försvarare av mänskliga rättigheter och miljö utmärker regionen.¹¹⁹ Kvinnor och flickor har drabbats särskilt hårt under pandemin, inklusive ökade våldsnivåer och ekonomisk utsatthet.¹²⁰ Aborträtten är begränsad i många länder, medan framsteg har gjorts i andra.¹²¹ Klimatförändringar och ekonomier beroende av naturresurser har bidragit till en minskad biologisk mångfald.¹²² Klimatförändringar och föroreningar samt förändringar i mark- och vattenanvändning medför stora utmaningar för fattiga.¹²³

Vår prestation

2021 gav vi stöd till 114 insatser (se tabell 2.26) och under årets gång har totalt 43 nya avtal tecknats (se tabell 2.26) – en ökning jämfört med föregående år. Ökningen beror på att vi har inlett en rad nya insatser och samarbeten inom ramen för de nya strategier som regeringen har beslutat om inom anslagsposten. Totalt sett har också regeringens anslag till regionen ökat. Under året har vi främst samarbetat med civilsamhällesorganisationer och multilaterala organisationer (se figur 2.23). Stöd till civilsamhället är prioriterat i strategierna och multilaterala samarbetspartner har flexibilitet och möjlighet att verka även i osäkra miljöer. Programstöd eftersträvas när så är möjligt, men projektstöd är fortsatt den vanligaste samarbetsformen eftersom det möjliggör anpassning till ständigt växande utvecklingsutmaningar.

Inom ramen för anslagsposten har vi också under året haft tre aktiva garantier som hittills mobiliserat totalt 2,8 miljarder kronor. En garanti har en regional ansats och återfinns inom strategierna för Guatemala, Bolivia och Colombia (se tabell 2.27). I Guatemala har ytterligare en garanti tecknats med syfte att ge finansiell service till små och medelstora företag i landets västra högländ.

Rättighets- och jämställdhetsperspektiven är utmärkande för anslagspostens portföljer. Under året har vi lagt större vikt på miljö- och klimatperspektivet, inklusive arbetet med biolo-

RESULTATEXEMPEL 9

Miljoner mobiliserade till Guatemalas urfolkskvinnor

Sidas partnerorganisation Helvetas i Guatemala har under de senaste åren arbetat för att stärka landsbygdsutvecklingen och urfolkkvinnors ekonomiska egenmakt. Tack vare en förbättrad inkludering av marginaliserade grupper på lokala marknader har runt 40 000 producenter kunnat delta och bidra till en hållbar utveckling i regionen.

Helvetas är en schweizisk organisation som arbetar med att bidra till produktiv sysselsättning och ökade inkomster. Under perioden 2015 till 2021 har Sida bidragit med 124,8 miljoner kronor i stöd till Helvetas program i fem regioner på västra högländet i Guatemala.

Människor som lever i fattigdom är beroende av marknader för sin inkomst och för köp av varor och tjänster. Det kan handla om marknader för jobb, livsmedel, nödvändiga tjänster och insatsvaror för produktion. Men ofta möter marknaden inte de behov som människor som lever i fattigdom har. Ibland är marknaderna inte tillgängliga och behöver förbättras för att öka människors valmöjligheter. Insatsen bygger därför på en marknassystemsansats (MSD) som ska utveckla marknader i en sådan riktning att möjligheten för kvinnor och män som lever i fattigdom ska kunna delta i, bidra till och dra nytta av ekonomisk utveckling.

Under perioden har runt 40 000 producenter på landsbygden, varav en majoritet urfolk-kvinnor, kunnat etablera sig på marknader i regionerna. Resultaten kommer av ett brett och systematiskt samarbete mellan olika nyckelaktörer i regionen. 17 av de mest etablerade företagen och ett nätverk av 1 500 aktörer inom jordbrukssektorn har gemensamt bidragit med teknisk assistans och bedrivit ett normativt

Parad under en lokal marknadsmässa där kvinnliga producenter deltar för att marknadsföra sina produkter.

Foto: Sida

påverkansarbete för att etablera och stärka företagsmodeller på landsbygden som är jämställda och miljövänliga. Företagen har deltagit i olika allianser och nätverk för att stärka inkluderingen av mindre producenter i redan etablerade marknader, totalt 356 olika nätverk har etablerats under insatsperioden vilket kunnat nå producenter som annars inte har tillgång till teknisk assistans. 28 kommuner har också engagerats för att gemensamt investera och mobilisera medel till företag och projekt på landsbygden som letts av kvinnor, vilket bland annat skyndade på den ekonomiska återhämtningen för familjer i regionen efter covid-19.

Systemförändringar kan redan ses som en konsekvens av insatsen och bara under år 2020 fick deltagande producenter från landsbygden inkomster på totalt 40 miljoner kronor och över

3 800 nya jobb skapades i regionen. Trenden för ökade inkomster och större deltagande för producenter som tidigare har exkluderats från marknader i regionen är stadig och vi bedömer att det finns goda förutsättningar för att den ska hålla i sig.

De personer som deltagit i insatsen kan nu också tack vare det normativa påverkansarbetet känna igen och rapportera våld mot kvinnor. Som ett resultat av arbetet har kvinnornas möjlighet till att fatta informerade och självständiga beslut om hushållets ekonomi också förbättrats, samtidigt som det även rapporteras att männen i större utsträckning stöttar kvinnornas arbete. Fler kvinnor i regionen sitter nu också på beslutsfattande positioner i deras lokala företagsnätverk.

gisk mångfald. Konfliktperspektivet är särskilt tydligt i arbetet i Colombia, men av ökande relevans även i Bolivia, Guatemala och Kuba.

Strategisk kommunikation och normativ dialog sker främst genom samarbetet med civilsamhällesaktörer och FN. Exempelvis fokuserar Sida fortsatt på stöd och normativ dialog avseende kvinnors deltagande i genomförande av fredsavtalet i Colombia. Genom samarbete med UN Women har detta bidragit till utformandet av hälsopolitiken och analysen av effekterna av covid-19.¹²⁴

I operationaliseringen av den nya regionala strategin för Latinamerika är synergier med det bilaterala och globala arbetet centralt, vilket påverkar Sidas val av framtida insatser. Potential för synergier finns exempelvis med de globala strategierna för hållbar ekonomisk utveckling samt med strategin för hållbar fred. Den sistnämnda strategin har till exempel mål som går i linje med målen i strategin för Colombia.¹²⁵

Det humanitära stödet omfattar stöd till Venezuela, Colombia och Centralamerika. Stödet möter de stora utmaningar som migrationen, konflikten och våldet i dessa kontexter medför. Det kompletterar och genomförs i nära dialog med utvecklingssamarbetet i stort.

Sidas samverkan för bredare relationer inom Team Sweden, som är ett nätverk av myndigheter, verk och bolag som arbetar för att främja svensk export i utlandet, har fortsatt. Genom avtal med Open Trade Gate Sweden stärker Sida samarbetet med SwissContact för bolivianska småbrukares möjlighet till export och inkomst genom tillgång till EU-marknaden.¹²⁶

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Vi bedömer att portföljen är delvis relevant i tre av de fem strategierna under anslagsposten. Samtliga strategier är nyligen beslutade av regeringen och portföljerna är under uppbyggnad.

Den nya portföljen av insatser och aktiviteter inom ramen för den nya regionala strategin för Latinamerika är fortfarande under uppbyggande och bedöms därför ej vara relevant.

Portföljen inom strategin för Guatemala bedöms som relevant då den existerande portföljen anses svara väl mot såväl kontexten som de nya strategimålen.

► Vi bedömer att genomförandet har gått enligt plan i tre av fem strategier. Effekterna av pandemin på verksamhetens genomförande har varit små och verksamheten har kunnat genomföras enligt plan med endast mindre förseningar. Förändringar i den politiska kontexten i flera av länderna har varit kännbar, men har kunnat hanteras genom en flexibel ansats i genomförandet av verksamheten.

I strategin för Kuba samt den nya regionala Latinamerikastrategin har genomförandet endast delvis gått enligt plan. Detta beror på försvårande omständigheter till följd av covid-19 samt på att rekrytering till den nya strategin har pågått.

Tabell 2.29: Trafikljusbedömning

Strategi	2021		2020		2019	
Trafikljuskategori						
Regional strategi för Latinamerika 2021–2025			–	–	–	–
Strategi för Bolivia 2016–2020	–	–				
Strategi för Bolivia 2021–2025			–	–	–	–
Strategi för Colombia 2016–2020	–	–				
Strategi för Colombia 2021–2025			–	–	–	–
Strategi för Guatemala 2016–2020	–	–				
Strategi för Guatemala 2021–2025			–	–	–	–
Strategi för Kuba 2016–2020	–	–				
Strategi för Kuba 2021–2025			–	–	–	–

Strategiportföljens relevans

Verksamhetens genomförande

AP 9 Afrika

Figur 2.25: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

Regional strategi för Afrika Söder om Sahara 2016–2021 (12%; 937 mnkr)
Strategi för Somalia 2018–2022 (8%; 652 mnkr)
Strategi för Moçambique 2015–2021 (8%; 629 mnkr)
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara 2015–2021 (8%; 598 mnkr)
Strategi för Demokratiska republiken Kongo 2021–2025 (7%; 577 mnkr)
Strategi för Tanzania 2020–2024 (7%; 577 mnkr)
Strategi för Uganda 2018–2023 (6%; 469 mnkr)
Strategi för Zambia 2018–2022 (6%; 454 mnkr)
Strategi för Sydsudan 2018–2022 (5%; 412 mnkr)
Strategi för Liberia 2021–2025 (5%; 356 mnkr)
Strategi för Kenya 2021–2025 (5%; 352 mnkr)
Strategi för Sudan 2018–2022 (4%; 342 mnkr)
Strategi för Burkina Faso 2018–2022 (4%; 330 mnkr)
Strategi för Zimbabwe 2017–2021 (4%; 317 mnkr)
Strategi för Mali 2021–2025 (4%; 308 mnkr)
Etiopien 2016–2022 (3%; 253 mnkr)
Strategi för Rwanda 2020–2024 (2%; 165 mnkr)
Strategi för Liberia 2016–2020 (0,0%; 3 mnkr)
Strategi för Mali 2016–2020 (0,0%; 0,8 mnkr)
Strategi för Kenya 2016–2020 (0,0%; 0,0 mnkr)

Anslagsposten för Afrika innehåller femton bilaterala strategier. De bilaterala strategierna har olika fokus beroende på sammanhang. De vanligaste förekommande målen handlar om att bidra till mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer inklusive korruption samt jämställdhet och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Flertalet strategier innehåller även mål som relaterar till miljö och klimat och hållbart utnyttjande av naturresurser. De nyare strategierna innehåller också mål om biologisk mångfald, inkluderande

Tabell 2.30: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	553	537	569
Antal nya avtal	153	149	196
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	31	30	37
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	42	27	52
Utfall, mnkr	7 738	7 190	6 994

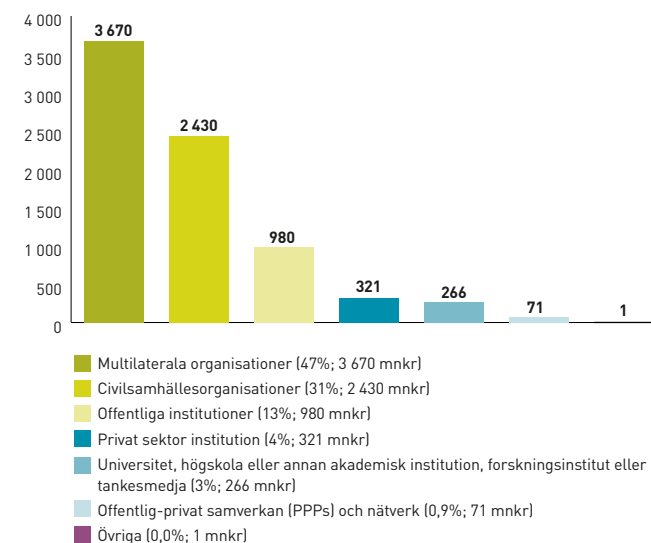
Tabell 2.31: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021

	Antal garanti-insatser	Värde avtal, tsek	Mobiliserat kapital, tsek
DR Kongo	1	17 897	37 843
Etiopien	1	23 050	42 345
Mocambique	1	48 263	75 171
Regionalt Afrika	5	1 129 280	1 972 545
Rwanda	1	165 800	331 600
Somalia	1	36 000	55 000
Tanzania	1	190 000	264 000
Uganda	1	68 025	90 500
Zambia	1	25 500	33 410
Zimbabwe	1	178 500	233 867

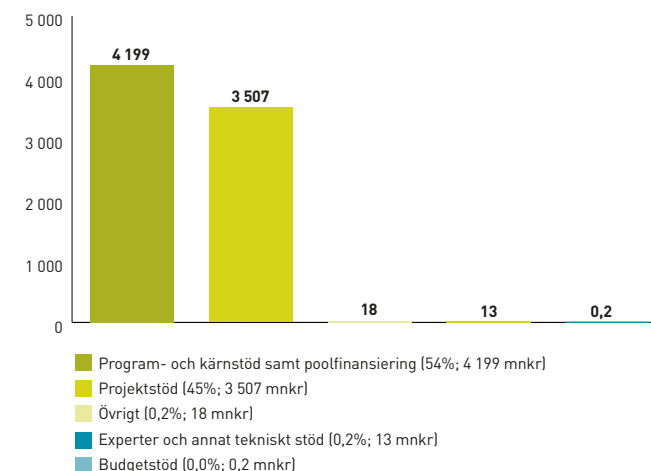
ekonomisk tillväxt samt fredliga och inkluderande samhällen. Ett fåtal strategier innehåller mål om jämlik hälsa.

Under anslagsposten finns också två regionala strategier. Den regionala strategin för SRHR syftar till att stärka sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Den regionala strategin för Afrika ska bidra till en ökad regional integration och stärkt kapacitet att möta gränsöverskridande utmaningar och möjligheter.

Figur 2.26: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.27: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

Operativa utmaningar

Afrika söder om Sahara präglas av stora utmaningar, vilket drabbat de fattigaste hårdast. Fattigdomen ökar liksom utsatthet och våld mot kvinnor och flickor. Det demokratiska utrymmet fortsätter krympa och korruptionen ökar, samtidigt som klimatförändringarna förvärras. Konflikter har ökat och den humanitära situationen i flera samarbetsländer har förvärrats. Pandemin och dess restriktioner har fortsatt påverka utvecklingen och den ekonomiska tillväxten har stagnerat eller gått ned. Även säkerhetsläget har förvärrats i vissa länder.¹²⁷ I oktober genomfördes en militärkupp i Sudan, vilket har inneburit ett bakslag för den positiva utvecklingen av reformer inom fredsprocessen, ekonomiska reformer och rättssystemet. I Etiopien har den väpnade konflikten i de norra provinserna trappats upp och grava övergrepp mot civila har rapporterats, där särskilt kvinnor och flickor drabbats av sexuellt våld.¹²⁸

Vår prestation

2021 gav vi stöd till 553 insatser (se tabell 2.30) och totalt har 153 nya avtal tecknats (se tabell 2.30). Skillnaden i antalet insatser och nytecknade avtal mellan åren 2020 och 2021 är marginell. Det genomsnittliga avtalsbeloppet har dock ökat markant från 2020 till 2021. Under året har vi främst fortsatt att arbeta genom civilsamhällesorganisationer och multilaterala organisationer (se figur 2.26).

För att mobilisera kapital har vi fortsatt utveckla nya garantier. Inom ramen för anslagsposten har vi 14 aktiva garantier som hittills mobiliserat totalt 3,1 miljarder kronor.

Den multidimensionella fattigdomsanalysen ligger till grund för strategigenomförandet och integrering av perspektiven sker i verksamheten. Vi bedömer att vi har ökat genomslaget för jämställdhet i ekonomiska sektorer.¹²⁹ Under året har vi identifierat att miljö- och klimatperspektivet behöver stärkas och detta har prioriterats i strategiplanering inför kommande år.¹³⁰

Den strategiska kommunikationen och den normativa dialogen har förstärkts och alla utlandsmyndigheter har

dialog- och kommunikationsplaner. Dessa inkluderar dialog inom ramen för insatshanteringen och mer övergripande policydialoger med partner, med andra givare samt med statliga myndigheter och regeringsrepresentanter.¹³¹ Vissa dialogfrågor har varit mer utmanande, såsom antikorruption, yttrandefrihet och SRHR.¹³²

Vi har fortsatt att arbeta för stärkta synergier mellan insatser och aktiviteter inom ramen för de globala, regionala och bilaterala strategierna.

Vi har även tagit fram fem strategiunderlag till regeringen där vi, inom ramen för varje enskilt underlag, har tagit hänsyn till och utvecklat analys avseende risk, sårbarhet och motståndskraft mot kriser, samt samspelet mellan det humanitära biståndet och utvecklingssamarbetet inklusive fredsinsatser.¹³³ Vi har även fortsatt att prioritera arbete med sociala trygghetssystem.¹³⁴ Arbetet för bredare relationer har förstärkts liksom myndighetssamverkan. I exempelvis Zambia har samarbetet mellan SCB och den zambiska motsvarigheten,¹³⁵ samt mellan svenska Kemikalieinspektionen och zambiska miljömyndigheten,¹³⁶ fortskridit.

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Vi bedömer att portföljen av insatser och aktiviteter inom ramen för nio av de 17 strategierna inom anslagsposten har varit relevanta. Inom de flesta insatserna har justeringar gjorts för att möta konsekvenserna av pandemin. I åtta av de 17 strategierna bedömer vi portföljen som delvis relevant. Regeringen beslutade om fyra nya strategier 2021 och ett arbete pågår med att ställa om portföljerna inom ramen för dessa, så att de är relevanta i förhållande till de nya strategimålen. Framför allt behöver prioriteringar göras inom området miljö och klimat och hållbart utnyttjande av naturresurser inklusive biologisk mångfald. Arbetet med att stärka offentliga institutioner och demokratiska system för hållbar utveckling bedöms vara fortsatt utmanande givet flertalet länders fragila demokratiseringsprocess. Justeringar behöver därför göras i portföljen för att stärka relevansen.

Tabell 2.32: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

	2021
Strategi för Demokratiska republiken Kongo 2021–2025	314
Strategi för Somalia 2018–2022	272
Regional strategi för Afrika Söder om Sahara 2016–2021	253
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara 2015–2021	231
Strategi för Zimbabwe 2017–2021	192
Strategi för Zambia 2018–2022	186
Strategi för Moçambique 2015–2021	148
Strategi för Sudan 2018–2022	121
Strategi för Burkina Faso 2018–2022	108
Strategi för Liberia 2021–2025	106
Strategi för Rwanda 2020–2024	93
Strategi för Kenya 2021–2025	92
Strategi för Etiopien 2016–2022	77
Strategi för Mali 2021–2025	71
Strategi för Tanzania 2020–2024	69
Strategi för Uganda 2018–2023	53
Strategi för Sydsudan 2018–2022	43
Strategi för Mali 2016–2020	0,7

► Vi bedömer att verksamheten har genomförts enligt plan i fyra av 17 strategier. Även om genomförandet har påverkats av utmaningar på olika sätt, så har verksamheten kunnat fortskrida. Utvärderingar och fältbesök har försvårats, men har delvis kunnat genomföras eller ersättas med digitala besök. Verksamheten har genomförts delvis enligt plan i 13 av 17 strategier. Pandemin har försvårat för partnerorganisationerna att genomföra sin verksamhet enligt ursprungliga planer och året har präglats av neddragningar, restriktioner och förseningar.

Flera partner inom civilsamhället rapporterar att deras påverkansarbete försvårats då utrymmet för civilsamhället att verka har inskränkts.

Tabell 2.33: Trafikljusbedömning

Strategi	2021		2020		2019	
Trafikljuskategori						
Regional strategi för Afrika söder om Sahara 2016–2021						
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara 2015–2021						
Strategi för Burkina Faso 2018–2022						
Strategi för Demokratiska republiken Kongo 2015–2019	—	—				
Strategi för Demokratiska republiken Kongo 2021–2025			—	—	—	—
Strategi för Etiopien 2016–2022						
Strategi för Kenya 2016–2020	—	—				
Strategi för Kenya 2021–2025			—	—	—	—
Strategi för Liberia 2016–2020	—	—				
Strategi för Liberia 2021–2025			—	—	—	—
Strategi för Mali 2016–2020	—	—				
Strategi för Mali 2021–2025			—	—	—	—
Strategi för Mocambique 2015–2021						
Strategi för Rwanda 2020–2024						
Strategi för Somalia 2018–2022						
Strategi för Sudan 2018–2022						
Strategi för Sydsudan 2018–2022						
Strategi för Tanzania 2020–2024						
Strategi för Uganda 2018–2023						
Strategi för Zambia 2018–2022						
Strategi för Zimbabwe 2017–2021						

Strategiportföljens relevans

Verksamhetens genomförande

RESULTATEXEMPEL 10

Hållbar naturresurshantering för ökad motståndskraft till klimatrelaterade kriser i Kenya

Genom programmet IMARA (Integrated Management of Natural Resources for Resilience in the ASAL) har marginaliserade hushåll i Kenya erhållit utbildning inom diversifierad försörjning och naturresursförvaltning.

Sida gav 79,9 miljoner till programmet under perioden 2018–2021. Programmet, genomfördes av ett konsortium bestående av organisationerna World Vision Kenya, Northern Rangelands Trust (NRT) och Stockholm Environment Institute (SEI). Det övergripande målet var att öka marginaliserade hushålls motståndskraft till kriser som är relaterade till klimatförändringar i några av Kenyas torraste områden. Fokus låg på att utbilda hushåll inom bland annat diversifierad försörjning och förbättrad naturresursförvaltning.

Programmet har bidragit till tryggare försörjningsmöjligheter genom att deltagande hushåll har fått hjälp att etablera och driva hållbara naturresursrelaterade företag – bland annat inriktade på honung, gummi och foder.

Programmet har även bidragit till återställande av mark, skog och vattenkällor. Nästan 200 hektar mark har rehabiliterats genom till exempel plantering av nära 12 000 trädplanter. Tillgången till vatten har också ökat genom inrättandet av 21 grund- och ytvattenprojekt, med total kapacitet på över 42 miljoner liter vatten – som nu tillgängliggjorts för över 26 000 familjer.

IMARA-projektet främjar hållbar naturresursförvaltning. På bilden skopar biodlaren Margarete rå honung efter skörd.
Foto: Wesley Koskei

Genom påverkansarbete har programmet även bidragit till stärkt styrning och förbättrade strukturer för hållbar naturresursförvaltning. Exempelvis har det administrativa distriktet Samburu antagit lagar som syftar till att stödja förvaltningen av naturreservat. Tillsammans med distriktet Isiolo har Samburu börjat

införliva naturresursrelaterade policyer i sina utvecklingsplaner och planerar även att lagstifta om åkermarkskontroll, kolproduktion och turism. I distriktet Laikipia gav programmet även tekniskt stöd till utarbetandet av ett lagförslag kring klimatförändringar, som läns guvernören har antagit.

AP 13 Mänskliga rättigheter

Figur 2.28: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022 (90%; 900 mnkr)
- Särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna org. 2016–2022 (10%; 99 mnkr)

Inom anslagsposten finns två strategier. Strategierna har som övergripande mål att bidra till trygga, rättvisa och inkluderande demokratiska samhällen där allas lika rättigheter skyddas och respekteras.

Operativa utmaningar

Utvecklingen för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer går bakåt. Nästan 70 procent av världens befolkning bor nu i stater som är, eller blir allt mer, auktoritära.¹³⁷ Därtill har val i 79 stater och territorier skjuts upp till följd av pandemin.¹³⁸ Trots framsteg gällande lagstiftning och policy har situationen förvärrats – inte minst för särskilt utsatta grupper.^{139, 140} Repressiva regeringar använder även pandemin för att inskränka det demokratiska utrymmet och förtrycka politiska aktivister.¹⁴¹

Vår prestation

Under 2021 har vi gett stöd till 88 insatser (se tabell 2.34) och 30 nya avtal har tecknats (se tabell 2.34).¹⁴² Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal har minskat marginellt. Ambitionen är att ha färre, längre och större avtal, men då vi närmar oss slutet av strategin har Sida gjort kortare förlängningar av vissa samarbeten.

Under året har vi främst arbetat genom civilsamhällesorganisationer och multilaterala organisationer (se figur 2.29). Vi har

Tabell 2.34: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	88	97	93
Antal nya avtal	30	30	28
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	28	29	44
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	31	27	41
Utfall, mnkr	1 000	1 004	1 021

Tabell 2.35: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021

	Antal garanti-insatser	Värde avtal, tsek	Mobiliserat kapital, tsek
Mänskliga rättigheter och demokratisering	1	67 000	101 628

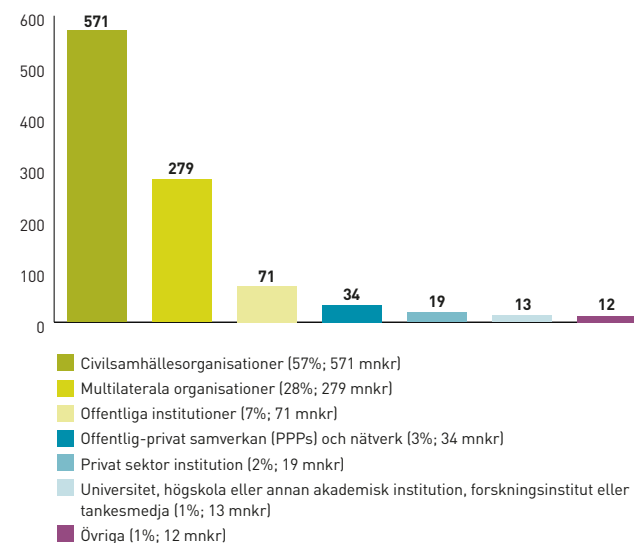
Tabell 2.36: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

	2021
Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022	472
Särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna org. 2016–2022	99

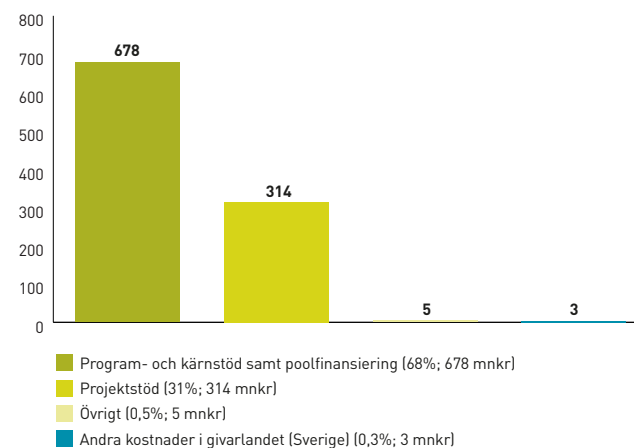
främst arbetat genom bredare stöd såsom program- och kärnstöd. I de fall då insatserna är mindre och mer katalytiska har vi arbetat med projektstöd. Inom ramen för anslagsposten har vi också under året haft en aktiv garanti som hittills mobiliserat totalt 101 miljoner kronor.

Integrering av rättighetsperspektivet som arbetsmetod har varit en central dialogfråga med partner. Arbetet med jämställdhetsperspektivet har också fortgått och vi har gett våra partner stöd i framtagandet av jämställdhetsplaner.¹⁴³ Miljö- och klimatperspektivet har fått starkare fokus i verksamheten och inom stöden till människorättsförsvarare läggs ett större fokus på miljöaktivister.¹⁴⁴

Figur 2.29: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.30: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

Arbetet med strategisk kommunikation och normativ dialog har varit framgångsrikt och vi har drivit viktiga motvindsfrågor inom strategiernas områden. Vi har drivit dialog och gett stöd till insatser som har bidragit till att integrera rättighetsperspektivet inom FN-systemet, exempelvis FN:s fond för mainstreaming av mänskliga rättigheter – UNSDG/HRM.^{145, 146} Sida bedömer att detta har bidragit till bättre genomslag av mänskliga rättigheter på landnivå. Vi har bidragit till utveckling av de globala och normativa ramverken, de internationella och regionala institutionerna och systemen för mänskliga rättigheter.¹⁴⁷

Möjligheter till synergier och samverkan mellan partner som arbetar för mänskliga rättigheter och demokrati med finansiering från Sidas olika anslagsposter är stora. Under året har vi med en geografisk kartläggning som grund, stärkt vår interna dialog och samverkan för att nyttja dessa synergier ännu mer. Detta har exempelvis lett till att medel delegerats till andra strategier för stärkt genomslag för mänskliga rättigheter inom andra tematiska områden. Genom att utveckla vår samverkan med andra myndigheter har vi bland annat stärkt vårt arbete när det gäller konstnärlig yttrandefrihet.¹⁴⁸

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Vi bedömer att portföljerna för de två strategierna inom anslagsposten har varit relevanta. Inom strategin för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer har vi gjort en översyn av portföljen för att se hur den svarar upp mot prioriteringarna i regeringens demokratisatsning och den reviderade strategi som beslutades av regeringen 2020. Pandemin har inneburit att arbetet med att identifiera nya insatser inom demokratisk samhällsstyrning och rättssäkerhet har försvärats något.

► Vi bedömer att verksamheten har genomförts delvis enligt plan. Den negativa utvecklingen för mänskliga rättigheter och demokrati samt den pågående pandemin påverkar genomförandet för båda strategierna. Många partner har visat att de kan ställa om snabbt utifrån en förändrad situation. Vissa aktiviteter har inte kunnat genomföras eller har genomförts i mindre skala. Partianknutna organisationer och deras lokala partner

RESULTATEXEMPEL 11

Fokus på rättigheter för människor med funktionsnedsättning

Paraplyorganisationen International Disability Alliance (IDA), som består av 14 regionala och globala organisationer, arbetar med att förbättra inkluderingen av personer med funktionsnedsättning. De fokuserar specifikt på genomförandet av Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (CRPD).

Sida stödjer IDA med ett kärnstöd på totalt 44 miljoner kronor under perioden 2020 till 2023. Kärnstödet ska användas för genomförandet av IDA:s strategiska plan för perioden och är inte riktat till någon specifik aktivitet. IDA:s arbete bedöms ha bidragit till att stater oftare och mer systematiskt inkluderar och refererar till personer med funktionsnedsättning – både inom FN-systemets olika mekanismer för mänskliga rättigheter och inom ramen för utvecklingsagendan. IDA:s påverkansarbete bedöms även ha bidragit till att dess medlemmar och organisationer som arbetar med att främja mänskliga rättigheter för funktionsnedsatta (i kortform OPD), allt oftare blir inbjudna av stater för konsultation och deltagande i utarbetandet av nya nationella riktlinjer. Exempelvis deltog nepalesiska regeringsrepresentanter, tillsammans

Tack vare IDA finns personer med funktionshinder representerade i lagstiftning och dialog om frågor som påverkar deras rättigheter. Foto: International Disability Alliance (IDA)

med OPD:er, vid diskussioner och uppföljning av genomförandet av Nepals åtaganden gällande mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Även medlemmar av IDA:s Bridge allians, så kallade Bridge-alumner, har varit framgångsrika i sitt påverkansarbete riktat till regeringar. Över ett 100-tal alumner som deltagit i Bridge-utbildning vittnar om att de med

framgång lyckats påverka nationella processer och ramverk. Exempelvis samarbetade en av IDA:s medlemmar med en nationell organisation i Kenya och landets nationella statistikbyrå – ett samarbete som resulterade i att Kenyas nationella folkräkning nu tar människor med funktionsnedsättning i beaktande.

har anpassat sin verksamhet genom senareläggning eller digitalisering av aktiviteter. Det har dock visat sig vara svårt att arbeta med nätverkande, förtroligt utbyte av erfarenheter och lärdomar samt att få igång helt nya initiativ. Situationen i Afghanistan har slagit väldigt hårt på många av de partner som arbetar med försvar av mänskliga rättigheter, inklusive journalister och kulturarbetare.

Tabell 2.37: Trafikljusbedömning

Strategi	2021	2020	2019
Trafikljuskategori			
Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022			
Särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna org. 2016–2022			

Strategiportföljens relevans

Verksamhetens genomförande

AP 17 Mellanöstern och Nordafrika

Figur 2.31: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Regional strategi för Syrienkrisen 2016–2023 (32%; 447 mnkr)
- Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika 2021–2025 (29%; 413 mnkr)
- Strategi för Palestina 2020–2024 (21%; 300 mnkr)
- Irak 2017–2022 (18%; 254 mnkr)

Inom anslagsposten finns fyra strategier. De vanligaste förekommande målen i strategierna handlar om att stärka demokrati, att öka respekt för de mänskliga rättigheterna och att öka jämställdhet samt att bidra till hållbar utveckling, stärkt motståndskraft, hållbart nyttjande av naturresurser och förståelse till återhämtning.

Operativa utmaningar

Under 2021 har flera länder i regionen Mellanöstern och Nordafrika (MENA) fortsatt präglats av politisk instabilitet, repressivt regimutövande, konflikter, humanitärt lidande, inskränkningar vad gäller mänskliga rättigheter, bristande jämställdhet, korruption, ekonomisk nedgång och utmaningar kopplade till miljö och klimat. Vi bedömer att pandemin och omfattande restriktioner, såsom nedstängningar och inskränkningar i rörelsefrihet, har slagit hårt mot regionen med ökad fattigdom och försämrade levnadsvillkor som följd.

Vår prestation

Under 2021 gav vi stöd till 84 insatser (se tabell 2.38) och tecknade 29 nya avtal (se tabell 2.38). Det är fler avtal jämfört med föregående år, vilket bland annat beror på att vi har fått en ny

Tabell 2.38: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	84	82	95
Antal nya avtal	29	14	19
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	32	32	38
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	46	22	62
Utfall, mnkr	1 414	1 330	1 297

Tabell 2.39: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021

	Antal garanti-insatser	Värde avtal, tsek	Mobiliserat kapital, tsek
Palestina	2	527 305	1 361 184

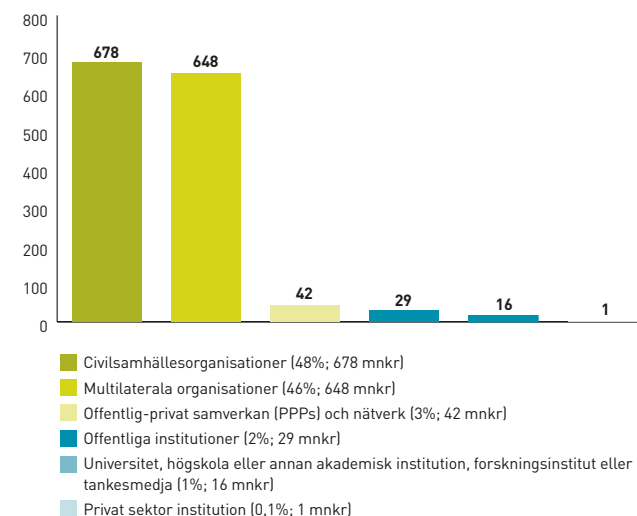
Tabell 2.40: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

	2021
Regional strategi för Syrienkrisen 2016–2023	330
Strategi för Palestina 2020–2024	169
Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika 2021–2025	105
Strategi för Irak 2017–2021	74

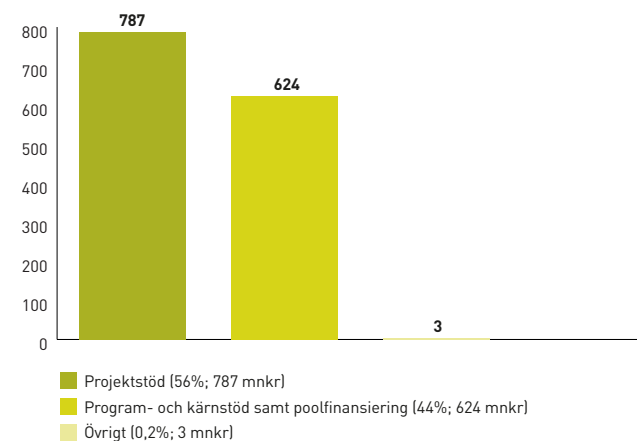
regional strategi samt en förändrad och förlängd strategi för Syrien. Med en ny och en förlängd strategi, som dessutom innehåller nya samarbetsområden, har flera nya avtal tecknats. Vi har även valt att dra ned på antalet insatser i vissa portföljer för att kunna arbeta mer strategiskt och effektivt med färre samarbetspartner. Det genomsnittliga avtalsbeloppet ökade väsentligt för de nya avtal som tecknades under året (se tabell 2.38).

Under året förmedlade vi vårt stöd främst genom civilsamhällesorganisationer och multilaterala organisationer (se

Figur 2.32: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.33: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av bistandsform, mnkr

figur 2.32). I regionen saknas ofta tillräckliga förutsättningar för att arbeta med statliga institutioner, då flera länder styrs av repressiva regimer utan reformvilja. Vi har fortsatt arbetat med projektstöd samt med bredare, mer flexibla stöd, såsom program- och kärnstöd. De bredare stöden bedömer vi är mer effektiva i en föränderlig kontext, då samarbetsparter har större möjlighet att ställa om sin verksamhet efter förändrade förutsättningar. Sida har under året också haft två aktiva garantier som hittills mobiliserat totalt ungefär 1,4 miljarder kronor. Garantierna underlättar för små och medelstora företag i Palestina att få tillgång till banklån. Särskilt fokus läggs på företag drivna av kvinnor och företag som satsar på ren och resurseffektiv produktion.

Flera års arbete för förbättrad jämställdhetsintegrering har fått genomslag i verksamheten. I den strategiska kommunikationen och den normativa dialogen har vi i stor utsträckning fokuserat på kvinnors rättigheter och jämställdhet. Våra samarbetsorganisationer har genomfört översyner av jämställdhetsarbetet, utbildat sin personal och tagit fram riktlinjer för att kunna hantera dessa frågor mer strategiskt i verksamheten.^{149, 150} Vår dialog har även bidragit till att multilaterala organisationer förbättrat jämställdhetsintegreringen i sitt arbete.^{151, 152}

Vi har genom ökade krav på samarbetspartner även stärkt integreringen av miljö och klimat, framför allt inom den ekonomiska sektorn. Vi har under året även beslutat att allokera ytterligare personalresurser för miljö- och klimat till utlandsmyndigheten i Amman.

Även arbetet med förstärkt integrering av konfliktperspektivet har förbättrats genom utökade personalresurser. Detta behöver dock utvecklas ytterligare då MENA är världens minst fredliga region.

Samordning för stärkta synergier mellan strategierna i regionen har under året varit god. Vi har även stärkt samver-

kan med strategierna för humanitärt bistånd och hållbar fred. Syftet har varit att säkerställa att finansieringen från olika strategier ska komplettera varandra bättre. Dessutom ska teamen kunna agera mer samordnat och effektivt i de svåra konflikter och humanitära situationer som råder i regionen.

Under året förstärktes även Sveriges samlade engagemang för Jemen genom ökade medel för insatser, ökad samordning mellan svenska myndigheter samt genom en stärkt svensk resursbas i form av rekrytering av svensk personal vid FN i Sanaa och EU-delegationen i Amman.¹⁵³

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Vi bedömer att strategiportföljerna för två av de fyra strategierna inom anslagsposten har varit relevanta. Verksamheten svarar väl upp mot de utmaningar som finns i kontexten och de mål som identifierats i strategierna. I strategin för Syrienkrisen och den regionala MENA-strategin bedömer vi att portföljen är delvis relevant. Dessa strategier har nyligen fått nya mål och portföljen av insatser och aktiviteter är därmed under uppbyggnad. I takt med att utvecklingen går bakåt och komplexiteten ökar i kontexten ställs också högre krav på Sida att se över insatser, samarbetsformer och val av partner. På flera håll i regionen sker ett intensivt arbete för att Sida ska bli än mer relevant givet denna utveckling.

► Vi bedömer att verksamheten har genomförts delvis enligt plan inom anslagspostens strategier. Pandemins konsekvenser, pågående konflikter och politisk turbulens i regionen fortsätter att utgöra hinder för verksamheten i både implementering och uppföljning. Medan flertalet samarbetsparter har lyckats ställa om och anpassa sig, har ett antal partner behövt senarelägga implementeringen. Tillträde har även varit begränsat till följd av pågående konflikter, ockupation, pandemin och säkerhetssituationen – särskilt i Jemen, Syrien och Gaza.

Tabell 2.41: Trafikljusbedömning

Strategi	2021	2020	2019
Trafikljuskategori			
Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika 2016–2020	—	—	
Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika 2021–2025		—	—
Regional strategi för Syrienkrisen 2016–2023			
Strategi för Irak 2017–2021			
Strategi för Palestina 2015–2019	—		
Strategi för Palestina 2020–2024		—	—

Strategiportföljens relevans

Verksamhetens genomförande

RESULTATEXEMPEL 12

Nytt reningsverk minskade utsläpp och stärkte klimatutsatta i Jordanien

För 20 år sedan inledde vi ett samarbete i Jordanien för att bygga ett vattenreningsverk. Sida har totalt satsat 67 miljoner kronor på projektet. I dag hanterar och renar verket avloppsvatten från cirka 2,3 miljoner människor i området runt Amman och Zarqa. Samtidigt har förorenande utsläpp i en av landets största floder minskat, två miljoner människor har fått ökad tillgång till rent vatten och jordbruket har stärkts.

Jordanien är ett av världens vattenfattigaste länder. Bristen på vatten i kombination med hög befolkningstillväxt och sinande grundvattenreservoarer har skapat en allvarlig situation. Landet är mycket utsatt för klimatförändringarnas effekter och vattentillgången förväntas minska ytterligare under kommande årtionden.

Det jordanska vattenministeriet vände sig till Sverige för 20 år sedan för att få hjälp med satsningen As Samra Wastewater Treatment Plant Project. De tidigare reningsdammarna utanför Amman var överbelastade i slutet av 90-talet. Avrinningsvattnet skapade stora risker för hälsa och miljö när det användes för bevattning och släpptes ut i vattendrag. Dålig lukt från anläggningen var också ett

stort problem. Områdets växande befolkning innebar en växande volym av avloppsvatten bortom vad dammarna skulle klara av. Utan en uppgradering hade jordbruksområden nedströms behövt använda en större andel förorenat vatten, vilket hade utgjort en allvarlig risk för livsmedelstryggheten i området.

Sida har totalt satsat 67 miljoner kronor på projektet under perioden 2001 till 2010, varav hälften i bidrag och hälften i lån. Det svenska företaget Sweco engagerades tidigt som konsult och spelade en viktig roll. Företaget stod för tekniskt stöd i form av översikt av projektets kvalitet, budget och tidsram samt kapacitetstärkande insatser för Jordanien genom utbildning. I denna viktiga infrastrukturinvestering, som totalt uppgick till 169 miljoner US dollar, bidrog även USAID och privata aktörer tillsammans med den jordanska staten.

Den nya anläggningen As Samra togs i bruk 2008 och förser i dag jordbruk i Jordandalen med renat vatten. Detta har möjliggjort ökad vattentillgång för cirka två miljoner människor tack vare att vatten som tidigare gick till jordbrukssektorn kunde ledas om. Anläggningen har påverkat stora delar av landet då renat vatten inte bara har minskat utsläpp i vattendrag, utan även bidragit till säkrare konstbevattning och förbättrad livsmedelstrygghet. När vi 20 år senare följer upp satsningens långsiktiga effekt visar det sig att As Samra står för 70 procent av vattenreningen i

Innan flyktingförläggningen Za'atari i Jordanien fick ett fungerande vatten- och avloppsnätverk var Diaa och hans vänner tvungna att bära upp till 12 hinkar vatten om dagen. Nu kan de spela fotboll i stället.
Foto: Christopher Herwig/UNICEF

Jordanien och vattnet som lämnar anläggningen motsvarar 10 procent av landets årliga vattenresurser. Samtidigt är anläggningen till drygt 80 procent självförsörjande tack vare biogas och vattenkraft som tillverkas på plats.

As Samra var det första Build-Operate-Transfer-projektet (BOT) att genomföras i Jordanien. Detta är en typ projekt där motagarlandet i slutändan tar över ägandet av anläggningen. Satsningen inspirerade andra BOT-initiativ inom vattensektorn,

såsom DISI-projektet som transporterar grundvatten från södra delen av landet till huvudstaden Amman.

AP 23 Reformsamarbetet

Figur 2.34: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Strategi för Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021 (83%; 1266 mnkr)
- Strategi för Västra Balkan och Turkiet 2021–2027 (17%; 256 mnkr)

Strategin har sedan 2014 täckt Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet. Det övergripande målet för strategin är att bidra till EU-närmandet genom stärkt demokrati och rättsstat, marknadsekonomisk utveckling, begränsad klimatpåverkan och stärkt motståndskraft för klimatförändringar. Strategin är giltig till och med 2021. Under senare delen av året har beslut fattats om två nya strategier, en för västra Balkan och Turkiet och en för Östeuropa.

Operativa utmaningar

Utvecklingen skiljer sig åt i regionen, men gemensamma trender finns. Den ekonomiska motståndskraften har i många fall fått sig en törn och pandemin blottade brister i ländernas hälsosektorer och institutionella grund. EU-närmandet är en stark drivkraft för många samlarbetsländer, även om dess dragningskraft skiljer sig åt. Detta blir särskilt tydligt på Västra Balkan där engagemanget för EU-medlemskap och EU-närmande blivit en vattendelare inom och mellan länderna. Den politiska krisen i Belarus har under året förvärrats och i somras valde landet att lämna EU:s gemensamma plattform Östliga Partnerskapet. Samtidigt bedöms utvecklingen i Turkiet ha gått bakåt till följd av politisk turbulens och auktoritära inskränkningar.

Tabell 2.42: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	338	337	326
Antal nya avtal	117	114	117
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	28	33	32
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	13	12	13
Utfall, mnkr	1 525	1 550	1 609

Tabell 2.43: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021

	Antal garanti-insatser	Värde avtal, tsek	Mobiliserat kapital, tsek
Reformsamarbete i Östeuropa	12	1 328 316	3 513 028

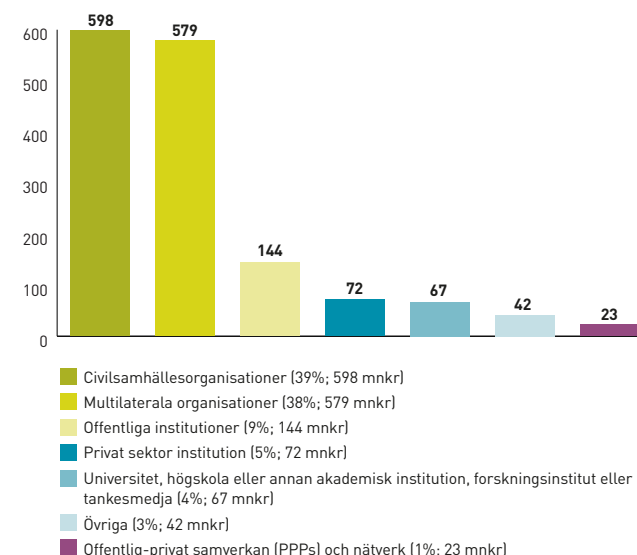
Tabell 2.44: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

	2021
Strategi för Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021	484
Strategi för Västra Balkan och Turkiet 2021–2027	114

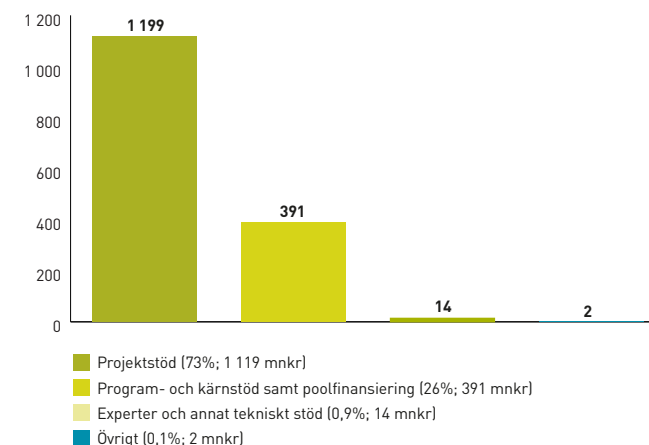
Vår prestation

Under 2021 gav vi stöd till 338 insatser (se tabell 2.42) och totalt 117 nya avtal har tecknats (se tabell 2.42) vilket ligger i linje med föregående år. Vi har fortsatt att arbeta genom projektstöd och bredare biståndsformer, såsom program- och kärnstöd samt poolfinansiering. En bred sammansättning av olika partner finns inom anslagsposten (se figur 2.35), där störst andel utgörs av multilaterala organisationer och civilsamhällesorganisationer. Den politiska utvecklingen i en del länder försvårar samarbete med staten. Under året har vi betalat ut en större andel till civilsamhällesorganisationer eftersom de kan bedriva verksamhet även i politiskt turbu-

Figur 2.35: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.36: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

lenta miljöer. Samtidigt har pandemin fortsatt att påverka våra samarbetspartner. Både utbetalningstakten och volymen på våra utbetalningar har reducerats på grund av förseningar i partners insatser. Inom ramen för anslagsposten har vi under året haft 12 aktiva garantier som hittills mobiliserat totalt 3,5 miljarder kronor.

Eftersom anslagsposten innehåller en regional strategi med bilaterala fönster har Sida särskilt goda förutsättningar för att bidra till stärkt perspektivintegrering, normativ dialog, samverkan och synergier. Många samarbetsländer har liknande utvecklingshinder och vi tar vara på fördelar genom att angripa dessa utmaningar på ett regionalt plan. Dessutom värdesätter våra samarbetspartner i de olika samarbetsländerna möjligheten att dela erfarenheter genom gemensamma plattformar.

Vi har arbetat med perspektivintegrering, samtidigt som vi fört normativ dialog kring svenska prioriteringar. Inom flera insatser har vi arbetat för att höja kompetensen hos våra samarbetspartner inom jämställdhet samt miljö och klimat. Normativ dialog sker kontinuerligt med olika typer av partner, såsom civilsamhällesorganisationer, investeringsbanker och statliga aktörer. Dialogen sker även indirekt via diskussioner med samarbetspartner för fortsatt påverkan när de genomför projekt.

Ett exempel på arbetet med normativ dialog och perspektivintegrering är ett nytt regionalt program med fokus på inkluderande ekonomisk utveckling, med Helvetas som genomförande part.¹⁵⁴ I utformningen av programmet engagerades Sidas helpdesk för miljö och klimat och därmed skapade vi ett utrymme för dialog med Helvetas angående stärkt miljöintegrering och hållbara resultat.¹⁵⁵

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Vi bedömer att portföljen av insatser och aktiviteter inom ramen för den under 2021 gällande strategin har varit relevant. Portföljens relevans varierar dock mellan olika länder. Arbetet med stöd till konkurrenskraftiga små och medelstora

RESULTATEXEMPEL 13

Journalistnätverk kartlägger korruption och organiserad brottslighet

Grävande journalistik av organisationen Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP) avslöjar komplexa kopplingar mellan korruption och organiserad brottslighet i Östeuropa genom journalistnätverk.

Sida stödjer OCCRP med totalt 36,1 miljoner kronor mellan 2018 och 2022. Syftet med stödet är att genom oberoende och fria media bidra till minskad korruption och stärkt offentlig förvaltning i Västra Balkan och Östeuropa. Genom stödet bidrar vi även till att stärka möjligheterna att utöva demokratiskt inflytande. Civilsamhället spelar här en viktig roll. Grunden är grävande journalistik, där OCCRP genom

sitt nätverk och genom utredningar på olika sätt bidrar till att synliggöra missförhållanden och korruption inom såväl offentlig som privat sektor.

OCCRP har årligen genomfört ett fyrtiotal större grävande reportageserier i hela regionen. Dessa reportage har i sin tur bidragit till både statliga och internationella åtgärder där efterföljande utredningar, gripanden och organiserad brottslighet inletts och tillgångar beslagtogs. I publiceringen av reportageserien *Slaves to Progress*, som undersökte azerbajdzjanska ministrars affärsverksamhet, kunde OCCRP beskriva hur byggnadsarbetare skickades från Balkan till Baku av ett företag som ägdes av kulturministerns fru. Byggnadsarbetarna utsattes för tvångsarbete

Illustration från OCCRP:s reportageserie *Slaves to Progress*, som blottade korruption inom den azerbajdzjanska staten.

Illustratör: Svetlana Tiourina

och flera av dem miste livet. Avslöjandet ledde till att de azerbajdzjanska myndigheterna genomförde flera räder och avskedade kulturministern och den första biträdande åklagaren.

företag har exempelvis blivit svårare i länder som Ukraina, Serbien, Nordmakedonien och Belarus. Det finns även fortsatta utmaningar vad gäller jämställdhet som en konsekvens av den tillbakagång som skett inom området. Vi ser även att det finns utmaningar kring frågor som rör fred och försoning. Detta delvis på grund av vissa fortfarande utdragna konflikter, men även på grund av uppblossade konflikter som den i Nagorno-Karabach som ställer krav på ett mer proaktivt stöd. Stödet till civilsamhället är ett av få områden där vi ser en genomgående relevant portfölj i alla länder som ingår i strategin.

► Vi bedömer att verksamheten har genomförts enligt plan inom strategin för anslagsposten. Trots pandemin och politisk

turbulens i flera av länderna, fortlöper arbetet med insatser och aktiviteter. Det är dock viktigt att notera att den svåra kontexten, samt samarbetsländernas varierande engagemang för EU-närmande, påverkar möjligheterna att uppnå hållbara resultat i delar av genomförandet.

Tabell 2.45: Trafikljusbedömning

Strategi	2021	2020	2019
Trafikljuskategori			
Strategi för Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021			
Strategiportföljens relevans			
Verksamhetens genomförande			

AP 26 Hållbar fred

Figur 2.37: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för hållbar fred 2017–2022 (100%; 431 mnkr)

Anslagsposten innehåller en strategi. Strategin har som övergripande mål att bidra till att förebygga väpnad konflikt, effektiv konfliktlösning, hållbar freds- och statsbyggnad, ökad mänsklig säkerhet i sviktande och konfliktdrabbade stater, samt stärkt inflytande för kvinnor, barn och unga och andra exkluderade grupper.

Operativa utmaningar

En övervägande majoritet av människor som lever i extrem fattigdom bor också i sköra eller konfliktdrabbade kontexter.¹⁵⁶ Långsiktiga och fredsbyggande insatser är därmed avgörande för att kunna bekämpa global fattigdom. Trots globala normativa landvinningar inom ramen för fredsbyggande finns stora utmaningar för att nå en fredlig utveckling. Exempelvis präglas internationella forum av oenighet, klimatrelaterade risker ökar,¹⁵⁷ pandemin fortsätter att ha negativa konsekvenser^{158, 159} och civilsamhället har svårt att få reellt inflytande i fredsprocesser¹⁶⁰ där särskilt kvinnor och ungas meningsfulla deltagande saknar politisk prioritering och finansiering.¹⁶¹

Vår prestation

Under 2021 gav Sida stöd till 29 insatser inom strategin (se tabell 2.46). Det genomsnittliga avtalsbeloppet för nya insatser som tecknats under året har fördubblats sedan 2020.

Tabell 2.46: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	29	33	35
Antal nya avtal	11	7	8
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	40	45	44
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	65	30	76
Utfall, mnkr	431	455	412

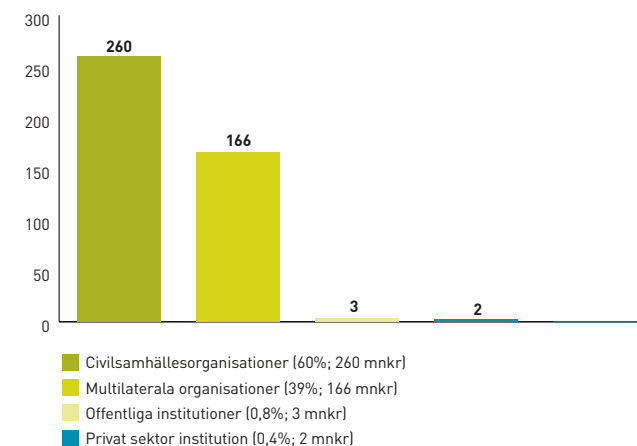
Tabell 2.47: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

	2021
Strategi för hållbar fred 2017–2022	260

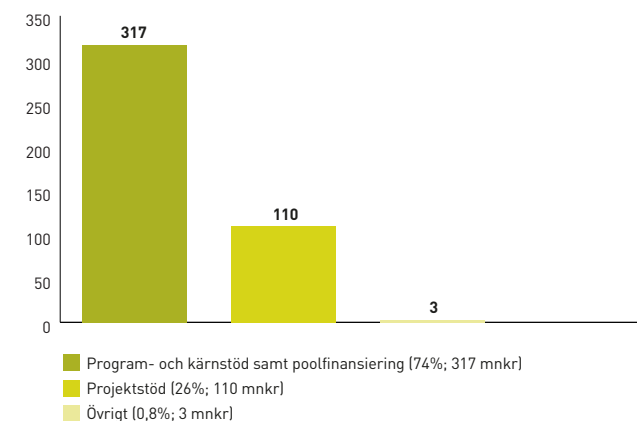
Detta beror på att vi har tecknat ett stort avtal med FN som påverkar genomsnittet. 2019 liknande avtal som gav samma effekt (se tabell 2.46). Under året har vi främst arbetat genom civilsamhällesorganisationer samt med multilaterala organisationer (se figur 2.38). Portföljen rymmer ett brett spektrum av aktörer, men har en övervägande andel stöd till civilsamhällesorganisationer, då dessa aktörer bedöms vara bäst lämpade att tillvarata olika gruppers intressen och öka deltagandet i fredsprocesser.

Sida har fortsatt arbetat med långsiktiga stöd och samarbeten med partner, främst genom program- och kärnstöd samt poolfinansiering. Detta i syfte att ge partner förutsägbarhet och flexibilitet i föränderliga konfliktkontexter. Stödet skapar också utrymme att strategiskt planera verksamheten och ger möjligheten att svara på plötsligt uppkomna situationer. Sida har under året intensifierat dialogen med andra givare för att främja icke-öronmärkta stöd som grund för effektivt fredsbyggande. Detta har bidragit till vissa positiva förändringar som går i linje med Sidas principer om flexibla stöd.^{162, 163} Trots dessa framgångar ser vi det fortsatt som en

Figur 2.38: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.39: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

stor utmaning att vända den generella trenden som pekar mot att allt fler givare öronmärker sina fredsbyggande stöd.

Sida arbetar kontinuerligt med perspektivintegrering i verksamheten. Under flera år har vi stärkt jämställdhetsperspektivet i portföljen, vilket nu har gett avtryck i samarbetspartners arbete.^{164, 165} Fokus under 2021 riktades på miljö- och klimatperspektivet och dess kopplingar till fred och säkerhet. Sida har betalat ut medel till partner för att öka deras kapacitet att integrera och utveckla perspektivet. Vi har lyft tematiken i kommunikation med partner samt genomfört en extern översyn av insatserna som ingår i anslagspostens portfölj. Som ett resultat av denna satsning har vi genom erfarenhetsutbyte och samordning stärkt synergier med strategin för hållbar miljö. Ytterligare samverkan strategier emellan behövs dock för att nå full potential.

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Vi bedömer att portföljen av insatser och aktiviteter har varit relevant för strategin inom anslagsposten. Våra partner är väl lämpade att bidra till att uppnå strategimålen och har visat på god förmåga att anpassa sin verksamhet efter förändringar i kontexten – såsom exempelvis pandemirestriktioner. Tack vare våra partners konfliktkänsliga ansatser stärks portföljens relevans ytterligare genom att bidra till minskad risk för konflikter och spänningar. Under 2021 har vi utökat portföljen och initierat stöd för att stärka kapaciteten hos globala partner och aktörer i samarbetsländer med fler insatser inom området miljö, klimat, fred och säkerhet. Portföljen har även vidareutvecklats genom att vi har avtalat om stöd för att öka kvinnors och flickors meningsfulla deltagande och inflytande i fredsprocesser.

► Vi bedömer att verksamheten har genomförts enligt plan trots att i stort sett alla partner på ett eller annat sätt har fått skjuta upp, ställa om eller anpassa sina aktiviteter efter rådande omständigheter. Konsekvenserna av pandemin har varierat stort mellan olika kontexter, men dess effekter har påverkat genomförandet för all typ av verksamhet. Långsiktigt

RESULTATEXEMPEL 14

Långsiktigt stöd till fred och säkerhet stärker kvinnors inflytande globalt och lokalt

Sidas partner har bidragit till att stärka kvinnors inflytande och deltagande i lokala konfliktdrabbade kontexter såväl som i globala policyprocesser. De har bland annat bidragit till att kvinnor i Colombia, Demokratiska republiken Kongo och Nigeria har fått tillgång till påverkansplattformar. Kvinnor har därmed kunnat göra sin röst hörd i både lokala och globala forum.

Sida har stöttat Women's international league for peace & freedom (WILPF) genom kärnstöd sedan 2015. Det senaste avtalet, som gällde mellan 2017 och 2021, omfattade 43 miljoner kronor. Organisationen har 44 nationella sektioner och grupper runt om i världen som arbetar för att uppnå feministisk, jämlik och rättvis fred.

Flexibelt och mångårigt kärnstöd har bidragit till att organisationen har kunna genomföra ett globalt påverkansarbete. Detta har exempelvis bidragit till att de senaste resolutioner-

nerna från säkerhetsrådet kräver ökad delaktighet av kvinnor och ger överlevare av sexuellt konfliktdrabbat våld mer inflytande. Dessutom har en decennielång kamp fått FN:s generalförsamling att anta förbud mot kärnvapen.

En ny utvärdering visar också på viktiga resultat i komplexa konfliktländer som Colombia, DR Kongo och Nigeria, där kvinnors inflytande har stärkts i såväl val som fredsprocesser. En framgångsfaktor, enligt utvärderingen, är att WILPF har kunnat bygga globala nätverk. Samtidigt har de stärkt de nationella sektionernas kapacitet och gett dem tillgång till relevanta globala evenemang och arenor, där de har kunnat använda sin röst för att påverka multilaterala processer. Detta stärker och formar i sin tur det nationella och lokala arbetet med att ställa nationella regeringar till svars.

Förutom att stärka civilsamhällets arbete genom WILPF, stödjer Sida även UN Women i dess roll att inifrån stärka FN-systemets kapacitet. UN Women har sedan 2010 arbetat med jämställdhet och kvinnors egenmakt. Sida har stöttat programmet Strategic Partnership Framework och under perioden 2017 till 2021

omfattade detta stöd 455 miljoner kronor och har specifikt adresserat kvinnors ökade deltagande, inflytande och ledarskap inom fred, säkerhet och humanitär respons. I genomsnitt innehåller nästan 70 procent av säkerhetsrådets resolutioner i dag formuleringar om kvinnor, fred och säkerhet. Detta kan jämföras med perioden 2000 till 2005, då det var 15 procent. Före 2016 hade inga kvinnor bjudits in till säkerhetsrådet – sedan dess har nästan 70 kvinnor från civilsamhället uppdaterat rådet utifrån sina landspecifika säkerhetsutmaningar. Denna typ av framsteg har kunnat ske genom ett konsekvent arbete av UN Women, organisationer som WILPF och medlemsländer som Sverige.

Att kombinera ett starkt svenskt politiskt engagemang med stöd till FN-organ och civilsamhällets aktörer, som utifrån sina olika utgångspunkter påverkar den globala normativa utvecklingen i samma riktning, stärker kopplingarna och genomförande lokalt. Det bidrar även till att öka kvinnors påverkan, inflytande och deltagande i konfliktdrabbade länder.

kärnstöd som stödform, som utgör majoriteten av portföljen, har gett våra partner flexibilitet, uthållighet och anpassningsmöjligheter. Partner har därmed kunnat genomföra aktiviteter trots föränderliga kontexter. Flexibiliteten i stödet har även inneburit att våra partner har kunnat genomföra nya typer av aktiviteter som svarar upp mot de plötsliga behov som uppstått i och med pandemin.

 Tabell 2.48: Trafikljusbedömning

Strategi	2021	2020	2019
Trafikljuskategori			
Strategi för hållbar fred 2017–2022			

 Strategiportföljens relevans

 Verksamhetens genomförande

AP 28 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030

Figur 2.40: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 2018–2022 (100%; 679 mnkr)

Anslagsposten innehåller en strategi. Strategin har som övergripande mål att bidra till kapacitetsutveckling, samverkan och partnerskap med en bredd av aktörer, till utveckling av metoder och arbetsformer samt till att stärka och bredda den svenska resursbasen.

Operativa utmaningar

För första gången sedan Globala målen antogs har det globala genomsnittliga SDG-indexet, som visar framsteg mot varje mål, sjunkit. Detta beror främst på ökad fattigdom och arbetslöshet under 2020. Enligt FN har pandemin inneburit ett stort bakslag inom alla dimensioner av hållbar utveckling.¹⁶⁶

Utvecklingstrenden är stagnerande. Politiska system och rättsstatens principer är under press och finansieringsgapet för att uppnå de Globala målen har ökat. Förutsättningarna för globalt partnerskap har försämrats, samtidigt som förståelsen för vikten av nytänkande, partnerskap och risktagande har ökat.

Vår prestation

Under 2021 gav vi stöd till 216 insatser (se tabell 2.49). Stödet till kapacitetsutvecklingsprogrammen har minskat till följd av pandemin som har försvårat resor och seminarier. Inom strategin prioriteras arbete genom multilaterala organisationer och genom att engagera svenska offentliga institutioner. Vi har fortsatt arbetat med experter samt genom program- och

Tabell 2.49: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	216	241	244
Antal nya avtal	58	80	78
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	34	38	35
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	8	10	8
Utfall, mnkr	679	694	691

Tabell 2.50: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

	2021
Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 2018–2022	79

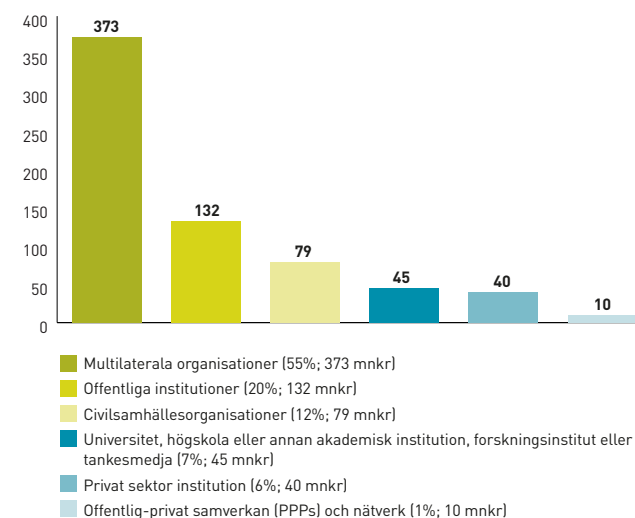
kärnstöd (se figur 2.42), eftersom dessa två former skapar förutsättningar för ägarskap och långsiktig utveckling.

Sida engagerar fortsatt aktörer och stimulerar partnerskap för att nå resultat och för att mobilisera resurser. Exempelvis har stödet till Partnership for Action on Green Economy (PAGE) bidragit till att mobilisera FN:s Resident Coordinators (UNRC) och ekonomer i ett samarbete kring så kallad Green Recovery.¹⁶⁷

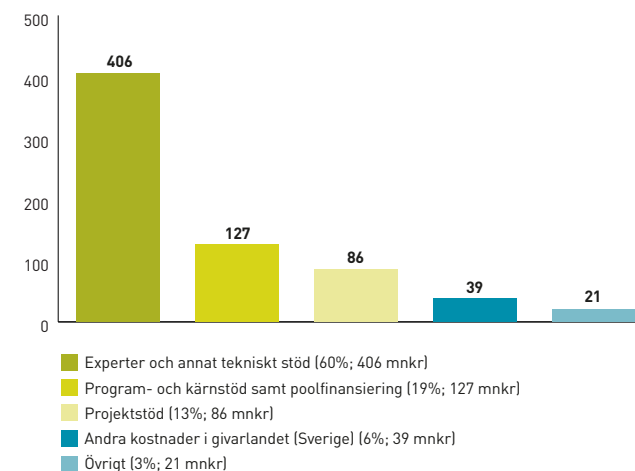
Inom Sidalabbet och på Sida Partnership Forum (SPF) har vi lanserat pilotprojekt för att i större utsträckning engagera diasporagrupper som utvecklingsaktörer för att mobilisera investeringar i samarbetsländer (läs mer i resultatexempel 2 samt i avsnittet Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet).¹⁶⁸

Under året har Sida stärkt samarbetet med svenska myndigheter genom etableringen av Myndighetsnavet, vilket också syftar till att stärka myndigheters bidrag till den normativa dialogen. Genom stöd i form av den svenska resursbasen har vi fortsatt att utveckla vår strategiska samverkan. Under året har exempelvis Folkhälsomyndigheten bidragit med expertkunskap för att stärka WHO:s arbete.¹⁶⁹ (Se även avsnittet Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet / Resursbasprogram.)

Figur 2.41: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.42: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av bistandsform, mnkr

Konfliktperspektivet har stärkts genom inkludering av fler program som omfattar fragila stater. Vi har under året kompletterat portföljen med en insats tillsammans med Karolinska Institutet som syftar till att genomföra ett kapacitetsutvecklingsprogram med avstamp i hälsosektorn i Uganda, DR Kongo och Somalia.¹⁷⁰ Inom ramen för det svenska resursbasprogrammet har vi ökat rekryteringen av personal som placeras på organisationer i konfliktländer.^{171, 172, 173}

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Vi bedömer att portföljen av insatser och aktiviteter inom ramen för anslagspostens strategi har varit delvis relevant. Snabba omvärldsförändringar kräver nya och flexibla angreppssätt och ett arbete pågår att ställa om portföljen. I arbetet med samverkan och partnerskap har vi mött svårigheter när det gäller att utveckla nya partnerskap. Vi har också påbörjat en översyn av de existerande insatserna under det område som handlar om innovativa metoder och arbetsformer för utvecklingssamarbete.

► Vi bedömer att verksamheten har genomförts delvis enligt plan inom anslagspostens strategi. Pandemin har försenat eller påverkat genomförandet för nästan samtliga insatser inom portföljen. Kapacitetsutvecklingsprogram har gjort framgångsrika omläggningar till virtuell miljö, men många upplever svårigheter med rekrytering, genomförande och uppföljning av förändringsprojekt. I vissa fall har partnerländer och organisationer behövt göra omprioriteringar. De har tvingats hantera mer akuta, nationella pandemirelaterade problem, vilket på kortare sikt har försvårat ny internationell samverkan och partnerskap.

Tabell 2.51: Trafikljusbedömning

Strategi	2021	2020	2019
Trafikljuskategori			
Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 2018–2022			

Strategiportföljens relevans

Verksamhetens genomförande

RESULTATEXEMPEL 15

Viktiga framsteg i arbetet mot könsbaserat våld i Moldavien

Kapacitetsutvecklingsprogrammet "Prevent and respond to Gender-Based Violence – strengthening agents of change" genomförs gemensamt av svenska Polismyndigheten och Kvinna till Kvinna i Ukraina, Moldavien, Montenegro, Kosovo och Albanien. Partnerskapet i sig har ett viktigt symbolvärde i samarbetsländerna, då det visar på att det är möjligt att bedriva ett konstruktivt samarbete mellan myndighet och civilsamhälle.

Sida stödjer programmet under perioden 2017 till 2024 med totalt 63,7 miljoner kronor. Deltagare i programmet är personer från civilsamhället och tjänstemän från offentlig sektor som har rekryterats strategiskt utifrån en analys av pågående reformprocesser i länderna samt deltagarnas möjligheter att driva förändring inom sina respektive organisationer. Programmet arbetar aktivt med att bygga tillit mellan deltagarna och skapa utrymme för konstruktiv diskussion kring normer som relaterar till genusbaserat våld.

Ett land där programmet har gett goda resultat trots starkt motstånd är Moldavien. Där har den nationella lagstiftningen börjat anpassas i enlighet med internationella standarder för att förebygga och bekämpa genusbaserat våld. Redan 2017 signerade Moldavien Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen), men konventionen har ännu inte ratificerats. Genusbaserat våld är utbrett i Moldavien och det finns motstånd mot Istanbulkonventionen – framför allt från konservativa grupper, som ser begreppet genus som ett hot mot traditionella normer.

2021 arrangerade UN Women The Generation Equality Forum – den största globala konferensen på 25 år om kvinnors rättigheter. Syftet med konferensen var att komma överens om åtaganden som påskyndar kampen för jämställdhet de kommande fem åren.
Foto: Oxana Paierele

Med detta i åtanke satsade man inom ramen för programmet på att rekrytera ledande och seniora personer inom både statliga institutioner och civilsamhälle, som utifrån sina olika roller kunde verka för och driva på konventionens ratificering och tillämpning.

Deltagare från programmet har i sin tur, tillsammans med andra aktörer, varit pådrivande i arbetet för att regeringen ska anta och överlämna lagförslag för ratificering av konventionen till parlamentet. I detta arbete har de använt sig av de kunskaper, metoder och verktyg som de erhållit genom programmet samt den plattform för samverkan mellan aktörer som programmet har skapat.

AP 32 Forskningssamarbete

Figur 2.43: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Forskningssamarbete 2015–2022 (100%; 915 mnkr)

Anslagsposten innehåller en strategi. Strategin har som övergripande mål att bidra till stärkt forskning av hög kvalitet och relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling, med fokus i första hand på låginkomstländer och låginkomst-regioner. Arbetet handlar om uppbyggnad av forskningskapacitet, stöd till utvecklingsrelevant forskning samt främjande av forskningstillämpningar (innovation).

Operativa utmaningar

Alla länder måste ha kapacitet att hantera kunskap. I pandemin spår är det tydligt att forskning behövs för att utveckla vaccinationsprogram och hälsosystem, och för att hantera de ekonomiska konsekvenserna av krisen. Forskningskapacitet stärker ett lands förmåga till kritisk analys, kvaliteten i utbildningssystemen och tillämpningar av forskningen, men är fortsatt mycket låg i låginkomstländerna. Det handlar inte enbart om antalet forskare, utan även om svaga strukturer för forskning. Låginkomstländerna har ambitioner att stärka forsknings- och innovationssystemen, men hämmas av svaga regelverk och begränsad finansiering.^{174, 175}

Vår prestation

Under 2021 gav vi stöd till 71 insatser (se tabell 2.52) och under året har totalt 18 nya avtal tecknats (se tabell 2.52), vilket är i linje med föregående år men en minskning sedan 2019. Huvudanledningen är att flera mindre stöd, exempelvis

Tabell 2.52: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	71	67	71
Antal nya avtal	18	16	22
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	35	41	33
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	35	50	53
Utfall, mnkr	915	898	920

Tabell 2.53: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

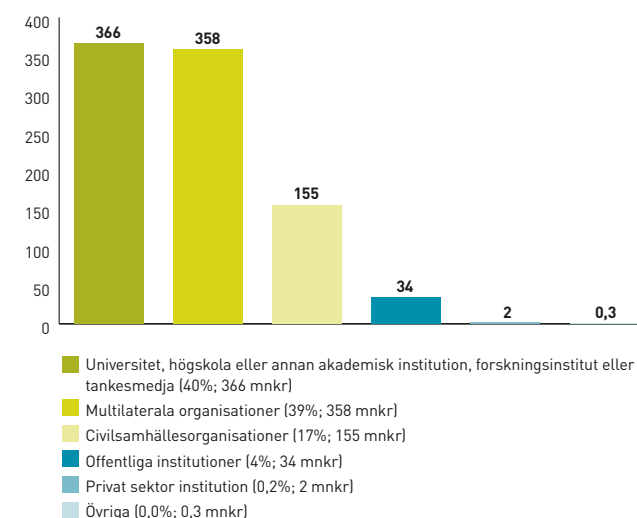
	2021
Forskningssamarbete 2015–2022	155

utvärderingar, finansierats inom pågående avtal med samarbetspartner. Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal som tecknats under året har minskat jämfört med tidigare år (se tabell 2.52). Skälet är att strategin löper ut under 2021, vilket begränsar längd och omfattning på nya avtal. Under året har cirka 40 procent av stödet gått till universitet och högskolor (se figur 2.44), där forskning och utveckling av forskningskapacitet bedrivs. Ungefär lika mycket har gått till multilaterala organisationer. Anslagsposten består i huvudsak av program- och kärnstöd men också projektstöd, se figur 2.45.

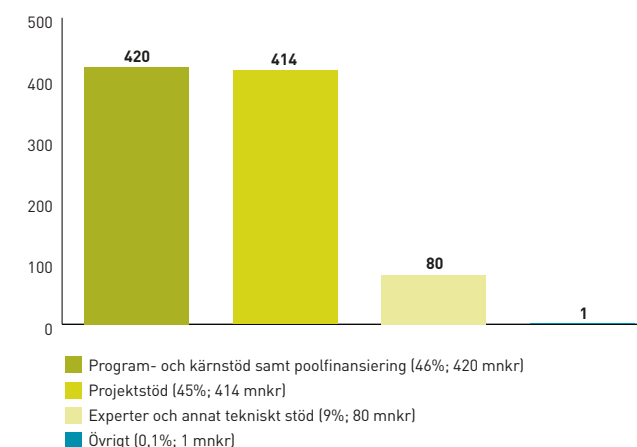
De perspektiv som präglar biståndet är integrerade i forskningssamarbetet. Ett exempel är jämställdhet, där pandemin har väckt explicita frågor gällande genusaspekter.¹⁷⁶ Försök att inleda forskningssamarbete i länder som präglas av konflikt och postkonflikter har varit utmanande under 2021. Exempelvis har den politiska utvecklingen bromsat initiativ i både Myanmar och i Afghanistan. Arbete pågår för att integrera miljö- och klimataspekter i alla insatser. Ett exempel är forskning vid Makerereuniversitetet i Uganda som bidragit till bättre prognoser för extrema skyfall och att forskarna medverkar i en nationell plattform för katastrofhantering.¹⁷⁷

Sida driver på för ett ökat inhemskt engagemang och

Figur 2.44: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.45: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av bistandsform, mnkr

investeringar i forskning i samarbetsländerna. I dialogen med andra biståndsgivare och forskningsfinansiärer argumenterar Sida för betydelsen av lokal forskningskapacitet, vikten av forskningsorganisationernas ägarskap och att forskare från låg- och lägre medelinkomstländer har tillträde till internationella forskningsutlysningar på jämlika villkor. Vi driver också aktivt frågan om akademisk frihet, liksom vikten av ökad jämställdhet inom forskningen och forskning om sexuell och reproduktiv hälsa.

Inom biståndet finns synergier mellan forskningssamarbetet och andra strategier, till exempel genom de extra satsningar som gjorts med anledning av pandemin.¹⁷⁸ Det finns strategier med kompletterande stöd till forskning.¹⁷⁹ I andra är forskningsstödet en förutsättning för att genomföra respektive strategi.¹⁸⁰ Forskningssamarbetet spelar också en roll i arbetet med andra prioriterade områden – såsom det inom SRHR.¹⁸¹

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

- Vi bedömer att portföljen för strategin inom anslagsposten har varit relevant. Strategins portfölj är väl sammansatt och svarar upp mot de mål som verksamheten ska bidra till enligt strategin.
- Verksamheten har genomförts delvis enligt plan. Pandemin har påverkat eller försenat nästan samtliga insatser inom strategin. Fältstudier har skjutits upp och internationella forskarutbyten har tvingats hitta andra former. Forskarutbildning inom de bilaterala programmen har försenats på grund av reserestriktioner. Trots dessa svårigheter har vårt stöd bidragit till värdefull forskning och nedstängningar har ibland gett utrymme för ett mer koncentrerat forskningsarbete.

Tabell 2.54: Trafikljusbedömning

Strategi	2021	2020	2019
Trafikljuskategori			
Strategi för forsknings-samarbete 2015–2022			
Strategiportföljens relevans			
Verksamhetens genomförande			

RESULTATEXEMPEL 16

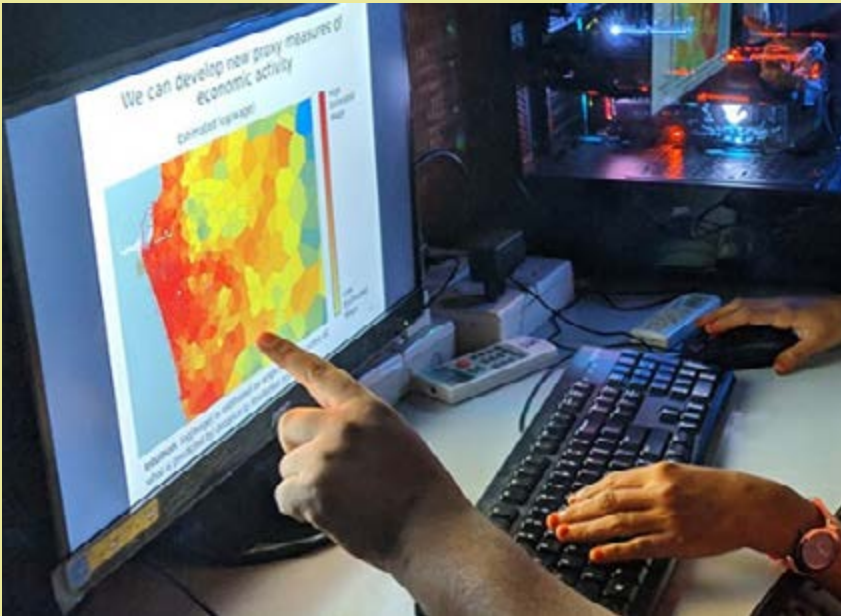
Sida bidrar till utvecklad användning av artificiell intelligens i Afrika

Utveckling av artificiell intelligens (AI) pågår över hela världen och medför stora möjligheter, men också stora risker, inte minst för låginkomstländer. Sida samarbetar med den kanadensiska myndigheten för forskningsstöd (IDRC) för att lansera en stor satsning på AI i Afrika.

Sida stödjer Artificial Intelligence for Development in Africa (AI4D Africa) med drygt 125 miljoner kronor under perioden 2020 till 2024. Programmet, som tagits fram tillsammans med ledande lokala aktörer i Afrika, fokuserar på tre områden för att stärka en ansvarsfull utveckling av AI på kontinenten. Dessa inkluderar forskning om hur regelverk och policyer bäst ska utformas för att hantera AI, stärkande av AI-kompetens samt AI-baserad innovation.

Grundförutsättningarna för utveckling av AI i låginkomstländer är ofta otillräckliga. Såväl resurserna som kunskapen om olika AI-tekniker är ojämnt fördelade mellan könen och olika grupper i samhället. Därmed är också förmågan att fatta informerade beslut om vilka applikationer som ska utvecklas ojämnt fördelad. Den digitala klyftan är stor mellan hög- och låginkomstländer liksom mellan stads- och landsbygdsmiljöer i låginkomstländerna. Politisk och social instabilitet i låginkomstländer innebär även att många länder har begränsad institutionell förmåga att skydda individers rättigheter, exempelvis vad gäller integritetsfrågor.

Sida har tre långsiktiga mål med sin satsning: att ge Afrika en AI-röst i globala sammanhang, att stärka den lokala AI-kapaciteten i genom att etablerandet av multidisciplinära AI-labb samt att möjliggöra en lokalt anpassad utveckling av ansvarsfulla AI-innovationer.

Sida stödjer forskning om hur artificiell intelligens kan användas bland annat för att kartlägga smittspridning av covid-19 i Afrika, Asien och Latinamerika. Foto: LIRNEasia

På kort tid har insatsen lyckats öka engagemanget för ansvarsfull AI-utveckling. I programmet ingår 15 olika genomförande parter i Afrika, inklusive tre policycenter, två multidisciplinära AI-labb och fem innovationsnätverk. Samarbeten på kontinenten pågår, bland annat med afrikanska unionens ekonomiska utvecklingsprogram (AUDA-NEPAD). Internationella samarbeten har även etablerats, exempelvis med det globala innovationsnätverket Climate Change AI och med LACUNA Fund som arbetar med att ta fram inkluderande databaser anpassade för att lösa problem som är specifika för låginkomstländer.

Programmet AI4D Africa har över 1 600 följare på Twitter och nyhetsbrevet har redan över 1 100 prenumeranter. Programmets starka betoning på inkluderande data har ett särskilt fokus på bland annat kvinnor och minoritetsgrupper vilket kan bidra till en mer inkluderande AI-utveckling.

AP 34 Hållbar utveckling

Figur 2.46: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

- Strategi för hållbar social utveckling 2018–2022 (36%; 1 332 mnkr)
- Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022 (36%; 1 329 mnkr)
- Strategi för hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022 (21%; 766 mnkr)
- Strategi för global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022 (7%; 268 mnkr)

Anslagsposten för hållbar utveckling rymmer fyra strategier. Strategierna har som övergripande mål att bidra till en hållbar utveckling i olika dimensioner. Dimensionerna inkluderar ekonomisk, miljömässig, jämställd och socialt hållbar utveckling.

Operativa utmaningar

Året har präglats av en tillbakagång inom majoriteten av anslagspostens områden. Klimatförändringarnas effekter blir alltvarligare och förlusten av biologisk mångfald ökar med konsekvenser för människor som lever i fattigdom.¹⁸² Pandemin har orsakat en global kris med konsekvenser för ekonomisk utveckling, fattigdomsminskning och sysselsättning. Andelen extremt fattiga har ökat och utsatta grupper har drabbats hårdast.¹⁸³ De bakslag som präglat kvinnors och flickors mänskliga rättigheter har förstärkts av pandemin. Vi ser även en undanträngning av grundläggande sjukvårdsservice.¹⁸⁴ De långsiktiga effekterna av de globala skolstängningarna blir också omfattande. Att bedriva distansutbildning under pandemin utan tekniska förutsättningar har drabbat redan fattiga hårt.¹⁸⁵

Vår prestation

Under 2021 gav Sida stöd till 162 insatser inom ramen för anslagsposten (se tabell 2.55) och totalt har 46 nya avtal teck-

Tabell 2.55: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	162	168	158
Antal nya avtal	46	56	45
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	37	38	43
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	79	55	83
Utfall, mnkr	3 695	3 674	3 553

Tabell 2.56: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021

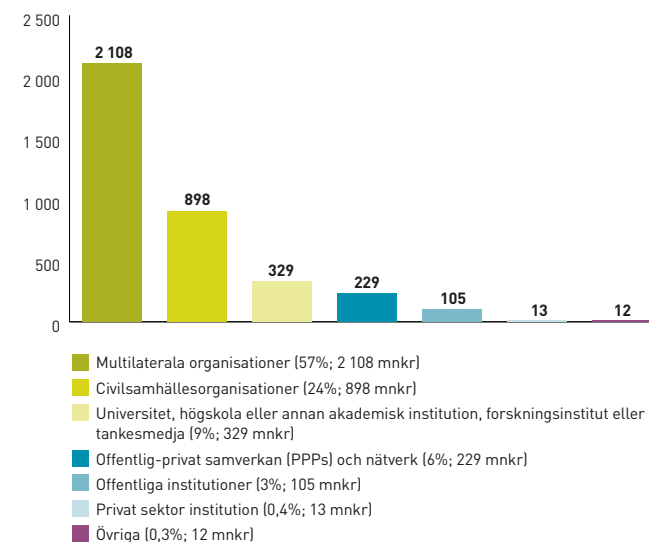
	Antal garanti-insatser	Värde avtal, tsek	Mobiliserat kapital, tsek
Miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling	6	1 170 572	6 601 392
Globalt utvecklings-samarbete om hållbar ekonomisk utveckling	3	275 633	1 865 512
Socialt hållbar utveckling	4	1 166 806	2 356 448

Tabell 2.57: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

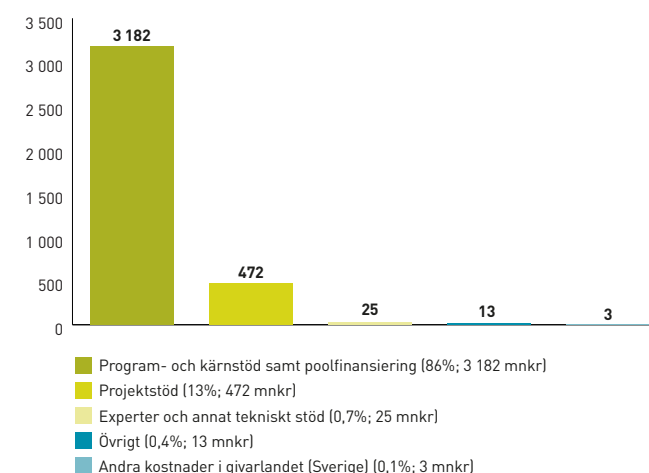
	2021
Strategi för hållbar social utveckling 2018–2022	341
Strategi för hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022	220
Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022	204
Strategi för global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022	134

nats (se tabell 2.55) – en minskning jämfört med föregående år. Anledningen är att samtliga strategier är i slutet av strategiperioden samt att några avtal skjuts upp till förmån för pandemi-anpassningar inom befintliga stöd. Genomsnittlig avtalslängd är på samma nivå som föregående år, vilket speglar att strategierna är i sitt slutskede. Vi har arbetat med en kombination

Figur 2.47: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.48: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

av olika aktörer (se figur 2.47). Multilaterala partner utgör den största andelen av portföljen, då deras kapacitet i längden möjliggör ett brett genomslag för våra frågor och prioriteringar. Vi har främst arbetat med bredare biståndsformer såsom program- och kärnstöd samt poolfinansiering (se figur 2.48), då flexibelt och långsiktigt stöd stärker ägarskap och möjliggör anpassning. Inom ramen för anslagsposten har vi också under året haft nio aktiva garantier som hittills mobiliserat totalt 9 miljarder kronor. Fyra av dessa garantier mobiliserar kapital till fler än en strategi och syns därför under flera strategier (se tabell 2.56). Under året har arbetet med att utveckla nya garantier intensifierats och totalt har tre nya garantier beslutats.

Under året har vi stärkt fattigdomsperspektivet genom framtagande av en global analys av multidimensionell fattigdom och genomförda portföljoversyer. Vi har även genomfört en multidimensionell fattigdomsstudie tillsammans med FN:s miljöfond UNEP. Fattigdomsperspektivet har prioriterats i dialogen med partner för att säkra genomslag i resultatramverk och program. Miljö- och klimatperspektivet har fått ökat genomslag i verksamheten – exempelvis i nya insatser som syftar till att stärka kvinnors aktörskap i miljö- och klimatarbete.^{186, 187} Vi har även fortsatt att integrera konfliktperspektivet genom mer analys och strategisk dialog med partner för ett tydligare genomslag på portföljnivå.

Samverkan mellan strategierna inom anslagsposten har skett inom ramen för utlysningssonder och garantier samt genom samfinansiering av insatser som bland annat rör naturresurser, livsmedelstrygghet, urfolk och kvinnors rättigheter. Vi har exempelvis gett stöd till WHO för ökad integrering mellan hälsa och miljö samt inlett samfinansiering till Världsbanken för ökade synergier mellan vattenresursförvaltning och WASH-agendan.¹⁸⁸ I det globala påverkansarbetet har vi deltagit aktivt i abortdialogen och vid det globala forumet för jämställdhet Generation Equality Forum. Vi har även arbetat för att Världsbanksgruppen ska förstärka sitt jämställdhetsarbete. I dialogen med partner har vi även lyft frågan om hälsopåverkan av miljö- och klimatförändringar.^{189, 190}

RESULTATEXEMPEL 17

GPE stödjer vatten och sanitet i Tanzanias skolor

Under pandemin har som mest 1,5 miljarder barn drabbats av skolstängningar. Genom Global Partnership for Education har Sida bidragit till stöd i 66 länder. I Tanzania har stödet riktats till att öka tillgången till vatten och sanitet i skolor.

Sida har under perioden 2016 till 2021 bidragit med 300 miljoner kronor årligen i kärnstöd till Global Partnership for Education (GPE). Under 2020 gjordes även en extra utbetalning på 14 miljoner kronor riktad till GPE:s pandemiarbete. Totalt har 525 miljoner US dollar fördelats till 66 länder.

Tillgång till vatten och sanitet i skolor är på många håll i Afrika inte en självklarhet och under pandemin har det blivit uppenbart att goda hygienvanor är förutsättning för fortsatt skolgång. En riktad insats under 2020 har bland annat bidragit till läromaterial för distansutbildning, utbildning via radio- och tv-sändningar, stöd till lärare samt åtgärder och kampanjer för att på ett säkert sätt öppna skolorna igen.

I Tanzania har GPE:s speciella pandemistöd finansierat rent vatten, sanitet och hälsofaciliteter

I Tanzania har Sida bidragit till rent vatten, sanitet och hälsofaciliteter i grundskolor.
Foto: Global Partnership for Education (GPE)/Kelley Lynch

i grundskolor. Totalt har 13 000 toaletter byggts och 1 100 grundskolor som hittills saknat en tillförlitlig vattenkälla har erhållit miljövänliga tankar för lagring av regnvatten. Dessa vatten- och sani-

tetsanläggningar bidrar till att främja hygien och hälsosamma vanor för en generation studenter i Tanzania.

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

- Vi bedömer att portföljerna för de strategier som ingår i anslagsposten har varit relevanta. Arbetet med biologisk mångfald är fortsatt högt prioriterat, men behöver stärkas inom portföljen.
- Verksamheten har genomförts delvis enligt plan i tre av fyra strategier. Vissa insatser har fått skjutas upp på grund av pandemin, men samarbetspartner har i samråd med Sida lyckats anpassa verksamheten till förändrade förutsättningar. Arbetet med att stärka biologisk mångfald fortsätter.

 Tabell 2.58: Trafikljusbedömning

Strategi	2021	2020	2019
Trafikljuskategori			
Strategi för global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022			
Strategi för hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022			
Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022			
Strategi för hållbar social utveckling 2018–2022			

AP 3 Samarbete inom Östersjöregionen

Figur 2.49: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi

■ Strategi för Ryssland 2020–2024 (100%; 70 mnkr)

Anslagsposten för samarbete inom Östersjöregionen rymmer en strategi med två målområden. Strategin har som övergripande mål att bidra till att förbättra förutsättningarna för demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och jämställdhet och att bidra till ett förbättrat miljö- och klimatarbete i bland annat Östersjöområdet. En viktig prioritering är att öka de mellanfolkliga kontakterna mellan Sverige och Ryssland.

Operativa utmaningar

Den politiska utvecklingen har fortsatt i auktoritär riktning, vilket påverkar möjligheterna att främja demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer såväl som att verka för förbättrad miljö och klimat. Även de mellanfolkliga kontakterna försvåras. Året präglades av repressioner mot oliktkänkande – först oppositionsledaren Aleksej Navalnyj och hans anhängare, sedan medier och undersökande journalister och slutligen den anrika människorättsorganisationen Memorial som stängdes under årets sista dagar. Även ny repressiv lagstiftning tillkom inför dumavalet 2021.¹⁹¹

Vår prestation

Under 2021 gav vi stöd till 18 insatser och under året har 7 nya avtal tecknats, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Strategin som antogs 2020 har fått genomslag med nya insat-

Tabell 2.59: Nyckeltal för anslagsposten

	2021	2020	2019
Antal aktiva insatser	18	17	22
Antal nya avtal	7	2	1
Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal, mån	49	51	47
Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal, mnkr	19	31	15
Utfall, mnkr	70	68	68

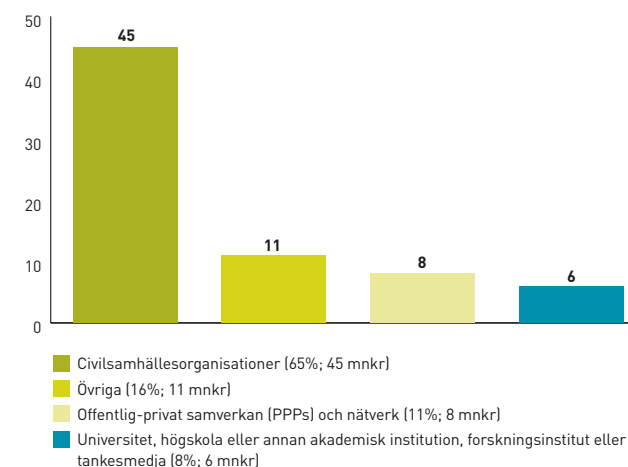
Tabell 2.60: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr

	2021
Strategi för Ryssland 2020–2024	45

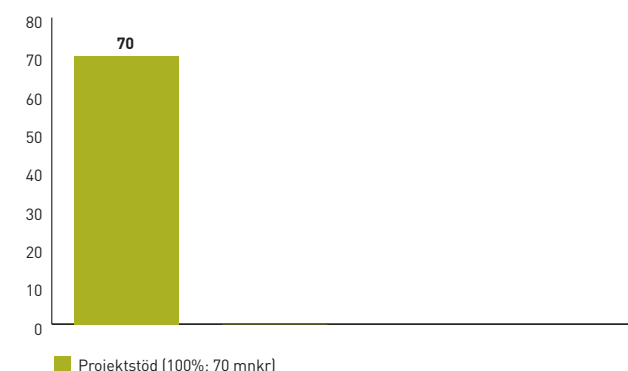
ser under 2021. Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal som tecknats under året ligger på ungefär samma nivå som föregående år, medan avtalsbeloppet är lägre (se tabell 2.59). Det beror bland annat på att vi inlett samarbete med nya aktörer. Vi har främst arbetat genom civilsamhällesorganisationer, eftersom dessa är mest relevanta i den allt mer repressiva miljön. Projektstöd utgör den enda biståndsformen eftersom de aktörer vi stödjer antingen inte har kapacitet att ta emot kärnstöd eller delvis arbetar med geografiska områden som inte omfattas av strategin.

Rättighetsperspektivet står i centrum för arbetet i strategin och under året förstärkte vi fokuset på personer med funktionsnedsättning då vi inledde ett nytt stöd inom området.¹⁹² Miljöperspektivet har varit prioriterat och vi har bland annat gjort en kartläggning av möjliga forskningssamarbeten på miljöområdet. Kartläggningen väntas resultera i nya samarbeten.¹⁹³ Ett bristande intresse från ryska parter är en utmaning i arbetet med Kaliningrads vattenbolag och andra miljöprojekt.¹⁹⁴ Det grundar sig bland annat i en rädsla att medverka i internationella projekt.

Figur 2.50: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr

Figur 2.51: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr

Synergier finns framför allt med strategin för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet, till följd av delad regional problematik. I samband med operationaliseringen av den nya strategin för Östeuropa har vi stärkt samverkan strategierna emellan.¹⁹⁵

Trafikljusbedömning relevans och genomförande

► Vi bedömer att portföljen för strategin inom anslagsposten är delvis relevant. Vissa justeringar har gjorts under året för att bättre svara upp mot den strategi som regeringen beslutade om 2020. Områden som har fått ett större utrymme är mellanfolkligt samarbete med fokus på funktionsnedsättning, miljöekonomi, antikorrupktion samt stärkt kapacitet för civilsamhället att verka för en bättre miljö.

► Trots pandemin och betydande försämringar vad gäller mänskliga rättigheter har verksamheten genomförts enligt plan. Genom Sidas flexibla ansats har partner kunnat anpassa verksamheten till snabba förändringar i den utmanande kontexten.

Tabell 2.61: Trafikljusbedömning

Strategi	2021	2020	2019
Trafikljuskategori			
Strategi för Ryssland 2020–2024			
Strategiportföljens relevans			
Verksamhetens genomförande			

RESULTATEXEMPEL 18

Archangelsk och Örnsköldsvik inkluderar personer med funktionsnedsättning genom konst och kultur

Svenska och ryska kommuner har samarbetat för att inkludera personer med kognitiva funktionsnedsättningar i samhället. Internationellt Centrum för Lokal Demokrati (ICLD) har möjliggjort samarbetet.

Sida har stött ICLD med drygt 19 miljoner kronor mellan 2015 och 2021 för att utveckla samarbeten mellan ryska och svenska kommuner. Sedan 2018 samarbetar Örnsköldsviks kommun och den svenska organisationen ShareMusic & Performing Arts med kommuner i Archangelskregionen. Målet är att personer med kognitiv funktionsnedsättning ska inkluderas i samhället genom deltagande i konst och kultur.

Deltagarna på rysk sida har varit personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga, kommunala tjänstemän, kommunledningar, representanter från konstkolor, musikskolor och särskolor samt professionella musiker. ICLD har möjliggjort workshoppar och studiebesök, både i de ryska kommunerna och i Örnsköldsvik och Umeå. De ryska kommunerna har arrangerat lokala inkluderande festivaler och en gemensam festival i Archangelsk.

Genom insatsen har de ryska kommunerna etablerat lokala samverkansstrukturer, bland annat med sina grannkommuner. Kulturlivet i Archangelsk har blivit mer inkluderande och deltagarna har bildat teatergrupper där personer med och utan funktionsnedsättning spelar tillsammans.

Kulturlivet i Archangelsk har blivit mer inkluderande och deltagarna har bildat teatergrupper där personer med och utan funktionsnedsättning spelar tillsammans. Foto: ShareMusic & Performing Arts

Insatsen har bidragit till att en del personer med funktionsnedsättning har börjat ändra inställning till sig själva och tar större plats. En kommentar från en deltagare, som citeras på ShareMusics webbsida, får illustrera detta: "För mig som person med funktionsvariation är

det viktigaste resultatet att jag blev medveten om eget ansvar, i kreativitet såsom i livet. När man begriper sin viktighet och meningsfullhet för den här världen kan man inte komma tillbaka till en tidigare oseriös uppfattning om sig själv. Punkten för ingen återvändo är nådd."

Resultatredovisning per tematiskt område

Tematisk resultatredovisning

I detta avsnitt redogör vi för den tematiska redovisningen av verksamheten i enlighet med det återrapporteringskrav som finns i regleringsbrevet.

Sida ska lämna en övergripande redovisning för resultat av verksamhet som bidrar till att uppfylla målet för det internationella biståndet. Redovisningen ska utgå från strategimålen med fokus på de vanligaste förekommande målen. Den ska omfatta bistandsverksamhet, effekter, bedömning och analys av måluppfyllelse.

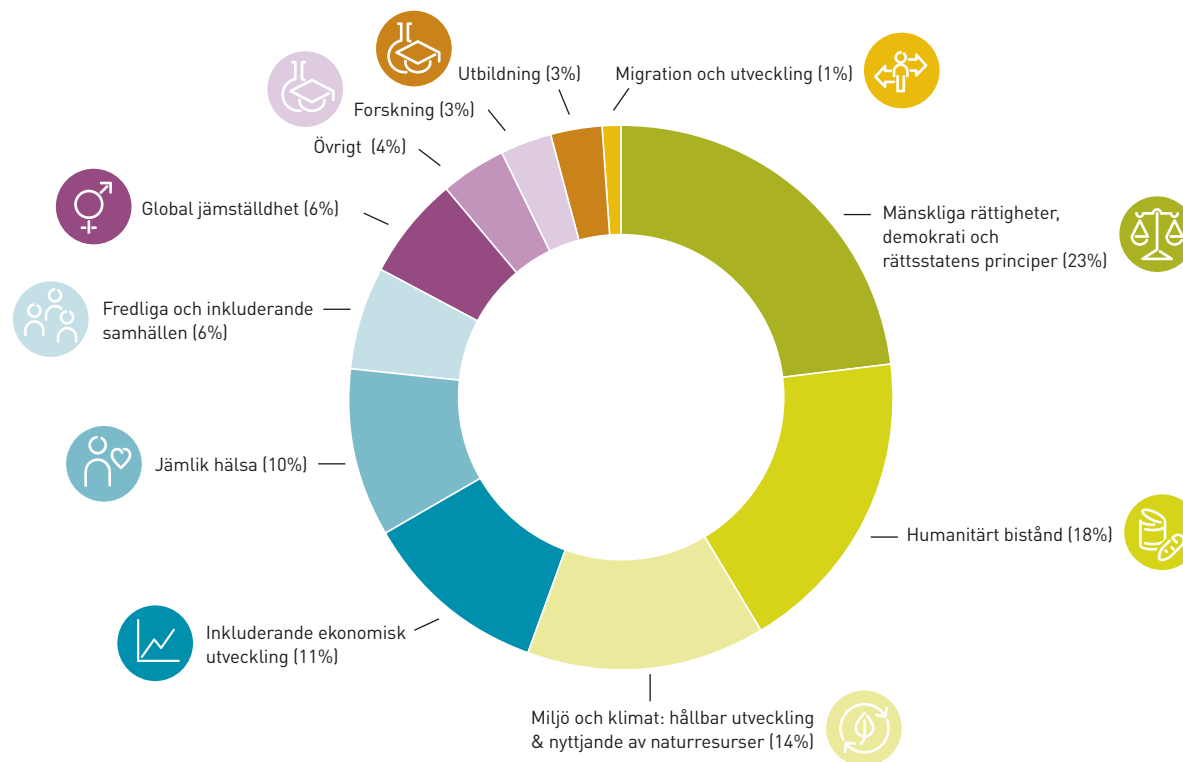
Vår redovisning fokuserar på de tematiska områden som regeringen listat i regleringsbrevet och den tar sin utgångspunkt i de vanligaste förekommande målen inom respektive tematiskt område. Vi beskriver den verksamhet som vi bedrivit under året samt ett urval av, under 2021 inrapporterade resultat/effekter.

Vi eftersträvar en enhetlig struktur över alla tematiska områden och för att möjliggöra jämförelse över åren. De tematiska områdena skiljer sig dock markant åt exempelvis vad gäller antalet strategimål, utbetalade medel och antalet insatser. Detta, i kombination med att vår verksamhet anpassas till det specifika sammanhanget innebär att områden och resultat inte låter sig jämföras och aggregeras samt att varje delavsnitt får sin unika prägel.

Vårt tematiska fokus

Den tematiska inriktningen i verksamheten styrs i huvudsak av de mål som regeringen beslutar i strategierna samt tilldelade strategivolymer. Den tematiska rapporteringen är ett sätt att inordna och analysera verksamheten och utgör ett komplement till den årliga strategirapporteringen som Sida lämnar

Figur 2.52: Utfall per tematiskt område 2021 (utifrån kategorisering mot strategimål)

till regeringen. De tre tematiska områden som har haft störst utfall under 2021 är Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, Humanitärt bistånd samt Miljö och klimat.

Rent metodmässigt ska allt Sidas arbete utgå från en multidimensionell fattigdomsanalys. Det betyder att vi i den analys, som föregår våra beslut om tillvägagångssätt och insatser, väger in de olika perspektiven och fattigdomens många olika dimensioner oberoende av tematisk indelning. Vi väljer också

att arbeta med partner som har kompetens när det gäller perspektivintegrering och som tillämpar metoder och ansatser som går över flera olika tematiska områden. Det kan exempelvis innebära att en insats som Sida finansierar för att uppnå ett strategimål som handlar om jämställdhet, och som därmed rapporteras under detta område, också integrerar aktiviteter för miljömässig hållbarhet och konfliktkänslighet.

Tabell 2.62: Utbetalade medel per tematiskt område i miljoner kronor och som procent av totalen (beräknat utifrån kategorisering mot strategimål)

	2021	2020	2019
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	6 167 (23%)	6 252 (24%)	6 524 (25%)
Humanitärt bistånd	4 853 (18%)	4 542 (17%)	4 182 (16%)
Miljö och klimat: hållbar utveckling & nyttjande av naturresurser	3 768 (14%)	3 470 (13%)	3 816 (15%)
Inkluderande ekonomisk utveckling	3 018 (11%)	3 110 (12%)	2 961 (12%)
Jämlik hälsa	2 797 (10%)	2 594 (10%)	2 347 (9%)
Fredliga och inkluderande samhällen	1 645 (6%)	1 461 (6%)	1 354 (5%)
Global jämställdhet	1 615 (6%)	1 482 (6%)	1 425 (6%)
Övrigt	1 048 (4%)	911 (3%)	844 (3%)
Forskning	900 (3%)	891 (3%)	920 (4%)
Utbildning	836 (3%)	1 162 (4%)	1 130 (4%)
Migration och utveckling	156 (1%)	341 (1%)	213 (1%)

Tabell 2.63: Utbetalade medel per tematiskt område i miljoner kronor och som procent av totalen (beräknat utifrån kategorisering mot OECD-DAC sektorkoder)

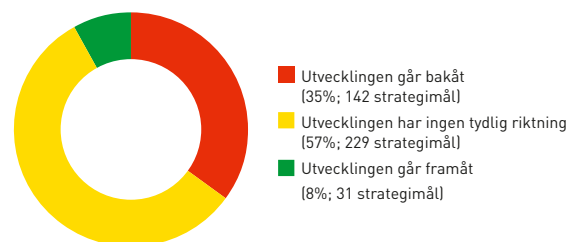
	2021	2020	2019
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	6 868 (26%)	6 924 (26%)	6 975 (27%)
Övriga sektorer	5 101 (19%)	4 893 (19%)	4 868 (19%)
Humanitärt bistånd	4 963 (19%)	4 719 (18%)	4 397 (17%)
Inkluderande ekonomisk utveckling	4 365 (16%)	4 239 (16%)	4 345 (17%)
Jämlik hälsa	2 837 (11%)	2 661 (10%)	2 386 (9%)
Fredliga och inkluderande samhällen	1 219 (5%)	1 011 (4%)	989 (4%)
Forskning	990 (4%)	884 (3%)	981 (4%)
Utbildning	845 (3%)	1 152 (4%)	1 122 (4%)
Migration	93 (0%)	221 (1%)	144 (1%)
Överlappning	-478 (-2%)	-489 (-2%)	-490 (-2%)

Tabell 2.64: Utvecklingstrend: Antal strategimål per trafikljusbedömning per tematiskt område

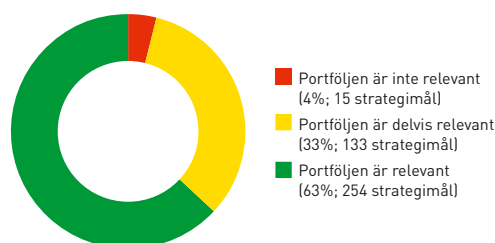
	Utvecklingen går bakåt	Utvecklingen har ingen tydlig riktning	Utvecklingen går framåt
Forskning	0	8	5
Fredliga och inkluderande samhällen	8	27	3
Global jämställdhet	15	23	1
Humanitärt bistånd	3	2	2
Inkluderande ekonomisk utveckling	20	30	2
Jämlik hälsa	15	24	1
Migration och utveckling	2	3	0
Miljö och klimat: hållbar utveckling & nyttjande av naturresurser	28	46	5
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	47	54	5
Utbildning	4	2	0
Övrigt	0	10	7

Figur 2.53: Utvecklingstrend: Antal strategimål per trafikljusbedömning

Figur 2.54: Portföljens relevans: Antal strategimål per trafikljusbedömning

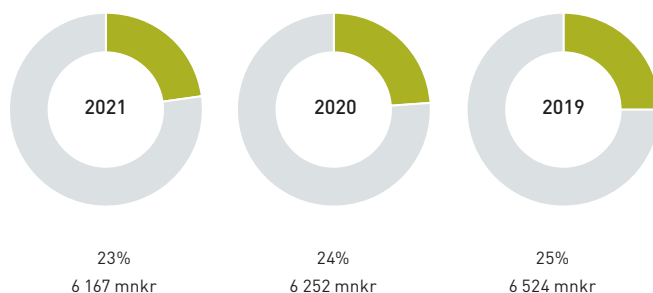

Tabell 2.65: Portföljens relevans: Antal strategimål per trafikljusbedömning per tematiskt område

	Portföljen är inte relevant	Portföljen är delvis relevant	Portföljen är relevant
Forskning	0	0	13
Fredliga och inkluderande samhällen	3	14	21
Global jämställdhet	1	9	29
Humanitärt bistånd	0	2	5
Inkluderande ekonomisk utveckling	2	12	38
Jämlik hälsa	1	9	30
Migration och utveckling	1	2	2
Miljö och klimat: hållbar utveckling & nyttjande av naturresurser	6	37	36
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	1	41	64
Utbildning	0	3	3
Övrigt	0	4	13

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

Figur 2.55: Området som andel av totalt utbetalade medel

År 2021 betalade Sida ut 6,2 miljarder kronor inom det tematiske området Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Området har de senaste tre åren stått för omkring 24 procent av Sidas totala utbetalningar och är Sidas största område.

Störst andel medel inom området har gått till insatser som syftar till att stärka civilsamhället. 2021 betalades cirka 2,5 miljarder kronor (40 procent av medlen) ut till insatser för ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle. En betydande del gick till de svenska strategiska partnerorganisationerna som har ramavtal med Sida.

Stödet till målkategorin, respekt för allas lika värde och rättigheter, utgjorde 22 procent av det totala utfallet för det tematiske området.

Den tredje största målkategorin, demokratiska styrelseskick, utgjorde 19 procent av stödet 2021. Denna målkategori har ökat mest under 2021.

Vårt arbete 2021

Arbetet för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer är centralt i det svenska utvecklingssamarbetet. Under året arbetade Sida med 106 strategimål inom 33 av Sveriges 44 strategier. Målen finns i alla regionala och så gott som samtliga bilaterala strategier samt i flera av de globala

strategierna.¹⁹⁶ Inom området finns följande kategorier av mål:

- Demokratiska styrelseskick.
- Ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle.
- Rättsstatens principer och en välfungerande förvaltning.
- Yttrandefrihet och fria och oberoende medier.
- Respekt för allas lika värde och rättigheter.

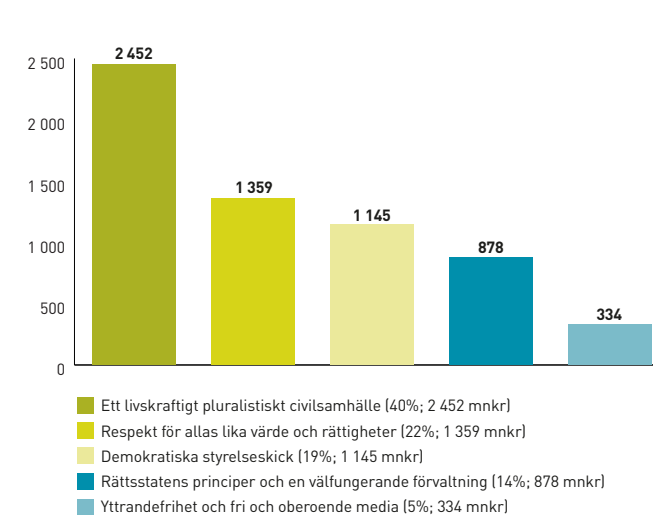
På global och regional nivå och i samarbetsländerna stödjer vi en mängd olika aktörer och processer, såväl inom det civila samhället och oberoende media, som inom staten och bland offentliga institutioner. Under 2021 har internationella och svenska civilsamhällesorganisationer mottagit 65 procent av vårt stöd inom området. Drygt 23 procent har gått till multilaterala organisationer. UNDP är en viktig samarbetspartner i många av våra samarbetsländer och under 2021 var organisationen också vår största partner.

Flera svenska civilsamhällesorganisationer, exempelvis Diakonia, ForumCiv och Rädda Barnen, är också bland de största samarbetsparterna.¹⁹⁷ De arbetar med att stärka lokala civilsamhällesorganisationer i utvecklingsländer. Sida stödjer också internationella organisationer som exempelvis International Center for Not-for Profit Law – en strategiskt viktig organisation som arbetar globalt med att skydda förenings-, församlings- och yttrandefrihet.

Andelen stöd som går via globala tematiska strategier och till normativt och policyskapande arbete på global nivå har ökat under de senaste åren. 2021 omfattade insatserna under den globala strategin för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, tillsammans med stödet via svenska civilsamhällesorganisationer, drygt 40 procent av det totala utfallet. Resten av stödet förmedlades i huvudsak via regionala och landspecifika strategier. Störst volym har gått till Afrika söder om Sahara, följt av Reformsamarbetet med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet, och därefter Asien, Mellanöstern Nordafrika och Latinamerika.

En del av vårt dialog- och påverkansarbete har under året skett inom ramen för multilaterala insatser på så väl global, regional nivå som på landnivå. Sida bedriver påverkansarbete

Figur 2.56: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr

genom Sveriges styrelsearbete i FN:s fonder och program samt inom ramen för den pågående FN-reformen. Under året har vi har verkat för att FN:s biståndsverksamhet ska bli än mer effektiv och för att säkerställa att mänskliga rättigheter integreras i FN:s operativa arbete.^{198, 199, 200}

Ett annat viktigt forum för dialog och påverkan har varit OECD-DAC:s nätverk GOVNET och dess arbetsgrupp, Anti-Corruption Task Team. Sida har inom GOVNET drivit frågan om en rättighetsbaserad respons på pandemin och bidragit till lärande om demokratibistånd.²⁰¹ Sida har även aktivt bidragit till att OECD-DAC utvecklat, och nu också antagit, en bindande rekommendation som ska styra hur medlemsländerna ger stöd till och samarbetar med civilsamhället.²⁰²

I arbetet med EU:s och medlemsstaternas gemensamma Team Europa-ansats har Sida fortsatt att i olika forum framföra vikten av att även kortsiktiga åtgärder måste ske inom ramen för ett långsiktigt utvecklingsperspektiv. Fortsatt fokus har varit på fattigdom och ett rättighetsbaserat utvecklingssamarbete. Vi betonar vikten av arbete med demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och ökad samstämmighet

mellan det humanitära biståndet och utvecklingssamarbetet, inklusive fredsinsatser.

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

Sidas bedömning av utvecklingen mot strategimålen inom området är att den inte har haft någon tydlig riktning för ungefär hälften av målen (54 mål, 51 procent), samtidigt som den har gått bakåt i förhållande till nästan lika många mål (47 mål, 44 procent). Endast i förhållande till fem mål har utvecklingen gått framåt (5 procent).

Detta speglar den globala utvecklingen. Under 15 år har demokratin i världen utvecklats negativt.²⁰³ Den utvecklingen accelererade under 2020 då mätningar visade att hela 68 procent av jordens befolkning levde i autokratier.²⁰⁴ Hotet mot yttrandefrihet och fri och oberoende media har ökat och även förtrycket mot civilsamhället. Pandemin har förstärkt de negativa trenderna. Regeringars respons på pandemin har i många fall inneburit brott mot demokratiska principer.^{205, 206, 207} Restriktioner mot mediefrihet var den vanligaste överträdelsen.

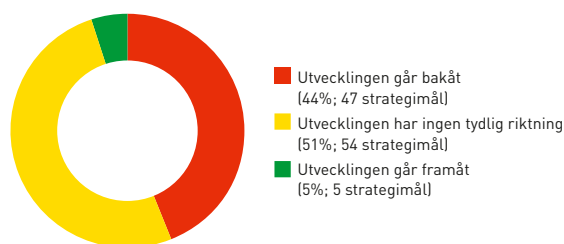
Pro-demokratiska proteströrelser ökade under 2019. Trots att de minskade under 2020 när samhällen stängdes ned som en följd av pandemin har de fortsatt att ha en viktig roll under 2020 och 2021.^{208, 209, 210} Sammantaget visar dock vår analys av demokratin världen över på en negativ trend.

För att bromsa den negativa trenden och stärka en positiv utveckling arbetar vi med en bred ansats. Vi främjar ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle, oberoende media och yttrandefrihet, respekt för de mänskliga rättigheterna, starka politiska institutioner och processer samt rättsstatens principer. För mer information om hur Sida anpassar sitt demokratistöd i olika sammanhang, se avsnitt Resultatredovisning övriga uppdrag i regleringsbrev/Att utveckla arbetet med demokrati i utvecklingssamarbetet.

Demokratiska styrelseskick

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt för drygt hälften av målen (17 mål, 57 procent). För samtliga res-

Figur 2.57: Utvecklingstrend

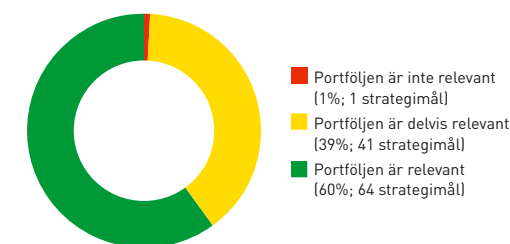

terande mål, utom ett, har utvecklingen inte haft någon tydlig riktning (12 mål, 40 procent). Endast i förhållande till ett mål har utvecklingen gått framåt (3 procent).

När vi arbetar för demokratiska styrelseskick i samarbetsländerna arbetar vi mot mål som handlar om stärkta politiska institutioner, politiskt deltagande och ansvarsutkrävande. Vår bedömning speglar den övervägande negativa utveckling som demokratimätningar visat under året. Enligt det oberoende forskningsinstitutet Varieties of Democracy har demokratis tillbakagång följt ett mönster. Först har media och civilsamhälle utsatts för repression. Därefter har desinformation och brist på respekt för politisk opposition bidragit till ett mer polariserat samhälle. Sedan har institutioner som fria och rättvisa val undergrävs.²¹¹ Genomförandet av val har påverkats av pandemin: mellan februari 2020 och augusti 2021 rapporterades att 79 länder skjutit upp val, inklusive 42 val och folkomröstningar på nationell nivå. Val har dock genomförts i 132 länder, även om många varit kantade av utmaningar.^{212, 213}

Trots utmaningar har Sida under 2021 gett stöd till insatser som har bidragit till stärkt kapacitet att genomföra fria och rättvisa val i ett antal länder. Bland annat i Zambia genom stöd till valkommissionen via UNDP men även genom andra aktörer.^{214, 215} Dessa aktörer har arbetat med att motverka korruption, främja kvinnors och ungas deltagande samt främja yttrandefrihet under valet. Valet hade högt valdeltagande, inte minst bland unga, och följdes av ett fredligt makt-skifte. I Liberia bidrog Sida genom stöd till UNDP och deras arbete med valkommissionen till genomförandet av senatsva-

Figur 2.58: Portföljens relevans

len.²¹⁶ Utmaningarna med att stärka kapaciteten att genomföra fria och rättvisa val märktes i Somalia. Där har stödet anpassats till de nya förutsättningarna med indirekta val och de begränsningar som pandemin innebär.²¹⁷ I Etiopien, där valen sköts upp under 2021, har Sidas stöd till UNDP bidragit till en förhöjd standard av valprocessen.^{218, 219, 220} Ett antal regionala valkommissioner har fått tekniskt stöd i arbetet med valprocesser och valobservation genom Electoral Institute for Sustainable Democracy in Africa (EISA).²²¹ Sidas globala samarbete med Open Government Partnership har också bidragit till att stärka kapaciteten att genomföra fria och rättvisa val. Ett resultat är ökad insyn i valprocesser med hjälp av innovativa digitala lösningar.²²²

Sida har gett betydande stöd till kvinnors politiska deltagande genom flera insatser. I Liberia där kvinnors politiska deltagande är lågt, har vi bidragit med stöd till arbetet med ett lagförslag som förväntas öka kvinnors representation i den lagstiftande församlingen till minst 30 procent. Stödet i Liberia omfattade även UN Women och deras arbete med valkommissionen och politiska partier och har bidragit till en ökning av kvinnors representation.²²³ I Somalia har EISA bidragit till att öka kvinnors och ungas politiska deltagande genom stöd till valkommissionen, konstitutionsministeriet och ett ledarskapsinstitut för kvinnor.²²⁴ Även på regional nivå i Afrika²²⁵ och i länder som Demokratiska republiken Kongo (DR Kongo)²²⁶ har vårt stöd bidragit till att öka kvinnors politiska deltagande. I Turkiet har kvinnors politiska deltagande på lokal nivå stärkts genom samarbete med UN Women.

Insatsen har skiftat fokus från kvinnors deltagande i parlamentet till beslutsfattande på kommunal nivå. Som ett resultat har Ankaras kommun antagit en jämställdhetsplan som inkluderar jämställdhetsbudgetering.²²⁷

Flera insatser har bidragit till bredare politiskt deltagande och representation i politiska församlingar. I till exempel Armenien samarbetar Sida med UNDP för att öka kapaciteten i parlamentet. Det har bidragit till ett mer oberoende parlament och till samrådsmöten mellan parlamentsledamöter och det civila samhället. Samarbetet har också bidragit till ökad kunskap om jämställdhetsintegrering och jämställdhetsbudgetering.²²⁸ I Guatemala har Sida bidragit till ett stärkt demokratiskt deltagande för kvinnor, hbtqi-personer, ungdomar, ursprungsbefolkningen och personer med funktionsnedsättning på nationell och lokal nivå. Genom stöd till Netherlands Institute for Multiparty Democracy har unga människor kunnat påverka Guatemalas officiella ungdomspolicy för 2021–2023 och kvinnor har utbildats i effektivt deltagande i politiska partier.²²⁹ Det tvärpolitiska ledarskapsprogrammet för unga politiker i Afrika är det största programmet inom Sidas samarbete med de svenska partianknutna organisationerna. Mer än 60 procent av de unga män och kvinnor som deltagit i programmet uppger att de är mer delaktiga politiskt efter genomgången program. Ett resultat är att programdeltagare har blivit folkvalda till parlamentet i Tanzania och på kommunnivå i Namibia. De har också rekryterats till seniora tjänster inom sina partier i Sydafrika, Malawi och Uganda. Deltagarna i programmet har även kunnat utveckla interndemokrati i sina partier, bland annat i Burkina Faso, Mali och Niger.²³⁰ Ett liknande arbete har skett i Bosnien och Hercegovina där 400 ungdomar från lokala organisationer utbildats i civilt engagemang, påverkansarbete och konfliktlösning.²³¹

För att bygga ett demokratiskt styrelseskick nedifrån och upp är det viktigt att decentralisera den politiska makten. Under 2021 har vi gett stöd till insatser som stödjer sådana processer i exempelvis Etiopien²³², Kenya²³³, Zimbabwe²³⁴, Uganda²³⁵, Albanien²³⁶, Myanmar²³⁷, Colombia²³⁸, Irak²³⁹ och Sida har arbetat med flera olika partner, exempelvis

Världsbanken (Etiopien), UNDP (Albanien och Myanmar), Sveriges Kommuner och Regioner (Irak och i Colombia) och Internationellt Centrum för Lokal Demokrati (Uganda). Insatserna har bidragit till ökad öppenhet, stärkt medborgerlig insyn, ökad kompetens om kommunal förvaltning och deltagande i planering av samhällstjänster. Militärkuppen i Myanmar i februari innebar ett stort bakslag och det är osäkert om tidigare åstadkomna framgångar i landet vad gäller lokal demokrati kommer ha effekt på längre sikt.

När det gäller lokal demokrati konstaterar UNDP i en rapport från Albanien att effektivt lokalstyre kräver starka institutioner genom vilka medborgare kan engagera sig i lokala frågor. Vårt stöd har bidragit till bättre medborgerligt deltagande i beslutsfattande, ökad transparens inom kommunal förvaltning och nya modeller för dialog med kommuninvånarna.²⁴⁰

Ett livskraftigt och pluralistiskt civilsamhälle

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen²⁴¹ inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt för en tredjedel av målen (6 mål, 30 procent). För samtliga resterande mål, utom ett, har utvecklingen inte haft någon tydlig riktning (13 mål, 65 procent). Endast i förhållande till ett av strategimålen bedömer vi att utvecklingen har gått framåt (5 procent).

Forskning visar att då länder autokratiserar inleds det ofta med att civilsamhälle och media begränsas.^{242, 243} Den negativa utvecklingen som vi observerat i våra samarbetsländer vad gäller oberoende och livskraftiga civilsamhällen är därför allvarlig. Under 2021 har vi därför fortsatt vårt stöd för att bromsa och om möjligt vända den utvecklingen. På det viset vill vi bidra till att upprätthålla ett levande civilsamhälle också i auktoritära miljöer och att stärka ett växande civilsamhälle där detta är möjligt.

En viktig partner på den globala nivån är International Center for Not-for Profit Law (ICNL). De arbetar med att stärka kapaciteten hos staten och civilsamhället att skydda förenings-, församlings- och yttrandefriheterna.²⁴⁴ Det har

bidragit till att civilsamhällesorganisationer spelar en viktig roll i processer där mänskliga rättigheter bevakas. Ett exempel på en process där civilsamhället spelar en viktig roll är den bevakning och rapportering som görs av FN:s särskilda rapportör för rätten till frihet att delta i fredliga sammankomster och till föreningsfrihet. ICNL har utbildat journalister, advokater och representanter för media och civilsamhället. Därigenom har deras förmåga att hantera restriktiv lagstiftning stärkts i bland annat Nigeria, Tanzania, Uganda, Libanon, Libyen, Thailand, El Salvador, Honduras, Moldavien och Ukraina.²⁴⁵

En stor del av stödet har vi betalat ut genom de 16 svenska strategiska partnerorganisationerna (SPO) som verkar för demokrati och mänskliga rättigheter. De har i sin tur nått ut till ungefär 1 900 lokala civilsamhällesorganisationer i en rad olika länder. Insatserna har bidragit till att bygga kapacitet inom det civila samhället.²⁴⁶ Ett exempel är Plan International och deras partner som bidragit till ökat deltagande bland barn och unga när utvecklingsplaner och budgetar tagits fram på kommunal nivå (Colombia). De har även deltagit i hälso- och utbildningspolitik med fokus på skydd av barn och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (Kambodja, Thailand och Myanmar).²⁴⁷ Diakonia i samarbete med partner i Zimbabwe och DR Kongo har särskilt uppmärksammat icke-våld i samband med val. Detta har, i kombination med andra typer av insatser och faktorer, bidragit till högre valdeltagande och mindre våldsamma val. En särskilt stor ökning av valdeltagandet noterades bland unga där 75 procent fler deltog i ländernas två val.²⁴⁸

Sidas stöd på regional nivå har i Afrika omfattat samarbete med en grupp civilsamhällesorganisationer som under ledning av Civicus arbetar med att främja de mänskliga rättigheterna. Programmet omfattar länder där utrymmet att verka krympt men ännu inte stängts för civilsamhället.²⁴⁹ Det har bidragit till att bygga koalitioner mellan olika aktörer, ofta genom innovativa arbetssätt och med målgrupper som kvinnliga människorättsförsvarare, unga, minoriteter, ursprungsbefolkningar och lokala organisationer.²⁵⁰

I Mellanöstern och Nordafrika får hundratals lokala organisationer stöd för att arbeta med demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Det sker oftast genom internationella och regionala organisationer och har bidragit till ökad kapacitet och motståndskraft för civilsamhället samt ökat skydd för människorättsförsvarare. Stödet har bidragit till att organisationer i regionen i allt större utsträckning fått inflytande och genomslag i internationella forum och dialogprocesser. Nätverk bestående av lokala och internationella civilsamhällsorganisationer arbetar gemensamt med regionalt påverkansarbete och deras budskap når såväl nationella som internationella beslutsfattare.²⁵¹

I Asien och Oceanien stödjer vi ett antal regionala organisationer som i sin tur ger stöd till lokala organisationer som verkar för demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Forum Asia, till exempel, har gett röst åt lokala organisationer och möjliggjort för dem att delta i internationella sammanhang. De har också erbjudit kapacitetsutveckling och gett stöd i kriser. Totalt har 49 människorättsförsvarare, bland annat kvinnor och miljöaktivister, och åtta organisationer fått stöd genom bland annat temporär omflyttning till en säkrare plats och rättshjälp.²⁵²

Civilsamhället i Sidas samarbetsländer har också fått omfattande stöd genom de bilaterala strategierna vilket bidragit till många positiva resultat. I Kosovo har kärnstöd till Kosovar Civil Society Foundation lagt grunden för ett starkare civilsamhälle. Vidareförmedling av medel till andra organisationer har möjliggjort fungerande verksamhet, inte minst under pandemin.²⁵³ I DR Kongo har Sidas stöd till Search for Common Ground bidragit till att ett antal organisationer i den östra delen av landet arbetar med att öka det politiska deltagandet i områden som drabbats av konflikter.²⁵⁴ I Rwanda har vi bidragit till ett stärkt civilsamhälle genom stöd till Public Policy Information Monitoring and Advocacy Project. Trots restriktioner som en följd av pandemin har 67 000 lokala ledare och 2 200 volontärer arbetat för att mobilisera befolkningen i lokalsamhällen för att påverka nationell politik.²⁵⁵

Rättsstatens principer och en välfungerande förvaltning

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den inte har haft någon tydlig riktning för omkring hälften av målen (13 mål, 52 procent). I övrigt har utvecklingen i stort sett gått bakåt (10 mål, 40 procent). Endast i relation till två mål har utvecklingen gått framåt (8 procent).

Rättsstatens principer tas ofta med i olika demokratiindex och är ett av de områden där svagheter och tillbakagångar noterats.²⁵⁶

Att motverka korruption är ett prioriterat område för Sida. Korruption inom offentlig sektor utgör ett stort hinder för utveckling och motverkar också utvecklingen mot målen.²⁵⁷ På global nivå stödjer Sida därför ett antal aktörer. De arbetar dels på en internationell normativ nivå, dels på en mer operativ nivå för att ge tillgång till rättvisa, för rättsväsendets oberoende och kapacitet samt för öppenhet och ansvarsutkrävande i den offentliga förvaltningen. UNDP, Världsbanken, Transparency International och Open Government Partnership är våra viktigaste strategiska partner inom området, liksom svenska myndigheter som Statistikmyndigheten (SCB).

Samarbetet med multilaterala organisationer sker både globalt och nationellt. Sida stödjer International Law Organisation (IDLO) och dess policy- och påverkansarbete för stärkt tillgång på rättvisa med fokus på antikorruption och reformer av rättsväsendet. De har stärkt sitt arbete genom ökat globalt engagemang för att få stater att efterleva FN:s konvention mot korruption i exempelvis Kenya, Kirgizistan och Somalia.²⁵⁸ I Kenya har Sida dessutom genom bilateralt stöd till IDLO bidragit till att eftersläpningen av överklagade fall minskats genom digitalisering av domstolar. Dessutom har den rättsliga underkommittén för sexuellt och könsrelaterat våld kunnat verka för lagändringar om sexuella brott. Traditionella ledare har engagerats i arbetet för skydd av barn och mot könsrelaterat våld.²⁵⁹

Svenskt stöd via Världsbanken till reformer inom den serbiska rättssektorn har omfattat arbete med transparens, möj-

lighet att få rättslig prövning och ökat oberoende. Åtgärderna har resulterat i uppdateringar av administrativa processer och rapportering men inte i den allmänna bredare förändring av centrala frågor som stödet var avsett att främja. Detta speglar hur komplext och svårt arbetet med välfungerande förvaltning är och beroende på utvecklingen kommande år kan det bli aktuellt för Sida att avbryta stödet om det inte bedöms leda till mer konkreta resultat.²⁶⁰

Sida har även finansierat Transparency International (TI) i flera länder, bland annat i Rwanda för att främja transparens inom den offentliga förvaltningen. Stödet har bidragit till framtagandet av ett index om mutor – Rwanda Bribery Index – som tillfört viktig information om ökad korruption.²⁶¹ I Bangladesh har stödet till TI:s granskningar och påverkansarbete bland annat bidragit till ökad insyn i regeringens utbetalningar av kontantstöd till grupper i utsatta situationer på grund av pandemin.²⁶² I ett samarbete mellan TI Kenya och den kenyanska polisen har vi gett stöd till system där medborgare digitalt och anonymt kunnat anmäla felaktigheter i och misstankar om polisens myndighetsutövande. Systemet finansieras nu i sin helhet av den ansvariga kenyanska myndigheten.²⁶³

Med Sidas stöd har tillgången till rättshjälp för människor i fattigdom ökat. I Mali har över 600 juridiska biträden tillhandahållit rättslig rådgivning, vägledning och medling till över 300 000 människor. Rättshjälpskontor och mottagningar för rättshjälp har trots stora säkerhetsutmaningar varit operativa. Kvinnor och intagna på fängelser har varit viktiga mottagare.²⁶⁴ Genom Joint Justice Programme i Somalia har Sidas stöd bidragit till att ge närmare 13 000 somalier på landsbygden ökad tillgång till rättvisa genom att tillgängliggöra rättshjälp och alternativa rättsmekanismer.²⁶⁵ I Tanzania har Sidas partnerorganisation kunnat tillhandahålla rättshjälp till marginaliserade grupper trots covid-19 via teletjänstcentraler.²⁶⁶ I DR Kongo har Sida genom TRIAL International och lokala organisationer bidragit till stärkt kapacitet hos aktörer i det juridiska systemet att hantera de allvarliga brott som begicks i samband med konflikten 2017.²⁶⁷

I Kambodja har Diakonias samarbetspartner arbetat för att påverka statliga organisationers respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Ett exempel är Equitable Cambodia som under flera år bedrivit påverkansarbete om rättmätig ersättning för familjer som förlorat mark i samband med etablering av storskalig sockerproduktion 2008–2009. Det resulterade i att en thailändsk domstol beslutade erkänna det thailändska företagets ansvar och skyldighet att ersätta de 700 familjerna.²⁶⁸

Välfungerande statistikmyndigheter är viktiga för att den offentliga förvaltningen ska vara effektiv. Insatser har därför riktats direkt till statistikmyndigheter. De inkluderar myndighetssamarbete mellan svenska SCB och ländernas statistikmyndigheter. Med hjälp av Sidas stöd har exempelvis statistikmyndighetens kapacitet i Burkina Faso²⁶⁹ och Moçambique²⁷⁰ stärkts. En utvärdering av statistikarbetet i Kenya fann att stödet varit relevant, effektivt och framgångsrikt. Bland annat för att det bidragit till att stärka produktionen av statistiska data och analys av socioekonomisk utveckling samt myndighetens organisationsutveckling.²⁷¹ Myndighetssamarbetet mellan SCB och Bangladesh statistikbyrå har påverkats av pandemin med mycket begränsad verksamhet som följd. Statistikbyrån var stängd under flera månader innan viss projektverksamhet kunnat återupptas. Projektet står inför stora utmaningar.²⁷²

Yttrandefrihet och fri och oberoende media

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den i relation till en majoritet av målen inte har haft någon tydlig riktning (4 mål, 57 procent). I relation till resterande mål har utvecklingen gått bakåt (3 mål, 43 procent).

Under 2021 har ett betydande stöd gått till insatser för fria och oberoende medier och journalistik, konstnärlig yttrandefrihet och kulturell mångfald samt till ett fritt, öppet och säkert internet. Begränsad yttrandefrihet och bristande

tillgång till pålitlig information under pandemin har skapat nya utmaningar och behov av att stärka förutsättningarna för yttrandefrihet och fri och oberoende media.²⁷³ En ökad andel av Sidas insatser fokuserar därför på att försvara och upprätthålla rättigheter i det krympande utrymmet för demokrati.²⁷⁴ Genom flexibelt stöd från Sida har partnerorganisationer lyckats anpassa sin verksamhet. Ökad utsatthet har bemötts med initiativ för att förbättra den digitala säkerheten för människor.²⁷⁵

Trots pandemin har organisationen Meedan lyckats dubbla räckvidden för sitt arbete och ökat tillgången till digitala mediekunskaper. Samtidigt har de motverkat ökningen av desinformation, gett trovärdig information och arbetat med ansvarsutkrävande. I 24 länder har utsatta journalister och aktivister fått hjälp genom insatsen.²⁷⁶

Sida arbetar på flera fronter för att stödja fri och oberoende information, online och offline. Det globala samarbetet med UNESCO mot spridning av desinformation, bland annat i samband med pandemin och val, har bidragit till stärkta förutsättningar för journalister att genomföra sitt arbete. UNESCO:s internetindikatorer har bidragit till digitalt samarbete och ett fritt, öppet och säkert internet i ett antal länder.²⁷⁷

Stödet till journalister och medieaktörer har bidragit till att säkerställa tillgången till korrekt information, särskilt i konfliktområden och i repressiva stater. I flera samarbetsländer har det redaktionella oberoendet bevarats och mediernas ekonomiska uthållighet ökat. Det finns exempel på att stödet gjort märkbar skillnad för utvecklingen av fria, rättvisa och öppna samhällen då nödvändig information har kunnat spidas vid exempelvis rapporteringen under val. Till exempel har Sidas stöd till Medieinstitutet FOJO:s arbete med media i Etiopien bidragit till stärkt tillgång till korrekt information under pandemin. Journalister har utbildats i faktakontroll, säkerhet och finansiering av media. Under den eskalerande konflikten i Etiopien har FOJO kartlagt mediernas inverkan på den ökande etniska polariseringen. En aktiv dialog har förts

med medieaktörer och journalister för att bidra till förbättrad medierapportering och minskad konflikt.²⁷⁸ Även i Zimbabwe har Sidas partner under pandemin framgångsrikt försvarat mediers rätt samt drivit frågor rörande mediepolicy och rätten till information. Zimbabwe Media Programme har gett juridiskt stöd till utsatta journalister och drivit frågan om allmänhetens rätt till information, främst kopplat till inskränkningar av de mänskliga rättigheterna som infördes i samband med pandemin.²⁷⁹

Samarbetet med Europarådet har bidragit till stärkt yttrandefrihet i Östeuropa. I Ukraina har lagstiftning för skydd av journalister förbättrats och över ett hundra domare har utbildats i straffrättsligt skydd av journalister.²⁸⁰ I Armenien har nationella riktlinjer för medier och journalister utvecklats för att uppnå en mer könsbalanserad rapportering om våld i hemmet.²⁸¹ I Moldavien har journalister och filmskapare blivit bättre på att göra journalistiska undersökningar och filmer om mänskliga rättigheter.²⁸²

Sidas International Training Program (ITP), en programmetod för kapacitetsutveckling där framför allt svenska aktörer samarbetar med utländska myndigheter eller expertorganisationer, omfattar bland annat en utbildning om självreglering inom mediesektorn. I till exempel Ukraina har utbildningen bidragit till ökad medvetenheten om vikten av självreglering och påverkansarbete gentemot regeringen om lagstiftning som minskar ägares makt över innehållet i media och som skapar incitament för att förhindra desinformation via sociala medier. Dessutom har arbetet i landets pressetiska förbund stärkts.²⁸³

I Burkina Faso har Fondation Hirondelles projekt gett särskilt unga och marginaliserade möjlighet att göra sin röst hörd, informera sig, utbyta åsikter, och delta aktivt i det offentliga livet. Debatt och dialog har stimulerats genom radio och sociala medier.²⁸⁴ Räckvidden för radioprogrammen har uppmätts till över sextio procent av Burkina Fasos befolkning.²⁸⁵

Under flera år har Phandeeyar tillsammans med partner organiserat Myanmar Digital Rights Forum. Där har aktörer samlats för att diskutera yttrandefrihet, tillgång till internet och andra digitala rättigheter och för att fastställa prioriteringar för påverkansarbete. Genom detta har en nationell rörelse för att stärka digitala rättigheter i Myanmar bildats.²⁸⁶ Efter militärkuppen har delar av rörelsen varit tvungna att lägga ned sin verksamhet men Sida har fortsatt att ge stöd till arbete för att granska och försvara yttrandefrihet och digitala rättigheter och för att bidra till att rörelsen överlever.

Respekt för allas lika värde och rättigheter

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den för nästan hälften av målen har gått bakåt (11 mål, 46 procent) och att den för en nästan lika stor andel mål inte har haft någon tydlig riktning (12 mål, 50 procent). Endast i relation till ett mål bedömer vi att utvecklingen har gått framåt (4 procent).

Denna utvecklingstrend speglar den minskande yttrandefriheten och det minskande utrymmet för civilsamhället och andra aktörer att arbeta för mänskliga rättigheter.^{287, 288}

Under året har vi gett stöd till nationella institutioner och organisationer som arbetar för mänskliga rättigheter i bred mening, men vi har också riktat stöd mer specifikt till mänskliga rättigheter för marginaliserade och diskriminerade grupper och människor i behov av skydd mot hot och förtryck.

På global nivå har Front Line Defenders med hjälp av vårt stöd utökat sitt globala nätverk av människorättsförsvarare som erhåller skydd, både offline och online, med 35 procent. Det omfattar över 15 000 aktivister världen över. Mer fokus har lagts på antikorruption och mänskliga rättigheter för hbtqi-personer, personer som befinner sig i prostitution och ursprungsbefolkningar.²⁸⁹

Ett regionalt partnerskap i Asien och Oceanien mellan International Organization for Migration (IOM) och 14 företag har verkat för att stärka näringslivets ansvar att eliminera slaveri och människohandel. Det har resulterat i riktlinjer till

arbetsgivare och rekryterare för att skydda migrantarbetare under pandemin.²⁹⁰ I Afrika har stöd från Sida bidragit till att flera organisationer som arbetar med sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa koordinerat sin verksamhet. Det har bidragit till att stärka det rättsliga ramverket på regional nivå. Parlamentarikers kapacitet att både utkräva och ta ansvar har stärkts.²⁹¹

Stödet på landnivå är omfattande. I Afrika har stödet till människorättsförsvarare ökat i alla länder där vi jobbar med bilateralt utvecklingssamarbete. Både genom civilsamhället och genom FN:s människorättskontor. I exempelvis Sydsudan²⁹² och Etiopien²⁹³ har Civil Rights Defenders arbetat med kapacitetsutveckling av människorättsorganisationer, utbildningsinsatser inom digital säkerhet för människorättsförsvarare och påverkansarbete för att minska strafffrihet och säkerställa ansvarsutkrävande för människorättsbrott. I Somalia, har UN Women och somaliska journalistförbundet förbättrat rättsligt stöd till grupper utsatta för könsrelaterat våld. Kampanjer om sexualbrottslagen och fördelarna med att motverka våld och utnyttjande har riktats till religiösa ledare, klanledare och lokalt inflytelserika kvinnor.²⁹⁴ Sidas stöd i Syrien har bidragit till ökat ansvarsutkrävande genom att brott mot de mänskliga rättigheterna kunnat dokumenteras. Dokumentationen har använts i rättsprocesser och av domstolar i Europa där universell jurisdiktion tillämpats.²⁹⁵ I Guatemala har arbetet för kompensation till ursprungsbefolkningen vars rättigheter kränktes under inbördeskriget gått framåt.²⁹⁶ Genom en dom i konstitutionsdomstolen har landets utbildningsdepartement beordrats att stärka rätten till utbildning och modersmålsundervisning för barn i 14 lokalsamhällen genom stipendier, datorer, pedagogisk utrustning och nya lärare.²⁹⁷

Arbete med att främja barnets rättigheter har genomförts på flera nivåer. Ett samarbete mellan en av Sidas regionala partner i Asien och Oceanien och FN:s människorättskontor bidrog till att FN:s barnrättskommitté genomförde sin 84:e session i Samoa. Det var första gången en session hölls utan-

för Genève och barn fick möjlighet att möta kommitténs ledamöter.^{298, 299, 300} I Bangladesh har stödet till Plan International bidragit till att 3 000 hushåll i särskilt utsatta situationer identifierats. Det har bidragit till datainsamling och rapportering om den förvärrade situationen gällande barnäktenskap. Information om barnäktenskap och covid-19 genom lokalradio beräknas ha nått omkring 500 000 personer.³⁰¹

Samtidigt som utsattheten har ökat för vissa marginaliserade grupper kan vi se en mer positiv trend gällande rättigheter för personer med funktionsnedsättningar. Frågorna syns allt mer på den internationella dagordningen och drivs tydligare regionalt och nationellt.³⁰² Sidas samarbete med International Disability Alliance (IDA) har bidragit till påverkansarbete gentemot regeringar som är ansvariga för att tillgodose de mänskliga rättigheterna. IDA kunde konstatera att de Frivilliga Nationella Rapporterna, som presenterades under FN:s högnivåmöte för hållbar utveckling 2021, till 93 procent refererade till personer med funktionsnedsättning. Det är en ökning med 12 procent.³⁰³ Samtidigt har personer med funktionsnedsättning diskriminerats under pandemin. I Liberia har Coordinated Action on Disability genom påverkansarbete riktat mot regeringsföreträdare, civilsamhället och andra ökat kunskapen om rätten till arbete och anständiga arbetsvillkor för personer med funktionsnedsättning.³⁰⁴ Sidas stöd till FN:s människorättskontor i Kambodja har bidragit till ökad kapacitet hos staten och civilsamhället att rapportera till FN:s människorättsmekanismer.³⁰⁵ Med hjälp av stöd från människorättskontoret kunde en lokal organisation bidra till förbättrade levnadsförhållanden för personer med psykosociala funktionsnedsättningar.³⁰⁶ I utbrytarregionen Transnistrien, vid gränsen mot Ukraina, har Sida bidragit till främjande av de mänskliga rättigheterna genom ett FN-gemensamt program. Det har bidragit till bättre levnadsförhållanden för personer med funktionsnedsättning, romer och kvinnor i utsatta situationer. Samarbetet mellan polis och civilsamhällesorganisationer har förbättrats.³⁰⁷

Sammanfattande analys och bedömning

Vetenskapligt utförda mätningar visar att demokratiutvecklingen i de drygt trettio länder där Sverige driver ett bilateralt utvecklingssamarbete, generellt har varit negativ under den senaste dryga tioårsperioden.^{308, 309} Samtidigt visar studier att demokratibistånd har en positiv påverkan på demokratins utveckling.^{310, 311} En utvärdering, som publicerats av Expertgruppen för Biståndsanalys, har granskat effekten av svenskt och internationellt demokratistöd. Den visar att stöd riktat till demokratins hörnstenar har positiva effekter men också att Sidas bilaterala stöd till dessa hörnstenar minskat. Detta handlar om stöd till ett livskraftigt civilsamhälle, fria och rättvisa val, oberoende media och mänskliga rättigheter. Effekten är starkare i länder där demokratiseringsprocesser pågår och svagare i länder med negativ demokratiutveckling.³¹² Utvärderingen framhåller vikten av fortsatt demokratistöd för att motverka en vidare demokratisk tillbakagång. Den påpekar också vikten av realistiska förväntningar när det gäller demokratistödets kortsiktiga resultat.³¹³

I arbetet för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer måste vi därför ha en långsiktig och uthållig ansats. Den demokratiska tillbakagången i världen innebär att allt fler av Sidas insatser handlar om att motverka en fortsatt negativ utveckling. Detta görs genom att reagera mot ett minskat demokratiskt utrymme för till exempel civilsamhället, fri och oberoende media och politisk opposition att verka, samt genom att försvara mänskliga rättigheter som riskerar att kränkas. En slutsats Sida drar av utvärderingen är att vi har ett omfattande bistånd som riktar sig till de hörnstenar som utvärderingen understryker som viktiga. Detta trots att stödet via de bilaterala strategierna har minskat. Om/hur det bilaterala stödet kan ökas inom något område är beroende av sammanhang och situation i samarbetsländerna.

Vårt arbete handlar allt mer om att upprätthålla och skydda framsteg som gjorts, till exempel förbättrad lag-

stiftning och kapacitet hos valkommissioner. Det understryks i en översyn av stöd till genomförande av val, gjord av Expertgruppen för Biståndsanalys. Den konstaterar till exempel att valkommissioner ofta vet vad de ska göra men inte alltid har ett tillräckligt stort politiskt utrymme för att kunna genomföra sitt uppdrag.³¹⁴

Vår bedömning är att insatserna och aktiviteterna under en majoritet av målen har varit relevanta (64 mål, 60 procent). I övrigt bedöms de ha varit delvis relevanta (41 mål, 39 procent). Endast i ett fall bedöms insatser och aktiviteter ej ha varit relevanta (1 procent).

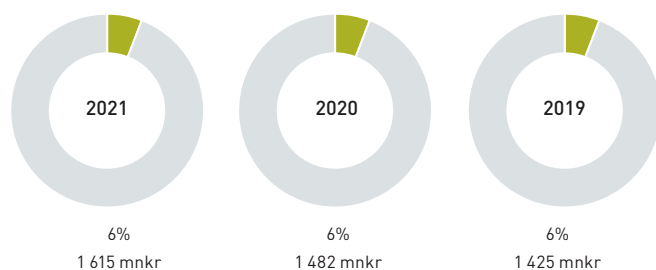
Det är en minskning av antalet relevanta insatser och aktiviteter jämfört med 2020. I de fall där portföljen av insatser och aktiviteter bedöms som delvis relevant så beror det i flera fall på förändrade, ofta politiska, förutsättningar att verka i våra samarbetsländer. Flera länder är sköra stater och har präglats av demokratisk tillbakagång och även väpnad konflikt, såsom exempelvis Myanmar, Afghanistan och Etiopien. En förändrad politisk situation har krävt en flexibel och adaptiv ansats och beredskap att stärka relevansen genom justeringar av insatsportföljen och samarbetspartner. I vissa länder pågår mer genomgripande förändringar som till exempel innebär avbrutet samarbete med staten.

Pandemin har också medfört förändrade förutsättningar för våra partner och deras verksamhet. Sida bedömer inte minst att dialogen med och stödet till FN för att säkerställa att de mänskliga rättigheterna integreras i verksamheten har varit mycket relevant. Både för att motverka en negativ demokratiutveckling och för att säkerställa att mänskliga rättigheter integreras i FN:s arbete med länders respons som en följd av pandemin. Se även avsnittet Resultatredovisning övriga uppdrag i regleringsbrev/Att utveckla arbetet med demokrati i utvecklingssamarbetet.

”Att motverka korruption är ett prioriterat område för Sida. Korruption inom offentlig sektor utgör ett stort hinder för utveckling och motverkar också utvecklingen mot målen”

Global jämställdhet

Figur 2.59: Området som andel av totalt utbetalade medel

Jämställdhet är ett perspektiv som ska genomsyra allt arbete och det är också ett tematiskt område med riktade jämställdhetsinsatser. År 2021 betalade Sida ut 1,6 miljarder kronor till insatser inom jämställdhetsområdet vilket motsvarar 6 procent av Sidas utbetalade medel. Procentsatsen har legat konstant sedan 2019.

Nästan hälften av medlen har gått till insatser inom den strategimålskategori som handlar om att stärka kvinnors och flickors mänskliga rättigheter. Stödet till arbete för minskat könsrelaterat våld stod för 31 procent. Den tredje största strategimålskategorin var kvinnors ekonomiska egenmakt som stod för 13 procent.

Policymarkörer indikerar till vilken grad Sidas verksamhet integrerar ett specifikt perspektiv. Andelen av våra utbetalningar som gått till insatser som har jämställdhet som huvudsyfte eller som delsyfte var 81 procent 2021. Utfallet har sjunkit något i jämförelse med föregående år. Om detta beror på en faktisk nedgång eller bara mer korrekt rapportering, som en följd av stärkt kvalitetssäkring, går inte att utläsa. Sida är ledande bland biståndsorganisationerna inom OECD-DAC när det gäller andelen insatser med jämställdhet som huvudsyfte. Genomsnittet inom OECD-DAC är fem procent och Sida når upp till 17 procent.³¹⁵

Vårt arbete 2021

Under året arbetade Sida med 39 strategimål inom jämställdhetsområdet i 24 av Sidas 44 strategier.

Inom området finns följande kategorier av mål:

- Kvinnors och flickors mänskliga rättigheter.
- Kvinnors ekonomiska egenmakt.
- Kvinnors politiska representation och inflytande.
- Minska könsrelaterat våld.

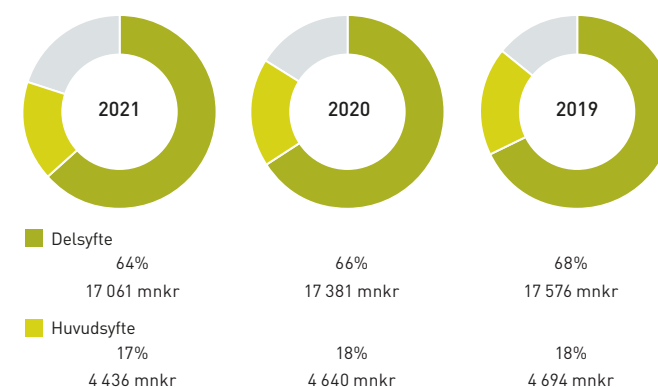
Sammantaget är insatserna för jämställdhet volymmässigt störst i Afrika. Men om vi ser till enskilda strategier så har strategin för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter, strategin för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Europa samt den regionala strategin för SRHR i Afrika söder om Sahara det största stödet till jämställdhetsinsatser.

Under 2021 har 53 procent av stödet gått till multilaterala organisationer, till exempel UNFPA, UN Women och UNDP. Även aktörer inom civilsamhället har varit viktiga partner för oss som exempelvis The Global Fund For Women, Kvinna till Kvinna och Urgent Action Fund for Women's Human Rights. Dessa organisationer arbetar för att stärka lokala samarbetsorganisationer, framför allt kvinnorrättsorganisationer, i våra samarbetsländer. Stödet till civilsamhället stod för 40 procent av Sidas samlade insatser för jämställdhet under året.

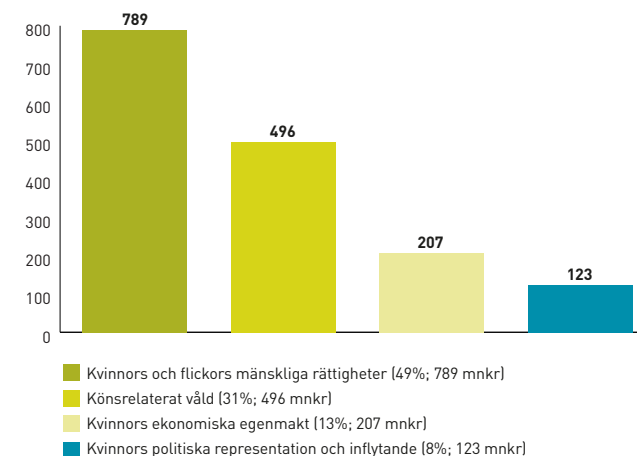
Sida har även varit aktiv i olika givarfora för jämställdhetsfrågor och gett stöd till Sveriges normativa jämställdhetsdialog med andra givarländer, multilaterala organisationer och andra aktörer för att påverka dessa organisationers jämställdhetsarbete:

- Vi är ordförande i OECD DAC Network on Gender Equality där ett reformarbete pågått under året för att ta fram en ny vägledning för jämställdhetsarbetet för biståndsgivare.
- Vi är en aktiv medlem i EU och medlemsstaternas expertgrupp för jämställdhet. Under 2021 har genomförandet av EU:s nya handlingsplan för jämställdhet påbörjats och Sida har en viktig roll i att bidra till handlingsplanens ambitiösa mål såväl på landnivå som regionalt och globalt.

Figur 2.60: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för jämställdhet

Figur 2.61: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr

- Vi har arbetet för jämställdhetsintegrering inom givar-kommittén för företagsutveckling och inom Världsbankens paraplyfonder.³¹⁶
- Vi har bidragit till den globala UN Women-ledda kampanjen Generation Equality, som syftar till att påskynda genomförandet av de globala jämställdhetsmålen i Agenda 2030 och åtagandena från kvinnokonferensen i Peking 1995.

Sida har även bidragit med expertstöd till regeringen i arbetet med koalitionen för ekonomisk jämställdhet och en ny sammanslutning för kvinnor, fred och säkerhet. Vi deltar även i koalitioner mot könsrelaterat våld, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt stärkande av kvinnorrättsorganisationer. Åtaganden för dessa koalitioner presenterades under det globala forumet för jämställdhet, Generation Equality Forum, som arrangerades av UN Women och Frankrike i Paris 30 juni–2 juli 2021.³¹⁷

För att stärka Sidas och våra partners grundläggande kompetens i jämställdhet och jämställdhetsintegrering samt för att förbygga och motverka sexuellt utnyttjande, övergrepp och sexuella trakasserier (SEAH) har Sida under 2021 lanserat e-learningmoduler som kompletterar andra rådgivnings- och utbildningsinsatser samt metodverktyg.³¹⁸

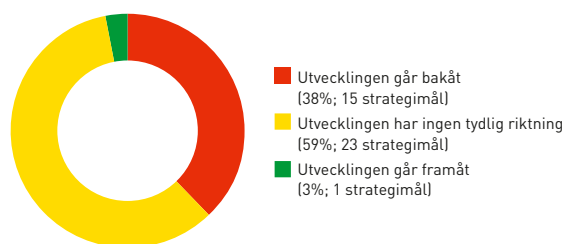
Under 2021–2024 har vi beslutat att särskilt fokusera på att: öka kunskap och kapacitet att agera för jämställdhet, agera för att motverka bakslag mot jämställdhet, öka fokus på jämställdhet i humanitära kriser, konflikt- och postkonflikt samt öka fokus på jämställdhet i hållbar ekonomisk utveckling och finansiering.³¹⁹

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

 Sidas bedömning av utvecklingstrenden i förhållande till jämställdhetsmålen är att utvecklingen mot en majoritet av målen inte har haft någon tydlig riktning (23 mål, 59 procent). I relation till alla resterande mål, utom ett, har utvecklingen gått bakåt (15 mål, 38 procent). I förhållande till ett mål bedöms utvecklingen ha gått framåt (3 procent).

Vår bedömning går i linje med de analyser som gjorts av FN-organ och andra organisationer. Deras analyser visar att

 Figur 2.62: Utvecklingstrend

de senaste åren har präglats av ett växande motstånd mot arbetet för jämställdhet och kvinnor och flickors åtnjutande av de mänskliga rättigheterna från konservativa krafter. Detta motstånd hotar de framsteg som gjorts gällande jämställdhetsreformer och de förändringar av sociala normer som är nödvändiga för att målsättningar om jämställdhet ska kunna uppnås.³²⁰

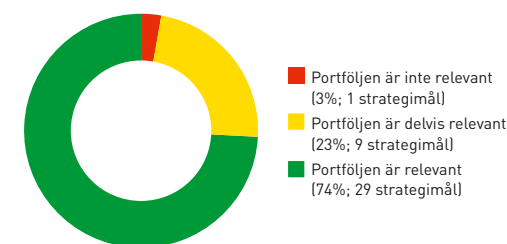
Under den pågående pandemin har motståndet mot jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter ökat och hårda restriktioner har inneburit en möjlighet att tysta aktivister och nedprioritera jämställdhetsåtaganden. Pandemin har även bidragit till att kvinnors obetalda arbete och det könsrelaterade våldet har ökat kraftigt i hela världen.^{321, 322}

Kvinnors och flickors mänskliga rättigheter

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att utvecklingen mot en majoritet av målen inte har haft en tydlig riktning (10 mål, 56 procent). I relation till övriga mål, utom ett, har utvecklingen gått bakåt (7 mål, 39 procent). Endast i relation till det mål som handlar om könsuppdelad statistik bedömer vi att utvecklingen har gått framåt (6 procent).

Ett krympande demokratiskt utrymme och värdekonserverativa strömningar bidrar till att undergräva kvinnors egenmakt samt kvinnliga människorättsförsvares möjlighet att genomföra sitt arbete. Kvinnliga MR-, land- och klimataktivisterna samt hbtqi-personer är mycket utsatta i stora delar av världen.^{323, 324, 325}

 Figur 2.63: Portföljens relevans

En oberoende och stark kvinnorörelse på lokal, nationell, regional och global nivå är avgörande för att jämställdhet ska få genomslag i nationell politik och lagstiftning samt för att bättre nå ut till de allra fattigaste och mest utsatta.³²⁶ Kvinnoorganisationer världen över får stöd från Sida bland annat genom Urgent Action Fund och Global Fund for Women (GFW). GFW stärker kvinnorörelsen genom så kallad movement building och finansierar årligen mer än 300 organisationer, varav de flesta i länder där utrymmet för civilsamhället är helt eller delvis stängt. GFW har under året ställt om verksamheten för att säkerställa att information om covid-19 når marginaliserade grupper av kvinnor. De har även verkat för att humanitära aktörer ska erkänna och inkludera lokala kvinnoorganisationers kunskap och kapacitet att snabbt agera i responsen till covid-19.³²⁷ Organisationen JASS – Just Power arbetar med att stärka den feministiska rörelsen. I exempelvis Honduras och Guatemala har kvinnor från ursprungsbefolkningen deltagit i ledarskapsutbildning samt fått tillgång till internet och annan digital teknik för att få bättre kapacitet att bedriva arbetet för jämställdhet. I Indonesien genomfördes en dialog om jämställdhet, sexuellt våld och islam mellan kvinnorörelsen och företrädare för islamska inter-natskolor. Dessutom stärkte lokala kvinnoorganisationer sin kunskap om lagstiftning samt sina strategier för att bättre kunna bemöta religiös fundamentalism och motståndet mot jämställdhet.³²⁸

Starka globala, regionala och nationella ramverk är centralt för kvinnor och flickors mänskliga rättigheter. Sida har bidragit till UN Womens arbete med kampanjen Generation Equality och vi har verkat för att civilsamhällets deltagande prioriteras.³²⁹ Vårt stöd till UN Women har bidragit till att åtta länder har reformerat sina lagar och styrinstrument. Exempelvis antog Kap Verde och Guinea jämställdhetslagar och valmyndigheterna i Elfenbenskusten och i Zimbabwe tog fram jämställdhetspolicyer och strategier för att bättre omhänderta såväl kvinnors som mäns behov och service.³³⁰

Statistik spelar roll för att identifiera ojämställda förhållanden samt för att synliggöra när utvecklingen går bakåt eller framåt. Statistiken utgör också viktigt underlag för politiska beslut som främjar jämställdhet.

Sida har genom ett stöd till UN Womens statistikprogram bidragit till att uppföljningen av Agenda 2030 och Peking +25 har stärkts och att länder har ökat sin förmåga att ta fram jämställdhetsstatistik. Statistik över hur covid-19 påverkar kvinnor respektive män har också tagits fram och tillgängliggjorts.³³¹

På nationell nivå har olika typer av resultat och framgångar rörande jämställdhetsintegrering rapporterats in under året. Trots att den politiska utvecklingen i Ryssland har fortsatt gå i auktoritär riktning och påverkat det demokratiska utrymmet har vi genom vårt stöd bidragit till ändringar av könsdiskriminerande arbetsrättsliga lagar. Detta har bland annat bidragit till att kvinnor har fått rätt att arbeta inom mansdominerade yrken, som bland annat förare på tåg och tunnelbana.³³² Det fleråriga svenska stödet till det serbiska inrikesministeriet har också bidragit till att en jämställdhetsanalys nu beaktas i planeringsprocesser och beslut kring bland annat diskriminering av kvinnor i äganderettsfrågor.³³³

I Rwanda har lokala myndigheter blivit bättre på att jämställdhetsintegrera sin verksamhet. Det har bidragit till att änkor fått rätt att gifta om sig och fränskilda pappor har rätt att få gemensam vårdnad av sina barn.³³⁴ I Tanzania har vårt stöd bidragit till ökad jämställdhetsintegrering i parlamentets arbete genom utbildningsinsatser och tekniskt

stöd. Jämställdhet utgör nu den primära utgångspunkten för budgetanalyser.³³⁵

Sida har också bidragit till förändrade sociala normer och ökat engagemang bland pojkar och män för jämställdhet genom stöd till den globala alliansen MenEngage Alliance och det regionala nätverket MenEngage Africa. Medlemmarna i nätverket arbetar med program som engagerar pojkar och män samt med kampanjer och lobbyarbete för att förändra samhällsstrukturer som befäster ojämlikheter.³³⁶ Under slutet av 2020 gjordes en utvärdering av MenEngageAlliance. Denna visade på att organisationen har gjort stora framsteg vad gäller att stärka nätverket och utveckla nya partnerskap. Utvärderingen visade också att nätverket bidragit till att stärka kvinnors rättigheter och jämställdhet i globala policyramverk. För att bemöta motståndet mot jämställdhet rekommenderade utvärderingen att MenEngage ska fortsätta stärka sitt påverkansarbete utifrån en feministisk analys samt fortsätta att bekämpa rasism och andra skadliga strukturer.³³⁷

Kvinnors ekonomiska egenmakt

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att utvecklingen inte har haft en tydlig riktning i förhållande till hälften (3 mål, 50 procent), medan den har gått bakåt i förhållande till den andra hälften (3 mål, 50 procent).

Kvinnors ekonomiska egenmakt bygger på möjligheter till betalat arbete och etablering på arbetsmarknaden. Detta påverkas bland annat av diskriminering och strukturella ojämlikheter mellan kvinnor och män och av sociala normer och värderingar. I stora delar av världen är kvinnor överrepresenterade inom den informella sektorn och står för merparten av det obetalda hem- och omsorgsarbetet samt saknar ofta socialt skyddsnät.^{338, 339}

För att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt arbetar vi med multilaterala organisationer som FN och Världsbanken, banker och finansiella institut och civilsamhällesorganisationer, privata sektorn och andra aktörer.

Sida stödjer exempelvis Världsbankens paraplyfond för jämställdhet (UFGE), som syftar till att finansiera forskning, utvärderingar och data för att hjälpa beslutsfattare och yrkesverksamma att minska klyftorna mellan könen i länder och sektorer. Det finns ett flertal exempel på hur länder använder ny data och evidens som tagits fram med hjälp av UFGE-finansiering för att öka kvinnors tillgång till fler och bättre jobb. Bland annat har 34 företag antagit nya förfaranden och policyer för att skapa mer jämställda arbetsplatser eller bättre tjänster och produkter för kvinnor. Detta innefattar sådant som elektroniska löneutbetalningar till textilarbetare och att ledande företag i Myanmar har vidtagit åtgärder för att förebygga och motverka sexuella trakasserier. Ett annat exempel är hur centralbanken och kommersiella banker i Irak har lanserat ett låneprogram om 500 000 US dollar som syftar till att stärka kvinnors finansiella inkludering. Detta initiativ inkluderar även utbildning för kvinnor i hur man startar och driver företag samt hur man ansöker om lån och finansiella tjänster.³⁴⁰

Genom Sidas stöd till Alliance for Financial Inclusion (AFI), har kapaciteten i jämställdhetsintegrering stärkts hos centralbanker och policyförändringar genomförts för att stärka kvinnors finansiella inkludering. Av 22 genomförda policyförändringar under året hade fem direkt koppling till kvinnors finansiella inkludering. I Kambodja har en strategi för finansiell inkludering antagits av regeringen, vilket innebär att kvinnors utnyttjande av formella finansiella tjänster ska öka från 59 procent till 70 procent fram till 2025.³⁴¹

Internationella arbetsorganisationen (ILO) är en central aktör för att öka kvinnors roll på arbetsmarknaden vilket är avgörande för kvinnors ekonomiska egenmakt. En Sida-finansierad rapport om otillbörliga löneskillnader mellan kvinnor och män i Turkiet har tagits fram i samarbete med den turkiska statistikmyndigheten. Rapporten ligger till grund för ILO:s arbete att öka kvinnors delaktighet på den formella arbetsmarknaden i samarbete med den turkiska arbetsförmedlingen.³⁴² Sidas globala stöd till ILO har varit centralt för att möjliggöra ILO:s påverkansarbete för ratificering

och implementering av en rad internationella konventioner och rekommendationer som relaterar till jämställdhet och icke-diskriminering.³⁴³

I två olika utvärderingar som publicerats under året ges goda exempel och evidens för att arbetet med kvinnors egenmakt leder till resultat. Exempelvis visar en utvärdering, som Sidas partner We Effect har initierat, att kvinnorättsorganisationers arbete för att stärka Mayakvinnors situation i Guatemala förutom ökade inkomster även har bidragit till positiva sidoeffekter. En sidoeffekt är att kvinnorna har bildat studiecirkel för att diskutera erfarenheter och problem, inklusive våld i hemmet.³⁴⁴

Ytterligare en utvärdering som gjorts med fokus på Sidas stöd till det gemensamma FN-programmet för att stärka den ekonomiska egenmakten för kvinnor i Etiopien, Guatemala, Kirgizistan, Liberia, Nepal, Niger och Rwanda visar att programmet varit mycket relevant och anpassats till ländernas nationella policyramverk och kvinnors lokala behov. Programmet har bland annat bidragit till kvinnors ökade inkomstmöjligheter genom förbättrade jordbruksmetoder, tillgång till marknader och ledarskapsutbildning. Förändrade könsroller rapporterades också i form av att män tar större ansvar för hushållsarbetet. Utvärderingen konstaterade samtidigt att en bestående förändring av könsroller och maktstrukturer tar längre tid att uppnå. Den belyste också att kvinnors gemensamma sparande bidrar till ökad hållbarhet, men att regeringarnas oförmåga att ta över de tjänster som programmet erbjuder är en utmaning för den långsiktiga hållbarheten i uppnådda resultat.³⁴⁵

Kvinnors politiska representation och inflytande

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att utvecklingen inte har en tydlig riktning (4 mål, 100 procent).

Andelen kvinnliga parlamentariker och kvinnliga ministrar har ökat långsamt under de senaste åren.^{346, 347} Pandemin har haft direkt påverkan på kvinnors politiska representation. Till exempel så har valkampanjer som sker digitalt varit särskilt

svåra för kvinnliga politiker att delta i. Sådana kampanjplattformar gynnar mer etablerade manliga politiker som därtill har lättare att få tillgång till sändningstid via radio och TV.³⁴⁸ Det minskade demokratiska utrymmet, sociala normer och det könsrelaterade våldet påverkar också kvinnor i politiken.³⁴⁹

Sida arbetar både med att öka kvinnors politiska representation och med att stärka kvinnors inflytande på olika nivåer i samhället. Stödet sker genom FN-organisationer, partianknutna organisationer (PAO), civilsamhället och forskningsinstitut. Genom stödet till UN Women har Sida bidragit till kvinnors politiska deltagande och inflytande, både deras kapacitet att rösta och deras möjlighet att ställa upp som kandidater i val. Reformen för kvinnors politiska deltagande har även genomförts i nio länder. Bland annat har jämställdhetskvotering lagfäst i Burkina Faso och jämställdhetsstrategier implementerats av valkommissioner på Elfenbenskusten och Centralafrikanska republiken. En plattform för kvinnor från ursprungsbefolkningen i Guatemala har instiftats av den rådgivande funktionen till vice presidenten i landet.³⁵⁰ Organisationen ansvarar även för uppföljningen av Agenda 2030 om kvinnors representation i lokala styren, där arbetet omfattar att samla in data för 133 länder.³⁵¹

Relevansen och effektiviteten i partianknutna organisationers metoder för att stärka kvinnors politiska inflytande har utvärderats under året. Utvärderingen konstaterar att det fortsatt är en utmaning att på organisationsnivå få effekter av kapacitetsutveckling för enskilda individer. Utvärderingen visar också ett behov av ökade resurser för att stoppa våld mot kvinnor i politiken.³⁵²

Uppföljning på individnivå visar emellertid på resultat. Från Burkina Faso rapporteras att 90 procent av de kvinnliga politiker som deltagit i utbildningar anser att de stärkt sina politiska färdigheter. 90 procent av de deltagande politikerna (oavsett kön) rapporterar också att de efter sitt deltagande i programmet har stärkt sitt åtagande för och ökat sin förståelse för jämställdhet.³⁵³

Sida stödjer även civilsamhällesaktörers arbete för att bland annat öka mångfalden i politiken. Genom stöd till

Diakonia har Sida bidragit till att kvinnor från marginaliserade grupper, såsom återvändande flyktingar, muslimska kvinnor från plantagerna och kvinnor som lever med funktionshinder, kandiderade i det senaste valet på Sri Lanka.³⁵⁴

Jämställdhetsbudgetering är ett viktigt verktyg för att främja jämställdhet och kvinnors inflytande. Under året avslutades Sidas stöd till jämställdhetsbudgetering i Ukraina. Denna metod används nu systematiskt av ministerierna på nationell och lokal nivå. Några lärdomar som noterats från samarbetet är:

- Även när jämställdhetsanalysen i budgetarbetet visade på ojämlikheter ledde detta inte alltid till förändrade budgetallokeringar. Ett parallellt arbete för att förändra lagstiftning och kapacitetsuppbyggnad i jämställdhetsintegrering visade sig ge resultat.
- Att sekvensera arbetet med jämställdhetsbudgetering och börja med att testa metoderna på några centrala institutioner, för att sedan rulla ut arbetet brett var en annan viktig lärdom, då det initiala motståndet mot förändring var stort.³⁵⁵

Minskat könsrelaterat våld

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att utvecklingen inte har haft en tydlig riktning för drygt hälften (6 mål, 55 procent), medan den har gått bakåt för resterande (5 mål, 45 procent).

Det könsrelaterade våldet drabbar främst kvinnor och flickor. Det är ett hinder för jämställdhet och ett angrepp på kvinnor och flickors mänskliga rättigheter. Det minskar också kvinnors och flickors möjligheter ta sig ur fattigdom.^{356, 357}

Kvinnorättsorganisationer på gräsrotsnivå är centrala för att nå marginaliserade kvinnor och flickor som är i ökad risk för könsrelaterat våld på grund av pandemin. Genom vårt bidrag till UN Trust Fund har 150 organisationer fått stöd för att förebygga och bekämpa könsrelaterat våld. 94 procent av de organisationer som fått stöd drivs av kvinnor.³⁵⁸

I Georgien har vårt stöd bidragit till att ett lagförslag utformats i syfte att förenkla för personer som utsatts för våld att få tillgång till stödinsatser. Detta har bidragit till att förbättra

tillgången till skyddade boenden och kriscentrum, rättslig rådgivning och rehabiliterande insatser för gärningsmän för att förändra destruktiva beteenden. Dessutom har RFSU verkat för ökad kunskap och medvetenhet om könsrelaterat våld inom och mot minoritetsgrupper och hbtqi-personer.³⁵⁹ Liknande insatser till våldsutsatta, samt påverkansarbete och utbildningsinsatser har genomförts i Turkiet. Som en respons på den bristande politiska viljan att adressera det könsrelaterade våldet i Turkiet finansierade Sida även en kampanj mot våld mot kvinnor på nätet. Kampanjen nådde 30 miljoner personer och stöddes av 50 influensers och offentliga personer, inklusive de mest populära fotbollslagen.³⁶⁰

Sida arbetar också specifikt för att minska det ökade våldet mot kvinnor i sårbara kontexter. Genom stöd till UNFPA i Irak har Sida bidragit till att ansvariga myndigheter och organisationer har stärkt sin kapacitet att ge stöd till våldsutsatta. Hälsoministeriet har exempelvis satt upp en hjälplinje där ungdomar kan få rådgivning och internetbaserat psykosocialt stöd tillhandahållits för isolerade kvinnor och flickor.³⁶¹

I Jordanien och Libanon har Sida bidragit till att kvinnliga flyktingar som utsatts för könsrelaterat våld har erbjudits stöd och möjlighet till lärlings- och utbildningsplatser samt i vissa fall anställningar. Samtalsgrupper har också arrangerats för kvinnor, flickor, män och pojkar som syftar till att ifrågasätta normer kopplade till könsroller som begränsar kvinnors rättigheter i lokalsamhället.³⁶²

Arbetet för att förebygga och bekämpa skadliga sedvänjor såsom kvinnlig könsstympning och barnäktenskap är också viktiga aspekter i arbetet mot könsrelaterat våld. Genom vårt bidrag till ett gemensamt FN program i 16 länder i Afrika har ett flertal positiva resultat uppnåtts inom området.³⁶³

- I Etiopien antogs en plan för att utrota kvinnlig könsstympning och 12 000 flickor som utsatts för kvinnlig könsstympning fick vård och rådgivning.
- I Burkina Faso beräknas 175 000 flickor ha undkommit könsstympning tack vare en aktiv uppföljning av flickor i riskzonen.
- Mer än 2,8 miljoner människor i regionen engagerades och tog aktivt avstånd mot kvinnlig könsstympning.

En viktig framgångsfaktor för att förhindra könsstympning har varit att förändra sociala normer kopplat till jämställdhet. I till exempel Guinea har Sida bidragit till att pojkar och män har engagerat sig för att stärka genomförandet av den lag som förbjuder könsstympning.³⁶⁴ Programmet har även bidragit till att FN:s råd för mänskliga rättigheter har antagit en resolution om att utrota könsstympning och att den Afrikanska Unionen har lanserat ett ramverk för stärkt ansvarsutkrävande där bland annat överenskommelser inom Agenda 2063 (den Afrikanska Unionens utvecklingsagenda) och Agenda 2030 kommer att följas upp.³⁶⁵

Under året sammanställde vi även lärdomar och evidens från Sidas 10 åriga globala stöd till Girls not Brides (GnB). Som ett resultat av GnB:s påverkansarbete har regeringar genomfört lagförändringar samt utarbetat handlingsplaner och program för att stoppa barnäktenskap. Några av de viktigaste lärdomarna är:

Sätt flickorna i centrum för insatser och lyssna på deras erfarenheter och investera i att bygga deras självförtroende.

Civilsamhällets organisationer är centrala aktörer för att mobilisera familjer, pojkar och män samt religiösa ledare i arbetet med att förändra konserverande och negativa sociala normer.

Satsa på storskaligt arbete för samhällsförändringar, som att resurssätta nationella program för att stoppa barnäktenskap och för att förändra lagstiftningen.³⁶⁶

Trots motstånd från konservativa krafter och hot gentemot lokala samarbetspartner har projektet mot könsrelaterat våld, som drivs av organisationen MÄN i Belarus, kunnat genomföras i sin helhet. Insatserna inkluderade såväl aktiviteter som främjar alternativa sätt att vara man och pappa som stöd till våldsutsatta personer. Nya digitala lösningar har möjliggjort att fler män och ungdomar deltagit i aktiviteter, en anpassning som kan leva kvar efter pandemin.³⁶⁷

Sammanfattande analys och bedömning

För tre fjärdedelar av strategimålen bedömer vi att portföljen av insatser och aktiviteter har varit relevant (29 mål, 74 procent). I de fall där vi bedömer att portföljerna har

varit delvis relevanta (9 mål, 23 procent) eller ej relevanta (1 mål, 3 procent) beror det på att en ny strategi har beslutats och en portfölj av insatser och aktiviteter är under utveckling.

I några fall handlar det också om länder i svåra kontexter där vi bedömer att justeringar behöver göras och kompletterande stöd behöver utformas. Det gäller bland annat ökat fokus på SRHR och hbtqi-relaterade insatser.

I en situation med ett ökat motstånd mot jämställdhet, ett minskat demokratiskt utrymme och en pågående pandemi blir Sidas arbete för jämställdhet allt viktigare.

Samarbete mellan olika typer av aktörer, givarsamfundet och den privata sektorn blir allt viktigare för att främja jämställdhet och mobilisera mer finansiellt stöd till kvinno- och rättsorganisationerna.

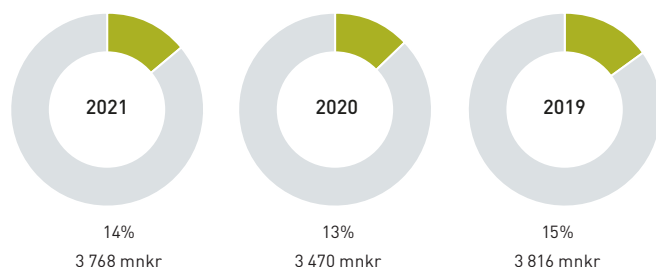
Anpassningar har gjorts under året för att öka fokuset på de allra fattigaste och för att stoppa det könsrelaterade våldet. Till exempel gavs ytterligare 80 miljoner kronor till UN Trust Fund för att förhindra våld mot kvinnor.³⁶⁸

Globala utmaningar såsom ökad fattigdom, klimatkrisen och utdragna konflikter förstärker utsatthet, ojämlikhet, ojämställdhet och diskriminering. Jämställdhetsintegrering är därför ett fortsatt viktigt verktyg för att adressera den multidimensionella fattigdomen.

”Ett krympande demokratiskt utrymme och värdekonserverade strömningar bidrar till att undergräva kvinnors egenmakt samt kvinnliga människorättsförsvareares möjlighet att genomföra sitt arbete”

Miljö- och klimatområdet som andel av totalt utbetalade medel och hållbart nyttjande av naturresurser

Figur 2.64: Området som andel av totalt utbetalade medel

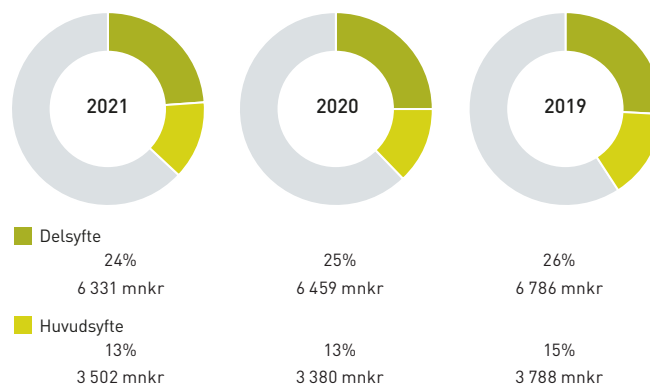
Miljö och klimat är ett perspektiv som ska genomsyra och integreras i hela verksamheten. Det är också ett tematiskt område med riktade miljö- och klimatsatser.

År 2021 betalade Sida ut cirka 3,8 miljarder kronor för arbete med miljö och klimat vilket motsvarar 14 procent av Sidas utbetalade medel. I jämförelse med föregående år innebär detta en ökning med cirka 300 miljoner kronor.

En fjärdedel av medlen inom området (25 procent) har gått till insatser som bidrar till mål om motståndskraft och anpassningsförmåga mot klimatförändringar, miljöpåverkan och naturkatastrofer. Hållbara energisystem stod för 21 procent. Den tredje största strategimålskategorin var hållbart nyttjande och förvaltning av naturresurser, biologisk mångfald och nyttjande av ekosystemtjänster som stod för 18 procent av utbetalningarna inom området.

Policymarkörer indikerar till vilken grad Sidas verksamhet integrerar ett specifikt perspektiv. Andelen av alla Sidas utbetalningar som har gått till insatser som har miljö som huvudsyfte eller delsyfte är 37 procent. Under året har vi arbetat systematiskt för att öka den andel insatser som integrerar miljö och klimat. Det totala utfallet för markören har trots detta inte ökat. Detta beror på att flera insatser, som tidigare har markerats för miljö och klimat, har korrigerats ned efter kvalitetssäkring eftersom de bara delvis uppfyller OECD-DAC:s kriterier för markören. Det beror också på att vi under

Figur 2.65: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för miljö

året beslutade att hålla inne utbetalningen till en stor insats i Afghanistan. Då utbetalningen avsåg en större volym som tidigare år redovisats under markören påverkar det utfallet 2021 negativt.

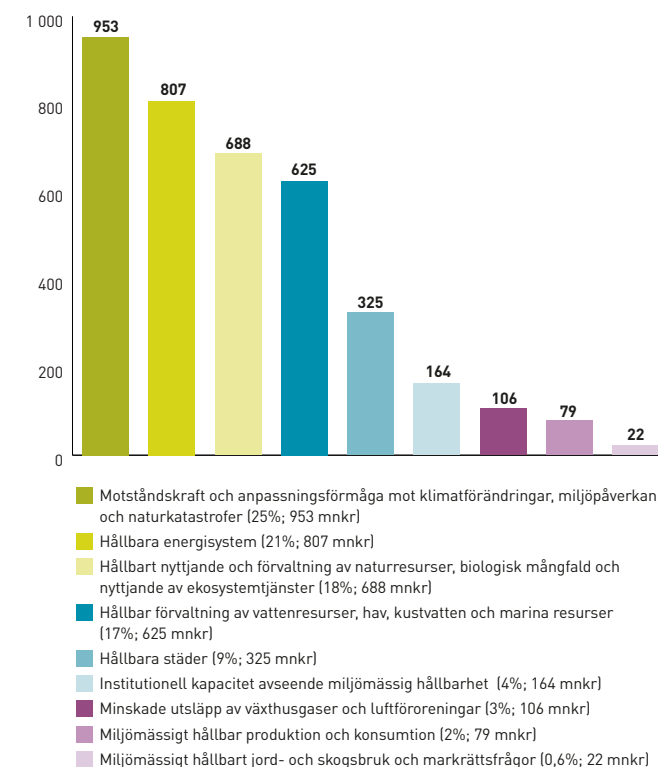
Rio-markörerna redovisas årligen i augusti. Denna markör väger in Sidas bidrag till utsläppsminskning och/eller klimatanpassning samt biologisk mångfald oavsett tematiskt område, se begreppsförklaring i bilaga 1 Statistiska definitioner och begrepp. Uppföljningen i augusti 2021 visade att Sidas stöd till klimat under 2020 uppgick till cirka 4,05 miljarder kronor.³⁶⁹ Sidas stöd till biologisk mångfald var 1,8 miljarder 2020.³⁷⁰

Vårt arbete 2021

Under året arbetade Sida med 79 strategimål inom miljö- och klimatområdet i 29 av Sidas 44 strategier. Inom området finns följande kategorier av mål.

- Motståndskraft och anpassningsförmåga mot klimatförändringar, miljöpåverkan och naturkatastrofer.
- Hållbara energisystem.

Figur 2.66: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr

- Hållbart nyttjande och förvaltning av naturresurser, biologisk mångfald och nyttjande av ekosystemtjänster.
- Hållbar förvaltning av vattenresurser, hav, kustvatten och marina resurser.
- Hållbara städer.
- Institutionell kapacitet avseende miljömässig hållbarhet.
- Minskade utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar.
- Miljömässigt hållbar produktion och konsumtion.
- Miljömässigt hållbart jord- och skogsbruk och markrättsfrågor.

Vissa av strategimålen innehåller kombinationer av kategorierna ovan och gemensamt för samtliga mål är att de ömsesidigt förstärker varandra.

Sida arbetar med ett tydligt fokus på att stärka ländernas egen kapacitet och förmåga till en miljömässigt hållbar utveckling. Vi ger stöd till myndigheter, enskilda organisationer, tankesmedjor och internationella organ samt till forskning och näringsliv.

Miljöförändringarna drabbar människor lokalt men många miljöfrågor är gränsöverskridande, exempelvis klimatförändringarna och gemensamma vattenresurser. Sida arbetar därför med partnerorganisationer på global, regional, nationell och lokal nivå.

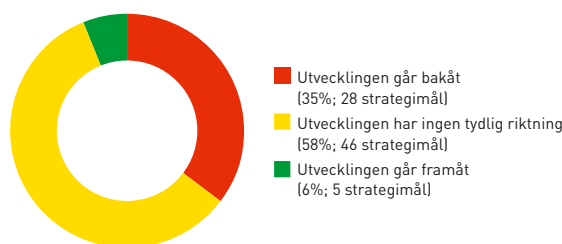
Hälften av vårt stöd gick under året till multilaterala organisationer (51 procent) och en femtedel (18 procent) gick till civilsamhällesorganisationer. Våra största partner var Världsbanken och UNDP. Stora svenska partner var Stockholm Environment Institute (SEI), Stockholms universitet och Stockholm International Water Institute (SIWI).

Den strategi som har störst andel miljö och klimat är den globala strategin för hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser. Därefter följer den regionala strategin för Afrika, den regionala strategin för Östeuropa, västra Balkan och Turkiet samt den bilaterala strategin för Moçambique.

Ökade synergier mellan tematiska områden och strategier är fortsatt prioriterat. Inom den globala miljöstrategin finns

Figur 2.67: Utvecklingstrend

till exempel 13 insatser med verksamhet som berör Myanmar. Detta innebär en stor potential för synergier som vi ännu inte fullt ut dragit nytta av i koordinering mellan insatser som finansieras via den globala och bilaterala strategin.³⁷¹ Detta är ett exempel som visar på att vi behöver fortsätta att utveckla nya och bygga vidare på existerande synergier mellan strategier och med andra tematiska områden.

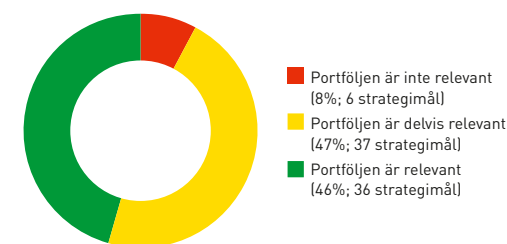
Inom ramen för den globala strategin för jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter har Sida till exempel identifierat att det under resterande strategiperiod finns potential att stärka miljö- och klimatperspektivet i genomförandet. Det kan ske genom att ytterligare finansiering riktas till kvinnorrättsorganisationer som jobbar för ett förstärkt jämställdhetsperspektiv och kvinnlig representation i det globala miljö- och klimatarbetet.³⁷² Skärningspunkten miljö och mänskliga rättigheter noteras i flera av strategierna och är ett område av fortsatt intresse för Sida.³⁷³ Den försämrade situationen för MR-organisationer i många samarbetsländer har även slagit mot miljörörelsen.

Arbetet för att stärka kopplingarna miljö och hälsa har också fortsatt under 2021. Under året fattades exempelvis ett beslut om stöd till WHO för perioden 2020–2021 i syfte att bland annat stärka kopplingen mellan hälsa, miljö och klimat inom WHO:s arbete.³⁷⁴

Under året har Sida genom normativ dialog bidragit till en rad olika processer som bidragit till stärkt miljö- och klimatarbete:

Figur 2.68: Portföljens relevans

• Sida bidrog till att en indikator kring ekosystem inkluderades i slutversionen av ett nytt ramverk för resultat inom ramen för Sveriges styrelsearbete i Gröna klimatfonden (GCF).³⁷⁵

• Sida deltog i förhandlingarna inför och under de stora partsmötena (COP26 och COP15) om FN:s klimatkonvention (UNFCCC) och konventionen om biologisk mångfald (CBD). Vid förhandlingarna om UNFCCC förde vi in utvecklingsperspektivet, främst inom klimatanpassning. Vid förhandlingarna om CBD lyfte vi fram kapacitetsutveckling och resursmobilisering.

• Sida tog fram underlag inför högnivådialogen om energi (High Level Dialogue on Energy). Underlaget utgör grunden för den färdplan som kommer vara tongivande för energiarbetet framöver och som syftar till att stärka genomförandet av det globala målet nummer 7 och Parisavtalet. Sidas fokus har varit på att öka tillgången till hållbar energi.³⁷⁶

• Sida har stöttat påtryckningarna för att Världsbanken och EU ska prioritera sina långsiktiga åtaganden inom miljö och klimat, med fokus på biologisk mångfald och Afrika. Detta har skett genom fokus på ökad finansiering för biologisk mångfald för att hitta samfinansiering i dialogen med Världsbanken samt ett närmre samarbete kring NaturAfrica under EU:s Gröna Giv.³⁷⁷

• Sida har i dialog med en rad olika aktörer belyst kopplingarna mellan biologisk mångfald, jämställdhet och hälsa.³⁷⁸

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den inte har haft någon tydlig riktning i förhållande till drygt hälften av målen (46 mål, 58 procent). Utvecklingen bedöms samtidigt ha gått bakåt för ungefär en tredjedel av målen (28 mål, 35 procent) och framåt i förhållande resterande mål (5 mål, 6 procent).

Människor som lever i fattigdom är de som påverkas mest av ett förändrat klimat och ökad förlust av biologisk mångfald.³⁷⁹ Tyvärr finns inga tecken på att de senaste decenniernas negativa trend för miljön, klimatet och ekosystemen har brutits.^{380, 381} Tvärtom har det blivit ännu mer alarmerande under pandemin. I kontrast till denna negativa trend finns emellertid några positiva tecken och vi noterar att tillgången till hållbara energilösningar har ökat i flera av våra samarbetsländer.

Motståndskraft och anpassningsförmåga mot klimatförändringar, miljöpåverkan och naturkatastrofer

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den för drygt hälften av målen inte har haft någon tydlig riktning (9 mål, 53 procent), samtidigt som utvecklingen har gått bakåt i förhållande till resterande (8 mål, 47 procent).

I takt med att effekterna av den pågående förändringen av klimatet blir mer påtagliga blir det allt viktigare att anpassa samhällen och ekonomier till de nya förutsättningarna detta innebär. Det gäller också att bygga motståndskraft. FN:s klimatpanel varnar om allt mer förödande extremväder, något som understryker behovet av större investeringar i uppbyggnad av motståndskraft.³⁸² Sidas arbete har bidragit till att öka motståndskraften mot klimatförändringarnas effekter men också till en ekonomisk utveckling med begränsad klimatpåverkan.

I Somalia har Sida under året gett stöd till FAO för att slutföra uppbyggnad av infrastruktur som ska förebygga översvämningar i Hirshabelle. Tack vare en kostnadsbedöm-

ning och ytterligare medel från Sida kan infrastruktur inrättas i totalt 64 högriskområden, i stället för de planlagda 28 områdena. Infrastrukturen är utformad för att minska lokalsamhällens utsatthet för översvämningar och skydda deras produktiva tillgångar längs Shabelle-floden.³⁸³

Sida har även gett stöd till ett program i Uganda som arbetar med att öka motståndskraften hos flyktingar och värdsamhällen. Under året etablerades 67 demonstrationsträdgårdar för utbildning i klimatsmart livsmedelsförsörjning och ett motordrivet borrhål installerades som förväntas försörja 12 000 personer med vatten. Dessutom monterades energibesparande spisar i 536 hushåll i syfte att främja användning av grön energi.³⁸⁴

I Bangladesh, som drabbades hårt av cyklonen Amphan 2020, har Sida gett stöd till programmet Local Government Initiative on Climate Change (LoGIC). LoGIC har under året genomfört en studie för att bygga förståelse kring effekterna av pandemin på människors levnadsförhållanden. Programmet har även framgångsrikt överfört bidrag för klimatanpassning till 17 000 utsatta hushåll och hjälpt kvinnor att öppna egna bankkonton.³⁸⁵

Hållbara energisystem

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den i huvudsak inte har haft någon tydlig riktning (12, mål, 80 procent). Dock har utvecklingen gått framåt i förhållande till ett fåtal strategimål (3 mål, 20 procent).

Andelen människor i världen med tillgång till elektricitet har ökat från 83 procent år 2010 till 90 procent år 2019. Utvecklingen är ojämnt fördelad över världen och av de 759 miljoner människor som fortfarande saknar tillgång till elektricitet bor 570 miljoner i Afrika söder om Sahara. Trots att antalet människor som får tillgång till elektricitet i regionen ökade mellan 2017 och 2019 så minskade andelen med elektricitet på grund av befolkningstillväxten, vilket är ett tydligt trendbrott.³⁸⁶

Det Globala målet nummer 7 om att uppnå ren matlagning för alla till år 2030 har en mycket svag utveckling. 2,6 miljarder människor, varav de flesta bor i Afrika söder om Sahara, använder ineffektiva spisar för matlagning som resulterar i negativ miljö- och klimatpåverkan. Luftföroreningar från matlagning drabbar barn och kvinnor särskilt hårt.³⁸⁷ Sida har under året ökat sina ansträngningar för att fler människor ska få tillgång till ren matlagning. Det görs genom såväl bilaterala som globala insatser.^{388, 389}

Sidas energiarbete har sin tyngdpunkt i utvecklingssamarbetet i Afrika söder om Sahara. Energiarbetet i Afrika leds av Sidas Power Africa-team och genomförs inom ramen för Sidas befintliga strategier, budgetar och instrument. Det övergripande målet är att utifrån fattiga människors perspektiv, genom marknadsutveckling och mobilisering av privat kapital, bidra till att uppnå det Globala målet nummer 7 och andra energiberoende hållbarhetsmål i Afrika. Trots pandemin har Sida bidragit till att 216 000 hushåll fått tillgång till förnybar el, teamets mål för 2022 kring minskade koldioxidutsläpp med 1 miljon ton har uppnåtts och 438 miljoner kronor privata medel har mobiliserats, ett kliv ytterligare mot målet att mobilisera 1 miljard US dollar till 2024.³⁹⁰

Under de senaste åren har mål om tillgång till hållbar energi inkluderats i allt fler strategier i Afrika söder om Sahara. Sida arbetar nu med energi inom ramen för 14 bilaterala strategier och den regionala strategin för Afrika söder om Sahara. Efter en uppstartsperiod börjar nu arbetet ge resultat. I Mali har mobilisering av kapital genom Renewable Energy and Adaptation to Climate Technologies (REACT) möjliggjort att tio företag har fått tillgång till finansiering. Fyra arbetar främst med solsystem för hushållsbruk, tre med småskaliga elnät, två med biobränsle (etanol) och förbättrade spisar och ett med solcellsdrivna bevattningspumpar.³⁹¹ Genom att subventionera anslutningsavgifter till det nationella elnätet i Zambia har Sida i samarbete med Världsbanken bidragit till att 90 000 personer fått tillgång till el.³⁹²

För att uppnå målet om hållbar energi för alla krävs det att kvinnor tar en aktiv roll i utvecklingen. Det gäller både som användare av modern energi och som aktörer på energimarknaden. Sida har ett särskilt fokus på att stärka kvinnors egenmakt inom energisamarbetet såväl på bilateral som på global nivå. Sidas partner Energia stöttar kvinnor i affärsutveckling och har engagerat fler än 4 000 kvinnor att sälja hållbara energiprodukter och nått ut till 2,6 miljoner konsumenter.³⁹³ Sida har också anslutit sig till det globala åtagandet Gender and Energy Compact som en del av högnivådialogen om energi. Åtagandet innebär att bidra till och verka för jämställdhet och kvinnors egenmakt för en rättvis, inkluderande och hållbar energiomställning.³⁹⁴

Hållbart nyttjande och förvaltning av naturresurser, biologisk mångfald och nyttjande av ekosystemtjänster

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den inte har haft någon tydlig riktning i förhållande till hälften av strategimålen (11 mål, 50 procent) och att utvecklingen har gått bakåt i förhållande till den andra hälften (11 mål, 50 procent).

Allt fler rapporter visar på behovet av transformativ förändring för att försöka stävja en ekosystemkollaps.³⁹⁵ Exempel på denna transformativa förändring inkluderar ett ekonomiskt ramverk för biologisk mångfald i vilket natur värderas som en tillgång i ekonomiska och beslutsfattande processer³⁹⁶ och därmed tydligare kan prioriteras.

Den biologiska mångfalden tenderar att vara bättre skyddad och minska i en långsammare takt i områden som förvaltas av urfolk och lokalsamhället.³⁹⁷ Sidas stöd till tanke-smedjan Rights and Resources Initiative (RRI) har bidragit till en stärkt röst åt urfolk och lokalsamhällen samt erkännande av deras rättigheter till ägande och hållbart nyttjande av mark och andra naturresurser.³⁹⁸

Sida finansierar olika typer av initiativ för skydd och förvaltning av landbaserade ekosystem. Under året har International Union for Conservation of Nature (IUCN) med

stöd från Sida bidragit till att 81 länder (mer än en tredjedel av världens yta) utformat planer för att stoppa markförstörelse och uppnå stabilitet till 2030. IUCN har även etablerat ett skogsreservat på 60 000 hektar som fungerar som en ekologisk korridor för vilda djur i Zambia och Tanzania och skapar sysselsättningsmöjligheter för lokalbefolkningen i området.³⁹⁹ En annan viktig åtgärd för att återställa utarmad mark är att återplantera skog. I Etiopien har Sida genom stöd till programmet Environment, Forest and Climate Change Commission (EFCCC) bidragit till plantering av sju miljoner trädplantor, något som har möjliggjort rehabilitering av större markarealer och skapat arbetstillfällen för ungdomar och kvinnor.⁴⁰⁰ I Kambodja har det redan höga trycket på skogar och biologisk mångfald ökat under pandemin, då brist på försörjningsmöjligheter bidragit till ökad jakt och trädfällning. Genom utökad stöd till UNDP har Sida finansierat ett projekt som erbjudit fler än 2 100 personer tillfällig anställning inom skogsplantering och naturvård genom så kallad "cash-for-work". Projektet har bidragit till ökad inkomst för utsatta grupper och återplantering av lokala trädslag på 130 hektar, något som även förväntas leda till ökad biologisk mångfald och möjligheter till hållbara virkesuttag för de lokala förvaltningsorganisationerna.⁴⁰¹ Sida stödjer Regional Community Forestry Training Centre for Asia and the Pacific (RECOFT) som arbetar med konfliktlösning och främjande av dialog och deltagande inom skogsförvaltning. Stödet har bidragit till att skogsarealen som hanteras av lokalbefolkningen har ökat från 8,2 till 12,4 miljoner hektar och antalet hushåll som förvaltar skog har ökat från 4,2 till 7,3 miljoner.⁴⁰²

Hållbar förvaltning av vattenresurser, hav, kustvatten och marina resurser

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att det på regional och bilateral nivå inte har gått att uppskatta någon tydlig riktning (6 mål, 75 procent), medan det på global nivå har gått bakåt (2 mål, 25 procent).

Även om utvecklingstrenden inte är entydig så lyfts ökad vattenbrist, negativa effekter av klimatförändringar på vattenresurser och hav, minskad biologisk mångfald i hav, sjöar och vattendrag samt överfiske som stora utvecklingshinder i våra samarbetsländer. En markant ökning av obehandlat avloppsvatten globalt påverkar kvalitet och mängd vatten tillgängligt för människors och ekosystemens behov. Ökningen har bidragit till försämrad vattenkvalitet i nästan alla floder i Latinamerika, Afrika och Asien och tiotals miljoner människor riskerar därför hälsoproblem vid kontakt med förorenat ytvatten.⁴⁰³

Sida ger stöd till en integrerad förvaltning av vattenresurser på global, regional och nationell nivå. Exempelvis har stödet till Global Water Partnerships (GWP) bidragit till 17 nya investeringsplaner, strategier och budgetåtaganden inom vattenresursförvaltning i Niger och ytterligare fem länder i Afrika, Latinamerika och Karibien.⁴⁰⁴

Sida stödjer även ett flertal gränsöverskridande insatser för att förbättra regional samverkan mellan länder som delar vattendrag. Sidas stöd till Världsbankens fond Cooperation in International Waters in Africa (CIWA) har bidragit till utökad geografisk och förbättrad teknisk täckning av informationssystem för översvämningar och torka samt förbättrad förvaltning av dammar i Nilens avrinningsområde.⁴⁰⁵

Sidas stöd har även bidragit till minskade utsläpp av förorenade ämnen i haven bland annat genom stöd till UNEP⁴⁰⁶ och de Regionala Havsprogrammen, inom vilka 143 länder sedan 1974 samarbetar för att minska marina föroreningar, öka motståndskraften mot klimatförändringar och ett hållbart nyttjande av marina resurser.

Stöd till det regionala havsprogrammet Coordinating Body on the Seas of East Asia (COBSEA)⁴⁰⁷ har bidragit till att en regional handlingsplan mot marint skräp har antagits, kopplingen mellan vetenskap och beslutsfattande har stärkts samt att fem länder har antagit nationella handlingsplaner för minskat marint plastavfall. I tillägg har Sidas stöd till Världsbanken, UNDP och IUCN bidragit till ytterligare minskade marina plastföroreningar i Asien och Afrika.⁴⁰⁸

Sida har även gett stöd för skydd och restaurering av mangroveskogar i Moçambique⁴⁰⁹ och Colombia⁴¹⁰, något som bidragit till ökad motståndskraft mot klimatförändringar och förbättrade förutsättningar för bibehållen biologisk mångfald. Stödet har dessutom bidragit till att stärka lokalbefolkningens försörjningsmöjligheter genom hållbart fiske och till utbyggnad och stärkande av det lokala fiskets värdekedjor.⁴¹¹

Hållbara städer

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt på global nivå (3 mål, 43 procent), men inte har haft någon tydlig riktning på regional eller bilateral nivå (4 mål, 57 procent).

I dag bor över hälften av världens befolkning i städer. Urbaniseringstrenden förväntas fortgå och FN uppskattar att omkring 2,5 miljarder fler människor kommer att bo i städer år 2050, varav nästan 90 procent av tillväxten sker i utvecklingsländer i Afrika och Asien.⁴¹² Detta leder till en ohållbar stadsutveckling samt till växande slum och informella bosättningar. Då mer än 80 procent av den globala bruttonationalprodukten (BNP) genereras i städer kan urbanisering bidra till hållbar tillväxt om den hanteras väl.⁴¹³ Det globala arbetet med stadsutveckling har stärkts på flera sätt. Exempelvis lanserade UN-Habitat under 2020 en plattform för att stödja uppföljningen av "New Urban Agenda" och det Globala målet nummer 11.⁴¹⁴ Urbaniseringens snabbhet och omfattning medför stora utmaningar. En viktig del av samarbetet kring hållbara städer är att möta den accelererande efterfrågan på bostäder, kommunal infrastruktur och andra grundläggande samhällstjänster samtidigt som de negativa konsekvenserna av vårt stadsliv med avfall samt nedsmutsning av vattendrag, hav, mark och luft hanteras på ett hållbart sätt. I Serbien har Sida bidragit till att stärka miljöministeriets kapacitet att planera och förbereda miljöinvesteringar som är nödvändiga för

att nå EU:s miljömål. Till exempel har upphandlingsunderlag för avloppsreningsverk i flera större serbiska städer tagits fram med svenskt stöd. Dessa underlag möjliggör vidare investeringar i hundramiljonersklassen finansierade i huvudsak med EU-medel.⁴¹⁵

Människor på flykt söker sig i hög grad till städer och bidrar ytterligare till ökade behov av bostäder och samhällsservice i urbana områden.⁴¹⁶ UN-Habitat har med stöd från Sida tagit fram metoder för planering och insamling av data som har använts i 96 städer för att förbättra integrationen av migranter.⁴¹⁷

Städer står för 75 procent av de globala växthusgasutsläppen.⁴¹⁸ De påverkas också starkt av klimatförändringar och blir allt mer utsatta för översvämningar, värmestress, vattenbrist och andra climateffekter. De fattigaste invånarna drabbas hårdast. I Bolivia har stöd till WWF:s program för miljöutbildning och lokalt deltagande i stadsplanering, gett möjligheter för lokala organisationer att genomföra hållbara stadsutvecklingsprojekt med särskild inriktning mot innovativa metoder för att öka motståndskraften inför klimatförändringar samt skydda gröna områden i stadsmiljöer.⁴¹⁹ UN-Habitat har gett stöd till 16 städer i åtta länder att genomföra sina klimathandlingsplaner. Dessutom har åtta av de 60 städer som fick kapacitetsstöd för sin klimatplanering antagit strategier för utsläppsminskning.⁴²⁰

Städer ligger också i frontlinjen när det gäller att bekämpa epidemier och testas för närvarande till det yttersta av pandemin. Sida har under pandemin bidragit med stöd för att bekämpa covid-19 i slumområden i 17 länder genom Cities Alliance i samarbete med organisationen Slum Dwellers International.⁴²¹ Sida har även bidragit med medel genom UN-Habitat som har bidragit till att över 10 miljoner människor i totalt 37 länder och 300 städer har mottagit stöd för att bekämpa covid-19.⁴²²

Institutionell kapacitet avseende miljömässig hållbarhet

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den inte har haft någon tydlig riktning i förhållande till hälften av målen (3 mål, 50 procent). I övrigt har utvecklingen gått framåt (2 mål, 33 procent) och bakåt (1 mål, 17 procent).

Sida har bidragit till att stärka samarbetsländernas och partners kapacitet, bland annat i fråga om rapportering, dialog och deltagande i förhandlingar om klimat- och biologisk mångfald. Även den lokala kapaciteten för en hållbar miljö har ökat i länderna. Ett exempel är Sidas stöd till den palestinska miljömyndigheten som bidrar till att förbättra institutionens kapacitet att hantera miljöföreningar, reglering och lagstiftning samt ökar kunskapen kring farligt avfall. Stödet är ett specifikt stöd till miljöförvaltning och kompletterar på så sätt det bredare arbetet som utförs av Världsbankens infrastrukturfond.⁴²³ Sida genomför även flertalet miljörelaterade internationella utbildningsprogram (ITP) för kapacitetsutveckling. I exempelvis Tanzania har ITP bidragit till att den nationella tillsynsmyndigheten för elektricitet och vatten har tagit fram nya riktlinjer för enskilda avlopp och latriner.⁴²⁴

Sida har även bidragit till framtagandet av policy och strategier för att bygga motståndskraft mot klimatförändringarna. African Climate Policy Centre (ACPC) stödjer afrikanska regeringar, privata sektorn och lokalbefolkningen att hantera effekterna av klimatförändringarna genom ett integrerat genomförande av nationellt fastställda bidrag (NDCs) under Parisavtalet. ACPC har med stöd från Sida skapat samförstånd mellan institutioner för inrättandet av African Consultative Group on Climate Policy and Governance som ska bistå afrikanska institutioner i den fortsatta utvecklingen av klimatpolitiska ramverk och strategier. ACPC har även utarbetat en jämställdhetsanalys som understryker kvinnors kritiska roll i NDC-processerna.⁴²⁵

Att integrera miljömässig hållbarhet i humanitär respons utgör en utmaning. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) genomför ett program för att stödja ugan-diska myndigheter i genomförandet av det nationella ramver- ket för flyktingrespons. Programmet har resulterat i att risk-, motståndskraft- och miljöskyddsaspekter vid flyktinghante- ring har integrerats i utvecklingsplaner och i riktlinjerna för kommuners utvecklingsplanering.⁴²⁶

Minskade utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målet inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt (1 mål, 100 procent).

FN:s klimatpanel slog i sin senaste rapport larm om det akuta klimatläget – den globala medeltemperaturen är redan 1,1 grad över förindustriell nivå och närmar sig därmed Parisavtalets mål (att den globala temperaturökningen ska hållas långt under 2 grader och helst stanna vid 1,5 grader). Rapporten slår även fast sambandet mellan människans utsläpp av växthusgaser och den ökande globala medel- temperaturen.⁴²⁷ Sida finansierar projekt och program som har som mål att bidra till att minska utsläppen för att klara Parisavtalets mål.

Sida har under året fortsatt att arbeta med minskade utsläpp i flyktingläger. Som en del i Sidas stöd för innovativa metoder och arbetsformer har projektet Phasing out fossil fuel in aid (POFF) fokuserat på att fasa ut användningen av fossila bränslen i flyktingläger. Metodarbetet inom projektet har banat väg för en ny fond inom UNHCR och visat på sätt att sänka risken för företag att investera i långsiktigt håll- bara energilösningar i flyktingläger.^{428, 429} I Bangladesh har Sida bidragit till ett projekt som under 2019 distribuerade 96 000 gaskök i flyktinglägren i Cox's Bazaar. Sida har använt erfarenheter från denna insats för att tillgodose energibehov för matlagning i humanitära kriser. Arbetet har gett upphov till projektet SAFE+, som har distribuerat gaskök till drygt

177 000 Rohingya-hushåll samt 17 000 hushåll i lokalsamhäl- let. Tillgång till gaskök har minskat efterfrågan på ved med 80 procent bland rohingyer och med 53 procent hos lokal- samhället och därmed även minskat slitage på skog.⁴³⁰

Sida bidrar även till minskade utsläpp och energieffek- tivisering i Östeuropa och västra Balkan. Sida ger stöd till Bankwatch som bevakar huruvida bankinvesteringar som görs i regionen görs i enlighet med bankernas miljömässiga och sociala riktlinjer.⁴³¹ En del av insatsen går ut på att mot- verka utbyggnad av kolkraftverk på västra Balkan. Under 2020 meddelade Nordmakedonien och Montenegro att man inte kommer att bygga ny kolkraft framöver. Genom vårt stöd till Eastern Europe Energy Efficiency and Environmental Partnership har vi även bidragit till energieffektivisering av bostäder i Ukraina. Insatsen nådde 43 000 bostadsinnehav- are och resulterade i minskade koldioxidutsläpp på ungefär 28 000 ton per år.⁴³²

Miljömässigt hållbar produktion och konsumtion

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målet inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt (1 mål, 100 procent).

Produktions- och konsumtionsmönster är viktiga områ- den för Sida och blir allt viktigare i våra samarbetsländer. Under de senaste decennierna har dock ökad konsumtion och förändrade konsumtionsmönster satt jordens resurser under allt större tryck och en transformativ förändring av samhällsekonomier på alla nivåer krävs för att säkra ett mer hållbart och rättvist resursutnyttjande som inte överskrider de planetära gränserna. En viss positiv förändring kan skönjas i att globala aktörer, såväl som media, allt mer uppmärksam- mar behovet av en radikal omställning mot en grön/cirkulär ekonomi, men det är för tidigt att säga att ett trendbrott har skett.⁴³³ Sida har genom Coffee & Climate-initiativet, som är ett exempel på offentlig-privat-samverkan, visat hur man framgångsrikt kan sprida kunskap kring behovet av klimat-

anpassning och utveckla metoder på lokal nivå som också bidrar till att minska effekterna av klimatförändringarna. Omkring 90 000 hushåll som livnär sig på kaffeodling, har nåtts direkt genom olika aktiviteter och utbildningar. De hushåll som deltagit i utbildningstillfällena, som bland annat har inkluderat information om säker hantering av bekämp- ningsmedel, har svarat att utbildningstillfällena resulterat i att de har ändrat odlingssätten på sina gårdar. Resultaten är särskilt tydliga i Latinamerika.⁴³⁴ Vidare har Sida genom ett stöd till UNEP, bidragit till att ett 40-tal länder, som delvis saknat teknisk kapacitet och finansiella resurser, utvecklat nationella ramverk för genomförandet av de internationella kemikaliekonventionerna såsom Stockholm- Basel- och Minimatakonventionerna.⁴³⁵

Miljömässigt hållbart jord- och skogsbruk och markrättsfrågor

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt för hälften (1 mål, 50 procent) och att den inte har haft någon tydlig riktning för den andra hälften (1 mål, 50 procent).

Det globala lantbruket står inför många utmaningar i rela- tion till att livnära en ökande befolkning, klimatförändringar, utdragna konflikter och försämrade ekosystem.⁴³⁶ Covid-19 har påverkat både jordbruket och livsmedelsförsörjningen negativt och över 155 miljoner människor i världen befin- ner sig i livsmedelskris, varav 28 miljoner beräknas vara i akut nödläge. Den globala hungern har ökat i både absoluta och proportionella tal under 2021 och antalet undernärda människor i världen beräknas nu uppgå till 10 procent (8,4 procent 2019).⁴³⁷

Att förvalta naturresurser hållbart och samtidigt produ- cera tillräckligt med mat är en enorm utmaning. I Mali har Sida gett stöd till program som sammanför hållbart nyttjande av naturresurser och tryggare livsmedelsförsörjning. Nya försörjningsmöjligheter för utsatta grupper i kombination med

skogsplantering och återställning av översvämmade skogar har bidragit till ökad motståndskraft i jordbruket, vilket i sin tur har förbättrat både förvaltningen av naturresurser och livsmedelsförsörjningen.⁴³⁸

De allra flesta av Sidas partnerländer rapporterar om ökade svårigheter och sårbarhet inom jordbruket och livsmedelsförsörjningen.⁴³⁹ Covid-19 beskrivs ha fördjupat de redan pågående kriserna förorsakade av försämrad miljö, klimatförändringar samt konflikter och fattigdom. Sida stöttar lantbrukare i Zambia med flera initiativ för ett mer klimatsmart jordbruk och stärkt motståndskraft mot klimatförändringarna. Ett exempel är införandet av grödor som klarar längre perioder av torka eller plötsliga skyfall och som dessutom kan säljas för ett högre pris än majs, som i dag dominerar. Stödet har bidragit till att 300 000 jordbrukare nu tillämpar mer klimatsmarta metoder och tekniker.⁴⁴⁰

I Bolivia har ett program med fokus på landsbygdsmarknader införts, i syfte att öka jordbrukets produktivitet och motståndskraft. Projektet har introducerat nya sorter av traditionella grödor (quinoa och potatis), vilket har bidragit till att motståndskraften för dessa grödor ökat med 50 procent och produktiviteten med 20 procent. Dessutom har införandet av organiskt gödsel- och bekämpningsmedel ökat intäkterna för producenterna.⁴⁴¹

Institute for Peace and Social Justice (IPSJ) har med stöd från Sida tillsammans med Olof Palmes Internationella Center bidragit till att lantbrukare i 500 byar i Myanmar etablerat organisationer byggda enligt demokratiska principer. IPSJ har framgångsrikt stöttat lantbrukare att organisera sig och utkräva sina markrättigheter, samt vid behov vidta rättsliga åtgärder.⁴⁴²

Sida har även gett stöd till Zimbabwe Resilience Building Fund (ZRBF), en fond som koordineras av UNDP och genom-

förs i samarbete med lokala partner från både den privata sektorn och civilsamhället. Insatsens syfte är att öka försörjningsmöjligheter och livsmedelstryggheten genom stärkt motståndskraft och lokal kapacitet i några av de mest utsatta distrikten i landet. Hittills har ZRBF nått över en halv miljon människor, varav hälften kvinnor. Fonden har bidragit till att dessa människor erhållit sysselsättning samt stärkt motståndskraft och anpassningsförmåga i förhållande till klimatförändringarna. Stödet har även bidragit till stärkt lokalt ägarskap genom koordinering med myndigheter i landet.⁴⁴³

Sammanfattande analys och bedömning

Sida bedömer att knappt hälften av strategimålen inom miljö- och klimatområdet har haft en relevant sammansättning av insatser och aktiviteter (36 mål, 46 procent), medan i stort sett lika många har varit delvis relevanta (37 mål, 47 procent). Övriga strategimål bedöms ej ha varit relevanta (6 mål, 8 procent).

När vi bedömer att sammansättningen av insatser och aktiviteter inte är relevant eller delvis relevant så beror det i många fall på att nya strategimål har tillkommit. Detta är tydligt i exempelvis strategin för Latinamerika, DR Kongo, och Liberia. Det finns potential inom samtliga strategier att utveckla portföljen för en relevant sammansättning. Det tar dock en viss tid att ställa om, att identifiera nya aktörer och insatser och att fasa ut andra.

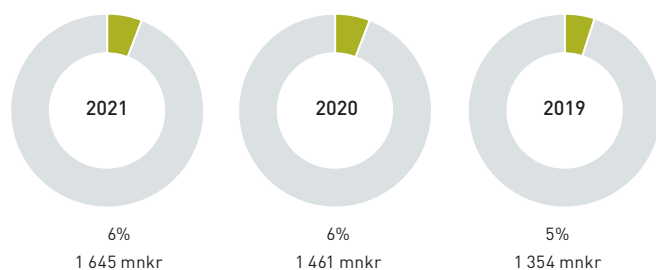
Miljö- och klimatfrågor får allt större betydelse internationellt, vilket också för upp frågan på dagordningen i Sidas samarbetsländer, inte minst genom regleringsbrev och uppdrag som kräver en transformativ ansats.⁴⁴⁴ Generellt går det att skönja ökande kunskap och kapacitet i samarbetsländerna, även om mycket återstår att göra.

”Att förvalta naturresurser hållbart och samtidigt producera tillräckligt med mat är en enorm utmaning”

I och med att en stor del av de aktiviteter som driver förlust av till exempel biologisk mångfald eller som har stor potential för en positiv miljöpåverkan förekommer i andra sektorer, krävs satsningar för att integrera miljö och klimat. Baserat på rekommendationer från OECD DAC Peer Learning Review⁴⁴⁵ genomfördes under året en intern genomlysning som fokuserade på möjligheter, utmaningar och långsiktighet i miljö- och klimatintegreringen i insatshanteringen. Genomlysningen visade bland annat att det finns olika tolkningar av behovet av integrering på insatsnivå samt önskemål om en tydligare målbild för miljö- och klimatarbetet. För att maximera det interna lärandet genomfördes genomlysningen tillsammans med framtagandet av nya målsättningar, vilket i sin tur har bidragit till en översyn av miljö- och klimatambitioner i Sidas verksamhetsmål.⁴⁴⁶ Arbetet har även bidragit till att Sida stärkt förutsättningarna att, genom evidens, proaktivt integrera miljö- och klimatfrågor i såväl de insatser som vi stödjer som i den normativa dialogen och påverkansarbetet.

Fredliga och inkluderande samhällen

Figur 2.69: Området som andel av totalt utbetalade medel

Konflikt är ett perspektiv som ska genomsyra allt utvecklings-samarbete. Fredliga och inkluderande samhällen är också ett tematiskt område med riktade insatser.

Under 2021 har vi betalat ut 1,6 miljarder kronor inom området. De två senaste åren har området stått för ungefär 6 procent av det totala biståndet som Sida förmedlar.

Störst andel av våra utbetalningar, 47 procent, har gått till insatser som bidrar till stärkt kapacitet att förebygga väpnad konflikt och stödja fred och försoning. En nästan lika stor andel, 42 procent har gått till insatser för fredsbyggande dialog och inkluderande fredsprocesser.

Policymarkörer indikerar till vilken grad Sidas verksamhet integrerar ett specifikt perspektiv. Andelen av alla Sidas utbetalningar som har gått till insatser som har konfliktförebyggande som huvudsyfte eller delsyfte var 48 procent. Utfallet har sjunkit i jämförelse med året innan, om än marginellt. Om detta beror på en faktisk nedgång eller bara mer korrekt rapportering går inte att utläsa.

Vårt arbete 2021

Under året arbetade Sida med 38 strategimål inom området fredliga och inkluderande samhällen i 17 av Sidas 44 strategier.

Inom området finns följande kategorier av mål:

- Stärkt kapacitet att förebygga väpnad konflikt samt stödja fred och försoning.

- Fredsbyggande, dialog och inkluderande fredsprocesser.
- Mänsklig säkerhet och frihet från våld.

Den största kategorin av strategimål handlar om att stärka institutioner, system, kompetens och kapacitet för att upprätthålla fred och förebygga våld mellan och inom länder. Det kan exempelvis vara att stärka FN-systemets och regionala organisationers kapacitet att stödja fred. Det kan också handla om insatser som ligger nära arbete för demokrati och mänskliga rättigheter. Exempel på detta är stöd till mer inkluderande politiska processer, stöd till media för tillgång till opartisk och tillförlitlig information om och i konflikt, samt motverkande av hat och hot (inklusive näthat).

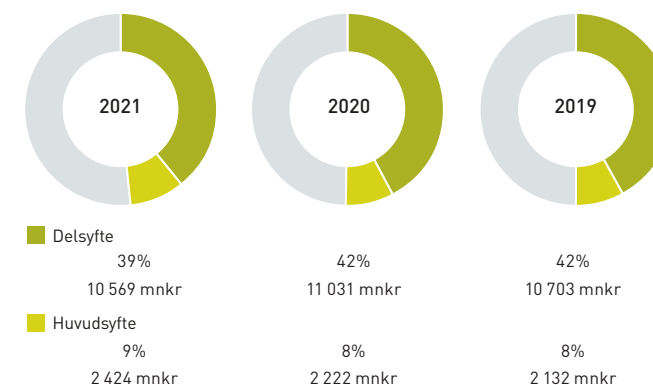
Den andra kategorin av mål inriktar sig på att stärka fredsprocesser och att göra dem mer inkluderande. Då fredsprocesser inkluderar fler kvinnor, unga och olika minoriteter blir de mer representativa, bättre förankrade lokalt och därmed mer hållbara. Utbetalda medel inom denna kategori har ökat jämfört med tidigare år. Två nya strategier, den nya MENA-strategin och den nya strategin för Afghanistan, har mål inom delområdet.

Den sista och minsta kategorin handlar om att minska människors utsatthet för väpnat våld. Antingen genom att stärka skyddet för kvinnor och flickor, för män och pojkar, eller genom arbete mot minor och okontrollerad spridning av och tillgång till små och lätta vapen. Denna kategori utgör 11 procent av stödet inom temaområdet fredliga och inkluderande samhällen.

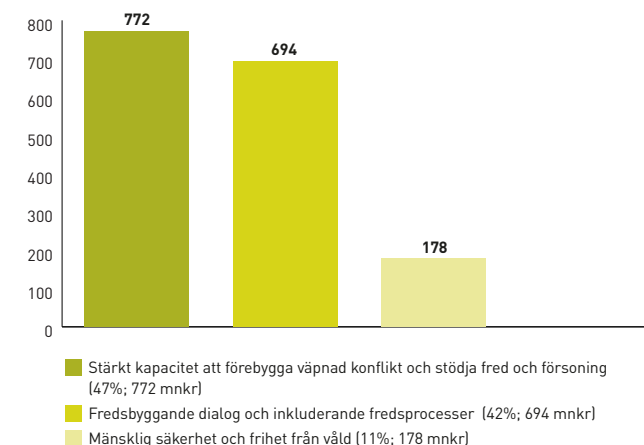
Insatserna vi stödjer inom området fredliga och inkluderande samhällen har stor spännvidd. Där finns stöd till lösning av dispyter på lokal nivå i syfte att förebygga våld mellan olika grupper i samhället. Där finns också stöd till att stärka nationell kapacitet för att lösa konflikter på fredlig väg, liksom arbete på global nivå med övergångsrättvisa, ansvarsutkrävande och kompensation till offer för krigsbrott.

Den partner som under 2021 fick mest stöd inom området var UNDP. Dock var den enskilt största insatsen stödet till arbete mot minor som genomförs i samarbete med de två

Figur 2.70: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för fred och säkerhet

Figur 2.71: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mkr

civilsamhällesorganisationerna Danish Demining Group och Mines Action Group. Sidas totala stöd till programmet för 2021 var 60 miljoner kronor. Den näst största insatsen, om sammanlagt 41 miljoner kronor under 2021, gick till Danish Refugee Council i en insats i DR Kongo. Syftet med den insatsen är att öka försörjningsmöjligheter för lokalbefolkningen, stärka lokalsamhällets förmåga att ge utsatta barn skydd samt förbättra konfliktkänslighet i krishanteringsinsatser. Projektet ska bidra till att skydda utsatta grupper och individer i nära samspel mellan humanitärt bistånd och långsiktigt utvecklingsbistånd.⁴⁴⁷

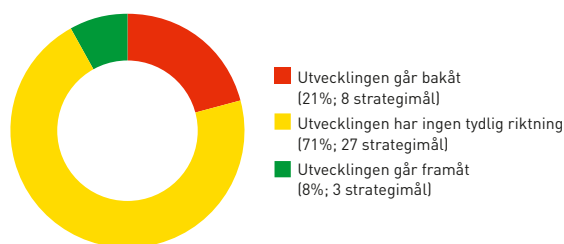
Den största andelen av stödet har kanaliserats via den globala strategin för hållbar fred. Därefter följer strategin för DR Kongo, strategin för Irak, regionala strategin för Afrika och strategin för Colombia.

Nästan hälften (46 procent) av medlen under 2021 har gått till civilsamhällesorganisationer (som Life & Peace Institute, International Alert och Saferworld). Sida bedömer att internationella civilsamhällesorganisationer har både expertis och nätverk för att öka deltagandet i processer kring fredsbyggande och stärka och samarbeta med lokal expertis för att förebygga konflikter. Nästan lika mycket medel (47 procent) har betalats ut till multilaterala organisationer (exempelvis UNDP, UN Women, Världsbanken och UNICEF). Multilaterala och regionala ramverk och institutioner har en central roll när det gäller att stärka den globala och nationella kapaciteten att hantera och förebygga konflikter. Övriga sex procent fördelar sig på offentliga institutioner, så kallad offentlig-privat samverkan, samt forskningsinstitut.

Olika verktyg hjälper oss att integrera konfliktperspektivet i Sidas verksamhet. Under året har Sidas nya helpdesk och ett ramavtal för mänsklig säkerhet och humanitärt bistånd använts till stöd för att genomföra konfliktanalyser och genomlysningar av konfliktkänslighet i ett antal program och landkontexter. Liksom tidigare år har konfliktperspektiv ingått i Sidas interna utbildningar.

Figur 2.72: Utvecklingstrend

Normativ dialog är ett viktigt verktyg för att arbetet ska få större genomslag och bättre resultat. Under 2021 har Sida bidragit med expertstöd inom ramen för Sveriges engagemang för att stärka och effektivisera internationell finansiering av fredsbyggande (Good Peacebuilding Financing). Tillsammans med andra likasinnade givare har vi även inlett en dialog om vikten av fortsatt samarbete mellan Världsbanken och FN kring fredsbyggande och jämställdhet. Denna dialog har bland annat bidragit till att Världsbanken gör en genomlysning av hur jämställdhet kan ökas inom dess särskilda fond för fredsbyggande, State and Peace-building Fund (SPF).⁴⁴⁸

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

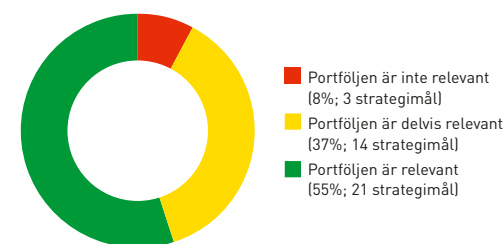

Sidas bedömning av utvecklingstrenden i förhållande till en majoritet av målen inom området är att den inte har haft någon tydlig riktning (27 mål, 71 procent). I relation till en femtedel av strategimålen har utvecklingen gått bakåt (8 mål, 21 procent). I förhållande till resterande strategimål bedömer Sida att utvecklingen har gått framåt (3 mål, 8 procent).

Talibanernas maktövertagande i Afghanistan och militärkuppen i Myanmar innebar enorma bakslag i förhållande till mål om att stärka en fredlig utveckling i dessa länder. Jemen och Burkina Faso är andra länder där utvecklingen i förhållande till målen inom området bedöms ha gått bakåt.⁴⁴⁹

Figur 2.73: Portföljens relevans

förhållande till fredsmål inom reformsamarbetet i Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet bedöms utvecklingen inte gå i någon entydig riktning. Detsamma gäller i till exempel DR Kongo och Sydsudan.

Endast i förhållande till knappt åtta procent av fredsmålen bedöms utvecklingen gå framåt i önskad riktning. Denna bedömning gjordes innan militärkuppen i Sudan i oktober. På global nivå sker framsteg när det gäller arbetet med vapenhandelsfördraget vilket innebär att utvecklingen i relation till strategimålet om arbete mot minor och mot lätta vapens okontrollerade spridning, bedöms gå framåt.⁴⁵⁰

Antalet väpnade konflikter i världen ligger på en historiskt hög nivå.⁴⁵¹ Det är i Afrika som man finner den stora ökningen av antalet väpnade konflikter – från nitton väpnade konflikter år 2017 till trettio väpnade konflikter år 2020.⁴⁵² Rapporter från OECD:s biståndskommitté och Världsbanken pekar på en ökad och ökande koncentration av fattigdom i världen till sköra stater och områden med väpnad konflikt.⁴⁵³ Fattigdom och konflikt hör ihop och väpnad konflikt är ett stort hinder för fattigdomsbekämpning. I sin rapport om fattigdomen i världen 2020 framhåller Världsbanken att pandemins följdverkningar i kombination med väpnade konflikter och klimatförändringar har bidragit till att den extrema inkomstfattigdomen ökar i världen för första gången på en generation.⁴⁵⁴

Stärkt kapacitet att förebygga väpnad konflikt samt stödja fred och försoning

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den inte har haft någon tydlig riktning för en majoritet av målen (13 mål, 68 procent). I relation till en knapp fjärdedel av målen har utvecklingen gått bakåt (5 mål, 26 procent), såsom i exempelvis Myanmar. I relation till ett mål har utvecklingen gått framåt (5 procent).

Det mål där vi bedömer att utvecklingen går framåt återfinns i strategin för Syrienkrisen. Vi bedömer att kapaciteten hos syriska civilsamhällesorganisationer att bedriva påverkansarbete, delta i dialog och bidra till freds- och statsbyggnad har ökat. Eftersom ökad kapacitet finns med i ett av målen i strategin innebär det att utvecklingen i relation till detta mål bedöms gå framåt. Samtidigt påpekas att förutsättningarna till faktiska resultat inom freds- och statsbyggnad i Syrien är kraftigt begränsade i frånvaro av en trovärdig övergångs- eller fredsprocess.⁴⁵⁵

Enligt Global Peace Index (GPI) har världen sammantaget blivit mindre fredlig de senaste 13 åren och klyftan har under denna tid ökat mellan de länder som åtnjuter mest fred och de som drabbats hårdast av ofred.⁴⁵⁶ Sida är verksam med stöd till fredsinsatser i de sju länder som GPI bedömer som allra hårdast drabbade: Afghanistan, Jemen, Syrien, Sydsudan, Irak, Somalia och DR Kongo. Bland dessa noterar GPI en förbättring den senaste tiden i Syrien, Irak och DR Kongo.⁴⁵⁷

På global nivå har Sida fortsatt att stödja FN:s arbete för fred. Vid ingången till 2021 hade den tredje översynen av FN-arkitekturen för fredsbyggande just avslutats med antagandet av nya tvillingresolutioner för fredsbyggande och hållbar fred.⁴⁵⁸ Resolutionerna bekräftar att fredsbyggande ska involvera hela FN-systemet och lyfter särskilt vikten av effektiv finansiering av fredsbyggande och av inkluderande fredsprocesser. Sida har sedan ett tiotal år tillbaka varit givare till UN Transitions Project (DPO, DPPA, UNDP) som verkar för en effektivare övergång från avslutad FN-mission till

landteam. Dessutom ger Sida stöd till fredsrådgivare, Peace and Development Advisors (PDA), i FN-systemet. På så vis bidrar Sida till att stärka FN-systemets kapacitet att verka för fred på många håll i världen. PDA-programmet, som drivs av UNDP och DPPA gemensamt, syftar till att stärka nationell kapacitet för konfliktförebyggande i ett 60-tal länder. Exempel på resultat ges från Mauretanien och Malawi, där programmet bedöms ha bidragit till fredliga val med bidrag av konfliktförebyggande insatser ledda av ungdoms- och kvinnogrupper respektive lokala medlingsinitiativ.⁴⁵⁹

Det ökade antalet väpnade konflikter i Afrika de senaste åren inskräpper vikten av att stärka konflikthanteringskapaciteten i regionen. Ett mål om att stärka regionala aktörers kapacitet för att verka för fred och försoning finns inom den regionala strategin för Afrika söder om Sahara. Genom den ges stöd till bland annat den Afrikanska Unionens (AU) kapacitet att hantera konflikter. En utmaning i det arbetet är att snäva tolkningar av nationell suveränitet och subsidiaritet satt hinder i vägen för AU att tillämpa sina politiska och rättsliga bestämmelser vid alla krissituationer.⁴⁶⁰ Nyligen har AU genomfört en kampanj mot väpnat våld, Silencing the Guns by 2020, men en översyn av kampanjen visade på brister i genomförandet.⁴⁶¹ På grund av dessa svårigheter arbetar Sida med indirekta stöd till AU. Ett exempel är att Institute for Strategic Studies, en panafrikansk tankesmedja, utarbetade en tioårig prognos av effekter av covid-19 på kontinenten och tillhandahöll expertstöd till en rad AU-initiativ.⁴⁶²

Ett exempel på landnivå som handlar om att stärka kapaciteten att förebygga konflikter är det partnerskap som ingåtts mellan svenska MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap), irakiska Kurdistan och regeringen i Irak. Genom detta partnerskap har MSB lyckats få gehör för ett framtida offentligt samarbete mellan regionerna i Irak inom området kris- och katastrofberedskap. Ett sådant samarbete förväntas öppna upp för fler och bidra till att minska risken för konflikter mellan regionerna.⁴⁶³

Fredsbyggande, dialog och inkluderande fredsprocesser

 Sidas bedömning av utvecklingen mot mål inom denna strategimålskategori är att utvecklingen inte har haft någon tydlig riktning i relation till huvuddelen av målen (12 mål, 75 procent). För alla resterande mål utom ett, har utvecklingen gått bakåt (3 mål, 19 procent). Endast i förhållande till ett mål bedöms utvecklingen ha gått framåt (6 procent).

I Myanmar, Afghanistan, Jemen (regionala MENA-strategin), Sydsudan och Irak har utvecklingen i förhållande till mål inom denna delkategori gått bakåt. Sudan var den enda bilaterala strategi med mål inom denna kategori där vi i september 2021 bedömde att utvecklingen mot målet har gått framåt. Detta var före militärkuppen i oktober 2021. Bedömningen grundade sig på att ett fredsavtal signerades där i oktober 2020. Redan före militärkuppen noterade vi också brister i avtalet när det gäller exempelvis inkludering av civilsamhälle och av kvinnor.⁴⁶⁴

Globalt sett varierar andelen fredsavtal som inkluderar överenskommelser och hänvisningar till jämställdhet år från år. Av 21 fredsavtal under 2020 innehöll 6 omnämningar av kvinnor, flickor och/eller jämställdhet.⁴⁶⁵ Efter några års minskande andel innebar detta en viss återhämtning till 2016 års nivå. Detta är fortfarande en låg nivå i förhållande till de ambitioner som uttryckts i en rad resolutioner i FN:s säkerhetsråd och som tillsammans utgör en agenda för kvinnor, fred och säkerhet. Antalet fredsavtal har överlag minskat under senare år och detta har skett trots att antalet väpnade konflikter har ökat under samma tid. Under 2019 ingicks 48 fredsavtal, medan 21 fredsavtal ingicks år 2020.⁴⁶⁶

På många håll i världen stödjer Sida fredsarbete på lokal nivå och vi agerar ofta aktivt för att stärka kopplingar mellan lokal och nationell nivå. I Somalia gav vi stöd till konsultationer som ledde till att det bildades en teknisk arbetsgrupp med representanter från både den federala regeringen och från medlemsstaterna. Inom det programmet har man framgångsrikt stöttat lokala försoningsinitiativ. Ett exempel är en 37 dagar lång försoningskonferens mellan två klaner i olika

distrikt i Puntland (Qardho- och Dhahar-distrikten). Dialogen resulterade i att de inblandade klanerna nådde överenskommelser på flera punkter som de stridit om de senaste 30 åren. Överenskommelserna inkluderade bland annat ersättning för döda och skadade, ersättning för skador, återupprättat förtroende och ömsesidig förlåtelse. Parterna har enats om att implementera alla överenskommelser inom ett år.⁴⁶⁷ Ett annat exempel är att Sida genom stöd till UNDPs fredsbyggande arbete har varit med och bidragit till fungerande processer för dialog i konflikter om land, vatten, marknader och handelsvägar i 80 olika lokalsamhället. Detta har i sin tur bidragit till att lokalbefolkningen i dessa samhällen upplever ökad säkerhet och trygghet.⁴⁶⁸

I Colombia stödjer Sida implementeringen av fredsavtalet mellan regeringen och The Revolutionary Armed Forces of Colombia (FARC). Det innebär stöd via FN:s migrationsorganisation (IOM) till fredsavtalets program för övergångsrättvisa. I detta ingår stöd till en tribunal för övergångsrättvisa. Ett resultat som framhålls som särskilt viktigt var att tribunalen i början av 2021 kunde väcka sitt första åtal, mot FARC-gerillans ledare för illegala frihetsberövanden under konflikten. Tribunalen gjorde även framsteg i utredningen av mord på civila begångna av militären.⁴⁶⁹ Med stöd av Sida har även UN Women kunnat samla in vittnesmål från kvinnor i svårt konflikttrabbade regioner i Colombia, vilka sedan inkluderades i sanningskommissionens utredning om hur konflikten har drabbat kvinnor och hbtqi-personer.⁴⁷⁰

På normativ nivå har Sida bidragit till Sveriges engagemang för Principles for Peace, ett initiativ som syftar till att ta fram nya principer för inkluderande fredsprocesser. Till exempel deltog Sidas generaldirektör i en högnivåpanel på det tema som hölls i samband med FN:s generalförsamling i september 2021.⁴⁷¹ Sveriges engagemang i initiativet utgår ifrån övertygelsen att mer inkluderande och jämställda fredsprocesser skulle ge bättre och mer hållbara fredsresultat.

Mänsklig säkerhet och frihet från våld

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen som ingår i denna strategimålskategori är att den i två av tre fall inte har haft någon tydlig riktning (2 mål, 67 procent) och i ett fall har gått framåt (33 procent).

Utvecklingen har gått framåt i relation till globalt mål om arbete mot minor och mot lätta vapens okontrollerade spridning. Detta är mycket tack vare framsteg i arbetet med det internationella vapenhandelsfördraget. Fem stater har under 2020 anslutit sig till det internationella fördraget om vapenhandel (ATT).⁴⁷² När det gäller mål om minskat hot från minor, klusterammunition och andra explosiva lämningar av krig har utvecklingen inte haft någon tydlig riktning.⁴⁷³ Det internationella förbudet mot minor anses framgångsrikt så till vida att ny användning av minor av statliga aktörer numera är ovanlig. Dock fortsätter de minor som redan lagts ut att skörda offer och användandet av minor ökar bland icke-statliga aktörer.⁴⁷⁴ En resolution i FN:s generalförsamling i december 2020 till stöd för konventionen mot klusterammunition, som ratificerats av 110 stater, fick 147 ja-röster och för första gången inte en enda som röstade emot.⁴⁷⁵ Dock menar Cluster Munition Monitor att klusterammunition nyligen har använts i Syrien (kontinuerligt sedan 2012) samt i konflikten mellan Armenien och Azerbadjan.⁴⁷⁶

Vad gäller utvecklingen på global nivå för att stärka mänsklig säkerhet i sviktande och konflikttrabbade stater, särskilt för kvinnor och barn, bedömer Sida att utvecklingen inte går i någon tydlig riktning. FN:s generalsekreterares senaste rapport om skydd av barn i väpnad konflikt noterar att grava förbrytelser mot barn sker på fortsatt hög nivå.⁴⁷⁷ Antalet verifierade fall av bortförande av barn i väpnad konflikt ökade under 2020.⁴⁷⁸ Bortförande av barn hänger inte sällan samman med tvångsrekrytering och sexuell våld, där

det förra oftast drabbar pojkar och det senare mest drabbar flickor. Pandemin förvärrade barns utsatthet genom att de fick sämre tillgång till utbildning, hälsovård och sociala tjänster.

Sida arbetar med skydd av barn i väpnad konflikt inom ramen för den globala strategin för hållbar fred. Genom vårt stöd till UNICEF och Plan International har vi bidragit till att barn som har förknippats med väpnade grupper och styrkor frisläppts och deltagit i återintegreringsprogram i Sydsudan, Somalia och Centralafrikanska republiken.⁴⁷⁹ Arbetet tar sin utgångspunkt i barns humanitära behov i konfliktkontexter och sker i samspel mellan humanitärt arbete och långsiktigt utvecklingssamarbete för att stärka lokala skyddssystem och på så vis bidra till mänsklig säkerhet.

Civilsamhällesorganisationen MADRE drev tillsammans med Women's International League for Peace and Freedom (WILPF) och flera andra organisationer en global kampanj mot våld i hemmen. Målet var att förmå regeringar att 1) koordinera med lokala kvinnorrättsorganisationer i arbete mot våld i hemmen, 2) vidga definitionen av våld i hemmen från våld i nära relationer till att inkludera allt våld som begås av medlemmar av hushåll mot kvinnor och flickor och mot människor med funktionsvariationer och hbtqi-personer. I Irak kröntes MADRE:s sex år långa samarbete med irakiska kvinnoorganisationer med framgång då ett lagförslag mot våld i hemmen antogs av kabinettet för vidarebehandling i lagstiftande församling.⁴⁸⁰

Inom minhantering har de faktiska röjningsinsatserna återupptagits efter att det mesta avbrutits under två-tre månader i början av pandemin, främst beroende på restriktioner och överbelastade sjukvårdssystem. Sidas totala stöd till arbete mot minor (minröjning och minriskutbildning) ökade under 2020 jämfört med året innan.⁴⁸¹

Sammanfattande analys och bedömning

Antalet väpnade konflikter ligger på en historiskt hög nivå och utgör hinder för utveckling. En ökad och ökande andel av människor som lever i fattigdom lever i sköra stater och konfliktländer. Sida förstärker sin förmåga att verka i konfliktområden och arbetar aktivt med att förbättra samspelet mellan humanitärt bistånd och internationellt utvecklingssamarbete inklusive det tematiska arbetet för fredliga och inkluderande samhällen.

Att arbeta i konflikt och med konflikt är att arbeta i miljöer som kan förändras snabbt och som ställer stora krav på ständig anpassning för att fortsätta att säkerställa relevans. Arbetet inom temaområdet utförs med höga ambitioner i svåra kontexter.

Sida bedömer att drygt hälften av insatsportföljerna inom området har varit relevanta (21 mål, 55 procent) och att drygt en tredjedel har varit delvis relevanta (14 mål, 37 procent). En mindre andel bedöms ej ha varit relevanta (3 mål, 8 procent).

Att så pass stor del av den sammanlagda portföljen inom området enbart delvis bedöms möta upp mot strategiernas målbild beror i vissa fall på en förvärrad säkerhetssituation och i andra fall på svårigheter att genomföra aktiviteter på grund av pandemin. I ett par fall är strategin och/eller freds-

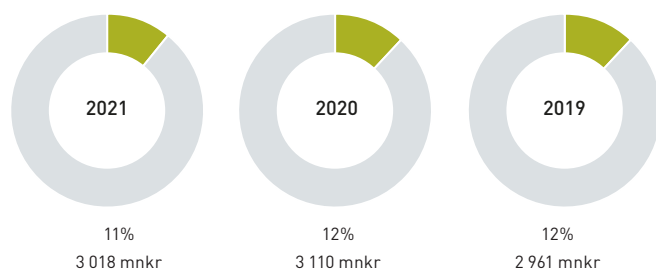
målet i strategin nytt och portföljen av insatser och aktiviteter därför under utarbetande. I Somalia finns svårigheter i arbetet med att genomföra en reform inom säkerhetssektorn. Det av Sida finansierade reformprogrammet har brottats med en rad svårigheter och nu förs diskussioner om det finns förutsättningar för en fortsättning. Under tiden har portföljen i relation till målet om säkerhetssektorreform markerats som inte relevant.

Samtidigt som konkret fredsarbete ger resultat på lokal och nationell nivå på många håll i världen är det tydligt att det internationella systemet behöver bli ännu bättre på att bemöta och förebygga våld och väpnad konflikt. Sida bidrar till att stärka kapaciteten på global, regional, nationell och lokal nivå. Som aktiv dialogpartner är Sida också med i ett förändringsarbete och i frågor som rör effektiv finansiering av fredsbyggande, inkluderande fredsprocesser, kvinnor, fred och säkerhet samt unga, fred och säkerhet. Syftet är att få igenom förändringar för bättre och mera hållbara resultat inom arbetet med fredliga och inkluderande samhällen. Samtliga dessa frågor finns med i FN:s översyn av sin fredsbyggandearkitektur, i dialog med andra multilaterala partner, liksom i det påverkansarbete som partner i civilsamhället driver. Klimat- och miljörelaterade frågor har indirekta kopplingar till och förstärker många konflikter vilket nu också lyfts allt mer och tydligare i den normativa dialogen.

”En ökad och ökande andel av människor som lever i fattigdom lever i sköra stater och konfliktländer”

Hållbar inkluderande ekonomisk utveckling

Figur 2.74: Området som andel av totalt utbetalade medel

Totalt uppgick utbetalningarna till detta tematiska område till runt 3 miljarder kronor under 2021 eller 11 procent av Sidas totala utbetalningar. Området har legat på ungefär samma nivå under de senaste tre åren. En tredjedel av medlen (31 procent) har gått till insatser som bidrar till mål om produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor. Nästan lika mycket (26 procent) har gått till arbete med privatsektorutveckling. Den tredje största kategorin av mål har varit tryggad livsmedelsförsörjning. Denna kategori har stått för 16 procent av medlen inom området.

Vårt arbete 2021

Arbetet inom området syftar till att möjliggöra för människor att utnyttja sina rättigheter att delta i, bidra till och dra nytta av ekonomisk utveckling utan att förhindra möjligheterna för nästa generation att göra detsamma.

Under året arbetade Sida med 52 strategimål inom området i 25 av Sidas 44 strategier.

Inom området finns följande kategorier av mål:

- Privatsektorutveckling, stärkt näringsliv, affärsklimat och finansiell inkludering.
- Produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor.
- Tryggad livsmedelsförsörjning.
- Tillgång till sociala trygghetssystem.
- Handel och hållbar utveckling samt ekonomisk integration.
- Inhemsk resursmobilisering.

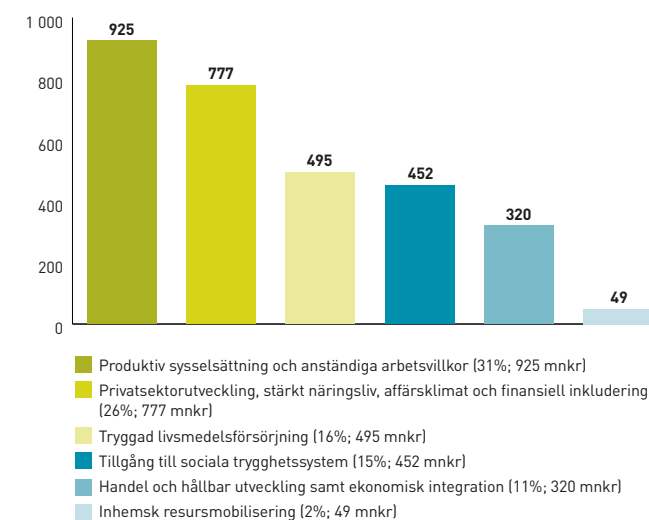
Mål och insatser för inkluderande ekonomisk utveckling finns i den globala strategin för hållbar ekonomisk utveckling, i de regionala strategierna och i ett stort antal landspecifika strategier.

Det tematiska området är störst i Afrika där målsättningar för området finns i nästan alla strategier och står för hälften av utbetalade medel under 2021. Den globala strategin står för en femtedel av utbetalade medel. I övrigt finns mål i ett antal strategier i Mellanöstern och Nordafrika (MENA) och den regionala reformstrategin för Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet, men i något mindre utsträckning i Latinamerika och Asien.

Hälften av de utbetalda medlen (49 procent) gick via multilaterala organisationer och 33 procent till civilsamhällesorganisationer. Detta är en förskjutning sedan föregående år då nästan 60 procent gick via multilaterala samarbetspartner. Detta beror framför allt på att de totala utbetalningarna till multilaterala organisationer har minskat under 2021. Det går ännu inte att uttala sig om ifall detta är en engångsföreteelse för i år. Stödet till multilaterala organisationer bedömer vi generellt vara ett effektivt sätt att uppnå Sidas mål. Detta eftersom dessa organisationer kombinerar en stor analytisk kapacitet, möjlighet att påverka globala normer och regler samt har kapacitet att genomföra insatser både på global nivå och i enskilda länder. Exempel på multilaterala samarbetsorganisationer som vi samarbetat med 2021 är Världsbanken, FN:s utvecklingsprogram (UNDP), FN:s barnfond (UNICEF), FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO) och Internationella arbetsorganisationen (ILO).

Liksom tidigare år har civilsamhällesorganisationer varit en viktig samarbetspartner för att nå ut till vår målgrupp och bidra till de olika strategimålen. Stora mottagare av stöd är Mercy Corps, Foundation of Netherlands Volunteers (SNV) och Cooperative for Assistance and Relief Everywhere (CARE). Under året har vi även gett visst stöd till offentliga institutioner i våra samarbetsländer där så är möjligt, exempelvis för att förbättra tillgången till sociala trygghetssystem. Näringslivet är en viktig samarbetspartner, inte minst inom området

Figur 2.75: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr

hållbart företagande. Vi har exempelvis gett stöd till dialogarbete som riktar sig till multinationella företag för att stärka hållbarheten i deras globala värdekedjor. Inom arbetet med förbättrade arbetsvillkor och möjlighet till yrkesutbildning är näringslivet också en viktig samarbetspartner.

För att öka tillgången till finansiering för marginaliserade grupper och småföretagare har garantiinstrumentet och utlysningssonder, såsom den globala innovationsfonden, varit effektiva verktyg.

Den normativa dialogen på nationell, regional och global nivå har handlat om att integrera jämställdhets-, miljö-, konflikt- och rättighetsperspektiv i insatserna. Vår dialog med Standards and Trade Development Facility har exempelvis bidragit till en bättre integrering av jämställdhets- och miljöfrågor i deras projekt.⁴⁸²

Ett annat viktigt dialogämne med partnerorganisationer har varit att fokusera på de allra fattigaste. Under året har vi fortsatt betona vikten av att integrera den så kallade mark-

nadssystemansatsen i planeringen och genomförandet av insatser. I den finns ett starkt fokus på fattigdom och den bygger på innovativa och lokala lösningar för att uppnå resultat i större skala.

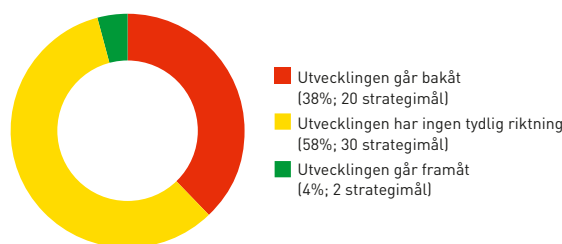
Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

Sidas bedömning av utvecklingen i förhållande till strategimålen inom inkluderande ekonomisk utveckling är att den till stor del har varit negativ eller stagnerat. För majoriteten av målen har utvecklingen inte haft någon tydlig riktning (30 mål, 58 procent) och för ett stort antal strategimål har utvecklingen gått bakåt (20 mål, 38 procent). Endast i förhållande till ett par strategimål har utvecklingen gått framåt (2 mål, 4 procent).

Denna negativa trend beror främst på pandemin och de omfattande nedstängningarna av samhällen. Detta har fått enorma konsekvenser för den ekonomiska utvecklingen i våra samarbetsländer och för möjligheterna till grundläggande försörjning och inkomster för människor som lever i fattigdom.

Enligt Världsbanken sker det en återhämtning från pandemin i den globala ekonomin totalt sett, men utvecklingen är mycket ojämn över olika länder och regioner och gäller inte för många av de mindre utvecklade länderna.⁴⁸³ Endast en tredjedel av tillväxt- och utvecklingsekonomierna förväntas återhämta sig vad gäller inkomst per capita, jämfört med hela 90 procent av de utvecklade ekonomierna.⁴⁸⁴ I låginkomstländer har pandemin resulterat i att antalet människor som lever i fattigdom har ökat och att utvecklingen gått tillbaka vad gäller minskande av fattigdomen. Nära 95 miljoner fler människor beräknas ha hamnat under fattigdomströskeln jämfört med prognoserna före pandemins utbrott enligt Internationella Valutafonden (IMF).⁴⁸⁵ Dessutom råder det stor osäkerhet kring det ekonomiska läget i nära framtid då låg- och medelinkomstländer är mycket sårbara för nya utbrott av covid-19 och dess inverkan på ekonomisk tillväxt, skuldsättning samt inkomstnivåer och försörjningsmöjligheter.⁴⁸⁶

Figur 2.76: Utvecklingstrend

Det bör dock tilläggas att det inte bara är pandemin som påverkar vår bedömning av den ekonomiska utvecklingen i våra samarbetsländer. Utvecklingstrenden påverkas också av faktorer såsom kriser orsakat av klimatförändringar och konflikter samt strukturella utmaningar i form av låg institutionell kapacitet, svag infrastruktur, lågt humant kapital och begränsade resurser i allmänhet. I ljuset av pandemin har dessa faktorer bäddat för en svårare kris i våra samarbetsländer än i mer utvecklade ekonomier.

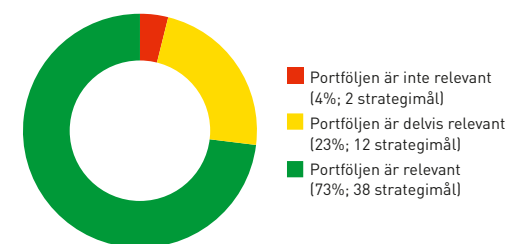
För att bemöta denna negativa trend fokuserar Sida på de fattigaste och mest utsatta, samt på institutions- och kapacitetsstärkande. Det gör vi genom insatser för att utveckla privat sektor, produktiv sysselsättning, handel, livsmedelstrygghet, sociala trygghetssystem och inhemsk resursmobilisering.

Privatsektorutveckling, stärkt näringsliv, affärsklimat och finansiell inkludering

Sidas bedömning av utvecklingen mot mål inom denna strategimålskategori är att utvecklingen har gått bakåt i förhållande till en dryg tredjedel av målen (4 mål, 36 procent) och att den för övriga mål inte har haft en tydlig riktning (7 mål, 64 procent).

Inom målområdet som handlar om utveckling av privat sektor har Sida prioriterat arbete för ökad tillgång till marknader, förbättrade möjligheter (exempelvis finansiella) att driva företag samt ett starkt affärsklimat för inte minst kvinnor och unga.

Figur 2.77: Portföljens relevans

Förutsättningarna för den privata sektorn att utvecklas har försämrats under pandemin. Mikro- och småföretag är särskilt utsatta med ett stort antal konkurser eller stora skulder som negativt påverkar företagets framtida produktivitets- och investeringsutsikter.⁴⁸⁷ Informella företag är mest utsatta då de vanligtvis inte har tillgångar eller kapital för att stå emot en kris. De har inte heller haft tillgång till statligt finansiellt stöd i de fall sådana har funnits. Nedstängningar till följd av pandemin har globalt även bidragit till ett dramatiskt fall på 35 procent i utländska direktinvesteringar under 2020.⁴⁸⁸

Trenden syns tydligt i flera av samarbetsländerna och Sidas stöd bidrar på olika sätt till den privata sektorn, vilket är en avgörande faktor för ekonomisk återhämtning. Ett exempel är Världsbankens Foreign Investment Advisory Service (FIAS), som arbetar med frågor om företag- och investeringsklimat. Sedan 2017 har FIAS gett stöd till totalt 133 reformer inom investeringsklimat, varav 60 procent genomförts i biståndsländer, särskilt i Afrika söder om Sahara och i konfliktländer. FIAS arbete är värdefullt för att bistå till sektorspecifika reformer för att lindra konsekvenserna av pandemin och bidra till återuppbyggnad av marknader.⁴⁸⁹

Att uppmuntra till en inkluderande finansiell sektor är ett viktigt verktyg för en inkluderande ekonomisk utveckling. Sida stödjer därför ett globalt partnerskap för finansiell inkludering som heter Consultative Group to Assist the Poor (CGAP). Stödet leder till ökad kunskap om hur finansiella tjänster kan

utvecklas för att användas till remitteringar, försäkringar, pensionssystem och för att främja sysselsättning.⁴⁹⁰

Sida fokuserar också på ökad tillgång till teknologi och internet för våra målgrupper. Vi strävar efter att stödja våra samarbetsländer i digitaliseringen av samhällen och ekonomier. I detta arbete blir breda samarbeten mellan myndigheter, civilsamhälle och företag inom ICT- och telekomsektorn allt viktigare.

Den ökande tillgången till mobiltelefoner har banat väg för mobilbetalningar som i sin tur ökat graden av finansiell inkludering.⁴⁹¹ Under pandemin har det blivit tydligt att samhällen med högre grad av digitalisering har kunnat hantera nedstängningar bättre genom exempelvis mobila stödutbetalningar genom system kopplade till digital id. Sida har bland annat bidragit till bättre lösningar genom stöd till FN:s nya riktlinjer för ansvarsfulla betalningslösningar.⁴⁹² Vi har också prioriterat stöd för inkludering av kvinnor i utvecklingsländer i samarbete med Global System for Mobile Communications Association (GSMA). Sidas stöd har bidragit till att 22 miljoner kvinnor, som tidigare inte var uppkopplade, i dag nås av mobilt internet och mobila betaltjänster.⁴⁹³

Sidas stöd i form av garantier utgör ett viktigt instrument för utvecklingen av den privata sektorn och för finansiell inkludering. I Georgien har en garanti bidragit till att över 22 miljoner US dollar använts för lån till små och medelstora företag.⁴⁹⁴

För att öka företagandet är det viktigt att adressera olika typer av hinder och därför är synergier mellan områden avgörande. Sida samarbetar med FN:s ekonomiska och sociala kommission för Västasien (United Nations Economic and Social Mission for Western Africa, UNESCWA) som arbetar med innovativa lösningar och kvinnliga entreprenörer i Mellanöstern och Nordafrika (MENA-regionen), där en begränsande faktor för många småskaliga lokala företag är tillgången till el. Genom att utveckla och erbjuda förnyelsebar energi till kooperativ för kvinnor kan småföretag växa fram lokalt.⁴⁹⁵

För att bidra till en inkluderande ekonomisk utveckling använder Sida även en metod för att främja utveckling av marknadssystem. Metoden gynnar lokalt anpassade lösningar och systemförändringar som ger varaktiga resultat. Ett exempel är Musika i Zambia. Musika har fått mångårigt stöd av Sida och genom systemansats och samarbeten med privata aktörer, har organisationen bidragit till ökade inkomster i stor skala samtidigt som klimatsmarta metoder och tekniker tillämpas i jordbruket.⁴⁹⁶ Ett annat exempel är Inclusive Markets i Bolivia som har bidragit till att mer än 24 000 hushåll har fått ökad tillgång till varor och tjänster. Därutöver har 10 000 hushåll fått ökade inkomster och 8 000 anger att deras strategi för klimatanpassning har stärkts.⁴⁹⁷

Centralt i Sidas arbete med privata sektorn är även arbetet för ett mer hållbart företagande som sker på många olika nivåer. Ett exempel är programmet CREST (Corporate Responsibility in Eliminating Slavery and Trafficking in Asia) som genomförs av FN:s migrationsorganisation (IOM). Programmet syftar till att förbättra villkoren för migrantarbetare genom att stärka kapaciteten hos rekryteringsfirmor och företag så att rekrytering och anställning i högre utsträckning sker enligt internationella principer för etisk rekrytering. Målsättningen är att IOM ska mobilisera privat kapital från företag med lika stor andel som Sidas bidrag vilket redan uppnåtts med 92 procent. Nitton samarbeten med privata företag har etablerats och 197 leverantörer arbetar mot att helt ta bort rekryteringsavgifter för arbetstagare.⁴⁹⁸

Produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt i förhållande till knappt hälften av målen (9 mål, 47 procent), samtidigt som den för resterande mål inte har haft någon tydlig riktning (10 mål, 53 procent).

Detta är en märkbar försämring i jämförelse med rapportering före pandemin. Pandemin orsakar fortsatt stora förluster i inkomstnivåer och arbetade timmar. Enligt ILO har

267 miljoner heltidsjobb gått förlorade under det första halvåret 2021.⁴⁹⁹ Detta leder direkt till att inkomstnivåer sjunker och fattigdom ökar. Jämfört med 2019 års nivåer lever nu ytterligare 108 miljoner arbetare i fattigdom och därmed har fem års framsteg i fattigdomsminskning av världens arbetskraft gått tillbaka till 2015 års nivåer. Dessutom förväntas inte de jobb, som trots allt kan skapas i denna kris, vara lika produktiva eller ha samma kvalitet avseende rättigheter och arbetsvillkor.⁵⁰⁰

Sidas stöd har under året riktats till de sektorer, arbetsmarknader och geografiska områden som har stor relevans för människor i fattigdom och utsatthet, särskilt unga och kvinnor. Detta inkluderar inte minst informellt anställda, undersysselsatta, egenföretagare och småjordbrukare som ofta har otillräcklig inkomst för sin försörjning samt dåliga arbetsvillkor.

I Etiopien har Sidas stöd till ett jobbskapande program för kvinnor och ungdomar i urbana miljöer bidragit till ökad kvalitet och produktivitet för 12 stora och medelstora tillverkningsföretag. Detta har i sin tur skapat sysselsättning för över 40 000 kvinnor och ungdomar.⁵⁰¹

Sidas insatser har delvis kunnat ställas om för att möta sysselsättningskrisen i pandemins spår. I vissa fall har ytterligare medel skjutits till. I Bangladesh har pandemin haft en stor negativ inverkan på textilindustrin och genomförandet av insatsen Global Deal. Insatsen har därför förlängts och extra medel om 7 miljoner kronor har beviljats. Detta för att säkerställa arbetstagares rättigheter, hälsa och säkerhet i samband med covid-19. Insatsen syftar också till att främja social dialog mellan arbetsmarknadens parter för att gemensamt hantera de utmaningar och tvister som uppstått.⁵⁰²

På senare år har Sidas stöd för bättre fungerande arbetsmarknader, social dialog och arbetsvillkor bidragit till viktiga resultat. I Kambodja har det bidragit till att Arbitration Council Foundation har kunnat bidra till en progressiv rättsutveckling inom arbetsrätt, främst genom en mer effektiv implementering av lagar och regler på arbetsmarknaden.⁵⁰³

Samarbete med olika typer av aktörer är viktigt för att angripa komplexa problem på arbetsmarknaden i Sidas samarbetsländer. Ett exempel på detta är Sidas stöd i MENA-regionen där ILO ingått samarbete med Volvo och Ericsson för att bidra till implementeringen av ILO:s kärnkonventioner i regionen. Projektet arbetar också med att utvärdera säkerhet, hälsa och arbetsförhållanden hos ett antal av företagets leverantörer.⁵⁰⁴

Det ska dock nämnas att flera strategier^{505, 506, 507} rapporterar att kapaciteten hos arbetsmarknadens parter att organisera sig är fortsatt svag och att det begränsade demokratiska utrymme och yttrandefriheten påverkar fackföreningar negativt.

Slutligen, att öka antalet så kallade gröna jobb blir allt viktigare i den globala omställningen till grönare ekonomier. I Zimbabwe har flera av Sidas stöd fokuserat på en kombination av sysselsättning och miljö. Detta har bland annat bidragit till att 67 500 kvinnor och ungdomar fått så kallade gröna jobb och till att ungdomar fått tillgång till stöd för att förverkliga innovationer och företagande inom gröna sektorer.⁵⁰⁸

Handel och hållbar utveckling samt ekonomisk integration

 Sidas bedömning av utvecklingstrenden i förhållande till målen inom denna strategimålskategori är att den inte har haft någon tydlig riktning i förhållande till drygt hälften av målen (4 mål, 57 procent), samtidigt som den har gått bakåt i förhållande till övriga mål (3 mål, 43 procent).

Efter inledningen av pandemin då nedstängningar av ekonomier påverkat handelsströmmar så har 2021 i stället präglats av en tydlig om än ojämnheter återhämtning i den globala handeln, i synnerhet varuhandeln.⁵⁰⁹ Uppgången i internationell handel förväntas fortsätta men i avtagande takt. Den förväntas att hamna på en årlig ökning av runt 8 procent under 2021.⁵¹⁰ Pandemin har särskilt drabbat länder med stort beroende av internationell handel. Tjänstesektorn och i synnerhet turismsektorn har drabbats hårdast, vilket påverkar många av våra samarbetsländer.⁵¹¹ Vidare har införandet av handels-

restriktiva åtgärder ökat markant under pandemin och gjort det ännu svårare för fattiga länder att säkerställa tillgången till bland annat vaccin och läkemedel.⁵¹²

En ljuspunkt har varit att det trots utmaningar och förseningar med förhandlingarna av det afrikanska frihandelsavtalet fanns en stor samarbetsvilja hos alla parter när avtalet blev operationellt 1 januari 2021.⁵¹³

Sida har under året fortsatt att stötta länder så att de bättre kan utnyttja handel som ett verktyg för att minska fattigdom. Det sker genom att stärka länders kapacitet att formulera, förhandla och genomföra handelspolitik. Effekterna av pandemin gör detta arbete än viktigare för att handel ska kunna vara en motor för utveckling.

Genom International Trade Centre (ITC) bidrog vi till förändringar i 137 olika policyer och regelverk. ITC gav exempelvis stöd till genomförande av reformer av handelsprocedurer i enlighet med Världshandelsorganisationens (WTO) handelsproceduravtal i 13 länder. Stödet till ITC bidrog även till ökad kunskap inom handel. ITC har nu över en miljon registrerade användare för sina samlade Global Public Goods, såsom digitala databaser och plattformar.

Regional integration spelar en viktig roll inte minst för samarbetsländerna i Afrika. I en ny fas av ett program om förklarade handelsprocedurer med Världstullorganisationen har Sidas dialog bidragit till att samarbetspartnern stärkt fokus på arbete med antikorrupktion, ökat samarbete med privata sektorn och ökad tonvikt på jämställdhet.⁵¹⁴

I flera strategier har arbetet inneburit en anpassning till covid-19 och en mer digital kontext. I Afrika har Trade Law Center huvudsakligen arbetat med handelspolitisk kapacitetsutveckling genom digitala seminarier och därigenom nått en bredare publik. Även deras webbplats har nått ut bredare med en 81-procentig ökning i antalet besök.

Med stöd av Enhanced Integrated Framework (EIF), som riktar sig till de minst utvecklade länderna, har länderna kunnat öka sin export till ett värde av 400 miljoner US dollar.⁵¹⁵

Vidare har vi bland annat bidragit till att 7 000 småföreta-

gare kunnat driva sina företag vidare trots restriktioner under pandemin. Detta sker genom en insats som stödjer gränsöverskridande handel mellan Rwanda och DR Kongo med fokus på kvinnor och unga. Inom ramen för insatsen har det genomförts jämställdhetsdialoger och konfliktförebyggande möten kopplat till gränsöverskridande handel mellan landgränser.⁵¹⁶

Det finns också utmaningar i att uppnå resultat och i att identifiera rätt typ av stöd i en specifik kontext, varför uppföljning och omprövning av stöd och samarbetspartner är en viktig del av arbetet. Inom den regionala MENA-strategin avslutad vi en mångårig insats med OECD där avslutningspromemorian visade på en rad tillkortakommanden med insatsen. Det fanns exempelvis brister i att påvisa mätbara resultat, brister i styrningen och i den finansiella rapporteringen. En rad lärdomar har dragits från insatsen, såsom behovet av ett starkare fokus på resultatbaserad styrning (Results Based Management, RBM) samt att säkerställa större inkludering av olika aktörer.⁵¹⁷

Tryggad livsmedelsförsörjning

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den inte har haft någon tydlig riktning i förhållande till majoriteten av målen (4 mål, 57 procent), samtidigt som den har gått bakåt i förhållande till övriga mål (3 mål, 43 procent).

Hungern i världen fortsätter att öka för sjunde året i rad. FN:s organ för livsmedels- och jordbruksfrågor (FAO) beräknar att 768 miljoner människor nu lider brist på mat.⁵¹⁸ Konflikter, extrema väderförhållanden, skadedjur, djursjukdomar och effekter av covid-19 riskerar att förvärra situationen ytterligare. I flera länder är situationen så kritisk att en ytterligare chock skulle innebära att många fler människorna hamnar under svältgränsen.⁵¹⁹

För att svara på denna utveckling har Sida beslutat om stora insatser under året. För att säkra livsmedelstryggheten bidrog vi med 30 miljoner kronor till FAO:s krisfond för

kontroll och bekämpning av den stora gräshoppsinvasionen i östra Afrika. Dessutom beviljades 246 miljoner kronor till snabbinsatser och 121 miljoner kronor till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap för att öka livsmedelstryggheten i områden med konflikt, såsom i Nigeria, Burkina Faso och Afghanistan, samt för stöd till människor som har drabbats av översvämningar i Sydsudan och Somalia.⁵²⁰

Sidas arbete för ökad livsmedelstrygghet integreras i insatser och stöd inom andra tematiska områden som hälsa och humanitärt bistånd samt inom strategier med mål för lantbruk och sysselsättning. Exempel på detta är Sidas stöd i Mali som bidragit till att 32 samhällen och sammanlagt 348 000 personer har kunnat utveckla jordbruks-, trädgårds- och inkomstgenererande aktiviteter. Genom programmet har människor också fått information om kost och nutrition, barns hälsa, hygien och sanitet.⁵²¹

I Burkina Faso har det varit avgörande att stödja ökad samstämmighet mellan det humanitära biståndet och utvecklingssamarbetet, inklusive fredsinsatser. Sida har därför ett antal insatser som är ömsesidigt förstärkande. Med innovativa metoder och tekniska lösningar ökar produktionen av livsmedel. Samtidigt får utsatta grupper, i synnerhet kvinnor, ökade möjligheter till försörjning och värdekedjor kopplade till naturresurserna utvecklas.⁵²²

I förberedelserna inför FN:s högnivåmöte om globala livsmedelssystem har Sida samarbetat med Swedish International Agricultural Network Initiative, det svenska nätverket för internationella jordbruks- och livsmedelsfrågor, Näringsdepartementet och UD. Genom att anordna tre rundabordsmöten med internationella partner och representanter för civilsamhället har samarbetet bidragit till den svenska dialogen^{523, 524, 525} samt den svenska färdplanen som presenterats vid högnivåmötet.⁵²⁶

Tillgång till sociala trygghetssystem

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den inte har haft någon tydlig riktning i förhållande till drygt hälften av målen

(4 mål, 57 procent), samtidigt som den har gått framåt för en knapp tredjedel av målen (2 mål, 29 procent). I förhållande till ett mål bedöms utvecklingen ha gått bakåt (14 procent).

Samtidigt är sociala trygghetssystemen i samarbetsländerna fortsatt otillräckliga för att möta behoven, speciellt i fragila kontexter. I en tid där pandemin har haft kraftigt negativa effekter på fattigdomsbekämpning, hunger och jämlikhet har sociala trygghetsprogram spelat en nyckelroll i att mildra pandemins effekter. Detta styrks av Världsbankens beräkning som visar på en exponentiell ökning av åtgärder där fler än 200 länder vidtagit över 3 000 åtgärder. Vidare når de utökade nationella programmen för social trygghet fler människor i låg- och medelinkomstländer jämfört med de system som fanns före pandemin.⁵²⁷

Sidas dialog och portfölj av insatser har fortsatt att förändras under 2021 för att möta den nya situationen. Bland annat har vi beslutat om fortsatt eller förnyade faser av stöd på global, regional och bilateral nivå. Genom vårt stöd till civilsamhället har exempelvis Women in Informal Employment: Globalizing and Organizing (WIEGO) förstärkt sitt normativa arbete kring informalitet och social trygghet.⁵²⁸ Ett annat exempel är HelpAge som med stöd från Sida har utvecklat en vägledning för hantering av pensionsutbetalningar under covid-19. Dessutom har HelpAge bedrivit påverkansarbete för att utöka pensionerna och inkludera äldre i program för kontantöverföringar.⁵²⁹

Andra insatser i portföljen inkluderar exempelvis programmet Productive Social Safety Net (PSSN) med Tanzania Social Action Fund som delat ut kontantbidrag till omkring 1,1 miljoner hushåll.⁵³⁰ Det nya PSSN II programmet expanderar nu från att genomföras i 70 procent av Tanzania till att omfatta hela landet.⁵³¹

Vidare har vårt arbete i Uganda utökats i form av ovillkorat kontantstöd till över 62 000 gravida och ammande kvinnor samt barn under två år, i syfte att lindra pandemins direkta och indirekta effekter. Av mottagarna är 59 procent flyktingar och 41 procent ugandier.⁵³²

Slutligen har Sida uppnått flera mål inom området kunskapsspridning och metodutveckling. Exempelvis genom att vi tog fram ett förhållningsätt för vårt arbete inom social trygghet⁵³³ och en publikation om vad som fungerar för att minska fattigdom genom social trygghet.⁵³⁴

Inhemsk resursmobilisering

 Sidas bedömning av utvecklingen mot mål inom denna strategimålskategori är att den inte har haft någon tydlig riktning (1 mål, 100 procent). Mål om inhemsk resursmobilisering finns i den globala strategin för hållbar ekonomisk utveckling.

Skatteintäkter är nödvändiga för att en stat ska kunna bidra till landets utveckling inom ramen för statsbudgeten. Dessa är också viktiga för att minska beroendet av andra, ofta externa, finansieringskällor. Skatteintäkterna (som andel av BNP) faller från nivåer som redan före pandemin var alldeles för låga. Det finns också betydande risk för att fler länder hamnar i skuldkris.⁵³⁵ Även med en begynnande återgång förväntas effekterna från pandemin kvarstå under en lång tid. Sida stödjer processer för att förändra regelverk om skatteintäkter på internationell och nationell nivå och för att säkerställa utvecklingsländernas fulla medverkan i dessa förändringar. På global nivå har vi exempelvis gett stöd till OECD:s arbete för att multinationella företag ska betala skatt i utvecklingsländer och i mindre grad använda sig av skatteparadis. I programmet ingår 66 utvecklingsländer. Under året har även initiativet "skatteinspektörer utan gränser" utvidgats vilket har varit en direkt bidragande faktor till ökade skatteintäkter på drygt 500 miljoner US dollar.⁵³⁶

En annan insats, vars relevans bara har ökat med pandemin, är ett regionalt konsortium i Afrika som arbetar med mobilisering av inhemska resurser och ansvarsutkrävande inom bland annat skattepolitik och skatteflykt. Under året har Youth for Tax Justice Network anslutit sig till initiativet. Initiativet fokuserar i större utsträckning på olika dimensioner av pandemins konsekvenser för mobilisering av inhem-

ska resurser.⁵³⁷ Vidare har Världsbankens arbete i Somalia med reformeringen av statens offentliga förvaltning i landet exempelvis bidragit till att landets skattemyndighet numera regelbundet publicerar skatteintäkter och utgifter på sin webbplats.⁵³⁸

Sammanfattande analys och bedömning

Sida bedömer att insatserna inom områden som privatsektorutveckling, produktiv sysselsättning, handel, livsmedelsförsörjning och sociala trygghetssystem överlag har bidragit till en mer inkluderande och hållbar ekonomisk utveckling under 2021. Den sammantagna portföljen av insatser har dessutom fått ännu större betydelse givet pandemin och dess påverkan på människors försörjning i våra samarbetsländer.

Samarbetspartner har delvis kunnat ställa om verksamheten för att mildra konsekvenserna av pandemin och nå ut med insatser som har effekt för människor som lever i fattigdom eller risk att falla ned i fattigdom.

För den stora majoriteten av målen bedömer Sida att sammansättningen av insatser och aktiviteter har varit relevant (38 mål, 73 procent). För en knapp fjärdedel av målen bedömer vi att portföljen har varit delvis relevant (12 mål, 23 procent) och i ett fåtal fall ej relevant (2 mål, 4 procent).

I vårt arbete måste vi hela tiden ta hänsyn till den föränderliga kontexten. Särskilt externa chocker såsom covid-19, konflikter och naturkatastrofer gör att insatser måste justeras eller bytas ut och i flera fall rör det sig om de mest sköra kontexterna. En annan anledning till att en portfölj under en

period bedöms som delvis relevant är att den är under uppbyggnad och relevanta insatser och/eller partner ännu inte har identifierats.

Vi har gradvis börjat ställa om arbetet för en inkluderande hållbar ekonomisk utveckling för att möta de stora utmaningar och förändringar som den ekonomiska utvecklingen i låg- och medelinkomstländer står inför. Inte minst måste vi ta hänsyn till globala strukturella omvandlingar, teknologisk utveckling och strävan efter miljömässig hållbar återbyggnad efter pandemin. Medan vi ser en tydlig ekonomisk återhämtning efter pandemics start i den rikare delen av världen så halkar många låg- och medelinkomstländer efter. Detta kommer att påverka framtidens ekonomi och arbete.^{539, 540}

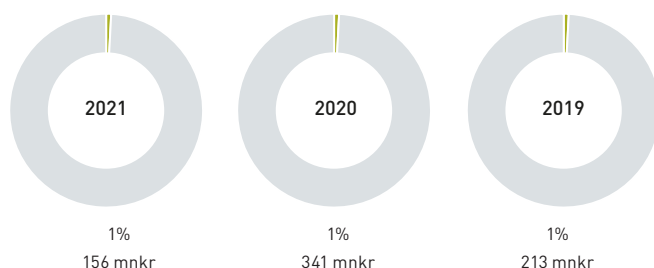
Ekonomisk strukturomvandling måste därmed i högre grad prioriteras dels för att minska fattigdomen, dels för att i större skala stimulera framväxten av försörjningstillfällen i mer produktiva och gröna sektorer. Även den internationella handelns roll som en robust motor för utveckling som kommer människor i fattigdom till del är en central del för att uppnå detta. Digitalisering är också avgörande för att öka förmågan till omställning och motståndskraft vid kriser liksom omfattande investeringar för att de sociala trygghetssystemen ska kunna växa och säkerställa att individer och samhällen förmår hantera framtida kriser och omställningar.

För att möta dessa behov har Sidas arbete inom inkluderande ekonomisk utveckling under 2021 blivit än mer nyskapande. Vi har fortsatt att ingå nya partnerskap och genom att kombinera flera instrument och hitta synergier mellan olika områden kan nya lösningar testas och skalas upp.

”Medan vi ser en exceptionell ekonomisk återhämtning efter pandemins start i den rikare delen av världen så halkar många låg- och medelinkomstländer efter”

Migration och utveckling

Figur 2.78: Området som andel av totalt utbetalade medel

Under 2021 betalade Sida ut totalt 156 miljoner kronor inom det tematiska området migration och utveckling. Det motsvarar 1 procent av Sidas totala budget. Biståndsvolymen har minskat i jämförelse med föregående år till följd av färre strategier med mål inom migration.

I denna beräkning ingår inte arbete inom andra tematiska områden där Sida inkluderar migranter, flyktingar, återvändande flyktingar och internflyktingar som målgrupper för utvecklingssamarbetet.

Vårt arbete 2021

Vårt arbete inom migration syftar till att inkludera migranter, flyktingar och internflyktingar i utvecklingsprocesser och säkerställa deras mänskliga rättigheter. Detta länkar till genomförandet av de globala ramverken för migration respektive flyktingar, som Sverige har anslutit sig till, och är i linje med Agenda 2030.⁵⁴¹

Under 2021 har Sida arbetat med mål som är relaterade till migration i fem strategier.⁵⁴² Det är den regionala strategin för Afrika som har den största insatsportföljen gällande migration räknat i biståndsvolym.

Två kategorier av mål finns inom området:

- Att tillvarata migrationens positiva effekter på utveckling.⁵⁴³
- Att säkerställa migranternas och flyktingars mänskliga rättigheter.

För att uppnå dessa mål har vi under året prioriterat arbete inom områden såsom:

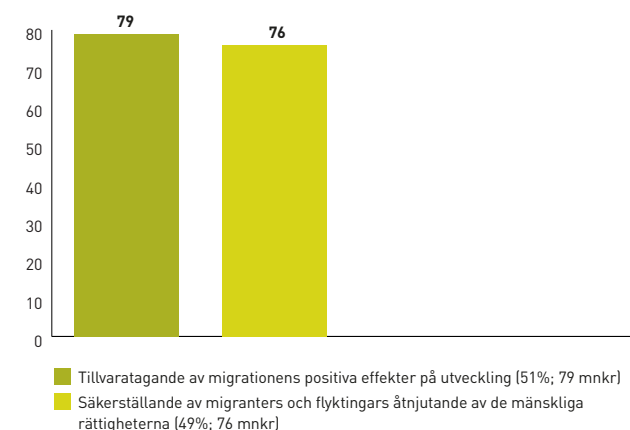
- Migrationsdata och statistik.
- Remitteringar för utveckling.
- Varaktiga lösningar för flyktingar och internflyktingar, till exempel inkludering inom utbildning, hälsa och försörjning.
- Miljöhänsyn och grön energi i flyktingmottagande områden.

Våra samarbetspartner inom migrationsområdet är till största delen multilaterala aktörer såsom UNDP/FN:s kapitalutvecklingsfond (UNCDF), FN:s migrationsorganisation (IOM), World Food Programme (WFP) och FN:s barnfond (UNICEF). Vi samarbetar även med mellanstatliga regionala aktörer såsom African Union Commission (AUC) och Intergovernmental Authority on Development (IGAD). Genom vårt samarbete med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) arbetar vi också med institutioner inom offentlig sektor.

I dialogen med partner har vi fokuserat på frågan om hur vi kan utveckla arbetet med migrationsfrågor i krissituationer, exempelvis genom att skapa motståndskraft och att inkludera värdsamhällen i stöd till flyktingsituationer. Vi har även lyft frågorna om att nå de allra mest utsatta i flyktingkontexter och att arbeta för ökad samstämmighet mellan det humanitära biståndet och utvecklingssamarbetet, inklusive fredsinsatser. Vi har också fortsatt arbetet med att bättre inkludera människor på flykt i utvecklingsprocesser. Vi har exempelvis arbetat med att inkludera migranter och människor på flykt i nationella utbildningssystem genom att stödja ökad samordning och stärkta system. På global nivå har vi bidragit till UNESCO:s arbete med att utveckla metoder, standarder och strukturerade data. Detta har resulterat i en dataplattform som syftar till att öka tillgången till utbildning för flyktingar.⁵⁴⁴

Vi har även tagit fasta på vikten av att integrera människor på flykt i nationella åtgärdsplaner och i hälsosystemet för att hantera covid-19, som exempelvis genom vårt samarbete med IGAD i Afrika.^{545, 546}

Figur 2.79: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr

I dialogen med andra givare och externa aktörer har vi delat erfarenheter av hur vi arbetar med fokus på migrationens positiva effekter på utvecklingen, så som genom arbetet med migrationsstatistik och remitteringar. På regional nivå i Afrika har vi även bidragit till att öka kapaciteten att samla in data och statistik om migration i samverkan med svenska Statistikmyndigheten (SCB).⁵⁴⁷

Även i andra delar av utvecklingssamarbetet har vi integrerat migration som en tvärfråga. Vi har exempelvis ökat vårt fokus på att minska påfrestningar på miljön i områden som tar emot flyktingar. Vi har också stöttat satsningar på grön energi i flyktingresponser i samarbete med UNHCR.⁵⁴⁸ Migration har även varit ett fokus i Sidas arbete med kapacitetsutveckling genom rekrytering av tjänster på olika nivåer inom FN-systemet (sekunderingar samt JPO- och UNV-programmet) med fokus på arbetsuppgifter som hanterar migrations- och flyktingfrågor.

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

IF Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom migrationsområdet är att den i majoriteten av fallen inte har haft någon tydlig riktning (3 mål, 60 procent) och att den för resterande fall har gått bakåt (2 mål, 40 procent).

Drivkrafter för frivillig migration är vanligen arbete, studier eller familj. Drivkrafter för flykt är vanligen en kombination av faktorer så som klimat, ekonomi, livsmedelsförsörjning, katastrofer, konflikt, våld och säkerhet.⁵⁴⁹ Ofta kan det vara svårt att särskilja dessa faktorer då de ibland kan sammanfalla.

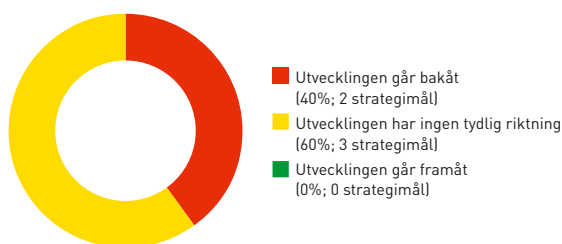
Pandemin har förändrat förutsättningarna för migration och rörlighet. Trots detta fortsatte ofrivillig migration att öka under året. Antalet internationella migranter i världen⁵⁵⁰ uppskattades till 281 miljoner under 2020.⁵⁵¹ Tretton procent av dessa kommer från låginkomstländer.⁵⁵²

Ofrivillig migration och flykt på grund av konflikter och klimatförändringar har fortsatt att öka. En procent av världens befolkning är på flykt och majoriteten är internflyktingar. De flesta människor som är på flykt utanför sitt land befinner sig i närliggande utvecklingsländer. Majoriteten befinner sig i en utdragen flyktingsituation som pågått mer än fem år.⁵⁵³ Trettio miljoner människor tvångsfördes från sina hem 2020 på grund av klimatrelaterade orsaker, så som ökenspridning, torka och förhöjda havsnivåer.⁵⁵⁴

Redan före pandemins utbrott var migranter och människor på flykt en av de mest marginaliserade och utsatta grupperna. Vi har därför fortsatt arbeta för ökad samverkan mellan humanitära och utvecklingsaktörer. Portföljoversynen för Uganda visar exempelvis att en tonvikt lagts på flyktingar som målgrupp och att motståndskraft till kriser integrerats på ett bra sätt i portföljen.⁵⁵⁵

Migranter och människor på flykt har i många sammanhang även drabbats hårdare än lokalbefolkningen av de ekonomiska och sociala konsekvenser som följt i pandemins spår. FN konstaterar en kraftigt ökad sårbarhet bland flyktingar från Syrien i grannländerna Libanon, Turkiet och Jordanien,

IF Figur 2.80: Utvecklingstrend

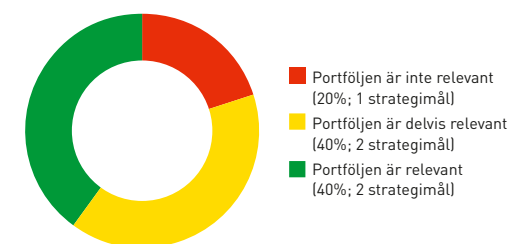
jämfört med ett år tidigare. Fattigdomen i regionen ökade under året vilket särskilt drabbat flyktingar och andra sårbara grupper. Över 90 procent beräknas nu leva under existensminimum då flyktingarna ofta har tillfälliga informella anställningar, som upphört som följd av covid-19. Både livsmedelstrygghet och tillgång till samhällstjänster, så som sjukvård, har minskat.⁵⁵⁶

Utvecklingen mot mål på landnivå beror även av vilken politik som bedrivs i samarbetslandet. Till exempel en fråga i detta sammanhang är i vilken mån migranter och flyktingar har tillgång till samma sociala och ekonomiska rättigheter som befolkningen i övrigt. I Uganda har vi kunnat stödja genomförandet av den nationella planen för flyktingrespons⁵⁵⁷ och i Syrienregionen har vi stöttat olika faser av den regionala responsplanen.⁵⁵⁸ I många andra flyktingkontexter finns inte samma samordnade och integrerade planering för mottagande.

Tillvaratagande av migrationens positiva effekter på utveckling⁵⁵⁹

IF Sidas bedömning är att utvecklingen mot strategimålen inom denna kategori inte har haft någon tydlig riktning i hälften av fallen (1 mål, 50 procent), samtidigt som den har gått bakåt i förhållande till den andra hälften (1 mål, 50 procent).

IF Figur 2.81: Portföljens relevans

Att utvecklingen backar eller står still beror på konsekvenserna av pandemin, begränsande lagstiftning och svaga institutioner i länderna.

Både på global och regional nivå har den reglerade migrationen begränsats till följd av reserestriktioner i samband med pandemin. Samtidigt står många värdländer inför utmaningar inom de sektorer som är beroende av migrantarbetare, till exempel hälsa och jordbruk.

Vår största insats under året var stödet till FN:s kapitalutvecklingsfond (UNCDF) för arbetet med remitteringar för utveckling. De pengar som migranter skickar tillbaka till familjen i hemlandet är betydelsefulla för de fattiga hushållen och för den lokala ekonomin. Trots att remitteringar förväntades minska under 2020–2021 till följd av pandemin, har överföringar ökat globalt. Ökningen kan till viss del förklaras med att man allt mer övergått från informella överföringar till formella transaktionssystem som syns i statistiken.⁵⁶⁰ Det är tydligt att pandemin har stimulerat innovationer när det gäller digital överföring av pengar. Sidas stöd kring remitteringar har skett i samarbete med International Fund for Agricultural Development (IFAD) på global nivå⁵⁶¹ och UNCDF samt African Institute for Remittances (AIR) på regional nivå.⁵⁶² Detta samarbete syftar till att bättre ta till vara de effekter på utvecklingen som remitteringarna och migranternas inves-

teringar ger, exempelvis genom att minska kostnaderna för remitteringar.⁵⁶³

Ett grundläggande problem för att nå och inkludera människor på flykt är bristen på tillförlitlig statistik om migranter, flyktingar och internflyktingar. Sida arbetar för att öka tillgången till migrationsdata som gör att dessa grupper bättre inkluderas i olika typer av analyser som ligger till grund för biståndets genomförande. Exempelvis har vårt regionala samarbete med African Union (AU) med stöd av svenska Statistikmyndigheten (SCB) bidragit till att Pan-African Institute for Statistics (STATAFRIC) lanserat sin första databas för migrationsstatistik. På så sätt har de regionala organisationerna stärkts vad gäller att analysera och sprida data om migration på kontinenten och i medlemsstaterna. Utöver detta har vårt samarbete med SCB och FN:s migrationsorganisation (IOM) på global nivå bidragit till en metod för att disaggregera migrationsstatus i statistiken.⁵⁶⁴

Tillgång till finansiella tjänster för flyktingar och värdssamhällen är ett nytt samarbetsområde. Ett exempel är stödet till Access to Finance Rwanda (AFR) där Sida bidragit till att öka tillgången till finansiella tjänster och försörjningsmöjligheter i Rwandas flyktingläger.⁵⁶⁵ Vårt stöd till UNCDF i Uganda, som har flyktingar som primär målgrupp, har uppnått resultat inom hälsa, utbildning och jordbruk genom arbete med digitalisering och stärkt finansiell inkludering.⁵⁶⁶ Även samarbetet med Grameenbank, som resulterat i en garantimekanism för mikrolån till små och medelstora företagare i flyktingområden, har ökat tillgången till finansiella tjänster i marginaliserade områden i Uganda.⁵⁶⁷

Säkerställande av migranternas och flyktingarnas åtnjutande av mänskliga rättigheter

Sidas bedömning är att utvecklingen inom denna strategimålskategori inte har haft någon tydlig riktning i

förhållande till majoriteten av målen (2 mål, 67 procent), medan den har gått bakåt i förhållande till resterande (1 mål, 33 procent).

Att utvecklingen backar eller står still beror till stor del på vikande ekonomisk utveckling, konsekvenser av pandemin samt politiska och administrativa hinder i värdländerna. Insatserna når i regel resultat på projektnivå, även om detta inte alltid ger långsiktiga effekter eller påverkar samhällsutvecklingen i stort.

De flesta flyktingsituationer är svårlösta och långvariga. Flyktingar fortsätter då till stor del vara beroende av humanitärt stöd för att möta grundläggande behov. För att uppnå mer hållbara resultat har vi fokuserat på ökad samverkan mellan humanitära insatser och utvecklingssamarbete. I Uganda har vi exempelvis gett stöd till ett konsortium som arbetar för resultat i form av ökad läskunnighet, vattentillgång och minskat könsbaserat våld i områden med ett stort antal flyktingar från Sydsudan och DR Kongo. Insatsen har till exempel bidragit till att 14 500 människor har fått tillgång till rent vatten i området.

I situationer med ett stort antal människor på flykt ökar trycket på samhällsservice och naturresurser i de mottagande regionerna. Exempelvis har de offentliga institutionerna i grannländerna till Syrien haft svårt att säkerställa tillgången till samhällstjänster som når flyktingar under pandemin. Vi har genom vårt samarbete med olika civilsamhällesorganisationer kunnat bidra till att öka tillgången till samhällstjänster i ett kortare perspektiv i Libanon och Turkiet.⁵⁶⁸

Den största insatsen inom målområdet 2021 var stödet till Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). SKR arbetar med lokala samhällstjänster och samhällsstyrning i flyktingmottagande regioner i Syriens grannländer. Det har bland annat bidragit till att lokala institutioners kapacitet har stärkts för att hantera migrationen och en Migration Master Plan (MMP)

har etablerats i tolv kommuner. En studie under året indikerade att flyktingar i deltagande kommuner har fått ökad tillgång till samhällstjänster som ett resultat av att kommunerna i ökad grad har börjat inkludera flyktingarnas behov från start i budgetering.⁵⁶⁹

I de flesta värdländer begränsas möjligheten till inkludering för migranter och människor på flykt av politiska och administrativa skäl. Utöver det har möjligheten för migranter och flyktingar att försörja sig försämrats väsentligt under pandemin. Stödet till Världsbankens facilitet för mjuka lån (GCFF) har genom arbetsintensiva infrastrukturprojekt och stöd till administrativa lättnader för flyktingar gett dem tillgång till arbetsmarknader. På så sätt har GCFF ökat tillgången till försörjningsmöjligheter. GCFF har med Sidas stöd till exempel gett förmånliga lån till ett projekt i området West Irbid. Projektet har som mål att rehabilitera vattenreningsinfrastruktur och därmed samhällsservice till både lokalbefolkning och flyktingar från Syrien. Detta förväntas förbättra vattenservice för 105 000 personer (varav cirka 20 procent flyktingar) bosatta i 15 samhällen. Samtidigt förväntas detta ge arbetstillfällen för lokalbefolkningen och syriska flyktingar.⁵⁷⁰

Flyktingar och andra utsatta har drabbats oproportionerligt av pandemins effekter när samhällsfunktioner stängts ned. Ett problem är till exempel begränsad tillgång till utbildning. Trots de tidigare framstegen med att öka antalet skolplatser inom de nationella systemen i Syrienregionen, saknar 800 000 flyktingbarn fortfarande tillgång till utbildning. Flyktingbarn har exempelvis i mindre utsträckning tillgång till telefon och internetuppkoppling, vilket är en förutsättning för att följa digital undervisning. För att inkludera pojkar och flickor som halkat ur undervisningen har vi bidragit med ekonomiskt stöd och icke-formella skolplatser genom exempelvis samarbete med UNICEF.⁵⁷¹

Sammanfattande analys och bedömning

Sammantaget bedömer vi att Sidas migrationsportfölj, trots den begränsade volymen, är strategisk i sin inriktning. De insatser och aktiviteter som ryms inom de befintliga målen bedöms ha varit relevanta (2 mål, 40 procent) eller delvis relevanta (2 mål, 40 procent). Portföljen i strategin för Latinamerika är ett undantag (1 mål, 20 procent). Eftersom strategin beslutades under året har få insatser identifierats och denna bedöms därför inte ha varit relevant.

Det finns överlag utrymme för fortsatt metod- och portföljutveckling både för att tillvarata positiva effekter av migration och för att säkerställa migranternas och flyktingars mänskliga rättigheter.

Vi bedömer exempelvis att ytterligare ansträngningar krävs för att främja en gemensam ansats för hantering av migranter, flyktingar och internflyktingar, inte minst i Afrika. På grund av konflikter, snabbt växande befolkningar, miljöpåverkan och ekonomiska kriser fortsätter migration och tvångsförflyttningar att öka. Nuvarande lagstiftning, policyer och strategier behöver anpassas för att kunna utnyttja den utvecklingspotential som migrationen inom kontinenten bidrar till.

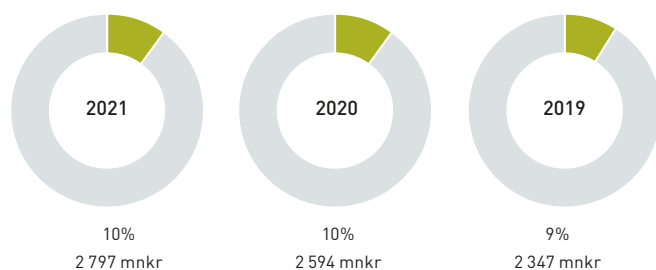
De globala ramverken för migration respektive flyktingar kräver också fortsatt stöd för policyutveckling, stärkta institutioner och teknisk kapacitet på alla nivåer (kontinental, regional och nationell).⁵⁷² Avsaknad av kvalitativa migrationsdata försvårar arbetet att inkludera migranter och människor på flykt i nationella policyramverk. I flera kontexter, exempelvis i Etiopien, har det lyfts hur viktigt det är att fortsätta integrera internflyktingar och att stödja hållbara lösningar för människor på flykt inom etablerade nationella ramverk som till exempel Comprehensive Refugee Response Framework (CRRF).⁵⁷³

Det behövs även en ökad användning av evidens i biståndet på migrationsområdet. Vi har under året fortsatt arbeta med frågan.⁵⁷⁴ Det saknas samtidigt entydig forskning och vetenskapliga belägg som klargör sambanden mellan migration, ekonomisk utveckling och bistånd. Det gör det utmanande att formulera en relevant förändringsteori för biståndet på migrationsområdet.

”På grund av konflikter, snabbt växande befolkningar, miljöpåverkan och ekonomiska kriser fortsätter migration och tvångsförflyttningar att öka”

Jämlik hälsa

Figur 2.82: Området som andel av totalt utbetalade medel

Under 2021 betalade Sida ut cirka 2,8 miljarder kronor inom området jämlik hälsa. Det är en ökning med cirka 200 miljoner i jämförelse med 2020 och motsvarar 10 procent av Sidas budget. I dessa beräkningar ingår inte forskningsstöd kring hälsa eller det humanitära stödet, där hälsa utgör en stor del.

Störst andel medel inom området, 49 procent, har gått till insatser som syftar till att stärka medvetenhet om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Insatser för grundläggande jämlik hälsoservice med fokus på kvinnor och barn stod för cirka 23 procent.

Sidas totala stöd till SRHR enligt NIDI-metoden, som även inkluderar SRHR inom exempelvis sociala sektorer och utbildning, var nästan 1,7 miljarder kronor 2021, se begreppsförklaring i bilaga 1 Statistiska definitioner och begrepp.⁵⁷⁵

Vårt arbete 2021

Pandemin har fortsatt att påverka Sidas hälsobistånd under 2021. Behovet av stöd till att förebygga och behandla covid-19 har varit stort samtidigt som världen behövt hantera negativa konsekvenser av nedstängningar av samhällen och inskränkningar i rörelsefriheten. Allt detta har skett mot bakgrund av begränsad tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård i många av våra samarbetsländer.

Sammantaget har detta inneburit att vi behövt göra stora omställningar i vårt hälsostöd. Det har skett främst genom

omprogrammering och utökning av stöd till befintliga partner för att hjälpa dem i deras arbete med covid-19.

Under året arbetade vi med 40 strategimål inom området jämlik hälsa i 16 av Sidas 44 strategier.^{576, 577} Inom området finns följande kategorier av mål:

- Medvetenhet om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.
- Grundläggande jämlik hälsoservice med fokus på kvinnor och barn.
- Hållbara nationella hälsosystem och institutioner.
- Tillgång till rent vatten och säker, hållbar sanitet och hygien.

Mål och insatser kring jämlik hälsa finns främst i den globala strategin för hållbar social utveckling och i den regionala strategin för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika, men även i 14 bilaterala strategier. De flesta av dessa återfinns i strategierna för Afrika.

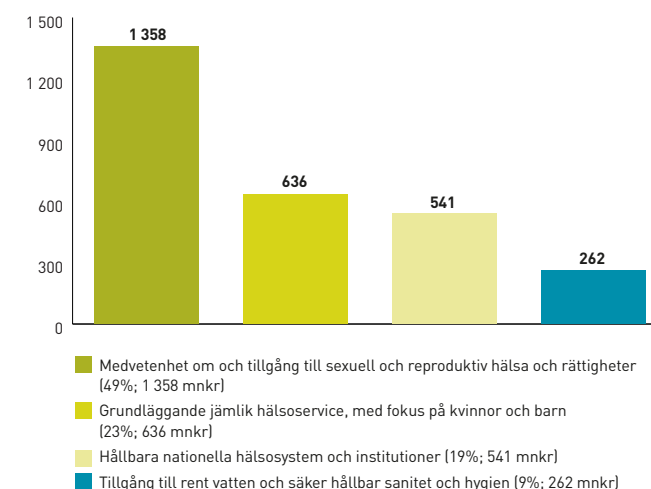
Inom området jämlik hälsa har Sida framför allt samarbetat med multilaterala organisationer (53 procent) och civilsamhällesorganisationer (37 procent). Att kanalisera biståndet genom svaga hälsosystem i länder med stor politisk osäkerhet bedömer vi som mycket riskabelt. Samarbetet med stater samt offentlig och privat sektor har varit begränsat på grund av de sköra kontexter där vi oftast befinner oss. Samtliga samarbetsländer med hälso- och/eller SRHR-stöd 2021 är sviktande stater som delvis kännetecknas av svaga politiska och statliga strukturer och som ibland även har kollapsat.⁵⁷⁸

Sida har bidragit till flera viktiga globala och regionala dialoger och annat påverkansarbete inom jämlik hälsa. Under 2021 ledde Sida en global och två regionala dialoger (Asien och Latinamerika) om tillgång till säker abort.⁵⁷⁹

Genom aktivt dialogarbete har Sida också bidragit till att SRHR är ett av fyra tematiska områden under hälsa i Europakommissionens prioriteringar för Afrika söder om Sahara 2021–2027.⁵⁸⁰

På nationell nivå har Sida bidragit till viktig lagstiftning och policyändringar inom jämlik hälsa i flera länder. I Sydafrika har vårt stöd till partners påverkansarbete bidragit till att

Figur 2.83: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mkr

kliniska riktlinjer godkänts av landets nationella hälsoråd. Riktlinjerna ska stärka implementeringen av landets abortlagstiftning och minska de hinder som fortfarande finns för högkvalitativ abortvård.⁵⁸¹ I DR Kongo spelade Sidas partner Ipas en avgörande roll i att hälsoministeriet godkände standarder och riktlinjer för abortvård enligt artikel 14 i Maputoprotokollet.⁵⁸²

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

 Sidas bedömning av utvecklingstrenden mot målen inom detta område är att den inte haft någon tydlig riktning i förhållande till merparten av målen (24 mål, 60 procent). I förhållande till över en tredjedel av målen bedöms utvecklingen ha gått bakåt (15 mål, 38 procent) och i förhållande till ett mål bedöms den ha gått framåt (3 procent).

Vår bedömning stämmer överens med analyser som har gjorts av FN-organ och våra samarbetsländer. Covid-19 fortsätter att påverka människors hälsa och leverans av hälso-tjänster i många låg- och medelinkomstländer. Situationen är

inte lika allvarlig som för ett år sedan men effekterna av pandemin har försämrat möjligheterna för de länder som redan före pandemin hade sköra hälsosystem. Dessa länder har särskilt svårt att leva upp till mål om att tillgängliggöra hälso- och sjukvård för alla.⁵⁸³

Medvetenhet om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålkategori går i linje med bedömningen för området som helhet. I förhållande till en majoritet av målen bedöms utvecklingen inte ha gått i någon tydlig riktning (12 mål, 57 procent) och i förhållande till resterande mål bedöms den ha gått bakåt (9 mål, 43 procent).

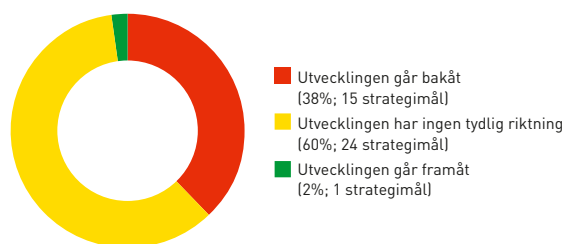
Mål kopplade till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) återfinns i alla de 16 strategier som har hälsorelaterade mål. Anledningen till den något negativa trenden vad gäller SRHR är bland annat skolstängningar samt försämrad tillgång till hälso- och sjukvård som en sekundär konsekvens av covid-19.⁵⁸⁴ Konservativa krafter har dessutom växt sig starkare under pandemin vilket bidragit till att information och hälso- och sjukvård kopplade till sexualitet och reproduktion har mött starkt motstånd i vissa länder och kontexter.⁵⁸⁵

Pandemin har påverkat unga människors möjligheter att få information om SRHR i skolan. Detta har resulterat i en ökning av oönskade graviditeter, osäkra aborter, barnäktenskap och sexuellt våld.⁵⁸⁶ Flera av Sidas partner har under året tagit fram digitala lösningar för att öka kunskapen bland unga människor, som exempelvis mobila applikationer och webbsidor. I Myanmar nådde exempelvis den första burmesiska webbsidan för unga med fokus på sexuell hälsa 1,3 miljoner unika användare.⁵⁸⁷

Sidas samarbetspartner använder sig allt oftare av sociala medier för att nå ungdomar med SRHR-information. Exempel på detta är den afrikanska kampanjen "Let's Talk", som under 2020 nådde ut till minst 18 miljoner unga människor.⁵⁸⁸

Sida ger även stöd till fonden Hivos vars syfte bland annat är att stödja ungdomsleda organisationer och deras arbete

Figur 2.84: Utvecklingstrend

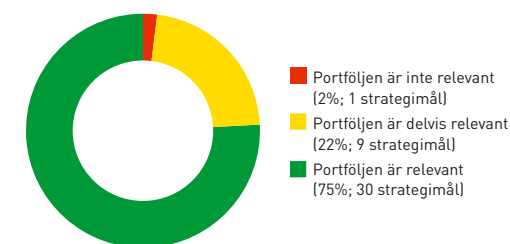

för SRHR i Afrika. En utvärdering som publicerats under 2021 pekar på vikten av fondens arbete och specifikt den del som avser stöd till ungdomsleda organisationer. Utvärderingen betonar att detta är ett effektivt sätt att nå ut och skapa resultat på lokal nivå. Utvärderingen lyfter också fram att dessa organisationer från start ofta har låg kapacitet och att stödet behöver bli än mer robust med kapacitetsuppbyggnad, tekniskt stöd, mentorskap, tillgång till information och kunskap och kontakter med andra organisationer.⁵⁸⁹

Arbete för preventivmedel och säker abort är en viktig del i arbetet för SRHR. Sidas stöd till DKT International och Population Services International (PSI) har bidragit till ökad tillgång till preventivmedel och produkter för medicinsk abort i Afrika söder om Sahara. Detta har uppskattningsvis bidragit till att förhindra 1,4 miljoner oönskade graviditeter och 2,1 miljoner osäkra aborter.^{590, 591}

Genom vår partner Ipas har även 7 427 vårdinrättningar/apotek levererat aborttjänster till kvinnor i 22 länder i Latinamerika, Asien och Afrika. I dessa tjänster har det även ingått preventivmedelsrådgivning efter genomgången abort.⁵⁹² I Zambia har Sidas bilaterala stöd till Ipas bidragit till etablerandet av 269 offentliga hälsocentraler som kan utföra säkra aborter. Med detta stöd har 10 064 unga kvinnor fått abortvård och 2 000 kvinnor har börjat använda preventivmedel efter att ha fått en säker abort.⁵⁹³

Figur 2.85: Portföljens relevans

SRHR integreras allt oftare i andra resultatområden. Inom de gemensamma FN-programmen för landsbygdsutveckling i Guatemala, är SRHR en integrerad del i arbetet med att förbättra kvinnor och flickors möjligheter till utbildning, stärkt ekonomisk egenmakt och tillträde till lokala beslutsprocesser.⁵⁹⁴ Ett exempel är en insats som ACT-Svenska Kyrkan och partner implementerar med fokus på att bygga motståndskraft i flyktingområden i Uganda. Insatsen har nått 2 938 ungdomar med information om sexuella rättigheter, hiv-prevention, menshälsa och preventivmedel.⁵⁹⁵

Grundläggande jämlik hälsoservice, med fokus på kvinnor och barn

Sidas bedömning är att utvecklingen mot knappt hälften av målen inom denna strategimålskategori har gått bakåt (4 mål, 44 procent). I förhållande till lika många mål bedöms utvecklingen inte ha haft någon tydlig riktning (4 mål, 44 procent). I relation till ett mål – färre barn smittade av hiv – har utvecklingen gått framåt (11 procent).

Pandemins inverkan på grundläggande hälsoservice för kvinnor och barn är kännbar. Forskningen är fortfarande pågående, men flera studier har påvisat att antalet spädbarn som har dött eller avlidit för tidigt har ökat. De visar också en ökning av stress och psykisk ohälsa hos gravida kvinnor.⁵⁹⁶

Sida har ökat stödet eller låtit partner programmera om för att lindra effekterna av pandemin genom att säkerställa

grundläggande hälsoservice för kvinnor och barn. I ett antal länder har Sida bidragit med icke-öronmärkt stöd till FN:s landprogram, vilket underlättade flexibla lösningar under pandemiåret. Så var exempelvis fallet i Somalia, där UNFPA anpassade sin familjeplaneringsutbildning för kursledare och vårdgivare till distansundervisning. UNFPA kunde även lägga till information om infektionsbekämpning som ett direkt svar på covid-19. Drygt 60 kursledare och 150 vårdgivare i olika regioner utbildades under året på detta sätt.⁵⁹⁷

I Bangladesh bidrog Sida genom UNICEF till genomförandet av en distansutbildning om de pandemianpassade riktlinjerna för hälsopersonal. Utbildningen handlade om mödrar och nyfödda samt barnhälsa och hade som målgrupp hälsopersonal på samtliga distriktssjukhus, medicinska högskolor och mödra- och barnvårdscentraler.⁵⁹⁸ Dessutom placerade UNFPA 60 mobila barnmorskor i fyra distrikt (inklusive flyktingdistriktet Cox's Bazar). Detta ökade andelen assisterande födselar och stärkte det förebyggande arbetet i relation till covid-19.⁵⁹⁹

Utöver dessa exempel har Sida gett stöd till covid-anpassning och upprätthållande av mödra- och barnvården i Zambia, Moçambique, Bolivia, Etiopien, Liberia, Myanmar, DR Kongo, Uganda, Zimbabwe, och Sydsudan genom FN-partner, internationella organisationer och givargemensamma fonder.⁶⁰⁰

Flera av Sidas regionala satsningar i Afrika söder om Sahara har bidragit till bättre kvalitet och tillgång till mödra- och barnhälsovård. Ett nytt stöd till WHO:s regionala kontor inleddes för att säkra tillgång till mödra- och barnhälsovård under och efter pandemin. I Kamerun delades exempelvis skyddsutrustning, inkubatorer, och förlösningssäckar ut till 13 vårdinrättningar i tre regioner. Genom det FN-gemensamma programmet 2gether4SRHR i östra och södra Afrika har riktlinjer tagits fram för att säkerställa mödra- och barnhälsovård i samband med covid-19.⁶⁰¹

2gether4SRHR program har även bidragit till arbetet med att reducera antalet barn som smittas med hiv vilket är ett område där vi noterar att utvecklingen går framåt. Genom ett starkt fokus på policyramverk och stärkande av hälsosystemens kapacitet har programmet kunnat erbjuda hälsovård av god kvalitet för att förhindra överföring av hiv från mor till barn.⁶⁰²

Sida fortsätter att vara en stark förespråkare och finansierare av barnmorskor. Barnmorskor spelar en viktig roll i att sprida information, tillhandahålla mödra- och barnhälsovård samt att ta hand om kvinnor och flickor som utsätts för våld. Dessutom är det ett professionellt yrke som kvinnor kan utöva i länder där män dominerar vårdyrket eller där kvinnors möjligheter till att arbeta i övrigt är begränsade.

Genom UNFPA:s mödrahälsofond (MHTF) stödjer Sida barnmorskeutbildning med fokus på de 32 länder i världen med högst mödra- och spädbarnsdödlighet. Under 2020 fick 31 500 vårdpersonal en barnmorskeutbildning, och 2 900 barnmorskor vidareutbildade sig med akademisk examen. Över 500 barnmorskeutbildningar ackrediterades i de 32 fokusländerna i enlighet med globala standarder och 19 länder har integrerat barnmorskeyrket i sin nationella personalpolitik.⁶⁰³ Under pandemin tog MHTF fram rutiner inom mödravård för att begränsa smitta och skydda vårdgivare med fokus på virtuella vårdbesök.⁶⁰⁴

I slutet av 2020 beslutade Sida om ett kärnstöd till International Confederation of Midwives (ICM). Organisationen har som mål att stärka barnmorskeföreningar i världen samt att lyfta barnmorskeyrket med syfte att förbättra hälsan hos mödrar och barn. Under året har de varit en stark röst globalt för att förhindra att mödra- och barnhälsovården stryps på grund av pandemin samt för att barnmorskor ska få tillgång till material som skyddar dem från covid-19.⁶⁰⁵

Näringsbrist kan hämma tillväxten hos barn som ger effekter även i det vuxna livet. I DR Kongo lider 3,4 miljoner

barn av akut näringsbrist. Sidas partner Action Contre la Faim (ACF) har via förbättrade jordbruksmetoder förbättrat näringsintag hos 1 856 lokalsamhällen i Kasai som är en provins i stor humanitär nöd.⁶⁰⁶

Hållbara nationella hälsosystem och institutioner

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den inte har haft någon tydlig riktning i förhållande till en majoritet av målen (6 mål, 75 procent). I förhållande till resterande mål bedömer Sida att utvecklingen har gått bakåt (2 mål, 25 procent).

Starka och motståndskraftiga hälsosystem är nödvändiga för att bidra till jämlik hälsa samt för att förebygga och hantera hälsokriser, såsom pandemier. Vår uppföljning visar att pandemin har satt press på redan svaga hälsosystem i många av våra samarbetsländer där vi stödjer hälsosektorn. Dessa länder är Bangladesh, DR Kongo, Myanmar, Somalia, Zambia, Sydsudan, Uganda, Zambia och Zimbabwe. Sida har därför haft ett stort fokus på att bidra till att upprätthålla och stärka jämlika hälsosystem genom såväl våra bilaterala, regionala som globala strategier.

Genom en flexibel och ökad finansiering till WHO har Sida kunnat bidra till det globala målet om att tillgängliggöra hälso- och sjukvård för alla. WHO Science Division, som upprättades med hjälp av denna finansiering, har bland annat möjliggjort ett effektivt framtagande av kvalitetssäkrade normer och standarder med fokus på covid-19.⁶⁰⁷

Vi har som del i det EU-gemensamma stödet till Africa Centres for Disease Control and Prevention (Africa CDC) även bidragit till att många afrikanska länder har stärkt sin kapacitet att följa och snabbt adressera covid-19. Africa CDC har bland annat utbildat nästan 9 000 hälsoarbetare verkssamma i nio olika länder.⁶⁰⁸ Stöd till södra Afrikas ekonomiska utvecklingskommissions parlamentariska forum (SADC-PF) har också bidragit till utvecklande av riktlinjer för hur med-

lemsländerna nationella parlament ska hantera pandemin. Riktlinjerna har stärkt fokus på att skydda de grundläggande mänskliga rättigheterna för individer som lever under olika typer av restriktioner.⁶⁰⁹

I september 2021 hade Zambia rapporterat 208 469 sjukdomsfall och 3 638 dödsfall till följd av covid-19.⁶¹⁰ Hälso- och sjukvården tvingades anpassa verksamheten genom att omfördela personal till de sjukhus som tar emot allvarligt covid-sjuka. Det saknades såväl tillgång till syrgasutrustning för patienter som skyddsutrustning för personal. Mot denna bakgrund gjordes justeringar i alla Sidas bilaterala hälsoinsatser i landet under året. UNICEF fick utökat stöd för inköp av basläkemedel, vaccin samt skyddsutrustning för sjukvårdspersonal. Dessutom genomfördes renovering av de få till antalet men viktiga syrgastankarna som fanns vid centrala sjukhus för behandling av covid-patienter och nyfödda barn med andningsbesvär.⁶¹¹

I Zimbabwe står landets hälsosektor också inför en mycket svår situation, där pandemin samt återkommande strejker bland sjukvårdspersonalen har bidragit till att delar av befolkningen saknar tillgång till grundläggande sjukvård. Under 2020 beräknades mödradödligheten ha gått upp med runt 15 procent, samtidigt som vaccinationsgraden av barn under fem års ålder hade sjunkit. Sidas stöd till hälsofonden i Zimbabwe (HDF) bidrog till att upprätthålla tillgång till primärvård på landsbygden med fokus på mödra- och barnhälsa. Genom hälsofonden fick till exempel 18 000 hälsoarbetare ta del av skyddsutrustning och mer än 3 600 nya hälsoarbetare på bynivå rekryterades och utbildades under året.⁶¹² Under 2021 publicerades en utvärdering som visade på att fondens oväntat bidragit till att stärka den offentliga sektorns kapacitet att hantera kriser i landet.

Utvärderingen belyser också att landet även fortsatt är beroende av externa givares stöd för att kunna upprätthålla grundläggande hälsovård.⁶¹³

Sidas stöd har också bidragit till att organisationer på gräsrotsnivå har kunnat påverka sina lokala samhällen i frågor kopplade till jämlik hälsa. I exempelvis Somalia har Rädda barnens inrättande av hälsokommittéer i samhällen förbättrat möjligheterna att hantera effekter av klimatförändringar, såsom torka, sjukdomsutbrott och flyktingströmmar.⁶¹⁴

Inom ramen för strategin för forskningssamarbete och forskning har Sida finansierat ett antal initiativ för att bidra till förbättrade hälsosystem och institutioner. Sidas stöd till en WHO-baserad forskningsallians om hälsopolitik och -system bidrog till att hälsoministerierna i Kenya, Malawi och Uganda byggde hållbara system för integrationen av forskningsresultat i sitt beslutsfattande.⁶¹⁵ Sida har via International Vaccine Institute också bidragit till stärkande av Burkina Fasos och Madagaskars kapacitet att hantera pandemin genom testning och diagnosticering.⁶¹⁶

Antimikrobiell resistens (AMR) försvårar möjligheterna att uppnå jämlik vård bland annat genom bristande tillgång till effektiv antibiotika. Därför är arbetet mot AMR en fortsatt prioritet. Sida har bidragit till den globala samarbetsplattformen Joint Programming Initiative on AMR (JPIAMR) och dess forskningsutlysningar som söker begränsa utveckling och konsekvenser av AMR.⁶¹⁷ Sidas stöd till ReAct har bidragit till att öka den globala uppmärksamheten kring AMR.⁶¹⁸

Tillgång till rent vatten och säker hållbar sanitet och hygien

Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom området är att den inte har haft någon tydlig riktning (2 mål, 100 procent).⁶¹⁹

Säkert vatten, god sanitet och hygien är avgörande för människors hälsa och välbefinnande och tillgången till vatten, sanitet och hygien har ökat mellan 2015 och 2020 enligt data publicerad under året.⁶²⁰ Ökningen är dock fortsatt ojämn

fördelad mellan och inom länder. Tillgången till vatten och sanitet behöver i snitt fyrdubblas för att nå det Globala målet om rent vatten och sanitet (SDG 6.1 och SDG 6.2). Beräkningar visar att 1,8 miljarder människor i världen och då framför allt i de allra fattigaste länderna, saknar möjlighet att tvätta sina händer och har inte tillgång till rent vatten, god sanitet och hygien på sina vårdinrättningar.⁶²¹

Sidas stöd har bidragit till att toaletter och handtvätsfaciliteter har byggts i skolor i Somalia. Det har också bidragit till att 9 200 hushåll i fler än 30 internflyktingläger och hälso-center fått tillgång till hygienmaterial.⁶²² Genom Sidas stöd har UNICEF i Bangladesh etablerat vattenkällor för 60 500 flyktingar och 36 000 personer från värdsamhället. Tio hälso-center har dessutom fått vatteninstallationer samt latriner och hygienutrustning.⁶²³

Våra stöd till UNICEF, Water Supply and Sanitation Collaborative Council (WSSCC), Världsbanken och WaterAid har bidragit till flera viktiga resultat. Ett sådant resultat är en standard för toaletter, tillgängliga också för personer med funktionsvariationer, som har antagits för alla institutioner i Nigeria. Ett specifikt program har även bidragit till högre täckningsgrad av barnvaccinationer samt minskad diarréfrekomst hos barn i Nepal, samt utbildningsmaterial kring menshälsa som har nått minst 20 500 skolor i 49 länder. Via stöd till dessa organisationer har Sida också bidragit till miljö- och klimatanpassning i vattensektorn, till exempel genom införandet av kompostering- och torrtoaletter i skolor i Mongoliet och genom vattenbesparande tekniker i Jordanien.⁶²⁴ Dessutom har detta bidragit till att omkring 6,3 miljoner människor fått tillgång till klimatsmarta vattentjänster genom uppförandet av 1 488 solenergidrivna vattenpumpar i 41 länder.⁶²⁵

Sammanfattande analys och bedömning

Pandemin har inneburit enorma påfrestningar på redan svaga hälsosystem i länder där Sida bidrar till minskad fattigdom och förtryck. Kvinnor, ungdomar och barn har lidit mest av sekundära effekter av nedstängningar och störningar i nationella hälsosystem som har fortsatt ge sig till känna under 2021.⁶²⁶

Under året har Sida tillsammans med partner fortsatt anpassa insatser i syfte att stärka hälsosystem som förser människor med viktiga hälso- och sjukvårdstjänster. På detta sätt har vi bidragit till att motverka de negativa effekter, indirekta och direkta, som pandemin orsakat inom hälsoområdet. Genom våra partner har vi också bidragit till stärkta reproduktiva och sexuella rättigheter i flera länder trots ökande konservativa rörelser som vill inskränka dessa rättigheter.

Sammantaget bedömer vi att den portfölj av insatser och aktiviteter som genomförs inom ramen för Sidas hälsobistånd, med fokus på insatser som stärker SRHR, nationella hälsosystem inklusive vatten, sanitet och hygien samt kvinnor och barns hälsa, har varit relevant (30 mål, 75 procent). För en mindre andel av strategimålen bedömer vi att portföljen har varit delvis relevant (9 mål, 23 procent) och i ett fall ej relevant (3 procent). ●

Ibland är detta på grund av pågående kriser i landet (som till exempel i Myanmar och Afghanistan), som kräver mer omfattande anpassning och justering i vårt arbete och ibland är det på grund av nya strategier med mål eller delmål som inte har funnits tidigare (till exempel DR Kongo och Regionalt Latinamerika).

Pandemin har varit en väckarklocka för världen. Starka och motståndskraftiga hälsosystem är det bästa sättet att förhindra liknande hälsokriser framöver.⁶²⁷ Världens länder – inte minst de resursfattigaste – behöver förbereda sig för att tidigare kunna upptäcka och förhindra pandemier och för

En pojke spelar fotboll tillsammans med sin pappa i Guatemala.

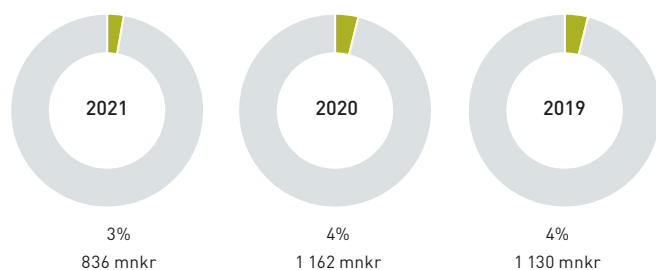
Foto: Ylva Sahlstrand

att upprätthålla basala hälso- och sjukvårdstjänster även under kriser. Detta förutsätter starka hälso- och folkhälso-system. Fungerande hälsosystem är även en förutsättning för att sexuella och reproduktiva rättigheter upprätthålls.

”Pandemin har inneburit enorma påfrestningar på redan svaga hälsosystem”

Utbildning

Figur 2.86: Området som andel av totalt utbetalade medel

Sidas stöd till utbildning 2021 var 836 miljoner kronor. Detta motsvarar 3 procent av Sidas totalt utbetalda medel. Detta är en minskning i jämförelse med tidigare år. Anledningen till att stödet totalt har minskat är bland annat att Kambodjastrategin, som innehöll utbildningsmål, har fasats ut samt att vi dragit ned på stödet till utbildning i Afghanistan efter talibanernas maktövertagande.

Majoriteten av vårt stöd till utbildning har gått till insatser som bidrar till mål om välfungerande nationella utbildningssystem (61 procent). Den andra delen har gått till insatser för att säkerställa grundskole- och gymnasieutbildning för alla.

Vårt arbete 2021

Sidas stöd till utbildning ska bidra till stärkta nationella utbildningssystem för bättre kvalitet i utbildningen, med start i förskolan och fokus på ett livslångt lärande.

Under året arbetade Sida inom området utbildning med sex strategimål i fyra av Sidas 44 strategier. Kambodjastrategin som fasades ut under 2021 innehöll också två utbildningsmål. Inom området finns två kategorier av mål:

- Välfungerande nationella utbildningssystem.
- Fullgjord avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning för alla.

Det finns strategimål för utbildning i den globala strategin för hållbar social utveckling samt i totalt fyra bilaterala stra-

tegier: Afghanistan, Kambodja (fasades ut juni 2021), Tanzania inklusive Zanzibar samt Sydsudan. Utbildning ingår även som en del av Sidas kärnstöd till samarbetspartner i strategin för stöd till svenska organisationer i det civila samhället samt i strategin för humanitärt bistånd.

Sida har inom ramen för ett antal strategier även arbetat mot strategimål och/eller med insatser som syftar till ökad kunskap om sex- och samlevnad,^{628, 629} utbildning för hållbar utveckling,⁶³⁰ tillgång till vatten och sanitet i skolor,⁶³¹ yrkesutbildning⁶³² samt demokrati och mänskliga rättigheter i utbildningen.⁶³³ Allt detta relaterar till utbildning, men redovisas under andra tematiska områden.

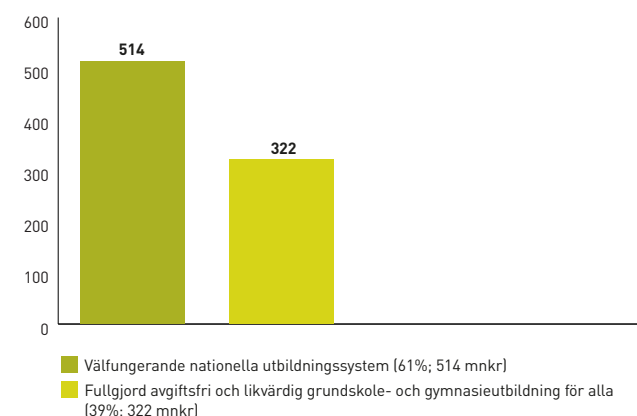
Omkring 61 procent av utbildningsstödet går till multilaterala organisationer och 24 procent till civilsamhällesorganisationer. På global nivå är Sidas största partnerorganisationer Global Partnership for Education (GPE) och UNESCO. De vanligaste samarbetsparterna på landnivå är statliga myndigheter som är ansvariga för utbildning.

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

 Sidas bedömning av utvecklingen mot målen är att den i förhållande till en tredjedel inte haft någon tydlig riktning (2 mål, 33 procent), medan den har gått bakåt i förhållande till två tredjedelar (4 mål, 67 procent).

Utbildningssystemen runt om i världen har drabbats hårt under pandemin. Under våren 2020 hade 190 länder i olika grad stängt sina skolor och 1,5 miljarder barn och unga stod utan skolgång. Under 2021 har flera länder öppnat sina skolor, medan många har fortsatt att hålla skolorna stängda eller återigen stängt skolor i takt med pandemins utveckling. Stängda skolor har blivit en utdragen process och fler än 128 miljoner barn var fortfarande drabbade av skolstängningar under året.⁶³⁴ Trots att flera länder satsat på olika typer av distansundervisning, inklusive radio- och tv-sändningar, har det visat sig vara mycket svårt att ersätta den ordinarie skolgången. Enligt vissa beräkningar kan så mycket som 25 procent⁶³⁵ av skolresultaten komma att sjunka. I en stor enkät-

Figur 2.87: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mkr

undersökning bland barn i ett 50-tal länder uppger närmare 80 procent av eleverna att de har lärt sig lite eller inget alls då distansutbildning har ersatt ordinarie skolgång.⁶³⁶

Stängda skolor har också inneburit uteblivna skolmåltider⁶³⁷ och en ökad risk framför allt för flickor att utsättas för våld och övergrepp.⁶³⁸ Cirka 24 miljoner barn och ungdomar beräknas inte komma att återuppta studierna när skolorna öppnar igen.⁶³⁹ Att vara utanför skolan, även under en begränsad tid, förväntas ha långsiktiga negativa effekter på lärande, jobb och välbefinnande och beräknas bidra till att 88 miljoner fler människor drivs in i extrem fattigdom.⁶⁴⁰

På bilateral nivå har vi i den normativa dialogen fortsatt att lyfta rätten till jämlik och inkluderande utbildning av god kvalitet och ett livslångt lärande. I den internationella dialogen har Sida drivit frågorna om allas rätt till utbildning och jämställdhet. Vi har också betonat vikten av utbildning i olika kontexter, exempelvis utbildning i krissituationer (Education in Emergencies) i fragila eller konfliktdrabbade länder för att kunna hantera framtida kriser.⁶⁴¹

Välfungerande nationella utbildningssystem

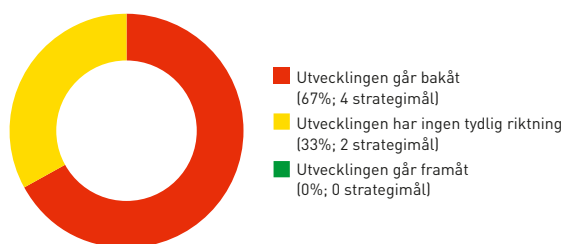
Sidas bedömning av utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori är att den har gått bakåt i förhållande till en fjärdedel av målen (3 mål, 75 procent). I förhållande till resterande mål bedöms utvecklingen ej ha haft någon tydlig riktning (1 mål, 25 procent).

Våra partner har anpassat och ställt om verksamheten för att minska de negativa effekterna av skolstängningarna bland annat genom att fördela om resurser och lärarstöd till distansundervisning.⁶⁴² Pandemin påverkar kvaliteten i utbildningen, eftersom många barn har hoppat av skolan och inte förväntas komma tillbaka. Samtidigt har pandemin ökat klyftorna mellan olika befolkningsgrupper i kunskaper och lärande. Försämrade ekonomier i många länder drabbar utbildningssystemen genom minskade resurser för lärare och utbildningsmaterial.⁶⁴³

Sidas största mottagare av globalt stöd inom utbildningsområdet, Global Partnership for Education (GPE), har bidragit till att stärka utbildningssystem och finansiera nationella utbildningsplaner i 68 låg- och lägre medelinkomstländer. En växande andel av dessa länder är fragila stater och konflikt-drabbade länder, till vilka drygt 75 procent av GPE:s medel fördelas. Stödet har bidragit till att 32,7 miljoner fler barn går i skolan, varav 48 procent är flickor. För att hantera pandemins effekter omfördelade GPE 500 miljoner US dollar. Genom detta beviljades 66 länder stöd till bland annat läromedel för distansutbildning, radio- och tv-sändningar, stöd till lärare, åtgärder och kampanjer för att på ett säkert sätt öppna skolorna igen.^{644, 645} Sidas stöd till GPE har även bidragit till att civilsamhället är representerat i den nationella dialogen om utbildningsfrågor, exempelvis i Tanzania. Genom vårt globala stöd har vi även bidragit till GPE:s arbete för stärkt ägarskap och stöd till nationella utbildningsplaner.⁶⁴⁶

UNESCO, som får stöd av Sida på global nivå, är den ledande normativa aktören för utbildningsfrågor. Sidas stöd har bidragit till att UNESCO fortsatt har tagit en stark

Figur 2.88: Utvecklingstrend

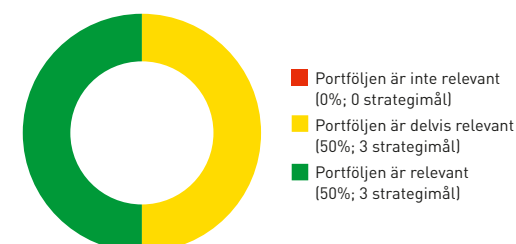

global ledarroll under pandemin. UNESCO har erbjudit stöd till alla länders utbildningsansvariga, rektorer och lärare. Tillsammans med UNICEF och World Food Program presenterade UNESCO riktlinjer för säkert återöppnade av skolor och dess betydelse för att undvika negativa konsekvenser på barn och ungdomars utbildning och hälsa. UNESCO har också utvecklat en interaktiv webbplats där information uppdateras kontinuerligt om ländernas skolstängningar. Sidas stöd har även bidragit till att 40 länder reviderat sina regelverk kring rätten till utbildning. Dessutom har 4 500 nationella statistiker utbildats som ett led att förbättra insamling och uppföljning av utbildningsstatistik på nationell nivå.⁶⁴⁷

Globalt sett anses långsiktiga stöd till utbildningssystem vara framgångsrika.⁶⁴⁸ En utvärdering av Sidas långsiktiga stöd till utbildningssektorn i Tanzania visar exempelvis att innovativa arbetssätt, där finansministeriet ställer krav på resultat inom utbildningssektorn, gjort att utbetalningar till budgetposter inom utbildning har ökat. Dessutom har systemet förbättrat fördelningen av lärare mellan regionerna i landet.⁶⁴⁹

Sida ger stöd till hela utbildningssektorn i Tanzania. För fem år sedan införde Tanzania en avgiftsfri grundskola som har bidragit till att antalet elever har ökat med nära en miljon, från 84 procent till 93 procent i primärutbildning och från 33 till 35 procent för högstadiet. Samtidigt har antalet barn i

Figur 2.89: Portföljens relevans

förskola minskat under samma period från 45 till 35 procent. Den snabba ökningen av antalet elever i de lägre årskurserna innebär stora påfrestningar för utbildningssystemet som inte tillförts ökade medel. Ett resultat av Sidas stöd är att tillgången till läromedel har ökat och nu finns i genomsnitt en bok per två elever i årskurs 1 och 2.⁶⁵⁰

Sidas stöd i Afghanistan har fokuserat på både långsiktig utveckling och kortsiktigt humanitärt stöd. Flickors tillgång till utbildning har varit en prioriterad fråga. När skolorna stängde i Afghanistan på grund av pandemin var fortfarande över 2 miljoner flickor utanför skolan.⁶⁵¹ Under nedstängningen av skolorna kunde cirka 50 procent av Svenska Afghanistankommitténs (SAK) utbildningsverksamhet fortsätta i små grupper i byskolor tack vare dialog och god samordning med utbildningsministeriet. Utvecklingen har förändrats drastiskt i samband med talibanernas maktövertagande i Afghanistan sommaren 2021. Möjligheterna att kunna fortsätta att stödja utbildning analyseras i nära samverkan med Sidas olika partner och aktörer inom det internationella samfundet. Sida bedömer att den rådande osäkerheten kan avskräcka många föräldrar från att skicka tillbaka sina barn till skolan. På en övergripande nivå återstår frågan om talibanrörelsens slutliga ställningstagande gällande flickors utbildning och kvinnors engagemang som lärare, samt om talibanrörelsen kommer att göra radikala ändringar av läroplanen.⁶⁵²

För att hantera effekterna av pandemin har samarbetspartner i Kambodja sökt anpassa utbildningssystemet till distansundervisning. Det har inneburit digital undervisning och material för hemundervisning. Ändå har bara 20 procent av eleverna kunnat utnyttja ministeriets distansutbildningssystem. Sida har aktivt bidragit i planeringen av hur skolorna ska kunna öppnas på ett säkert sätt, bland annat med hjälp av UNICEF som förbättrat tillgången till vatten och sanitet i skolorna. I och med förändringen av den politiska situationen i landet och att Sverige har beslutat att avsluta stöd till den statliga sektorn har utfasning av stödet till utbildning genomförts under året.⁶⁵³

Genom UNESCO har Sida bidragit till det regionala programmet Education for Sustainable Development (ESD) som genomförs tillsammans med Rhodes University (Sydafrika). I programmet ingår beslutsfattare och lärarutbildare från sex länder (Botswana, Lesotho, Namibia, Sydafrika, Zambia och Zimbabwe) och närmare 90 institutioner. Programmet har bidragit till att integrera hållbar utveckling i läroplaner, förbättrat pedagogiska metoder samt anpassat lärarutbildningar. Ytterligare tre länder har anslutit sig till programmet under 2021 (Eswatini, Malawi och Tanzania).⁶⁵⁴

Fullgjord avgiftsfri och likvärdig grundskole- och gymnasieutbildning för alla

 Sidas bedömning är att utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori inte har haft någon tydlig utveckling (1 mål, 50 procent) och att den har gått bakåt (1 mål, 50 procent).

Alla barn går inte i skolan och de främsta skälen till detta är fattigdom, konflikter, humanitära kriser, barnnäktenskap, funktionshinder och nu även pandemin. Tillgången till grundskoleutbildning var jämn mellan könen på global nivå, innan pandemin. Stora skillnader finns däremot mellan flickors och pojkars tillgång till utbildning på regional nivå, främst i Afrika söder om Sahara. På högre nivå, från gymnasiet och uppåt, är flickor kraftigt underrepresenterade.⁶⁵⁵

Samtidigt pågår en global lärandekris med uppskattningsvis 125 miljoner barn som inte uppnår grundläggande kunskaper i att räkna, läsa och skriva efter fyra års skolgång.⁶⁵⁶ Denna kris förstärks av covid-19. Försöken att bedriva distansutbildning utan tekniska förutsättningar har visat sig drabba redan fattiga extra hårt. Flickor drabbas i högre grad än pojkar av skolstängningar.⁶⁵⁷

Uppskattningsvis har Sida, genom det humanitära biståndet, varit med och bidragit till att 83 miljoner barn har fått stöd för skolundervisning i hemmet.⁶⁵⁸ I Syrien har fler barn möjlighet att gå i skolan tack vare vårt stöd till Global Partnership for Education (GPE) och Education Cannot Wait (ECW). Fortfarande saknar dock 800 000 flyktingbarn i regionen tillgång till utbildning.⁶⁵⁹

I Sydsudan, där vi arbetar bilateralt med stöd till utbildning, beräknas att 70 procent av barnen inte går i skolan, majoriteten av dem är flickor. En viktig orsak är att närmare 40 procent av befolkningen är på flykt⁶⁶⁰ utan tillgång till utbildning. Under de perioder då skolorna har varit nedstängda under pandemin har Sida genom partner kunnat bidra till att stöd- undervisning har funnits, som komplement till den bristande undervisning som erbjudits via radio. När skolorna väl öppnar igen uppskattas dock att majoriteten av alla elever har missat minst ett helt skolar. Många elever förutspås aldrig återvända till skolan, främst flickor som i stället riskerar att giftas bort.⁶⁶¹

Flickors utbildning utvecklas i en positiv riktning i Tanzania, där andelen flickor som fortsätter på högstadiet har ökat.⁶⁶² Fortfarande utgör emellertid de flickor och unga kvinnor som lämnat det formella skolsystemet eller tvingats lämna på grund av graviditet, en särskilt utsatt grupp i samhället. Sida stödjer Karibu Tanzania Organization (KTO) som under 2021 breddat sin verksamhet så att fler unga kvinnor kan fullfölja en yrkesinriktad gymnasieutbildning. KTO har tillsammans med Tanzanias antikorrupsionsmyndighet även genomfört en fortbildning om sextortion, det vill säga att

lärare eller andra med makt inom utbildningssystemet kräver sexuella tjänster som motprestation för betyg, andra intyg eller undervisningshjälp. Lärare och rektorer från 43 folkhögskolor deltog.⁶⁶³

Sida har även gett stöd till ett nätverk med fler än 200 civilsamhällsorganisationer i Tanzania. Detta förbättrar samordningen mellan civilsamhällsorganisationer inom utbildningssektorn. Ett exempel är att civilsamhällsorganisationer numera ingår i de lokala utbildningskommittéerna i Tanzania och därigenom stärker ansvarsutkrävandet gentemot nationella utbildningsmyndigheter.⁶⁶⁴ Den globala civilsamhällesorganisationen Global Campaign for Education (GCE) har dessutom genom sina 120 nationella, regionala och internationella medlemsorganisationer kunnat erbjuda stöd, underlag och fakta till nätverk och organisationer som det i Tanzania, i arbetet med påverkan och ansvarsutkrävande kring rätten till utbildning.^{665, 666}

I Västra Balkan, har Sida gett stöd till Roma Education Fund för att överbrygga det utbildningsglapp som finns mellan romer och icke-romer. Fonden arbetar för en reguljär och icke-segregerad skolgång för romska barn och ungdomar.⁶⁶⁷

Sammanfattande analys och bedömning

 Sida bedömer att hälften av portföljen av insatser och aktiviteter inom utbildning har varit relevant (3 mål, 50 procent). Vi har på global nivå flera viktiga strategiska partnerskap med aktörer som har kunnat anpassa sina insatser och ge stöd under pandemin. Vi har även arbetat för synergier mellan insatser på global och bilateral nivå i exempelvis Tanzania. För den andra hälften av målen bedömer vi att portföljen har varit delvis relevant (3 mål, 50 procent).

Detta beror bland annat på att förutsättningarna för arbetet har förändrats och försvårats, till exempel i Afghanistan och Sydsudan. På global nivå söker vi även någon ytterligare global partner för att komplettera vårt stöd till UNESCO för utbildning för hållbar utveckling.

Skolstängningarna under pandemin har orsakat stora problem för flickors och pojkars utbildning. De långsiktiga effekterna av dessa beräknas bli omfattande. Om inte skolor öppnas igen varnar FN för "en förlorad generation", med 24 miljoner barn som riskerar att inte komma tillbaka till skolan. Redan före pandemin var det cirka 260 miljoner barn som inte gick i skolan. Och en oroväckande stor andel av dem som gick i skolan nådde inte grundläggande kunskapsnivåer.⁶⁶⁸ Därför är det viktigt att stödja samarbetsländernas kapacitet att planera, genomföra och följa upp nationella utbildningsplaner som främjar god kvalitet i utbildningen och bättre kunskaper i skolan.

Sidas samarbeten för utbildning har varit av betydelse för att motverka pandemins negativa inverkan.^{669, 670, 671} Hit hör att förhindra att barn hamnar helt utanför skolan och därmed riskerar att hamna i ökad fattigdom.

De icke-öronmärkta stöden har bidragit till att partner inom utbildningsområdet har kunnat ställa om insatser, för att möta de utmaningar som pandemin har inneburit för utbildningssystemen runt om i världen. UNESCO har fortsatt tagit en ledarroll för samordning och tekniskt stöd på ett mycket positivt sätt. Global Partnership for Education (GPE) tog snabbt initiativ till insatser för att motverka effekter av covid-19 på utbildningssystemen. För att stärka ansvarsutkrävande kring utbildningsfrågorna har vi under året också inlett stöd till den globala civilsamhällesorganisationen Global Campaign for Education (GCE) som arbetar med påverkansfrågor.⁶⁷²

Kostnaderna ökar för att uppnå utbildningsmålen i Agenda 2030 till följd av covid-19.⁶⁷³ De inhemska resurserna står för nästan 80 procent av finansieringen av utbildning, men den andel regeringar investerar i utbildning behöver öka. Fyrtiotre länder i världen lever inte upp till målet att investera minst fyra procent av BNP eller minst tjugo procent av statsbudgeten i utbildning. Utbildning var redan före krisen en underfinansierad sektor globalt och pandemin leder till att det finns ännu mindre resurser för utbildning både i samarbetsländerna och i biståndet.

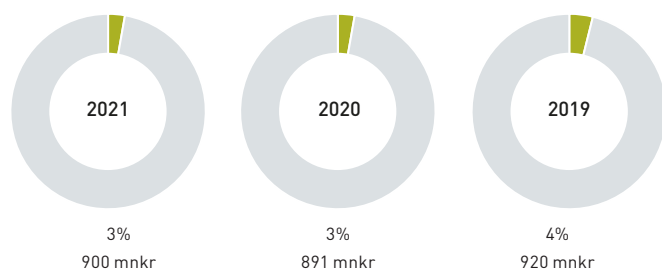
Läkarstudenter i Egypten på ett upplysningsevenemang om könsstämpning.

Foto: Charlotta Sparre

"Skolstängningarna under pandemin har orsakat stora problem för flickors och pojkars utbildning. De långsiktiga effekterna av dessa beräknas bli omfattande"

Forskning

Figur 2.90: Området som andel av totalt utbetalade medel

Sidas stöd till forskning 2021 var 900 miljoner kronor. Stöd till forskning utgör tre procent av Sidas totalt utbetalade medel. Under året har nästan 50 procent av vårt stöd till forskning gått till insatser som bidrar till stärkt forskningskapacitet och 38 procent av medlen gått till forskning av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling.

Vårt arbete 2021

Sidas stöd till forskning ges i huvudsak inom ramen för den globala strategin för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet.

Inom strategin finns tre kategorier av mål.

- Stärkt forskningskapacitet, främst i låginkomstländer och regioner.
- Forskning av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling.
- Forskningstillämpning och innovation.

En fjärdedel av forskningsstödet gick till samarbeten med universitet i Bolivia, Etiopien, Kambodja, Moçambique, Rwanda, Tanzania och Uganda. Stödet har gått till forskarutbildning och stöd till att förbättra systemen för forskning vid de nationella universiteten, liksom att stödja forskningsråden i länderna. Ungefär hälften av stödet har gått till regionala och internationella forskningsorganisationer. Organisationerna utbildar

forskare och bedriver forskning inom en lång rad vetenskapliga områden. Dessutom arbetar Sida med att stärka länken mellan forskningsrön och tillämpningar, bland annat genom stöd till lokala innovationssystem.

I dialogen med andra internationella biståndsgivare och forskningsfinansiärer betonar Sida att låginkomstländer behöver egen kapacitet att analysera och hantera kunskap. Vi driver också frågorna om att öka den akademiska friheten: forskares yttrandefrihet, forskningens oberoende och forskarnas ansvar. Sida gör det bland annat genom att prioritera breda programstöd eller kärnstöd som ansluter till forskningsorganisationernas egna ambitioner och program.

Omkring 16 procent av forskningsstödet 2021 gick till Uppsala universitet där International Science Program, utöver ett eget program inom basvetenskaper, kanaliserar stöd till andra svenska universitet för omkostnader vid mottagandet av doktorander från låginkomstländer när de vistas i Sverige.⁶⁷⁴ Nio procent gick till jordbruksforskningskonsortiet CGIAR med 15 olika forskningsinstitut spridda över världen.⁶⁷⁵ Ytterligare en stor partner har varit WHO som värd för tre olika forskningsprogram som Sida gett stöd.⁶⁷⁶

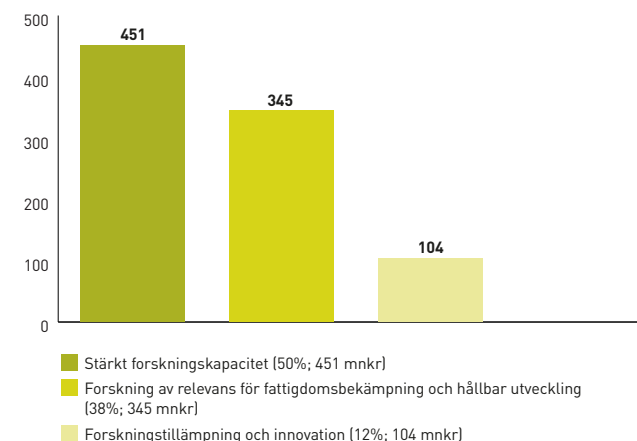
Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

 Sidas bedömning är att utvecklingen i förhållande till en majoritet av målen inom forskningsområdet inte har haft någon tydlig riktning (8 mål, 62 procent). I förhållande till drygt en tredjedel av målen bedöms utvecklingen ha gått framåt (5 mål, 38 procent).

Forskningssamarbetet verkar i en tid när det fria kunskapsamhället utmanas och den akademiska friheten hotas.⁶⁷⁷ Universitet i låginkomstländer ägnar sig i huvudsak åt utbildning. Men nationell forskningskapacitet behövs, bland annat för att säkerställa god kvalitet i högskoleutbildningarna och utbildningssystemen.⁶⁷⁸

Betydelsen av forskning, forskningskapacitet och forskningsnära innovation också i låginkomstländer har blivit ännu tydligare under pandemin.^{679, 680} Men satsningarna på forskning i och för dessa länder är för små.⁶⁸¹ I Afrika söder om

Figur 2.91: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mkr

Sahara satsas 0,4 procent av BNI och i Centralasien bara 0,15 procent, jämfört med till exempel 2,5 procent i Nordamerika och Västeuropa.⁶⁸² Generellt har pandemin bidragit till minskad finansiering av vetenskap, teknik och innovation, liksom nedskärningar av det biståndsfinansierade forskningsstödet.^{683, 684}

Stärkt forskningskapacitet

 Sidas bedömning är att utvecklingen mot en tredjedel av målen inom denna strategimålskategori har gått framåt (2 mål, 33 procent). I förhållande till övriga mål har utvecklingen inte haft någon tydlig riktning (4 mål, 67 procent).

Under det senaste rapporteringsåret fick totalt cirka 1 700 doktorander stöd via Sidas program. Fortfarande är det fler män än kvinnor som doktorerar, men trenden går mot en jämnare könsfördelning.⁶⁸⁵ Pandemin tycks dock generellt ha medfört att förutsättningarna att bedriva forskning försämrats mer för kvinnor än för män.⁶⁸⁶

Att bygga forskningskapacitet är ofta utmanande. Vid de nationella universiteten i samarbetsländerna finns brist på

handledare och infrastruktur, exempelvis laboratorier och IT, och forskarna har generellt för lite tid att forska. Pandemin har också skapat svårigheter att genomföra fältstudier, interagera med andra forskare och föra ut forskningsrön i samhället.

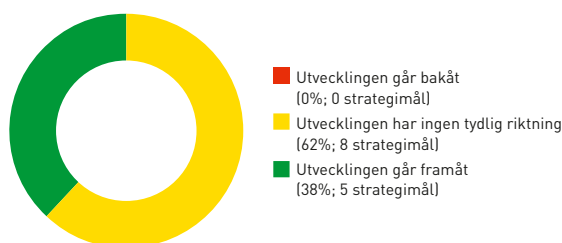
En nyligen genomförd utvärdering av Sidas modell för uppbyggnad av forskningskapacitet betonar att stödet förutom att utbilda doktorander även bör gå till att identifiera starka forskare och skapa välfungerande forskningsmiljöer.⁶⁸⁷ I Sidas program ingår ofta stöd efter avklarad forskarutbildning (så kallade post-docs) liksom stöd till nationella forskningsråd, vilket stärker forskningsmiljöerna och ökar utrymmet för forskning i samarbetsländerna. Ett exempel är stödet till Science Granting Councils Initiative (SGCI) som samlar 15 olika afrikanska forskningsråd för att öka deras kapacitet att förmedla forskningspengar. Genom stödet har flera av råden börjat samarbeta i gemensamma utlysningar av forskningsmedel, bland annat om covid-19. Råden har också samordnat vetenskapligt stöd till sina respektive regeringar om covid-19.⁶⁸⁸ Sydafrikanska National Research Foundation (NRF) är ett av de råd som har medverkat i SGCI och de fungerar dessutom som egen kanal för forskningsmedel från Sida.⁶⁸⁹ NRF är en viktig afrikansk röst för stärkt forskningskapacitet och forskning för hållbar utveckling.

Forskning av relevans för fattigdomsbekämpning och hållbar utveckling

 Sidas bedömning är att utvecklingen för hälften av målen inom denna strategimålskategori har gått framåt (2 mål, 50 procent). För den andra hälften bedöms utvecklingen inte ha haft någon tydlig riktning (2 mål, 50 procent).

Trots förseningar på grund av pandemin har utvecklingsrelevanta forskningsresultat producerats globalt såväl som i Sidas samarbetsländer- och regioner.⁶⁹⁰ Sida bedömer att de justeringar i verksamheten som många forskningsorganisationer gjort på grund av pandemin kommer att generera ytterligare relevant och viktig forskning. Trenden är emellertid inte lika tydligt positiv när det gäller målet om att öka genomslaget av ett jämställdhetsperspektiv i den forskning som bedrivs

 Figur 2.92: Utvecklingstrend

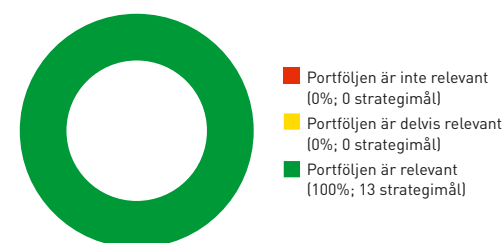

samt målet om att verka för att nationell forskning får genomslag internationellt.

Globalt pågår en snabb digital utveckling parallellt med att vetenskapliga publikationer görs mer tillgängliga (open access). På många sätt gynnar utvecklingen forskare i låginkomstländer, men det finns en risk att ojämlika förhållanden förstärks.⁶⁹¹ Sida försöker motverka detta, bland annat genom att utbilda forskare i hur det digitala publiceringslandskapet ser ut och hur open access fungerar.⁶⁹² Sida stödjer Human Reproduction Programme (HRP) inom WHO, som står bakom en global kartläggning som visar att 30 procent av alla kvinnor har varit utsatta för våld någon gång i livet.⁶⁹³ Det ligger väl i linje med att jämställdhet är en allt viktigare aspekt i den forskning som Sida stödjer.

Sida fortsätter att stödja medicinsk forskning om stora sjukdomar som hotar människors hälsa i låginkomstländer.⁶⁹⁴ Genom stöd till ett partnerskap för kliniska prövningar (EDCTP) har Sida bidragit till det malariavaccin som 2021 godkännts av WHO.⁶⁹⁵ Forskning inom jordbruk och förvaltning av naturresurser stöds av Sida för att öka avkastningen och förmågan att hantera klimatförändringar.^{696, 697, 698} Vi stödjer även samhällsvetenskaplig forskning på områden som är viktiga för att människor i låginkomstländer ska kunna hantera sin egen utveckling.^{699, 700, 701} Sida kompletterar portföljen kontinuerligt inom forskningsfält som bedöms underfinansierade och angelägna. Det gäller bland annat stöd till antimikrobiell resistens, artificiell intelligens och humaniora.⁷⁰²

 Figur 2.93: Portföljens relevans

Forskningstillämpningar och innovation

 Sidas bedömning av utvecklingen inom denna strategimålskategori är att den inte har haft någon tydlig riktning i förhållande till två tredjedelar av målen (2 mål, 67 procent), medan den har gått framåt i ett fall (1 mål, 33 procent).

Det görs framsteg, men pandemin har inneburit en försening av aktiviteter som syftar till att stärka samverkan mellan olika parter i de program som Sida stödjer.

Sida stödjer också forskning om innovation. Att förstå hur forskning kan få genomslag och hur forskningen ska möta olika samhällsbehov är viktigt för att utveckla innovationssystemet, men också för att förstå dess begränsningar.⁷⁰³ Att forskning kommer till användning är ett viktigt slutmål för forskningssamarbetet. Kanalerna mellan forskning och samhälle behöver ständigt underhållas, även om all forskning inte kan vara direkt tillämpbar. I många låginkomstländer är innovationssystemen svaga och behöver förstärkas vad gäller incitament, kommunikation och finansiering för att samverkan ska fungera.

Kommunikation är en viktig del av innovationsarbetet. Sida ger flera stöd för att stärka forskningskommunikation. Kommunikationsplattformen INASP utbildar bland annat forskare i vetenskapligt skrivande, men stärker också forskares förmåga att utåtriktat berätta vad forskningen handlar om.⁷⁰⁴ Sida-stödda SciDevNet bevakar vetenskapliga nyheter i låginkomstländer och ger utbildning inom vetenskapsjournalistik.^{705, 706}

I många låginkomstländer hämmas innovationsklimatet av att näringslivet är för begränsat för att ta tillvara och främja innovation. Ett annat problem är att universitet och statliga forskningsorganisationer inte uppfattas som en källa för innovationer. Det senare är ett specifikt afrikanskt problem, enligt en Sida-stödd rapport om innovation i Afrika.⁷⁰⁷

Sida stödjer innovationsarbetet vid universiteten i Sidas samarbetsländer. Vi har exempelvis bidragit till att Ugandas regering startat en innovationsfond om 8,1 miljoner US dollar årligen vid Makerereuniversitetet, där Sida bedriver bilateralt forskningssamarbete. Samarbetet har dessutom bidragit till att universiteten har kapacitet att hantera denna typ av forskningsbidrag.⁷⁰⁸

Sammanfattande analys och bedömning

Forskning är av stor direkt betydelse för människor som lever i fattigdom:

- Jordbruket utvecklas med hjälp av forskning om grödor och metoder, anpassade till den lokala kontexten.
- Vaccinationsprogram är beroende av kunskap om läkemedlens potentiella biverkningar och befolkningens hälsomässiga förutsättningar.
- En framgångsrik digitalisering i låginkomstländerna behöver människor som kan prioritera bland tekniska lösningar.
- Skattesystem byggs upp med hjälp av en byråkrati som kan analysera statistik och förstå vilka skatter som fungerar lokalt.
- Klimatförändringarnas orsaker och effekter måste hanteras utifrån forskning och kunskap om förhållanden i den aktuella regionen.

Sida ger stöd inom alla dessa områden. Dessutom söker Sida bidra till kunskapsutveckling i samarbetsländer genom stöd till uppbyggnad av forskningskapacitet och insatser som stärker bryggan mellan forskning och tillämpningar.

Sida bedömer att den samlade portföljen av insatser och aktiviteter inom ramen för forskningsstödet har varit relevant (13 mål, 100 procent).

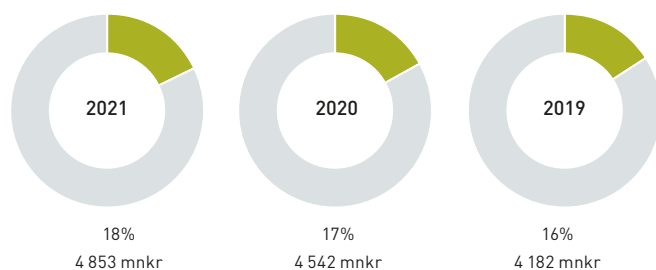
Vi utvecklar vårt forskningsstöd kontinuerligt, både vad gäller metoder och vilka forskningsområden som ska stödjas. Hur väl det lyckas beror på hur insatserna utformas men också på andra skeenden i våra samarbetsländer och i forskningsorganisationerna. Enskilda forskningsinsatser bedöms regelbundet utifrån relevans för forskningsstrategins målområden och biståndspolitiska prioriteringar liksom vetenskaplig kvalitet. Vi kompletterar portföljen på områden som vi bedömer som svaga. Svenskt bistånd fokuserar på de allra fattigaste och på konflikt- och post-konfliktländer. Detta motiverar arbetet med att utveckla forskningssamarbete i länder som präglas av konflikter och befinner sig i bräckliga situationer. Sida fortsätter att undersöka hur de länderna bäst kan stödjas.

Forskningsstödet är mycket långsiktigt. Forskarutbildningar tar tid, precis som många forskningsprojekt. Enskilda forskningsrön kan vara viktiga i sig, men måste prövas mot annan forskning i en ständigt pågående diskussion. Forskningskapacitet handlar lika mycket om att förstå vilka frågor som är viktiga, som att producera banbrytande forskningsresultat. Ur ett samhällsperspektiv är det detta som främjar utbildningssystemets kvalitet, samhällets förståelse till kritiskt tänkande och innovation och i förlängningen en demokratisk utveckling.

”Forskningsstödet är mycket långsiktigt. Forskarutbildningar tar tid, precis som många forskningsprojekt. Enskilda forskningsrön kan vara viktiga i sig, men måste prövas mot annan forskning i en ständigt pågående diskussion”

Humanitärt bistånd

Figur 2.94: Området som andel av totalt utbetalade medel

I sviterna av den globala pandemin och de ökande humanitära behoven har Sidas humanitära anslag ökat. Under året anslög vi 4,9 miljarder kronor till humanitära kriser och katastrofer. Det motsvarar 18 procent av totalt utbetalade medel 2021. Området har ökat med cirka 300 miljoner kronor i jämförelse med 2020.

Sida har i första hand arbetat för att möjliggöra för partner att tillgodose skydd och assistans för krisdrabbade människor, vilket motsvarar det första målområdet i strategin. Detta målområde står för cirka tre fjärdedelar (74 procent) av de humanitära medlen.

Vårt arbete 2021

Sidas humanitära arbete styrs av strategin för Sveriges humanitära bistånd genom Sida 2021–2025. Strategins övergripande mål är att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet till förmån för nödlidande människor som har utsatts för, eller står under hot att utsättas för, väpnade konflikter, naturkatastrofer eller andra katastrofliknande förhållanden. Strategin anger också att det humanitära biståndet skall utgå från de globala humanitära behoven samt genomföras i linje med de humanitära principerna neutralitet, opartiskhet, oberoende samt humanitet. Strategin innehåller två kategorier av mål:

- Förbättrad förmåga att tillgodose skydd och assistans för krisdrabbade människor.
 - Ökad kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet.
- Den största andelen av vårt stöd har under året förmedlats via våra strategiska partner i linje med FN:s humanitära responsplaner för de största globala kriserna. Vi har också gett stöd till snabbt uppkomna kriser genom mekanismen för snabbfinansiering (Rapid Response Mechanism, RRM) samt genom att säkerställa att multilaterala samarbetspartner har tillgång till oallokerade medel som de löpande kan fördela ut till olika kriser under året. Vi har också haft ett antal programbaserade stöd (PBA) som ger ett urval av våra strategiska partner flexibel finansiering för sin verksamhet.

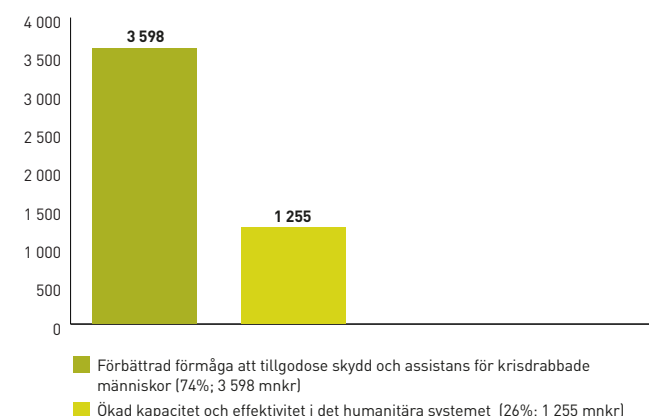
Gemensamt för våra strategiska partner är att de har god kapacitet och lång erfarenhet av humanitär verksamhet. De har bred geografisk räckvidd, närvaro i kriser och konflikter och bekräftad humanitär kompetens.

Under året har vi betalat ut medel 31 partner i 33 kriser. Mest medel har gått till kriser i DR Kongo, Jemen, Etiopien, Syrien, Sydsudan och Sudan.

En stor andel av årets humanitära medel, 56 procent, betalade vi ut före utgången av mars för att säkerställa att responsen på kriserna skulle bli så snabb som möjligt.

Gruppen av strategiska partner har under året bestått av såväl multilaterala organisationer som civilsamhällesorganisationer (45 procent respektive 51 procent) samt en svensk myndighet (MSB 4 procent). Vår största strategiska partner har varit Internationella Rödakorskommittén, som mottagit drygt 15 procent av utbetalade medel. Våra partner uppskattar samarbetsformen som de fleråriga strategiska partnerskapen innebär. Inte minst för att partnerskapet innefattar flera såväl förutsägbara som flexibla finansiering genom RRM-mekanismen. Under 2021 har 58 RRM:er betalats ut. Dessa har gått till insatser i länder och kriser som Etiopien, Nigeria och Myanmar, vilket resulterat i att människor i dessa kriser har fått ökad tillgång till humanitärt bistånd i form av exempelvis vatten, sanitet, skydd och kontantstöd. Andra typer av insatser sträcker sig över flera år och fokuserar på tidig åter-

Figur 2.95: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnr

uppbyggnad av lokala system. Exempel på detta är utbildning eller vattenförsörjning i länder som Jemen, vilket har bidragit till att stärka människors förmåga att leva ett värdigt liv.

Den normativa dialogen har under året fokuserat på skyddsfrågor och vikten av att partner konsekvent integrerar en hot- och riskreducerande ansats i sin humanitära verksamhet. Även frågan om humanitärt tillträde har prioriterats, bland annat genom dialog tillsammans med UD gentemot givare i syfte att skapa rättsligt, politiskt och operativt utrymme för humanitära aktörer att verka i regioner som domineras av sanktions- eller terrorlistade grupper. Detta är något som i hög grad försvårats av senare års sanktions- och antiterroråtgärder. En tredje dialogfråga har varit att verka för att den globala humanitära responsen baseras på behovsanalys av hög kvalitet.

Kritiska utvecklingsfrågor och resultat

 Sidas bedömning är att utvecklingen mot målen inom ramen för den humanitära strategin inte har haft någon tydlig riktning för knappt en tredjedel av målen (2 mål, 29 procent), medan den gått framåt för lika många (2 mål, 29 pro-

cent). För lite mindre än hälften av målen bedöms utvecklingen ha gått bakåt (3 mål, 43 procent).

Inför 2021 bedömde FN:s humanitära samordningsorgan OCHA att 235 miljoner människor är i behov av humanitär hjälp. För 2020 var motsvarande siffra 168 miljoner.⁷⁰⁹ Drivkrafterna bakom de kraftigt ökande behoven utgörs primärt av:

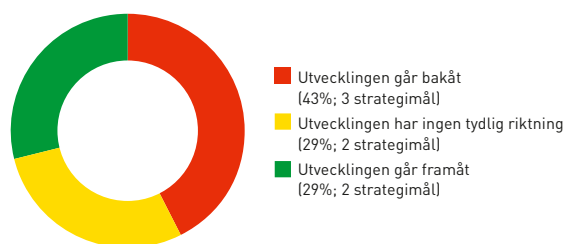
- Fler, och mer långvariga, väpnade konflikter som präglas av övergrepp mot och fördrivning av civila.
- Ekonomisk recession i sviterna av covid-19.
- Tilltagande matosäkerhet – inte minst kombinationen av ökande matpriser och dalande inkomster för många ekonomiskt svaga grupper.
- Globala klimatförändringar.

Antalet nya tvångsfördrivningar har ökat, samtidigt som svårigheterna att hitta långsiktiga lösningar för många som fördrivits tidigare kvarstår. Detta innebär att gruppen människor som tvingats på flykt ackumuleras – under 2020 nåddes historiskt höga nivåer på 82 miljoner människor.⁷¹⁰

Pandemin har även förstärkt en rad existerande humanitära utmaningar, alltifrån vatten- och sanitetsrelaterade behov till förekomsten av sexuellt våld och utmaningar med att nå de mest utsatta. Vidare försvåras utsikterna för en positiv utveckling av att endast hälften av de globala humanitära appellerna är finansierade och att en snäv krets givare står för största delen av denna finansiering, år efter år. Det gör i sin tur att glappet mellan humanitära behov och finansiering ökar över tid.⁷¹¹ Den genomsnittliga längden på en humanitär kris ligger för närvarande på över nio år. Detta är en fördubbling i förhållande till för fem år sedan.⁷¹²

Denna i sig dystra utvecklingstrend har samtidigt sporrat både givare och partner att agera. Det har uppstått nya sätt att leverera stöd i områden som är svåra att nå. Lokala organisationer nära kriserna har till exempel fått ökat utrymme och vi har även sett tendenser till att samordningen blivit mer effektiv, samt att en bättre samordning mellan humanitärt bistånd och utvecklingssamarbete uppstått i vissa kontexter.⁷¹³

 Figur 2.96: Utvecklingstrend

Förbättrad förmåga att tillgodose skydd och assistans för krisdrabbade människor

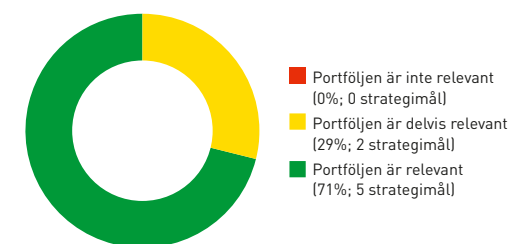
 Sidas bedömning är att utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori i huvudsak har gått bakåt (3 mål, 75 procent). I övrigt bedöms utvecklingen ej ha haft någon tydlig riktning (1 mål, 25 procent).

Det har under året blivit svårare att nå människor i redan svårtillgängliga områden. Risken att redan drabbade människor utsätt för hot, våld och övergrepp är hög och förutsättningarna för människor i utdragna kriser att leva ett värdigt liv har inte förbättrats.⁷¹⁴

Fler människor med humanitära behov befinner sig i svårtillgängliga områden präglade av låg, eller ingen, humanitär närvaro. Enligt Sveriges strategi för humanitärt bistånd ska Sida möjliggöra tillträde till dessa områden. Detta ställer höga krav på partner. Redan före covid-19 brottades humanitära aktörer med svårigheter att nå de mest utsatta, på grund av våld och säkerhetsutmaningar, byråkratiska hinder och begränsande anti-terrorlagstiftning.⁷¹⁵

Trots denna bekymmersamma utveckling vad gäller humanitärt tillträde så har flera av våra partner bibehållit eller förbättrat sin egen förmåga att nå fram till de mest utsatta. Genom partner har vi säkerställt att människor fått humanitärt stöd och skydd i en lång rad länder och regioner drabbade av kriser och konflikt.

 Figur 2.97: Portföljens relevans

Syrien, Jemen, Sydsudan, DR Kongo och Afghanistan har även under 2021 fortsatt att vara dominerande humanitära kontexter. Sida har även utbetalat stöd till kriser präglade av stora humanitära behov men som medialt sett varit mindre uppmärksammade, exempelvis området kring Tchadsjön och i Centralafrikanska Republiken. Vi har genomgående prioriterat de mest akuta behoven.

En viktig framgångsfaktor under pandemin har varit våra partners vilja och förmåga att modifiera sina planer i ett föränderligt läge. Exempelvis har Norwegian Refugee Council (NRC) upprätthållit utbildningsinsatser under omfattande nedstängningar genom att på distans uppmuntra och underlätta engagemang från lokalsamhället. Organisationen har även omdirigerat insatser till regioner som drabbats särskilt hårt av nedstängningar, bland annat försörjningsstöd till utsatta människor i Irak, vilket möjliggjorts genom flexibelt programbaserade stöd från Sida. Sammantaget har NRC genomfört verksamhet i 27 av världens 35 mest svårtillgängliga länder.⁷¹⁶

UNHCR och andra partner har också i högre utsträckning förlitat sig på digitala lösningar för att arbeta med befolkningsgrupper, som på grund av restriktioner blivit svåra att nå. På så sätt har de säkrat kontinuitet i insatserna, exempelvis med fokus på skydd.⁷¹⁷ Kombinationen av samhälleliga nedstängningar, omständliga byråkratiska processer och

säkerhetsutmaningar har dock i flera fall skapat oöverstigliga hinder för att nå ut på ett rimligt sätt. Ett exempel på detta är i Etiopiens Tigray-region där våra partner rapporterar om att man behövt avbryta humanitära aktiviteter när de behövs som mest.⁷¹⁸

Samtliga av Sidas humanitära partner har också inkluderat skyddsfrågor som en del av sin verksamhet. Skyddsrisiker genererade av konfliktrelaterat våld som är riktat mot, eller indirekt drabbar, civila har inte minskat i omfattning. Exempelvis fortsätter barn att dödas, hotas och tvångsrekryteras i väpnade konflikter. Barn påverkas även i oproportionerlig hög grad av exempelvis landminor.⁷¹⁹ Kvinnor och flickor löper i ökande grad risk för konfliktrelaterat sexuellt våld. För nionde året i rad drabbade mer än 90 procent av skadorna från explosiva vapen civila.⁷²⁰

Våra partner har olika förmåga och kapacitet när det gäller att arbeta förebyggande genom att minska risken för att människor utsätts för våld, hot, tvång och övergrepp. En stor del av partners skyddsverksamhet fokuserar fortfarande på att ge stöd till människor som redan har utsatts för våld och övergrepp. Vi har därför särskilt prioriterat humanitär verksamhet som bidrar till att förebygga och reducera skyddsrisiker. Ett exempel på detta är Islamic Relief Swedens kompetensutveckling av sjukvårdspersonal i Syrien, som integrerar kunskap om könsbaserat våld. Detta har bidragit till att konfliktdrabbade internflyktingar fått ökad tillgång till hälsovård av god kvalitet.⁷²¹

Sexton procent av världens befolkning lever nu i länder som präglas av långvariga humanitära kriser. Dessa länder är hem för över hälften av världens människor som lever i extrem fattigdom.⁷²² Ett viktigt fokusområde för Sidas humanitära arbete är därför människor som lever i utdragna kriser. Under året har Sida fortsatt att ge stöd till partner som når denna målgrupp. Genom en garantiinsats i Uganda har vi exempelvis bidragit till att ge flyktingar tillgång till lån och sparande. Syftet är att öka flyktingars och värdbefolkningens

inkludering i ekonomin och bidra till att förstärka människors motståndskraft till kriser.⁷²³ Ett annat exempel är satsningar på energieffektiva matlagningslösningar med World Food Program och UNHCR i Tchad. Garantiinsatsen har bidragit till goda resultat och fram till april 2021 hade vi redan uppnått och överskridit ett av de deltagande finansinstitutens mål om att nå 4 300 låntagare under året.⁷²⁴

Pandemin har också bidragit till ett ökat samarbete mellan aktörer för humanitärt bistånd, utvecklingssamarbete och fredsbistånd i olika länder. Sida har utvecklat samarbetet mellan det humanitära och det långsiktiga biståndet för stärkande av människors motståndskraft i utdragna kriser såsom Jemen och Afghanistan.⁷²⁵ I Jemen har Sida gett stöd till en insats som stärkt människors motståndskraft på landsbygden. Sårbara jordbrukarfamiljer och ungdomar har förbättrat sina möjligheter till självförsörjning, bland annat genom mikrokrediter, samtidigt som lokala marknader stimulerats.⁷²⁶

Ökad kapacitet och effektivitet i det humanitära systemet

 Sida bedömer att utvecklingen mot målen inom denna strategimålskategori i huvudsak har gått framåt (2 mål, 67 procent). I övrigt bedöms utvecklingen ej ha haft någon tydlig riktning (1 mål, 33 procent).

Sida ska bidra till att stärka det humanitära system som omfattar alla de aktörer och strukturer som styr, samordnar och genomför det humanitära biståndet. Systemet innefattar en stor mängd aktörer, processer och initiativ, vilket gör det utmanande att identifiera entydiga trender i utvecklingen. Vad gäller reformer i linje med Grand Bargain – den globala överenskommelsen kring effektivitet i det humanitära systemet – går utvecklingen i mångt och mycket åt rätt håll. Detta gäller särskilt i frågor om lokalisering, harmoniserad rapportering, kontantstöd, riskhantering och behovsanalyser. De delområden där man inte kommit lika långt är säkrandet av kvalitativ finansiering för lokala organisationer och inkludering av drabbade människor i den humanitära responsens utform-

Hundar och råttor hjälper till att hitta och förstöra landminor och odetonerade bomber. Humanitärt bistånd vid katastrofer försvåras när minor försinkar eller stoppar leveranser av förnödenheter.

Foto: MAG International

ning.⁷²⁷ Vårt bidrag till genomförandet av Grand Bargain-agendan har under året utvecklats genom att vi ökat andelen finansiering genom flexibla och effektiva finansieringsformer (Rapid Respons Mechanism, RRM och programbaserat stöd, PBA) samt ökat utrymmet för flexibilitet för partner. Dessutom har vi i dialogen med våra partner verkat för att de ska genomföra nödvändiga reformer av sin egen verksamhet. Detta i syfte att de också ska bidra till förändringar i det humanitära systemet. Det är dock för tidigt att följa upp om denna dialog har medfört några konkreta resultat.

En annan dialogfråga som Sida prioriterar är förbättrade behovsbedömningar. Diskussioner kring behovsbedömningar och humanitära prioriteringar har intensifierats under pandemin och flera förbättringsåtgärder har vidtagits av humanitära partner. Sida stödjer arbetet med Joint Intersectoral Analysis Framework (JIAF) som syftar till att förbättra riktlinjer och manualer för humanitära behovsbedömningarna. En utvärdering, som ska ligga till grund för JIAF:s strategiska inriktning för 2022 och framåt, pågår.

Pandemin har förstärkt existerande tillträdesutmaningar men situationen har även fungerat pådrivande för utvecklandet av nya lösningar för tillträde. Vi ser vårt stöd till FN:s kontor för humanitära frågor OCHA som strategiskt för att stärka samordning samt arbete med säkert, obehindrat och kontinuerligt tillträde för att nå krisdrabbade människor. I ljuset av covid-19 reviderade OCHA snabbt sina behovsbedömningar och responsplaner och lade på så sätt grunden för en samordnad humanitär ansats. Med stöd av Sida kunde OCHA också snabbt tillgängliggöra medel till välplacerade, ofta lokala organisationer genom humanitära landfonder. Detta innebar att det humanitära stödet kunde följa och anpassas till de snabbt skiftande behoven.⁷²⁸

Genom policy- och metodstöd till aktörer som verkar för

att stärka det humanitära systemet har Sida också bidragit till framtagandet och användandet av evidens inom den humanitära sektorn. Exempelvis har Sidas partner ALNAP publicerat ett stort antal publikationer på temat under året.⁷²⁹ Sida har även bidragit till The New Humanitarians journalistiska granskning av sexuella övergrepp som har begåtts av anställda vid humanitära organisationer. Granskningen har drivit på debatten om hur den humanitära sektorn hanterar detta problem.⁷³⁰

Sammanfattande analys och bedömning

Trots en negativ omvärldsutveckling där de humanitära behoven har ökat bedömer vi att de insatser och aktiviteter som genomförts inom ramen för Sidas humanitära arbete har varit relevanta och uppnår resultat i förhållande till en majoritet av målen (5 mål, 71 procent). I förhållande till övriga mål bedöms de ha varit delvis relevanta (2 mål, 29 procent).

Sidas strategiska partner har varit en grundförutsättning för arbetet 2021. Vår inriktning på skydd, tillträde och långsiktiga lösningar har dessutom rimmat väl med de utmaningar som förstärkts under året. Sidas syn på partnerskap och flexibla former för stöd har möjliggjort operativa omprioriteringar och motverkat programmatiska inlåsningseffekter. De partner som får stöd genom en programbaserad insats har vittnat om hur Sidas flexibla stöd leder till mer ansvarsutkrävande och en mer behovsstyrd respons. De effektivitetsvinster som programbaserat stöd innebär blev under pandemin ännu tydligare eftersom behoven av att anpassa verksamheten ökade.

För att fortsatt stärka relevansen i arbetet har Sida under året inkluderat två nya strategiska partner, samtidigt som vi fasar ut strategiska partnerskap med fyra andra humanitära aktörer.

” Pandemin har förstärkt existerande tillträdesutmaningar men situationen har även fungerat pådrivande för utvecklandet av nya lösningar för tillträde ”

Resultatredovisning övriga uppdrag i regleringsbrev

Återrappporteringskrav och uppdrag

I detta avsnitt redovisar vi övriga mål och återrappporteringskrav samt uppdrag i Sidas regleringsbrev för 2021.

Följande uppdrag, som ska redovisas i årsredovisningen, fanns i årets regleringsbrev:

- Antikorrupktion.
- Tematisk redovisning av biståndsverksamheten
- Att utveckla arbetet med demokrati i utvecklingssamarbetet.
- Garantiinstrumentets användning i utvecklingssamarbetet.
- Bredare relationer.
- Utvecklingssamarbetet i linje med klimatavtalet från Paris.
- Informationssäkerhet.
- Förvaltning och säkerhetskostnader.
- Kostnader för viss metodutveckling och rådgivning, m.m.
- Agenda 2030

Återrappporteringskrav om Tematisk redovisning av biståndsverksamheten, Bidrag till civilsamhällesorganisationer samt Agenda 2030, redovisas inte i detta avsnitt utan i sitt sammanhang tidigare i rapporten. För tematisk redovisning se avsnittet Resultatredovisning per tematiskt område. Bidrag till civilsamhällesorganisationer redovisas i avsnittet Vi finansierar partner och delar finansiella risker/ Civilsamhällets organisationer stärker lokalt ägarskap samt i avsnittet Resultatredovisning per anslagspost. Sidas samverkan med relevanta aktörer i genomförandet av Agenda 2030 beskrivs i avsnittet Resultatredovisning per uppgift/Vi mobilerar engagemang och stärker kapacitet.

Sidas försöker förhindra korrupktion i biståndsarbetet redan från start genom att bedöma om samarbetspartner har en bra styrning och kontroll. Vi kräver också revision och resultatredovisning för alla biståndsprojekt. I Jemen hämtar Ali, 8, och hans pappa mat och kuponger som delas ut.

Foto: Alvild Stromme

Antikorrupktion

Sida ska i enlighet med regeringens beslut (UD2020/13611) anta en helhetsansats vid antikorrupktionsarbetet med syfte att stärka transparens och ansvarsutkrävande inom samtliga tematiska områden. Sida ska mot den bakgrunden redovisa myndighetens arbete med antikorrupktion som tematisk verksamhet i länder.

Korruptionen är omfattande i många av Sidas samarbetsländer. Detta utgör ett hinder för hållbar utveckling och ett effektivt genomförande av utvecklingssamarbetet. Därför är arbetet med antikorrupktion prioriterat för Sida. Vi tillämpar en helhetsansats till antikorrupktion i vårt arbete som omfattar korruption som risk och som ett utvecklingshinder. Vi har en handlingsplan för antikorrupktionsarbete som gäller till och med år 2023. Handlingsplanen speglar helhetsansatsen, men betonar korruption som ett utvecklingshinder där stärkt transparens och ansvarsutkrävande inom samtliga tematiska områden är centralt.

Stärkt kapacitet och verktyg för genomförande

Viktiga redskap för att stärka vår interna kapacitet är handlingsplanen, ökade personalresurser inom området, ökad kompetens samt uppdatering av våra arbetsverktyg.

Vi har utökat personalresurser på Sidas tematiska stödenhet år 2020 och vi har under året utsett interna fokuspunkter för antikorrupktion. Dessa fokuspunkter är medlemmar i Sidas antikorrupktionsnätverk och har särskilt ansvar att bevaka och driva på arbetet med antikorrupktion på enheter och utlandsmyndigheter.

Vi har genomfört en rad utbildningar och läropass med Sidas medarbetare och vi har vidareutvecklat ett obligatoriskt

utbildningspaketet för samarbetsorganisationer som har setts över, utvecklats och getts mer utrymme under hösten 2021. Nytt stöd till U4 Resource Centre är under beredning och kommer att säkra fortsatt utbildningsstöd för Sidas personal och Sidas samarbetsorganisationer, tillgång till evidensbaserade underlag inom antikorrupktionsområdet, samt analysstöd via bland annat extern helpdesk.

En annan viktig förutsättning för genomförandet av regelbrevsuppdraget är att vi uppdaterar våra instruktioner för partnerorganisationer samt att våra berednings- och uppföljningssystem uppdateras för att stödja arbetet med helhetsansatsen. En översyn av dessa har gjorts. Vi har också genomfört mindre justeringar under 2021 och tagit fram en plan för vidareutveckling under 2022.

Sidas ansats för arbetet med korruption som utvecklingshinder

Sida tillämpar en evidens- och erfarenhetsbaserad ansats för arbetet med korruption som utvecklingshinder. I denna ansats betonar vi att en gedigen förståelse för korruptionen i kontexten är en grundläggande förutsättning för framgångsrikt antikorrupktionsarbete. Under året har vi fokuserat på att ta fram analyser som belyser korruptionens drivkrafter och maktförhållanden i olika kontexter. Vi har särskilt fokuserat på de strategier som är på väg att löpa ut och där förslag till nya strategiunderlag ska tas fram. Fokus har även legat på de strategier som nyligen har beslutats och som därmed ska operationaliseras. Dessa analyser underlättar en systematisk integrering av antikorrupktion från start och säkerställer att vi tar hänsyn till principer som transparens och ansvarsutkrävande inom andra sektorer och tematiska områden.

Under 2021 initierade vi ett innovativt och adaptivt pilotprojekt där vi fullt ut testar vår helhetsansats till antikorrupktion i några utvalda pilotländer. Pilotprojektet inkluderar gedigen analys, strategiska insatser mot korruption, systematisk integrering av antikorrupktion, förstärkt samordning och påverkansarbete. Moldavien och Zambia är först ut och under

året har viktiga förberedelser gjorts när det gäller exempelvis analys, bred givarsamordning och identifiering av prioriterade sektorer. Pilotinitiativet kommer att pågå till och med år 2023.

En del av vårt arbete under året har även handlat om att undersöka hur ny och innovativ teknologi kan användas för att effektivisera antikorrupktionsarbetet inom ramen för olika tematiska områden. Arbetet kommer att fortsätta och förväntas resultera i konkreta rekommendationer som ska leda till ökad användning av innovativ teknologi i antikorrupktionsarbetet. Bland pågående initiativ inom området kan nämnas samarbetet med UNDP och stödet till The Anti-Corruption Innovation Initiative med syftet att främja transparens, ansvarsutkrävande och antikorrupktion genom teknik och innovation för att påskynda arbetet med Agenda 2030.⁷³¹ Vi har även samarbetat med andra biståndsgivare och förändringsaktörer för ett effektivt påverkansarbete, dialog och koordinering inom antikorrupktion. Exempelvis har vi deltagit aktivt i OECD:s Anti-Corruption Task Team, i UNODC-relaterade sammanhang samt på U4 Resource Centers regelbundna möten. Vi delar våra erfarenheter, arbetsformer och prioriteringar med andra givare och har arbetat för att möjliggöra robust givarsamordning inom ramen för bland annat våra pilotlandsinitiativ.

Exempel på insatser

Vi har under året gett stöd till insatser som bidrar till att motverka korruption, stärka transparens och ansvarsutkrävande inom ramen för samtliga tematiska områden och med en stor geografisk spridning. Nedan följer exempel på sådana insatser sorterade per tematik:

- Hållbar inkluderande ekonomisk utveckling – Sida har genom sitt stöd till Världsbankens multilaterala givarfond i Somalia bidragit till reformeringen av statens offentliga ekonomiska förvaltning. En del i detta handlar om att öka transparensen när det gäller statens offentliga utgifter. Exempelvis publicerar nu Somalias skattemyndighet regelbundet skatteintäkter och utgifter på sin webbplats.⁷³²

- Jämlik hälsa – Genom vårt stöd till Bangladesh Health Watch, har vi bidragit till ökad transparens och granskning av kvaliteten i Bangladesh hälso- och sjukvård. Organisationen har under året publicerat flertalet debattartiklar i nationella tidningar som fokuserat på covid-19 i relation till hälso- och ekonomifrågor. Artiklarna har bland annat handlat om kvalitet och distribution av personlig skyddsutrustning bland första linjens vårdpersonal.⁷³³

- Utbildning – Genom vårt stöd till Karibu Tanzania Organisation (KTO) har vi bidragit till att rektorer och lärare på landets folkhögskolor har fått utbildning om sextortion. Sextortion handlar om att lärare eller andra med makt inom utbildningssystemet kräver sexuella tjänster som motprestation för betyg, andra intyg eller undervisningshjälp. Utbildningen har genomförts tillsammans med Tanzanias korruptionsmyndighet.⁷³⁴

- Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer – I Ukraina har vi gett stöd till intresseorganisationen Agency for Legislative Initiatives, som arbetar med att engagera medborgare i utformandet av lagar. De arbetar även med att övervaka parlamentets arbete, de politiska partiernas aktiviteter, bekämpa korruption, främja yttrandefriheten och stärka lokala självstyren.⁷³⁵

På Västra Balkan har vi stöttat oberoende media genom samarbetsorganisationen Balkan Investigative Reporting Network (BIRN). Organisationen fokuserar på övergångsrättvisa, ansvarsutkrävande och transparens hos offentliga institutioner. Reportagen under året har bland annat avslöjat felaktig statistik gällande covid-19, vilket bidragit till att ansvarig myndighet lovat ökad transparens.⁷³⁶

- Miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser – Tillsammans med Kemikalieinspektionen (KemI) stödjer Sida myndigheter i Afrika, Sydostasien och Latinamerika med nya verktyg för att modernisera lagstiftning och introducera ansvarsutkrävande i producentledet. Genom insatsen har vi också stöttat dessa länders deltagande i arbetet med de internationella kemikaliekonventionerna.⁷³⁷

Slutsats och bedömning

Sida bedömer att arbetet med att anta en helhetsansats i antikorrupsionsarbetet med syfte att stärka transparens och ansvarsutkrävande inom samtliga tematiska områden har gått framåt under år 2021. Vi bedömer också att många av de åtgärder som vi har vidtagit under 2021 kommer att få genomslag under de kommande åren. Inte minst då allt fler

nya strategier bygger på korruptionsanalyser samt innehåller explicita mål om minskandet av korruption som utvecklingshinder. Under året har vi framför allt valt att strategiskt stärka arbetet inom de strategier som beslutats nyligen samt genom ett antal pilotprojekt. Syftet är att dessa ska generera lärande och i sin tur inspirera till nya och fler initiativ.

I Mali producerar en grupp kvinnor masker och delar ut till befolkningen. Arbetet ger kvinnorna en inkomstkälla samt bidrar till att bromsa spridningen av covid-19.

Foto: Michael Ali/UN Photo

Att utveckla arbetet med demokrati i utvecklingssamarbetet

Sida har i uppdrag att vidareutveckla och stärka myndighetens verksamhet inom området demokrati och mänskliga rättigheter (UD2020/13611). Uppdraget löper till och med 2022.

Arbetet med demokrati är en central del av Sidas verksamhet och vi har under året utvecklat och stärkt arbetet med utgångspunkt i det uppdrag vi fått från regeringen. Denna återrapportering kompletterar den tematiska resultatredovisningen för området mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer.

Den del av demokratiuppdraget som avser förstärkt antikorrupsionsarbete rapporteras samlat inom ramen för uppdraget om antikorrupktion (se tidigare rubrik).

Inkluderande demokratiskt deltagande och skarp inriktning på demokrati och jämlikhet

Demokrati är beroende av människors inkludering, delaktighet och välfärd. Sida har under året fortsatt att stärka arbetet med en demokratifrämjande ansats inom ramen för flera av de tematiska områdena som är prioriterade i svenskt utvecklingssamarbete. Inom området hållbar inkludering ekonomisk utveckling har ansatsen exempelvis handlat om insatser som stimulerar till sysselsättning med anständiga och rättvisa arbetsvillkor.^{738, 739, 740, 741} Ett annat prioriterat område för Sida har varit företagande och mänskliga rättigheter, framför allt i Asien och Afrika.⁷⁴²

Under året har vi även gett ett omfattande stöd till partner som kombinerar arbete med mänskliga rättigheter och demokrati med miljö- och klimatfrågor. Vi har prioriterat stöd till miljöförsvare och grupper som far illa när beslut om naturresurser och miljöaspekter tas.^{743, 744, 745, 746, 747} Inom hälsosektorn har arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter haft en tydlig inkluderande hållning som bidragit till resultat för kvinnor,

unga och marginaliserade grupper.^{748, 749} I exempelvis Uganda har den demokratifrämjande ansatsen omfattat rättsligt arbete och Sidas partner vann ett fall om mödravård som en mänsklig rättighet i konstitutionsdomstolen. Det var ett viktigt och tydligt exempel på ansvarsutkrävande arbete i hälsosektorn.^{750, 751} Inom utbildningssektorn har vi arbetat för rätten till utbildning och ett inkluderande och jämställt utbildningssystem.^{752, 753}

Vi har fortsatt att systematiskt tillämpa metoder och stärka vår kapacitet för att utvecklingssamarbetet ska främja demokratisk utveckling och de mänskliga rättigheterna. Med hjälp av Sidas uppdaterade verktyg för multi-dimensionell fattigdomsanalys (MDPA)⁷⁵⁴ har analyser exempelvis genomförts i Guatemala,⁷⁵⁵ Bolivia,⁷⁵⁶ Albanien,⁷⁵⁷ Turkiet,⁷⁵⁸ Bangladesh,⁷⁵⁹ Irak,⁷⁶⁰ Zambia,⁷⁶¹ Sydsudan⁷⁶² och globalt.⁷⁶³ I Bosnien och Hercegovina och i Ukraina pågår analyser.⁷⁶⁴ Analyserna har bland annat visat att demokratifrämjande arbete är centralt för fattigdomsbekämpning och att svaga institutioner och icke-representativ demokrati försvårar fattigdomsbekämpning. I Zambia pekade MDPA på att ojämlikhet hindrar utvecklingen i landet.⁷⁶⁵ I flera strategier har analyserna bidragit till portföljen av insatser och lett till att aktiviteter ställts om och kompletterats.⁷⁶⁶

Vårt arbete med rättighetsperspektivet och utvärdering av hur vi tillämpar det⁷⁶⁷ har rönt internationellt intresse. Bland annat har Sida och svenska Statistikmyndigheten (SCB) medverkat i ett seminarium med Världsbanken och andra givare. Utvärderingen, som publicerades 2020, visade bland annat att Sida behöver ett enhetligt ramverk och en metod som tillämpas än mer systematiskt. Våra verktyg för tillämpning av rättighetsperspektivet har därför reviderats under året.^{768, 769}

Vi har även bidragit till en inkluderande och rättighetsbaserad digitalisering. Under året har vi etablerat en kurs i digital säkerhet och vägledning för hur vi ska ge stöd till partner och beakta våra partners säkerhet inför beslut om stöd.^{770, 771, 772, 773} Inom ramen för Digital Development Partnership har vi även fört dialog med Världsbanken för att säkerställa att de digitaliseringsprocesser som stöds inom ramen för partnerskapet utgår från rättighetsperspektivet.⁷⁷⁴ Vi har också stärkt vårt arbete med yttrandefrihet och rättigheter på nätet och flera

av våra partner har under året ställt om för att möta ökande behov av arbete för ett fritt, öppet och säkert internet.^{775, 776, 777, 778} För att dela kunskap om hur Sida, partner och andra aktörer kan stärka demokratin online anordnades Stockholm Internet Forum med över 1 000 deltagare från mer än 120 länder.⁷⁷⁹ Dialogen bidrog till en FN-resolution och en FN-rapport om yttrandefrihet för kvinnor och flickor.⁷⁸⁰

För att stärka kulturutövares roll i arbetet för demokrati har Sida också inlett ett samarbete med Kulturrådet och Konstränsnämnden. Genom samarbetet stödjer vi ett globalt program för konstnärlig yttrandefrihet, inklusive rättsstöd och skydd i repressiva miljöer.⁷⁸¹ Sida har anordnat ett digitalt kulturrevent för svensk publik, inklusive myndigheter och andra partner, för att tydliggöra kopplingen mellan politik, bistånd och kultur i syfte att stärka och synliggöra kulturbiståndets roll för demokrati och fattigdomsbekämpning.⁷⁸²

Stödet till civilsamhällets aktörer och motverkandet av det krympande utrymmet för dessa har haft hög prioritet under året. Sida har bidragit till att OEDC-DAC antagit en bindande rekommendation som ska styra hur medlemsländerna ger stöd till och samarbetar med civilsamhället.⁷⁸³ Vi har även medverkat i metodutveckling för att stärka lokalt ägarskap och lokal makt.^{784, 785}

Under året har vi fortsatt arbetet med att stödja aktörer som i auktoritära stater arbetar för demokratiska reformer samt för fria och rättvisa val. Genom det stöd som vi ger till svenska partianknutna organisationer har vi exempelvis bidragit till att andelen unga och kvinnor i beslutsfattande ställning har ökat och att kvinnoförbund grundats i auktoritära stater där människor utsätts för förtryck.^{786, 787} I flera insatser reflekteras ett ökat fokus på kvinnors politiska deltagande, men även på grupper som såsom transpersoner och personer med funktionsnedsättning, reflekteras i flera insatser.^{788, 789, 790, 791}

Inom ramen för vår demokratifrämjande ansats arbetar vi med en mångfald av aktörer och vi strävar aktivt för att bidra till ökad samverkan mellan dessa. Exempelvis bidrar vi till att underlätta utvecklingen av politik inom sakfrågor såsom arbetsrätt samt skatte- och miljöpolitik underlättats. Detta tack vare nära samarbete mellan politiska partier samt sociala

rörelser och intresseorganisationer i civilsamhället.^{792, 793} Att sammanföra representanter för olika politiska grupper kring frågor som kräver samarbete gällande tekniska lösningar har prövats i Bolivia.⁷⁹⁴ Mindre formella partner och demokratiska rörelser har varit viktiga att nå. Till exempel jämställdhetsaktörer genom samarbete med Global Fund for Women.⁷⁹⁵

Säkerställa flexibilitet vid förändrad demokratisk utveckling

Vi har anpassat Sidas utvecklingssamarbete i förhållande till demokratiutvecklingen i samarbetsländerna. När demokratiutvecklingen varit negativ har vi som regel minskat stödet till statliga aktörer och ökat stödet till andra, exempelvis civilsamsamhällsorganisationer. Vi har under året avslutat eller minskat vårt stöd till staten i flera länder på grund av en negativ demokratiutveckling:

- Militärkuppen i Myanmar 2021 förändrade förutsättningarna för demokratibiståndet. Stödet genom multilaterala organisationer som syftade till att stärka de statliga institutionerna att bli mer ansvarstagande, öppna och effektiva avvecklades direkt efter att militären tagit kontrollen.⁷⁹⁶
- Efter talibanernas maktövertagande i Afghanistan har allt stöd till staten som tidigare kanaliserats, genom framför allt Världsbanken, upphört.⁷⁹⁷ Vi har prioriterat att bistå partner med att evakuera de mest hotade människorättsförsvaren och journalisterna med flera. Samarbetet med civilsamhället är av högsta prioritet men beroende av den politiska utvecklingen. Fri och oberoende media, transparens och ansvarskrävande samt mänskliga rättigheter ses som centrala områden att fortsätta stödja.
- I Mali stoppade vi utbetalningarna till staten efter statskuppen i slutet av maj, utbetalningarna återupptogs sedan under sommaren.⁷⁹⁸
- I Tanzania har demokratistödet ökat sedan 2020 men samarbetet med staten har samtidigt begränsats.⁷⁹⁹
- I Etiopien har utsattheten ökat med väpnade konflikter, pandemin, en nedåtgående ekonomisk trend samt miljökatastrofer. Vi har omfördelat biståndet mot utvidgad bevakning av de mänskliga rättigheterna och stöd till sociala skyddsnet.⁸⁰⁰

I arbetet för demokrati vid förändrad demokratisk utveckling är valet av partner centralt. Samarbete med icke-statliga och mellanstatliga aktörer samt samarbetet med det lokala styret kan ge viktiga ingångar till staten även i de länder vi inte har något direkt statligt samarbete. Sida har exempelvis ingått aktiva partnerskap med multilaterala aktörer när direkt samarbete med staten inte varit aktuellt.^{801, 802, 803} Samarbete med det lokala styret har också varit ett alternativ när samarbete på central nivå inte fungerat. Detta har exempelvis varit fallet i Turkiet,⁸⁰⁴ i Somalia^{805, 806, 807} samt i Guatemala.⁸⁰⁸ Flexibla stödformer har använts i situationer som kräver att verksamheten anpassas till den politiska utvecklingen.⁸⁰⁹ Genom att utbetala kärnstöd till civilsamhället ger vi dessa aktörer de förutsättningar de behöver för att kontinuerligt kunna justera sin verksamhet i sammanhang där utvecklingen förändras.⁸¹⁰

I repressiva miljöer och i situationer där den demokratiska utvecklingen försämras har vi gett stöd till insatser som främjar demokratisk motståndskraft och återhämtningsförmåga. Det handlar framför allt om insatser som på olika sätt hanterar begränsningar av det demokratiska utrymmet och arbete för att upprätthålla och skydda framsteg som gjorts.^{811, 812, 813, 814, 815}

Stärkt policygenomslag baserat på vetenskapligt belagd forskning

Sida samarbetar på olika sätt med forskningsinstitut och tanke-smedjor. För att utveckla en mer strategisk och systematisk kunskapsförmedling mellan Sida och forskningsinstitut har vi genomfört en kartläggning av Sidas stöd till demokratiforskning. Kartläggningen identifierar stöd till en bredd av aktörer, såsom forskningsinstitut, universitet, civilsamhället och tanke-smedjor. Forskningsfältet inkluderar ämnen som samhällsstyrning, deltagande, mänskliga rättigheter, jämställdhet och fredsbyggande. Kartläggningen belyser vikten av att Sida fortsätter ha en ansats som stärker lokal forskningskapacitet och som stödjer lokala frågeställningar. Den pekar också på att vårt stöd till demokratiforskning bör bidra till att kunskap sprids till internationella fora, bland annat inom akademien.⁸¹⁶ Vi behöver fortsätta bevaka och lära oss mer om hur den kunskapen används och vilken effekt den får både på policy och i praktiken.

Stöd till akademisk frihet

Sida har under året gett stöd till ett ökat antal insatser som främjar den akademiska friheten, till exempel med UNESCO⁸¹⁷ och Science in Exile.⁸¹⁸ Internationellt har vi agerat för ett ökat fokus på akademisk frihet och pressfrihet. Exempelvis deltog vi i dialog om hur forskare och vetenskapsjournalister i auktoritära stater kan hjälpas åt för att förmedla kunskap och samtidigt värna sin säkerhet under en global konferens för vetenskapsjournalister.⁸¹⁹ Vi har även utvecklat ett idépapper om akademisk frihet samt genomfört intern kompetensutveckling inom området.⁸²⁰

Slutsats och bedömning

Demokratin går bakåt i världen.⁸²¹ Sida har fortsatt att utveckla biståndet i en mer inkluderande och demokratifrämjande riktning. Vikten av att knyta samman demokrati och andra tematiska områden och samhällssektorer belyses i forskning. Vi följer forskning och evidens på området och är aktiva i dialog kring resultat av demokratifrämjande arbete.⁸²²

Utmaningarna som en negativ demokratiutveckling medför understryker betydelsen av flexibla förhållningssätt. Vår uppföljning under året har visat att ett omställnings- och anpassningsarbete pågår i förhållande till nästan hälften av de strategimål som handlar om demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer. Det reflekterar att vi i hög utsträckning har arbetat för att anpassa och justera vårt demokratibistånd efter situationen och sammanhanget i samarbetsländerna.

Mot bakgrund av att demokratin i världen går bakåt bedömer vi att stöd till demokratisk motståndskraft blir allt viktigare. Resultaten kan då främst bedömas på längre sikt. Exempelvis återstår det att se vilken effekt insatser med fokus på journalisters säkerhet i Afghanistan, som bedrivits sedan innan talibanerna tog makten, kommer att ha framöver.⁸²³ Eller hur den kapacitet som utvecklats, bland annat genom Sidas stöd till civilsamhälle och oberoende medier i Myanmar, används för att organisera folkligt motstånd till försvar för demokrati och mänskliga rättigheter.⁸²⁴

Garantiinstrumentets användning i utvecklingssamarbetet

Sida ska redovisa användningen av garantier i utvecklingssamarbetet, inklusive antalet garantier, garantivolymer och mobiliserat externt kapital fördelat per strategi. Vidare ska nya garantier som avtalats under året redovisas samt en summering av årets subventioner av avgifter och eventuella skadefall. Sida ska dessutom redovisa myndighetens bedömning avseende garantiernas betydelse för strategigenomförande och måluppfyllelse. Slutligen ska Sida redovisa hur garantiverksamheten har stärkts inom myndigheten, bland annat mot bakgrund av rekommendationerna i Riksrevisionens granskningsrapport om Sidas garantiverksamhet.

Sidas garantier syftar till att möjliggöra tillgång till finansiering och investeringar genom att dela risk och öka tryggheten för långivare och investerare. På detta sätt kan vi nå ut till en kundkrets som marknaden tidigare bedömt vara för riskfylld, inkluderande bland annat fattiga människor, små företag och osäkra branscher.

Garantierna utgör därmed vårt främsta instrument för att mobilisera additionellt kapital för utveckling i enlighet med Sveriges åtaganden i Addis Ababa Action Agenda. Genom att främja investeringar i utmanande miljöer, i nya branscher och i innovativa produkter eller tjänster kan vi också bidra till att finansinstitut och investerare i större skala ser nya intressanta affärsmöjligheter, samtidigt som utvecklingsresultat uppnås. Garantierna utnyttjas bara om risken (förlusten) realiserar och betalas då ut som skadefallsersättning.

Garantiverksamheten under 2021

Sidas beviljade ram för garantierna uppgick 2021 till 17 miljarder kronor. I den verksamhet som ska rymmas inom ramen ingår även äldre insatser, så kallade utvecklingslån, om 425

Tabell 2.66: Antalet beslutade garantier och total avtalad volym för garantiverksamheten per strategi

Strategi ¹	Antal garantiinsatser	Värde avtal, tsek ²	Värdemobiliserat kapital, tsek ^{3,4}	Förväntad förlust, tsek	Administrationskostnader, tsek
Bolivia	1	410 800	900 000		
Colombia	2	456 200	990 000	1 723	1 000
DR Kongo	1	17 897	37 843	1 588	
Etiopien	1	23 050	42 345	1 457	
Guatemala	2	472 300	977 113	3 934	
Humanitärt bistånd	1	25 150	50 300	2 290	1 074
Miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling	6	1 170 572	6 601 391	113 984	
Globalt utvecklingssamarbete om hållbar ekonomisk utveckling	3	275 633	1 865 511	20 484	
Mocambique	1	48 263	75 172	1 030	
Mänskliga rättigheter och demokratisering	1	67 000	101 628	3 570	
Palestina	2	527 305	1 361 184	60 017	
Reformsamarbete i Östeuropa ⁵	12	1 328 316	3 513 028	59 569	5 656
Regionalt Afrika	5	1 129 280	1 972 545	58 495	2 080
Regionalt Asien och Oceanien	2	2 479 500	5 305 570		
Rwanda	1	165 800	331 600	11 477	1 719
Socialt hållbar utveckling	4	1 166 806	2 356 448	39 622	1 940
Somalia	1	36 000	55 000	9 751	950
Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1	80 000	160 000	5 756	690
Tanzania	1	190 000	264 000	6 495	1 050
Uganda	1	68 025	90 500	3 242	1 041
Zambia	1	25 500	33 410	628	
Zimbabwe	1	178 500	233 867	5 923	
TOTAL⁴	51	10 341 897	27 318 455	411 036	17 200

¹ Tabellen avser så kallade fristående och gällande garantiinsatser per 2021-12-31. Under året avslutades två garantiinsatser. Avtalat belopp för, mobiliserat kapital genom och subventioner av dessa är inte inkluderade i tabellen. Under 2021 har Sida beslutat om skadefall till en sammanlagd kostnad av 7,4 miljoner kronor. Sida har även garantiåtaganden om 425 miljoner kronor i det äldre instrumentet U-krediter, som redovisas mot Sidas garantiram. Sida ansvarar dessutom för att redovisa garantiåtagande avseende Cotonou-avtalen, vilket inte redovisas mot Sidas garantiram. Ingen av dessa garantier ingår i ovanstående tabell. Se tabell 3.20 om ramutnyttjande per kategori, där U-krediter och Cotonou-garantin inkluderas.

² Värde i SEK för avtalat garantibelopp motsvarar det takbelopp i svenska kronor som Sida har avtalat om. I syfte att hantera valutarisker för Sida i förhållande till garantireserven har en valutakursbuffert lagts på den avtalade valutan (exempelvis USD) relaterat till den växelkurs som förelåg då avtalet slöts.

³ Värde i SEK för mobiliserat kapital är omräknat från avtalat belopp i valuta (vanligtvis USD men även euro) till rådande växelkurs vid beslutstillfället och innehåller således inget valutakurspåslag som i 2) ovan.

⁴ Sida beräknar och rapporterar mobiliserat kapital i enlighet med OECD:s biståndskommitté DAC:s riktlinjer. Enligt dessa beräknas mobiliserat belopp vid beslutstidpunkten för en garantiinsats och innebär ett uppskattat värde baserat på totalt avtalat belopp i valuta samt avseende garantins totala löptid och fullt utnyttjande. Det mobiliserade beloppet rapporteras således endast en gång, som en klumpsumma för det år som insatsen beslutats, och inte periodiserat per år under avtalsperioden.

⁵ Fördelade på följande länder: Bosnien-Herzegovina (5), Georgien (2), Kosovo (1), Moldavien (1) och Ukraina (3).

⁶ Tabellen visar beslutade och aktiva garantiinsatser per strategi vid årets slut. Eftersom fyra av Sidas garantiinsatser mobiliserar kapital till fler än en strategi överstiger antalet insatser i tabellen därför de 45 faktiskt beslutade garantiinsatserna som var aktiva i Sidas portfölj per sista december 2021.

miljoner kronor. Dessa kommer successivt att trappas ned. Tabell 2.66 visar antalet garantier och det totala beloppet per strategistyrd verksamhet.

Sista december 2021 hade Sida 45 aktiva garantiinsatser och ett åtagande inom garantiram på motsvarande 10,3 miljarder kronor. Under året beslutades om sju nya garantiinsatser och en avtalsförändring medan två garantier avslutades. De nya garantierna uppgår till 1,5 miljarder kronor i avtalat garantibelopp och mobiliserar ett kapital om 3,6 miljarder kronor för utvecklingsändamål till en kostnad av cirka 64 miljoner kronor från anslag. Detta ger en utväxling om cirka 56 kronor tillgängligt för hållbar utveckling för varje biståndskrona.

Årets nya garantier omfattar en regional fondstrukturgaranti i Afrika, en global garanti till Unicefs hälsofond, en global garanti till en riskkapitalfond, samt låneportföljgarantier i Guatemala, Palestina och Ukraina. Därutöver har Sida beslutat om en global samgaranti tillsammans med United States Development Finance Corporation (DFC) och i samarbete med FN:s kapitalutvecklingsfond (UNCDF).⁸²⁵

Garantin i Guatemala syftar till att underlätta tillgången till krediter till små företag och mikroföretag vilket förväntas ge ökade möjligheter till produktiv sysselsättning samt stärkt ekonomisk egenmakt för kvinnor. Garantin i Palestina syftar till att förbättra förutsättningar för små och medelstora företag att bidra till en hållbar ekonomisk utveckling och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor, särskilt för kvinnor och unga. I Ukraina bidrar garantin till att öka tillgången på kapital och möjliggör investeringar inom miljö- och energi-effektiviseringar genom att garantera utlåning till kommuner och kommunägda bolag.

Den regionala fondstrukturgarantin i Afrika stödjer utvecklingen inom förnybar energiförsörjning med särskilt fokus på solenergilösningar bortom det traditionella elnätet. Fonden avser att dämpa den likviditetsbrist som sektorn mött till följd av de ekonomiska svårigheterna hänförliga till covid-19. Den globala garantin till Unicefs hälsofond syftar till att ge låg- och medelinkomstländer tillgång till vaccin och andra hälso-

och sjukvårdsprodukter, främst till barn. Garantin till den globala riskkapitalfonden är den första fonden som Sida stödjer som drivs och ägs av kvinnor för hälsolösningar för barn, ungdomar och kvinnor. I den globala samgarantin med DFC är också UNCDF en engagerad partner. Insatsen har ett särskilt fokus på företag i låginkomstländer och inom sektorerna finansiell inkludering, hållbart jordbruk och förnybar energi. Insatsen syftar till att bidra till mål inom traditionell privatsektorutveckling såsom sysselsättning, tillväxt och skattebas. Företag som tagit del av Sidas challenge funds kommer ha särskilda möjligheter att söka finansiering från fonden.

Hur vi stärkt garantiverksamheten inom Sida

Under året har vi stärkt garantiverksamheten genom att öka antalet personalresurser som arbetar med att identifiera möjligheter för nya garantiinsatser. Vi har också stärkt upp med fler resurser som arbetar med beredning, uppföljning, information och metodutveckling. Sidas IT-system anpassas även löpande för att öka kvaliteten och effektiviteten i hanteringen av garantierna.

För att möta de rekommendationer som Sida mottagit efter Riksrevisionens granskning av garantiverksamheten har vi under året förtydligat anvisningar för bedömning av riskavtäckning av garantitransaktioner och subvention av garantiavgifter, bedömning av risken för negativ marknadsstörning samt skattningar av parametern "förväntad exponering" i arbetet med att beräkna förväntade förluster. Slutligen har vi inlett ett arbete för att förbättra uppföljning av effekter och prestationer från garantiinsatser. Vi har även understrykt principer och rutiner för resultatuppföljning inom Sida och att de ska tillämpas på ett i respektive sammanhang likartat sätt oberoende av vilken stödform som är vald för en insats.

Vi har också påbörjat ett arbete för att ta fram interna riktlinjer och stöd för att enhetligt analysera och dokumentera partners kapacitet, system för granskning av "environmental and social governance" (ESG), antikorrupktion, motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism.

Slutsats och bedömning

Garantier finns i ett tjugotal av Sidas strategier. Vi bedömer att instrumentet är flexibelt och effektivt för att mobilisera externt kapital och kan hantera olika typer av risker. Garantier går att tillämpa i de flesta sektorer och miljöer, samt kan riktas till prioriterade målgrupper och branscher. Vi utvecklar hela tiden metoder baserat på våra erfarenheter och förfinar verksamheten för att använda garantierna så effektivt som möjligt inom strategierna – det vill säga med en tydlig fattigdomsfokus, additionalitet och hög utnyttjandegrad.

Det finns dock även svårigheter och utmaningar med verksamheten. Garantinstrumentet är i vissa sammanhang komplext och det tar tid att utforma, att hitta samarbetspartner och att förhandla. Eftersom samarbetsparten ofta är en kommersiell bank krävs i regel också kompletterande lösningar för resultatuppföljning och rapportering.

Då effekterna för att minska fattigdomen i många fall är indirekta bedömer vi också att det är utmanande att samla in data för uppföljning och utvärdering av resultat. Flera av låneportföljgarantierna på nationell nivå i svagare kontexter har ett lägre utnyttjande än förväntat. Detta beror delvis på bristande kapacitet hos samarbetsparten att nå ut till målgrupper och marknader. Det saknas också i vissa fall tekniskt stöd för garantiinsatsen. I vissa fall har vi missbedömt marknaden under beredning eller så har förutsättningarna ändrats.

Sida gör sammanfattningsvis bedömningen att garantier har stor potential att fortsatt bidra till strategiernas genomförande och måluppfyllelse.

"Garantier utgör vårt främsta instrument för att mobilisera additionellt kapital för utveckling i enlighet med Sveriges åtaganden i Addis Ababa Action Agenda"

Bredare relationer

Sida ska bidra till bredare och mer självbärande relationer mellan Sverige och partnerländer inom ramen för relevanta strategier. Sida ska redovisa den verksamhet som myndigheten har bedrivit för att nå målet. I redovisningen ska det framgå vilka resultat arbetet bedöms ha lett till.

Sida bidrar till synergier mellan det svenska utvecklings-samarbetet, svensk handel och främjande av svensk export som kan leda till självbärande ekonomiska relationer i samarbetsländer. Arbetssättet, som vi benämner som bredare relationer, är i linje med Agenda 2030 och handlar bland annat om att skapa förutsättningar för investeringar och handel som människor i fattigdom och förtryck kan dra nytta av. Utlandsmyndigheternas arbetssätt och engagemang för att främja bredare relationer skiljer sig åt. Situationen i varje specifikt land och aktörsammansättning påverkar möjligheterna till utveckling av långsiktiga och hållbara ekonomiska relationer.

Sidas samverkan sker framför allt med svenska aktörer inom ramen för Team Sweden, som är ett nätverk av myndigheter, verk och bolag, som arbetar för att främja svensk export i utlandet. Sida ingår i en informell arbetsgrupp bestående av Exportkreditnämnden, Svensk exportkredit, Swedfund, Business Sweden, Kommerskollegium och Svenska institutet. Nätverket har en dialog med ett antal utlandsmyndigheter i länder där gemensamma och kompletterande intressen finns.⁸²⁶

Även Sidas myndighetsnav, som skapades under året för att stärka samarbetet med svenska myndigheter samt för att dra nytta av deras expertis i strategigenomförandet, kan vara användbart i det långsiktiga arbetet för bredare relationer.

Sida arbetar utifrån sitt uppdrag att bidra till bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck, medan andra aktörer inom Team Sweden har arbetat utifrån sina egna uppdrag, såsom exempelvis främjandet av svensk export, handel och skapandet av intresse och förtroende för Sverige utomlands. Nedan följer exempel på initiativ och projekt som Sida varit med att driva under året.

- I Ukraina har Sidas garantiverksamhet tillsammans med Nordiska Miljöfinansieringsbolaget (NEFCO) bidragit till utveckling av den gröna energimarknaden och till ökad kompetens gällande grön teknologi.⁸²⁷ Initiativet är en del i stöttandet av Ukrainas reformarbete. Detta skapar i sin tur förutsättningar för andra svenska aktörer, som har höga krav på hållbarhet, att vilja investera i landet.
- Utlandsmyndigheten i Zambia har gett stöd till ett pilotprojekt för utbildning inom förnybar energi och energieffektivitet. Detta sker i samarbete med International Labour Organisation (ILO), Kafue Gorge Regional Training Centre, Metrum och den svenska delen av Siemens.⁸²⁸
- Under året lanserade utlandsmyndigheten i DR Kongo en svensk plattform för hållbar gruvdrift i landet, Swedish Platform for Responsible Minerals in the DRC. Det är en kontaktgrupp som både bidrar till utlandsmyndighetens främjande av svenska företags intressen och genomförandet av den svenska strategin för utvecklingssamarbete i DR Kongo.
- I Bolivia finansierar Sida utvecklingsprogrammet Inclusive Markets, som ger stöd till småbrukare på den bolivianska högslätten. Programmet arbetar för ökad export och inkomst för målgruppen. Genom samverkan med Kommerskollegiums program Open Trade Gate Sweden (OTGS) väntas programmet öka möjligheten för marknadstillträde i Sverige och Skandinavien för bolivianska produkter.⁸²⁹
- Sida har beslutat om stöd till Näringslivets Internationella Råd (NIR) för kapacitetsutvecklingsprogrammet Sustainability Impact Accelerator (SIA). Programmet ska bidra till projektägare i Sveriges samarbetsländer i samband med större infrastrukturprojekt.⁸³⁰

Slutsats och bedömning

Vår bedömning är att dialog och samverkan med näringslivet ofta bidrar till att utveckla eller stärka ekonomiska relationer mellan Sverige och partnerländerna. Vår slutsats är att arbetet med bredare relationer är beroende av att utlandsmyndigheterna är drivande i arbetet och aktivt arbetar för att koordinera samarbetet mellan relevanta aktörer. Det är också viktigt att gemensamma intressen kan identifieras som utgår från partnerländernas behov och svenska aktörers intressen och kompetens. Nedstängningar under pandemin har försvårat och saktat ned arbetet med bredare relationer i flera länder. Vi bedömer att kapacitetssvaga institutioner, korruption och konflikter har försämrat investeringsviljan hos svenska aktörer under året men att Sida och utvecklingssamarbetet kan spela en viktig roll i att bidra till uppbyggnaden av välfungerande institutioner i länderna.

Utvecklingssamarbetet i linje med klimatavtalet från Paris

Sida ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits för att utvecklingssamarbetet än mer ska ligga i linje med Parisavtalet, samt hur myndigheten utvecklat verktyg för att bedöma möjligheten till omställning för att snabbare uppnå målen i klimatavtalet från Paris.

Under året har Sida genomfört en rad åtgärder i syfte att förbättra integreringen av miljö och klimat i Sidas projekt och program och följaktligen öka biståndets förutsättningar att leverera i linje med Parisavtalet. Under våren genomförde vi en intern genomlysning som bidragit till att stärka vår kunskap om vilka interna möjligheter och utmaningar som vi har i relation till uppfyllelsen av våra miljö- och klimatmål.⁸³¹ Genomlysningen har bidragit till förenklad och tydligare styrning som skapar förutsättningar för utökat genomslag för miljö- och klimatperspektivet i Sidas verksamhet.

Under året har vi utforskat potentialen för genomgripande samhällsomställning för hållbar utveckling inom ramen för Sidas mandat. Som central aktör på den internationella arenan har vi bidragit till OECD:s rapport *Aligning Development Co-operation and Climate Action: The Only Way Forward*.⁸³² Sidas definition av ett utvecklingssamarbete i linje med Parisavtalet utgår från det konceptuella ramverk som tagits fram inom OECD och bygger på fyra kriterier som ska uppfyllas. En insats ska enligt ramverket vara transformativ, katalytisk, stödjande och reagerande. Då vi redan har etablerade processer för ett katalytiskt, stödjande och reagerande utvecklingssamarbete har fokus under året legat på att uttolla och omsätta kriteriet "transformativ".⁸³³

För att utveckla arbetet kring transformation gjorde Sida under 2021 en översyn bestående av:

- En närmare analys av de insatser som granskades i samband med skrivelsen 2020 med fokus på Sidas del av utvecklingssamarbetet i linje med Parisavtalet.
- En givaröversyn.
- En analys av Sidas olika verktyg, system och processer för att utvärdera vad som skulle kunna utvecklas för att Sidas insatser ska ligga mer i linje med Parisavtalet.

Översynen visade att Sida kan arbeta mer transformativt genom att fokusera sitt arbete på styrande verktyg, stöttande verktyg, verktyg för kommunikation och arbetsmetoder. Parallellt med översynen har Sida påbörjat en kartläggning av fossila inslag i biståndet. Syftet med arbetet är att ta fram ett underlag för utvecklandet av ett förhållningssätt för utfasning av fossila bränslen från Sidas portföljer. Inom Sidas utvecklingssamarbete ges inget stöd till utvinning av fossil energi eller direkt stöd till generering av elenergi baserat på fossila bränslen. Däremot kan det förekomma indirekt, exempelvis genom stöd till en humanitär insats. Arbetet med översynen planeras att slutföras i början av 2022.

Under året har vi även gett stöd till en rad olika insatser med hög relevans för en mer cirkulär ekonomi och en grön omställning i bred bemärkelse. Vi har bland annat finansierat flera internationella organisationer och nätverk såsom Sea Circular i Sydostasien,⁸³⁴ som påverkar den globala diskussionen om cirkulär och grön ekonomi.

Vi har påbörjat ett arbete för att utveckla vårt stöd till digitala klimatlösningar (Climate Tech), som bidrar till en omställning för sårbara grupper och människor som lever i fattigdom. Under året har ett arbete påbörjats med att identifiera och ta fram profilerande och strategiska pilotinitiativ. Sida har gått in i ett avtal med Global System for Mobile Communications Association (GSMA)⁸³⁵ om stöd till Innovation Fund for Climate Resilience and Adaptation. Syftet med fonden och klimatutlysningen är att stödja små och växande företag som genom digitala lösningar kan bidra till en förbättrad förmåga bland fattiga och utsatta samhällen att anpassa sig till klimatförändringarna.⁸³⁶

Vi har även stärkt vår dialog med multilaterala organisationer för att förmå dessa att bedriva ett transformativt arbete som är mer i linje med Parisavtalet. I årsmötet med UNDP om stödet till det globala miljö- och klimatprogrammet lyfte Sida flera aspekter av transformation. Detta gjorde vi dels för att inleda en lärandeprocess mellan Sida och UNDP, dels för att uppmärksamma vikten av att kunna följa upp vilken transformativ förändring som det globala stödet inom miljö och klimat bidrar till på landnivå.⁸³⁷

För att vi ska kunna uppnå målen i klimatavtalet behöver biståndet arbeta för att katalysera och förena båda privata och andra offentliga kapitalströmmar inom ramen för samarbets- och finansieringsformer såsom till exempel offentlig-privat samverkan, utlysningssonder och garantier. Under 2020 var Sidas totala garantivolymer till klimatrelevanta initiativ ungefär 5 miljarder kronor, vilket mobiliserade ungefär 14,7 miljarder kronor. Den totala garantivolymer till klimatrelevanta initiativ ökade med ungefär 14 procent mellan 2018 och 2020. Som ett exempel har Sida under året gett stöd till Global Innovation Lab for Climate Finance, en inkubator som arbetar med att identifiera och stärka innovativa finansieringsinstrument som mobiliserar kapital inom klimatfinansiering, inklusive sektorer som hållbara städer, förnybar energi och hållbara livsmedelssystem.⁸³⁸

Med ambitionen att utveckla ett bistånd som ligger mer i linje med Parisavtalet utvecklar Sida, på verksövergripande nivå, systeminnovation som ansats för att få större transformativ effekt av utvecklingssamarbetet. Systeminnovation handlar om att öka förståelsen för de system som i dag producerar oönskade resultat och därefter fastställa hur Sida och samarbetspartner kan samarbeta kring hävstångspunkter i systemet för att maximera resultat. Sida har under 2021 initierat ett partnerskap för lärande och kapacitetsutveckling inom systeminnovation tillsammans med Climate-KIC och holländska biståndsdepartementet. Partnerskapet ska utvecklas till en plattform för lärande, erfarenhetsutbyte och samarbete mellan olika slags aktörer som arbetar för den transformation som krävs för att nå såväl Parisavtalets mål som Globala målen.⁸³⁹

Slutsats och bedömning

Flera åtgärder har vidtagits under 2021 och Sida avser att fortsatt stärka arbetet kring samhällsomställning i linje med klimatavtalet från Paris, i samarbete med andra givare, inte minst genom OECD DAC.⁸⁴⁰ Vi anser att omställningsarbetet bör innefatta ett bredare angreppssätt där vi även hanterar behoven av den genomgripande samhällsförändring (transformationen) som The Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES)⁸⁴¹ beskriver för att komma till rätta med förlusten av biologisk mångfald. Myndigheten har ett uppdrag kring biologisk mångfald⁸⁴² och behöver vidta åtgärder under uppdraget i synergi med åtgärder för att nå Parisavtalet.

Sida avser fortsätta arbetet kring transformation och utveckla tillvägagångssätt och verktyg som leder till en grön och rättvis omställning, där vi bygger kapacitet och inte låser in våra samarbetsländer i ohållbara lösningar. Under året har vi arbetat med verktyg som på olika sätt bidrar till den nödvändiga omställningen. Exempel på detta är den fossila kartläggningen, cirkulär ekonomi, digitalisering för transformation, normativ dialog, mobilisering av kapital och systeminnovation. Vi driver även arbetet genom att prioritera ett urval av insatser och strategier där vi kan uppnå resultat som sedan kan användas som exempel för att påvisa att omställning är fullt möjlig. På bilateral nivå söker vi samarbeten med andra givare.

Vår bedömning är att en transformativ förändring behöver drivas på en högre nivå än insatsnivå och den kräver andra angreppssätt. Genom en systemansats kan vi utveckla våra strategiportföljer och utforska vilka hävstångseffekter som kan leda till en omställning. Vi ser till helheten och bidrar till att nå strategimålen, inte bara för klimat, utan även för andra områden.

Dåvarande generalsekreteraren för FN, Ban Ki-moon, håller i ett högnivåmöte om Afrika och klimatförändringar under Förenta nationernas klimatkonferens 2015 i Paris (COP21). Foto: Rick Bajornas/UN Photo

Informationssäkerhet

Sida ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att upprätthålla en ändamålsenlig informationssäkerhet samt vad åtgärderna bedöms ha lett till.

Under 2021 har vi gett arbetet med informationssäkerhet hög prioritet och vidareutvecklat arbetet enligt plan. Vi har gjort framsteg på flera områden både avseende organisatoriska och tekniska skyddsåtgärder.

Vi har fortsatt att utveckla och implementera lednings-system för informationssäkerhet och i viktiga delar förstärkt våra förutsättningar för systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete. Genom en pilotstudie har vi också initierat ett förbättringsarbete avseende systematiskt arbete med informationssäkerhetsrisk i verksamheten. I denna har myndighetens avdelningar deltagit och bidragit till analys av metod och genomförandeplan.

Till följd av digitalisering inom myndigheten har vi under året tagit fram en struktur för stöd avseende informations-säkerhet i verksamhetens utvecklingsinsatser. Vi har imple-menterat och utvärderat fler tekniska stöd för att skydda information vid digital samverkan.

En del av vårt arbete syftar till att minska riskbeteende och incidenter baserade på den mänskliga faktorn. Som en viktig del i detta arbete har vi kontinuerligt genomfört utbildningar för vår personal avseende informationsklassificering, riskbedömning samt säker hantering av information och informationssäkerhet vid arbete på distans. Dialogen med medarbetarna, vid utbildningstillfällena, har hjälpt oss att identifiera behov av kompletterande utbildningsinsatser för vidareutveckling.

Sidas säkerhetsenhet har utökats med en informations-säkerhetssamordnare och IT-säkerhetsorganisationen har stärkts med en IT-säkerhetsanalytiker. Säkerhetsenheten och IT har fortsatt samarbeta för att tydliggöra riktlinjer för beslutsfattare och användare genom styrande dokument.

Slutsats och bedömning

Vi bedömer att Sidas arbete inom informationssäkerhet har bidragit till ökad medvetenhet och motståndskraft mot de hot som myndigheten står inför. Vidare bedömer vi att arbetet har bidragit till bättre verktyg, metoder och system för korrekt, strukturerad och lagenlig hantering av information. Med för-stärkta rutiner och praxis kommer vi att fortsätta anpassa skyddsåtgärder till rådande riskbild.

”Vi har kontinuerligt genomfört utbildningar för vår personal avseende informations-klassificering, riskbedömning samt säker hantering av information och informations-säkerhet vid arbete på distans”

Redovisning av förvaltningskostnader

Sida ska redovisa förvaltningskostnader för biståndet, totalt samt per strategistyrd verksamhet. Sida ska här till redovisa säkerhetskostnader i fält. Sida ska redovisa kostnader som har belastat anslaget 1:1 Biståndsverksamhet till följd av det finansiella villkoret att Sida får finansiera viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar, revisioner, samt för hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd till mottagarna och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens via anbuds-förfarande. Sida ska också redovisa vad åtgärderna bedöms ha lett till.

I detta avsnitt redovisar vi även uppdraget som vi har enligt instruktion att administrera viss bidragshantering för Regeringskansliets räkning.

Våra förvaltningskostnader

Våra förvaltningskostnader har under året framförallt belastat vårt förvaltningsanslag men i viss mån också sakanslaget (se exempelvis rubriken Särskilt villkor om finansiering).

2021 höjde regeringen båda anslagen. Förvaltningsanslaget höjdes för att Sida skulle kunna fortsätta att verka för starkt kvalitet och effektivitet i det bilaterala utvecklings-samarbetet. Höjningen motiverades också med att vi skulle kunna fortsätta utveckla vår förmåga till flexibilitet för att snabbt kunna agera när situationer i samarbetsländer förändras. Det totala utfallet på förvaltningsanslaget uppgick 2021 till 1 547 miljoner kronor vilket är en ökning med 143 miljoner kronor, jämfört med 2020. Kostnader på förvaltningsanslaget i relation till utbetalda medel på sakanslaget har ökat från 5,4 procent till 5,8 procent 2021 (se figur 2.98).

Den största delen av ökningen, cirka 85 miljoner kronor, avser personalförstärkningar på utlandsmyndigheterna och i Stockholm. Under flera år har vi gradvis ökat vår bemanning på utlandsmyndigheterna i syfte att stärka vår uppföljning samt kompetens när det gäller exempelvis antikorrupktion och demokrati. Under 2021 tillsatte vi 24 nya tjänster på utlandsmyndigheterna. Vi har särskilt prioriterat närvaro i Afrika för att stärka det bilaterala utvecklingssamarbetet samt bemanning av den nya strategin för Latinamerika.

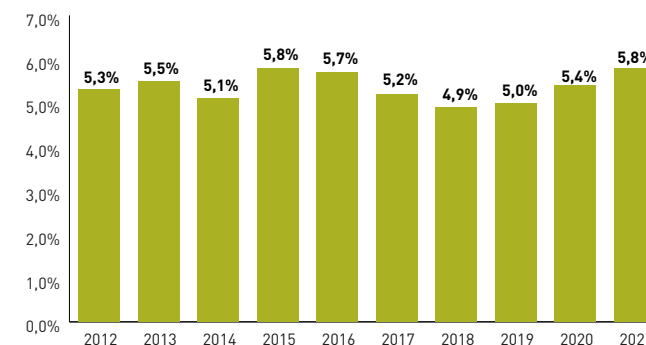
De verksövergripande kostnaderna står för en mindre del av kostnadsökningen på förvaltningsanslaget. Det handlar om kostnader för informationssäkerhet samt för våra interna utvecklingsprogram med fokus på utvecklade arbetssätt, digitalisering, arbetet med transparensgarantin och Openaid samt innovation genom vårt innovationslabb Sidalabbet. Där ingår också kostnaderna för det förberedande arbete som vi gör inför flytten av vårt kontor till Rissne 2022. Utvecklingsprogrammen bidrar till att stärka kvalitet och effektivitet i Sidas arbete. Exempelvis har vi inom ramen för digitaliseringsprogrammet effektiviserat hanteringen av interna beslut. Genom att införa digitala beslut har vi uppnått kortare ledtider för beslutsfattandet. Vi har också påbörjat arbetet med att digitalisera hanteringen av externa kontrakt och avtal. Detta förväntas öka spårbarheten och korta ledtiderna för avtalssignering med samarbetspartner avsevärt, då avtal inte längre behöver skickas med post.

Kostnader och intäkter fördelat på våra uppgifter

Under 2021 har vi lagt 75 procent av vår tid på våra huvudprocesser, 18 procent på stödprocesser och 7 procent på lednings- och styrprocesser.

Huvudprocesserna rymmer de uppgifter som vår resultatredovisning är uppbyggd utifrån. Kostnader och intäkter fördelat på dessa uppgifter redovisas i tabell 2.70. Vår roll som finansiär av andra aktörers biståndsinsatser är grunden för utvecklingssamarbetet och har därför tagit i särklass mest resurser i anspråk på Sida. Majoriteten av per-

Figur 2.98: Förvaltningsanslag i procent av sakanslag, utfall

Tabell 2.67: Säkerhetskostnader utlandsmyndigheter, tkr

Utlandsmyndighet	2021	2020	2019
Irak	2 163	2 218	758
Afghanistan	18 748	17 190	14 838
Kenya	1 586	2 789	1 401
Somalia	7 061	5 772	7 633
Totalt	29 558	27 969	24 630

Tabell 2.68: Kostnader för särskilt villkor om finansiering tkr

	2021	2020	2019
Viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar, revisioner	59 566	63 599	38 543
Hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd till mottagarna och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens via anbuds-förfarande	3 442	2 914	4 029
Verksamhetskostnader som enligt särskilda villkoret belastat anslaget 1:1 Biståndsverksamhet	63 007	66 513	42 572

sonalen på Sidas utlandsmyndigheter och enheter i Sverige arbetar i flera av Sidas uppgifter men lägger mest tid och resurser på finansiering och finansiell riskdelning. Denna uppgift har högst utfall 2021. Kostnaderna för uppgiften har ökat något och beror på att vi prioriterat ökade personella resurser på utlandsmyndigheterna för uppföljning samt resurser i Sverige för arbetet med finansiell riskdelning i form av garantier.

Utfallet för de övriga uppgifterna har också ökat men är betydligt lägre än för uppgiften finansiering och finansiell riskdelning. Utfallet speglar de kostnader som vi har för de enheter på Sida som i en övervägande del arbetar i en av uppgifterna. Den största relativa kostnadsökningen har skett inom ramen för uppgiften att mobilisera engagemang och stärka kapacitet. Detta beror bland annat på att vi under året har förstärkt arbetet genom att tillsätta Myndighetsnavet som ska stärka samverkan med andra svenska myndigheten samt en ny enhet som arbetar med strategiska partnerskap, innovation, näringslivssamarbete och nya metoder.

Kostnader fördelat på strategi

Förvaltningskostnaden varierar stort mellan olika typer av strategier (se tabell 2.69). Den är lägre för de globala tematiska strategierna och högre för de landspecifika och regionala strategierna. Orsaken till det är bland annat att de tematiska strategierna hanteras från Stockholm, medan de landspecifika och regionala strategierna till stor del genomförs på utlandsmyndigheter. Även skillnader i arbetssätt, finansierings- och samarbetsformer påverkar kostnaden, exempelvis olikheter vad gäller val av partner, stödform, genomsnittlig avtalslängd och avtalsbelopp. Bland de strategier där förvaltningskostnaden har ökat mest finns Afghanistan, Irak, Myanmar, Somalia, Sydsudan och DR Kongo. Sida har som målsättning att vi ska stärka vår förmåga att verka i konfliktmiljöer och gemensamt för samtliga av dessa strategier är att de genomförs i länder där säkerhetsutmaningarna är stora. De kraftigt höjda kostnaderna i Afghanistan är förknippade med den snabba avvecklingen av ambassaden i Kabul efter talibanernas maktövertagande.

Förvaltningskostnaderna fördelar sig med 77 procent på landspecifika och regionala strategier och 23 procent på tematiska strategier. Fördelningen är oförändrad jämfört med 2020.

Kostnader för utlandsmyndigheterna inklusive säkerhetskostnader i fält

På totalen har våra förvaltningskostnader kopplade till utlandsmyndigheterna ökat med 12,1 procent jämfört med 2020. Det är en konsekvens av vår ambition att förstärka närvaron i samarbetsländerna. Kostnader för säkerhet, som redovisas i tabell 2.67, avser Sidas del av säkerhetskostnaderna i länder där utlandsmyndigheten har säkerhetskoordinatorer. Säkerhetskostnaderna i fält ökade med 6 procent 2021. Ökningen beror framför allt på ökade kostnader i Afghanistan och Somalia.

Sidas andel av utlandsmyndigheternas driftkostnader betalas via kostnadsdelning med UD enligt en förvaltningsöverenskommelse. Utfallet för kostnadsdelningen omfattar även valutakurseffekter. Under 2021 har utfallet för kostnadsdelningen påverkats av en låg US-dollar kurs. För Sidas del har detta inneburit valutakursvinster om nästan 14 miljoner kronor. Kostnaderna för utlandsmyndigheterna utgjorde 47 procent av Sidas totala förvaltningskostnad 2021, en oförändrad nivå jämfört med föregående år.

Särskilt villkor om finansiering

I regleringsbrevet har Sida ett finansiellt villkor som möjliggör att vi kan ta vissa kostnader på sakanslaget som handlar om exempelvis metodutveckling och utvärderingar samt hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens (utlysningssonder).

Andelen förvaltningskostnader som genom det villkoret har finansierats via sakanslaget är något lägre 2021 (se tabell 2.68). Under 2021 har vi främst nyttjat villkoret för att stärka lärande och evidens och för att stärka arbetet med mobilisering av kapital genom utlysningssonder. Störst andel medel

”Vår roll som finansiär av andra aktörers biståndsinsatser är grunden för utvecklingssamarbetet och har därför tagit i särklass mest resurser i anspråk på Sida”

har använts för att finansiera externa helpdeskar för miljö och klimat, jämställdhet samt demokrati och mänskliga rättigheter. Genom helpdeskar har vi säkerställt att det tematiska stödet är behovsanpassat och evidensbaserat. Medel har även använts för att finansiera externa utvärderingar och revisioner. Sammantaget bedömer vi att dessa åtgärder har stärkt vår möjlighet att bedriva ett effektivt och relevant bistånd som bygger på evidens, lärande och kunskap om såväl våra partner som tematiska verksamhetsområden.

Se även avsnittet Resultatredovisning kompetensförsörjning och lärande/Lärande i en föränderlig värld.

Administrativa kontrollmoment

Sida disponerade 2021 totalt 16,7 miljarder kronor avseende Utrikesdepartementets, Miljödepartementets och Näringsdepartementets biståndsinsatser som regeringen beslutar om på anslagsposterna 30, 31 och 33 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Sida har följt Regeringskansliets vägledning och rutinbeskrivningar för bidragshantering då vi utfört vårt uppdrag att administrera bidragshanteringen. Sida har bland annat praktiskt hanterat utbetalningar, återbetalningar och återkrav samt svarat för en effektiv valutahantering.

Sida disponerar de anslagsmedel som berörs och dessa ingår därmed som en del av Sidas finansiella redovisning.

Tabell 2.69: Förvaltningskostnad och utfall per strategi, mnkr

	Förvaltningskostnad per strategi, mnkr			Utfall sakanslag per strategi, mnkr		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019
Regional strategi för Afrika Söder om Sahara	41	34	21	937	927	992
Regional strategi för Asien och Oceanien	41	34	37	497	396	411
Regional strategi för Latinamerika	3	0	0	68		
Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika	23	31	27	413	360	409
Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara	26	20	13	598	590	581
Regional strategi för Syrienkrisen	14	22	16	447	419	400
Strategi för Afghanistan	42	55	53	630	810	1 059
Strategi för Bangladesh	30	29	22	339	430	385
Strategi för Bolivia	16	16	14	186	187	221
Strategi för Burkina Faso	25	21	16	330	279	365
Strategi för Colombia	19	15	14	242	213	205
Strategi för Demokratiska republiken Kongo	13	29	25	577	344	321
Strategi för demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer	4	2	2	1 908	100	97
Strategi för Etiopien	25	22	26	253	169	305
Strategi för forskningssamarbete	51	31	39	915	898	920
Strategi för global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter	9	4	3	268	195	207
Strategi för Guatemala	20	20	24	259	249	232
Strategi för humanitärt bistånd	60	49	43	4 765	4 542	4 180
Strategi för hållbar ekonomisk utveckling	40	13	14	766	852	792
Strategi för hållbar fred	20	8	8	431	455	412
Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser	43	26	17	1 329	1 276	1 317
Strategi för hållbar social utveckling	30	14	12	1 332	1 351	1 236
Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet	33	13	14	153	158	148

Tabell 2.69: Förvaltningskostnad och utfall per strategi, mnkr

	Förvaltningskostnad per strategi, mnkr			Utfall sakanslag per strategi, mnkr		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019
Strategi för Irak	18	13	5	254	270	194
Strategi för Kambodja	9	23	22	10	200	200
Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030	70	66	52	679	694	691
Strategi för Kenya	22	36	57	352	390	352
Strategi för Kuba	3	2	2	29	27	28
Strategi för Liberia	24	25	25	359	305	305
Strategi för Mali	7	22	21	309	201	286
Strategi för Moçambique	29	41	37	629	638	577
Strategi för Myanmar	11	16	11	250	242	236
Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	39	21	17	900	904	924
Strategi för Palestina	17	27	26	300	282	293
Strategi för Rwanda	12	19	17	165	150	169
Strategi för Ryssland	5	2	2	70	68	68
Strategi för Somalia	31	44	20	652	598	555
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	40	15	17	99	1 878	1 838
Strategi för Sudan	17	18	18	342	370	228
Strategi för Sydsudan	18	12	5	412	290	231
Strategi för Tanzania	39	43	41	577	593	564
Strategi för Uganda	21	28	30	469	499	307
Strategi för Zambia	31	34	42	454	475	498
Strategi för Zimbabwe	21	25	26	317	350	359
Strategi för Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet ¹	166	111	97	1 522	1 546	1 609

¹ Utfall för strategi Reformsamarbete för Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet inkluderar de två ersättningsstrategier som beslutades under senare delen av 2021.

Beräkningsmodellen för förvaltningskostnader och utfall per strategi är ny. Den nya modellen har applicerats på 2019 och 2020 års siffror för att möjliggöra jämförelse över tid.

För en beskrivning av beräkningsmodellen, se bilaga 1 Statistiska definitioner och begrepp.

Tabell 2.70: Fördelning av verksamhetens intäkter och kostnader, mnkr

	2021			2020			2019		
Huvudprocess / Intäkt	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader	Intäkter av anslag	Övriga intäkter	Kostnader
Vi finansierar partner och delar finansiella risker ^{1,2}	1 437	27	1 468	1 332	28	1 363	1 204	27	1 235
Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet ¹	100		100	85		84	86		86
Vi för normativ dialog och bedriver globalt påverkansarbete ¹	62		62	55		55	40		40
Vi bistår med kunskap, information och statistik ¹	57		57	53		53	44		44
Totalt	1 656	27	1 687	1 525	28	1 555	1 374	27	1 405

¹ Beräkningsmodellen för fördelning av verksamhetens intäkter och kostnader är ny. Den nya modellen har applicerats på 2019 och 2020 års siffror för att möjliggöra jämförelse över tid.
För en beskrivning av beräkningsmodellen, se bilaga 1 Statistiska definitioner och begrepp.

² I uppgiften finansiera partner och dela finansiella risker ingår att administrera bidragshantering för Regeringskansliets räkning samt att administrera externa medel i form av EU-delegerade samarbeten.
Verksamhetskostnader för att administrera bidragshantering som Regeringskansliet beslutar om uppgick under 2021 till 3 miljoner kronor. Motsvarande siffra under 2020 och 2019 var 3 miljoner kronor.
Verksamhetskostnader för att administrera externa medel uppgick under 2021 till 13 miljoner kronor. Motsvarande siffra under 2020 var 16 miljoner och under 2019 var 12 miljoner kronor.

Finansiell redovisning

Så finansieras verksamheten

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med bestämmelserna i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Räkenskapshandlingarna omfattar resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisning, finansieringsanalys samt noter för perioden 1 januari–31 december 2021.

Resultaträkningen redovisar i sammandrag Sidas samtliga kostnader och intäkter.

Balansräkningen redovisar i sammandrag tillgångar, skulder och myndighetskapital.

Anslagsredovisningen omfattar redovisningen mot statsbudgetens utgiftsanslag och inkomsttitlar.

Finansieringsanalysen visar hur verksamheten har finansierats och hur den likvida ställningen har förändrats.

Två barn i Etiopien deltar i skolklasser via radio. Under pandemin har Sida bidragit till att motverka ökningen av desinformation genom stöd till fri och oberoende media. Foto: Nahom Tesfaye

Resultaträkning

Tabell 3.1: Resultaträkning, tkr

Verksamhetens intäkter	Not	210101–211231	200101–201231
Intäkter av anslag	1	1 656 328	1 525 339
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	13 638	10 593
Intäkter av bidrag	3	13 835	16 880
Finansiella intäkter	4	29	68
Summa		1 683 829	1 552 881
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	–984 213	–878 334
Kostnader för lokaler	6	–53 048	–49 883
Övriga driftkostnader	7	–636 409	–608 152
Finansiella kostnader	8	–401	–226
Avskrivningar och nedskrivningar	15,16	–12 815	–18 062
Summa		–1 686 887	–1 554 658
Verksamhetsutfall	14	–3 057	–1 777
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. samt andra intäkter som inte disponeras av Sida		2 613	22 534
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		–2 613	–22 534
Saldo uppbördsverksamhet	9	0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1	43 395 510	42 410 342
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	10	22 737	134 217
Finansiella intäkter	11	66 765	102 653
Finansiella kostnader	12	–51 577	–91 531
Lämnade bidrag	13	–43 300 222	–42 559 344
Saldo transfereringar		133 213	–3 663
Årets kapitalförändring	14	130 156	–5 440

Balansräkning

Tabell 3.2: Balansräkning, tkr

Tillgångar	Not	2021-12-31	2020-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		54 552	40 556
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		1 709	2 591
Summa immateriella anläggningstillgångar	15	56 261	43 147
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		1 187	3 043
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		3 453	4 430
Förskott avseende materiella anläggningstillgångar		1 515	0
Summa materiella anläggningstillgångar	16	6 155	7 473
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav		3 027 956	2 777 438
Långfristiga fordringar hos andra myndigheter		300 000	400 000
Andra långfristiga fordringar		322 506	231 837
Summa finansiella anläggningstillgångar	17	3 650 462	3 409 275
Utlåning	18	0	0
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter		31 985	30 627
Övriga kortfristiga fordringar		198 866	70 108
Summa kortfristiga fordringar	19	230 851	100 735
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		25 043	24 607
Upplupna bidragsintäkter		0	1 294
Övriga upplupna intäkter		10 296	11 735
Summa periodavgränsningsposter	20	35 339	37 636
Avräkning med statsverket	21	-104 215	-229 932

Tabell 3.2: Balansräkning, tkr

Kassa och bank	Not	2021-12-31	2020-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	22	306 894	313 223
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	23	2 480 322	2 274 275
Kassa och bank	24	261 882	224 296
Summa kassa och bank		3 049 098	2 811 794
Summa tillgångar		6 923 952	6 180 128
Kapital och skulder			
Myndighetskapital			
Statskapital		3 652 048	3 450 867
Balanserad kapitalförändring		1 987 585	1 943 688
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	14	130 156	-5 440
Summa myndighetskapital	25	5 769 789	5 389 114
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	1 366	1 517
Avsättningar för garantier	27	438 431	209 492
Övriga avsättningar	28	15 028	14 838
Summa avsättningar		454 825	225 847
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	29	59 847	50 384
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	30	168 297	126 768
Leverantörsskulder		40 831	45 199
Övriga kortfristiga skulder	31	342 780	252 779
Summa skulder m.m.		611 755	475 131
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		65 898	65 081
Oförbrukade bidrag		17 365	20 364
Övriga förutbetalda intäkter		4 320	4 590
Summa periodavgränsningsposter	32	87 583	90 035
Summa kapital och skulder		6 923 952	6 180 128

Anslagsredovisning

Tabell 3.3: Anslagsredovisning, Redovisning mot anslag, tkr

Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
7 1:1	Biståndsverksamhet (Ramanslag samtliga anslagsposter)							
7 1:1.1	Humanitära insatser	3 908	4 225 000	540 000	0	4 768 908	-4 765 051	3 857
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	39	155 000	0	0	155 039	-152 854	2 185
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	49 102	1 875 000	0	0	1 924 102	-1 907 544	16 558
7 1:1.6	Asien	1 202	2 000 000	-300 000	0	1 701 202	-1 727 921	-26 719
7 1:1.7	Latinamerika	-759	885 000	-100 000	0	784 241	-783 961	280
7 1:1.9	Afrika	-26 044	7 700 000	0	0	7 673 956	-7 737 964	-64 008
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	-19 149	1 000 000	0	0	980 851	-999 757	-18 906
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	29 036	1 440 000	-40 000	0	1 429 036	-1 413 821	15 216
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	-7 627	1 650 000	-100 000	0	1 542 373	-1 525 094	17 279
7 1:1.26	Hållbar fred	23	430 000	0	0	430 023	-430 545	-522
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling och Agenda 2030	1 722	710 000	0	0	711 722	-679 003	32 718
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar ¹	32 052	4 670 000	-26 717	0	4 675 335	-4 676 142	-807
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder ¹	28 595	10 634 585	-163 283	0	10 499 897	-10 467 926	31 971
7 1:1.32	Forskningssamarbete	18 850	920 000	0	0	938 850	-914 834	24 015
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag ¹	36 168	1 270 798	255 500	-7 768	1 554 699	-1 808 783	-254 084
7 1:1.34	Hållbar utveckling	-54 963	3 720 000	20 000	0	3 685 037	-3 694 973	-9 936
7 1:1	Summa biståndsverksamhet	92 155	43 285 383	85 500	-7 768	43 455 270	-43 686 174	-230 904

¹ Anslagsposter som disponeras av Sida men där medlen utbetalas efter beslut av regeringen eller Regeringskansliet.

Tabell 3.3: Anslagsredovisning, Redovisning mot anslag, tkr

Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
7 1:2	Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete (Ramanslag)							
7 1:2.1	Sida (förvaltning)	117 339	1 585 902	0	-71 889	1 631 352	-1 546 598	84 754
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen (Ramanslag samtliga anslagsposter)							
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen							
5 1:11.3	Samarbete med Ryssland	0	70 000	0	0	70 000	-69 998	2
5 1:11	Summa samarbete inom Östersjöregionen	0	70 000	0	0	70 000	-69 998	2
	Summa Totalt	209 494	44 941 285	85 500	-79 657	45 156 622	-45 302 770	-146 148

Kommentarer till anslagsredovisningen

Sida disponerar medel inom utgiftsområde 7, Internationellt bistånd, samt till viss del även inom utgiftsområde 5, Internationell samverkan. Enligt regleringsbrevet för budgetåret 2021 uppgår Sidas tilldelade medel inom anslaget 7 1:1, Biståndsverksamhet, till 43 371 miljoner kronor (inklusive omdisponerade anslagsbelopp). I dessa medel ingår de anslagsposter som regeringen eller Regeringskansliet, främst utrikesdepartementet, beslutar om.

Totalt disponibla medel för de anslagsposter som Sida beslutar om uppgår till 26 725 miljoner kronor för 7 1:1, Biståndsverksamhet. I detta ingår ingående överföringsbelopp, omdisponeringar och indragningar. Sida har därutöver dispositionsrätt till anslaget 5 1:11, Samarbete inom Östersjöregionen, där disponibla medel uppgår till 70 miljoner kronor.

Sida tilldelades 1 586 miljoner kronor för 2021 på förvaltningsanslaget. Detta motsvarar en ökning med knappt 71 miljoner kronor jämfört med föregående år. I det ingår 47 miljoner kronor för ökade kostnader för förvaltning, 3 miljoner kronor för valutakurskompensation samt 21 miljoner kronor för uppräkning av lönekostnadspåslag. Ingående nettospar-

ande uppgår till 45 miljoner kronor. Totalt disponibla medel 2021 uppgår därmed till 1 631 miljoner kronor

Årets disponibla medel samt utfall per den 31 december 2021 för Sidas samtliga tilldelade anslag framgår av tabell 3.4 Anslag.

Tabell 3.4: Anslag, tkr

7 1:1	Biståndsverksamhet¹	
	Totalt disponibelt belopp	43 455 270
	Utgifter	43 686 174
	Utfall av disponibelt belopp, procent	101%
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	
	Totalt disponibelt belopp	70 000
	Utgifter	69 998
	Utfall av disponibelt belopp, procent	100%
7 1:2	Sida (förvaltningsanslag)	
	Totalt disponibelt belopp	1 631 352
	Utgifter	1 546 598
	Utfall av disponibelt belopp, procent	95%

¹ I tabellerna 3.8 och 3.10 visas anslagsutfall uppdelat på Sidas respektive Regeringskansliets (Utrikesdepartementets) verksamhet.

Tabell 3.5: Redovisning mot inkomstitlar på statens budget, tkr

Inkomsttitel	Benämning	Beräknat belopp	Inkomster
2394	Övriga ränteinkomster		2 613
	Summa		2 613

Beräknat belopp för avgifter som inte disponeras saknas i Sidas regleringsbrev.

Tabell 3.6: Redovisning av beställningsbemyndigande

Anslag	Benämning	Tilldelat bemyndigande, tkr	Ingående åtaganden, tkr	Utestående åtaganden 211231, tkr	Utestående åtagandenas fördelning per år, tkr				
					År 2022	År 2023	År 2024	År 2025	År 2026–
7 1:1	Biståndsverksamhet								
7 1:1.1	Humanitära insatser	800 000	594 175	552 665	202 665	204 000	144 000	2 000	0
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	180 000	207 542	140 414	100 307	19 191	8 553	8 683	3 680
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	4 900 000	3 518 881	4 602 303	1 812 032	1 018 353	768 196	604 922	398 800
7 1:1.6	Asien	3 020 000	1 711 930	1 060 403	702 582	223 375	134 446	0	0
7 1:1.7	Latinamerika	1 370 000	671 203	1 010 458	501 505	280 553	163 250	65 150	0
7 1:1.9	Afrika	12 500 000	9 934 132	11 027 434	5 672 053	3 139 319	1 440 721	631 701	143 641
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	2 000 000	1 492 434	1 552 952	779 570	429 200	258 000	86 182	0
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	2 250 000	898 415	1 183 427	703 647	354 704	87 077	38 000	0
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	2 250 000	1 729 624	1 922 549	1 109 766	569 377	159 955	43 192	40 259
7 1:1.26	Hållbar fred	820 000	463 416	805 133	371 333	284 800	132 000	17 000	0
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling och Agenda 2030	1 200 000	1 151 104	1 038 642	580 912	294 588	137 042	26 100	0
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar ¹	34 593 900	28 162 900	24 602 838	4 174 436	3 947 235	4 026 837	3 608 060	8 846 270
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder ¹	42 355 000	24 460 668	41 879 394	11 085 995	8 903 726	8 219 459	7 871 393	5 798 822
7 1:1.32	Forskningssamarbete	1 700 000	1 748 067	1 643 225	936 877	408 399	212 697	70 253	15 000
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag ¹	450 000	163 737	382 892	252 846	115 046	11 000	2 000	2 000
7 1:1.34	Hållbar utveckling	6 090 000	5 752 184	5 450 381	2 862 492	1 585 761	863 629	138 500	0
	Summa 7 1:1	116 478 900	82 660 410	98 855 111	31 849 018	21 777 625	16 766 860	13 213 136	15 248 471
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen								
5 1:11.3	Samarbete med Ryssland	115 000	61 598	113 750	50 550	32 000	25 500	5 700	0
	Summa 5 1:11	115 000	61 598	113 750	50 550	32 000	25 500	5 700	0
	Summa beställningsbemyndiganden	116 593 900	82 722 008	98 968 860	31 899 568	21 809 625	16 792 360	13 218 836	15 248 471

¹ Anslagsposter som disponeras av Sida men där regeringen eller Regeringskansliet beslutar om att ingå åtaganden och där medlen utbetalas efter beslut av regeringen eller Regeringskansliet.

Beställningsbemyndiganden

Sida disponerar bemyndigande inom utgiftsområde 7, Internationellt bistånd samt till viss del även inom utgiftsområde 5, Internationell samverkan. Enligt regleringsbrev och ändringar för budgetåret 2021 uppgår Sidas tilldelade bemyndigande inom anslaget 7 1:1 Biståndsverksamhet till 116 479 miljoner kronor. I dessa medel ingår de anslagsposter som regeringen eller Regeringskansliet, främst Utrikesdepartementet, beslutar om.

Totalt bemyndigande för de anslagsposter som Sida beslutar om uppgår till 39 080 miljoner kronor för anslaget 7 1:1, Biståndsverksamhet. Sida har därutöver tilldelats bemyndigande om 115 miljoner kronor inom anslaget 5 1:11, Samarbete inom Östersjöregionen.

Bemyndiganderedovisning per den 31 december 2021 för Sidas samtliga tilldelade anslag framgår av tabell 3.6 Redovisning av beställningsbemyndigande. I tabellerna 3.9 och 3.11 visas beställningsbemyndigande uppdelat på Sidas respektive Regeringskansliets (Utrikesdepartementets) verksamhet. I tabell 3.7 Finansiella villkor presenteras utfall för finansiella villkor i enlighet med regleringsbrevet 2021.

Finansiella villkor

Tabell 3.7 visar finansiella villkor samt utfall i enlighet med regleringsbrevet 2021. Utgångspunkten för urvalet av de villkor som redovisas i tabellen är att de finns särskilt specificerade i regleringsbrevet. I samarbetsstrategier för land eller region redovisas strategibelopp som avser hela strategiperioden.

Som finansiella villkor redovisas strategiperiodens utfall för de samarbetsstrategier som har en ursprunglig strategiperiod som avslutas under året. För 2021 fanns följande sådana strategier: Afghanistan 2014–2021, Regionalt Asien 2016–2021, Bolivia 2016–2021, Guatemala 2016–2021, Colombia 2016–2021, Kuba 2016–2021, Moçambique 2015–2021 samt Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021.

Samarbetsstrategier som har en strategiperiod som avslutas under året där ersättningsstrategier kom under 2021 ingår i tabellen ovan. För sådana strategier redovisas utfall till och med slutår 2020. För 2021 fanns följande sådana strategier: Afghanistan 2014–2020, Bolivia 2016–2020, Guatemala 2016–2020, Colombia 2016–2020, Kuba 2016–2020 och Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2020. Utfallet för 2021 för strategierna kommer att ingå i de nya strategierna med en strategiperiod som börjar 2021.

Enligt Sidas regleringsbrev kan utfallet för beslutad anslagspost överstiga alternativt understiga totalt beslutat belopp i geografisk eller tematisk strategi med 10 procent. Avvikelser från villkoret har tagits upp i samråd med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet). För 2021 fanns följande sådana strategier: Bolivia 2016–2021, Guatemala 2016–2021, Colombia 2016–2021, Kuba 2016–2021 och Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021. Anledningen till att utfallet har avvikit mer än 10 procent för dessa strategier är att det under 2021 har fattats beslut om nya strategier, som gäller från och med 2021. Det innebär att hela årets utfall räknas mot den nya strategin, och utfallet för den tidigare strategin därmed inte har något redovisat utfall för samma år.

I regleringsbrevet finns ett generellt villkor som anger att "Sida ska undvika att teckna större och/eller längre avtal mot slutet av en strategiperiod. Målet är att minst 50 respektive 75 procent av nuvarande årsvolym ska vara ointecknad ett respektive två år efter det att strategin löper ut. Tre år efter att strategin löper ut ska hela den genomsnittliga årsvolymen vara ointecknad. I de fallen avsteg från ovan behöver göras krävs beslut av regeringen." Sida följer upp villkoret löpande under året för samtliga strategier, och för 2021 finns inga avvikelser från villkoret.

Tabell 3.7: Finansiella villkor, tkr¹

Anslags- post	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst/minst	Finansiellt villkor 2021	Utfall 2021
7 1:1	Biståndsverksamhet	Sida får finansiera viss metodutveckling, studier, utvärderingar och erfarenhetsredovisningar, revisioner, samt för hantering av biståndsinsatser som innebär rådgivning och begränsat finansiellt stöd till mottagarna och i vilka mottagarna söker medel i konkurrens via anbudsförfarande.	Regleringsbrev	Ej beloppsstyrt		63 007
		varav:				
		7 1:1.1 Humanitära insatser				950
		7 1:1.2 Informations- och kommunikationsverksamhet				70
		7 1:1.5 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället				3 745
		7 1:1.6 Asien				3 173
		7 1:1.7 Latinamerika				1 119
		7 1:1.9 Afrika				10 060
		7 1:1.13 Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer				6 100
		7 1:1.17 Mellanöstern och Nordafrika				609
		7 1:1.23 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet				5 187
		7 1:1.26 Hållbar fred				1 618
		7 1:1.28 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030				2 963
		7 1:1.32 Forskningsamarbete				1 429
		7 1:1.34 Hållbar utveckling				25 983
7 1:1	Biståndsverksamhet	Anslaget får även användas för att subventionera avgifter avseende garantigivning inom ramen för internationellt bistånd, till den del avgiften avser förväntad förlust.	Regleringsbrev	Ej beloppsstyrt		97 809
7 1:2.1	Sida (förvaltning)	Anslaget får även användas för att subventionera avgifter avseende garantigivning till den del avgiften avser Sidas administrativa kostnader.	Regleringsbrev	Ej beloppsstyrt		2 300
		Sida får under 2021 ställa ut statliga garantier för biståndsverksamhet som inklusive tidigare utfärdade garantier uppgår till högst 17 000 000 000 kronor. Garantigivningen innefattar fristående garantier och tidigare utfärdade biståndsgarantier för u-krediter.	Regleringsbrev	Högst	17 000 000	6 992 783
		Sida ansvarar för redovisning av statens garantiåtagande avseende Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalet. Utestående åtagande redovisas mot den av riksdagen beslutade garantiramen om högst 152 059 320 euro (prop. 2013/14:2, bet. 2013/14:FiU11, rskr. 2013/14:41).	Regleringsbrev	Högst	152 059 (teur)	91 759 (teur)
7 1:1	Biståndsverksamhet	Sida ska undvika att teckna större och/eller längre avtal mot slutet av en strategiperiod. Målet är att minst 50 respektive 75 procent av nuvarande årsvolym ska vara oin-tecknad ett respektive två år efter det att strategin löper ut. Tre år efter att strategin löper ut ska hela den genomsnittliga årsvolymen vara oin-tecknad.	Regleringsbrev	Högst	50 %, 75 % och 100 %	Inga avvikelser
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	Sida ska undvika att teckna större och/eller längre avtal mot slutet av en strategiperiod. Målet är att minst 50 respektive 75 procent av nuvarande årsvolym ska vara oin-tecknad ett respektive två år efter det att strategin löper ut. Tre år efter att strategin löper ut ska hela den genomsnittliga årsvolymen vara oin-tecknad.	Regleringsbrev	Högst	50 %, 75 % och 100 %	Inga avvikelser

Tabell 3.7: Finansiella villkor, tkr¹

7 1:1	Biståndsverksamhet	För en ökad flexibilitet av det totala strategibeloppet medges Sida att inom ramen för beslutad anslagspost överstiga alternativt understiga totalt beslutat belopp i samarbetsstrategi för land eller region med 10 procent. I det fall avsteg från ovan behöver göras ska samråd ske med Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).	Regleringsbrev	+/- 10%		Avvikelser har tagits upp i samråd med UD
7 1:1.6	Afghanistan	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2014–2021 högst 6 494 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	6 494 000	5 933 735
7 1:1.6	Regionalt Asien och Oceanien	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2016–2021 högst 2 030 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	2 030 000	2 068 745
7 1:1.7	Bolivia	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2016–2021 högst 990 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	990 000	784 588
7 1:1.7	Guatemala	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2016–2021 högst 1 350 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	1 350 000	995 777
7 1:1.7	Colombia	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2016–2021 högst 1 176 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	1 176 000	929 384
7 1:1.7	Kuba	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2016–2021 högst 108 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	108 000	94 549
7 1:1.9	Moçambique	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2015–2021 högst 4 150 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	4 150 000	4 037 056
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	Strategin omfattar sammantaget för hela strategiperioden 2014–2021 högst 10 550 miljoner kronor.	Regeringsbeslut	+/- 10%	10 550 000	9 113 715
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	Medel om högst 100 000 tusen kronor ska användas i enlighet med ändrad strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2020	Regleringsbrev	Högst	100 000	99 405
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	Sida får högst använda 25 miljoner kronor för sin egen informations- och kommunikationsverksamhet.	Regleringsbrev	Högst	25 000	13 597
7 1:2.1	Sida (förvaltning)	Av medlen får högst 5 miljoner kronor användas för stöd till icke ODA-länder.	Regleringsbrev	Högst	5 000	4 790

¹ Finansiella villkor som avser anslagsposter som Regeringskansliet fattar beslut om redovisas i en separat bilaga till denna tabell och återfinns sist i kapitel 3.

Tabell 3.8: Sidas verksamhet, utgifter

7 1:1	Biståndsverksamhet	Totalt disponibelt belopp, tkr	Utgifter, tkr	Utgifter, procent
7 1:1.1	Humanitära insatser	4 768 908	4 765 051	100%
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	155 039	152 854	99%
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	1 924 102	1 907 544	99%
7 1:1.6	Asien	1 701 202	1 727 921	102%
7 1:1.7	Latinamerika	784 241	783 961	100%
7 1:1.9	Afrika	7 673 956	7 737 964	101%
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	980 851	999 757	102%
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	1 429 036	1 413 821	99%
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	1 542 373	1 525 094	99%
7 1:1.26	Hållbar fred	430 023	430 545	100%
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling och Agenda 2030	711 722	679 003	95%
7 1:1.32	Forskningssamarbete	938 850	914 834	97%
7 1:1.34	Hållbar utveckling	3 685 037	3 694 973	100%
7 1:1	Totalt Biståndsverksamhet	26 725 340	26 733 323	100%
7 1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete			
7 1:2.1	Sida (Förvaltning)	1 631 352	1 546 598	95%
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen			
5 1:11.3	Samarbete med Ryssland	70 000	69 998	100%
5 1:11	Totalt Samarbete inom Östersjöregionen	70 000	69 998	100%
Summa utfall för verksamhet som genomförs av Sida		28 426 692	28 349 919	100%

Kommentarer till anslagsutfall för Sidas verksamhet

Disponibla medel för anslaget 7 1:1, Biståndsverksamhet uppgår till 26 725 miljoner kronor. Utfallet är 26 733 miljoner kronor, vilket innebär att Sida har använt strax över 100 procent av anslaget. Sida har beviljats en anslagskredit per anslagspost. Sett per anslagspost har anslagskrediter utnyttjats med totalt 120 miljoner kronor, samtidigt som anslags-

sparande uppgår till 112 miljoner kronor. Nettobeloppet för använd anslagskredit är 8 miljoner kronor. Utfallet i förhållande till disponibla medel varierar mellan 95 och 102 procent för samtliga anslagsposter. Utnyttjad kredit ligger inom den anslagskredit som Sida har beviljats. Sida kan föra över sparande motsvarande 3 procent per anslagspost. Detta innebär att sparande för samtliga anslagsposter kan föras

över till nästa år, med undantag av anslagsposten 7 1:1.28 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030. De medel som inte förs över till nästa år kommer att dras in. Utfall per anslagspost framgår av tabell 3.3 Anslagsredovisning och tabell 3.8 Sidas verksamhet.

Väsentliga avvikelser anslagsutfall

Sida ska särskilt kommentera utfall på anslagsposterna om anslagskrediten har överskridits eller om anslagsutfallet avviker väsentligt från tilldelade medel enligt regleringsbrevet. Med väsentlig avvikelse från årets tilldelning enligt regleringsbrev menas 10 procent eller 100 miljoner kronor. Några sådana väsentliga avvikelser finns inte i årets utfall.

Kommentarer till anslagsutfall för förvaltningsanslag

Disponibla medel för förvaltningsanslaget uppgår till 1 631,5 miljoner kronor, vilket inkluderar 45,5 miljoner kronor i sparande från 2020 samt 2,7 miljoner kronor i ersättning för valutakursförluster som myndigheten tilldelats i vårändringsbudgeten. Utfallet är knappt 1 547 miljoner kronor, vilket är en ökning med drygt 143 miljoner kronor jämfört med föregående års utfall (1 403 miljoner kronor). De ökade kostnaderna är en följd av den budgetförstärkning som Sida fick 2021, och inkluderar bland annat personalförstärkningar (cirka 85 miljoner kronor), ökade kostnader för utlandsmyndigheter (cirka 38 miljoner kronor) samt övriga tillkommande kostnader för utsänd personal (8 miljoner kronor). Årets utfall är 85 miljoner kronor lägre än disponibla medel, vilket framför allt beror på lägre kostnader än budgeterat för utlandsmyndigheter och för utsänd personal. Konflikter i samarbetsländer där Sidas närvaro har förhindrats är en delförklaring till lägre kostnader, liksom valutakursdifferenser som också har påverkat så att utfallet har minskat.

Tabell 3.9: Sidas verksamhet, Beställningsbemyndigande

7 1:1	Biståndsverksamhet	Bemyndigande- ram, tkr	Utestående åtaganden, tkr	Utfall, procent
7 1:1.1	Humanitära insatser	800 000	552 665	69%
7 1:1.2	Informations- och kommunikationsverksamhet	180 000	140 414	78%
7 1:1.5	Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället	4 900 000	4 602 303	94%
7 1:1.6	Asien	3 020 000	1 060 403	35%
7 1:1.7	Latinamerika	1 370 000	1 010 458	74%
7 1:1.9	Afrika	12 500 000	11 027 434	88%
7 1:1.13	Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	2 000 000	1 552 952	78%
7 1:1.17	Mellanöstern och Nordafrika	2 250 000	1 183 427	53%
7 1:1.23	Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet	2 250 000	1 922 549	85%
7 1:1.26	Hållbar fred	820 000	805 133	98%
7 1:1.28	Kapacitetsutveckling och Agenda 2030	1 200 000	1 038 642	87%
7 1:1.32	Forskningssamarbete	1 700 000	1 643 225	97%
7 1:1.34	Hållbar utveckling	6 090 000	5 450 381	89%
7 1:1	Totalt Biståndsverksamhet	39 080 000	31 989 987	82%
5 1:11	Samarbete inom Östersjöregionen			
5 1:11.3	Samarbete med Ryssland	115 000	113 750	99%
5 1:11	Totalt Samarbete inom Östersjöregionen	115 000	113 750	99%
Summa beställningsbemyndigande för verksamhet som genomförs av Sida		39 195 000	32 103 737	82%

Kommentarer till beställningsbemyndiganden

Sida hade vid utgången av 2021 utnyttjat 82 procent av sin tilldelade bemyndiganderam jämfört med 77 procent 2020. Sju anslagsposter hade ett utnyttjande motsvarande 85 procent eller mer, och sex anslagsposter under 80 procent.

Följande anslagsposter på anslag 1:1 har utnyttjat mindre än 75 procent av tilldelad ram: 1 Humanitära insatser, 6 Asien,

7 Latinamerika och 17 Mellanöstern och Nordafrika. Inom utgiftsområde 5 1:11.3 Samarbete med Ryssland, har 99 procent av bemyndiganderamen utnyttjats.

Den kvarvarande effekten av Covid-19 samt rådande situation i Afghanistan och Myanmar har medfört förseningar i Sidas insatshantering och därmed en ökad osäkerhet och försiktighet i att ingå åtaganden under 2021. Detta gäller till exempel för

anslagspost 1 Humanitära insatser, anslagspost 6 Asien, och anslagspost 17 Mellanöstern och Nordafrika.

För flera strategier där Sida fått beslut om förlängning eller ersättningsstrategi under året har det funnits osäkerhet om framtida strategibelopp, vilket har resulterat att i att Sida har använt en lägre del av den tilldelade ramen. Det beror främst på operationaliseringen av nya strategier och att nya längre avtal planeras under 2022. Detta gäller till exempel för anslagspost 7 Latinamerika där beslut om en helt ny strategi för Regionalt Latinamerika fattades 2021-05-06 och anslagspost 23 Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet där beslut för Reformsamarbete med Västra Balkan och Turkiet fattades 2021-10-07 samt för Reformsamarbete med Östeuropa som fattades 2021-12-22. Redovisade åtaganden i bokslutet blir därför lägre än normalt.

Tabell 3.10: Regeringskansliets verksamhet, utgifter

7 1:1	Biståndsverksamhet	Totalt disponibelt belopp, tkr	Utgifter, tkr	Utgifter, procent
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	4 675 335	4 676 142	100%
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder	10 499 897	10 467 926	100%
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag ¹	1 554 699	1 808 783	116%
Summa	Totalt Biståndsverksamhet	16 729 930	16 952 851	101%
Summa utgifter för verksamhet som beslutas av Regeringskansliet		16 729 930	16 952 851	101%

¹ Överskridande av totalt disponibelt belopp ryms inom tilldelad anslagskredit.

Tabell 3.11: Regeringskansliets verksamhet, Beställningsbemyndigande

7 1:1	Biståndsverksamhet	Bemyndigande-ram, tkr	Utestående åtaganden, tkr	Utfall, procent
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	34 593 900	24 602 838	71%
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder	42 355 000	41 879 394	99%
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag	450 000	382 892	85%
Summa	Totalt Biståndsverksamhet	77 398 900	66 865 123	86%
Summa beställningsbemyndigande för verksamhet som beslutas av Regeringskansliet		77 398 900	66 865 123	86%

Tabell 3.12: Regeringskansliets verksamhet, Beställningsbemyndigande i valuta

Anslag	Benämning	Utestående åtaganden i valuta (i tusental)					I SEK beräknade enl. balansdagens kurs
7 1:1	Biståndsverksamhet	USD	EUR	CHF	GBP	UA	SEK
7 1:1.30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	57 955				56 783	1 248 632
7 1:1.31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder		453 566				4 638 573
7 1:1.33	Strategiskt inriktade bidrag		198				2 025
	Summa biståndsverksamhet	57 955	453 764	0	0	56 783	5 889 230

Anslagsutfall och beställningsbemyndiganden, Regeringskansliets verksamhet

Sida rapporterar i enlighet med uppdraget i regleringsbrevet utgifter samt ekonomiska åtaganden som regeringen eller Regeringskansliet har beslutat att ingå med stöd av bemyndiganderamar, vilket framgår av tabell 3.11 och 3.12. Eftersom det är regeringen eller Regeringskansliet som upprättar avtal och beslut om utbetalning av dessa medel, så kommenterar Sida inte utfall eller utestående åtaganden.

I Sidas redovisning av Regeringskansliets bemyndiganden ingår beslut om skuldavskrivningar som avser IDA MDRI (International Development Association, Multilateral Debt Relief Initiative), med slutdatum 2044, och AfDF MDRI (African Development Bank), slutdatum 2054. MDRI-initiativen har en bindande och en icke-bindande del. Sidas redovisade åtaganden som avser dessa beslut uppgår till det belopp som omfattas av regeringens formella beslut och som avser den bindande delen i resolutionen. Den icke-bindande delen, som inte redovisas som åtagande, uppgår till totalt 3 471 miljoner kronor. Bidragsmottagaren anses i detta fall vara medveten om att det krävs ett nytt beslut innan svenska staten kan betala ut bidrag, vilket innebär att det inte ska redovisas som ett åtagande.

Finansieringsanalys

Tabell 3.13: Finansieringsanalys, tkr

Drift	Not	210101–211231		200101–201231	
Kostnader	33		-1 674 032		-1 540 793
Finansiering av drift					
Intäkter av anslag		1 656 328		1 525 339	
Intäkter av avgifter och andra ersättningar		13 638		10 593	
Intäkter av bidrag		13 835		16 880	
Övriga intäkter		29		68	
Summa medel som tillförts för finansiering av drift			1 683 829		1 552 881
Ökning av kortfristiga fordringar	38		-886		-2 475
Ökning av kortfristiga skulder	38		6 708		22 323
Kassaflöde från drift			15 620		31 936
Investeringar					
Investeringar i finansiella tillgångar (exklusive låneverksamhet)		-250 519		-648 367	
Investeringar i materiella tillgångar		-1 861		-2 205	
Investeringar i immateriella tillgångar		-22 751		-21 265	
Summa investeringsutgifter			-275 131		-671 838
Finansiering av investeringar					
Lån från Riksgäldskontoret	38	22 268		24 485	
Amorteringar	38	-12 805		-19 202	
Ökning av statskapital med medel som erhållits från statens budget		250 519		648 367	
Försäljning av anläggningstillgångar		100 000		100 000	
Summa medel som tillförts för finansiering av investeringar			359 982		753 650
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	38		2 941		1 834
Kassaflöde från investeringar			87 791		83 647
Låneverksamhet					
Amorteringar		0		2 496	
Summa låneutgifter			0		2 496
Finansiering av låneverksamhet					
Minskning av statskapital med medel som tillförts statens budget		0		-2 496	
Summa medel som tillförts för finansiering av låneverksamhet			0		-2 496
Kassaflöde till låneverksamhet			0		0

Tabell 3.13: Finansieringsanalys, tkr

Uppbördsverksamhet	Not		210101–211231		200101–201231
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av Sida		2 613		22 534	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	38	4 095		–4 862	
Inbetalningar i uppbördsverksamhet			6 708		17 672
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet			–2 613		–22 534
Kassaflöde från uppbördsverksamhet			4 095		–4 862
Transfereringsverksamhet					
Lämnat bidrag	34	–43 436 120		–42 590 799	
Finansiella intäkter	35	9 546		29 618	
Finansiella kostnader	36	–6 638		–1 146	
Förändring av kortfristiga fordringar och skulder	38	86 448		–16 453	
Utbetalningar i transfereringsverksamhet			–43 346 765		–42 578 780
Finansiering av transfereringsverksamhet					
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		43 395 510		42 410 342	
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	37	182 399		104 586	
Minskning av balanserad kapitalförändring EKN		0		–56	
Summa medel som tillförts för finansiering av transfereringsverksamhet			43 577 909		42 514 872
Kassaflöde från transfereringsverksamhet			231 144		–63 908
Förändring av likvida medel			338 651		46 813
Specifikation av förändring av likvida medel					
Likvida medel vid årets början			2 581 861		2 559 454
Ökning av kassa och postgiro		13 214		3 224	
Ökning av tillgodohavande hos Riksgälden		199 719		234 128	
Minskning av avräkning med Statsverket		125 718		–190 539	
Summa förändring av likvida medel			338 651		46 813
Orealiserade valutakursdifferenser i likvida medel			24 372		–24 406
Likvida medel vid årets slut			2 944 884		2 581 861

Sammanställning över väsentliga uppgifter

Tabell 3.14: Sammanställning över väsentliga uppgifter

Låneram i Riksgäldskontoret, tkr	2021	2020	2019	2018	2017
Beviljad låneram	70 000	69 000	60 000	60 000	70 000
Utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut	59 847	50 384	45 101	54 655	43 989
Kontokredit hos Riksgäldskontoret, tkr					
Beviljad kontokredit hos Riksgäldskontoret	27 000	27 000	27 000	27 000	27 000
Maximalt utnyttjad kontokredit	0	0	0	0	0
Räntekostnader och ränteintäkter på räntekonto, tkr					
Räntekostnader på räntekonto	0	9	443	786	696
Ränteintäkter på räntekonto	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter, tkr					
Avgiftsintäkter som myndigheten disponerar:	13 638	10 593	13 777	13 994	12 891
Beräknade belopp i regleringsbrevet ¹	13 300	16 200	12 000	12 000	—
Avgiftsintäkter som myndigheten inte disponerar ²	2 613	22 534	7 840	355 825	4 960
Beviljad och utnyttjad anslagskredit, tkr					
Beviljad anslagskredit, förvaltningsanslag	47 494	45 450	38 290	35 132	32 875
Utnyttjad anslagskredit, förvaltningsanslag	0	0	0	3045	0
Beviljad anslagskredit, sakanslag	1 581 799	1 293 965	1 228 090	1 481 191	1 468 970
Utnyttjad anslagskredit, sakanslag	374 983	108 542	49 151	218 223	131 769
Varav anslagsposter inom utgiftsområde 7 där Sida disponerar medlen, men vilka endast kan utbetalas efter beslut av Regeringskansliet/UD	254 891	0	0	0	0
Anslagssparande samt intecknade belopp, tkr					
Anslagssparande/reservationer	228 835	318 037	128 024	112 874	128 074
Varav anslagsposter inom utgiftsområde 7 där Sida disponerar medlen men vilka endast kan utbetalas efter beslut av Regeringskansliet/UD.	31 971	96 815	51 241	48 706	32 437
Utestående åtaganden, tkr					
Tilldelad bemyndiganderam	116 593 900	98 638 000	102 714 000	89 449 000	74 029 000
Varav anslagsposter inom utgiftsområde 7 där Sida disponerar medlen men vilka endast kan utbetalas efter beslut av Regeringskansliet/UD.	77 398 900	60 003 000	64 899 000	53 070 000	41 175 000
Utestående åtaganden	98 968 860	82 722 008	81 823 527	81 706 171	64 716 120
Varav anslagsposter inom utgiftsområde 7 där Sida disponerar medlen men vilka endast kan utbetalas efter beslut av Regeringskansliet/UD.	66 865 123	52 787 305	48 452 777	48 913 059	40 179 100

Tabell 3.14: Sammanställning över väsentliga uppgifter

Antal årsarbetskrafter och medelantalet anställda	2021	2020	2019	2018	2017
Antal årsarbetskrafter	842	763	692	674	668
Medelantalet anställda ³	884	803	723	708	703
Driftkostnad per årsarbetskraft, tkr					
Driftkostnad	1 673 670	1 536 370	1 386 916	1 324 683	1 210 981
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 988	2 014	2 004	1 965	1 813
Årets kapitalförändring och balanserad kapitalförändring, tkr					
Årets kapitalförändring	130 156	-5 440	16 924	-82 160	-55 160
Balanserad kapitalförändring	1 987 585	1 943 688	1 883 568	1 886 014	1 830 836

¹ Belopp saknas i regleringsbrev för år före 2018.

² Avgiftsintäkter som myndigheten inte disponerar är höga 2018 till följd av inbetalningar på 286 559 tkr från en organisation.

³ I medelantalet anställda ingår utöver de som ingår i antal årsarbetskrafter även nationella experter (NE). Timanställda ingår inte.

Tilläggsupplysningar och noter

Tilläggsupplysningar

Allmänt

Från och med 2011 har Sida ansvar för viss administrativ granskning och utbetalning av bidrag som regeringen eller Regeringskansliet, främst Utrikesdepartementet, beslutar om inom utgiftsområde 7, Internationellt bistånd. Uppdraget innebär att Sida enligt regleringsbrevet har dispositionsrätt till de aktuella anslagsposterna inom anslaget 1:1, Biståndsverksamhet. Medlen ingår i myndighetens finansiella dokument. I årsredovisningen redovisas de i Sidas resultat- och balansräkning, finansieringsanalys, anslagsredovisning samt i redovisning av beställningsbemyndiganden. Enligt regleringsbrevet har Sida inget ansvar för prognoser eller övriga återrapporteringskrav som avser dessa medel, och de ingår därför inte i redovisningen av finansiella villkor.

Enligt Sidas regleringsbrev har Sida ansvar för redovisning av statens garantiåtaganden som avser Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalet. Från och med 2021 finns även den av riksdagen beslutade garantiramen om 152 059 320 euro angiven i Sidas regleringsbrev. Utestående åtaganden redovisas i tabellerna 3.7 Finansiella villkor och tabell 3.20 Ramutnyttjande per kategori.

Av Sidas instruktion, 4 § punkt 6 framgår att; myndigheten får "utnyttja möjligheter till samverkan med andra givarländer, EU samt internationella och multilaterala organisationer, varvid myndigheten får låta en samverkanspart svara för beredning, genomförande och uppföljning av svenska biståndsinsatser om detta inte innefattar myndighetsutövning, samt själv åta sig motsvarande uppgifter". Dessa medel redovisas inte över statens budget utan enbart i Sidas räkenskaper. Sidas redovisning och likvidmässiga hantering följer Ekonomistyrningsverkets handledning Redovisning av EU-medel (ESV 2011:18). För när-

varande har Sida pågående samarbeten med EU, USAID samt med Världsbanken. Se vidare not 3 Intäkter av bidrag.

I kommentarer under avsnittet Finansiell redovisning är belopp angivna i miljarder eller miljoner kronor beroende på hur stora beloppsvärden som återfinns i Sidas redovisning. I övrigt anges belopp i tusentals kronor (tkr) om inte annat framgår. I årsredovisningen avrundas samtliga sifferuppgifter enligt gängse princip. Delsummor i tabeller och uppställningar har inte justerats för att få totalsummorna att stämma. Vid summering av avrundade belopp i tabeller och uppställningar kan därför i vissa fall totalsumman avvika. Jämförelse görs med utfall från föregående år per den 31 december.

Sida har enligt regleringsbrevet rätt att subventionera avgifter som avser garantigivning från förvaltningsanslaget, till den del avgiften avser Sidas administrativa avgifter. Sakanslag får användas för att subventionera avgifter som avser garantigivning inom ramen för internationellt bistånd, till den del avgiften avser förväntad förlust.

Redovisningsprinciper

Utgifter som klassificeras som transfereringar redovisas mot anslag enligt kassamässig princip i de fall utbetalningarna grundar sig på beslut om bidrag och på erhållna rekvisitioner. Avgifter och andra liknande ersättningar som inte disponeras redovisas mot statens budget det budgetår som intäkterna hänför sig till, medan återbetalningar av oförbrukade bidrag redovisas kassamässigt.

Erhållna fakturor som avser levererade varor och tjänster som klassificeras som transfereringar redovisas mot anslag enligt kostnadsmässig princip.

Sida tillämpar i samband med bokslut ett gränsvärde på 100 tusen kronor för periodiseringar som avser verksamhetens intäkter och kostnader, och ett gränsvärde på en miljon kronor för transfereringar i form av levererade varor och tjänster.

Tabell 3.15: Avskrivningstider för anläggningstillgångar

	Avskrivningstid, år	Beloppsgräns, tkr
Materiella anläggningstillgångar		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	6	100
Reparationer och underhåll	3	100
Maskiner och installationer	5	22
Transportmedel	5	22
Datorer	3	22
Datorer central utrustning	5	22
Konst	—	22
Möbler	5	22
Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utvecklingsverksamhet	5	500
Licenser, rättigheter och liknande immateriella anläggningstillgångar	3	22

Immateriella och materiella anläggningstillgångar består av tillgångar för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 22 tusen kronor och en ekonomisk livslängd på minst tre år. Förbättringsutgifter på annans fastighet skrivs av på maximalt sex år eller den tid som motsvarar hyresavtalets återstående längd. Anläggningstillgångarna tas upp till anskaffningsvärdet och skrivs av enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivningarna påbörjas från och med den månad då tillgången tas i bruk. I tabell 3.15 framgår de avskrivningstider och beloppsgränser som gäller för respektive anläggningskategori.

Fordringar har värderats till högst det belopp varmed de beräknas inflyta. Väntade återbetalningar av oförbrukade bidragsmedel bokförs som fordran. Anslaget tillgodogörs i samband med inbetalning. Fordringar som avser återbetal-

ningar värderas kollektivt genom att skriva ner fordringar äldre än 6 månader som befarade förluster. Vid återkrav sker en individuell värdering. Fordringar och skulder i utländsk valuta är värderade till Riksbankens valutakurs på balansdagen. Även ingående och utestående åtaganden i utländsk valuta som avser de anslagsposter som regeringen eller Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) beslutar om har värderats till Riksbankens valutakurs på balansdagen.

Utbetalningar som avser kapitaltillskott redovisas mot statskapital och tas upp som Andra långfristiga värdepappersinnehav. Kapitaltillskott utbetalas till utvecklingsbanker där Sverige har en ägarandel och syftar till att varaktigt höja institutionens egna kapital. Redovisning sker till anskaffningsvärde. Eventuella överskottsmedel eller valutakursförändringar påverkar inte anskaffningsvärdet. Årliga bedömningar görs om nedskrivningsbehov föreligger.

Avsättning för framtida pensionsåtaganden beräknas till det samlade värdet av samtliga beslut enligt de försäkrings tekniska grunder som Statens Pensionsverk (SPV) har fastställt. Värdet inkluderar särskild löneskatt.

Sida finansierar samtliga anläggningstillgångar inklusive pågående immateriella anläggningstillgångar med lån i Riksgäldskontoret. Lån tas upp halvårsvis för tillgångar som är anskaffade eller delvis uppförda per den 30 juni respektive per den 31 december.

Enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 17 § Anslagsförordningen (2011:223), ska utfästelser om ett bidrag som ska finansieras med anslag räknas som bindande och redovisas som ett åtagande om en handling har blivit överlämnad till mottagaren, eller om andra omständigheter visar att utfästelsen är avsedd att vara känd. Sida redovisar alla utestående åtaganden där Sida har lämnat något slags besked om framtida bidrag, om det inte tydligt framgått att bidraget måste föregås av godkänd ansökan och beslut i ett senare skede.

För de anslagsposter som Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) beslutar om, så äger Sida inte rätten

att ingå åtaganden, men ansvarar för att redovisa och införa dem i Sidas årsredovisning. När det gäller bedömning av ekonomiska åtaganden som medför utgifter följande budgetår som ingås av regeringen eller avser Regeringskansliets insatser, ska ett påskrivet avtal och/eller regeringsbeslut/regeringskanslibeslut finnas som styrker detta för att åtagandet ska tas upp i Sidas bemyndiganderedovisning.

I enlighet med förordning (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete har Sida uppdragit åt Riksgäldskontoret att för Sidas räkning inför varje bokslut göra värderingar av utestående fordringar, åtaganden och risk för skadefall för Sidas fristående garantier. Exportkreditnämnden gör motsvarande värderingar när det gäller Sidas garantier för U-krediter. Exportkreditnämnden värderar även Sidas villkorslån.

Övriga upplysningar

Avsättning för flyttkostnader

Sida har i uppdrag att genomföra en lokalisering av myndigheten från Stockholms kommun till en annan kommun i Stockholm län, och under 2022 kommer vi att flytta Sidas huvudkontor till Rissne. Den avsättning för flyttkostnader som gjordes under 2021 har minskats med 500 tusen kronor till 12 000 tusen kronor efter en uppdaterad bedömning av beräknade kostnader.

Ersättningar till styrelsens ledamöter samt uppgift om deras sidouppdrag

Enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten i sin årsredovisning redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som betalats ut under året till styrelseledamöter och ledande befattningshavare som utsetts av regeringen. Nedan redovisas även uppdrag som dessa personer innehar i andra statliga myndigheter och i aktiebolag.

Tabell 3.16: Styrelse

Ledamot	Skattepliktig ersättning, tkr	Styrelseuppdrag
Amréus, Lars, Ordförande fr.o.m 2021-07-01	91	Länsstyrelsen Gotland, Insynsrådet, Arbetsgivarverket
Gustafsson, Yvonne, Ordförande t.o.m. 2021-06-30	55	Försvarets Materielverk Sjöfartsverket
Jämtin, Carin, Generaldirektör	1 554	Karolinska Institutet
Bergin, Filippa	59	Mediernas Etiknämnd
Galaz, Victor fr.o.m 2021-07-01	32	—
Gustafsson, Charlotta fr.o.m 2021-07-01	32	Socialstyrelsen Bengtsson/Gustafsson konsult AB
Horn af Rantzien, Mia t.o.m 2021-06-30	28	Svenska institutet Institutet för internationell ekonomi (IIES), Stockholms universitet Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning (STINT) SNS Serviceaktiebolag Nobel Prize Outreach AB Misum, Handelshögskolan, Stockholm
Hök, Lena	59	BoKlok
Netz, Bo fr.o.m 2021-07-01	32	Svenska kraftnät Aktiebolaget Trav & Galopp
Sörlin, Sverker	60	Klimatpolitiska rådet Sverker Sörlin AB
Wijkman, Anders t.o.m 2021-06-30	28	Programkommittén för det nationella klimatforskningsprogrammet, FORMAS
Örn, Peter	60	Blekinge tekniska högskola Kommittén Demokrati 100 år – samling för en stark demokrati Sveriges kommunikationer AB Peter Örn AB
Summa ersättning	2 089	

Tabell 3.17: Ledande befattningshavare utsedda av regeringen

	Skattepliktig ersättning, tkr	Styrelseuppdrag
Ottosson, Marie, överdirektör	1 373	—
Summa ersättning	1 373	

Notförteckning

Not 1. Samband mellan intäkter av anslag enligt anslagsredovisning och resultaträkning

	210101– 211231	200101– 201231
Intäkter av anslag enligt anslagsredovisningen	45 302 770	44 584 563
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen ¹	–1 656 328	–1 525 339
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bistånd	–43 395 510	–42 410 342
Uttag semesterdagar från 2008	–413	–515
Kapitaltillskott	–250 519	–648 367
Summa	0	0
¹ Intäkter av anslag enligt resultaträkningen som finansierats från biståndsanslaget	112 443	124 702

Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	210101– 211231	200101– 201231
Intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen	1 570	2 345
Intäkter avgiftsfinansierad verksamhet	12 005	8 246
Övriga intäkter	62	3
Summa intäkter	13 638	10 593

Not 3. Intäkter av bidrag

	210101– 211231	200101– 201231
Bidrag från statliga myndigheter	578	1 268
Bidrag från EU och andra organisationer	13 257	15 612
Summa intäkter av bidrag	13 835	16 880

Sida erhåller bidrag från EU och andra organisationer i samband med vidareförmedling av externa medel.

Not 4. Finansiella intäkter

	210101– 211231	200101– 201231
Ränteintäkter Riksgäldskontoret	0	2
Övriga finansiella intäkter	29	66
Summa finansiella intäkter	29	68

Räntan för lån i Riksgäldskontoret för anläggningstillgångar har under 2021 varit noll procent. Övriga finansiella intäkter avser kursvinster samt intäktsränta från SPV.

Not 5. Kostnader för personal

	210101– 211231	200101– 201231
Summa kostnader för personal	–984 213	–878 334
Varav lönekostnader	–550 300	–486 453
Del av lönekostnader som avser arvoden till styrelse, kommittéer eller ej anställd personal (uppdragstagare)	–645	–566

Kostnader för personal har ökat med 105 879 tusen kronor, vilket motsvarar 12 procent. Ökningen beror främst på ökat antal anställda samt en avtalsenlig genomsnittlig löneökning på 2 procent.

Not 6. Kostnader för lokaler

	210101– 211231	200101– 201231
Lokalkostnader	–53 548	–53 883
Förändring avsättning lokalkostnader	500	4 000
Summa kostnader för lokaler	–53 048	–49 883

Kostnader för lokaler har ökat med 3 165 tusen kronor i jämförelse med föregående år. Avsättningen är hänförlig till Sidas planerade flytt till nya lokaler under 2022.

Not 7. Övriga driftkostnader		
	210101– 211231	200101– 201231
Reparation och underhåll m.m.	–365	–496
Resekostnader	–4 783	–5 001
Korttidsinvesteringar och förbrukningsmaterial	–6 988	–9 495
Datatjänster	–101 907	–96 862
Tjänster	–118 439	–125 031
Personalkostnader på utlandsmyndigheter	–117 366	–108 861
Lokalkostnader på utlandsmyndigheter	–179 716	–153 021
Övriga kostnader på utlandsmyndigheter	–104 841	–106 838
Övriga driftkostnader	–2 003	–2 547
Summa övriga driftkostnader	–636 409	–608 152
Varav driftkostnader utlandsmyndigheter	–401 923	–368 720

Övriga driftkostnader har ökat med 28 256 tusen kronor i jämförelse med föregående år, vilket motsvarar en kostnadsökning med 5 procent. Ökningen beror främst på att kostnader för driften av utlandsmyndigheter, som ingår i flera poster, har ökat med 33 204 tusen kronor.

Not 8. Finansiella kostnader		
	210101– 211231	200101– 201231
Räntekostnader Riksgäldskontoret	0	–9
Övriga finansiella kostnader	–401	–216
Summa finansiella kostnader	–401	–226

Räntekostnader Riksgäldskontoret avser räntor för Sidas räntekonto. Under 2021 har räntan varit noll. Övriga finansiella kostnader har ökat med 185 tusen kronor jämfört med föregående år. Ökningen består till största del på negativ ränta som debiterats Sidas valutakonton.

Not 9. Uppbördsverksamhet		
	210101– 211231	200101– 201231
Återbetalningar bidragsmedel	0	2 773
Återbetalningar räntor	2 613	19 761
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2 613	22 534

Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras av Sida har minskat med 19 921 tusen kronor. Minskningen beror främst på att det föregående år inkom en större återbetalning av ränta om 11 420 tusen kronor samt att årets upplupna räntor är lägre än föregående år.

Not 10. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
	210101– 211231	200101– 201231
Garantiavgifter, nya åtaganden ¹	190 346	15 828
Garantiavgifter, tidigare åtaganden	39 929	58 465
Förändring av risker garantier	–228 013	35 219
Externa medel från EU	20 474	24 704
Summa finansiella intäkter	22 737	134 217
¹ varav subvention	119 022	13 222

Posten har minskat med 111 480 tusen kronor. Minskningen är kopplad till förändring av beräknade risker för Sidas garantier om 263 232 tusen kronor. Samtidigt ökar garantiavgifter med 155 982 tusen kronor. Externa medel minskar något då vidareförmedling av EU-medel som sker till andra statliga myndigheter har minskat.

Not 11. Finansiella intäkter transfereringar		
	210101– 211231	200101– 201231
Ränteintäkter Sidas garantireserv	7 306	11 299
Valutakursvinster	59 459	91 354
Summa finansiella intäkter transfereringar	66 765	102 653

Finansiella intäkter har minskat med 35 888 tusen kronor. Valutakursvinster utgörs i huvudsak av orealiserade kursvinster som beräknas på Sidas tillgångar och skulder i garantiverksamheten.

Not 12. Finansiella kostnader transfereringar		
	210101– 211231	200101– 201231
Valutakursförluster	–51 577	–91 436
Räntor	0	–95
Summa finansiella kostnader transfereringar	–51 577	–91 531

Finansiella kostnader har minskat 39 955 tusen kronor. Valutakursförluster utgörs i huvudsak av orealiserade kursförluster som beräknas på Sidas tillgångar i garantiverksamheten.

Not 13. Lämnade bidrag		
	210101– 211231	200101– 201231
Lämnade bidrag internationellt	–36 922 331	–36 734 254
Lämnade bidrag inom Sverige	–5 880 671	–5 260 360
Resursöverföring varor, tjänster och personal	–476 757	–497 014
Garantiverksamheten *	1 044	–37 406
* varav utbetalda skadeersättningar	–5 073	–89 498
Övrigt	–21 508	–30 310
Summa lämnade bidrag, total	–43 300 222	–42 559 344
Varav Regeringskansliet		
Lämnade bidrag internationellt	–15 930 433	–16 199 501
Lämnade bidrag inom Sverige	–767 690	–133 421
Summa lämnade bidrag, Regeringskansliet	–16 698 123	–16 332 922

Under posten lämnade bidrag redovisas utbetalningar som avser Sidas och Regeringskansliets (Utrikesdepartementets) biståndsverksamhet. Lämnade bidrag uppgår till 43 300 222 tusen kronor varav 16 698 123 tusen kronor avser lämnade bidrag för Regeringskansliets räkning. Lämnade bidrag har totalt ökat med 740 878 tusen kronor jämfört med föregående år, varav Regeringskansliets (Utrikesdepartementets) lämnade bidrag har ökat med 365 201 tusen kronor. Garantiverksamheten avser i huvudsak skadekostnader och återvinningar.

Not 14. Årets kapitalförändring		
	210101– 211231	200101– 201231
Avgiftsfinansierad verksamhet		
Administration garantiverksamhet ¹	–3 057	–1 777
Fristående garantier ²	–5 545	63 398
Sidas garantier för U-krediter ³	29 033	3 171
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	20 431	64 792
Anslagsfinansierad verksamhet		
U-krediter – gåvoelement ⁴	–21 508	–49 338
Övrigt ⁵	131 233	–20 895
Summa anslagsfinansierad verksamhet	109 725	–70 232
Årets kapitalförändring	130 156	–5 440

¹ Enligt förordning (2011:211) om utlåning och garantier ska en administrativ avgift tas ut av garantitagaren för att täcka myndighetens administrationskostnader för dess lån och garantier. Årets resultat uppgår till –3 057 tusen kronor.

² Minskningen för fristående garantier kan i huvudsak härledas till högre reserveringar för risk jämfört med föregående år. Samtidigt har garantiavgifter ökat och kostnader för skador minskat.

³ Ökningen för garantier för U-krediter kan i huvudsak härledas till ett högre netto mellan finansiella intäkter och kostnader jämfört med föregående år.

⁴ Utgörs av utbetalningar från tillgodohavanden hos Riksgäldskontoret som tidigare avsatts från Sidas anslag för gåvoelement kopplat till Sidas U-krediter. Utbetalningar sker till AB Svensk Exportkredit.

⁵ Övrig kapitalförändring i transfereringsavsnittet består av förändringar som avser fordringar för förväntade återbetalningar av tidigare utbetalda bidrag.

Not 15. Immateriella anläggningstillgångar		
Balanserade utgifter för utveckling	211231	201231
Ingående balans anskaffningsvärde	103 945	82 679
Korrigerig av tidigare års anskaffningsvärde	-215	0
Årets anskaffning	22 966	21 265
Utgående balans anskaffningsvärde	126 695	103 945
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-63 388	-49 353
Årets avskrivning	-8 755	-14 035
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-72 143	-63 388
Bokfört värde	54 552	40 556
<i>varav pågående</i>	<i>36 040</i>	<i>13 289</i>
Rättigheter och andra immateriella tillgångar		
Ingående balans anskaffningsvärde	7 093	7 093
Årets anskaffning	0	0
Årets utrangering/försäljning	-97	0
Utgående balans anskaffningsvärde	6 996	7 093
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-4 502	-3 615
Årets avskrivning	-882	-887
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-5 287	-4 502
Bokfört värde	1 709	2 591
<i>varav pågående</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Utgående balans immateriella anläggningstillgångar	56 261	43 147

Balanserade utgifter för utveckling har ökat med 13 996 tusen kronor vilket beror på att nyanskaffningarna har varit större än avskrivningarna under 2021. Årets anskaffningar avser Openaid, Sida.se, Partnerportalen, Inside och Tidmodul UBW.

Not 16. Materiella anläggningstillgångar		
Förbättringsutgifter på annans fastighet	211231	201231
Ingående balans anskaffningsvärde	24 636	24 636
Årets nyanskaffning	100	0
Utgående balans anskaffningsvärde	24 702	24 636
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-21 592	-19 450
Årets avskrivning	-1 957	-2 143
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-23 516	-21 592
Bokfört värde	1 187	3 043
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	211231	201231
Ingående balans anskaffningsvärde	41 904	39 763
Årets nyanskaffning	246	2 205
Återfört anskaffningsvärde (försäljning/utrangeringar)	-323	-65
Utgående balans anskaffningsvärde	41 827	41 904
Ingående balans ackumulerade avskrivningar	-37 474	-36 542
Årets avskrivning	-1 222	-997
Återförda avskrivningar (försäljning/utrangeringar)	323	65
Utgående balans ackumulerade avskrivningar	-38 373	-37 474
Bokfört värde	3 453	4 430
Förskott avseende materiella anläggnings-tillgångar	211231	201231
Förskott avseende materiella anl.tillgångar	1 515	0
Utgående balans materiella anläggningstillgångar	6 155	7 473

Bokfört värde som avser materiella anläggningstillgångar har minskat med 1 318 tusen kronor. Avskrivningarna har varit större än anskaffningar under året.

Not 17 Finansiella anläggningstillgångar

Not 17:1. Andra långfristiga värdepappersinnehav, ägarandel per bank		
Bank	211231	201231
Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken, IBRD	1 246 268	1 112 998
Afrikanska utvecklingsbanken, AfDB	930 226	815 978
Internationella finansbolaget, IFC	436 273	436 273
Interamerikanska utvecklingsbanken, IDB	147 266	147 266
Asiatiska utvecklingsbanken, AsDB	135 528	135 528
Interamerikanska investeringsbolaget, IIC	110 441	107 441
Multilaterala investeringsgarantiorganet, MIGA	21 954	21 954
Summa Andra långfristiga värdepappersinnehav	3 027 957	2 777 438

Sida redovisar utbetalade kapitaltillskott till utvecklingsbanker som Andra långfristiga värdepappersinnehav. Årets ökning med 250 519 tusen kronor utgörs av utbetalningar till respektive utvecklingsbank enligt förändring mellan åren i tabellen.

Not 17:2 Långfristiga fordringar hos andra myndigheter

Långfristiga fordringar hos andra myndigheter består av långfristiga placeringar i räntebärande placeringar hos Riksgäldskontoret som avser garantireserven.

Not 17:3. Andra långfristiga fordringar		
	211231	201231
Skadefordringar garantier	172 700	155 108
Ännu inte fakturerade garantiavgifter ¹	113 299	44 325
Övriga långfristiga fordringar ²	36 507	32 404
Summa Andra långfristiga fordringar	322 506	231 837

¹ Här ingår fordringar mot Miga, en organisation inom Världsbanken, dit Sida har gjort en utbetalning år 2013 om 35 000 tusen kronor (växlades till 5 228 576 USD) som kan användas för eventuellt infriande av en garanti (CAFEF). Garantin täcker det andra förlustlaget i CAFEF-insatsen vilken uppgår till 30 miljoner USD. Fordran redovisas till nuvärdet och aktuell kurs för USD 2021. Sida har i denna garanti gjort avsteg från förordning (2009:320) och inte gjort någon inbetalning för förväntad förlust till Sidas garantireserv. Ännu inte fakturerade garantiavgifter som avser nästföljande år uppgår till 14 108 tusen kronor.

² Här redovisas fordringar mot Miga, en organisation inom Världsbanken, dit Sida har gjort ytterligare en utbetalning år 2013 om 35 000 tusen kronor (växlades till 5 228 576 USD) som kan återbetalas till Sida. Detta belopp härrör till det första förlustlaget i CAFEF-insatsen och kan inte bli högre än det inbetalda kapitalet. Det första förlustlaget uppgår till 45 miljoner USD och delas med andra aktörer. Fordran redovisas till nuvärdet och aktuell kurs för USD 2021.

Skadefordringar ökar främst beroende på att kursen för US-dollar är högre 2021 jämfört med föregående år. Ännu inte fakturerade garantiavgifter ökar beroende på nya garantiavtal som ingåtts. Det nominella värdet på skadefordringar innan värdereglering uppgår till 718 882 tusen kronor.

Not 18. Utlåning inklusive reserveringar		
Utlåning villkorlån	211231	201231
Villkorlån	276 227	276 227
Befarad förlust	-276 227	-276 227
Utgående balans	0	0

Sida erhåller återbetalning på villkorlån endast om och när någon av strukturerna antingen (i) initierar utdelningar och/eller återbetalning av aktiekapital till PIDG trust (ii) likvideras eller (iii) hamnar i default enligt låneavtalet. För villkorlånen finns således inga beslutade amorteringsplaner. Villkorlån är i sin helhet nedskrivna som befarade förluster.

Utbetalning av lån har gjorts med Sidas anslag och reserveringen för befarade förluster är således hänförliga till statliga subventioner.

Not 19 Kortfristiga fordringar

Not 19:1. Fordringar hos andra myndigheter		
	211231	201231
Fordran ingående moms	31 965	30 589
Kundfordringar, inomstatliga	0	0
Övriga kortfristiga fordringar	20	37
Summa kortfristiga fordringar	31 985	30 627

Not 19:2. Övriga kortfristiga fordringar		
	211231	201231
Återkrav	196 489	69 360
Övriga kortfristiga fordringar	2 377	749
Summa kortfristiga fordringar	198 866	70 108

Summa kortfristiga fordringar har totalt ökat med 130 116 tusen kronor. Ökningen beror främst på fler uppbokade återbetalningar och återkrav jämfört med föregående år.

Not 20. Periodavgränsningsposter		
	211231	201231
Förutbetalad hyra	12 902	12 630
Övriga förutbetalda kostnader	12 140	11 978
Upplupna bidragsintäkter	0	1 294
Upplupna ränteintäkter	3 354	7 449
Övriga upplupna intäkter	6 942	4 286
Utgående balans	35 339	37 636

Not 21. Avräkning med statsverket		
Uppbörd	211231	201231
Ingående balans	-7 449	-2 587
Redovisat mot inkomsttitel	-2 613	-25 087
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	6 708	20 224
Skulder avseende uppbörd	-3 354	-7 449
Anslag i icke räntebärande flöde	211231	201231
Ingående balans	-22 319	26 345
Redovisat mot anslag	43 756 172	43 181 100
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats från icke räntebärande flöde	-43 755 744	-43 229 764
Skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	-21 891	-22 319
Anslag i räntebärande flöde	211231	201231
Ingående balans	-117 339	-5 802
Redovisat mot anslag	1 546 598	1 403 463
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-1 585 902	-1 515 000
Återbetalning av anslagsmedel	71 889	0
Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-84 754	-117 339
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag	211231	201231
Ingående balans	4 067	4 581
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-413	-515
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	3 653	4 067

forts. Not 21. Avräkning med statsverket		
Övriga skulder i statens centralkonto	211231	201231
Ingående balans	16 891	35 685
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	831 705	800 206
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-44 529 852	-44 028 539
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	43 749 036	43 209 539
Saldo	67 779	16 891
Övrig fordran i statens centralkonto	67 779	16 891
Skulder hänförliga till garantiverksamheten	211231	201231
Ingående balans	-103 782	-97 615
Övriga skulder fristående garantier	38 134	-6 167
Skulder hänförliga till garantiverksamheten	-65 648	-103 782
Avräkning med statsverket, utgående balans	-104 215	-229 932

Avräkning med statsverket har ökat med 125 718 tusen kronor. Ökningen beror främst på att anslagssparandet i räntebärande flödet har minskat med 32 585 tusen kronor, att kortfristiga skulder som avser externa medel har ökat med 50 889 tusen kronor, samt att skulder hänförliga till garantiverksamheten minskat med 38 134 tusen kronor. Posten Skulder hänförliga till garantiverksamheten består av subventioner som periodiseras över garantins löptid.

Not 22. Räntekonto		
	211231	201231
Behållning räntekonto	306 894	313 223
Beviljad räntekontokredit	27 000	27 000

Sida har tillgång till ett kreditutrymme på 27 000 tusen kronor på räntekontot hos Riksgäldskontoret. Räntekontokrediten har inte utnyttjats under 2021. Behållningen på räntekontot hos Riksgäldskontoret har minskat med 6 328 tusen kronor jämfört med föregående år. Per den 31 december 2021 finns en skuld som avser betalningar som ska regleras från det icke räntebärande flödet till det räntebärande flödet om 3 166 tusen kronor. Med hänsyn till denna reglering skulle räntekontosaldot per den 31 december 2021 ha uppgått till 310 060 tusen kronor.

Not 23. Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		
	211231	201231
Övriga tillgodohavanden Riksgäldskontoret, U-krediter	326 091	347 599
Övriga tillgodohavanden Riksgäldskontoret, Fristående garantier	469 137	353 073
Övriga tillgodohavanden Riksgäldskontoret, Sidas garantier för U-krediter	1 685 094	1 573 603
Summa Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	2 480 322	2 274 275

Posten har ökat med totalt 206 047 tusen kronor jämfört med föregående år.

Tillgodohavanden i Riksgäldskontoret för U-krediter minskar i takt med att utbetalningar sker för Sidas U-krediter som tidigare avsatts hos Riksgäldskontoret. Beräknat behov av framtida utbetalningar för åtaganden uppgår till 133 122 tusen kronor. Det ger ett beräknat överskott om 192 969 tusen kronor.

Tillgodohavanden i Riksgäldskontoret, Fristående garantier har under året ökat beroende på att inbetalningar för garantiavgifter överstiger utbetalningar för skador.

Ökningen av tillgodohavanden Sidas garantier för U-krediter beror främst på förändringar i placeringar. Motsvarande minskning på cirka 100 000 tusen kronor finns i posten Långfristiga fordringar hos andra myndigheter.

Not 24. Kassa och bank

	211231	201231
Likvida medel garantireserven	1 481	2 067
Medel på valutakonton	260 402	222 230
Summa Kassa och bank	261 882	224 296

Kassa och bank har ökat med 37 586 tusen kronor jämfört med föregående år. Medel på valutakonton har ökat med 38 172 tusen kronor och beror framför allt på att medel som Sida erhållit från Global Partnership for Education (GPE) för vidareförmedling, och som ännu inte har vidareförmedlats, har ökat. Se även not till Övriga kortfristiga skulder.

Not 25. Förändring av myndighetskapitalet

	Statskapital utan avkastningskrav	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd garantiverksamhet	Övrig balanserad kapitalförändring	Kapitalförändring enligt resultat-räkningen	Summa
Utgående balans 2020-12-31	3 450 867	2 151 257	-207 569	-5 440	5 389 114
Ingående balans 2021-01-01	3 450 867	2 151 257	-207 569	-5 440	5 389 114
Föregående års kapitalförändring	-49 338	64 792	-20 895	5 440	0
Årets kapitaltillskott	250 519				250 519
Årets kapitalförändring				130 156	130 156
Summa årets förändring	201 181	64 792	-20 895	135 596	380 675
Utgående balans 2021-12-31	3 652 048	2 216 049	-228 464	130 156	5 769 789

Sidas statskapital utgörs av medel hänförliga till U-krediter, villkorsslån, biståndskrediter, kapitaltillskott och konst. Sida har inget avkastningskrav på statskapitalet.

I samband med avsättning av framtida utbetalningar för beviljade U-krediter har anslaget avräknats och redovisats mot Statskapital. Inga nya avsättningar kommer att ske till följd av förordning (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete. Årets utbetalningar redovisas som kostnader i resultaträkningen och medför en kapitalförändring som nästkommande år avslutas mot Statskapital.

Utbetalning av villkorsslån har avräknats mot anslag och redovisats mot Statskapital. Eventuell amortering av villkorsslån tillförs inkomsttitel på statens budget och reducerar Statskapital.

Kapitaltillskottet utgörs av utbetalade medel som utgör ägarandelar i utvecklingsbanker och finansieringen tas upp som statskapital.

Posten Balanserad kapitalförändring består av ackumulerat resultat som avser fristående garantier och garantier för U-krediter. Dessutom innefattar posten ackumulerad kapitalförändring som avser kursdifferenser och värdering av hänförliga till villkorsslån som i sin helhet är nedskrivna, samt ackumulerad kapitalförändring hänförlig till värdering av insatser inom Sidas ordinarie verksamhet.

Not 26. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	211231	201231
Ingående avsättning	1 517	1 661
Årets pensionskostnad	508	638
Årets pensionsutbetalningar	-659	-782
Utgående avsättning	1 366	1 517

Not 27. Avsättningar för garantier

	211231	201231
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	257 289	100 082
Kvardröjande risker	155 589	82 783
Oreglerade skador	25 553	26 627
Total avsättning	438 431	209 492

Avsättningar för garantier har ökat med 228 939 tusen kronor. Ökningen kan främst förklaras av avsättningar i samband nya garantiavtal 2021 om 206 252 tusen kronor. Övrig förändring kan hänföras till nya beräkningar av risker i tidigare åtaganden.

Not 28. Övriga avsättningar

	211231	201231
Ingående avsättning, omställningsmedel	2 338	2 391
Årets upplösning/avsättning	691	-53
Utgående avsättning	3 028	2 338
Ingående avsättning, lokaler	12 500	16 500
Årets upplösning/avsättning	-500	-4 000
Utgående avsättning	12 000	12 500
Total övrig avsättning	15 028	14 838

Posten har ökat med 191 tusen kronor. Ökningen av Avsättning för personal avser avsättning för kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder. Hela avsättningen bedöms utnyttjas för kompetensväxlings- och kompetensutvecklingsåtgärder under 2022.

Avsättning som avser lokaler har minskat med 500 tusen kronor. Avsättningen avser kostnad för outnyttjade lokaler samt återställningskostnader i samband med myndighetens flytt till nya lokaler under 2022. En ny beräkning har gjorts för kostnad för återställning, vilket har gjort att avsättningen har minskat.

Not 29. Lån i Riksgäldskontoret

	211231	201231
Ingående balans	50 384	45 101
Årets upptagna lån	22 268	24 485
Årets amorteringar	-12 805	-19 202
Utgående balans	59 847	50 384
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	70 000	69 000

Sida har enligt regleringsbrevet en beviljad låneram för 2021 på 70 000 tusen kronor. Lånet i Riksgäldskontoret avser materiella och immateriella anläggningstillgångar. Skillnaden mellan lån och anläggningstillgångar (2 570 tusen kronor) beror på att lån inte tas upp för konst (266 tusen kronor), samt sent inkomna fakturor.

Not 30. Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	211231	201231
Leverantörsskulder	142 704	103 862
Arbetsgivaravgifter	15 018	13 979
Mervärdesskatt	10 575	8 928
Utgående balans	168 297	126 768

Not 31. Övriga kortfristiga skulder

	211231	201231
Personalens källskatt	14 650	13 659
Medel som ska vidareförmedlas	325 098	236 301
Övriga skulder	3 032	2 819
Utgående balans	342 780	252 779

Posten Övriga kortfristiga skulder har ökat med 90 000 tusen kronor. Ökningen kan i huvudsak härledas till Medel som ska vidareförmedlas. Medlen finns på Sidas valutakonton och motsvarande ökning finns i posten Kassa och Bank.

Not 32. Periodavgränsningsposter

	211231	201231
Upplupen lön	621	923
Upplupen semesterlön	58 793	57 117
Övriga upplupna kostnader, utomstatliga	1 968	3 796
Övriga upplupna kostnader, inomstatliga	4 516	3 245
Oförbrukade bidrag, utomstatliga	17 365	20 364
Förutbetalda intäkter	4 320	4 590
Utgående balans	87 583	90 035

Not 33. Verksamhetens kostnader

	211231	201231
Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-1 686 887	-1 554 658
Verksamhetens kostnader enligt finansieringsanalysen	-1 674 032	-1 540 793
Skillnad	-12 855	-13 865

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	211231	201231
Avsättningar för framtida pensionsåtaganden	151	144
Avsättningar för kompetensåtgärder	-691	53
Avsättningar för lokaler	500	4 000
Avskrivningar av anläggningstillgångar	-12 815	-18 062
Summa	-12 855	-13 865

Not 34. Lämnade bidrag

	211231	201231
Lämnade bidrag enligt resultaträkningen	-43 300 222	-42 559 344
Lämnade bidrag enligt finansieringsanalysen	-43 436 120	-42 590 799
Skillnad	135 898	31 455

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	211231	201231
Förändring befarade förluster, bistånds-krediter	0	110
Förändring ännu ej reglerade återkrav/åter-betalningar	127 130	-17 265
Förändring långfristig fodran, CAFEF	4 103	-3 739
Förändring skadefordringar garantier	3 591	9 140
Förändring avsättning oreglerade skador, garantier	1 074	43 210
Summa	135 898	31 455

Not 35. Finansiella intäkter, transfereringar

	211231	201231
Finansiella intäkter transfereringar, enligt resultaträkningen	66 765	102 653
Finansiella intäkter transfereringar, enligt finansieringsanalysen	9 546	29 618
Skillnad	57 219	73 035

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	211231	201231
Periodisering ränteintäkter garantier, Riksgälden	-461	-1 166
Förändring orealiserade kursvinster, garantiavsättningar	0	3 000
Förändring orealiserade kursvinster, långfristiga fordringar, garantier	57 542	66 461
Förändring övriga orealiserade kursvinster, garantier för U-krediter	138	4 740
Summa	57 219	73 035

Not 36. Finansiella kostnader, transfereringar

	211231	201231
Finansiella kostnader transfereringar, enligt resultaträkningen	-51 577	-91 531
Finansiella kostnader transfereringar, enligt finansieringsanalysen	-6 638	-1 146
Skillnad	-44 939	-90 386

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	211231	201231
Förändring orealiserade kursförluster, garantiavsättningar	-2 000	0
Förändring orealiserade kursförluster, långfristiga fordringar, garantier	-42 919	-85 335
Förändring övriga orealiserade kursförluster, garantier för U-krediter	-20	-5 051
Summa	-44 939	-90 386

Not 37. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

	211231	201231
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag enligt resultaträkningen	22 737	134 217
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag enligt finansieringsanalysen	182 399	104 586
Skillnad	-159 662	29 630

Skillnaden består av följande poster i resultaträkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	211231	201231
Förändring avsättningar garantier	-228 013	35 219
Förändring långfristiga fordringar garantier	68 351	-5 589
Summa	-159 662	29 630

Not 38. Kortfristiga fordringar och skulder

	211231	201231
Förändring kortfristiga fordringar och skulder enligt balansräkningen	6 353	-13
Förändring kortfristiga fordringar och skulder, drift enligt finansieringsanalysen	5 822	19 848
Förändring kortfristiga fordringar och skulder inkl lån, investeringar enligt finansieringsanalysen	12 403	7 118
Förändring kortfristiga fordringar och skulder, uppbörd enligt finansieringsanalysen	4 095	-4 862
Förändring kortfristiga fordringar och skulder, transfereringar enligt finansieringsanalysen	86 448	-16 453
Skillnad	-102 415	-5 664

Jämförelsetalen är justerade efter inbördes förändring mellan drift och transfereringar.

Skillnaden består av följande poster i balansräkningen som inte ska påverka finansieringsanalysen:

	211231	201231
Förändring fordran återkrav/återbetalningar	-127 130	17 265
Förändring upplupna ränteintäkter, garantier för U-krediter	461	1 166
Förändring orealiserade kursdifferenser, garantier för U-krediter	-9	-77
Förändring kursdifferenser, EU-medel/GPE	24 263	-24 018
Summa	-102 415	-5 664

Sidas lån- och garantiverksamhet

Tabell 3.18: Anslagsfinansierad utlåning, tkr

1. Finansiell redovisning									
	Lånefordringar IB	Nyutlåning och värde- förändringar	Amortering av lån	Avskrivning av lån	Lånefordringar UB	Reserveringar för låne- förluster (IB)	Årets förändring	Reservering för låneförluster UB	Lånefordringar efter reserve- ringar UB
Lånefordringar med villkorad återbetalningsskyldighet									
Villkorslån	276 227				276 227	-276 227		-276 227	0
Summa	276 227	0	0	0	276 227	-276 227	0	-276 227	0

Tabell 3.19: Sammanställning av garantiverksamhet, tkr

1. Garantiram									
	Utgiftsområde	Beslutad garantiram	Garanti-åtagande mot ramen	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garanti-utfästelser				
Garantiram	7	17 000 000	6 992 783	1 830 499	358 131				

2. Finansiella redovisningen

Tillgångar i garantiverksamhet					Ingående värde	Tillkommande	Avgående / Infriande	Värdeförändring	Utgående värde
Medel på kontot i Riksgäldskontoret					1 926 676	232 745	-5 190		2 154 231
Värdepapper och övriga likvida tillgångar					402 067	9 600	-110 186		301 481
Ännu inte fakturerade garantiavgifter					44 325	68 959	-4 823	4 838	113 299
Skadefordringar					155 108	5 095	-414	12 911	172 700
Övriga garantitillgångar					2 948	2 915	-1 652	-6	4 205
Summa garantitillgångar					2 531 125				2 745 916
Övriga skulder						327			327
Skuld till staten (periodiserade subventioner av garantiavgifter)					103 782	7 547	-45 681		65 648
Avsättningar för garantier*					209 492	206 252	-994	23 681	438 431
Saldo (tillgångar, skulder och avsättningar för garantier)					2 217 850				2 241 510

* Tillkommande avser nya garantier, Avgående avser avslutade garantier och Värdeförändring avser kvarvarande garantier.

Finansiella flöden i garantiverksamheten	Utfall								
Inbetalade garantiavgifter under året	123 965								
varav finansierade från anslag	97 809								
Skadeutbetalningar	5 073								
Inbetalda återvinningar	492								

Forts ►

Tabell 3.19: Sammanställning av garantiverksamhet, tkr

3. Redovisning mot anslag och inkomsttitlar

Anslag	Utfall							
Latinamerika (7 1:1.7)	3 934							
Afrika (7 1:1.9)	1 359							
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer (7 1:1.13)	1 785							
Mellanöstern och Nordafrika (7 1:1.17)	38 535							
Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet (7 1:1.23)	10 149							
Hållbar utveckling (7 1:1.34)	42 047							
Summa	97 809							

Regeringen har beviljat Sida en garantiram på 17 000 miljoner kronor. Sidas totala garantiåtagande uppgår till 6 993 miljoner kronor per den 31 december 2021, vilket framgår av tabeller 3.19 och 3.20. Som framgår av tabell 3.20 redovisas inte, från och med 2021, statens garantiåtaganden som avser Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalen mot Sidas garantiram. Sida har en garantireserv, som täcker uppkomna skador för garantiåtagandena. I Sidas åtaganden enligt garantiavtalen ingår för fristående garantier normalt en växelkursbuffert vid omräkning från SEK till US-dollar vid en eventuell utbetalning under en garanti. Inkluderas växelkursbuffert uppgår Sidas totala avtalade garantivolym för fristående garantier (ej garantier för U-krediter) till 10 342 miljoner kronor, se kapitel

2 avsnitt Garantiinstrumentets användning i utvecklingssamarbetet. De avgifter som Sida tar ut för att täcka förväntade förluster i garantiverksamheten sätts in i garantireserven på räntebärande konton hos Riksgäldskontoret. Utöver det finns tillgångar i form av fordringar för garantiavgifter på garantitagare samt fordringar som uppstått när Sida behövt gå in och betala garanterade lån, så kallade skadefordringar. Denna garantireserv uppgår, inklusive fordringar, till 2 746 miljoner kronor per den 31 december 2021. Bokföringsmässig avsättning för garantiåtagandena uppgår till 438 miljoner kronor. Fordringar och skulder i utländsk valuta inom garantireserven för Sidas garantier för U-krediter och fristående garantier samt utestående garantiåtaganden är värderade till balansdagens kurs i enlighet med Riksbankens bokslutskurser.

Ramutnyttjande

Tabell 3.20: Ramutnyttjande per kategori

Miljoner kronor	211231	201231
Av regeringen lämnat bemyndigande till Sida	17 000	15 000
Garantier för u-krediter		
– bundna garantiutfästelser	0	0
– utfärdade garantier	425	488
Summa garantier för u-krediter	425	488
Fristående garantier		
– bundna garantiutfästelser	358	599
– utfärdade garantier	6 210	4 888
Summa fristående garantier	6 568	5 487
Totalt ramutnyttjande Sidas garantiram	6 993	5 975

Miljoner euro	211231	201231
Beslutad garantiram avseende Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalet	152	152
Utestående åtagande	92	94

Garantiåtagandet för 2021 fördelar sig på fristående garantier 6 568 miljoner kronor och U-krediter 425 miljoner kronor. I garantiåtagandet som redovisas mot Sidas garantiram ingår bundna utfästelser respektive utfärdade garantier. Bundna utfästelser avser i denna tabell garantier som Sida har avtalat men ännu inte är effektiva åtaganden. För utfärdade garantier har bindande garantiavtal undertecknats och garantin har blivit effektiv. En garanti blir effektiv när alla villkor i avtalet är uppfyllda. Från och med 2021 redovisas statens garantiåtaganden som avser Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalen inte mot Sidas garantiram. Värdet 2020 var 946 miljoner kronor och det har tagits bort från jämförelsetalet. Statens garantiåtaganden

som avser Europeiska investeringsbankens långivning inom ramen för Lomé IV bis och Cotonou-avtalen redovisas i stället från och med 2021 mot angiven ram enligt regleringsbrevet, i miljoner euro.

Sedan införandet av förordning (2009:320) om finansiering av utvecklingslån och garantier för utvecklingssamarbete, som ersatts med förordning (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete lämnas inga nya U-krediter.

Garantiverksamhetens resultat

Resultatet för garantiverksamheten ingår i kapitalförändringen i resultaträkningen. Lån- och garantiverksamheten redovisas i transfereringsavsnittet eftersom det finns väsentliga subventionsinslag i verksamheten. Se kommentarer i not 14 Årets kapitalförändring samt avsnittet principer nedan.

Administration av garantiverksamheten

Tabell 3.21: Avgiftsbelagd verksamhet, administration av garantier

	Acku- mulerat t.o.m. 2019	Acku- mulerat t.o.m. 2020	Beräknad budget 2021	Resultat 2021	Acku- mulerat t.o.m. 2021
Intäkter			13 300	12 005	
Kostnader			–13 300	–15 063	
Resultat	–25	–1 801	0	–3 058	–4 859

Sidas tidredovisning utgör grunden för redovisade administrationskostnader. Grundprincipen är att den administrativa avgiften ska täcka kostnaderna för extern riskvärdering, beredning av insatsen samt garantiteknic uppföljning. Den administrativa avgiften disponeras av myndigheten.

Avgiftsintäkten 2021 uppgår till 12 005 tusen kronor och kostnader för verksamheten till 15 063 tusen kronor. Enligt avgiftsförordningen (1992:191) ska avgiftsintäkterna över tid täcka verksamhetens kostnader.

Resultatet om –3 058 tusen kronor 2021 balanseras. Balanserat underskott per 2021-12-31 är –4 859 tusen kronor. Sida avser att täcka underskottet med att öka antalet garantiavtal i kombination med att se över om avgiftsnivåerna bör justeras. Subventioner om 2 300 tusen kronor har utbetalats från anslag 1:2, Sida (förvaltning).

Principer

Sida redovisar garantiverksamhet i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) och förordning (2018:2098) om garantier för utvecklingssamarbete (som kompletterar förordning (2011:211) om utlåning och garantier). Eftersom det finns väsentliga subventionsinslag i Sidas lån- och garantiverksamhet redovisas de i transfereringsavsnittet.

Ett garantiavtal innebär att staten tar över en finansiell risk. En garantiavgift ska tas ut som ska motsvara statens förväntade förlust, om inte regeringen har beslutat något annat. Förväntad förlust är den förlust som beräknas kunna uppstå på grund av att garantitagaren med en viss sannolikhet inte kommer att fullgöra sitt åtagande. Garantiavgifterna för förväntade förluster sätts in på konton hos Riksgäldskontoret. Vid beräkning av den förväntade förlusten ska förväntade återvinningar och eventuella säkerheter beaktas.

Sida har 2013 gjort avsteg från förordning (2018:2098) för en garanti, CAFEF, på 200 miljoner kronor till en fond som förvaltas av Miga. Sida har i denna garanti inte gjort någon avsättning för förväntad förlust till Sidas garantireserv. Sida har däremot gett ett kontantbidrag som förvaltas av Miga, varav motsvarande 35 miljoner kronor vid utbetalningstillfället 2013 kan användas för eventuellt infriande av garantin.

Vid ingång av ett garantiavtal tas ställning till om avtalet ska påverka den finansiella redovisningen. Skyldigheten att redovisa garantier i de finansiella dokumenten uppkommer när det finns ett garantiåtagande.

Garantiavtal som inte blivit effektiva påverkar inte avsättningar för garantier i den finansiella redovisningen.

Garantiavgifter

För fristående garantier får Sida subventionera hela eller del av garantiavgiften som avser förväntad förlust med finansiering från Sidas biståndsanslag, vilket redovisas som ett lämnat bidrag till mottagaren och övriga erhållna medel för finansiering av bidrag.

Garantier där subventionen baserades på förväntad förlust på förväntat utnyttjande, medan avgiften från garantitagarna i normalfallet baserades på förväntad förlust på faktiskt utnyttjande av garantin betraktas som årliga. Subventionen fördes initialt upp som en skuld till staten och intäktsförs linjärt under garantins löptid. Sådana garantier görs inte från och med 2018.

I de fall garantitagarens avgift inbetalas till Sida i takt med att garantin utnyttjas under garantins löptid så innebär det att det är oklart hur stora framtida garantiavgifter blir. Någon fordran kan därför inte redovisas. I de fall betalning skulle skett innevarande år men inbetalning inte skett periodiserar Sida garantiavgiften.

I de fall subvention tillämpas, ska hela garantiavgiften från garantitagaren samt subventionen bygga på förväntat utnyttjande. Garantiavtalen betraktas då som fleråriga vilket innebär att subventionen intäktsförs direkt när den utbetalas till garantireserven och att hela avgiften från garantitagaren tas upp som en fordran. Intäkten periodiseras sedan i takt med förändringar i riskvärderingar över garantitiden. Subventioner som, i förekommande fall, utbetalats för garantier som inte är effektiva redovisas som skuld till staten. Subventioner som ej utbetalats för effektiva fleråriga garantier redovisas som fordran på staten.

För garantier för U-krediter bokades fordringar för garantiavgifter upp när garantin utfärdades.

Avsättningar

Som grund för Sidas redovisning av Avsättningar för garantier beräknas förväntad förlust. Det är ett kostnadsmått som beräknas med utgångspunkt i den uppskattade sannolikheten för att en garantitagare inte fullgör sina förpliktelser samt den bedömda storleken på förlusten om detta sker, för Sidas garantier i samband med bokslut. Förväntad förlust för garantier för U-krediter beräknas av Exportkreditnämnden och därmed enligt deras rutiner för beräkning av förväntad förlust. Förväntad förlust för fristående garantier beräknas av Riksgäldskontoret och därmed enligt deras rutiner för beräkning av förväntad förlust. Sida förser Riksgäldskontoret med uppgifter om garantiavtalen som underlag för deras beräkningar, både initialt och inför bokslutsvärderingar. För garantiavtal där garantiavgift tas ut i takt med att garantin utnyttjas redovisas kvardröjande risk för ökad risk utöver vad som kan beräknas tas ut enligt garantiavtalet. För sådana garantier, som hanteras som ettåriga garantiåtaganden, redovisas bara kvardröjande risk eftersom någon fordran inte kan redovisas för dessa avgifter, se avsnitt Garantiavgifter. Det beror på att Sidas avtal begränsar möjligheterna att ta ut avgifter för ökad risk som inte är hänförlig till utnyttjandet. I de fall som garantiavgiften tas ut via en fastställd plan eller bara tas ut via subvention redovisas även en avsättning för risk som kan finansieras med garantiavgifter, fleråriga garantiåtaganden. Avsättning sker även för oreglerade skador.

Nuvärdesberäkning

Avsättningar och fordringar som har en kredittid överstigande ett år ska värderas till nuvärdet av framtida kassaflöden. Subventioner sätts in på räntebärande konto hos Riksgäldskontoret och diskonteras därmed inte.

Valutakurspåverkan

Förändringar i valutakurser ska normalt redovisas som finansiella poster. Av förenklingsskäl ingår valutakursförändringar som påverkar avsättningar för fristående garantier under posten Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag. Valutakursförändringar som påverkar avsättningar gällande garantier för U-krediter samt redovisning av skadefordringar för garantier för U-krediter redovisas som finansiella poster.

Värdering av skadefordringar

Sida har skadefordringar kopplade till sina garantier. Vid skadereglering övertar Sida fordran från garantitagaren. Fordringarna ökar i förekommande fall med avtalade kapitaliserade räntor, förfallna obetalda räntor samt upplupna ej förfallna räntor under nya återbetalningsavtal.

Fordringarna minskar då räntor och amorteringar betalas eller då avskrivningar sker. Avskrivningarna beslutas då återvinningsmöjligheterna anses uttömda eller då gäldenären beviljas skuldlettning. Värdet på fordringarna speglar de förväntade återvinningsmöjligheterna. Skadefordringarna redovisas som övriga långfristiga fordringar i Sidas balansräkning.

Bilaga till tabell 3.7: Finansiella villkor

För ytterligare detaljer kring villkoren nedan hänvisas till Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) (UD2021/17491, UD2021/17637).

Finansiella villkor som avser anslagsposter som Regeringskansliet fattar beslut om (anslagspost 30, 31 och 33)

Anslags-post	Benämning (land/region)	Villkor	Beslutstyp	Högst/minst	Finansiellt villkor 2021	Utfall 2021
7 1:1 30	Multilaterala utvecklingsbanker, fonder och skuldavskrivningar	Följande stöd får utbetalas till nedanstående organisationer:	Regleringsbrev			
		Internationella utvecklingsfonden (IDA 17 & 18)		Högst	2 778 700	2 778 700
		Internationella utvecklingsfonden (IDA 19)		Högst	285 200	285 200
		Internationella utvecklingsfonden (IDA) MDRI		Högst	363 100	363 100
		Afrikanska utvecklingsfonden (AfDF) MDRI		Högst	109 428	109 428
		Afrikanska utvecklingsfonden (AfDF 13 & 14)		Högst	399 685	399 685
		Afrikanska utvecklingsfonden (AfDF 15)		Högst	208 915	208 915
		Asiatiska utvecklingsfonden (AsDF 11 & 12)		Högst	76 800	76 800
		Asiatiska utvecklingsfonden (AsDF 13)		Högst	27 283	27 283
		Internationella jordbruksutvecklingsfonden (IFAD)		Högst	175 000	175 000
		Interamerikanska investeringsbolaget (IIC)		Högst	344 (tUSD)	344 (tUSD)
		Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsfonden (IBRD)		Högst	14 761 (tUSD)	14 761 (tUSD)
		Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB)		Högst	9 464 (tSDR)	9 464 (tSDR)
7 1:1 31	Multilaterala och internationella organisationer och fonder	Följande stöd får utbetalas till nedanstående organisationer:	Regleringsbrev			
		Gavi vaccinalliansen (GAVI)		Högst	350 000	350 000
		Internationella Rödakorskommittén (ICRC)		Högst	125 000	125 000
		Internationella Rödakorsfederationen (IFRC)		Högst	70 000	70 000
		FN:s enhet för jämställdhet och stärkandet av kvinnors rättigheter (UN Women)		Högst	107 000	107 000
		FN:s kapitalutvecklingsfond (UNCDF)		Högst	40 000	40 000
		FN:s befolkningsfond (UNFPA)		Högst	544 000	544 000
		FN:s barnfond (UNICEF)		Högst	624 000	624 000
		FN:s organ mot narkotika och brottslighet (UNODC)		Högst	75 000	75 000
		FN:s fredsbyggande fond (PBF)		Högst	235 000	235 000

Finansiella villkor som avser anslagsposter som Regeringskansliet fattar beslut om (anslagspost 30, 31 och 33)

		FN:s organ för katastrofriskreducering (UNDRR)		Högst	40 000	40 000
		FN:s kontor för humanitärt bistånd (UNOCHA)		Högst	190 000	190 000
		FN:s utvecklingsprogram (UNDP)		Högst	630 000	630 000
		FN:s hjälporganisation för palestinska flyktingar (UNRWA)		Högst	376 000	376 000
		FN:s hjälporganisation för palestinska flyktingar (UNRWA)		Högst	24 000	24 000
		FN:s avdelning för politiska och fredsbyggande frågor (UNDPPA)		Högst	25 000	25 000
		FN:s flyktingorgan (UNHCR)		Högst	770 000	770 000
		FN:s fond för katastrofbistånd (CERF)		Högst	556 000	556 000
		FN:s fond för katastrofbistånd (CERF)		Högst	44 000	44 000
		Världslivsmedelsprogrammet (WFP)		Högst	608 000	608 000
		Världslivsmedelsprogrammet (WFP)		Högst	50 000	50 000
		Världslivsmedelsprogrammet (WFP)		Högst	42 000	42 000
		Gröna Klimatfonden (GCF)		Högst	1 000 000	1 000 000
		Anpassningsfonden (AF)		Högst	130 000	130 000
		Globala Miljöfonden (GEF)		Högst	465 008	465 008
		Globala Fonden (GFATM)		Högst	950 000	950 000
		Internationella finansieringsfaciliteten för immunisering (IFFIm)		Högst	18 410	18 318
		Fonden för de minst utvecklade länderna (LDCF)		Högst	130 000	130 000
		Internationella institutet för demokrati och fria val (IDEA)		Högst	55 000	55 000
		FN:s kommissarie för de mänskliga rättigheterna (OHCHR)		Högst	105 000	105 000
		Advisory Centre on WTO Law (ACWL)		Högst	3 500	3 500
		Biståndskommittén vid organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD-DAC)		Högst	15 300	15 300
		WTO Global Trust Fund (GTF)		Högst	19 200	19 200
		United World College		Högst	7 000	7 000
		The European Centre for Development Policy Management (ECDPM)		Högst	6 000	6 000
		European Endowment for Democracy		Högst	17 000	17 000
		Geneva Centre for Security Sector Governance (DCAF)		Högst	9 000	9 000
		International Crisis Group (ICG)		Högst	10 000	10 000
		Centre for Humanitarian Dialog (CHD)		Högst	12 000	12 000
		Interpeace		Högst	15 000	15 000
		Dag Hammarskjölds minnesfond		Högst	22 000	22 000
		UN Global Pulse		Högst	10 000	10 000
		Extractive Industries Transparency Initiative (EITI)		Högst	3 000	3 000

Finansiella villkor som avser anslagsposter som Regeringskansliet fattar beslut om (anslagspost 30, 31 och 33)

		Joint Fund for Agenda 2030		Högst	180 000	180 000
		FN:s gemensamma program mot hiv och aids (UNAIDS)		Högst	300 000	300 000
		Crisis Management Initiative		Högst	10 000	10 000
		Prague Civil Society Center		Högst	7 000	7 000
		Klimatinvesteringsfonderna (CIF)		Högst	100 000	100 000
		European Institute of Peace (EIP)		Högst	15 600	15 600
		Internationella finansieringsfaciliteten för immunisering (IFFIm) COVAX Advance Market Commitment (AMC)		Högst	100 000	100 000
		Multilaterala fonden (MLF) för Montrealprotokollet		Högst	21 440	21 440
		Europeiska utvecklingsfonden (EUF)		Högst	111 420 (tEUR)	111 400 (tEUR)
		EU:s Facilitet för flyktingar i Turkiet (FRIT II)		Högst	5 581 (tEUR)	5 581 (tEUR)
		FN:s konvention för bekämpning av ökenspridning (UNCCD)		Högst	67 (tEUR)	67 (tEUR)
7 1:1 33	Strategiskt riktade bidrag	Följande stöd får utbetalas till nedanstående organisationer:	Regleringsbrev			
		RC-fonden		Högst	50 000	50 000
		Globala Vaccinationsalliansen (GAVI) COVAX Advance Market Committee (AMC)		Högst	100 000	100 000
		Blue Action Fund		Högst	30 000	30 000
		Global Center on Adaptation (GCA)		Högst	25 000	25 000
		NDC-partnerskap		Högst	20 000	20 000
		Stöd till Internationella Valutafonden (IMF) för Sudans skuldavskrivning		Högst	44 000	44 000
		Stöd till Afrikanska utvecklingsbanken (AfDB) för Sudans skuldavskrivning		Högst	36 000	36 000
		Världshälsoorganisationen (WHO)		Högst	50 000	50 000
		FN:s utvecklingsprogram (UNDP) för Stockholm +50		Högst	100 000	100 000
		Climate Promise		Högst	50 000	50 000
		IFAD - Enhanced Adaptation for Smallholder Agriculture Programme (ASAP+)		Högst	100 000	100 000
		AfDB Desert to Power		Högst	100 000	100 000
		Internationella valutafondens (IMF) fond Poverty Reduction and Growth Trust (PRGT)		Högst	100 000	100 000
		Folkhälsomyndigheten		Högst	620 000	620 000

Intern styrning och kontroll samt styrelsens fastställande

Intern styrning och kontroll

Viktigt stöd för att nå målen

Vi arbetar sedan flera år tillbaka systematiskt med att stärka den interna styrningen och kontrollen.

Med intern styrning och kontroll avses den process som säkerställer att myndigheten med rimlig säkerhet fullgör sina uppgifter, uppnår verksamhetens mål och uppfyller de så kallade verksamhetskraven enligt myndighetsförordningen. Sidas ledning ansvarar inför regeringen för verksamheten. Som statlig myndighet ska vi följa myndighetsförordningen (2007:515) där krav bland annat ställs på att verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, att vi hushållar väl med statens medel, redovisar verksamheten på ett rättvisande sätt och agerar enligt gällande lagar och regelverk.

Sida ska också tillämpa kraven i enlighet med förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll (FISK).

Barn på lekplatsen på sin skola i Elfenbenskusten. Sidas samarbeten för utbildning har hjälpt motverka pandemins negativa inverkan. Foto: Frank Dejongh

Genomförande

Intern miljö

Styrelsens, verksamhetens och chefers värderingar, etik och ledarstil samt myndighetens kultur är centrala för en ändamålsenlig kontrollmiljö. Så är även tydliga övergripande mål, organisationsstruktur, befogenheter och beslutsvägar.

Sidas värderingar, interna regelverk, handläggningsordningar och processer skapar en ändamålsenlig kontrollmiljö som möjliggör att resurser används på ett effektivt sätt, samt att medarbetares kompetenser säkerställs och tas till vara på bästa sätt.

Beslutsvägar, befogenheter och ansvar definieras bland annat i Sidas arbetsordning. Härutöver finns avdelningarnas handläggningsordningar med mera utförliga beskrivningar av organisation, ansvar, beslutsrätt och arbetsformer. För att reglera samarbetet på utlandsmyndigheter, mellan UD och Sida, finns även en förvaltningsöverenskommelse och ett samspelspapper.

Sida arbetar också aktivt med kultur och värderingar i vår verksamhet samt har löpande utbildningar om statstjänstemannarollen. Vi har under 2021 arbetat vidare med initiativet "Sidafilosofin" som syftar till att förtydliga vad Sidas vision och verksamhetsidé innebär för ledarskap och medarbetarskap.

För att stödja verksamheten har Sida upprättat regler, riktlinjer och processbeskrivningar och vi ser kontinuerligt över styrande dokument, systemstöd och processer för att säkerställa att dessa är ändamålsenliga.

Arbetet med att vidareutveckla processarbetet har fortgått under året vilket resulterat i en uppdaterad verksamhetskarta, förenklade mallar för processbeskrivningar och beslutsunderlag för ny processförvaltningsorganisation samt dokumentation av viktiga processer. Syftet med arbetet har varit att förenkla och effektivisera processarbetet.

Risikanalys

Risikanalys omfattar att identifiera händelser och omständigheter som kan medföra att målen för verksamheten inte uppnås eller att myndigheten inte kan fullgöra sina uppgifter, att bedöma och värdera dessa risker, att besluta om hur riskerna ska hanteras och vid behov uppdatera dem.

Vi genomför riskanalyser på olika nivåer i organisationen. Att genomföra riskanalyser är därför inte en separat process, utan ingår som en integrerad del i myndighetens viktigaste processer. Våra löpande riskanalyser sker både på strategisk och operativ nivå, enligt följande:

- Övergripande risker för hela myndigheten som en del av verksamhetsplaneringen och uppföljningen där risker analyseras i förhållande till Sidas övergripande mål och uppdrag enligt instruktion och regleringsbrev.
- Risker i viktiga processer där specifikt risker för god intern styrning och kontroll analyseras och hanteras.
- Analys av korruptionsrisker (ingår i Sidas övergripande riskanalys och analyseras även specifikt i Sidas handlingsplan för antikorrupktion och även operativt på insatsnivå).
- Riskanalyser inom strategigenomförandet (insatshanteringsprocessen och strategiprocessen).
- Riskanalys enligt förordningen (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering (Kammarkollegiets verktyg för verksamhetsanalys tillämpas).
- Risk- och sårbarhetsanalys i enlighet med förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap (planeras för genomförande 2022 och därefter minst vartannat år).
- Analys av risker inom informationssäkerhet enligt MSBFS 2020:6 föreskrifter om informationssäkerhet för statliga myndigheter.
- Säkerhetsskyddsanalys enligt säkerhetsskyddslag (2018:585).

- I arbetsmiljöplaner där risker i förhållande till organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö analyseras.

Vi utför den övergripande riskanalysen i förhållande till övergripande mål och uppdrag enligt instruktion och regleringsbrev. Våra mest väsentliga risker och åtgärder för att hantera dem beslutas och följs upp under året inom ramen för ordinarie verksamhetsuppföljningsprocess. Riskanalysen föredras även i styrelsen i samband med beslut om verksamhetsplan samt vid uppföljningstillfällen under året. Givet karaktären på våra uppdrag beaktar vi alltid risker för korruption och fysisk säkerhet i vår verksamhet. En av våra mest väsentliga risker 2021 har varit att korruption som samhällsfenomen eller korrupt beteende försvårar uppfyllandet av målsättningarna i biståndsverksamheten. Detta är en risk som vi följt särskilt nära under året eftersom pandemin försvårat uppföljning i fält.

Åtgärder

Risker ska hanteras genom åtgärder/kontroller på myndighetsövergripande nivå, inom avdelningar och enheter. Åtgärderna syftar till att säkerställa kvalitet, effektivitet och tillförlitlighet i myndighetens processer.

Vi har under rapporteringsperioden arbetat med åtgärder på samtliga nivåer. Vi utvecklar löpande processer och kontrollåtgärder för att göra verksamheten effektivare och för att anpassa verksamheten till nya behov i takt med att förändringar sker i myndighetens verksamhet.

Vi följer upp våra samarbetspartners arbete genom dialog och analys av den rapportering de tillhandahåller, fältbesök och revision. Uppföljning av insatser, i form av fältbesök och revision på plats, har i viss mån försvårats till följd av pandemin, vilket medfört ökade risker. För att kompensera för detta har Sida intensifierat dialogen med partner där olika digitala lösningar har använts som exempelvis digitala fältbesök.

Sida har även haft en tät dialog med de revisionsfirmor vi har ramavtal med för att säkerställa att revisionen, trots förändrade förutsättningar, följer internationella standarder och att revision kan utföras utifrån digitala underlag. Det är mycket viktigt att vi både kan ställa krav på och följa upp intern styrning och kontroll hos samarbetspartner.

Uppföljning

Sida följer regelbundet upp den interna styrningen och kontrollen genom olika former av uppföljningar.

Styrelsen, verksledningen och chefer har i sina respektive roller ett ansvar för att genom systematisk och regelbunden uppföljning bedöma den interna styrningen och kontrollen inom Sidas verksamhet och processer.

Chefscontrollerfunktionen arbetar fortlöpande under året med uppföljning av den interna styrningen och kontrollen, det samma gäller Sidas internrevision som utför granskningsinsatser samt Sidas inspektör. I chefscontrollerns årliga rapport finns en sammanställning av den uppföljning som genomförts. Den beskriver chefscontrollerns analys och bedömning av den interna styrningen och kontrollen på Sida. Rapporten ställs till generaldirektören och utgör ett underlag till generaldirektörens bedömning av nivån på den interna styrningen och kontrollen vid Sida.

Uppföljningen inbegriper också att fortlöpande följa upp och vidta åtgärder med anledning av iakttagelser och rekommendationer från Riksrevisionen, internrevisionen och inspektörsverksamheten. Under 2021 har internrevisionen genomfört fem granskningar och identifierat förbättringsområden. Styrelsen har fattat beslut om ett antal åtgärder och arbetet pågår med dessa. Tillsammans med UD har vi även genomfört inspektioner på fem utlandsmyndigheter, varav tre digitalt. Chefscontrollerfunktionen har även gjort uppföljning av väsentliga kontrollmoment i insatshanteringen.

Samtliga avdelningschefer har under året genomfört en självutvärdering av den interna styrningen och kontrollen inom sina respektive ansvarsområden. En stor del av Sidas uppföljning genomförs löpande av controllers och kommittéer som följer upp kvalitet i beredningar och beslut inom Sidas insatshantering.

Sidas övergripande riskanalys har följs upp två gånger under året och Sidas verksledning och styrelse har erhållit information om hur åtgärder i den övergripande riskanalysen tagits om hand.

Dokumentation

Väsentliga delar av Sidas interna styrning och kontroll och uppföljning av densamma ska dokumenteras i nödvändig utsträckning för att bedöma om den interna styrningen och kontrollen är betryggande. Utifrån den samlade dokumentationen ska det gå att förstå hur myndighetens övergripande process för intern styrning och kontroll är integrerad i Sidas processer och därmed i verksamheten. Den samlade dokumentationen redovisas i chefscontrollerns årliga rapport. Härutöver bedöms och dokumenteras myndighetens arbete med intern styrning och kontroll på olika nivåer av både externa och interna revisorer samt i olika uppföljningar och utvärderingar som löpande genomförs i verksamheten.

För att kvalitetssäkra innehållet i Sidas årsredovisning 2021 har vi säkerställt följande:

- De finansiella dokumenten i årsredovisningen, samt redovisning av verksamhetens resultat, har upprättats enligt myndighetsförordning (2007:515), förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, förordningen (2010:1080) med instruktion för Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete, förordningen (2011:211) om utlåning och garantier, regleringsbrev 2021 avseende Sida samt övriga regeringsbeslut.

- För Sidas hantering av medel från Regeringskansliet (UD) har vi vid upprättandet av bemyndiganderedovisningen kontrollerat och bedömt att erforderliga underlag och handlingar finns som styrker utgående åtaganden 2021. Regeringskansliet (UD) har intygat att samtliga underlag har delgivits Sida. Vi har inte ansvar för hela kedjan, beslut om insats sker på Regeringskansliet (UD). Därmed kan vi endast uppfylla krav enligt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll samt förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, kap 2 § 8, för den del som avser Sidas uppdrag. Våra bedömningar från tidigare år kvarstår vad gäller vikten av att ansvarskedjan hålls samman.

- I samband med upprättandet av årsredovisning har analyser och kvalitetssäkring av utfall utförts, vilka sammanfattas i kommentarer och noter till den finansiella redovisningen i årsredovisningen, samt av redovisningen av verksamhetens resultat.

- Generaldirektören har till styrelsen skriftligt intygat att Sidas årsredovisning 2021 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Generaldirektörens bedömning bygger på en löpande kvalitetssäkringsprocess där samtliga avdelningar har varit involverade.

- Sidas avdelningschefer har intygat att intern styrning och kontroll inom ansvarsområdet har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

- Sidas internrevision har vidare, utifrån en översiktlig granskning av chefscontrollerns årliga rapport samt genomförda granskningar under året, lämnat ett uttalande om att det inte har framkommit något som tyder på att generaldirektörens bedömning skulle vara missvisande.

Bedömning

Generaldirektören har till styrelsen skriftligt redovisat sin sammanfattande bedömning av intern styrning och kontroll vid Sida och med detta som underlag bedömt att den har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser. Bedömningen bygger på chefscontrollerns årliga rapport 2021.

Styrelsens fastställande

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Sidas styrelse

Stockholm den 17 februari 2022

Lars Amréus
Ordförande

Victor Galaz
Ledamot

Sverker Sörlin
Ledamot

Charlotta Gustafsson
Vice ordförande

Carin Jämtin
Ledamot

Peter Örn
Ledamot

Filippa Bergin
Ledamot

Bo Netz
Ledamot

Bilaga 1

Statistiska definitioner och begrepp

I redovisningen av biståndet följer vi olika etablerade definitioner och begrepp. I denna bilaga beskriver vi de begrepp som används i Sidans årsredovisning. Syftet med bilagan är att förtydliga begreppen för läsaren och vara transparenta med vilka beräkningsmetoder vi använder.

Antal insatser

Med insats avser vi ett projekt eller program som vi genomför tillsammans med en partner för att bidra till det biståndspolitiska målet. I vår statistik rymmer begreppet insats även till viss del samarbeten och projekt som indirekt bidrar till biståndets mål. En revision, en utvärdering av en insats eller tekniskt stöd för att genomföra en insats kan också definieras som en insats. Antal insatser i redovisningen är beräknade enligt följande princip:

- Insatserna ska ha ett positivt eller negativt utfall under det aktuella året. Det betyder att en utbetalning har gjorts mot insatsen (positivt utfall) eller en återbetalning mot insatsen har inkommit till Sida (negativt utfall).

Andra benämningar på samma begrepp

- Aktiva insatser.
- Antal aktiva insatser.
- Totalt antal insatser.

Antal nya avtal (nytt nyckeltal för 2021)

Med nytt avtal avser vi ett avtal för en insats, det vill säga ett projekt eller program, som vi genomför tillsammans med en partner för att bidra till det biståndspolitiska målet. I vår statistik kan avtal också till viss del innefatta samarbeten och projekt som indirekt bidrar till biståndets mål. Ett avtal för en revision, en utvärdering av en insats eller tekniskt stöd för att genomföra en insats kan också rymmas i begreppet. Antal nya avtal avser antalet avtal som ingåtts under det aktuella året. Ett avtal anses som nytt om följande kriterier är uppfyllda:

- Avtalet har ett startdatum som är inom det aktuella året och
- Avtalet har status "Avtalat" eller "Avslutat".

Bistandsform

Bistandsform beskriver hur medlen når den avtalade partnern och utgår från OECD-DAC:s definitioner för "Co-operation modalities".

Andra benämningar på samma begrepp

- Stödform.

Civilsamhällesorganisation

En civilsamhällesorganisation är en icke-vinstdrivande organisation på lokal, nationell eller internationell nivå som arbetar utifrån en gemensam värdegrund mot gemensamma mål, med visst oberoende från stat och kommun. Det kan vara stiftelser, kooperativ och fackföreningar. Det kan också vara tillfälliga sammanslutningar som samlar in pengar för ett specifikt ändamål. Även paraplyorganisationer och nätverk ingår.

Benämning i ÅR	Co-operation modality enligt OECD-DAC
Budgetstöd	A01 Generellt budgetstöd A02 Sektorbudgetstöd
Program- och kärnstöd samt poolfinansiering	B01 Basstöd till civilsamhällesorganisationer, andra privata organ, Private – Public Partnerships (PPP) och forskningsinstitutioner B02 Basstöd till multilaterala institutioner B03 Bidrag till specifika program och fonder genom implementerande parter B031 Bidrag till finansieringsmekanismer med flera givare och flera implementerande organisationer B032 Bidrag till finansieringsmekanismer med flera givare och endast en implementerande organisation B033 Bidrag till finansieringsmekanismer med endast en givare samt bidrag som öronmärks till ett särskilt fönster eller en geografisk plats (som del av en givargemensam fond eller liknande) B04 Poolfinansiering (exklusive bidrag som hanteras av internationella organisationer)
Projektstöd	C01 Projektstöd
Experter och annat tekniskt stöd	D01 Personal från givarlandet D02 Annat tekniskt samarbete
Andra kostnader i givarlandet (Sverige)	H01 Informera om och främja utvecklings-samarbete i givarlandet
Övrigt	E01 Stipendier i givarlandet F01 Skuldlättnader G01 Administrativa kostnader som inte inkluderats i övriga kategorier

Covid-19

I årsredovisningen för 2020 införde Sida tillfälliga tabeller och diagram som illustrerade vår respons på covid-19. I dessa redovisade vi antalet insatser som fått nya medel eller omprogrammerade medel samt beviljade medel fördelat på de största sektorerna. Eftersom vår respons på covid-19 nu har integrerats helt i vår ordinarie verksamhet så särredovisar vi inte dessa medel i 2021 års redovisning.

Förvaltningskostnader

Ny modell för fördelning av verksamhetens intäkter och kostnader

Från 2021 har Sida en ny tidredovisningsmodell där vi förenklat redovisningen för att uppnå en bättre kvalitet. Modellen utgår från myndighetens uppgifter enligt instruktion.

Beräkningsmodellen för fördelningen av verksamhetens intäkter och kostnader grundar sig på tidredovisningen. Som underlag för beräkningen använder vi en kategorisering där vi taggar Sidas organisatoriska enheter till den eller de uppgifter som de i huvudsak bidrar till. Vi beräknar intäkt och kostnad per uppgift som summan av intäkterna och kostnaderna för de enheter som bidrar till uppgiften. Overheadkostnad, ledning och stöd, fördelar vi proportionellt. Den nya modellen har applicerats på 2019 och 2020 års siffror för att möjliggöra jämförelse över tid.

Förvaltningskostnad per strategi

Verksamhetens kostnader beräknas, exklusive overhead, enligt tidsredovisnings- och beräkningsmodellen ovan. Kostnaderna fördelas baserat på tid redovisad mot respektive strategi. Tid rapporterad mot uppgift men inte mot specifik strategi har fördelats på strategi, i första hand efter rapportrande enhet och för resterande tid, proportionellt mot rapporterad tid per strategi. För strategin för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljö i Ryssland 2020–2024 har kostnaden beräknats separat från övriga strategier då den faller under annat utgiftsområde och har andra finansiella villkor. Den nya modellen har applicerats på 2019 och 2020 års siffror för att möjliggöra jämförelse över tid.

Garanti

En garanti är ett åtagande som på många sätt liknar en vanlig försäkring, där den försäkrade motparten mot en premie får ett ekonomiskt skydd mot oförutsedda händelser. Sidas garantiverksamhet baserar sig på statens garantimodell och förordningen (2011:211) om utlåning och garantier.

I avsnittet Resultatredovisning övriga uppdrag i regleringsbrev/Garantiinstrumentets användning i utvecklings-samarbetet finns tabell 2.66 "Antalet beslutade garantier och total avtalad volym för garantiverksamheten per strategi". Denna tabell visar antalet garantier och det totala garanterade beloppet per strategistyrd verksamhet. Sidas avtal gällande garantier innehåller normalt belopp både i utländsk valuta (vanligtvis US dollar) och svenska kronor. För att kompensera för eventuella förändringar i valutakurserna finns ett visst påslag på beloppen i svenska kronor. Tabellen redovisar de avtalade maxbeloppen i svenska kronor inklusive ett påslag för valutakurser. Dessa skiljer sig därmed från tabell 3.19 "Sammanställning av garantiverksamhet, tkr". Där anges det avtalade beloppet i utländsk valuta omräknat till svenska kronor enligt valutakursen vid rapporteringstillfället.

Genomsnittligt avtalsbelopp för nya avtal (ny beräkning för 2021)

Det genomsnittliga avtalsbeloppet är beräknat på följande sätt:

- Genomsnittsvärdet på beloppet "Totalt avtalsbelopp" som anges på de avtal som har ingåtts under det aktuella året.
- Avtalet måste vara i status "Avtalat" eller "Avslutat".

Andra benämningar på samma begrepp

- Average agreed amount (ENG).

Genomsnittlig avtalslängd för nya avtal (ny beräkning för 2021)

Den genomsnittliga avtalslängden är beräknad på följande sätt:

- Den genomsnittliga längden av de avtal som har ingåtts under det aktuella året.

- Avtalet måste vara i status "Avtalat" eller "Avslutat".
- Om ett avtal förlängs används den nya avtalslängden i genomsnittsberäkningen även retroaktivt för tidigare år.

Andra benämningar på samma begrepp

- Average agreement length (ENG).

Mobiliserat kapital

Mobiliserat kapital innebär det externa kapital som har tillhandahållits som en effekt av Sidas garantiverksamhet. Det är detta belopp som en motpart – exempelvis en bank – är villig att låna ut till en verksamhet till följd av det belopp som garanteras av Sida.

Det mobiliserade beloppet beräknas vid den tidpunkt som en garantiinsats beslutas. Det innebär att värdet uppskattas utifrån den totala avtalade volymen samt avser garantins hela löptid och fullt utnyttjande av tillgänglig utlåning. Det mobiliserade beloppet rapporteras endast en gång per insats, som en klumpsumma för det år då garantin avtalats och inte periodiserat per år under avtalsperioden. Beräkning och rapportering sker i enligt OECD-DAC:s riktlinjer.

NIDI-metoden för beräkning av SRHR

Sida redovisar sitt arbete inom sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) årligen utifrån den så kallade NIDI-metoden. NIDI står för Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute. Det är även benämningen på den beräkningsmodell som tagits fram av institutionen och som inkluderar SRHR inom exempelvis sociala sektorer och utbildning. Eftersom denna beräkningsmodell ser bredare än till bara specifika SRHR-mål blir också utfallet högre än när utfallet beräknas enligt strategimålen. Under 2021 har vi arbetat med att ytterligare kvalitetssäkra vår data. Detta innebär att de uppgifter som ingick i redovisningen 2020 retroaktivt har reviderats.

Partner

Med partner menas den organisation eller institution som Sida samarbetar med för att genomföra biståndet. Partnern

kan antingen vara den partner som Sida skriver avtal med, den partner som kanaliserar och implementerar biståndsmedlen eller både och. Den partner som Sida skriver avtal med kallas avtalspartner och finns registrerad hos Sida. Denna partner kan i sin tur ha ett avtal med en partner som är ansvarig för genomförandet och vad medel används till. Denna partner kallas för implementerande partner.

I årsredovisningens tabeller och diagram åsyftas den implementerande partnern om inget annat anges.

Andra benämningar på samma begrepp

- Samarbetspart.
- Samarbetspartner.
- Samarbetsorganisation.

Partnerkategori

Partnerkategori är en kategorisering av organisationer och institutioner enligt OECD-DAC:s "Channel codes". Följande partnerkategorier används i årsredovisningen:

Benämning i ÅR	Channel parent category enligt OECD-DAC
Civilsamhällsorganisationer	20000
Multilaterala organisationer	40000
Offentliga institutioner	10000
Offentlig-privat samverkan (PPP) och nätverk	30000
Privat sektor institution	60000
Universitet, Högskola eller Annan Akademisk Institution, Forsknings Institut eller Tankesmedja	51000
Övriga	90000

Polycymarkörer

Polycymarkörer indikerar till vilken grad Sidas verksamhet integrerar ett specifikt perspektiv, exempelvis jämställdhet. Även denna beräkningsmetod bygger på OECD-DAC:s system för klassning.

I årsredovisningen ingår polycymarkörerna för jämställdhet, miljö och konflikt. Utfallet för en polycymarkör beräknas som det totala utfallet för alla Sidas utbetalningar som går till insatser som har jämställdhet, miljö respektive konflikt som ett huvudsyfte eller integrerat som ett delsyfte.

Detta innebär till exempel att utfallet för polycymarkören jämställdhet är avsevärt högre än utfallet för det tematiska verksamhetsområdet Global Jämställdhet. Polycymarkören summerar såväl riktade insatser mot strategimål för det tematiska området jämställdhet som insatser inom andra tematiska områden med del- och huvudsyfte jämställdhet. En insats kan också vara taggad mot fler än en markör i det fall den integrerar och bidrar till flera olika tematiska perspektiv som huvudsyfte eller delsyfte.

Vi arbetar löpande med att kvalitetssäkra våra data inklusive polycymarkörerna. Kvalitetssäkringen påverkar även data för tidigare år varför jämförelser av polycymarkörerna som rapporterats i exempelvis tidigare årsredovisningar kan skilja sig från årets redovisning.

Procentberäkningar

I flertalet tabeller förekommer andelsangivelser i procent. Procenttalen avrundas enligt följande principer:

- Om procentandelen är större än eller lika med 1 avrundas procentandelen till närmaste heltal.
- Om procentandelen är mindre än 1 avrundas procentandelen till närmaste decimaltal, med en decimal.
- Givet avrundningsreglerna blir summan av procentandelarna inte alltid 100 procent, utan varierar vanligtvis mellan 99 procent och 101 procent.

Rio-markörer

Rio-markörer är OECD-DAC-markörer som används för att beräkna och redovisa andel av det totala biståndet som bidrar till utsläppsminskning och/eller klimatanpassning samt biologisk mångfald enligt målen i Rio-konventionen. I denna beräkningsmetod vägs samtliga insatser in oavsett tematiskt område, så länge som dessa kan sägas bidra till utsläppsminskning och/eller klimat-anpassning samt biologisk mångfald. Detta innebär att det totala utfallet för Rio-markören överskrider det totala utfallet för de riktade insatser som specifikt relaterar till strategimål om miljö och klimat.

Strategi och strategigrupp

Strategibegreppet är ett centralt begrepp för Sida och strategier styr Sidas arbete. Strategier kan pågå under flera på varandra efterföljande tidsperioder och grupperas då i en strategigrupp.

Följande definition av begreppet Strategi används i Sidas årsredovisning.

- En strategi är en tidsbestämd, av regeringen beslutad, strategi.
- En strategi innehåller dess beslutade tidsfönster i titeln.
- I de fall strateginamnet inte åtföljs av dess tidsfönster åsyftas följden av strategier – en så kallad strategigrupp.
- Ett exempel på skillnaden mellan strategi och strategigrupp är "Strategi för Tanzania" som är en strategigrupp, medan "Strategi för Tanzania 2020–2024" är strategin under det särskilda tidsfönstret.

Strategimål

Strategier består av ett antal mål som tillsammans definierar strategin.

- En strategi består av ett eller flera strategimål som beslutsats av regeringen.
- Alla Sidas biståndsinsatser utförs med inriktning mot ett eller flera strategimål.

Strategimålskategori

Strategimålen inom respektive tematiskt område kan klustras i olika kategorier av mål. Ett tematiskt område består av ett antal tematiska underområden som i årsredovisningen benämns som strategimålskategorier.

- Ett tematiskt område består av en eller flera strategimålskategorier.
- Kategoriseringen av strategimål till tematiskt område görs genom koppling mellan strategimål, tematiskt område och strategimålskategori (tematisk underrubrik) av tematiska experter på Sida.
- Då ett mål kan kopplas till mer än ett tematiskt område görs en bedömning av insatsportföljen i sin helhet. Målet kopplas till det tematiska område som har störst volym sett till utbetalade medel.

Andra benämningar på samma begrepp

- Strategimålsområde.
- Tematisk underrubrik.
- Tematiskt underområde.

Strategiska partnerorganisationer

Sida stödjer ett antal svenska civilsamhällesorganisationer och deras utvecklingssamarbete genom fleråriga avtal om ett fördjupat samarbete. Dessa kallas strategiska partnerorganisationer (SPO) och bidrar till att stärka civilsamhället i samarbetsländerna. SPO:er kallades tidigare för ramorganisationer.

Tematiskt område

I regleringsbrevet till Sida anges årligen för vilka tematiska områden som Sida ska redovisa resultat. När vi beräknar utfallet för ett tematiskt område summerar vi de insatser som har kopplats till det strategimål som faller inom det tematiska område som redovisas. För att möjliggöra denna rapportering definierar vi löpande vilket/vilka strategimål varje enskild insats bidrar till. Vi definierar även vilket tematiskt område varje strategimål tillhör.

Den tematiska definitionen är:

- Tematiska områden enligt återrapporteringskrav om tematisk resultatredovisning i regleringsbrev.
- Ett tematiskt område består av en eller flera strategimålskategorier.
- Genom strategimålskategorierna kopplas det tematiska området till strategimål och därmed även till strategier. Se vidare i begreppsdefinitionen för Strategimålskategori.

Notera: I årsredovisningen 2019 och tidigare definierades tematiska områden av sektorkoder från OECD-DAC. Det är därför inte möjligt att direkt jämföra tematiska redovisningar från år 2019 och tidigare med årets. Definitionen beskrivs i detta avsnitt under rubriken "Tematiskt område enligt OECD-DAC:s sektorer".

Andra benämningar på samma begrepp

- Tema.

Tematiskt område enligt OECD-DAC:s sektorer

Utöver den tematiska redovisningen i årsredovisningen redovisar vi en tabell med en alternativ kategorisering av de tematiska områdena. Denna alternativa kategorisering görs genom mappningen av OECD-DAC-sektorer "Purpose codes" till tematiska områden.

Följande tabell beskriver vilka sektorkoder "CRS CODE" enligt OECD-DAC som kopplas till vilket tematiskt område enligt denna alternativa definition.

Tematiskt område	"CRS CODE" enligt OECD/DAC
Utbildning	111xx, 112xx, 113xx, 114xx
Forskning	11182, 12182, 23082, 31182, 31282, 32182, 41082, 43082, 43092, 31382, 23182
Jämlik hälsa	121xx, 122xx, 123xx, 130xx
Fredliga och inkluderande samhällen	152xx
Humanitärt bistånd	7xxxx
Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer	151xx förutom sektorkod 15190, 16061, 16065, 16066
Inkluderande ekonomisk utveckling	210xx, 220xx, 240xx, 250xx, 31xxx, 32xxx, 33xxx, 16020, 16030, 16040, 16010, 16011, 16012, 16013, 16014, 16015, 43040, 43041, 43042, 16070, 16080
Migration	15190
Överlappning	11182, 12182, 23182, 31182, 31282, 31382, 32182
Övriga sektorer	14xxx, 23xxx, 41xxx förutom sektorkod 41082, 5xxxx, 6xxxx, 9xxxx, 16050, 16062, 16063, 16064, 43010, 43030, 43031, 43032, 43050, 43060, 43071, 43081

Utfall

Utfall är ett mått på de medel som flödat mellan Sida och en partner. Utfall kan både vara positivt (utbetalningar) och negativt (återbetalningar).

Utfallet på årsbasis är summan av utbetalningar minus återbetalningar.

Andra benämningar på samma begrepp

- Utbetalade medel.
- Totalt utbetalda medel.
- Totala utbetalningar.
- Bidrag.
- Totalt bidrag.

Bilaga 2

Förkortningslista

Förkortning	Definition
AAAA	Addis Ababa Action Agenda
ACF	Action Contre la Faim
ACPC	African Climate Policy Centre
AFI	Alliance for Financial Inclusion
AFR	Access to Finance Rwanda
AI	Artificiell intelligens
AIR	African Institute for Remittances
ALNAP	Active Learning Network for Accountability and Performance
AMR	Antimikrobiell resistens
AP	Anslagspost
ASAL	Arid and semi-arid lands
ATT	Arms Trade Treaty (Det internationella fördraget om vapenhandel)
AU	Afrikanska Unionen
AUC	African Union Commission
AUDA-NEPAD	African Union Development Agency
BIRN	Balkan Investigative Reporting Network
BISI	Sidas plattform för dataanalysverktyg
BNI	Bruttonationalinkomst
BNP	Bruttonationalprodukt
BOT	Build-Operate-Transfer
CBD	The Convention on Biological Diversity (Konventionen om biologisk mångfald)
CDC	Africa Centres for Disease Control and Prevention
CGAP	Consultative Group to Assist the Poor
CGIAR	Consultative Group for International Agricultural Research
CIWA	Cooperation in International Waters in Africa
COBSEA	Coordinating Body on the Seas of East Asia
COP	Conference of the Parties (FN:s klimatmöte)
CRPD	The Convention on the Rights of Persons with Disabilities
CRRF	Comprehensive Refugee Response Framework
CSO	Civilsamhällesorganisation

Förkortning	Definition
DAA	Distributed agreement amount
DAC	Development Assistance Committee
DPO	The Department of Peace Operations
DPPA	The United Nations Department of Political and Peacebuilding Affairs
DR Kongo	Demokratiska republiken Kongo
EBA	Expertgruppen för Biståndsanalys
ECOWAS	Economic Community of West African States
ECW	Education Cannot Wait
EDCTP	The European and Developing Countries Clinical Trials Partnership
EFCCC	Environment, Forest and Climate Change Commission
EIF	Enhanced Integrated Framework
EISA	Electoral Institute for Sustainable Democracy in Africa
ELCT	Evangelical Lutheran Church of Tanzania
ESD	Education for Sustainable Development
ESV	Ekonomistyrningsverket
EU	Europeiska unionen
FAO	The Food and Agriculture Organization of the United Nations
FARC	The Revolutionary Armed Forces of Colombia
FBA	Folke Bernadotteakademin
FGM	Female genital mutilation
FIAS	Foreign Investment Advisory Service
FISK	Förordningen om intern styrning och kontroll
FN	Förenta nationerna
GAP	Gender Action Plan
GCE	Global Campaign for Education
GD	Generaldirektör
GEF	Generation Equality Forum
GFW	Global Fund for Women
LoGIC	Local Government Initiative on Climate Change
GISD	Global Investors for Sustainable Development Alliance

Förkortning	Definition
GOVNET	The DAC Network on Governance
GPE	Global Partnership for Education
GPI	Global Peace Index
GSMA	Global System for Mobile Communications Association
GWP	Global Water Partnerships
HBTQI	Homosexuella, bisexuella, transpersoner, personer med queera uttryck och identiteter och intersexpersoner
HDF	Health Development Fund
HRBA	Human Rights Based Approach
HRP	Human Reproduction Program
IATI	International Aid Transparency Initiative
icddr,b	International Center of Diarrhoeal Disease Research Bangladesh
ICLD	Internationellt Centrum för Lokal Demokrati
ICM	International Confederation of Midwives
ICNL	International Center for Not-for Profit Law
ICT	Information and communication technology
IDA	International Disability Alliance
IDB	Inter-American Development Bank (Interamerikanska utvecklingsbanken)
IDLO	International Law Organisation
IDRC	The International Development Research Centre (den kanadensiska myndigheten för forskningsstöd)
IFAD	International Fund for Agricultural Development
IFC	International Finance Corporation
IGAD	Intergovernmental Authority on Development
ILO	International Labour Organization
IMARA	Integrated Management of Natural Resources for Resilience in the ASAL
IMF	International Monetary Fund (Internationella valutafonden)
INASP	International Network for Advancing Science and Policy
IOM	International Organization for Migration
IPBES	The Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services
IPSJ	Institute for Peace and Social Justice
IRC	International Rescue Committee
IT	Informationsteknik
ITC	International Trade Centre
ITP	Sidas International Training Program

Förkortning	Definition
IUCN	International Union for Conservation of Nature
JIAF	Joint Intersectoral Analysis Framework
JPD	Junior Professional in an EU Delegation
JPIAMR	The Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance
JPO	Junior Professional Officer
KTO	Karibu Tanzania Organization
MDPA	Multidimensional poverty analysis (Multidimensionell fattigdomsanalys)
MENA	Middle East and North Africa (Mellanöstern och Nordafrika)
MHTF	The Maternal and Newborn Health Thematic Fund
MMP	Migration Master Plan
MR	Mänskliga rättigheter
MSB	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
MSD	Market systems development
MSS	Multilaterala seniora sekunderingsprogrammet
NFB	Nationellt fastställda bidrag
NEFCO	Nordic Environment Finance Corporation
NIDI	Netherlands Interdisciplinary Demographic Institute
NIR	Näringslivets Internationella Råd
NRC	Norwegian Refugee Council
NRF	National Research Foundation
NRT	Northern Rangelands Trust
OCCRP	Organized Crime and Corruption Reporting Project
OCHA	The United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (FN:s humanitära samordningsorgan)
ODA	Official Development Assistance (Officiellt statligt utvecklingsbistånd)
OECD	The Organisation for Economic Co-operation and Development
OHCHR	The Office of the High Commissioner for Human Rights
OPD	Organizations of persons with disabilities
OPHI	The Oxford Poverty and Human Development Initiative
OTGS	Open Trade Gate Sweden
PAGE	Partnership for Action on Green Economy
PAO	Partianknutna organisationer
PAP	Power Africa-projektet
PBA	Programme-Based Approach (Programbaserad ansats)

Förkortning	Definition
PDA	Peace and Development Advisors
POFF	Phasing out fossil fuel
PPDP	Public Private Development Partnerships
PPP	Public Private Partnerships (Offentlig-privat samverkan)
PSI	Population Services International
PSSN	Productive Social Safety Net
RBM	Results-based Mangement
REACT	Renewable Energy and Adaptation to Climate Technologies
RECOFT	Regional Community Forestry Training Centre for Asia and the Pacific
RRI	Rights and Resources Initiative
RRM	Rapid Respons Mechanism
SADC-PF	The Southern African Development Community Parliamentary Forum
SAK	Svenska Afghanistankommittén
SCB	Svenska statistikmyndigheten
SDG	The Sustainable Development Goals (Globala målen)
SEAH	Sexual exploitation, abuse and harassment (Sexuellt utnyttjande, övergrepp och sexuella trakasserier)
SEI	Stockholm Environment Institute
SGCI	Science Granting Councils Initiative
SIA	Sustainability Impact Accelerator
SIS	Svenska institutet för standarder
SISD	Swedish Investors for Sustainable Development
SIWI	Stockholm International Water Institute
SKR	Sveriges Kommuner och Regioner
SLSD	Swedish Leadership for Sustainable Development
SNV	Foundation of Netherlands Volunteers (Stichting Nederlandse Vrijwilligers)
SPF	Sida Partnership Forum
SPO	Strategisk partnerorganisation
SRHR	Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
STATAFRIC	Pan-African Institute for Statistics
STDF	Standards and Trade Development Facility

Förkortning	Definition
SWEDAC	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
TAIEX	Technical Assistance Information Exchange
TI	Transparency International
UFGE	Umbrella Facility for Gender Equality
UNDP	United Nations Development Programme (FN:s utvecklingsprogram)
UNEP	United Nations Environment Programme (FN:s miljöprogram)
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur)
UNESCWA	United Nations Economic and Social Commission for West Asia (FN:s ekonomiska och sociala kommission för Västasien)
UNFCCC	United Nations Framework Convention on Climate Change (FN:s ramkonvention om klimatförändring)
UNFPA	United Nations Population Fund (FN:s befolkningsfond)
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees (FN:s flyktingkommissariat)
UNICEF	United Nations Children's Fund (FN:s barnfond)
UNIDO	United Nations Industrial Development Organization (FN:s organisation för industriell utveckling)
UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime (FN:s kontor för narkotikakontroll och förebyggande av brott)
UNOPS	United Nations Office for Project Services (FN:s kontor för projektjänster)
UNRC	United Nations Resident Coordinator
UNV	United Nations Volunteers
UNYV	United Nations Youth Volunteers
USAID	The United States Agency for International Development
WASH	Water, Sanitation and Hygiene (Vatten, sanitet och hygien)
WFP	United Nations World Food Programme (FN:s livsmedelsprogram)
WHO	World Health Organization (Världshälsoorganisationen)
WIEGO	Women in Informal Employment: Globalizing and Organizing
WILPF	Women's International League for Peace and Freedom (Internationella Kvinnoförbundet för fred och frihet)
WSSCC	Water Supply and Sanitation Collaborative Council
WTO	World Trade Organization (Världshandelsorganisationen)
WWF	World Wide Fund for Nature (Världsnaturfonden)
ZRBF	Zimbabwe Resilience Building Fund

Bilaga 3

Strateginamn

Bilaterala och regionala strategier	
Beslutat strateginamn	Förkortat namn
Resultatstrategi för Sveriges internationella bistånd i Afghanistan 2014–2021	Strategi för Afghanistan 2014–2021
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Afghanistan 2021–2024	Strategi för Afghanistan 2021–2024
Resultatstrategi för Bangladesh 2014–2020	Strategi för Bangladesh 2014–2020
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Bangladesh 2021–2025	Strategi för Bangladesh 2021–2025
Strategi för Sveriges internationella bistånd till Myanmar 2018–2022	Strategi för Myanmar 2018–2022
Resultatstrategi för Sveriges internationella bistånd till Kambodja 2014–2018	Strategi för Kambodja 2014–2018
Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete i Asien och Oceanien 2016–2021	Regional strategi för Asien och Oceanien 2016–2021
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Irak 2017–2021	Strategi för Irak 2017–2021
Strategi för Sveriges internationella utvecklingssamarbete i Palestina 2020–2024	Strategi för Palestina 2020–2024
Regional strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Mellanöstern och Nordafrika (MENA) 2016–2020	Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika 2016–2020
Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Mellanöstern och Nordafrika 2021–2025	Regional strategi för Mellanöstern och Nordafrika 2021–2025
Sveriges regionala strategi för Syrienkrisen 2016–2023	Regional strategi för Syrienkrisen 2016–2023
Resultatstrategi för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljöinsatser i Ryssland 2020–2024	Strategi för Ryssland 2020–2024
Resultatstrategi för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021	Strategi för Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021

Bilaterala och regionala strategier	
Beslutat strateginamn	Förkortat namn
Resultatstrategi för reformsamarbete med Västra Balkan och Turkiet 2021–2027	Strategi för Västra Balkan och Turkiet 2021–2027
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Bolivia 2016–2021	Strategi för Bolivia 2016–2021
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Bolivia 2021–2025	Strategi för Bolivia 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Colombia 2016–2021	Strategi för Colombia 2016–2021
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Colombia 2021–2025	Strategi för Colombia 2021–2025
Samarbetsstrategi för utvecklingssamarbetet med Guatemala 2016–2021	Strategi för Guatemala 2016–2021
Samarbetsstrategi för utvecklingssamarbetet med Guatemala 2021–2025	Strategi för Guatemala 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Kuba 2016–2021	Strategi för Kuba 2016–2021
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Kuba 2021–2025	Strategi för Kuba 2021–2025
Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Latinamerika 2021–2025	Regional strategi för Latinamerika 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Burkina Faso 2018–2022	Strategi för Burkina Faso 2018–2022
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Demokratiska republiken Kongo 2015–2019	Strategi för Demokratiska republiken Kongo 2015–2019
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Demokratiska republiken Kongo 2021–2025	Strategi för Demokratiska republiken Kongo 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Etiopien 2016–2021	Strategi för Etiopien 2016–2021
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya 2016–2020	Strategi för Kenya 2016–2020
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya 2021–2025	Strategi för Kenya 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2016–2020	Strategi för Liberia 2016–2020

Bilaterala och regionala strategier	
Beslutat strateginamn	Förkortat namn
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2021–2025	Strategi för Liberia 2021–2025
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Mali 2016–2020	Strategi för Mali 2016–2020
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Mali 2021–2025	Strategi för Mali 2021–2025
Samarbetsstrategi för utvecklingssamarbetet med Moçambique 2015–2021	Strategi för Moçambique 2015–2021
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Rwanda 2020–2024	Strategi för Rwanda 2020–2024
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022	Strategi för Somalia 2018–2022
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Sudan 2018–2022	Strategi för Sudan 2018–2022
Strategi för Sveriges internationella bistånd i Sydsudan 2018–2022	Strategi för Sydsudan 2018–2022
Resultatstrategi för Sveriges internationella bistånd i Tanzania 2020–2024	Strategi för Tanzania 2020–2024
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Uganda 2018–2023	Strategi för Uganda 2018–2023
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Zambia 2018–2022	Strategi för Zambia 2018–2022
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Zimbabwe 2017–2021	Strategi för Zimbabwe 2017–2021
Strategi för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021	Regional strategi för Afrika Söder om Sahara 2016–2021
Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i Afrika söder om Sahara 2015–2021	Regional strategi för SRHR i Afrika söder om Sahara 2015–2021

Tematiska strategier	
Beslutat strateginamn	Förkortat namn
Strategi för Sveriges humanitära bistånd genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) 2017–2020	Strategi för humanitärt bistånd 2017–2020
Strategi för Sveriges humanitära bistånd genom Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) 2021–2025	Strategi för humanitärt bistånd 2021–2025
Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet, inklusive genom organisationer i det civila samhället 2016–2022	Strategi för informations- och kommunikationsverksamhet 2016–2022
Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022	Strategi för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete avseende arbetet med de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022	Strategi för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022
Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2020	Strategi för demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2020
Strategi Hållbar fred 2017–2022	Strategi för hållbar fred 2017–2022
Strategi för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 för hållbar utveckling.	Strategi för Kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stöder Agenda 2030 2018–2022
Strategi för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015–2021	Strategi för forskningssamarbete 2015–2021
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022	Strategi för hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022	Strategi för hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022
Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar social utveckling 2018–2022	Strategi för hållbar social utveckling 2018–2022
Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete för global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022	Strategi för global jämställdhet samt kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022

Bilaga 4

Läsanvisning enligt instruktion

Paragraf i instruktionen	Kapitel
1 § Sida har i uppgift att stödja verksamhet som bidrar till att uppfylla målet för det internationella biståndet, som en del i genomförandet av Sveriges politik för global utveckling.	Kapitel 2. Resultatredovisning • Sammanfattande bedömning av vår verksamhet • Resultatredovisning per uppgift • Resultatredovisning per anslagspost • Resultatredovisning per tematiskt område
2 § För att uppfylla det biståndspolitiska målet ska myndighetens verksamhet utgå från och genomsyras av: 1. ett rättighetsperspektiv och fattiga människors perspektiv på utveckling, 2. ett integrerat miljö- och klimatperspektiv, 3. ett integrerat jämställdhetsperspektiv som inkluderar en analys av kvinnors och flickors respektive mäns och pojkars situation, 4. ett integrerat konfliktperspektiv i utvecklings-samarbetet.	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per anslagspost
Vidare ska myndigheten i sin verksamhet: 1. bidra till genomförande av regeringens internationella åtaganden för biståndseffektivitet,	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift: Vi finansierar partner och delar finansiella risker
2. beakta vikten av offentliga institutioner som bygger på demokratiska principer för långsiktigt hållbara resultat,	Kapitel 2. Resultatredovisning, till exempel • Vi finansierar partner och delar finansiella risker • Resultatredovisning per anslagspost • Resultatredovisning per tematiskt område, framför allt • Resultatredovisning övriga uppdrag i regleringsbrev, Att utveckla arbetet med demokrati i utvecklings-samarbetet
3. skapa utrymme för innovation kring bistånds- och samarbetsformer som bidrar till global hållbarhet,	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift, Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet
4. utgå från rättsstatens principer och vidta åtgärder för att motverka oegentligheter och korruption,	Kapitel 2. Resultatredovisning • Resultatredovisning per uppgift • Resultatredovisning per anslagspost • Resultatredovisning per tematiskt område • Resultatredovisning övriga uppdrag i regleringsbrev, Antikorruption

Paragraf i instruktionen	Kapitel
5. komplettera och underlätta för andra finansiella resurser som bidrar till fattigdomsbekämpning och en långsiktig utveckling som är socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbar,	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift Vi finansierar partner och delar finansiella risker • Resultatredovisning övriga uppdrag i regleringsbrev Garantiinstrumentets användning i utvecklingssamarbetet • Resultatredovisning övriga uppdrag i regleringsbrev Bredare relationer
6. tillvarata kunskap från såväl egeninitierade som externa utvärderingar vid genomförande av utvecklingssamarbete.	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Erfarenhetsåterföring och lärande
3 § Myndigheten ska dessutom 1. bistå regeringen med expertstöd, bedömning, analys, resultatredovisning och annat underlag,	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift Vi bistår med kunskap, information och statistik
2. inom ramen för den egna verksamheten och i samarbete med andra aktörer bidra till genomförandet av Sveriges politik för global utveckling,	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet
3. bistå aktörer som bedriver uppföljning och utvärdering inom Sidas verksamhetsområde,	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift Vi bistår med kunskap, information och statistik
4. sammanställa och till Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) och OECD:s biståndskommitté (DAC) rapportera statistik enligt direktiv från DAC,	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift Vi bistår med kunskap, information och statistik
5. verka för öppenhet och insyn i det internationella biståndet och i samarbetsländerna, aktivt och på elektronisk väg tillgängliggöra information om sin verksamhet, samordna genomförandet av transparensgarantin i det svenska biståndet, inklusive stöd övriga berörda aktörer i detta arbete samt ansvara för informationstjänsten openaid.se,	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift Vi bistår med kunskap, information och statistik
6. vid myndighetens utbildningscentrum i Härnösand anordna utbildning och kompetensutveckling för Sidas samarbetspartner inom utvecklingssamarbetet,	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet

Paragraf i instruktionen	Kapitel
7. vara nationell kontaktpunkt för myndighetssamarbete (Twinning och Technical Assistance Information Exchange, TAIEX) finansierat genom EU:s biståndsbudget,	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet
8. inom ramen för samarbete inom Östersjöregionen ansvara för delar av samarbetet med Ryssland inom miljöområdet, genom att bland annat bidra till finansiering av insatser i anslutning till investeringsprojekt genom internationella finansiella institutioner (IFI), samt ansvara för samarbete inom området demokrati och mänskliga rättigheter,	Kapitel 2. Resultatredovisning: • Resultatredovisning per anslagspost Ap 3. Samarbete inom Östersjöregionen
9. när det gäller vissa medel för anslagsposter under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd som regeringen eller Regeringskansliet beslutar om, för Regeringskansliets räkning utföra vissa administrativa kontrollmoment vid bidragshantering, praktiskt hantera utbetalningar, återbetalningar och återkrav samt svara för en effektiv valutahantering,	Kapitel 2 Resultatredovisning • Resultatredovisning övriga uppdrag i regleringsbrev Redovisning av förvaltningskostnader
10. inom sitt verksamhetsområde verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling,	Kapitel 2 Resultatredovisning • Resultatredovisning kompetensförsörjning och lärande • Resultatredovisning per anslagspost • Resultatredovisning per tematiskt område Miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser
11. i fråga om sitt miljöarbete rapportera till Naturvårdsverket och samråda med verket om vilken rapportering som behövs.	Görs i särskild ordning

Paragraf i instruktionen	Kapitel
4 § Myndigheten får ingå avtal och besluta om medel med mera, p. 1–11	Denna paragraf är genomgående för vår resultatredovisning då detta görs för insatserna inom varje anslagspost.
Om myndigheten planerar att ingå, ändra eller säga upp ett avtal enligt första stycket 6 eller ett insatsavtal enligt första stycket 7 som är av särskild betydelse för Sveriges förhållande till en annan stat eller till en internationell organisation, ska myndigheten så tidigt som möjligt informera Regeringskansliet (Utrikesdepartementet).	Görs i särskild ordning
5 § Sida ska inom sitt verksamhetsområde särskilt samverka med	
1. statliga myndigheter och andra offentliga aktörer i syfte att inhämta och tillvarata sakkunskap och förvaltningskompetens i genomförandet av internationellt utvecklingssamarbete, exempelvis genom tjänsteexport,	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift Vi finansierar partner och delar finansiella risker
2. andra aktörer, såsom organisationer i det civila samhället, näringslivet och akademiska institutioner och institut, som kan bidra till att uppfylla regeringens mål för det internationella biståndet och bidra till utveckling av genomförandet av utvecklingssamarbetet.	Kapitel 2. Resultatredovisning framför allt: • Resultatredovisning per uppgift Vi mobiliserar engagemang och stärker kapacitet

Bilaga 5 Trafikljusen

Sidas resultatindikator

Trafikljusen är Sidas resultatindikator. Systemet sammanfattar och motiverar vår bedömning av hur arbetet går i genomförandet av de strategier som styr Sida. Tillsammans ger trafikljusen en bild av hur arbetet gått under året.

På Sida arbetar vi med tre kategorier av trafikljus. En trafikljusbedömning består av en motivering och en färgsättning. Alla tre trafikljus har en egen uppsättning kriterier som utgör grunden för trafikljusbedömningen (se respektive ljus till höger).

En trafikljusbedömning kan göras för ett mål i en av Sidas strategier (strategimål) men det finns också trafikljusbedömningar på strateginivå som gäller för en hel strategi. Dessa bedömningar tar vi fram genom att aggregera trafikljusbedömningar på strategimålsnivå till strateginivå enligt de kriterier som finns (se trafikljus på strateginivå till höger). En aggregering av trafikljusbedömningar görs för trafikljuskategorierna Utvecklingstrend och Portföljens relevans. För trafikljuskategorin Verksamhetens genomförande gör vi endast en övergripande bedömning på strateginivå.

Redovisningen innehåller trafikljusbedömningar för perioden 2019–2021. Inför 2020 utvecklade och förtydligade vi kriterierna för bedömningarna. Detta innebär att jämförelser av bedömningarna för 2020 och 2021 med bedömningarna för 2019 måste göras med viss försiktighet.

Trafikljus för utvecklingstrend

Grön: Utvecklingen går framåt	Gul: Utvecklingen har ingen tydlig riktning	Röd: Utvecklingen går bakåt
I förhållande till strategimål/strategi går utvecklingen i kontexten just nu framåt.	I förhållande till strategimål/strategi har utvecklingen i kontexten just nu ingen tydlig riktning.	I förhållande till strategimål/strategi går utvecklingen i kontexten just nu bakåt.

Trafikljuset för portföljens relevans

Grön: Portföljen är relevant	Gul: Portföljen är delvis relevant	Röd: Portföljen är inte relevant
Portföljen svarar upp mot behoven i kontexten, strategins mål samt uppnår resultat enligt insatsernas mål.	Portföljen svarar delvis upp mot behoven i kontexten, strategins mål samt uppnår resultat för en större del av insatsernas mål.	Portföljen svarar inte upp mot behoven i kontexten, strategins mål och/eller uppnår inte resultat enligt insatsernas mål.

Trafikljuset för verksamhetens genomförande

Grön: Genomförandet går enligt plan	Gul: Genomförandet går delvis enligt plan	Röd: Genomförandet går inte enligt plan
Aktiviteter och insatser genomförs enligt plan.	Aktiviteter och insatser genomförs delvis enligt plan men vissa hinder har uppkommit i genomförandet.	Aktiviteter och insatser genomförs inte enligt plan och större hinder har uppkommit i genomförandet.

Trafikljus på strateginivå

Grönt ljus på strateginivå	Gult ljus på strateginivå	Rött ljus på strateginivå
Ungefär två tredjedelar eller mer av strategimålen är gröna.	Mindre än två tredjedelar av strategimålen är gröna och mindre än en tredjedel är röda.	Ungefär en tredjedel eller mer av strategimålen är röda.

Förteckning över tabeller och diagram

1. INLEDNING 3

Figur 1.1: Kartbild över antalet anställda i Sverige och antalet utsända per utlandsmyndighet 10

2. RESULTATREDOVISNING 12

Kompetensförsörjning och arbetsmiljö 16

Tabell 2.1: Sjukfrånvaro på Sida, procent 17

Lärande i en föränderlig värld 19

Figur 2.1: Kartbild över Sidas bistånd i världen 21

Vi finansierar partner och delar finansiella risker 22

Figur 2.2: Utfall per anslagspost, mnkr 22

Tabell 2.2: Nyckeltal för Sidas insatser, avtal och utfall 22

Figur 2.3: Totalt utbetalade medel fördelat per partnerkategori, mnkr 22

Tabell 2.3: Totalt utbetalade medel fördelat per partnerkategori, tidsserie, mnkr 22

Figur 2.4: Totalt utbetalade medel fördelat per kategori av multilaterala organisationer, mnkr 23

Tabell 2.4: Totalt utbetalade medel fördelat per kategori av multilaterala organisationer, tidsserie, mnkr 23

Tabell 2.5: Totalt bidrag till civilsamhällesorganisationer, mnkr 23

Figur 2.5: Totalt utbetalade medel fördelat per kategori av stödform 25

Vi bistår med kunskap, information och statistik 33

Tabell 2.6: Återrapporteringskrav och regeringsuppdrag 2021 33

Tabell 2.7: Transparensgarantin i siffror 34

Figur 2.6: Bedömning av strategiportföljens relevans (samtliga strategier) 36

Tabell 2.8: Trafikljusbedömning för strategiportföljens relevans 36

Figur 2.7: Trafikljusbedömning per landspecifik strategi för strategiportföljens relevans 36

Figur 2.8: Bedömning av verksamhetens genomförande (samtliga strategier) 37

Tabell 2.9: Trafikljusbedömning för verksamhetens genomförande 37

Figur 2.9: Trafikljusbedömning per landspecifik strategi för verksamhetens genomförande 37

AP 1 Humanitära insatser 38

Figur 2.10: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi 38

Tabell 2.10: Nyckeltal för anslagsposten 38

Tabell 2.11: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021 38

Tabell 2.12: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr 38

Figur 2.11: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr 38

Figur 2.12: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr 38

Tabell 2.13: Trafikljusbedömning 39

AP 2 Informations- och kommunikationsverksamhet 40

Figur 2.13: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi 40

Tabell 2.14: Nyckeltal för anslagsposten 40

Tabell 2.15: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr 40

Figur 2.14: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr 40

Figur 2.15: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr 40

Tabell 2.16: Trafikljusbedömning 41

AP 5 Stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 42

Figur 2.16: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi 42

Tabell 2.17: Nyckeltal för anslagsposten 42

Tabell 2.18: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021 42

Tabell 2.19: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr 42

Figur 2.17: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr 42

Figur 2.18: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr 42

Tabell 2.20: Trafikljusbedömning 44

Tabell 2.21: Utfall till svenska strategiska partnerorganisationer för genomförandet av strategin, stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, mnkr 44

AP 6 Asien 45

Figur 2.19: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi 45

Tabell 2.22: Nyckeltal för anslagsposten 45

Tabell 2.23: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021 45

Tabell 2.24: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr 45

Figur 2.20: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr 45

Figur 2.21: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr 45

Tabell 2.25: Trafikljusbedömning 47

AP 7 Latinamerika48

Figur 2.22: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	48
Tabell 2.26: Nyckeltal för anslagsposten.....	48
Tabell 2.27: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021.....	48
Tabell 2.28: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr.....	48
Figur 2.23: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	48
Figur 2.24: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	48
Tabell 2.29: Trafikljusbedömning.....	50

AP 9 Afrika51

Figur 2.25: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	51
Tabell 2.30: Nyckeltal för anslagsposten.....	51
Tabell 2.31: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021.....	51
Figur 2.26: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	51
Figur 2.27: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	51
Tabell 2.32: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr.....	52
Tabell 2.33: Trafikljusbedömning.....	53

AP 13 Mänskliga rättigheter54

Figur 2.28: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	54
Tabell 2.34: Nyckeltal för anslagsposten.....	54
Tabell 2.35: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021.....	54
Tabell 2.36: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr.....	54
Figur 2.29: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	54
Figur 2.30: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	54
Tabell 2.37: Trafikljusbedömning.....	55

AP 17 Mellanöstern och Nordafrika56

Figur 2.31: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	56
Tabell 2.38: Nyckeltal för anslagsposten.....	56
Tabell 2.39: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021.....	56
Tabell 2.40: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr.....	56
Figur 2.32: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	56
Figur 2.33: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	56
Tabell 2.41: Trafikljusbedömning.....	57

AP 23 Reformsamarbetet59

Figur 2.34: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	59
Tabell 2.42: Nyckeltal för anslagsposten.....	59
Tabell 2.43: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021.....	59
Tabell 2.44: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr.....	59
Figur 2.35: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	59
Figur 2.36: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	59
Tabell 2.45: Trafikljusbedömning.....	60

AP 26 Hållbar fred61

Figur 2.37: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	61
Tabell 2.46: Nyckeltal för anslagsposten.....	61
Tabell 2.47: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr.....	61
Figur 2.38: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	61
Figur 2.39: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	61
Tabell 2.48: Trafikljusbedömning.....	62

AP 28 Kapacitetsutveckling och Agenda 203063

Figur 2.40: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	63
Tabell 2.49: Nyckeltal för anslagsposten.....	63
Tabell 2.50: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr.....	63
Figur 2.41: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	63
Figur 2.42: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	63
Tabell 2.51: Trafikljusbedömning.....	64

AP 32 Forskningsamarbete65

Figur 2.43: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	65
Tabell 2.52: Nyckeltal för anslagsposten.....	65
Tabell 2.53: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr.....	65
Figur 2.44: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	65
Figur 2.45: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	65
Tabell 2.54: Trafikljusbedömning.....	66

AP 34 Hållbar utveckling67

Figur 2.46: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	67
Tabell 2.55: Nyckeltal för anslagsposten.....	67
Tabell 2.56: Antal aktiva garantier inom anslagsposten för 2021.....	67
Tabell 2.57: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr.....	67
Figur 2.47: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	67
Figur 2.48: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	67
Tabell 2.58: Trafikljusbedömning.....	68

AP 3 Samarbete inom Östersjöregionen69

Figur 2.49: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per strategi.....	69
Tabell 2.59: Nyckeltal för anslagsposten.....	69
Tabell 2.60: Utfall till civilsamhällesorganisationer inom anslagsposten fördelat per strategi, mnkr.....	69
Figur 2.50: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per partnerkategori, mnkr.....	69
Figur 2.51: Utbetalade medel inom anslagsposten fördelat per kategori av biståndsform, mnkr.....	69
Tabell 2.61: Trafikljusbedömning.....	70

Resultatredovisning per tematiskt område.....71

Figur 2.52: Utfall per tematiskt område 2021 (utifrån kategorisering mot strategimål).....	71
Tabell 2.62: Utbetalade medel per tematiskt område i miljoner kronor och som procent av totalen (beräknat utifrån kategorisering mot strategimål)	72
Tabell 2.63: Utbetalade medel per tematiskt område i miljoner kronor och som procent av totalen (beräknat utifrån kategorisering mot OECD-DAC sektorkoder)	72
Tabell 2.64: Utvecklingstrend: Antal strategimål per trafikljusbedömning per tematiskt område.....	72
Figur 2.53: Utvecklingstrend: Antal strategimål per trafikljusbedömning.....	72
Figur 2.54: Portföljens relevans: Antal strategimål per trafikljusbedömning	72
Tabell 2.65: Portföljens relevans: Antal strategimål per trafikljusbedömning per tematiskt område.....	72

Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer73

Figur 2.55: Området som andel av totalt utbetalade medel	73
Figur 2.56: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr	73
Figur 2.57: Utvecklingstrend	74
Figur 2.58: Portföljens relevans	74

Global jämställdhet.....80

Figur 2.59: Området som andel av totalt utbetalade medel	80
Figur 2.60: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för jämställdhet	80
Figur 2.61: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr.....	80
Figur 2.62: Utvecklingstrend.....	81
Figur 2.63: Portföljens relevans	81

Miljö- och klimatomfattigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser.....85

Figur 2.64: Området som andel av totalt utbetalade medel	85
Figur 2.65: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för miljö.....	85
Figur 2.66: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr	85
Figur 2.67: Utvecklingstrend	86
Figur 2.68: Portföljens relevans	86

Fredliga och inkluderande samhällen92

Figur 2.69: Området som andel av totalt utbetalade medel	92
Figur 2.70: Andel av totalt utbetalade medel utifrån policymarkören för fred och säkerhet.....	92
Figur 2.71: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr.....	92
Figur 2.72: Utvecklingstrend	93
Figur 2.73: Portföljens relevans	93

Hållbar inkluderande ekonomisk utveckling.....97

Figur 2.74: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	97
Figur 2.75: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr	97
Figur 2.76: Utvecklingstrend	98
Figur 2.77: Portföljens relevans.....	98

Migration och utveckling.....103

Figur 2.78: Området som andel av totalt utbetalade medel	103
Figur 2.79: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr	103
Figur 2.80: Utvecklingstrend.....	104
Figur 2.81: Portföljens relevans.....	104

Jämlik hälsa107

Figur 2.82: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	107
Figur 2.83: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr	107
Figur 2.84: Utvecklingstrend.....	108
Figur 2.85: Portföljens relevans	108

Utbildning112

Figur 2.86: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	112
Figur 2.87: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr	112
Figur 2.88: Utvecklingstrend.....	113
Figur 2.89: Portföljens relevans	113

Forskning.....116

Figur 2.90: Området som andel av totalt utbetalade medel	116
Figur 2.91: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr.....	116
Figur 2.92: Utvecklingstrend.....	117
Figur 2.93: Portföljens relevans	117

Humanitärt bistånd119

Figur 2.94: Området som andel av totalt utbetalade medel.....	119
Figur 2.95: Utbetalade medel per strategimålskategori 2021, mnkr.....	119
Figur 2.96: Utvecklingstrend	120
Figur 2.97: Portföljens relevans.....	120

Garantiinstrumentets användning i utvecklingssamarbetet128

Tabell 2.66: Antalet beslutade garantier och total avtalad volym för garantiverksamheten per strategi	128
---	-----

Redovisning av förvaltningskostnader134

Figur 2.98: Förvaltningsanslag i procent av sakanslag, utfall	134
Tabell 2.67: Säkerhetskostnader utlandsmyndigheter, tkr	134
Tabell 2.68: Kostnader för särskilt villkor om finansiering tkr	134
Tabell 2.69: Förvaltningskostnad och utfall per strategi, mnkr.....	136
Tabell 2.70: Fördelning av verksamhetens intäkter och kostnader, mnkr	137

3. FINANSIELL REDOVISNING.....138

Tabell 3.1: Resultaträkning, tkr	139
Tabell 3.2: Balansräkning, tkr	140
Tabell 3.3: Anslagsredovisning, Redovisning mot anslag, tkr.....	142
Tabell 3.4: Anslag, tkr.....	143
Tabell 3.5: Redovisning mot inkomstittlar på statens budget, tkr.....	143
Tabell 3.6: Redovisning av beställningsbemyndigande.....	144
Tabell 3.7: Finansiella villkor, tkr.....	146
Tabell 3.8: Sidas verksamhet, utgifter	148
Tabell 3.9: Sidas verksamhet, Beställningsbemyndigande.....	149
Tabell 3.10: Regeringskansliets verksamhet, utgifter.....	150
Tabell 3.11: Regeringskansliets verksamhet, Beställningsbemyndigande	150
Tabell 3.12: Regeringskansliets verksamhet, Beställningsbemyndigande i valuta	150
Tabell 3.13: Finansieringsanalys, tkr.....	151
Tabell 3.14: Sammanställning över väsentliga uppgifter	153

Tilläggsupplysningar och noter155

Tabell 3.15: Avskrivningstider för anläggningstillgångar	155
Tabell 3.16: Styrelse	156
Tabell 3.17: Ledande befattningshavare utsedda av regeringen	156
Not 1. Samband mellan intäkter av anslag enligt anslagsredovisning och resultaträkning	157
Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar.....	157
Not 3. Intäkter av bidrag.....	157
Not 4. Finansiella intäkter	157
Not 5. Kostnader för personal.....	157
Not 6. Kostnader för lokaler	157
Not 7. Övriga driftkostnader	158
Not 8. Finansiella kostnader	158
Not 9. Uppbördsverksamhet	158
Not 10. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	158
Not 11. Finansiella intäkter transfereringar	158
Not 12. Finansiella kostnader transfereringar.....	159
Not 13. Lämnade bidrag	159
Not 14. Årets kapitalförändring	159
Not 15. Immateriella anläggningstillgångar.....	160

Not 16. Materiella anläggningstillgångar.....	160
Not 17 Finansiella anläggningstillgångar	160
Not 17:1. Andra långfristiga värdepappersinnehav, ägarandel per bank	160
Not 17:2 Långfristiga fordringar hos andra myndigheter	161
Not 17:3. Andra långfristiga fordringar	161
Not 18. Utlåning inklusive reserveringar	161
Not 19 Kortfristiga fordringar	161
Not 19:1. Fordringar hos andra myndigheter.....	161
Not 19:2. Övriga kortfristiga fordringar.....	161
Not 20. Periodavgränsningsposter	161
Not 21. Avräkning med statsverket	162
Not 22. Räntekonto.....	162
Not 23. Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	162
Not 24. Kassa och bank	163
Not 25. Förändring av myndighetskapitalet.....	163
Not 26. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser.....	163
Not 27. Avsättningar för garantier	164
Not 28. Övriga avsättningar.....	164
Not 29. Lån i Riksgäldskontoret.....	164
Not 30. Kortfristiga skulder till andra myndigheter	164
Not 31. Övriga kortfristiga skulder	165
Not 32. Periodavgränsningsposter.....	165
Not 33. Verksamhetens kostnader	165
Not 34. Lämnade bidrag.....	165
Not 35. Finansiella intäkter, transfereringar.....	166
Not 36. Finansiella kostnader, transfereringar.....	166
Not 37. Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	166
Not 38. Kortfristiga fordringar och skulder	166

Sidas lån- och garantiverksamhet167

Tabell 3.18: Anslagsfinansierad utlåning, tkr	167
Tabell 3.19: Sammanställning av garantiverksamhet, tkr	168
Tabell 3.20: Ramutnyttjande per kategori.....	170
Tabell 3.21: Avgiftsbelagd verksamhet, administration av garantier	170

Bilaga till tabell 3.7: Finansiella villkor.....172

Slutnoter

- 1 Financial Times, Covid-19 vaccine tracker: the global race to vaccinate, 16 januari 2021.
- 2 World Bank Group, COVID-19 leaves a legacy of rising poverty and widening inequality, 2021.
- 3 International Monetary Fund, A Hobbled Recovery Along Entrenched Fault Lines, oktober 2021.
- 4 World Health Organization, Universal health coverage (UHC), 1 april 2021.
- 5 NIRAS, Läges- och trendanalys om förbättrad, jämlik och jämställd hälsa, trygghet och välbefinnande genom hela livet, 2020, s. 7. Dokumentnummer: 001554/21.
- 6 World Health Organization & The World Bank, Global monitoring report on financial protection in health 2019, 2020, s. 7, 20.
- 7 World Health Organization, Second round of the national pulse survey on continuity of essential health services during the COVID-19 pandemic, April 2021.
- 8 Chmieleweska et al. Effects of the Covid-19 pandemic on maternal and perinatal outcomes: a systematic review and metaanalysis. The Lancet, 2021.
- 9 UNICEF, Vaccination and Immunization Statistics July 2021. Statistik hämtad 18 jan 2022.
- 10 UNAIDS, Preventing HIV infections at the time of the new pandemic 2021.
- 11 World Health Organization, Second round of the national pulse survey on continuity of essential health services during the COVID-19 pandemic, April 2021.
- 12 IOM, Migration-Related Socioeconomic Impacts of COVID-19 on Developing Countries, 12 maj 2020, s. 2.
- 13 Center for Global Development, Gendered Impacts of COVID-19 School Closures: Insights from Frontline Organizations, 2020, s. 4.
- 14 GSMA, The State of Mobile Internet Connectivity, 2021, s. 6.
- 15 IPCC, Special Report Global warming of 1.5 C °, s. 5–23.
- 16 IPCC, Climate Change 2021: The Physical Science Basis, 2021.
- 17 Kungliga Vetenskapsakademien, Our future in the Anthropocene biosphere, 14 mars 2021.
- 18 OHCHR, About human rights and the environment.
- 19 World Health Organization, Climate change and health, 30 oktober 2021.
- 20 World Health Organization, 26 International experts to kickstart the One Health High Level Expert Panel (OHHLEP), 11 juni 2021.
- 21 World Economic Forum, Global Risks Report 2020, s. 9–15, 29–37.
- 22 IUCN, Issues Brief: Gender and Climate change, november 2015.
- 23 Stockholm Resilience Centre, Planetary boundaries, 2015.
- 24 V-Dem Institute, Democracy Report 2020: Autocratization Surges–Resistance Grows, mars 2020, s. 13–16.
- 25 World Bank Group, Reversals of Fortune: Poverty and Shared Prosperity 2020, 2020, s. 161.
- 26 Freedom House, Freedom on the Net 2019: The crisis of social media, 2019, s. 4.
- 27 V-Dem Institute, Democracy Report 2020: Autocratization Surges–Resistance Grows, mars 2020, s. 11, 22.
- 28 Transparency International, Corruption Perception Index 2020, 2021, s. 4.
- 29 Institute for Economics and Peace, Global Peace Index 2020: Measuring Peace in a Complex World, juni 2020, s. 6.
- 30 Uppsala Conflict Data Program, Armed Conflict by Region 1946–2020, 2021 (hämtad 23 november 2021).
- 31 UNHCR, Global Trends: Forced Displacements in 2020, s. 6.
- 32 OECD, States of Fragility 2020, 2020, s. 10.
- 33 United Nations, Climate Security Mechanism: Toolbox Briefing Note, s. 5.
- 34 SIPRI, Scope for improvement: Linking the Women, Peace and Security Agenda to climate change, 5 juni 2020.
- 35 OCHA, Global Humanitarian Overview 2021, 10 december 2020, s. 8.
- 36 Global Network Against Food Crisis, Global Report on Food Crises, 2021, s. 3.
- 37 UNHCR, Figures at a Glance, 18 juni 2021.
- 38 Sida Evaluation, Evaluability Study of Sida's Approach to Democratization in Different Countries, 7 april 2021.
- 39 Internal Review 2021. Environment and Climate Integration in Practice. Dokumentnummer: 022078/21.
- 40 Sida, Evaluation at Sida: Annual Report 2020, 24 september 2021.
- 41 Nordic Consulting Group A/S, Joint Evaluation: Process evaluation of three donor agencies' responses to the COVID-19 pandemic in Bolivia during the period March–December 2020, 15 augusti 2021.
- 42 Åtgärder avseende civilsamhällesorganisationer i samband med covid-19, s. 5, 8. Ärendenummer: 20/000879. Dokumentnummer: 020179/20.
- 43 Health Pooled Fund phase 3 (HPF3) 2019–2023. Insatsnummer: 13188.
- 44 Market & Value Chains in Agriculture Liberia. Insatsnummer: 52090011.
- 45 AECF 2017-22 Renewable Energy and Adaptation to Climate Technologies (REACT). Insatsnummer: 51050106.
- 46 Dessa är insatsnummer i ordning för samtliga 7 nya garantier som nämns här: Insatsnummer: 14282, 14379, 14219, 13845, 11275, 14248, 14355.
- 47 Sida, Om utmaningar för garantier i konfliktmiljöer HUMASIEN, december 2021.
- 48 Sida, Avdelningsreflektioner samt dialoger Avdelning: HUMASIEN, 16 september 2021.
- 49 Antalet aktiva utlysningssonder. Dokumentnummer: 042335/21.
- 50 Beslut om insatsändring GSMA Mobile Industry Leadership. Dokumentnummer: 037369/21.
- 51 IPE Triple Line, Sida Evaluation: Evaluation of Sida's Global Challenge Funds, 19 oktober 2018.
- 52 Suzanne Krook, Agenda Digital Action Lab Svåra Råvaror. Dokumentnummer: 018886/20.
- 53 High-Level Roundtable Discussion Chair Summary and Next Steps, 9 juni 2021, s. 2. Dokumentnummer: 039805/21.
- 54 Global Investors for Sustainable Development Alliance, Increasing private finance mobilization: Recommendations for development banks and the global development community, oktober 2021, s. 1–23.
- 55 Sida, PM Utskott för utvecklingsfinansiering och institutionsutveckling (F&D&I), 21 juni 2021, s. 2.
- 56 EU Twinning Namibia Standardiseringsinstitut fas 1. Ärendenummer: 21/001230. Insatsnummer: 15319.
- 57 EU Twinning SIS Azerbaijan, fas 2. Ärendenummer: 20/001130. Insatsnummer: 14431.
- 58 EU Twinning Migrationsverket Serbien fas 3. Ärendenummer: 20/000951. Insatsnummer: 14387.
- 59 EU Twinning Migrationsverket EURODAC/EUROSUR fas 3. Ärendenummer: 20/001041. Insatsnummer: 14415.
- 60 EU Twinning Jordbruksverket Georgien fas 2. Ärendenummer: 20/001131. Insatsnummer: 14432.
- 61 EU Twinning MSB Armenien fas 2. Ärendenummer: 20/000906. Insatsnummer: 14372.
- 62 E-post från EU Delegationen Bosnien och Hercegovina om tilldelat kontrakt, 10 december 2020. Ärendenummer: 21/001141.
- 63 Antalet ute varierar under året beroende på start och slutdatum. Siffran reflekterar antalet som var ute i oktober 2021.
- 64 Totalt gjordes 99 nya rekryteringar fördelat på följande sätt: JPD-18; UNYV-30; UNV-2, JPO-28; JPO från partnerland-3; SARC-3; MSS-13; NE-2.
- 65 Niras Sweden AB, Evaluation of the Swedish Resource Base, augusti 2020.
- 66 Message house template.
- 67 Normativ dialog – goda exempel inom jämställdhet och miljö/klimat. Ärendenummer: 21/001366.
- 68 Nordic Consulting Group, Gender Support to the Police, 18 maj 2021.
- 69 U4 Anti-corruption Resource Centre, Overview of corruption in the production of statistics, 17 september 2020.
- 70 U4 Anti-corruption Resource Centre, Overview of corruption in employment services, 10 maj 2021.
- 71 FCG, Rättighetsperspektivet på SCB och Sida, april 2021.
- 72 UNICEF annual WASH resource partner meeting. Ärendenummer: 17/000568. Dokumentnummer: 036182/21.
- 73 Invitation to advancing gender equality through World bank Umbrella trust Funds. Ärendenummer: 20/001375. Dokumentnummer: 036180/21.
- 74 World Bank Group, Getting to Results with a Human Rights Based Approach to Development: World Bank Group seminar on Human Based Rights Approach (HRBA), maj 14 2021.
- 75 UNDP, Strategic Plan 2022–2025.
- 76 UNICEF, Strategic Plan 2022–2025 draft for review.
- 77 UNFPA, The UNFPA Strategic Plan 2022–2025.
- 78 UN-Women, Strategic Plan 2022–2025.

- 79 World Health Organization, Violence Against Women Prevalence Estimates 2018, 2021.
- 80 Sida comment on UNDP country programme documents. Ärendenummer: 17/001515. Dokumentnummer: 023321/21.
- 81 PM Planning the normative dialogue with UN Water. Ärendenummer: 21/001359. Dokumentnummer: 036067/21.
- 82 Rapport från Världsbankens vårmöte 2021–2022 Ärendenummer: 21/000327. Dokumentnummer: 018728/21.
- 83 Världsbankens årsmöte 11–17 oktober 2021. Dokumentnummer: 036194/21.
- 84 World Bank Group, Climate Change Action Plan 2021–2025, 2021.
- 85 Sida, Report from the IMF/World Bank Group Spring Meetings 5–9 April 2021.
- 86 Statement on Guarantee IDB 2021. Dokumentnummer: 030143/21.
- 87 OECD, Concept note for a DAC CoP on Poverty and Inequalities, 30 mars 2021.
- 88 OECD, Development Finance for Gender Equality: The Generation Equality Forum Action Coalitions, juni 2021.
- 89 OECD, Financing women's economic empowerment, 2021.
- 90 OECD, Development finance for gender equality and women's empowerment: A 2021 snapshot, 2021.
- 91 OECD, DAC Recommendation on Ending Sexual Exploitation, Abuse and Harassment in Development Co-operation and Humanitarian Assistance, 2021.
- 92 OECD, DAC Guidelines on Gender Equality and Women's Empowerment in Development Co-operation.
- 93 DAC member report on HLM commitments. Dokumentnummer: 034090/21.
- 94 Institute for International Economic Policy, Moderate internationally comparable MPI.
- 95 OECD multidimensional country reviews Western Balkan. Ärendenummer: 19/000465. Dokumentnummer 039505/21.
- 96 Standards and Trade Development Facility 2020–2023, sammanfattande resultatuppdatering, 11 september 2021, s. 6(9). Ärendenummer: 21/000413. Dokumentnummer: 033968/21.
- 97 Regeringskansliet, Faktapromemoria: Meddelande om EU:s globala svar på covid-19-pandemin, 8 maj 2020.
- 98 Underlag Team Europa initiativ, 210930.
- 99 Sida, Halvårsuppföljning svenska nationella experter.
- 100 EU Gender. Ärendenummer: 17/001559.
- 101 Se s. 4, DAC Statistical reporting issues in 2020 on 2019 data, Underlag inför Informal meeting of the Working Party on Development Finance Statistics (WP-STAT) Virtual meeting, 16–18 June 2021.
- 102 Berg & Hulth Wallgren, Opinion 2021, 2021. Dokumentnummer: 045180/21.
- 103 OCHA, Global Humanitarian Overview 2021, 31 augusti 2021, s. 2f.
- 104 World Bank, Food Security and COVID-19, 23 augusti 2021.
- 105 FSIN & Global Network Against Food Crises, 2021 Global Report on Food Crises: Joint Analysis for Better Decisions, 2021.
- 106 Insatsnummer: 10287.
- 107 Berg & Hulth Wallgren, Opinion 2021, 2021. Dokumentnummer: 045180/21.
- 108 Lista på vidareförmedlande organisationer SMR, Union to Union och ForumCiv.
- 109 Utvärderingssvar Dialogmöte Infokom 2021, 10 oktober 2021. Dokumentnummer: 037222/21.
- 110 Civicus, 2021 State of Civil Society Report, maj 2021, s. 185.
- 111 ICNL, Top Trends: Covid-19 and Civic Space, 2020.
- 112 Carnegie Endowment for International Peace, Civil Society and the Global Pandemic: Building Back Different? 2021, september 2021, s. 3–4.
- 113 Fördjupad strategirapport för Strategin för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022, 15 mars 2021, s. 8. Ärendenummer: 21/001265.
- 114 OECD, DAC Recommendation on Enabling Civil Society in Development Co-operation and Humanitarian Assistance, OECD/LEGAL/5021, 2021.
- 115 Sida, Guiding Principles for Sida's Engagement with and Support to Civil Society, 2019.
- 116 Asian Development Bank, Review of ADB's Comprehensive Response to the COVID-19 Pandemic Policy (2020), juni 2021, s. i.
- 117 ECLAC, Special Report Covid 19: The recovery paradox in Latin America and the Caribbean Growth amid persisting structural problems, 8 juli 2021, s. 1–2.
- 118 Transparency International, The Global Corruption Barometer: Latin America & the Caribbean 2019, 2019.
- 119 Global Witness, Defending tomorrow: The climate crisis and threats against land and environmental defenders, juli 2020, s. 9.
- 120 LAC Gender Innovation Lab, The Gendered Impacts of COVID-19 on Labor Markets in Latin America and the Caribbean, januari 2021.
- 121 Royal Tropical Institute, Brief situational analysis of sexual and reproductive rights in Latin America and the Caribbean, s. 18–19.
- 122 Secretariat of the Convention on Biological Diversity, Global Biodiversity Outlook 5: Summary for Policymakers, 2020.
- 123 IPCC, Climate Change 2007: Chapter 13 Latin America.
- 124 UN Women Colombia 2018–2021. Insatsnummer: 55190037. UM 2018/34289BOGO.
- 125 Presentation vid möte med svenska aktörer 21 september 2021.
- 126 Svenska ambassaden i Bolivia. "Bredare relationer och stöd till småbrukare på den bolivianska högsletten", 11 oktober 2021. Dokumentnummer: 035805/21.
- 127 Sida, Underlag inför beslut om strategi för utvecklingssamarbetet med Afrika 2022–2026, 2 september 2021, s. 4–6.
- 128 EHRC & OHCHR, Joint Investigation into Alleged Violations of International Human Rights, Humanitarian and Refugee Law Committed by all Parties to the Conflict in the Tigray Region of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, 3 november 2021, s. 3.
- 129 Sida, Höstuppföljning av handlingsplan för jämställdhet, 21 september 2021, s. 1.
- 130 Sida, Höstuppföljning av handlingsplan för miljö/klimat, 2021, s. 2.
- 131 Sida, Avdelningsreflektioner samt dialog: Avdelning Afrika, 16 september 2021, s. 2.
- 132 Sida, Avdelningsreflektioner i våruppföljning: Avdelning Afrika, 16 april 2021, s. 2.
- 133 Sida, Avdelningsreflektioner samt dialog: Avdelning Afrika, s. 1.
- 134 Ibid., s. 2.
- 135 Strengthening the National Statistical System of Zambia. Insatsnummer: 13015.
- 136 Kemi Technical Assistance to ZEMA on Pesticide Management. Insatsnummer: 13038.
- 137 V-Dem Institute, Autocratization turns viral: Democracy Report 2021, mars 2021, s. 6.
- 138 International IDEA, Global overview of COVID-19: Impact on elections, 25 oktober 2021.
- 139 Dwayne Mamo, The Indigenous World Report 2020: 34th edition, april 2021, s. 9–11.
- 140 UN Economic and Social Council, Statement on the coronavirus disease (COVID-19) pandemic on economic, social and cultural rights, 17 april 2020.
- 141 Freedom House, Democracy under Lockdown: the Impact of COVID-19 on the Global Struggle for Freedom, oktober 2020, s. 1–4.
- 142 I tabellen anges 21 nya avtal. Men av dessa rör 7 nya insatser, resten är konsultstöd, revisioner med mera.
- 143 Ibid.
- 144 Fördjupad strategirapport för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, mars 2021. Ärendenummer: 21/000021.
- 145 OHCHR 2020–2022. Insatsnummer: 10760.
- 146 UNSDG/HRM MDTF Mainstreaming Human Rights 2015–2021. Insatsnummer: 61050085.
- 147 Fördjupad strategirapport för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, mars 2021. Ärendenummer: 21/000021.
- 148 Fördjupad strategirapport för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, mars 2021. Ärendenummer: 21/000021.
- 149 Trafikljusrapport Palestina 2021 s. 4. Ärendenummer: 20/000922. Dokumentnummer: 033932/21.
- 150 Trafikljusrapport Syrienkrisen 2021, s. 7. Ärendenummer: 20/000922. Dokumentnummer: 033932/21.
- 151 Trafikljusrapport Irak 2021, s. 5. Ärendenummer: 20/000922. Dokumentnummer: 033932/21.
- 152 Trafikljusrapport Palestina 2021, s. 10. Ärendenummer: 20/000922. Dokumentnummer: 033932/21.

- 153 Myndigheterna inkluderar särskilt Sida, Utrikesdepartementet, ambassaden i Amman och Folke Bernadotte Akademin. Sida finansierar till exempel en FN-tjänst i Sanaa, samt en handläggartjänst vid EU-delegationen för Jemen i Amman.
- 154 Helvetas Regional MSD Öst/VB 2020-22. Insatsnummer: 14073.
- 155 Helvetas Regional MSD Öst/VB 2020-22, Design report RECO-NOMY, s. 12-15. Insatsnummer: 14073. Dokumentnummer: 036027/21.
- 156 OECD, States of Fragility, 2020.
- 157 UN Climate Security Mechanism, Toolbox Briefing Note, 2020, s. 5.
- 158 OECD, OECD Policy Responses to Coronavirus (COVID-19) COVID-19, crises and fragility, 29 april 2020.
- 159 Interpeace, Peace and Conflict in a COVID-19 World Implications for International Responses: Briefing paper, juni 2020.
- 160 Civicus, State of Civil Society Report 2020: Executive summary, 2020.
- 161 United Nations Security Council, UN Secretary General Women and Peace and Security Annual report, 25 september 2020, s. 5, 30.
- 162 World Bank State and Peacebuilding fund, Åtagande att inte öronmärka, 7 juli 2021. Insatsnummer 13035. Dokumentnummer: 036106/21.
- 163 Geneva Call, Kort uppdatering från givarlunch med Geneva Call – Irland ny kärnstödsgivare, 17 sep 2021. Dokumentnummer: 032999/21. Insatsnummer: 13842.
- 164 International Alert, 2020 Annual Report to Sida, maj 2021, s. 5, 59. Dokumentnummer: 019980/21.
- 165 Conciliation Resources, Conciliation Resources' Narrative Report, 28 maj 2021, s. 14. Dokumentnummer: 018911/21.
- 166 UN Economic and Social Council, Progress towards the Sustainable Development Goals: Report of the Secretary-General, 30 april 2021, s. 1-7, 13, 20, 21, 31, 58-61.
- 167 Sammanfattande resultatuppdatering. Insatsnummer: 11740. Dokumentnummer: 031251/21.
- 168 Diaspora Investment Partnership – Sida Lab. Insatsnummer: 14591.
- 169 Insatsnummer: 15190.
- 170 Karolinska institutet – Kapacitetsutvecklingsprogram i fragila stater (ITP). Insatsnummer: 14353.
- 171 SARC 2021. Insatsnummer: 14461.
- 172 UNYV 2021. Insatsnummer: 14462.
- 173 JPO UNICEF 2021. Insatsnummer: 14817.
- 174 African Union, Science, Technology and Innovation Strategy for Africa 2024, s. 11.
- 175 AUDA-NEPAD, Africa Innovation Outlook III, 2019, s. xx.
- 176 The BMJ, Clinical manifestations, risk factors, and maternal and perinatal outcomes of coronavirus disease 2019 in pregnancy: living systematic review and meta-analysis, 2020.
- 177 Strategirapport för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015-2021, s. 27. Ärendenummer: 20/000829.
- 178 Ibid., s. 8-9, 35.
- 179 Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete inom hållbar social utveckling 2018-2022. Ärendenummer: 21/000021.
- 180 Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2018-2022. Ärendenummer: 21/000021.
- 181 Socialdepartementet, Strategi för Sveriges samarbete med Världshälsoorganisationen (WHO) 2021-2025.
- 182 World Economic Forum, Global Risks Report 2020, s 9-15, 29-37.
- 183 World Bank, COVID-19 leaves a legacy of rising poverty and widening inequality (hämtad 11 oktober 2021).
- 184 WHO, The world needs WHO now more than ever, s. 1.
- 185 Human Rights Watch, "Years don't wait for them": Increased Inequality in Children's Right to Education Due to the Covid-19 Pandemic, 2021, s. 56f.
- 186 SwedBio programme for biodiversity & equitable development 2021-2024. Insatsnummer: 61050195.
- 187 WEDO Women's Environment & Development Organization. Insatsnummer: 15009.
- 188 Fördjupad strategirapport för globala utvecklingssamarbetet inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018-2022, s. 8. Ärendenummer: 21/000021.
- 189 HelpAge mail. Dokumentnummer: 027519/21.
- 190 Annual meeting Frontline AIDS. Dokumentnummer: 034009/21.
- 191 Radio Free Europe/Radio Liberty, 'From Restraint To Destruction': Russian Vote Overshadowed By 'Foreign Agent' Repressions, 15 september 2021 (hämtad 21 oktober 2021).
- 192 ShareMusic Ryssland 2021-2025. Ärendenummer: 21/0000212.
- 193 Rapport potentiellt svenskt-ryskt forskningssamarbete 210702, 2021.07.05. Ärendenummer: 19/000815. Dokumentnummer: 024837/21.
- 194 2010-001667, NDEP Minutes from 19th NDEP Assembly of Contributors, 20.11.2020 2006-002974; Miljömiljard – konsultfond vid NIB för utveckling och implementering av kommunala infrastrukturprojekt. Progress Report: Kaliningrad Water Rehabilitation Project, October 2021. Dox 036157/21.
- 195 Insatsnummer: 15059, 11749, 15298, 55030289
- 196 Det globala arbetet styrs i huvudsak av den globala strategin för Sveriges utvecklingssamarbete avseende arbetet med de mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer, 2018-2022. Även strategierna för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället, 2016-2022, och för global jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter, 2018-2022, innehåller en stor mängd insatser inom det tematiska området. Insatser för att stärka politiska partier och partisystem styrs av strategin för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer. Den särskilda strategin för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stödjer Agenda 2030 för hållbar utveckling, 2018-2022, är relevant för arbetet med att stödja utvecklingen av ansvarsbärande, öppna och icke-diskriminerande institutioner, särskilt de offentliga.
- 197 Svenska strategiska partnerorganisationer som tidigare benämndes "ramorganisationer".
- 198 Sida har verkat för att UNICEF:s nya strategiska plan och nya 10-åriga strategi för skydd av barn är uttalat människorättsbaserade. UNICEF Child Protection Strategy – Sida comments, 19 februari 2021, s. 1-3, 7, 9-11, 14-15, 21. Ärendenummer: 18/001493. Dokumentnummer: 032559/21.
- 199 FN-fonden UNSGD Human Rights Mainstreaming Multi-Donor Trust Fund är ett verktyg för Sida att genomföra dialog om vikten av integrering av de mänskliga rättigheterna inom FN-systemet. En utvärdering från 2021 visar att fonden har bidragit till detta, inte minst på landnivå. Evaluation Report: Garven/Voronova: Evaluation of the UNSGD Human Rights Mainstreaming Multi-Donor Trust Fund 2011-2019, 22 januari 2021, s. 56. Ärendenummer: 14/001130. Dokumentnummer: 002736/21.
- 200 Sida har drivit dialog om vikten av att fonden UNSGD Human Rights Mainstreaming Multi-Donor Trust Fund beaktar FN-reformen och frågan om stärkt samarbete mellan FN:s organisationer på landnivå. Exempel på Sidas dialog framgår av Sidas kommentarer på rapportutkast för utvärderingen. Ärendenummer: 14/001130. Dokumentnummer: 044994/20.
- 201 Seminarium om bland annat studie om demokratibistånd av Expertgruppen för Biståndsanalys. Miguel Niño-Zarazúa, Rachel M. Gisselquist, Ana Horigoshi, Melissa Samarin and Kunal Sen (2020). Effects of Swedish and International Democracy Aid.
- 202 OECD, DAC Recommendation on Enabling Civil Society in Development Co-operation and Humanitarian Assistance, 2021.
- 203 Freedom House, Freedom in the World 2021: Democracy under Siege, s. 1.
- 204 V-Dem Institute, Autocratization Turns Viral: Democracy Report 2021, mars 2021, s. 14-15.
- 205 V-Dem Institute, Pandemic Backsliding: A Year of Violations and Advances in Response to Covid-19, 6 juli 2021, s. 1.
- 206 Civicus, 2021 State of Civil Society Report, maj 2021, s. 10-12.
- 207 V-Dem Institute, Autocratization Turns Viral: Democracy Report 2021, mars 2021, s. 15-16.
- 208 Ibid. s. 28.
- 209 Civicus, 2021 State of Civil Society Report, maj 2021, s. 6-8.
- 210 The Diplomat, Offline and Online: Protests Are Sweeping Across Asia, 1 mars 2021.
- 211 V-Dem Institute, Autocratization Turns Viral: Democracy Report 2021, mars 2021, s. 22.
- 212 International IDEA, Global Overview of COVID-19 Impact on Elections, 24 september 2021, (hämtad 20 September 2021).
- 213 V-Dem Institute, Autocratization Turns Viral: Democracy Report 2021, mars 2021, s. 16.
- 214 Strategirapport för Zambia 2018-2022, s. 8, 11. Ärendenummer: 21/000425.
- 215 Trafikljusrapport Zambia september 2021, s. 13-14. Ärendenummer 20/000921. Dokumentnummer: 035028/21.
- 216 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2021-2025, 15 mars 2021, s. 10. Ärendenummer: 21/000425.

- 217 Fördjudat strategirapport: Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022, 15 mars 2021, s. 18. Ärendenummer: 21/000425.
- 218 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Etiopien 2020, s. 12–13. Ärendenummer: 21/000425.
- 219 Embassy of Sweden, UNDP Elections SEEDS 2019–2022: Ställningstagande till rapport, 11 augusti 2021.
- 220 UNDP, Supporting Elections for Ethiopia's democracy strengthening 2019–2022 Quarterly Report N 07, 2021.
- 221 Strategirapport för Sveriges Regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 15 mars, s. 13–14. Ärendenummer: 21/000425.
- 222 Open Government Partnership: 2020 Annual Report, s. 14, Ärendenummer: 18/001195. Dokumentnummer: 030125/21.
- 223 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2021–2025, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/000425
- 224 Fördjudat strategirapport: Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022, mars 2021, s. 19. Ärendenummer: 21/000425.
- 225 Strategirapport för Sveriges Regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 15 mars, s. 13. Ärendenummer: 21/000425.
- 226 Årlig strategirapport för Demokratiska republiken Kongo 2015–2019, 15 mars 2021, s. 9. Ärendenummer: 21/000425.
- 227 UN Women Gender Equality in Political Leadership. Insatsnummer: 55020160. Results summary based on conclusion on performance from years 2015–2020.
- 228 UNDP-MAP, Project Annual Report for 2020, 1 juli 2021, Project Board Meeting, 28 April 2021. Insatsnummer: 13748. Ärendenummer: 19/001049.
- 229 The Netherlands Institute for Multiparty Democracy, Narrative Annual Report, mars 2021, s. 23, 12. Ärendenummer: 13544. Dokumentnummer: UM 2020/04396 GUAT-22.
- 230 Program for Young Politicians in Africa genomförs av Kristdemokratiskt Internationellt Center (KIC) i samarbete med Olof Palmes Internationella Center, Green Forum och Centerns Internationella Stiftelse. KIC årsrapport 2020, 12 maj 2021, s. 3–6. Ärendenummer: 18/001312. Dokumentnummer: 029341/21.
- 231 Kacapor-Dzihic, Z, Final Evaluation of the Project: Future Reviving through Youth Work and (Aspiring) Youth Leadership: Building Skills for Participatory Democracy”, 30 mars 2021, s. 16.
- 232 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Etiopien 2020, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/000425.
- 233 Strategirapport från Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya 2016–2020, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/000425.
- 234 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Zimbabwe, 15 mars 2021, s. 11–12. Ärendenummer: 21/000425
- 235 ICLD: Mål och resultatanalys 2020, Bilaga 2 till ICLD årsredovisning 2020, s. 8–9. Ärendenummer: 15/001075. Dokumentnummer: 017401/21.
- 236 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2020: Albanien, 15 mars 2021, s. 10, 11. Ärendenummer: 21/000428.
- 237 Strategirapport för utvecklingssamarbetet i Myanmar 2018–2022, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 20/000065.
- 238 Strategirapport för samarbete med Colombia 2016–2021, 15 mars 2021, s. 17. Ärendenummer: 21/000428.
- 239 Trafikljusrapport Syrienkrisstrategin, s. 10–11. Ärendenummer: 20/000922. Dokumentnummer: 033932/21.
- 240 STAR III Project, STAR III Progress Report No 1, s. 7. Ärendenummer: UM2019/40113/TIRA-22.
- 241 Strategimålen är ofta formulerade som ”Stärkt kapacitet i det civila samhället att verka för öppenhet, ansvarsutkrävande och/eller mänskliga rättigheter”.
- 242 V-Dem Institute, Autocratization Turns Viral: Democracy Report 2021, s. 22.
- 243 Civicus, 2021 State of Civil Society Report, maj 2021, s. 10–12.
- 244 International Center for Not-for-Profit Law, Vision och verksamhetsidé (hämtad 4 oktober 2021).
- 245 International Center for Not-for-Profit Law, 2020 Annual Report, 30 juni 2021, s. 6–12. Ärendenummer: 16/001089, ICNL Core Support 2016–2021.
- 246 Fördjudat strategirapport för Strategin för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2022, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/001265.
- 247 Plan International Sweden, Årsrapport till Sida CIVSAM för 2020, s. 7–8. Insatsnummer: 13113. Ärendenummer: 18/000294. Dokumentnummer: 003177/21.
- 248 Diakonia, slutrapport till Civsam 2016–2020, s. 15. Insatsnummer: 54030541. Ärendenummer: 15/000356. Dokumentnummer: 017244/21.
- 249 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 15 mars 2021, s. 15. Ärendenummer: 21/000425.
- 250 CHARM, Promoting rights and media in Sub-Saharan Africa – Charm, september 2021.
- 251 Trafikljusrapport Strategin Regional MENA, september 2021, s. 1. Ärendenummer: 20/000922. Dokumentnummer: 033932/21.
- 252 Strategirapport för Strategin för Asien och Oceanien 2016–2021, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 20/001591.
- 253 Kosovar Civil Society Foundation, Final Narrative report: Sida Core Support to KCSF 2015–2020, s. 25.
- 254 Årlig strategirapport för Demokratiska republiken Kongo 2015–2019, 15 mars 2021, s. 10. Ärendenummer: 21/000425.
- 255 Strategirapport år 1 för Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Rwanda, 15 mars 2021, s. 13–14. Ärendenummer: 21/000425.
- 256 V-Dem Institute, Autocratization Turns Viral: Democracy Report 2021, mars 2021, s. 24.
- 257 United Nations General Assembly, Resolution adopted by the General Assembly on 2 June 2021, 7 juni 2021, s. 14.
- 258 IDLO, Annual report 2020, augusti 2021, s. 35. Ärendenummer: 14/000743. Dokumentnummer: 028678/21.
- 259 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya 2016–2020, 15 mars 2021, s. 15. Ärendenummer: 21/000425.
- 260 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021: Serbien, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/000428.
- 261 Strategirapport år 1 för Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Rwanda, 15 mars 2021, s. 15. Ärendenummer: 21/000425.
- 262 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Bangladesh, 2014–2020, 15 mars 2021, s. 10. Ärendenummer: 20/000065.
- 263 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya 2016–2020, s. 15–16. Ärendenummer: 21/000425.
- 264 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Mali 2016–2020, 15 mars, 2021, s. 12–13. Ärendenummer: 21/000425.
- 265 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2020, 15 mars, 2021, s. 18. Ärendenummer: 21/000425.
- 266 Strategirapport år 1 för Tanzania på strategin 2020–2024, 15 mars 2021, s. 11. Ärendenummer: 21/000425.
- 267 Årlig strategirapport för Demokratiska republiken Kongo 2015–2019, för genomförande och resultat under 2020 och till och med 15 mars 2021, s. 9. Ärendenummer: 21/000425.
- 268 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Kambodja, 2014–2020, 15 mars 2021, s. 11. Ärendenummer: 20/001591.
- 269 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Burkina Faso 2018–2022, 15 mars 2021, s. 12. Ärendenummer: 21/000425.
- 270 Strategirapport för Moçambique 2020, 15 mars 2021, s. 15. Ärendenummer: 21/000425.
- 271 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya 2016–2020, 15 mars 2021, s. 15–16. Ärendenummer: 21/000425.
- 272 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Bangladesh, 2014–2020, 15 mars 2021, s. 10. Ärendenummer: 20/000065.
- 273 Freedom House, Freedom on the Net 2020, 12 oktober 2020, s. 1.
- 274 Strategirapport för Mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, 15 mars 2020, s. 8. Ärendenummer: 20/000040.
- 275 Partnerorganisationen Access Now noterar en 25-procentig ökning i förfrågningar till deras digitala säkerhetshjälplinje. Access Now: The Digital Age Initiative – Narrative Report 2020, s. 4–5. Ärendenummer: 18/000780. Dokumentnummer: 034038/21.
- 276 Meedan, Check Global 2019–2021: Check Global Year 2 Evaluation Report, s. 11–12, Ärendenummer: 18/001443. Dokumentnummer: 011756/21.
- 277 UNESCO, Multi-Donor Programme on Freedom of Expression and Safety of Journalists: Annual Report 2020, april 2021, s. 10–11. Ärendenummer: 17/000779. Dokumentnummer: 014585/21.

- 278 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Etiopien 2020, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/000425.
- 279 Strategirapport 2020 för utvecklingssamarbetet med Zimbabwe, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/000425.
- 280 Council of Europe, Council of Europe Action Plan for Ukraine 2018–2022, 31 mars 2021, s. 26. Insatsnummer: 11610. Dokumentnummer: 011435/21.
- 281 Council of Europe, Council of Europe Action Plan for Armenia 2019–2022, 31 mars 2021, s. 15, 40. Insatsnummer: 11610. Dokumentnummer: 011438/21.
- 282 Council of Europe, Council of Europe Action Plan for the Republic of Moldova 2017–2020, 31 mars 2021, s. 10. Insatsnummer: 11610. Dokumentnummer: 011436/21.
- 283 Sammanfattande resultatuppdatering. Insatsnummer: 54020011. Dokumentnummer: 008924/21.
- 284 Fondation Hirondelle, Studio Yafa – Rapport d'activités intermédiaires, augusti 2021.
- 285 Fondation Hirondelle, Studio Yafa – Rapport d'activités intermédiaires, augusti 2021, s. 11.
- 286 Fördjupad Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Myanmar 2018–2022, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 20/001591.
- 287 V-Dem Institute, Autocratization Turns Viral: Democracy Report 2021, mars 2021, s. 22, 24 [för en översikt, se Executive summary s. 5–6].
- 288 Civicus, 2021 State of Civil Society Report, maj 2021, s. 10–12.
- 289 Front Line Defenders, Narrative Report 2020, s. 2. Ärendenummer: 19/000828. Dokumentnummer: 013412/21
- 290 Strategirapport för Strategi för Asien och Oceanien 2016–2021, 15 mars 2021, s. 15. Ärendenummer: 20/001591.
- 291 Strategirapport för Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara 2015–2021, 15 mars 2021, s. 8, 16–18. Ärendenummer: 21/000425.
- 292 Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Sydsudan 2018–2022, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/000425.
- 293 Civil Rights Defenders, Revitalizing Human Rights Organizations and Civil Society in Ethiopia, 17 januari 2021, s. 7.
- 294 Fördjupad strategirapport: Strategi för Sveriges utvecklings-samarbete med Somalia 2018–2022, 15 mars 2021, s. 26–27. Ärendenummer: 21/000425.
- 295 Trafikljusrapport för Syrienkrisen, september 2021 s. 11. Ärendenummer: 20/000922. Dokumentnummer: 033932/21.
- 296 Oxlajuj Tz'ikin, Narrative report: Oxfam-IBIS Support Mechanism for Indigenous Peoples "Oxlajuj Tz'ikin", april 2021, s. 8.
- 297 Oxlajuj Tz'ikin, Progress report: Oxfam-IBIS Support Mechanism for Indigenous Peoples "Oxlajuj Tz'ikin", augusti 2021 s. 3–5.
- 298 RRRT, Narrative Report to the Government of Sweden, 21 september 2020, s. 8, s. 16. Insatsnummer: 10895.
- 299 RRRT, 84th Extraordinary Outreach Session of the Committee on the Rights of the Child – Review, 2020.
- 300 OHCHR, United Nations Human Rights Report 2020, s. 29.
- 301 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Bangladesh, 2014–2020, 15 mars 2021, s. 11. Ärendenummer: 20/000065.
- 302 International Disability Alliance, Activity Report 2020, s. 20, Ärendenummer: 20/000121. Dokumentnummer 020202/21.
- 303 Ibid, s. 15.
- 304 Coordinated Action on Disability in Liberia, Inception Phase (01 January 2020–31 May 2021) Summary Report, 27 juli 2021, s. 1–3.
- 305 OHCHR, Donor Report 2019 Supporting UN Human Rights in Advancing a human rights agenda in Cambodia, s. 4–5. Insatsnummer 10947. Ärendenummer: UM2017/12698/PHNO.
- 306 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Kambodja, 2014–2020, 15 mars 2021, s. 11. Ärendenummer: 20/001591.
- 307 One UN Joint Action on Human Rights in the Transnistrian region 2019–2022, uppdatering augusti 2021, s. 5–6. Möte med civilsamhällesorganisationer för att diskutera konflikten om regionen med fokus på mänskliga rättigheter och jämställdhet, juni 2021.
- 308 Freedom House, Freedom in the World 2021: Democracy under Siege.
- 309 V-Dem Institute, Autocratization Turns Viral: Democracy Report 2021, mars 2021, s. 14–15.
- 310 V-Dem Institute, The Effectiveness of Democracy Aid to Different Regime Types and Democracy Sectors, januari 2017.
- 311 Kellogg Institute for International Studies, Effects of U.S. Foreign Assistance on Democracy Building, 1990–2014: An Update, juni 2020.
- 312 Expertgruppen för Biståndsanalys, Effects of Swedish and International Democracy Aid, december 2020, s. 89–90, 133–137.
- 313 Ibid, s. 136.
- 314 Expertgruppen för Biståndsanalys, Supporting Elections Effectively: Principles and Practice of Electoral Assistance, oktober 2021, s. 8–9, 55, 100, 124, 128.
- 315 OECD, Development finance for gender equality and women's empowerment: A 2021 snapshot, april 2021, s. 2.
- 316 Sidas återrapportering på regleringsbrevsuppdrag om myndighetens fortsatta arbete med jämställdhetsintegrering 2022–2025, 26 augusti 2021, s. 3–5. Ärendenummer: 21/001095.
- 317 Sidas återrapportering på regleringsbrevsuppdrag om myndighetens fortsatta arbete med jämställdhetsintegrering 2022–2025, 26 augusti 2021, s. 4. Ärendenummer: 21/001095.
- 318 Sidas återrapportering på regleringsbrevsuppdrag om myndighetens fortsatta arbete med jämställdhetsintegrering 2022–2025, 26 augusti 2021, s. 6–10. Ärendenummer 21/001095.
- 319 Sidas återrapportering på regleringsbrevsuppdrag om myndighetens fortsatta arbete med jämställdhetsintegrering 2022–2025, 26 augusti 2021, s. 8–9. Ärendenummer 21/001095.
- 320 United Nations Human Rights Special Procedures, Gender equality and gender backlash, 2020, s. 1–11.
- 321 UN Women, Women Count, UN Department of Economic and Social Affairs, Progress on the Sustainable Development Goals: the Gender Snapshot 2021, s. 5–6, 10.
- 322 Fördjupad strategirapport för den globala strategin för kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, 15 mars 2021, s. 5–8. Ärendenummer: 21/000021.
- 323 United Nations Human Rights Special Procedures, Gender equality and gender backlash 2020, s. 7–8.
- 324 Fördjupad strategirapport för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, 15 mars 2021, s. 22. Ärendenummer: 21/000021.
- 325 Fördjupad strategirapport för den globala strategin för kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, 15 mars 2021, s. 7. Ärendenummer: 21/000021.
- 326 Fördjupad strategirapport för den globala strategin för kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, 15 mars 2021, s. 21. Ärendenummer: 21/000021.
- 327 Fördjupad strategirapport för den globala strategin för kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, 15 mars 2021, s. 22–23. Ärendenummer: 21/000021.
- 328 JASS – Just Power. Stronger, Smarter, Safer. Amplifying women's voice, visibility and collective power for a more just, equal and sustainable world. Annual Report to Sida, 30 april 2021, s. 3–4. Ärendenummer: 13607. Dokumentnummer: 015348/21.
- 329 Fördjupad strategirapport för den globala strategin för kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, 15 mars 2021, s. 18. Ärendenummer: 21/000021.
- 330 Fördjupad strategirapport för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, 15 mars 2021, s. 22–23. Ärendenummer: 21/000021.
- 331 Fördjupad strategirapport för den globala strategin för kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, 15 mars 2021, s. 24–25. Ärendenummer: 21/000021.
- 332 Strategirapport för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljö i Ryssland 2020–2024, 15 mars 2021, s. 5, 15–16. Ärendenummer: 21/000428.
- 333 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021: Serbien. 15 mars 2021, s. 19–20. Ärendenummer: 21/000428.
- 334 Strategirapport år 1 för Rwanda 15 mars 2021, s. 14–15. Ärendenummer: 21/000425.
- 335 Strategirapport för Tanzania år 1 2020–2024. 15 mars 2021, s. 11–12. Ärendenummer: 21/000425.
- 336 Fördjupad strategirapport för den globala strategin för kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, 15 mars 2021, s. 18–19. Ärendenummer: 21/000021.
- 337 Progress evaluation of the MenEngage Alliance for the period 2017–2020. Executive Summary. High level overview of findings, 13 oktober 2020, s. 11. Ärendenummer: 16/000939. Dokumentnummer: 032922/21.

- 338 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2021, 15 mars 2021, s. 23–24. Ärendenummer: 21/000021.
- 339 International Labour Organisation, Building Forward Fairer: Women's rights to work and at work at the core of the COVID-19 recovery, juli 2021, s. 1–2.
- 340 Umbrella Facility for Gender Equality and World Bank Group. Annual Report 2020, april 2021, s. 1, 15, 19, 21. Ärendenummer: 14/000839. Dokumentnummer: 011675/21.
- 341 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2021, 15 mars 2021, s. 24. Ärendenummer: 21/000021.
- 342 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021: Turkiet, 15 mars 2021, s. 16–17. Ärendenummer: 21/000428.
- 343 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2021, 15 mars 2021, s. 17. Ärendenummer: 21/000021.
- 344 We Effect, Informe de evaluación final de podelir, 2021, s. 61–62.
- 345 Mokoro. FAO, JFAD, WFP, UN Women, Decentralised Evaluation. Global End-term of the Joint Programme on Accelerating Progress towards the Economic Empowerment of Rural Women in Ethiopia, Guatemala, Kyrgyzstan, Liberia, Nepal, Niger and Rwanda from 2014–2020, 5 maj 2021, s. vii–xvi. Ärendenummer: 14/001069. Dokumentnummer: 020579/21.
- 346 International Parliamentary Union & UN Women, Women in Politics: 2021.
- 347 United Nations, Women in Politics, New Data Shows Growth but also Setbacks, 2021, 10 mars 2021.
- 348 Carnegie Endowment for International Peace, How the Coronavirus Risks Exacerbating Women's Political Exclusion, november 2020.
- 349 Vogelstein, Rachel B. & Alexandra Bro, Women Power Index, 29 mars 2021.
- 350 UN Women, Strategic Partnership Framework II, 2017–2021, september 2021, s. 3. Ärendenummer: 16/000515. Dokumentnummer: 032648/21.
- 351 Fördjupad strategirapport för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, 15 mars 2021, s. 17. Ärendenummer: 21/000021.
- 352 Strategirapport för Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2022, 22 januari 2021, s. 13–16. Ärendenummer: 21/000021.
- 353 Strategirapport för Strategi för särskilt demokratistöd genom svenska partianknutna organisationer 2016–2022, 22 januari 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/000021.
- 354 Fördjupad strategirapport för Strategin för stöd genom svenska organisationer i det civila samhället 2016–2021, 15 mars, s. 14. Ärendenummer: 20/000829.
- 355 Embassy of Sweden, Gender Budgeting in Ukraine. Completion Memo, 22 juli 2021, s. 5–7.
- 356 Fördjupad strategirapport för den globala strategin för kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, 15 mars 2021, s. 20. Ärendenummer: 21/000021.
- 357 UN Women & WHO, RESPECT Women: Strategy Summary, juni 2020, s. 1.
- 358 UN Trust Fund to End Violence against Women, Annual Report 2020. 24 juni, s. 6, 18–22. Ärendenummer: 13610. Dokumentnummer: 023600/21.
- 359 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan, och Turkiet 2014–2021: Georgien, 15 mars 2021, s. 15–16. Ärendenummer: 21/000428.
- 360 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021: Turkiet, 15 mars 2021, s. 12–13. Ärendenummer: 21/000428.
- 361 Strategirapport för Irak 2020–2021, 15 mars 2021, s. 17. Ärendenummer: 20/001591.
- 362 Strategirapport för Syrienkrisstrategin 2016–2023, 15 mars 2021, s. 21–22. Ärendenummer: 20/001591.
- 363 Strategirapport för Strategi sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika Söder om Sahara 2015–2021, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/000425.
- 364 Strategirapport för Strategi sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika Söder om Sahara 2015–2021, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/000425.
- 365 Embassy of Sweden, UNFPA-UNICEF Joint Programme on Eliminating Female Genital Mutilation: Beslut om ändring av insats, 2021, s. 4.
- 366 Girls not Brides and The Global Partnership to End Child Marriage. Decade of Progress, s. 4–5, 29–34. Ärendenummer: 000138/20. Dokumentnummer: 16/000644.
- 367 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021: Belarus, 15 mars 2021, s. 11–12. Ärendenummer: 21/000428.
- 368 Tilläggsavtal nr 3 mellan UN Women och Sida gällande UN Trust Fund to End Violence against Women. Beslutsnummer tillägg: 024909/21. Insatsnummer: 13610. Ärendenummer: 19/000897. Dokumentnummer: 027831/21.
- 369 Sida, Klimatfinansieringsrapportering, 9 september 2021. Dokumentnummer: 031747/21.
- 370 Sida, Rapportering av biologisk mångfald och ekosystemtjänster- Sida's Contribution to Sweden's National Reporting to the Convention on Biological Diversity 2020, 23 juni 2021. Ärendenummer: 21/000993.
- 371 Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Myanmar 2018–2022, 15 mars 2021, s. 9. Ärendenummer: 21/001591.
- 372 Fördjupad strategirapport för den globala strategin för jämställdhet och kvinnors och flickors rättigheter 2018–2022, 15 mars 2021, s. 11. Ärendenummer: 21/000021.
- 373 Exempelvis Strategirapport för Sveriges stöd till demokrati, mänskliga rättigheter och miljö i Ryssland 2020–2024, 15 mars 2021, s. 10. Ärendenummer: 21/000428.
- 374 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/000021.
- 375 Green Climate Fund, Integrated Results Management Framework, 25 juni 2021, s. 29.
- 376 United Nations, Theme Report on Energy Access, 2021, s. II.
- 377 Korrespondens. Dokumentnummer: 033927/21.
- 378 Sida, Development Talks, Connecting gender equality and biodiversity – for sustainable societies, 4 maj 2021. Sida, Development Talks, Health and biodiversity co-benefits for all, 8 november 2021.
- 379 IPBES & IPCC, Biodiversity and Climate Change: Scientific Outcome, 2021, s. 107.
- 380 IPCC, Climate Change 2021: The Physical Science Basis, 7 augusti 2021.
- 381 IPBES, The global assessment report on biodiversity and ecosystem services, 2019, s. 10–19.
- 382 World Resources Institute, 5 Big Findings from the IPCC's 2021 Climate Report, 9 augusti 2021.
- 383 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 15 mars 2021, s. 31. Ärendenummer: 21/000425.
- 384 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 15 mars 2021, s. 31. Ärendenummer: 21/000425.
- 385 Strategirapport för Bangladesh 2014–2020, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/001591.
- 386 The World Bank, Tracking SDG 7: The energy progress report 2021, 2021, s. 4.
- 387 The World Bank, Tracking SDG 7: The energy progress report 2021, 2021, s. 6.
- 388 Se till exempel Beslut, Sidas Power Africa-team 2021–2030, 8 juli 2021. Dokumentnummer: 026146/21.
- 389 Insatsnummer: 13497.
- 390 PA 2020 Results Report, 20 december 2021, Dokumentnummer: 045594/21.
- 391 Strategirapport för Mali 2016–2020, 15 mars 2021, s. 19. Ärendenummer: 21/000425.
- 392 Strategirapport för Zambia 2018–2022, 15 mars 2021, s. 19. Ärendenummer: 21/000425.
- 393 Årsrapport, Energia Phase 6: Empowering women, engendering energy program (2019–2022), 17 april 2020, s. 8. Dokumentnummer: 016253/20.
- 394 UN Energy, Energy Compact on Gender Equality and Women's Empowerment for a Sustainable Energy Transition.
- 395 IPBES, The Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services, 2019.

- 396 Dasgupta, P., The Economics of Biodiversity: The Dasgupta Review, februari 2021.
- 397 IPBES, The Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services, 2019, s. 18.
- 398 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2020, 15 mars 2021, s. 8. Ärendenummer: 21/000021.
- 399 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, 15 mars 2021, s. 15. Ärendenummer: 21/000021.
- 400 Strategirapport för Etiopien 2016–2020, 15 mars 2021, s. 9–10. Ärendenummer: 21/000425.
- 401 Strategirapport för Kambodja 2014–2020, 15 mars 2021, s. 18. Ärendenummer: 20/001591.
- 402 Strategirapport för Asien och Oceanien 2016–2021, 15 mars 2021, s. 12. Ärendenummer: 20/001591.
- 403 The United Nations, Sustainable Development Goal 6: Synthesis Report on Water and Sanitation, 2018, s. 63–66.
- 404 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, 15 mars 2021, s. 22. Ärendenummer 21/000021.
- 405 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 15 mars 2021, s. 8. Ärendenummer: 21/000425.
- 406 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, s. 23. Ärendenummer: 20/000040.
- 407 Strategirapport för Asien och Oceanien 2016–2021, 15 mars 2021, s. 10–11. Ärendenummer: 20/001591.
- 408 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, s. 24–25. Ärendenummer: 20/000040.
- 409 Strategirapport för Moçambique 2015–2021, 15 mars 2021, s. 11. Ärendenummer 21/000425.
- 410 Strategirapport för Colombia 2016–2021, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer 21/000428.
- 411 Strategirapport för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav, samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, september 2020, s. 23. Ärendenummer: 20/000040.
- 412 United Nations Department of Economic and Social Affairs, World Urbanization Prospects 2018, 2019, s. 1.
- 413 The World Bank, Urban development – Overview, 2020.
- 414 Årsrapport, UN-Habitat Annual Report. 2020, s. 6. Dokumentnummer: 030124/21.
- 415 Strategirapport för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet: Serbien 2014–2021, 15 mars 2021, s. 23. Ärendenummer: 21/000428.
- 416 UNHCR, The Power of Cities, 25 november 2016.
- 417 Årsrapport, UN-Habitat Annual Report. 2020, s. vii, Dokumentnummer: 030124/21.
- 418 United Nations environment programme, Cities and climate change. 2021.
- 419 Strategirapport för Bolivia 2016–2021, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/000428.
- 420 Årsrapport, UN-Habitat Annual Report, 2020, s. 46. Dokumentnummer: 030124/21.
- 421 Årsrapport, Cities Alliance Annual Report, 2020, s. 13. Dokumentnummer: 013482/21.
- 422 Årsrapport, UN-Habitat Annual Report, 2020, s. 6. Dokumentnummer: 030124/21.
- 423 Strategirapport för Palestina 2020–2024, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 21/001591.
- 424 Fördjupad strategirapport för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stödjer Agenda 2030 för hållbar utveckling 2018–2020 (KAPAME), 15 mars 2021, s. 12. Ärendenummer: 20/000829.
- 425 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 15 mars 2021, s. 9. Ärendenummer: 21/000425.
- 426 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 15 mars 2021, s. 32. Ärendenummer: 21/000425.
- 427 IPCC, Climate Change 2021: The Physical Science Basis, 7 augusti 2021.
- 428 Fördjupad strategirapport för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder som stödjer Agenda 2030 för hållbar utveckling 2018–2020 (KAPAME), 15 mars 2021, s. 17. Ärendenummer: 20/000829.
- 429 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 15 mars 2021, s. 11. Ärendenummer: 21/000425.
- 430 Strategirapport för Sveriges humanitära bistånd genom Sida 2017–2020, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/001591.
- 431 Strategirapport för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet: Regionalt 2014–2021, s. 20. Ärendenummer 21/000428.
- 432 Strategirapport för reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet: Regionalt 2014–2021, s. 21. Ärendenummer 21/000428.
- 433 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, 15 mars 2021, s. 20. Ärendenummer: 21/000021.
- 434 Dokumentation insats: 54110067. Trac: Avsluta insats/Avslutspromemoria.
- 435 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, 15 mars 2021, s. 20. Ärendenummer: 21/000021.
- 436 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2020, 15 mars 2021, s. 22. Ärendenummer: 21/000021.
- 437 FAO, IFAD, UNICEF, WFP & WHO, The State of Food Security and Nutrition in the world 2021, 2021, s. 13.
- 438 Strategirapport för Mali 2016–2020, 15 mars 2021, s. 16–17. Ärendenummer: 21/000425.
- 439 Genomgång av samtliga strategirapporter 2021 från SSA, Asien och Latinamerika, samt Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2020, 15 mars 2021. Ärendenummer: 21/000021.
- 440 Strategirapport 2020 för Zambia 2018–2022, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 19/001376.
- 441 Strategirapport för strategin för bilateralt utvecklingssamarbete med Bolivia 2016–2021, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 21/000428.
- 442 Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Myanmar 2018–2022, 15 mars 2021, s. 11. Ärendenummer: 20/001591.
- 443 Strategirapport 2020 för utvecklingssamarbetet med Zimbabwe, 15 mars 2021, s. 18. Ärendenummer: 21/000425.
- 444 Utrikesdepartementet, Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) – Ändringsbeslut 15 juli 2021.
- 445 OECD, Greening Development Co-operation: Lessons from the Development Assistance Committee, 15 oktober 2019.
- 446 Utvärdering, Environment & Climate Integration in Practice, 9 juni 2021. Dokumentnummer: 022078/21.
- 447 Insatsnummer: 14189.
- 448 Fördjupad strategirapport för strategin för hållbar fred 2017–2022, 15 mars 2021, s. 9. Ärendenummer: 20/001591.
- 449 Stöd till Jemen inom området fredliga och inkluderande samhällen finns bland annat inom den regionala strategin för Mellanöstern och Nordafrika.
- 450 Fördjupad strategirapport för strategin för hållbar fred 2017–2022, 15 mars 2021, s. 9. Ärendenummer: 20/001591.
- 451 Journal of Peace Research, Organized violence 1989–2020 with a special emphasis on Syria, juli 2021, s. 1. Artikeln bygger på Uppsala Conflict Data Program (UCDP) och de senaste uppgifterna gäller 2020. Redan för 2019 rapporterade UDCP det högsta antalet statsbaserade väpnade konflikter som registrerats under perioden 1946–2019. Påföljande år steg antalet med ytterligare en väpnad konflikt vilket innebär att det totala antalet är 56.
- 452 Journal of Peace Research, Organized violence 1989–2020 with a special emphasis on Syria, Journal of Peace Research, juli 2021, s. 3.
- 453 OECD, States of Fragility 2020, 2020, s. 160.
- 454 World Bank Group, Reversals of Fortune: Poverty and Shared Prosperity 2020, 2020, s. 4.
- 455 Trafikljusrapport Strategi för Syrienkrisen, september 2021 s. 11. Ärendenummer: 20/000922. Dokumentnummer: 033932/21.

- 456 Institute for Economics & Peace, Global Peace Index 2021: Measuring Peace in a Complex World, juni 2021, s. 4. I appendix, s. 74–85, redogörs för GPI:s metod och vilka faktorer som vägs in.
- 457 Institute for Economics & Peace, Global Peace Index 2021: Measuring Peace in a Complex World, juni 2021, s. 10.
- 458 Säkerhetsrådsresolution 2558 i FN:s säkerhetsråd och resolution 75/201 i generalförsamlingen, antagna den 21 december 2020.
- 459 Fördjupad strategirapport för strategin för hållbar fred 2017–2022, 15 mars 2021, sid. 13. Ärendenummer: 20/001591.
- 460 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, s. 19. Ärendenummer: 21/000425.
- 461 Institute for Security Studies, Silencing the Guns in Africa by 2020: Achievements, opportunities and challenges, augusti 2020.
- 462 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, s. 19. Ärendenummer: 21/000425.
- 463 Strategirapport för Irak, 15 mars 2021, s. 11. Ärendenummer: 20/001591.
- 464 Strategirapport för Sudan, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/000425.
- 465 The University of Edinburgh, Peace Agreements Database 2020 (hämtad 22 september 2021).
- 466 The University of Edinburgh, Peace Agreement Database (hämtad 22 september 2021).
- 467 Strategirapport för Somalia 2018–2022, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/000425.
- 468 Strategirapport för Sydsudan 2018–2022, 15 mars 2021, s. 12. Ärendenummer: 21/000425.
- 469 Strategirapport för Colombia, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/000428.
- 470 Strategirapport för Colombia, 15 mars 2021, s. 10. Ärendenummer: 21/000428.
- 471 Invite The Pursuit of Sustainable Peace: National Ownership, Inclusion and International Solidarity” den 22 september 2021.
- 472 Fördjupad strategirapport för strategin för hållbar fred, 15 mars 2021, s. 18. Ärendenummer: 20/001591.
- 473 Fördjupad strategirapport för strategin för hållbar fred, 15 mars 2021, s. 9. Ärendenummer: 20/001591.
- 474 Sipri, Sipri Year Book 2021: Armaments, Disarmament and International Security, summary, 2021 s. 22.
- 475 International Campaign to Ban Landmines–Cluster Munition Coalition (ICBL-CMC), Cluster Munition Monitor 2021, september 2021, s. 1.
- 476 Ibid.
- 477 FN:s generalsekreterares rapport om skydd av barn i väpnad konflikt, 6 maj 2021, A/75/873-S/2021/437, sektion II A, paragraf 4.
- 478 FN:s generalsekreterares rapport om skydd av barn i väpnad konflikt, 6 maj 2021, A/75/873-S/2021/437, sektion II A, paragraf 5.
- 479 Fördjupad strategirapport för strategin för hållbar fred, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 20/001591.
- 480 MADRE, Women, peace & security 2018–2021, sammanfattande resultatuppdatering 2021-06-28. Ärendenummer: 18/000755.
- 481 Sidas utbetalade medel för minhantering år 2020 uppgick till drygt 90 miljoner kronor, att jämföra med drygt 82 miljoner kronor år 2019. Allt det stödet redovisas inte gentemot det uttryckliga strategimålet i globala strategin. Se Återrapportering enligt Regleringsbrev år 2021 avseende sammanställning av Sidas bistånd år 2020 på området minhantering (landminor, klusterammunition och andra explosiva lämningar efter krig), insatser för att bekämpa illegal handel med små och lätta vapen (SALW), samt implementering av vapenhandelsfördraget (ATT) Ärendenummer: 21/000238.
- 482 Standards and Trade Development Facility (STDF) 2020–2023, sammanfattande resultatuppdatering, 11 september 2021, s. 6(9). Insatsnummer 11700. Ärendenummer: 21/000413.
- 483 World Bank Group, Global Economic Prospects, juni 2021, s. xvii.
- 484 World Bank Group, Global Economic Prospects, juni 2021, s. xvii.
- 485 International Monetary Fund, World Economic Outlook – Managing Divergent Recoveries, april 2021, s. xvi.
- 486 World Bank Group, Global Economic Prospects, juni 2021, s. 15, 21.
- 487 International Labour Organization, World Employment and Social Outlook: Trends 2021, 2021, s. 13.
- 488 UNCTAD, World Investment Report: Investing in Sustainable Recovery, juni 21 2021, s. 2.
- 489 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbetet inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2020, mars 2021, s. 20–21, Ärendenummer: 21/000021.
- 490 Ibid.
- 491 World Bank Group, Scaling Up Social Assistance Payments as Part of the COVID-19 Pandemic Response, 2020.
- 492 UN Principles for Responsible Digital Payments, Better than Cash Alliance, 2021. Insatsnummer: 11675.
- 493 Sida, End of grant report: GSMA – Sida Mobile Industry Leadership Initiative, s. 4.
- 494 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, V Balkan & Turkiet: Georgien 2014–2021, mars 2021, s. 12. Ärendenummer: 21/000428.
- 495 Strategirapport för Regionala MENA strategin 2016–2020, mars 2021, s. 18. Ärendenummer: 20/001591.
- 496 Strategirapport för Zambia 2018–2022, 15 mars 2021, s. 16–17. Ärendenummer: 21/000425.
- 497 Proyecto Mercados Inclusivos Nov/2017 – Dic/2021, Informe Anual, mars 2021, s. 4. Insatsnummer: 11177. Ärendenummer: 21/000286. Dokumentnummer: 033766/21.
- 498 Fernando Garabito, Katherine Garven, Rishi Singh, Midterm Evaluation of the Corporate Responsibility in Eliminating Slavery and Trafficking in Asia (CREST) Project (s. 20), 18 juli 2021.
- 499 International Labour Organization, World Employment and Social Outlook: Trends 2021, 2021, s. 12.
- 500 International Labour Organization, World Employment and Social Outlook: Trends 2021, 2021, s. 12–13.
- 501 Strategirapport för Etiopien 2016–2020, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 21/000425.
- 502 Strategirapport för Bangladesh 2014–2020, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 20/001591.
- 503 Strategirapport för Kambodja 2014–2021, 15 mars 2021, s. 15. Ärendenummer: 20/001591.
- 504 ILO Advancing the Decent Work Agenda in northern Africa 2018 – 2022. Conclusion on Performance. Insatsnummer: 12069.
- 505 Strategirapport för Mocambique 2015–2021, 15 mars 2021, s. 18. Ärendenummer: 21/000425.
- 506 Strategirapport för Kambodja 2014–2021, 15 mars 2021, s. 15. Ärendenummer: 20/001591.
- 507 Strategirapport för Regionala MENA strategin 2016–2020, mars 2021, s. 21. Ärendenummer: 20/001591.
- 508 Strategirapport för Zimbabwe 2017–2021, 15 mars 2021, s. 18. Ärendenummer: 21/000425.
- 509 The World Bank, Trade Watch: Vol. 14, september 2021, s. 2.
- 510 World Bank Group, Global economic prospects, juni 2021, s. 109.
- 511 Ibid., s. 9–10.
- 512 UNCTAD, Implications for Trade, Covid-19 and NTMs, mars 2021.
- 513 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara, 2016–2021, mars 2021, s. 15. Ärendenummer: 21/000425.
- 514 Ibid., s. 16.
- 515 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbetet inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2020, mars 2021, s. 13. Ärendenummer 21/000021.
- 516 Strategirapport år 1 för strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Rwanda, mars 2021, s. 18–19. Ärendenummer 21/000425.
- 517 OECD MENA Competitiveness 2016–2020, utkast sammanfattande resultatuppdatering, Sep 2021, s. 6. Insatsnummer: 52030296. Ärendenummer: 21/001332. Dokumentnummer: 035285/21.
- 518 Food and Agriculture Organization of the United Nations, The State of Food Security and Nutrition in the World: Transforming food systems for food security, improved nutrition and affordable healthy diets for all, 2021, s. xv.
- 519 FAO, WFP and Global Network Against Food Crises, Hunger Hotspots: FAO-WFP early warnings on acute food insecurity 2021, s. 6.
- 520 Strategirapport för Sveriges humanitära bistånd genom Sida 2017–2020, 15 mars 2021, s. 9. Ärendenummer: 20/001591.
- 521 Strategirapport för Mali 2016–2020, 15 mars 2021, s. 17–18. Ärendenummer: 21/000425.
- 522 Strategirapport för Burkina Faso 2018–2022, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/000425.

- 523 Sammanställning av Sveriges första globala livsmedelssystemsdialog om vägarna mot jämlika livsmedelssystem inför toppmötet om livsmedelssystem 2021, s. 1.
- 524 Sammanställning av Sveriges andra globala livsmedelssystemsdialog om livsmedelsförsörjning, konflikt och motståndskraft inför toppmötet om livsmedelssystem 2021, s. 1.
- 525 Rapport från den tredje tematiska dialogen med globalt perspektiv, s.1.
- 526 Regeringskansliet, En färdväg för hållbara livsmedelssystem. Hämtat från Regeringskansliets hemsida 16 september 2021
- 527 The World Bank, Social Protection and Jobs Responses to Covid-19 – A Real-Time Review of Country Measures, 14 maj 2021, s. 4.
- 528 WIEGO 2018–2023, Beslut om ändring av insats, juni 2021, s. 8. Insatsnummer 10885. Ärendenummer: 17/001068. Dokumentnummer: 022724/21.
- 529 Repositioning HelpAge's work on Income security and social protection in light of Covid-19, s. 1. Insatsnummer 61050700. Ärendenummer 19/000614. Dokumentnummer: 033535/21.
- 530 Strategirapport år 1 för Tanzania på strategin 2020–2024, 15 mars 2021, sid 15. Ärendenummer: 21/000425.
- 531 Sida, Socialt Trygghetssystem (PSSN) fas 2, beslut om insats, s. 4. Insatsnummer: 14350.
- 532 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Uganda 2018 – 2023, 15 mars 2021, s. 18. Ärendenummer: 21/000425.
- 533 Sida, Social Protection: Guidance Note, augusti 2021.
- 534 Sida, What Works to Reduce Poverty Through Social Protection, augusti 2021.
- 535 International Monetary Fund, Fiscal Monitor: A Fair Shot, april 2021, s. 8
- 536 Fördjupad strategirapport för globalt utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling 2018–2022, 15 mars, 2021, s. 16. Ärendenummer: 21/000021. Insatsnummer: 10883.
- 537 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara, 2016–2021, mars 2021, s. 14–15. Ärendenummer 21/000425.
- 538 Fördjupad strategirapport: strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022, mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 21/000425.
- 539 International Labour Organization, World Employment and Social Outlook: Trends 2021, 2021, s. 15.
- 540 World Bank Group, Global Economic Prospects, juni 2021, s. 19.
- 541 Säker, ordnad och reglerad migration i linje med FN:s globala ramverk om migration (Global Compact for Migration).
- 542 Strategin för Global hållbar ekonomisk utveckling, Regionalt utvecklingssamarbete med Afrika, Regionalt utvecklingssamarbete med Latinamerika, Syrienkrisen strategin, samt bilaterala strategin för Uganda.
- 543 Målen i strategin för Global hållbar ekonomisk utveckling och Regionalt utvecklingssamarbete med Afrika syftar till att tillvarata migrationens positiva effekter på utveckling.
- 544 UNESCO, UNESCO Education 2018–2021, Management Report Education Sector 2020, s. 48. Ärendenummer: 17/001064.
- 545 Intergovernmental Authority on Development, Ministerial Statement on the Impact of Covid-19 on People on the Move in the IGAD Region, 2 september 2020.
- 546 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 2021-03-12, s. 22. Ärendenummer: 21/000425.
- 547 SCB: 2019–2021, Capacity Development in Migration Statistics. Insatsnummer: 11988. Ärendenummer: UM2018/35603.
- 548 The Green Fund – UNHCR. Conclusion on performance. Insatsnummer: 13602. Dokumentnummer: 026602/21.
- 549 IOM, World Migration Report 2022, 2021.
- 550 Global-Migration-Indicators-2021_0.pdf [reliefweb.int].
- 551 UN DESA, International Migration 2020 Highlights, 2020. s. 1
- 552 IOM, World Migration Report 2022, 2021.
- 553 UNHCR, Global Trends: Forced Displacement 2020, 18 juni 2020. s. 4, 20.
- 554 IDMC, GRID 2021: Global Report on Internal Displacement, 2021, s. 7.
- 555 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Uganda 2018–2023, 15 mars 2021, s. 8, 15. Ärendenummer: 21/000425.
- 556 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Syrien 2018–2023, mars 2021, s. 8. Ärendenummer: 21/001591.
- 557 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Uganda 2018–2023, 15 mars 2021, s. 5, 8, 15. Ärendenummer: 21/000425.
- 558 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Syrien 2018–2023, mars 2021, s. 10. Ärendenummer: 20/001591.
- 559 Målen i strategin för Global hållbar ekonomisk utveckling och Regionalt utvecklingssamarbete med Afrika syftar till att tillvarata migrationens positiva effekter på utveckling.
- 560 IOM, World Migration Report 2022, 2021.
- 561 IFAD migration och remitteringar. Insatsnummer: 10951.
- 562 UNCDF:2019–2022, Remittances for Development. Insatsnummer: 11792.
- 563 IFAD migration och remitteringar. Insatsnummer: 10951.
- 564 SCB: 2019–2021, Capacity Development in Migration Statistics. Insatsnummer: 11988. Ärendenummer: UM2018/35603.
- 565 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Rwanda 2020–2024, 15 mars 2021, s. 9. Ärendenummer: 21/000425.
- 566 Strategirapport för utvecklingssamarbete med Uganda 2018–2023, mars 2021, s. 15. Ärendenummer: 21/000425.
- 567 GCAMF Refugees Financial Inclusion Guarantee Insatsnummer: 52040537. Ärendenummer: 19/001268.
- 568 Strategirapport för Syrienkrisstrategin 2018–2023, mars 2021, s. 8–9, 17–18. Ärendenummer: 20/001591.
- 569 Strategirapport för Syrienkrisstrategin 2018–2023, mars 2021, s.19. Ärendenummer: 20/001591.
- 570 Strategirapport för Syrienkrisstrategin 2018–2023, mars 2021, s.17–19. Ärendenummer: 20/001591.
- 571 Strategirapport för Syrienkrisstrategin 2018–2023, mars 2021, s. 19. Ärendenummer: 20/001591.
- 572 Strategirapport för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 12 mars 2021, s. 22. Ärendenummer: 21/000425.
- 573 Strategirapport för Etiopien 2016–2020, september 2021, s. 10, 19. Ärendenummer: 21/000425.
- 574 Sida, Evidence Mapping Brief: Migration and Development, november 2020.
- 575 Sidas totala stöd till SRHR 2018–2020 i miljoner kronor beräknat enligt NIDI-metoden: 2018: 1 467, 2019: 1 623, 2020: 1 554, 2021: 1 682. Dessa data har kvalitetssäkrats under 2021 och retroaktivt justerats för tidigare år.
- 576 Afghanistan, Bangladesh, DR Kongo, Etiopien, Guatemala, Mocambique, Myanmar, Palestina, Somalia, Sydsudan, Uganda, Zambia, Zimbabwe, Regionalt Afrika SRHR, Regionalt Latinamerika, Socialt hållbar utveckling.
- 577 Ytterligare nio strategier har hälso- eller SRHR-relaterade delmål under andra bredare mål som jämställdhet. Dessa är Bolivia, Burkina Faso, Columbia, Kenya, Liberia, Mali, Rwanda, Sudan och Tanzania. Dessa resultat redovisas under andra tematiska områden.
- 578 OECD, States of Fragility Framework 2020, november 2020.
- 579 Amplify Change, 2021 Global safe abortion dialogue: Key highlights and priorities, 2021.
- 580 European Commission, Orientation note for programming in sub-Saharan Africa, 9 dec 2020, s. 8–9.
- 581 Strategirapport för Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara 2015–2021, 15 mars 2021, s. 8. Ärendenummer: 21/0000425.
- 582 Årlig strategirapport för Demokratiska republiken Kongo 2015–2019, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/000425.
- 583 WHO, Second round of the national pulse survey on continuity of essential health services during the COVID-19 pandemic, 21 april 2021, s. 6.
- 584 UNFPA, The Maternal and Newborn Health Thematic Fund: Annual report, 2020, s. 26–28.
- 585 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, 15 mars 2021, s. 25–26. Ärendenummer: 21/000021.
- 586 UNESCO, Our rights, our lives, our future: Annual report, 2020, s. 5.
- 587 DKT Myanmar, Fueling Healthy Evolution of Sexual Knowledge, Attitudes and Behaviors in Myanmar, 2020, s. 5.
- 588 UNESCO, Our rights, our lives, our future: Annual report, 2020, s. 28.
- 589 Hivos, Final Report: Regional Sexual and Reproductive Health and Rights Midterm Evaluation, 2021, s. 58–66.
- 590 DKT, Access SRHR: DKT's Annual Report to Sida, 2020, s. 2.
- 591 Population Services International, Improving SRHR in Southern Africa through the Establishment of a Regional Pharmaceutical Social Enterprise, 2020, s. 6.
- 592 Ipas, Fiscal Year 2020 Annual Report, 30 oktober 2020, s. 2.

- 593 Ipas, Promoting Sexual and Reproductive Health and Rights and Reducing Maternal Mortality in Zambia, 6 september 2021, s. 2.
- 594 Strategirapport för samarbete med Guatemala 2016–2021, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 21/000428.
- 595 Mutual Inter-related Resilience Programme, Year2 report: July 2020–June 2021, s.24.
- 596 UNFPA, The Maternal and Newborn Health Thematic Fund: Annual report, 2020, s. 27.
- 597 Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022, 15 mars 2021, s. 25. Ärendenummer: 21/000425.
- 598 Strategirapport för Bangladesh-strategin 2014–2020, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 20/001591.
- 599 UNFPA, Strengthening Midwifery-led Continuum of Care in Bangladesh, 30 april 2021, s. 6.
- 600 Sidas strategirapporter för dessa länder, 15 mars 2021.
- 601 Strategirapport för Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara 2015–2021, 15 mars 2021, s. 10. Ärendenummer: 21/0000425.
- 602 Strategirapport för Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara 2015–2021, 15 mars 2021, s. 10. Ärendenummer: 21/0000425.
- 603 UNFPA, The Maternal and Newborn Health Thematic Fund: Annual report, 2020, s. 6.
- 604 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, 15 mars 2021, s. 25–26. Ärendenummer: 21/000021.
- 605 International Confederation of Midwives, Annual & Financial Report 2020, 2020, s. 27–28.
- 606 Årlig strategirapport för Demokratiska republiken Kongo 2015–2019, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/000425.
- 607 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, 15 mars 2021, sid. 12. Ärendenummer: 21/000021.
- 608 African Union, Support to Africa CDC Covid-19 Continental Strategy: Annual Workplan 2021, april 2021, s. 1–2.
- 609 Strategirapport för Strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika söder om Sahara 2015–2021, 15 mars 2021, s. 10. Ärendenummer: 21/0000425.
- 610 African Union, Outbreak Brief #88: Coronavirus Disease (Covid-19) Pandemic, 21 september 2021, s. 5.
- 611 Strategirapport 2020 för Zambia 2018–2022, 15 mars 2020, s. 13. Ärendenummer: 19/001376.
- 612 Strategirapport 2020 för utvecklingssamarbetet med Zimbabwe, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 21/000425.
- 613 AAN Associates, The endline evaluation report of the Health Development Fund in Zimbabwe, 2021, s. 53–55.
- 614 Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022, 15 mars 2021, s. 25. Ärendenummer: 21/000425.
- 615 Alliance for Health Policy and Systems Research, 2020 Annual Report, 2021, s. 14.
- 616 Strategirapport för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015–2021, s. 35. Ärendenummer: 20/000829.
- 617 Strategirapport för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015–2021, s. 26. Ärendenummer: 20/000829.
- 618 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/000021.
- 619 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, 15 Mars 2021, Ärendenummer: 21/000021.
- 620 UN-Water, Summary Progress Update 2021: SDG 6 – water and sanitation for all, juli 2021.
- 621 WHO, Global Progress Report on WASH in Health facilities, 2020, s. 20.
- 622 Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022, 15 mars 2021, s. 22. Ärendenummer: 21/000425.
- 623 Strategirapport för Bangladesh 2014–2020, 15 mars 2021, s. 18–19. Ärendenummer 21/001591.
- 624 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, den 15 Mars 2021, sid 16, 17, 27, 28. Ärendenummer: 21/000021.
- 625 UNICEF, Global Annual Results Report 2020, GOAL AREA 4 – Every child lives in a safe and clean environment, 2021, s. 4, 35.
- 626 WHO, Second round of the national pulse survey on continuity of essential health services during the COVID-19 pandemic, 21 april 2021, s. 5–6.
- 627 WHO, Update on implementation of resolution WHA73.1 [2020] on the Covid-19 response: Report by the Director-General, maj 17 2021, s. 21.
- 628 Strategirapport för Strategi sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i Afrika Söder om Sahara 2015–2021, s. 7, 10, 12. Ärendenummer: 21/000425.
- 629 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, s. 25. Ärendenummer: 21/000021.
- 630 UNESCO and Rhodes University – Education for Sustainable Development (ESD) in Southern Africa 2020 Insatsnummer: 54120229 och i Strategin för kapacitetsutveckling, partnerskap och metoder CAPDEV.
- 631 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, s. 9. Ärendenummer: 21/000021.
- 632 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021: Regionalt, s.17. Ärendenummer: 21/000428.
- 633 Strategirapport för samarbete med Guatemala 2016–2021, s.10. Ärendenummer: 21/000428.
- 634 UNESCO, Covid-19 Education response, Global Monitoring closures, september 2021, (interaktiv karta och data online).
- 635 The World Bank, Simulating the Potential Impacts of the COVID-19 School Closures on Schooling and Learning Outcomes: A set of Global Estimates, 18 juni 2020.
- 636 Save the Children, Protect a Generation: The impact of COVID-19 on children's lives, 2020, s. 49.
- 637 World Food Programme, Nutrition crisis looms as more than 39 billion in-school meals missed since start of pandemic – UNICEF and WFP, 28 januari 2021.
- 638 Centre for Global Development, Gendered Impacts of COVID-19 School Closures: Insights from Frontline Organizations, 2020, s. 4.
- 639 UNESCO, COVID-19 Education Response: How many students are at risk of not returning to school?, 2020, s. 5.
- 640 The World Bank, COVID-19 to Add as Many as 150 Million Extreme Poor by 2021, 7 oktober 2020.
- 641 Futures of Education FoE, Sida in the Advisory Board. Ärendenummer: 20/001253. Dokumentnummer: 013808/21.
- 642 NIRAS Sweden AB, Evaluation of the Sida-supported Education Program for Results (EPforR) 2014–2021, Tanzania: Final Report, 30 september 2020, s. 8. Insatsnummer: 51170068.
- 643 United Nations, Policy Brief: Education during COVID-19 and beyond, augusti 2020, s. 8–10, 16–17.
- 644 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, s. 22. Ärendenummer: 21/000021.
- 645 Global Partnership for Education, 2020 Results Report, s. 27, 29, 40, 43.
- 646 Tanzania strategirapport 2020–2024. Ärendenummer 21/000425, 4.1.2 Stödområde 2: Utbildning (rapporten utan sidnummer)
- 647 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, s. 22. Ärendenummer: 21/000021.
- 648 International Journal of Educational Development, The effectiveness of foreign aid to education: What can be learned?, maj 2016, s. 23–46.
- 649 NIRAS Sweden AB, Evaluation of the Sida-supported Education Program for Results (EPforR) 2014–2021, Tanzania: Final Report, 30 september 2020, s. X (executive summary). Insatsnummer: 51170068.
- 650 Ministry of Education Science and Technology, Education Sector Performance Report for the Financial Year 2020/21, augusti 2021, s. 65.
- 651 Ministry of Education, Islamic Republic of Afghanistan & UNICEF, Global Initiative on Out-of-School Children, 2018, s. 8.
- 652 Sida HUMASIEN, Promemoria: Preliminär analys av förutsättningarna för utvecklingssamarbetet efter senaste händelseutvecklingen i Afghanistan, 22 augusti 2021.
- 653 Strategirapport för Kambodja 2014–2020, s. 5, 18. Ärendenummer: 20/001591.
- 654 UNESCO & Rhodes University – Education for Sustainable Development (ESD) in Southern Africa 2020 (Sida contribution # 54120229) Ärendenummer: 17/000610 ESD Regional Training Programme. Dokumentnummer: 013889/21 "CAP-ESD Report Final 2020, s. 10.

- 655 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, s. 23. Ärendenummer: 21/000021.
- 656 World Bank Group, World Development Report 2018: Learning to Realize Education's Promise, s 71f. (eller Strategirapport Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, 15 mars 2021, s. 23. Ärendenummer: 21/000021.)
- 657 Sidas analys av den multidimensionella fattigdomen i låg- och medelinkomstländer, 19 maj 2021. Ärendenummer: 21/000148. Dokumentnummer: 017661/21.
- 658 Strategirapport för Sveriges humanitära bistånd genom Sida 2017–2020 Ärendenummer: 20/001591, s. 10 [UNICEF Global COVID-19 Situation Report No. 11 september 2020]
- 659 Strategirapport Syrienkrisstrategin 2016–2023, s. 18. Ärendenummer: 20/001591.
- 660 Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Sydsudan 2018–2022, s. 5. Ärendenummer: 21/000425.
- 661 Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Sydsudan 2018–2022, s. 17. Ärendenummer: 21/000425.
- 662 Tanzania strategirapport 2020–2024, 4.1.2 Stödområde 2: Utbildning (rapporten utan sidnummer). Ärendenummer: 21/000425.
- 663 Tanzania strategirapport 2020–2024. Ärendenummer: 21/000425, 4.1.2 Stödområde 2: Utbildning (rapporten utan sidnummer).
- 664 Tanzania Education Network, Annual Report 2019/20, november 2020, s. 12. Insatsnummer: 11664.
- 665 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, s. 23. Ärendenummer: 21/000021.
- 666 Global Campaign for Education, 2020 Progress Report, s.14 Insatsnummer: 14085. Ärendenummer: 20/000715.
- 667 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021: Regionalt. Ärendenummer: 21/000428, s. 16.
- 668 UNESCO, UN Secretary-General warns of education catastrophe, pointing to UNESCO estimate of 24 million learners at risk of dropping out, augusti 2020.
- 669 Strategirapport för Kambodja 2014–2020, s 14. Ärendenummer: 20/001591.
- 670 Strategirapport för Afghanistan 2014–2021, s. 13. Ärendenummer: 20/001591.
- 671 Tanzania strategirapport 2020–2024, kap 2.1. Ärendenummer: 21/000425.
- 672 Global Campaign for Education 2020. Insatsnummer: 14085.
- 673 En ökning med en tredjedel till cirka 180 miljarder dollar årligen. UNESCO, Act now: Reduce the impact of COVID-19 on the cost of achieving SDG 4, september 2020, s. 42.
- 674 International Science Programme, ISP, 2020–2024. Insatsnummer: 13022.
- 675 CGIAR 2019–2022. Insatsnummer: 12640.
- 676 WHO Research support 2020–2022. Insatsnummer: 54100171.
- 677 Scholars at Risk, Free to think: Report of the Scholars at Risk Academic Freedom Monitoring Project, 2020, s. 3.
- 678 ACS Omega, Quality Research in Africa and Why It Is Important, 2020, s. A–C.
- 679 Nature, Africa's researchers must kick-start a vaccines industry, 22 april 2021.
- 680 Nature, COVID's lesson for climate research: go local, 1 juli 2021.
- 681 SCIENCE LEADS, Funding International Research Collaboration, 7 juni 2019, s. 9.
- 682 UNESCO & UIS, Fact Sheet No. 59: Global Investments in R&D, juni 2020, s. 3.
- 683 United Nations, Financing for Sustainable Development Report 2021, 2021, s. 159.
- 684 The Guardian, UK scientists attack 'reckless' Tory cuts to international Science, 14 mars 2021.
- 685 Strategirapport för Strategi för forskningssamarbete och forskning inom utvecklingssamarbetet 2015–2021, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 20/000829.
- 686 Nature, COVID is amplifying the inadequacy of research-evaluation processes, 3 mars 2021.
- 687 NIRAS Sweden AB, Evaluation of Sida's Model for Bilateral Research Cooperation: Final report, 23 april 2021, s. 18.
- 688 Science Grating Councils Initiative in Africa. Insatsnummer: 11489.
- 689 Belmont Forum call on Oceans Sustainability. Insatsnummer: 12780.
- 690 UNESCO, UNESCO Science Report: the Race Against Time for Smarter Development, 2021, s. 31–34.
- 691 SciDev.Net, Open access 'excludes' developing world scientists, 10 maj 2021.
- 692 INASP 2019–2022. Insatsnummer: 54100090.
- 693 Word Health Organization, Violence against women prevalence estimates, 2018, 2021, s. xvi.
- 694 WHO Research support 2020–2022. Insatsnummer: 54100171.
- 695 EDCTP, RTS, S/AS01 malaria vaccine: EDCTP contributions and next steps, 7 oktober 2021.
- 696 CGIAR 2019–2022. Insatsnummer: 12640.
- 697 ICIPE 2016–2022. Insatsnummer: 54100055.
- 698 WIOMSA 2018–2022. Insatsnummer: 51000197.
- 699 Arab Council for the Social Sciences 2017–2021. Insatsnummer: 54100101.
- 700 UNU-Wider 2019–23. Insatsnummer: 12395.
- 701 CODESRIA 2017–2021. Insatsnummer: 51000196.
- 702 Insatsnummer: 12876, 13388 [AI4D], 54100101 [ACSS], 13183 [AERC] med flera.
- 703 Africalics innovationsforskning 2017–2021. Insatsnummer: 54100141.
- 704 INASP 2019–2022. Insatsnummer: 54100090.
- 705 SciDevNet 2018–2022. Insatsnummer: 54100091.
- 706 AJOL 2020–2024. Insatsnummer: 13760.
- 707 African Union Development Agency, African Innovation Outlook 2019, s. 156. Insatsnummer: 51000154.
- 708 Bilateral research cooperation Uganda 2015–2022. Insatsnummer: 51180060.
- 709 OCHA, Global Humanitarian Overview 2020, 2019.
- 710 UNHCR, Global Trends: Forced displacement in 2020, 18 juni 2021.
- 711 Development initiatives – Global Humanitarian Assistance, Global Humanitarian Assistance Report 2020.
- 712 European Commission, Humanitarian crises around the world are becoming longer and more complex, 20 november 2020.
- 713 OCHA, Global Humanitarian Overview 2021, 1 december 2020, s. 197–229.
- 714 OCHA, Global Humanitarian Overview, 2021, 1 december 2020, abridged version, s. 3. 9
- 715 United Nations University, COVID-19 and Humanitarian Access: How the Pandemic Should Provoke Systemic Change in the Global Humanitarian System, 14 februari 2021, s. 10.
- 716 Norwegian Refugee Council, Annual Report 2020, s. 19, 119.
- 717 UNHCR, Global Report 2020, s. 184.
- 718 World Food Programme, Ethiopia Annual Country Report 2020, s. 15ff.
- 719 United Nations Security Council, Protection of Civilians in Armed Conflict: Report of the Secretary-General, 2021, s. 6.
- 720 OCHA, Global Humanitarian Overview 2021, s.3.
- 721 Islamic Relief Sweden, Annual Report for Syria 2020: Provision of emergency support to the health care system in northwest Syria, s. 1.
- 722 Global Humanitarian Assistance Report 2020, s. 12
- 723 GCAMF Refugees Financial Inclusion Guarantee Program. Insatsnummer: 52040537.
- 724 UNHCR – GCAMF Refugees Financial Inclusion Guarantee. Ärendenummer:16/000219. Dokumentnummer: 034869/21.
- 725 Food and Agriculture Organization of the United Nations, Afghanistan: Humanitarian Response Plan 2018–2021.
- 726 WFP, FAO med flera, Annual Report 2020: Supporting Resilient Livelihoods and Food Security in Yemen (ERRY II) Joint Programme.
- 727 Humanitarian Policy Group, The Grand Bargain at Five Years: An Independent Review, 11 juni 2021.
- 728 OCHA, Country Based Pooled Funds: 2020 in Review, juni 2021, s. 18.
- 729 Annual Report – ALNAP 18/000284. Dokumentnummer: 029877/21.
- 730 Annual Report – TNH 18/000284, s.11. Dokumentnummer: 029877/21.
- 731 UNDP Effective, Inclusive and Accountable Institutions Ärendenummer: 19/000294. Insatsnummer: 13099.
- 732 Fördjupad strategirapport: Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 21/000425.

- 733 Strategirapport för Bangladesh-strategin, 15 mars 2021, s. 10. Ärendenummer: 20/001591.
- 734 Strategirapport år 1 för Tanzania på strategin 2020–2024, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/000425.
- 735 Strategirapport för Reformsamarbetet med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021 – Ukraina, 15 mars 2021, s. 13. Ärendenummer: 21/000428.
- 736 Strategirapport för Reformsamarbete med Östeuropa, Västra Balkan och Turkiet 2014–2021: Regionalt, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 21/000428.
- 737 Fördjupad strategirapport för utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, 15 mars 2021, s. 20. Ärendenummer: 21/000021.
- 738 Swisscontact, Proyecto Mercados Inclusivos Nov/2017–Dic/2021, Informe Anual Periodo: enero-diciembre 2020, s. 9, 11–12.
- 739 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Uganda 2018–2023, den 15 mars, s. 2. Ärendenummer: 21/000425.
- 740 ILO-programmet MozTrabalha. Strategiplan för Mocambique 2020, 15 mars, s. 18. Ärendenummer: 21/000425.
- 741 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya 2016–2020, 15 mars 2021, s. 18. Ärendenummer: 21/000425.
- 742 Strategirapport för Asien och Oceanien 2016–2021, 15 mars 2021, s. 14–15. Ärendenummer: 20/001591.
- 743 Fördjupad strategirapport för utvecklingssamarbete inom hållbar miljö, hållbart klimat och hav samt hållbart nyttjande av naturresurser 2018–2022, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 21/000021.
- 744 Front Line Defenders Annual Narrative Report 2020, 15 maj 2021, s. 4, 7, 10. Dokumentnummer: 013412/21.
- 745 Front Line Defenders Global Analysis 2020, 9 februari 2021, s. 12, 13, 14, 18, 20, 21–23, 26, 28, 30, 34, 41, 48, 50. Ärendenummer: 19/000828. Dokumentnummer: 009819/21.
- 746 Bangladesh Environmental Lawyers Association, Narrative Report, januari 2020, s. 7. Insatsnummer: 12198.
- 747 Beslut om stöd till Världsnaturfonden i Ryssland: Insatsnummer 14830. Dokumentnummer: 025127/21.
- 748 Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Liberia 2021–2025, 15 mars 2021, s. 13–14. Ärendenummer: 21/000425.
- 749 Strategirapport 2020 för utvecklingssamarbetet med Zimbabwe, 15 mars 2021, s. 16. Ärendenummer: 21/000425.
- 750 Sidas insats Joint Advocacy for SRHR in Uganda. Insatsnummer: 51180092.
- 751 Health GAP, Uganda's Constitutional Court has delivered a major victory for health justice: What comes next for the struggle against maternal mortality in Uganda, 14 september 2020.
- 752 Trafikljusrapportering på strateginivå för Sveriges utvecklingssamarbete med Tanzania 2020–2024, s. 6, september 2021. Ärendenummer: 2021/000921.
- 753 Fördjupad strategirapport för Global strategi för hållbar social utveckling 2018–2022, s. 22. Ärendenummer: 21/000021.
- 754 Sida, Sidas metoder och verktyg.
- 755 Sida, MDPA Guatemala Borrador.
- 756 Sida, MDPA Bolivia fokus på kvinnor, 2021.
- 757 Sida, Revised MDPA Albania, maj 2021.
- 758 Sida, Multi Dimensional Poverty Analysis (Light) Turkey, 29 januari 2020.
- 759 Sida, MDPA Bangladesh. Ärendenummer: UM2021/34307/BANG.
- 760 Sida, MDPA Irak. Ärendenummer: 20/001785. Dokumentnummer: 036090/21.
- 761 Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Zambia 2018–2022, s. 6. Ärendenummer: 19/001376.
- 762 Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Zambia 2018–2022, s. 6. Ärendenummer: 19/001376.
- 763 Sida, Sidas analys av den globala multidimensionella fattigdomen i låg- och medelinkomstländer, 19 maj 2021, s. 30–31.
- 764 E-postkorrespondens Mia Nidesjö, 23 september 2021.
- 765 Fördjupad strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Zambia 2018–2022, s. 23. Ärendenummer: 19/001376.
- 766 Strategirapport för utvecklingssamarbetet med Uganda 2018–2023, 15 mars, s. 2. Ärendenummer: 21/000425.
- 767 Sida, Sida Evaluation of the application and effects of a Human Rights Based Approach (HRBA), 25 maj 2020.
- 768 Sida, Sidas metod och verktyg.
- 769 Avropskontrakt, Niras Sweden AB, Existing Briefs to be updated and new briefs to be produced, juli–oktober 2021, 8 juli 2021, Ärendenummer: 21/000190. Dokumentnummer: 025890/21.
- 770 Sida, e-kurs: The Principles for Digital Development, 2021.
- 771 Sida, Brief: Digital Security as Strategy for Resilience, december 2020.
- 772 Sida, Dialogue Support Guide: Digital Security/ICT, 2021.
- 773 Sida, Guidance note: Assessing partners' capacity for safety and security risk management, juni 2020.
- 774 Tjänsteanteckning, Signing ceremony med DDP, 11 november 2020. Ärendenummer: 19/000966. Dokumentnummer: 043813/20.
- 775 Fördjupad strategirapport för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer 2018–2022, mars 2021. Ärendenummer: 21/000021.
- 776 Meeting Notes Sida and Witness, 29 mars 2021. Ärendenummer: 19/001177. Dokumentnummer: 012148/21.
- 777 The German Marshall Fund, Report to the Swedish International Development Cooperation Agency Strategies and Tools for Mitigating Polarization in Turkey Project Annual Report, 2020, s. 7, 8.
- 778 Trafikljusrapport Regionalt Asien, september 2021, s. 10. Exemplet OHCHR/ROP [digital säkerhet, inklusive kvinnliga journalister]. Ärendenummer: 20/000922.
- 779 Stockholm Internet Forum 2021. Ärendenummer: 20/001186.
- 780 United Nations General Assembly, The promotion, protection and enjoyment of human rights on the Internet, 27 juni 2021. Rapport av FN:s särskilda rapportör för skyddet och främjandet av åsiktsfrihet och yttrandefrihet.
- 781 Beslut om insats, Kulturrådets program för konstnärlig frihet 2020–2023. Ärendenummer: 19/001189. Dokumentnummer: 008015/20.
- 782 Kulturens roll i biståndet – event, kallelse och program 9 juni 2021. Ärendenummer: 19/001058. Dokumentnummer 036068/21.
- 783 OECD, DAC Recommendation on Enabling Civil Society in Development Co-operation and Humanitarian Assistance, 2021.
- 784 Re-imagining the INGO, RINGO, Rights CoLab. Dokumentnummer: 035991/21.
- 785 FCG, Mapping of models for direct support to CSOs in partner countries. Dokumentnummer: 032497/21.
- 786 Swedish International Liberal Center, narrativ årsrapport 2020, 20 juli 2021, s. 6 och 10. Ärendenummer: 18/001368.
- 787 CIS, Annual Report EWIP 2020, 10 maj 2021, s. 8–9. Ärendenummer: 18/001437. Dokumentnummer: 016895/21.
- 788 UN Women, Strategic Partnership Framework II 2017–2021, annual report 2020, s. 21. Insatsnummer: 16/000515. Dokumentnummer: 028432/21.
- 789 MOE, Report on activities first semester 2021, s. 1. Dokumentnummer: UM2017/23132/BOGO-106.
- 790 Fördjupad strategirapport: Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Somalia 2018–2022, 15 mars 2021, s. 19. Ärendenummer: 21/000425.
- 791 Embassy of Sweden, Beslut om ändring av insats: Interpeace program för fredsbyggande i Somalia 2017–2021.
- 792 Swedish International Liberal Center, narrativ årsrapport 2020, 20 juli 2021, s. 6 och 18, samt Aktivitetsrapport 2020, s. 1–2. Ärendenummer: 18/001368.
- 793 Vänsterns internationella forum, Demokrati underifrån, narrativ årsrapport 2020, 11 maj 2021, s. 12. Ärendenummer: 18/001309.
- 794 Ambassaden i La Paz Facebook-konto om samarbete i vattenreningsfrågor 2021.
- 795 Global Fund for Women. Årsrapport, bilaga som beskriver "movement led approach learnings", s. 2. Ärendenummer: 19/000964. Dokumentnummer: 038287/21.
- 796 E-post angående kort analytisk text om situationen i Myanmar, 29 september 2021.
- 797 Promemoria Preliminär analys av förutsättningarna för utvecklingssamarbetet efter senaste händelseutvecklingen i Afghanistan. Dokumentnummer: 029691/21.
- 798 Trafikljusrapport för Mali 2021–2025, 1 september 2021, s. 2. Ärendenummer: 2021/000921.
- 799 Strategirapport år 1 för Tanzania på strategin 2020–2024, 15 mars 2021, s. 2, 4. Ärendenummer: 21/000425.
- 800 Sveriges Ambassad Addis Abeba, Biståndspolitisk uppdatering: Etiopien, 5 oktober 2021.
- 801 Insatsnummer: 14030.
- 802 Insatsnummer: 14836
- 803 Nordic Consulting Group A/S, External Evaluation of the Swedish Cooperation Strategy with Bolivia 2016–2020, december 2020, s. 11.

- 804 UN Women, Revised Program Document and LogFrame for 2019–2020.
- 805 Fördjupad strategirapport: Strategi för Sveriges utvecklings-samarbete med Somalia 2018–2022, 15 mars 2021 s. 19. Ärendenummer: 21/000425.
- 806 Embassy of Sweden, Beslut om ändring av insats: Interpeace program för fredsbyggande i Somalia 2017–2021.
- 807 Trafikljusrapport Somalia, 1 september 2021, s. 6. Ärendenummer: 20/000921.
- 808 Sida, MDPA Guatemala Borrador. Ärendenummer UM2021/36365/GUAT. Dokumentnummer: UM2021/36365/GUAT-1.
- 809 Embassy of Sweden, Beslut om insats: UNDP Nationellt och lokalt styrningsprogram.
- 810 Strategirapport för regional MENA, mars 2012, s. 10. Ärendenummer: 20/001591.
- 811 Ibid., s. 17
- 812 Strategirapport för Sveriges Regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara 2016–2021, 15 mars 2021, s. 14. Ärendenummer: 21/000425.
- 813 Embassy of Sweden, Beredning av insatsändring: Civicus Consortium Programme 2019–2023.
- 814 Höstuppföljningen regional strategi MENA 2021, s. 1. Ärendenummer: 20/000922.
- 815 E-post angående kort analytisk text om situationen i Myanmar, 29 september 2021.
- 816 FCG, Mapping of Sida support to Research related to Democracy worldwide, Helpdesk for Democracy and Human Rights, 1 september 2021. Ärendenummer: 21/001362. Dokumentnummer: 036340/21.
- 817 Draft Minutes SHS SC Sida Donor Review Meeting, 26 May 2021. Ärendenummer: 19/001118. Dokumentnummer: 024556/21.
- 818 Programmet Science in Exile genomförs av World Academy of Science. Insatsnummer: 10125. Ärendenummer: 16/000854.
- 819 Event Schedule, Science Journalism Forum. Forskarnätverket SHAPE-SEA och SciDevNets sydasiatiska redaktion, som är Sidas partner, höll i sessionen Defending Media and Academic Freedoms in Asia amid Covid-19, augusti 2021.
- 820 Sida, Academic Freedom in Swedish Development Cooperation: Thematic Overview, 2021.
- 821 V-Dem Institute, Autocratization Turns Viral: Democracy Report 2021, mars 2021, s. 14–16 och Executive summary s. 5–6).
- 822 V-Dem Institute, Case for Democracy: Case for Democracy Week, mars 2021.
- 823 E-post Uppgift till årsredovisning. Ärendenummer 17/000407. Dokumentnummer 034475/21.
- 824 E-post angående kort analytisk text om situationen i Myanmar, 29 september 2021.
- 825 Insatsnummer: 14282, 14379, 14219, 13845, 11275, 14248, 14355.
- 826 Sida, Gemensamt arbetspapper om samverkan för bredare relationer, 18 feb 2021. Dokumentnummer: 005525/20.
- 827 Svenska ambassaden i Ukraina, Arbetet med bredare relationer i Ukraina, 10 sep 2021. Dokumentnummer: 035806/21.
- 828 Svenska ambassaden i Zambia, Arbetet med bredare relationer i Zambia, 23 aug 2021. Dokumentnummer: 035803/21.
- 829 Svenska ambassaden i Bolivia, Bredare relationer och stöd till småbrukare på den bolivianska högslätten, 11 okt 2021. Dokumentnummer: 035805/21.
- 830 Sida, Beslut om insats: NIR ITP HÅLLBARHETSACCELERATOR SIA, 10 december 2020. Dokumentnummer: 045798/20.
- 831 Utvärdering, Environment & Climate Integration in Practice, 9 juni 2021. Dokumentnummer: 022078/21.
- 832 OECD, Aligning Development Co-operation and Climate Action: The Only Way Forward, 2019.
- 833 Definition enligt OECDs ramverk, utvecklingsinsatser ”undergräver inte Parisavtalet utan bidrar till den nödvändiga omställningen. Aktiviteter bör inte bara undvika att ”do no harm” utan också bidra positivt till systematisk omställning mot låga utsläpp av växthusgaser och en klimatrezilient utveckling”.
- 834 SEA Circular, 2018–2022. Insatsnummer: 51020176.
- 835 GSMA 2021–2024. Insatsnummer: 14448.
- 836 Digitalisering i biståndet. Ärendenummer: 20/001362.
- 837 Minnesanteckningar årsmöte. 30 juni 2021. Dokumentnummer: 031883/21.
- 838 Klimatfinansieringsrapportering, 9 september 2021. Dokumentnummer: 031747/21.
- 839 Lärandepartnerskap med Climate KIC om systeminnovation. Ärendenummer: 21/000150.
- 840 Mötesunderlag, Environet Bureau Call, 6 oktober 2021. Dokumentnummer: 035378/21.
- 841 IPBES, The Global Assessment Report on Biodiversity and Ecosystem Services, 2019.
- 842 Regeringsbeslut UD2020/14831, Uppdrag till Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) rörande biologisk mångfald och ekosystem år 2020–2023, 2 november 2020. Ärendenummer: 20/001462.

Källförteckning för resultatexempel

Resultatexempel 1

Dokumentnummer: 17/000407.

Insatsnummer: 61070142.

Ärendenummer: 18/001195. Dokumentnummer: 040372/21.

Stöd till Front Line Defenders. Dokumentnummer: 039684/21

(kompletterande information till ansökan om tilläggsmedel 2021) och ärendenummer: 19/000828.

Stöd till SAK. Dokumentnummer: 17/000803.

Stöd till UNDP. Dokumentnummer: 21/001451.

Stöd till IRC. Insatsnummer: 15397.

Beslut, avtalsändring 11, WFP HUM 2019-2021 (13003) FN:s världslivsmedelsprogram. Dokumentnummer: 038474/21.

Beslut om ändring av insats – UNICEF Hum stöd 2018–2021.

Dokumentnummer: 038877/21.

OCHA, Global Humanitarian Overview: Daily Noon Briefing High-lights, 2 december 2021.

Resultatexempel 2

Insatsnummer: 14591. Ärendenummer: 20/001273.

Resultatexempel 3

The World Bank, The World Bank in Bangladesh: Overview, 3 oktober 2021.

The Borgen Project, Poverty in Bangladesh and Economic Growth, 13 februari 2021.

Sida, Sida gör banbrytande satsning på mikrolån till flyktingar som vill starta företag, 12 december 2019.

Grameen Bank, Introduction, oktober 2020.

Grameen Bank, Historical Data Series in USD, 3 december 2017.

Japan Architectural Review, A study on the use of cyclone shelters in Bangladesh, oktober 2020.

The World Bank, Improving Women's Odds in Disasters, 12 december 2013.

UNDP, Factsheet: Gender and Disasters, oktober 2010.

The World Bank, Shelter from Storms in Bangladesh, 20 december 2013.

Openaid, Sveriges bistånd till världen via International Centre for Diarrhoeal Disease Research, 4 november 2020.

WHO, Cholera, 5 februari 2021.

24/7 Wall St., These 12 Vaccines Saved the Most Lives, 5 maj 2020.

UNHCR, Rohingya refugee camps in Bangladesh switch to environmentally friendly LPG, 23 november 2018.

Exceptional Energy, The Role of LPG in Displacing Traditional Fuels within Refugee Camps.

ReliefWeb, UN launch initiative to improve environment and livelihoods and energy supply in Cox's bazar, 20 februari 2020.

Multi-Partner Trust Fund Office, Joint Programme Factsheet: JP Bangladesh SAFE, 2021.

Resultatexempel 4

UNCDF, Leaving No One Behind in the Digital Era: Uganda Annual Status Report January–December 2020.

Resultatexempel 5

Insatsnummer: 11810. Dokumentnummer: 035257/21.

Resultatexempel 6

Tills årsrapporten från UNDP (Målkompassen), 14 september 2021.

Dokumentnummer: 035672/21.

Resultatexempel 7

Act Church of Sweden Sida Report 2018–2020, inklusive Appendix 15 Outcome Harvesting. Ärendenummer: 17/001033. Dokumentnummer: 019634/21

Resultatexempel 8

Email from Access to Health Fund, "Short text confirming numbers for Sida's reporting", 7 sept 2021. Dokumentnummer: 0445422/21.

Resultatexempel 9

Helvetas, Helvetas projekt för en inkluderande ekonomisk och social utveckling: Slutgiltig utvärdering.

Resultatexempel 10

IMARA, Integrated Management of Natural Resources for Resilience in ASAL (IMARA) Program: Final Narrative Report, 31 oktober 2021, s. 6.

Samburu County Government, Samburu County Conservancies Fund Act, 2019, s. 6.

Resultatexempel 11

International Disability Alliance (IDA) Narrativ och finansiell rapportering 2020. Dokumentnummer: 022957/21.

Kompletterande resultatrapportering 2020. Ärendenummer: 20/000121. Dokumentnummer: 029958/21.

Resultatexempel 12

Al-Omari, Z. Al-houri & R. Al-Weshah, Impact of the As Samra wastewater treatment plant upgrade on the water quality of the zarqa river, Water Science and Technology 67.7, 2013, s. 1462.

Food and Agriculture Organization of the United Nations, Assessment of the Water harvesting strategy in Jordan: Final Report, 2016, s. 1.

Water Technology, As-Samra Wastewater Treatment Plant, Jordan. (hämtad 11 oktober 2021).

Millennium Challenge Corporation, As-Samra Wastewater Treatment Plant Expansion Project, 2018, (hämtad 11 oktober 2021).

SWECO, Final Report: Sida As-Samra WWTP Supervision Services, 23 mars 2010, s. 6–7, 20–21.

Resultatexempel 13

OCCRP, Year 2 report – Project: Maximizing Investigative Journalism and Independent Media to Advance Accountability and Development, 19 februari 2021, s. 2, 16. Dokumentnummer: 005973/21.

Resultatexempel 14

Evaluation of Women's International League for Peace and Freedom (WILPF), Core Support 2017–2021. Dokumentnummer: 027854/21.

UN Women, SPF II Annual Progress Report 2020: Annex B, 2021, s. 2. Dokumentnummer: 028432/21.

Resultatexempel 15

ITP 315 Gender Based Violence. Insatsnummer: 54120189.

OHCHR, Civil Society Organizations brief the Committee on the Elimination of Discrimination Against Women on the situation in Afghanistan, Bulgaria, Republic of Moldova and Kiribati, 17 februari 2020.

Council of Europe, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe Dunja Mijatović Report following her visit to the Republic of Moldova from 9 to 13 March 2020, 25 juni 2020, s. 9.

Polismyndigheten och Kvinna till Kvinna, Verksamhetsrapport ITP 2020: "Prevent and respond to gender-based violence – Strengthening agents of change", 12 juli 2021, s. 22. Dokumentnummer: 026533/21.

Resultatexempel 16

AI4D Africa & AI4COVID with IDRC. Insatsnummer: 13388.

Svenska Dagbladet, Svenskt stöd ska stärka pandemiforskning, 31 januari 2021.

Resultatexempel 17

GPE Secretariat, Tanzania: New sanitation facilities help ensure children's safe return to school, 14 juni 2021.

GPE Secretariat, Tanzania: Recovering from the impact of COVID-19, 6 september 2021.

Global Partnership for Education, GPE and COVID-19 (Coronavirus), december 2020.

Resultatexempel 18

Lokal Demokrati i Ryssland 2019, Verksamhetsrapport år 4, s. 16 f, 19 f. Dokumentnummer: 017590/20.

Utvärdering av ICLD:s Rysslandsprogram, s. 13–15. Dokumentnummer: 036835/21.

ShareMusic & Performing Arts, KLUCHI 2.0 – Upplåsta dörrar till kreativitet, 1 mars 2019 (hämtad 21 oktober 2021).

Publicerad av: Sida, 2022

Copyright: Sida, organisationsnummer 202100-4789

Omslagsbild: Rosalie sitter med två barn i sitt hem i Ouagadougou, Burkina Faso. Sidas samarbetspartner Unicef stöder utbildning av barn som separerats från sina familjer och som är i behov av alternativ omsorg. Foto: Frank Dejongh

Layout: Newsroom

Art.nr.: Sida 62490sv

ISBN: 978-91-586-4269-0

urn:nbn:se:sida-62490sv

Publikationen kan laddas ner från www.sida.se/publikationer

Du som har funktionsnedsättning kan beställa denna publikation i alternativt format från info@sida.se.

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE

Adress: 105 25 Stockholm

Besök: Valhallavägen 199

Telefon: 08-698 50 00. Fax: 08-20 88 64.

E-post: sida@sida.se www.sida.se

